សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច

Royal University of Law and Economics

សារណាបញ្ចប់ការសិក្សា

នីតិវិធីនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារ

ស្រាវជ្រាវពីថ្ងៃទី ០១ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៤ ដល់ថ្ងៃទី ៣១ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៤

រៀបរៀងឡើងដោយ

និស្សិតឈ្មោះ **គី ប៊ុនលី**

សាស្ត្រាចារ្យណែនាំ

លោក **កេត សុជាតិ**

ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ នីតិសាស្ត្រ

ជំនាន់ទី ១៤

ឆ្នាំចូលសិក្សា ២០១០

ឆ្នាំសរសេរសារណា ២០១៤

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

ខ្ញុំបាទឈ្មោះ គី ប៊ុនលី ជានិស្សិតបញ្ចប់ការសិក្សាថ្នាក់បរិញ្ញាប័ត្រផ្នែកនីតិសាស្រ្ត ជំនាន់ទី១៤ ឆ្នាំសិក្សា២០១០-២០១៤ នៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្រ្តនិងវិទ្យាសាស្រ្តសេដ្ឋកិច្ច។

សូមថ្លែងអំណរគុណ យ៉ាងជ្រាលជ្រៅបំផុតចំពោះ ៖

-លោកឪពុក និងអ្នកម្តាយ ដែលបានផ្តល់កំណើតដល់រូបខ្ញុំបាទដោយលោកទាំងពីរ បាន ខិតខំតស៊ូជំនះគ្រប់ឧបសគ្គ ក្នុងការចិញ្ចឹមបីបាច់ អប់រំ ប្រៀនប្រដៅ និងផ្គត់ផ្គង់សព្វគ្រប់បែបយ៉ាង ដល់រូបខ្ញុំដែលជាកូន ទាំងសម្ភារៈ ទាំងស្មារតីដែលបានធ្វើអោយខ្ញុំបាទមាន ក្តីសង្ឃឹម ក្នុងជីវិតដូច នៅពេលនេះ។

-បងស្រី គី ស៊ីណា និងបងថ្លៃ ហាតៃ ជន ដែលបានជួយទំនុកបម្រុងសំភារៈនិងស្មារតី យ៉ាងពេញទំហឹងរហូតដល់ខ្ញុំបានរៀនចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាប័ត្រនេះ។

-រដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងក្រសួងអប់រំយុវជននិងកីឡាដែលបានខិតខំ ប្រឹងប្រែងយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការលើក កម្ពស់ទៅលើវិស័យអម់រំ ហើយបានបង្កើតនៅគ្រឹះស្ថាន ឧត្តមសិក្សាសម្រាប់បណ្តុះបណ្តាលចំណេះដឹងជាច្រើន ដែលធ្វើអោយយុវជនជំនាន់ក្រោយ អាច បន្តការសិក្សា និង ក្រេបជញ្ជក់យកចំណេះវិជ្ជាសម្រាប់ជួយខ្លួនពួកគេនៅពេលបច្ចុប្បន្ន និង អនាគ ត។ ជាពិសេសគឺដើម្បីកសាងជាតិមាតុភូមិអោយមានការរីកចំរើនជានិរន្ត។

-ឯកឧត្តមសាកលវិទ្យាធិការ សាកលវិទ្យាធិការរង ព្រឹទ្ធបុរស ព្រឹទ្ធបុរសរង និងលោក លោកស្រីសាស្រ្តចារ្យទាំងអស់ដែលបានខិតខំអស់ពីកំលាំងកាយចិត្តក្នុងការបង្ហាត់បង្រៀន និង ណែនាំអំពីផ្លូវល្អៗដល់រូបខ្ញុំ។

-លោកសាស្រ្តចារ្យ កេត សុជាតិ ដែលបានចំណាយពេលដ៏មានម្លៃសំរាប់ បង្ហាត់បង្រៀន និងដឹងនាំខ្ញុំបាទក្នុងការសរសេរសារណាបញ្ចប់ការសិក្សានេះរហូត ដល់ទទួលជោគជ័យរួមទាំង បានផ្តល់ឯកសារជាច្រើនដល់រូបខ្ញុំបាទ។

-ជាទីបញ្ចប់ខ្ញុំបាទសូមគោរពជូនពរ អោយពួកលោកទាំងអស់ខាងលើ អោយជួប ប្រទះតែពុទ្ធពរ ទាំងបួនប្រការគឺ អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ និង ពលៈ កុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ។

អារម្ភកថា

ក្រោយពីខ្ញុំបាទបានធ្វើការសិក្សាអស់រយៈពេលបួនឆ្នាំ នៅសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសេដ្ឋកិច្ច ផ្នែកនីតិសាស្ត្ររួចមក ធ្វើអោយខ្ញុំបាទទទួលបាននូវចំណេះដឹងជាច្រើន។ ហើយមូលហេតុដែលខ្ញុំបានសម្រេចជ្រើសរើសយកប្រធានបទ " នីតិវិធីនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារ " នេះដោយសារតែខ្ញុំចាប់អារម្មណ៍ ទៅលើនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ដែលវាមានការលំបាកនិងស្មុកស្មាញតម្រូវអោយមានការសិក្សាស្រាវជ្រាវបន្ថែម។ សារណានេះ មិនមែនជាការសិក្សាស្រាវជ្រាវ ដែលមានលក្ខណៈត្រឹមត្រូវឥតខ្ចោះនោះទេ គឺ ខ្ញុំបាទធ្វើទៅតាមកំរិតចំណេះដឹង ពីព្រោះវាជាលើកដំបូងក្នុងការស្រាវជ្រាវ។

ជាចុងបញ្ចប់ខ្ញុំសង្ឃឹមថាសារណានេះ អាចរួមចំណែកក្នុងការជួយដល់អ្នកធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវជាពិសេសសម្រាប់និស្សិតជំនាន់ក្រោយៗ។ ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយសារណានេះប្រាកដជាមានកំហុស ឬខ្វះចន្លោះត្រង់ណាមួយជាមិនខានដែលត្រូវការជាចាំបាច់នូវ ការរិះគន់ក្នុងន័យស្ថាបនា ពីសំណាក់សាស្ត្រាចារ្យ និងអ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវទាំងអស់។

ខ្ញុំបាទរង់ចាំទទួលជានិច្ចនូវរាល់ការរិះគន់ពីលោកអ្នកដោយសេចក្តីរីករាយបំផុត។

មាតិកា

ទំព័រ

សេចក្តីផ្តើម -- ១

ជំពូកទី១ ការចាត់ចែងរក្សាការពារ

១.១. គោលការណ៍ទូទៅនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារ--៣

១.១.១.ប្រភេទនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារ -- ៤

១.១.១.១.ការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន-- ៤

១.១.១.២.ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទ------------------ ៥

១.១.១.៣.ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នដែលកំណត់ឋានៈជាបណ្តោះអាសន្ន -----------៧

១.១.២.កម្មវត្ថុនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារ --- ៨

១.១.២.១.សិទ្ធិលើបំណុល ឬទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងទៀត --- ៨

១.១.២.២.វត្ថុ --- ៨

១.១.២.៣.ឋានៈបុគ្គល -- ៨

១.២. ចរិកលក្ខណៈនៃចាត់ចែងរក្សាការពារ-- ៩

១.២.១.លក្ខណៈបណ្តោះអាសន្ន--- ៩

១.២.២.លក្ខណៈបន្ទាន់បង្ខំ--- ៩

១.២.៣.លក្ខណៈបន្ទាន់បង្ស៊ំ --១០

១.២.៤.លក្ខណៈសម្ងាត់ --១០

១.៣. ការដាក់ពាក្យសុំ---១១

១.៣.១. ចំណុលដែលត្រូវសរសេរនៅក្នុងពាក្យសុំ--១២

១.៣.១.១.ឈ្មោះ និងអាសយដ្ឋានរបស់ភាគី និង ឈ្មោះ និងអាសយរបស់ អ្នកតំណាង ដែលច្បាប់បានកំណត់---១២

១.៣.១.២.ខ្លឹមសារលំអិតនៃដីការសម្រេចរក្សាការពារដែលអ្នកដាក់ពាក្យសសុំទាមទារ ១៣

១.៣.១.៣.សិទ្ធិ ឬទំនាក់ទំនងគតិយុត្តិដែលត្រូវបានរក្សាការពារ -------------------------- ១៣

១.៣.១.៤.ភាពចាំបាច់នៃការរក្សាការពារ -- ១៣

១.៣.១.៥.ភស្តុតាង --- ១៣

១.៣.២.សោហ៊ុយ---១៤

១.៣.២.១.ពន្ធដាក់ពាក្យសុំ---១៤

១.៣.២.២.ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីតុលាការក្រៅពីពន្ធ -- ១៥
១.៣.២.៣.បន្ទុកនៃប្រាក់ប្រដាប់ក្តី -- ១៥
១.៤.តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចចំពោះការចាត់ចែងរក្សាការពារ --- ១៥
១.៤.១.តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចលើបណ្តឹងអង្គសេចក្តី-- ១៥
១.៤.២.សាលាដំបូងដែលមានសមត្ថកិច្ចលើវត្ថុដែល នឹងត្រូវរឹបឬកម្មវត្ថុនៃវិវាទ -------------- ១៥

ជំពូកទី២ ដីកាសម្រេចរក្សាការពារ

២.១.ប្រភេទនៃដីការសម្រេចរក្សាការពារ--- ១៦
២.១.១.ចំណុចដែលត្រូវសរសេរនៅដីការសម្រេចរក្សាការពារ -- ១៦
២.១.១.១.ភាពចាំបាច់ដើម្បីបញ្ជាក់រឿងក្តី-- ១៦
២.១.១.២.ការសរសេរបញ្ជាក់នូវកម្មវត្ថុនៃ ដីការសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន----- ១៧
២.២.លក្ខខណ្ឌនៃការចេញដីការសម្រេចរក្សាការពារ --- ១៧
២.២.១.សិទ្ធិដែលត្រូវបានរក្សាការពារ --- ១៧
២.២.១.១ដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន--- ១៨
២.២.១.២.ដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទ ----- ១៨
២.២.១.៣.ដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នដែលកំណត់ឋានៈជា បណ្តោះអាសន្ន
--- ១៨
២.២.៣.ភាពចាំបាច់នៃការរក្សាការពារ-- ១៨
២.២.៣.១. ដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន--- ១៩
២.២.៣.២.ដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទ----- ១៩
២.២.៣.៣. ដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នដែលកំណត់ឋានៈជា
បណ្តោះអាសន្ន --- ១៩
២.៣.ប្រាតិភោគ --- ១៩
២.៣.១.គោលបំណងនៃប្រាតិភោគ --២០
២.៣.២.ចំនួននៃប្រាតិភោគ --២១
២.៣.៣.វិធីនៃការដាក់ប្រាតិភោគ --២១
២.៤.ប្រាក់រំដោះពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន --២១
២.៤.១.គោលបំណងនៃប្រាក់រំដោះ---២២
២.៤.២.ចំនួននៃប្រាក់រំដោះ ---២២

២.៤.៣.វិធីនៃការដាក់ប្រាក់រំដោះ ---២២
២.៥.ការបញ្ជូនដីការម្រេចរក្សាការពារ -- ២៣
២.៥.១.ដីការសម្រេចបង្គាប់ឱ្យរក្សាការពារ -- ២៣
២.៥.២.ដីការសម្រេចលើកចោលពាក្យសុំ--- ២៣

ជំពូកទី៣ ការអនុវត្តរក្សាការពារ

៣.១.ស្ថាប័នអនុវត្តដីការសម្រេចរក្សាការពារ---២៤
៣.១.១.ស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ចដោយផ្អែកលើកម្មវត្ថុនៃការអនុវត្តរក្សាការពារ------------២៤
៣.១.១.១.ស្ថាប័នអនុវត្តដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ -------២៤
៣.១.១.២.ស្ថាប័នអនុវត្តដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្ដោះសិទ្ធិលើបំណុលនិងសិទ្ធិលើទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងទៀត --២៤
៣.១.១.៣.ស្ថាប័នអនុវត្តដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្នចំពោះចលនវត្ថុ---------២៤
៣.១.១.៤.ស្ថាប័នអនុវត្តដីកាសម្រេចរឹបអូលជាបណ្ដោះអាសន្នចំពោះនាវា --------------២៥
៣.២.ការដាក់ពាក្យសុំអនុវត្តរក្សាការពារ ---២៥
៣.២.១.ចំនុចដែលត្រូវសរសេរនៅក្នុងពាក្យសុំ--២៥
៣.៣.សោហ៊ុយការអនុវត្តដីការសម្រេចរក្សាការពារ ---២៦
៣.៣.១.ពន្ធដាក់ពាក្យសុំ ---២៦
៣.៣.២.សោហ៊ុយក្រៅពីពន្ធដាក់ពាក្យសុំ---២៦
៣.៤.អំឡុងពេលនៃការដាក់ពាក្យសុំអនុវត្តរក្សាការពារ ---២៦
៣.៥.ប្រភេទនៃការអនុវត្តរក្សាការពារ---២៦
៣.៥.១.ការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្ន --- ២៧
៣.៥.១.១.ការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ -------------------------- ២៧
៣.៥.១.២.ការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្នចំពោះចលនវត្ថុ-----------------------------២៨
៣.៥.១.៣.ការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្នចំពោះសិទ្ធិលើបំណុលនិងសិទ្ធិលើទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងទៀត --២៩
៣.៥.១.៤.ការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្នចំពោះនាវា ----------------------------------២៩
៣.៥.២.ការអនុវត្តចាត់ចែងជាបណ្ដោះអាសន្ន-- ៣០

ជំពូកទី៤ ឧបាស្រ័យចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារ និងការអនុវត្តរក្សាការពារ

៤.១.ការតវ៉ាចំពោះដីការសម្រេចរក្សាការពារ -- ៣១

៤.១.១.នីតិវិធីនៃការចេញដីការសម្រេចចំពោះការតវ៉ា -- ៣១
៤.១.១.១.ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់--- ៣១
៤.១.១.២.ការបញ្ចប់ការវិនិច្ឆ័យចំពោះការតវ៉ា--- ៣២
៤.១.១.៣.ការចេញដីកាសម្រេចដោយការតវ៉ាលើដីកាសម្រេចចាត់ចែងរក្សាការពារ--- ៣២
៤.២. ការតវ៉ាចំពោះការអនុវត្តរក្សាការពារ --- ៣២
៤.២.១. បណ្ដឹងតវ៉ារបស់តតិយជន -- ៣២
៤.២.១.១.សមត្ថកិច្ច --៣៣
៤.៣.ការសុំឱ្យលុបចោលដីកាសម្រេចការពារ--៣៣
៤.៣.១.ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ -- ៣៤
៤.៣.២.ការផ្អាកលើដីការសម្រេចរក្សាការពារ -- ៣៤
៤.៤.បណ្ដឹងជំទាស់-- ៣៤
៤.៤.១.មូលហេតុនៃបណ្ដឹងជំទាស់ --- ៣៤
៤.៤.២.នីតិវិធីនៃបណ្ដឹងជំទាស់ -- ៣៥
៤.៤.២.១.ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ --- ៣៥
៤.៤.២.២.ការបញ្ចប់ការវិនិច្ឆ័យចំពោះបណ្ដឹងជំទាស់--------------------------------------- ៣៥
៤.៤.៣.អំឡុងពេលនៃបណ្ដឹងជំទាស់ -- ៣៥
៤.៥.ការសុំឱ្យជំនុំជម្រះសាជាថ្មី--- ៣៦
សេចក្ដីសន្និដ្ឋាន---៣៧
អនុសាសន៍ -- ៣៩
ឯកសារយោង
ឧបសម្ព័ន្ធ

សេចក្តីផ្តើម

១. លំនាំបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ

មនុស្សកើតមកមិនអាចរស់នៅតែម្នាក់ឯងបានទេ ត្រូវតែមានការប្រាស្រ័យទាក់ទងគ្នាជាចាំបាច់ ហើយទង្វើរទាំងអស់នេះហើយវាអាចធ្វើអោយមានកាតព្វកិច្ចរវាងពួកគេ។ម្យ៉ាងវិញទៀតពេលខ្លះមិនដែលស្គាល់គ្នាសោះ។ប៉ុន្តែនៅពេលមានការបំពានសិទ្ធិ ឬ ផលប្រយោជន៍ទៅលើបុគ្គលណាម្នាក់ អ្នកដែលទទួលរងនូវការបំពានដោយខុសច្បាប់អាចប្រើសិទ្ធិរបស់ខ្លួនតបវិញបាន។ នៅពេលមានវិវាទកើតឡើង បើគូភាគីអាចសំរួលគ្នាបាន នោះវាមិនមែនជាបញ្ហាអ្វីទេ។ ផ្ទុយទៅវិញបើវិវាទនោះដោះស្រាយមិនកើតទេ ភាគីនៃវិវាទត្រូវការតតិយជនដើម្បីជួយដោះវិវាទអោយខ្លួន។ តតិយជនក្នុងន័យនេះ គឺសំដៅទៅលើតុលាការដែលជាអំណាចឯករាជ្យហើយមានចែងក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាចក្រកម្ពុជា មាត្រា១២៨ ឆ្នាំ ១៩៩៣ ។ជាទូទៅនៅក្នុងរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីជាសមត្ថកិច្ចរបស់តុលាការរដ្ឋប្បវេណី។ បណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី មានគោលបំណងការពារសិទ្ធិបុគ្គលឯកជន ហើយមានការទទួលស្គាល់តាមផ្លូវច្បាប់តាមរយៈនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី។ បណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី គឺដើម្បីដោះស្រាយវិវាទគូភាគីទាំងសងខាងឱ្យគោរពតាមការវិនិច្ឆ័យរបស់តុលាការ ។ ការដោះស្រាយវិវាទតាមក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ឆ្នាំ ២០០៦ នេះ តុលាការដោះស្រាយវិវាទទៅតាមប្រភេទនៃនីតិវិធីនានា ដូចជានីតិវិធីនៃបណ្តឹងអង្គសេចក្តី នីតិវិធីអនុវត្តដោយបង្ខំ និងនីតិវិធីនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារ ។ ប៉ុន្តែក្នុងន័យនេះ គឺចង់បង្ហាញអំពីនីតិវិធីនៃការដោះ ស្រាយវិវាទមួយក្នុងនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ដែលហៅថានីតិវិធីនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារ។ នៅក្នុងនីវិធីនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារម្ចាស់បំណុលតែងតែជ្រើសរើសនីតិវិធីនេះ ដើម្បីការពារសិទ្ធិ និងផលប្រយោជន៍របស់ខ្លួនក្នុងករណីដែលមានការបារម្ភថាអាចនឹងមានការប៉ះសិទ្ធិ និងផលប្រយោជន៍ ប្រសិនបើនៅរង់ចាំការអនុវត្តតាមលំដាប់លំដោយ វានាំឱ្យមានភាព យឺតយ៉ាងក្នុងការការពារសិទ្ធិ និង ផលប្រយោជន៍របស់ខ្លួនឱ្យទាន់ពេលវេលា មុនពេលសាលក្រម ឬ សាលដីកាចូលជាស្ថាពរ។

២. ចំណោទបញ្ហានៃការស្រាយជ្រាវ

តើនីតិវិធីនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារ នេះមានអត្ថន័យយ៉ាងណា? ហើយនៅក្នុងនីតិវិធីនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារនេះមានលំហូរនីតិវិធីដូចម្តេចដែរ?

៣. គោលបំណងនៃការស្រាយជ្រាវ

គោលបំណងនៃការជ្រើសរើសប្រធានបទនេះ គឺដើម្បីសិក្សាស្វែងយល់ឱ្យកាន់តែស៊ីជម្រៅពីនីតិវិធីនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារនៅក្នុង ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាស្របតាមក្រមនីតិរដ្ឋប្បវេណីប្រកាសឱ្យប្រើ ០៦ កក្កដា ឆ្នាំ២០០៦។

៤. សារៈសំខាន់នៃការជ្រើសរើសប្រធានបទ

ចង់បង្ហាញឱ្យអ្នកសិក្សាគ្រប់មជ្ឈដ្ឋាន ស្វែងយល់ឱ្យបានស៊ីជម្រៅទៅលើ នីតិវិធីនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និង ទុកជាឯកសារសម្រាប់ អ្នកស្រាវជ្រាវ ព្រមទាំងនិស្សិតទាំងឡាយដែលមានបំណងចង់ស្វែងយល់ពីប្រធានបទនេះ ។

៥. ទំហំនៃការស្រាវជ្រាវ

ប្រធានបទនេះគឺ ផ្តោតសំខាន់លើទ្រឹស្តីច្បាប់ ដែលមានចែងនៅក្នុងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជាឆ្នាំ២០០៦ សេចក្តីពន្យល់អំពីក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី និង ឯកសារពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗទៀតមិនបាន ផ្តោតទៅលើការអនុវត្តជាក់ស្តែងនៅឡើយ។

៦. រចនាសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ

ប្រធានបទ "នីតិវិធីនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារ" នេះត្រូវបានធ្វើការបែងចែងជាបួនជំពូកដូចខាងក្រោម៖

ជំពូកទី១ ការចាត់ចែងរក្សាការពារ

ជំពូកទី២ ដីកាសម្រេចរក្សាការពារ

ជំពូកទី៣ ការអនុវត្តរក្សាការពារ

ជំពូកទី៤ ឧបាស្រ័យចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារ និងការអនុវត្តរក្សាការពារដែលនឹងត្រូវបានបកស្រាយនៅក្នុង ទំព័រខាងក្រោមជាបន្តបន្ទាប់ដូចតទៅនេះ៖

ជំពូកទី១ ការចាត់ចែងរក្សាការពារ

ការចាត់ចែងរក្សាការពារ គឺជានីតិវិធីដែលមានគោលបំណងការពារ និង ថែរក្សាស្ថានភាពបច្ចុប្បន្នដោយប្រើអំណាចរបស់រដ្ឋ ដើម្បីការពារសិទ្ធិរបស់បុគ្គលណាម្នាក់ នៅពេលដែលមានការបារម្ភថា ការអនុវត្តដោយបង្ខំនឹងមិនអាចធ្វើបាន ឬ នឹងមានការលំបាកយ៉ាងខ្លាំងក្នុងការអនុវត្តដោយបង្ខំដោយសារមានការប្រែប្រួលស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ននៃ ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ឬ នៅពេលដែលមានការបារម្ភថា នឹងមានការខូចខាតធ្ងន់ធ្ងរ ឬ គ្រោះថ្នាក់បន្ទាន់ ដល់ឋានៈរបស់ភាគី ណាមួយ ដោយសារមានវិវាទអំពីទំនាក់ទំនងនៃសិទ្ធិ។ ហើយមួយវិញទៀតអាចនិយាយបានថា ការចាត់ចែងរក្សាការពារវាជានីតិវិធីមួយ ដែលមានលក្ខណៈបណ្ដោះអាសន្នដើម្បីការពារសិទ្ធិ និង ផលប្រយោជន៍របស់ម្ចាស់បំណុល នៅពេលពេលដែលមានការបារម្ភថាការអនុវត្តដោយបង្ខំ ឬ ការសម្រេចសិទ្ធិរបស់ម្ចាស់បំណុលមិនអាចធ្វើបានដោយសារមានការប្រែប្រួលស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ននៃទ្រព្យសម្បត្តិរបស់កូនបំណុល ឬ ប្រសិនបើមានការបារម្ភថា នឹងមានការខូចខាតធ្ងន់ធ្ងរ ឬ គោះថ្នាក់បន្ទាន់ដល់ឋានៈរបស់ភាគីណាមួយដោយសារមានវិវាទអំពីទំនាក់ទំនងនៃសិទ្ធិ។[១]

១.១. គោលការណ៍ទូទៅនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារ

មិនត្រឹមតែច្បាប់ជាទម្រង់ប៉ុណ្ណោះទេ សូម្បីតែច្បាប់សារធាតុ ក៏បានជួយធ្វើការអន្តរាគមន៍ផងដែរ ក្នុងការជួយការពារសិទ្ធិ និងផលប្រយោជន៍របស់ម្ចាស់បំណុល ក្នុងករណីដែលកូនបំណុលចង់យកទ្រព្យសម្បត្តិដែលមាននោះគេចវេសពីការអនុវត្ត ដោយបង្ខំដោយសារការឃុបឃិតគ្នាជាមួយនឹងតតិយជន ក៏ត្រូវចាត់ទុកជាមោឃៈដែរ។ ផ្ទុយទៅវិញ បើតតិយជននោះជាជនសុចរិតម្ចាស់បំណុលក៏មិនអាចអះអាងចំពោះតតិយជននោះបានដែរ[២]។ ត្រង់ចំនុចនេះហើយដែលម្ចាស់បំណុលបានជ្រើសរើសយកនីតិវិធីនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារនេះ ដែលជាមធ្យោបាយល្អមួយដើម្បីការពារសិទ្ធិ និង ផលប្រយោជន៍របស់ខ្លួន។ នៅពេលដែលមានបណ្ដឹងអង្គសេចក្ដី ដែលត្រូវបានចាត់ការនោះ គឺត្រូវចំណាយពេលវេលាមួយវែងដែលមិនអាចកំណត់បាន ដូច្នេះនៅក្នុងអំឡុងពេលនៃនីតិវិធីអង្គសេចក្ដីនេះពេលខ្លះ ម្ចាស់បំណុលអាច បាត់បង់ផលប្រយោជន៍ដោយសារតែ ចេតនាទុច្ចរិតរបស់កូនបំណុលដែលលាក់ទុកទ្រព្យសម្បត្តិតាមរយៈការផ្ទេរ ការដោះដូរ ការលក់ ការបញ្ចាំ ប្រទានកម្ម

---

[១] មាត្រា ៥៣០ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី , លេខ នស/រកម/ ០៧០៦ / ០២១ចុះថ្ងៃ ០៦ កក្កដាឆ្នាំ ២០០៦ (ចាប់ពីពេលនេះទៅ ហៅថា ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦) ។

[២] មាត្រា ៣៥៣ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី,លេខ នស/ រកម/១២០៧/ ០៣០ចុះថ្ងៃទី ០៨ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៧ ។

ជាដើម ដែលជាហេតុធ្វើ អោយម្ចាស់បំណុលមានការលំបាកក្នុងអនុវត្តសិទ្ធិរបស់ខ្លួននៅពេលដែលម្ចាស់បំណុលឈ្នះក្តី ដោយសារតែមើលឃើញបែបនេះហើយទើបបានជាក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជាឆ្នាំ ២០០៦ មានគោលបំណងការពារសិទ្ធិ និងផលប្រយោជន៍របស់ម្ចាស់បំណុលរហូតដល់នីតិវិធីនៃបណ្តឹងត្រូវបានបញ្ចប់ ។ ហើយមិនថាម្ចាស់បំណុលនោះជាអ្នកណា មកពីណាក៏ដោយ ឬ ទោះបីម្ចាស់ជាជនជាតិអ្វី ក៏ដោយឱ្យតែម្ចាស់បំណុលមានសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ស្របតាមច្បាប់របស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ទោះបីម្ចាស់បំណុលគ្មានសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ស្របតាមច្បាប់នៃប្រទេសរបស់ខ្លួនក៏ដោយ ក៏ម្ចាស់បំណុលអាចដាក់សុំឱ្យតុលាការធ្វើការចាត់ចែងរក្សាការពារបានដែរ[៣]។ឧទាហរណ៍ ជនជាតិឡាវពីរនាក់ដែលជាប្តីប្រពន្ធនឹងគ្នាមានជីវភាពក្រលំបាករកមួយថ្ងៃស៊ីមួយថ្ងៃទេ ដែលបានមករស់នៅស្របច្បាប់នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ហើយបុរសដែលជាប្តីបានធ្វើការឱ្យក្រុមហ៊ុនឡាវមួយកន្លែងនៅកម្ពុជា ពេលនោះប្រពន្ធគាត់មានជម្ងឺជាទម្ងន់ស្របពេលជាមួយគ្នាគាត់ក៏ត្រូវបានថៅកែរោងចក្របណ្តេញចេញពីការដោយខុសច្បាប់។ ក្នុងករណីនេះគាត់អាចដាក់ពាក្យសុំ ឱ្យតុលាការចេញដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នដែលកំណត់ឋានៈជាបណ្តោះអាសន្នបាន ដែលបង្គាប់កូនបំណុលបង់ប្រាក់ខែ និងប្រាក់ជំងឺចិត្តជាបណ្តោះអាសន្នដល់ម្ចាស់បំណុលបាន។

១.១.១. ប្រភេទនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារ

ការចាត់ចែងរក្សាការពារនៅក្នុងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីនៃព្រះរាជាណាចក្រដែលប្រកាសឱ្យប្រើនៅ ថ្ងៃទី៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០០៦ ចែកជាបីប្រភេទដូចខាងក្រោម ៖

-ការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន

-ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទ

-ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នដែលកំណត់ឋានៈជាបណ្តោះអាសន្ន។[៤]

១.១.១.១. ការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន

ការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន គឺជាវិធានមួយដើម្បីការពារជាបណ្តោះអាសន្ននូវសិទ្ធិរបស់ម្ចាស់បំណុល។ ការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នអាចអនុវត្តបានចំពោះវត្ថុផ្សេងទៀតដែលជាទ្រព្យសម្បត្តិរបស់កូនបំណុល ហើយមានគោលបំណងអោយសងជាប្រាក់ ឬ អាចនិយាយម្យ៉ាងទៀត

[៣] មាត្រា ៣៤ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

[៤] មាត្រា ៥៣១ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

បានថា ការរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្ន ជាការចាត់ចែងដែលកម្រិតនូវការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់កូនបំណុលដើម្បីរក្សាការពារការអនុវត្ត ដោយបង្ខំចំពោះសិទ្ធិលើបំណុលមានគោលបំណងឱ្យសងជាប្រាក់[៥]។ ការរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្នអាចធ្វើឡើង ចំពោះចលនវត្ថុ អចលវត្ថុ និងសិទ្ធិលើបំណុល ។

ឧទារហណ៍ទី១: លោកសុខ បានជំពាក់ប្រាក់ លោក សៅ ចំនួន ១៥០០០ ដុល្លាអាមេរិក នៅពេលដល់កំណត់ត្រូវសង លោក សៅ បានទៅទាមទារបំណុលនោះពី លោក សុខ ទោះបីជា លោក សៅ បានដាស់តឿនយ៉ាងណាក៏ លោក សុខ មិនព្រមសង ដោយសម្លឹងឃើញថា លោកសុខ មានរថយន្តមួយ គ្រឿងម៉ាក តូយ៉ូតាដែលជាទ្រព្យសម្បត្តិចុងក្រោយរបស់ លោក សុខ ពេលនោះ លោក សៅ ក៏បានដាក់ពាក្យសុំឱ្យតុលាការ ធ្វើការចាត់ចែងរក្សាការពារលើ រថយន្តនោះតែម្តង។ ករណីនេះវាស្ថិតក្នុងការរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្ន នៅពេលដែលដាក់ពាក្យសុំឱ្យចាត់ចែងរក្សាការពារ គឺក្នុងករណីដែលមានការបារម្ភថាការអនុវត្តដោយបង្ខំនឹងមិនអាចធ្វើ ឬ នឹងមានការលំបាកយ៉ាងខ្លាំងក្នុងការអនុវត្តដោយបង្ខំប្រសិនបើរថយន្តមួយនេះត្រូវបាន លោក សុខ ធ្វើការចាត់ចែងដោយសេរីនោះ។

ឧទារហណ៍ទី២ : លោក ខ បានជំពាក់ប្រាក់ លោក ក ចំនួន២០០០០ ដុល្លាអាមេរិក លោក ខ ជាកូនបំណុលដែលមានប្រាក់នៅធនាគារ z ដែលមានចំនួនប្រហែល ២៥០០០ ដុល្លាអាមេរិក។ នៅក្នុងនីតិវិធីនៃបណ្ដឹងទាមទារប្រាក់កម្ចីនេះ ត្រូវចំណាយពេលវេលាវែង ក្នុងករណីនេះម្ចាស់បំណុល ឬ លោក ក អាចនឹងបាត់បង់ផលប្រយោជន៍ ប្រសិនបើលោក ខ បានទៅធនាគារហើយបានដកយកប្រាក់បញ្ញើទាំងនោះទៅចំណាយអស់។ ដូច្នេះដើម្បីការពារផលប្រយោជន៍របស់ខ្លួន លោក ក ត្រូវដាក់ពាក្យសុំអោយតុលាការចេញដីការសម្រេចរឹបអូស ជាបណ្ដោះអាសន្ននូវគណនីធនាគាររបស់លោក ខ ដើម្បីធានាការអនុវត្តសិទ្ធិរបស់ លោក ក នៅពេលដែលគាត់ឈ្នះក្តី។ ដូច្នេះក្រោយពេល មានដីការសម្រេចរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្ននូវគណនីធនាគាររបស់លោក ខ ហើយលោក ខ នឹងមិនអាចដកប្រាក់បញ្ញើរបស់ខ្លួនបានទៀតទេ។

១.១.១.២.ការចាត់ចែងជាបណ្ដោះអាសន្នចំពោះវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទ

ការចាត់ចែងជាបណ្ដោះអាសន្ន គឺជាវិធានមួយដើម្បីការពារការខូចខាតដែលអាចកើតឡើងដោយផ្ទាល់ចំពោះវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទនោះ។ បើនិយាយឱ្យចំទៅការចាត់ចែងជាបណ្ដោះ

[៥] មាត្រា ៥៣១ ចំណុច ក ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

អាសន្ន ចំពោះវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទ មានន័យថាជាការចាត់ចែងដើម្បីរក្សានូវស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ន នៃវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទ ក្នុងករណីដែលមានការបារម្ភថាម្ចាស់បំណុល នឹងមិនអាចអនុវត្តសិទ្ធិ ឬ នឹងមានការលំបាកយ៉ាងខ្លាំងក្នុងការអនុវត្តសិទ្ធិដោយសារមានប្រែប្រួលស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ននៃវត្ថុ នោះ[៦]។ ប្រសិនជាម្ចាស់បំណុលមិនបានគិតដល់ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះវត្ថុដែលកម្មវត្ថុ នៃវិវាទនោះទេ វានឹងបណ្តាលឱ្យមានការលំបាកនៅពេលដែលខ្លួនឈ្នះក្តី។ ផ្ទុយទៅវិញបើ ម្ចាស់បំណុលដាក់ពាក្យសុំឱ្យតុលាការធ្វើការចាត់ចែង ជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃ វិវាទនោះ វាអាចទប់ស្កាត់នូវការខាតបង់ដែលអាច នឹងកើតឡើងចំពោះខ្លួន ទោះបីជាកូនបំណុល ធ្វើការផ្ទេរ ឬ លក់វត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទទៅអ្នកដទៃក៏ដោយ ក៏កិច្ចសន្យាដែលបានឡើងរវាង កូនបំណុល និង តតិយជនមិនអាចអះអាងជាមួយម្ចាស់បំណុលបានទេ ពីព្រោះវត្ថុនោះត្រូវបាន ចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នរួចហើយ។ លើសពីនេះទៅទៀត ទោះបីជានៅក្រោយពេលការ ចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន កូនបំណុលបានយកវត្ថុដែលកម្មវត្ថុនៃវិវាទនោះទៅលក់ ឬ ផ្ទេរក៏ ដោយ នៅពេលដែលម្ចាស់បំណុលឈ្នះក្តីគាត់អាចអនុវត្តសិទ្ធិរបស់ខ្លួនលើវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទ នោះបានដោយមានអាទិភាព។

ឧទាហរណ៍ : លោក ក បានទិញរថយន្តពី លោក ឃ ក្នុងតំលៃ ៥០០០០ ដុល្លាអាមេរិក។ លោក ក បានប្រគល់ប្រាក់គ្រប់ចំនួនឱ្យទៅ លោក ឃ រួចរាល់ហើយ រង់ចាំតែការផ្ទេរឈ្មោះ ពី លោក ឃ មកលោក ក និងការប្រគល់រថយន្តប៉ុណ្ណោះ ។ ប៉ុន្តែក្រោយមកដល់ពេលកំណត់ត្រូវ ផ្ទេរ ឈ្មោះ និងប្រគល់ លោក ឃ បែរជាមិនព្រមប្រគល់រថយន្តទេ លោក ក ក៏បានដាក់ពាក្យប្តឹង ទាមទារអោយ លោក ឃ ប្រគល់ រថយន្តមកខ្លួនតាមកិច្ចសន្យាលក់ទិញនោះ។ នៅក្នុងនីតិវិធីនៃប ណ្តឹងនេះតុលាការត្រូវចំណាយ ពេលច្រើនក្នុងការកំណត់នូវអត្ថិភាព ឬ នត្ថិភាពនៃសិទ្ធិរបស់ លោក ក ដូច្នេះនៅក្នុងអំឡុងពេលនេះ លោក ឃ អាចនឹងលក់រថយន្តទៅអោយតតិយផ្សេងទៀត បាន ដែលជាហេតុធ្វើអោយលោក ក អាចនឹងមានការខាតបង់នូវផលប្រយោជន៍យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ ដូច្នេះលោក ក ត្រូវដាក់ពាក្យសុំឱ្យតុលាការចេញដីកាសម្រេចចាត់ចែង ជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះ រថយន្តនោះដើម្បីកុំឱ្យ លោក ឃ លក់ ឬផ្ទេររថយន្តនោះទៅឱ្យតតិយជនបាន។ តាមរយៈនេះរថយន្ត នឹងមិនត្រូវបាត់បង់ ឬ មិនត្រូវផ្ទេរអោយតតិយជននោះទេ។ ប្រសិនបើ តុលាការរកឃើញនូវអត្ថិភាព នៃសិទ្ធិរបស់លោក ក លើរថយន្តនោះ លោក ក នឹងអាចអនុវត្តសិទ្ធិរបស់ខ្លួនលើរថយន្តនោះបាន។

[៦] មាត្រា ៥៣១ ចំណុច ខ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

១.១.១.៣.ការចាត់ចែងជាបណ្ដោះអាសន្នដែលកំណត់ឋានៈជាបណ្ដោះអាសន្ន

ការចាត់ចែងជាបណ្ដោះអាសន្ន ដែលកំណត់ឋានៈជាបណ្ដោះអាសន្ន ជានីតិវិធីមួយដើម្បីកំណត់ជាបណ្ដោះអាសន្ននូវឋានៈរបស់ភាគីដែលបានដាក់ពាក្យសុំមុនពេល នីតិវិធីនៃបណ្ដឹងត្រូវបានបញ្ចប់។ ហើយមួយវិញទៀតអាចនិយាយបានថា វាជាការកំណត់ទៅលើឋានៈបុគ្គលជាបណ្ដោះអាសន្នសិនមុន នឹងសាលក្រម ឬ សាលដីកាចូលជាស្ថាពរ ក្នុងករណីដែលមានការមានភាពចាំបាច់ដើម្បីជៀសវាងការខូចខាតធ្ងន់ធ្ងន់ ឬ គ្រោះថ្នាក់បន្ទាន់ដែលនឹងកើតឡើងដល់ម្ចាស់បំណុល ចំពោះទំនាក់ទំនងគតិយុត្តដែលមានវិវាទ[៧]។

ឧទាហរណ៍ : លោក ក មានដីមួយឡូត៍ជាកម្មសិទ្ធិរបស់ខ្លួន ក្រោយមកមានឈ្មោះ លោក ខ បានមក សាងសង់សំណង់ជាផ្ទះនៅលើដីឡូត៍នោះ។ ដូច្នេះ លោក ក ក៏បានដាក់ពាក្យបណ្ដឹងអង្គសេចក្ដីទៅតុលាការដោយសុំអោយរុះរើសំណង់ទាំងនោះចេញ។ នៅក្នុងករណីនេះ លោក ក ឈ្នះក្ដី លោក ក អាចទៅរុះរើសំណង់ទាំងនោះបាន ក៏ប៉ុន្តែវាគ្រាន់តែមានការលំបាកក្នុងការរុះរើពីព្រោះសំណង់បាន សាងសង់ជាច្រើន ឬ ក៏សាងសង់ហើយទាំងស្រុង ។ ដូច្នេះលោក ក ត្រូវដាក់ពាក្យសុំតាំងពីដំបូងដើម្បី ហាមឃាត់មិនអោយ លោក ខ បន្តការសាងសង់ទេ គឺត្រូវបញ្ឈប់ការសាងសង់ត្រឹមនេះ។ ការស្នើសុំបែបនេះ ប្រសិនបើ លោក ខ ទើបតែចាប់ផ្ដើមទេ នៅពេលដែលលោក ក បានឈ្នះក្ដី នឹងមានភាពងាយស្រួលក្នុងការរុះរើសំណង់ដ៏តិចតួចទាំងនោះចេញ។ ប្រសិនបើ លោក ក មិនបានសុំដូចនេះទេ នោះលោក ក នឹងជួបការលំបាកជាក់ជាពុំខានឡើយ។

ឧទារហណ៍មួយទៀត: លោក គ មានជីវភាពក្រីក្រ ត្រូវបានលោក ង បើកឡានបុកបណ្ដាលឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ធ្ងន់ធ្ងរ ហើយលោក គ មិនមានលទ្ធភាពព្យាបាលរបួសទើបសាច់ញាតិដាក់ពាក្យសុំឱ្យចាត់ចែងរក្សាការពារដើម្បីកំណត់ឋានៈជាបណ្ដោះអាសន្ន មុនពេលសាលក្រម ឬ សាលដីកាចូលជាស្ថាពរ។ នៅក្នុងករណីនេះ វាស្ថិតនៅក្នុងការចាត់ចែងជាបណ្ដោះអាសន្នដែលកំណត់ឋានៈជាបណ្ដោះអាសន្ន បើនៅរង់ចាំសាលក្រម ឬ សាលដីកាចូលជាស្ថាពរនោះ លោក គ អាចនឹងជួបគ្រោះថ្នាក់ដោយសារតែគ្មានប្រាក់ដើម្បីព្យាបាលជំងឺ។ តុលាការអាចចេញដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្ដោះអាសន្នដែលកំណត់ដែលកំណត់ឋានៈជាបណ្ដោះអាសន្ន ក្នុងករណីដែលមានភាពចាំបាច់ដើម្បីជៀសវាងការខូចខាតធ្ងន់ធ្ងរ ឬ គ្រោះថ្នាក់បន្ទាន់ដែលអាចនឹងកើតឡើង។

[៧]ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៥៣១ ចំណុច គ ៦ កក្កដា ២០០៦ ។

១.១.២.កម្មវត្ថុនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារ

កម្មវត្ថុនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារមានបីដូចខាងក្រោម ៖

-សិទ្ធិលើបំណុល ឬ ទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងៗទៀត

-វត្ថុ

-ឋានៈបុគ្គល[៦]។

១.១.២.១. សិទ្ធិលើបំណុល ឬ ទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងទៀត

សិទ្ធិលើបំណុលរបស់កូនបំណុលលើកូនបំណុលទី៣ ជាប្រភេទសិទ្ធិមួយដែលជាកម្មវត្ថុនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារ ពីព្រោះសិទ្ធិលើបំណុលរបស់កូនបំណុលក៏ជាអ្វីដែលកូនបំណុលមាន។ ហេតុនេះហើយវា ក៏ជាផលប្រយោជន៍របស់ម្ចាស់បំណុលដែរ។ហើយសិទ្ធិលើបំណុលនេះស្ថិតនៅក្នុងប្រភេទមួយនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារ គឺការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន។

ឧទារហរណ៍ : លោក ក មានគណនីធនាគារហើយគាត់ជាកូនបំណុល ។ ម្ចាស់បំណុលអាចដាក់ពាក្យសុំអោយតុលាការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន មិនអោយកូនបំណុលដកប្រាក់ចេញពីធនាគារបាន បើបណ្តោយឱ្យលោក ក ធ្វើការចាត់ចែងប្រាក់នៅក្នុងធានាគារនេះដោយសេរី វាអាចនឹងមានការខាតបង់ផលប្រយោជន៍ចំពោះម្ចាស់បំណុលជាមិនខាន។

១.១.២.២.វត្ថុ

វត្ថុសំដៅទៅលើរបស់ដែលមានរូបរាង ជាសារធាតុឧស្ម័ន ជាសារធាតុរាវ ជាសារធាតុរឹង[៧]។ ប៉ុន្តែនៅក្នុងន័យនៃការចាត់ចែងរក្សារការពារនេះ គឺសំដៅដល់ចលនវត្ថុ និង អចលនវត្ថុ នៅពេលដែលមានការបារម្ភថា កូនបំណុលអាចនឹងយកវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទទៅលក់ ឬ ផ្ទេរទៅឱ្យតតិយជននូវវត្ថុរបស់កូនបំណុល ពេលនោះ ម្ចាស់បំណុលអាចដាក់ពាក្យសុំឱ្យតុលាការចេញដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះវត្ថុនោះបាន។

១.១.២.៣.ឋានៈបុគ្គល

ក្នុងន័យនេះឋានៈបុគ្គលគឺជាឋានៈរបស់រូបវន្តបុគ្គល ឬ នីតិបុគ្គលដែលតុលាការសម្រេចចេញជាដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ដើម្បីកំណត់ឋានៈរបស់បុគ្គលជាបណ្តោះអាសន្ន។ នៅពេលដែលមានបណ្តឹងមួយត្រូវបានចាត់ការវាមិនមែនភាពងាយស្រួលប៉ុន្មានទេ ការក្នុងការកំណត់ថាតើ

[៦] មាត្រា ៥៣១ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦ ។

[៧] មាត្រា ១១៩ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី,លេខ នស/ រកម/១២០៧/ ០៣០ចុះថ្ងៃទី ០៨ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៧

អ្នកណាជាអ្នកមានសិទ្ធិពិតប្រាកដ ដូច្នេះចាំបាច់ត្រូវកំណត់ឋានៈរបស់បុគ្គលជាបណ្តោះអាសន្ន ដើម្បីបន្តឱ្យនិរន្តភាពនៃដំណើរការរឿងក្តីរបស់គូភាគី។ វាអាចនឹងនាំឱ្យមានការលំបាកចំពោះតុលាការ និងគូភាគីក្នុងការបន្តនីតិវិធី។ជាពិសេសនោះ គឺម្ចាស់បំណុលដែលប៉ះពាល់ដល់ផលប្រយោជន៍យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ ឬ អាចធ្វើឱ្យម្ចាស់បំណុលជួបនូវគ្រោះថ្នាក់ ប្រសិនបើមិនបានកំណត់ឋានៈជាបណ្តោះអាសន្នទេ ។ កាធ្វើបែបនេះ បង្ហាញឱ្យឃើញថាវាជា ការសន្មត់ទុកជាមុនថាអ្នកដាក់ពាក្យសុំ អោយតុលាការធ្វើការកំណត់ឋានៈរបស់ខ្លួនថាខ្លួនមានសិទ្ធិអ្វីមួយនោះ គឺពិតជាមានសិទ្ធិនោះមែន ហើយតុលាការត្រូវសម្រេចកំណត់ជាបណ្តោះអាសន្ននូវសិទ្ធិនោះ ដើម្បីឱ្យម្ចាស់បំណុលដែលបាន ដាក់ពាក្យសុំអាចអនុវត្តសិទ្ធិនោះបានជាបណ្តោះអាសន្ន មុនពេលតុលាការកំណត់ពីអត្ថិភាព ឬ នត្ថិភាពនៃសិទ្ធិរបស់ភាគី មុនពេលសាលក្រម ឬ សាលដីកាចូលជាស្ថាពរ ឬ នីតិវិធីនៃបណ្តឹងអង្គសេចក្តីត្រូវបានបញ្ចប់។

១.២. ចរិកលក្ខណៈនៃចាត់ចែងរក្សាការពារ

ការចាត់ចែងរក្សាការពារវាមានចរិកលក្ខណៈបួនដូចខាងក្រោម ៖

-លក្ខណៈបណ្តោះអាសន្ន

-លក្ខណៈបន្ទាន់បង្ខំ

-លក្ខណៈបន្ទាប់បន្សំ

-លក្ខណៈសម្ងាត់

១.២.១. លក្ខណៈបណ្តោះអាសន្ន

ដីកាសម្រេចរក្សាការពារ គឺជានីតិវិធីមួយដែលធ្វើឡើងដោយបណ្តោះអាសន្នមានន័យដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ពុំមានឥទ្ធិពលទៅលើសេចក្តីសម្រេច ដោយសាលក្រមក្នុងបណ្តឹងអង្គសេចក្តីឡើយ។ ទោះបីដីកាសម្រេចរក្សាការពារដែលបានចេញដោយតុលាការ ក៏ដោយ ក៏សិទ្ធិលើបំណុល ឬ សិទ្ធិទាមទារផ្សេងៗទៀតនៃបណ្តឹងអង្គសេចក្តីមិនត្រូវបានបញ្ជាក់ថា មានអត្ថិភាព ឬ នត្ថិភាពឡើយ។

១.២.២.លក្ខណៈបន្ទាន់បង្ខំ

នីតិវិធីនៃការចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារ គឺជាការប្រញាប់ដើម្បីការពារផលប្រយោជន៍ស្របច្បាប់ ឬ បង្ការកុំឱ្យមានខូចខាតដែលរំពឹងថានឹងកើតឡើងនៅពេលឆាប់ៗជាក់ជាមិនខាន។ ហើយវាជាឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ចៅក្រមក្នុង ការជ្រើសយកវិធីដែលរហ័សក្នុងការសម្រេចសេចក្តីដោយសារលក្ខណៈបន្ទាន់របស់វា។ វិធីមួយដែលចៅក្រមប្រើឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ខ្លួន អាចជានីតិវិធី

នៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ឬ ការសួរភាគី។បើតាមលក្ខណៈបន្ទាន់បង្ខំនេះតុលាការប្រាកដជាជ្រើសរើសយកនីតិវិធីនៃការសួរភាគី ដោយវាមិនចាំបាច់ចំណាយពេលយូរ គឺគ្រាន់តែពិនិត្យភស្តុតាង ឬ ឱ្យភាគីធ្វើសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូងជាការគ្រប់គ្រាន់ហើយ។

១.២.៣.លក្ខណៈបន្ទាប់បន្សំ

នីតិវិធីការចាត់ចែងរក្សាការពារ គឺបង្កើតដើម្បីធានាទៅដល់សិទ្ធិរបស់ម្ចាស់បំណុលដោយមិនចាំបាច់ប្រើនីតិវិធីអនុវត្តដោយបង្ខំក៏បាន។ នីតិវិធីនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារគឺជានីតិវិធីបន្ទាប់បន្សំដើម្បីធ្វើបណ្តឹងអង្គសេចក្តីនៅក្នុងករណីដែលមានការស្នើសុំពីកូនបំណុល។ ដូចដែលបានរៀបរាប់រួចហើយ ការចាត់ចែងរក្សាការពារ ជានីតិវិធីមួយដែលធ្វើឡើងជាបណ្តោះអាសន្ន វាពុំមានឥទ្ធិពលទៅលើ បណ្តឹងអង្គសេចក្តីទេហើយការកំណត់សមត្ថកិច្ចរបស់តុលាការវាផ្អែកលើបណ្តឹងអង្គសេចក្តីដែលករណីក៏បង្ហាញពីលក្ខណៈបន្ទាប់បន្សំរបស់នីតិវិធីចាត់ចែងរក្សាការពារ។

១.២.៤.លក្ខណៈសម្ងាត់

ជាមួយគ្នានេះដែរការចាត់ចែងរក្សាការពារ ក៏ជានីតិវិធីមួយដែលមានលក្ខណៈសម្ងាត់ជូនទៅ ដល់ម្ចាស់បំណុលដោយសារតែ ប្រសិនបើកូនបំណុលដឹងខ្លួនមុននោះ កូនបំណុលអាចធ្វើការចាត់ចែង ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ខ្លួនដើម្បីគេចវេស ពីការអនុវត្តរបស់ម្ចាស់បំណុល។ ពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារពុំចាំបាច់បញ្ជូនទៅកូនបំណុលទេ ដោយសារតែលក្ខណៈសម្ងាត់របស់វាហើយនីតិវិធីនេះខុសពីនីតិវិធីនៃបណ្តឹងធម្មតា ដែលនីតិវិធីនៃបណ្តឹងធម្មតាតុលាការត្រូវបញ្ជូនចុងចម្លើយ ពីព្រោះនីតិវិធីនេះតុលាការត្រូវប្រកាន់នូវគោលការណ៍ចំពោះមុខ[១០]។ ម្ចាស់បំណុល ឬ អ្នកដាក់ពាក្យសុំឱ្យចាត់ចែងរក្សាការពារតែងតែបារម្ភថា នៅពេលតុលាការកំណត់សិទ្ធិ ឬ ទំនាក់គតិយុត្តជាស្ថាពរហើយ ខ្លួននឹងមិនអាចអនុវត្តនូវកិច្ចការទាំងនោះបានទេ ហើយម្ចាស់បំណុលតែងតែស្នើសុំមកតុលាការអោយ ធ្វើការចាត់ចែងការរក្សាការពារ។ ប៉ុន្តែពេលខ្លះតុលាការតម្រូវអោយម្ចាស់បំណុលដាក់ប្រាតិភោគ ដើម្បីកុំអោយ ប្រើសិទ្ធិនេះហួសហេតុពេក រីឯកូនបំណុលវិញ កាលបើខ្លួនដឹងថាចាញ់ក្តី ពេលនោះខ្លួនក៏បានលួច ចាត់ចែងទ្រព្យនោះទៅឱ្យអ្នកដទៃផ្សេងទៀត ក្នុងគោលបំណងគេចវេសមិនទទួលខុសត្រូវ។ ភាពសម្ងាត់នេះ គឺដើម្បីការពារផលប្រយោជន៍អោយអ្នកប្តឹងសុំទោះបីជានីតិវិធីនេះបានធ្វើអោយបាត់បង់នូវ គោលការណ៍ចំពោះមុខក៏ដោយ។ នៅក្នុងដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នដែលកំណត់ឋានៈជាបណ្តោះអាសន្ន តុលាការមិនអាចចេញដីកាសម្រេចបានទេ គឺត្រូវធ្វើដូចជានីតិវិធីនៃបណ្តឹកអង្គសេចក្តី ដែលតំរូវឱ្យធ្វើការកំនត់នូវ

[១០] មាត្រា ៣ កថាខណ្ឌទី៣ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

កាលបរិច្ឆេទនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ឬ តាមកាលបរិច្ឆេទនៃការសួរដែលកូនបំណុល អាចចូលរួមបាន"[99]។ ហេតុនេះ ការសម្ងាត់ដូចដែលបានពន្យល់ខាងលើ វាហាក់ដូចជាលែងសម្ងាត់ទៀតហើយ។ ប៉ុន្តែនេះគ្រាន់តែជាចំនុចតូចមួយតែប៉ុណ្ណោះ បើទោះជាតុលាការចេញដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន ដែលកំណត់ឋានៈជាបណ្តោះអាសន្នតំរូវឱ្យធ្វើការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ឬ តាមកាលបរិច្ឆេទនៃការសួរកូនបំណុល ក៏មិនបានយកបញ្ញត្តិនេះទៅអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលមានស្ថានភាពពិសេស ដែលនាំឱ្យពុំអាចសម្រេចគោលបំណង នៃពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នដែលកំណត់ឋានៈជាបណ្តុះអាសន្ន ដោយសារឆ្លងកាត់តាមកាលបរិច្ឆេទនោះ។ ដូចនេះ តុលាការក៏មិនចាំបាច់បញ្ជូនទៅកូនបំណុលទេ។

ឧទាហរណ៍ មួយចំនួនដែលតុលាការចេញដីកាសម្រេចចាត់ចែង ជាបណ្តោះដែលកំណត់ឋានៈជាបណ្តោះអាសន្ន ដោយមិនចាំបាច់ឆ្លងកាត់តាមកាលបរិច្ឆេទនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ឬ តាមកាលបរិច្ឆេទនៃការសួរកូនបំណុល ដោយសារស្ថានភាពពិសេស មានដូចខាងក្រោម៖

ទី១. លោក សុខ បានទិញឡានដោយបង់រំលោះ ដែលបានធ្វើការព្រមព្រៀងរវាង លោក សុខ និង អ្នកលក់ ថាកម្មសិទ្ធលើឡានជារបស់អ្នកលក់រហូតដល់ពេលបង់ប្រាក់គ្រប់ចំនួន ក្រោយមកលោក សុខមានការយឺតយ៉ាវក្នុងការបង់ប្រាក់អស់រយៈពេលយ៉ាងយូរ ដែលធ្វើឱ្យអ្នកលក់បានដាក់ពាក្យសុំឱ្យតុលាការធ្វើការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នលើការប្រគល់ឡាននោះ។

ទី២. នៅពេលដែលអ្នកជិតខាងម្នាក់ជីកដីដែលនៅជាប់គ្នាជាមួយនឹងអ្នកជិតខាងម្នាក់ទៀតដើម្បីសង់អាគារមួយ អ្នកជិតខាងដែលនៅជាប់នោះ បានទាមទារការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នដើម្បីហាមឃាត់ការសាងសង់បន្តពីព្រោះវាអាចនឹងមានលទ្ធភាពខ្ពស់ចំពោះការបាក់ដី។

ទី៣. នៅពេលដែលមានការចេញផ្សាយទស្សនាវដ្តីលេខបន្ទាប់មកមានអត្ថបទពាក់ព័ន្ធនឹងការបរិហាកេរ្តិ៍ខុសច្បាប់ ជនដែលជាអ្នកទទួលរងនូវការបរិហាកេរ្តិ៍ នោះទាមទារការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នក្នុងការផ្អាកការបោះពុម្ពផ្សាយ។

១.៣ ការដាក់ពាក្យសុំ

ការដាក់ពាក្យសុំនេះ មិនត្រឹមតែគោរពទៅតាមចំនុចដែលត្រូវសរសេរនៅក្នុងពាក្យសុំនោះទេ លើសពីនេះទៅទៀតត្រូវចំណាយសោហ៊ុយសំរាប់នីតិវិធីទៀតផង។

[99] ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៥៤៨ កថាខណ្ឌទី៤ ៦ កក្កដា ២០០៦

១.៣.១. ចំណុចដែលត្រូវសរសេរនៅក្នុងពាក្យសុំ

ការដាក់ពាក្យសុំមិនមែនចេះតែសរសេរនោះទេ គឺត្រូវធ្វើតាមទំរង់ដែលមានការសរសេរជាលាយលក្ខណ៍អក្សរហើយចំណុចដែលត្រូវសរសេរមានដូចខាងក្រោម[១២]៖

-ឈ្មោះ និង អាសយដ្ឋានរបស់ភាគី ហើយនិងឈ្មោះ និង អាសយដ្ឋានរបស់អ្នកតំណាងដែលច្បាប់ បានកំណត់។

-ខ្លឹមសារនៃដីកាសម្រេចរក្សាការពារដែលអ្នកដាក់ពាក្យសុំទាមទារ

-សិទ្ធិ ឬ ទំនាក់ទំនងគតិយុត្តដែលនឹងត្រូវរក្សាការពារ

-ភាពចាំបាច់នៃការរក្សាការពារ

-ភស្តុតាងតាមហេតុនីមួយៗ[១៣]។

១.៣.១.១.ឈ្មោះ និងអាសយដ្ឋានរបស់ភាគី និង ឈ្មោះ និងអាសយដ្ឋានរបស់អ្នកតំណាង ដែលច្បាប់បានកំណត់

នៅក្នុងពាក្យសុំអោយចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ត្រូវសរសេរឱ្យបានច្បាស់លាស់ អំពីឈ្មោះ និងអាសយដ្ឋានរបស់ខ្លួនហើយប្រសិនបើម្ចាស់បំណុលមិនបានដាក់ពាក្យដោយផ្ទាល់ទេត្រូវមានលិខិត បញ្ជាក់ឈ្មោះ និងអាសយដ្ឋានរបស់អ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់។ ហើយអ្នកតំណាងនៅក្នុងនីតិវិធីនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារ ក៏មិនខុសអ្វីពីនីតិវិធីនៃបណ្តឹងអង្គសេចក្តីដែរមានន័យថាម្ចាស់បំណុលមានសិទ្ធិក្នុងការជ្រើសតាំងអ្នកតំណាងដោយអាណត្តិដើម្បីការពារសិទ្ធិ និងផលប្រយោជន៍របស់ខ្លួនបាន។ជាធម្មតាអ្នកតំណាងដោយអាណត្តិគឺជាមេធាវី លើកលែងតែករណីមួយចំនួនដូចខាងក្រោម៖

ករណីដែលក្រមនេះ ឬ ច្បាប់ដទៃទៀត អនុញ្ញាតឱ្យតតិយជនដែលមិនមែនជាមេធាវី ធ្វើសកម្មភាពបណ្តឹងជំនួសភាគី។

ករណីដែលភាគីជារដ្ឋ ស្ថាប័ននីតិរដ្ឋបាល ឬ ស្ថាប័នរដ្ឋដទៃទៀត និង ដែលស្ថានប័នោះ ឬ អ្នកតំណាងនៃស្ថាប័នោះ តែងតាំងបុគ្គលិកនៃស្ថាប័ននោះជាអ្នកតំណាង។

ករណីដែលតុលាការអនុញ្ញាត ឱ្យមានការតំណាងដោយតតិយជនដែលមិនមែនជាមេធាវី ក្នុងរឿងក្តីដែលតម្លៃកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹងតិចជាង មួយលានរៀល[១៤]។

[១២] មាត្រា ៥៣៨ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី៦ កក្កដា ២០០៦

[១៣] មាត្រា ៥៤១ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

ការតំណាងដោយអាណត្តិតម្រូវឱ្យធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ហើយសិទ្ធិត្រូវបានផ្តល់ឱ្យអ្នកតំណាងដោយអាណត្តិតាមរយៈលិខិតប្រគល់សិទ្ធិ[15]។

១.៣.១.២.ខ្លឹមសារលំអិតនៃដីកាសម្រេចរក្សាការពារដែលអ្នកដាក់ពាក្យសុំទាមទារ

ខ្លឹមសារលំអិតនៃដីកាសម្រេចរក្សាការពារ នេះអ្នកពាក្យសុំត្រូវសរសេរបញ្ជាក់ឱ្យបានច្បាស់លាស់អំពីប្រភេទនៃដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ដែលខ្លួនចង់អោយតុលាការចេញដីកាសម្រេចដែលប្រភេទនៃដីកាសម្រេចនោះមានដូចខាងក្រោមៈ

-ដីកាសម្រេចរក្សារការពាររឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន

-ដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទ

-ដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នដែលកំណត់ឋានៈជាបណ្តោះអាសន្ន ។

១.៣.១.៣.សិទ្ធិ ឬ ទំនាក់ទំនងគតិយុត្តដែលត្រូវបានរក្សាការពារ

វាជាការចាំបាច់បំផុត ដែលត្រូវសរសេរអំពីអង្គហេតុ ដែលជាមូលហេតុនៃការទាមទារ និងអង្គហេតុ សំខាន់ផ្សេងៗទៀតបើសិនជាមាន ដោយសារតែការសរសេរអំពីអង្គហេតុទាំងពីរនេះគឺដើម្បីបង្កើតសិទ្ធិ។

១.៣.១.៤.ភាពចំបាច់នៃការរក្សារការពារ

ពាក្យសុំដីការរក្សារការពារ ម្ចាស់បំណុលត្រូវធ្វើយ៉ាងណាសរសេរ បញ្ជាក់អោយបានច្បាស់លាស់នៅក្នុងពាក្យសុំ ដើម្បីបង្ហាញពីភាពចាំបាច់ ឬហានិភ័យលើទ្រព្យសម្បត្តិរបស់កូនបំណុលដើម្បីអោយចៅក្រមយល់ព្រមចេញដីកាសម្រេចនោះ។ ហើយអ្វីដែលសំខាន់ គឺបញ្ហាប្រឈមរបស់ម្ចាស់បំណុលប្រសិនបើតុលាការមិនចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារទេ។

១.៣.១.៥.ភស្តុតាង

ភស្តុតាង ក្នុងន័យធម្មតា ជាឯកសារ និងវត្ថុតាង ជាអាទិ៍ដែលមានភាពសំខាន់សម្រាប់បញ្ជាក់អង្គហេតុ ហើយការទទួលអង្គហេតុត្រូវផ្អែកលើភស្តុតាង។ នៅពេលដាក់ពាក្យសុំដីកាសម្រេចរក្សាការពារម្ចាស់បំណុលគប្បីសរសេរអោយបានច្បាស់លាស់ និង សរសេរនូវភស្តុតាងដែលបញ្ជាក់នូវសិទ្ធិ ឬទំនាក់ទំនងគតិយុត្តដែលត្រូវបានរក្សាការពារ និង ភាពចំបាច់នៃការរក្សាការពារ ដើម្បីអោយតុលាការមានភាពងាយស្រួលក្នុងការស្វែងរកនូវទំនាក់ទំនងរវាងអង្គហេតុ និង

[14] មាត្រា ៥៣ កថាខណ្ឌទី ១ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

[15] មាត្រា ៥៣ កថាខណ្ឌទី ២ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦ ។

ភស្តុតាង[១៦]។ ជាធម្មតាទេម្ចាស់បំណុល ឬ អ្នកដាក់ពាក្យនៅពេលដែលខ្លួនដាក់ពាក្យសុំមានគោលបំណងតែមួយគត់ គឺចង់ឱ្យតុលាការធ្វើតាមពាក្យសុំរបស់ខ្លួន។ ហេតុនេះហើយភស្តុតាងមានសារៈសំខាន់ណាស់ដើម្បីជួយសម្រេចគោលបំណងរបស់អ្នកដាក់ពាក្យសុំ ដែលអ្នកដាក់ពាក្យសុំត្រូវតែភ្ជាប់មកជាមួយនូវភស្តុតាងដែលមានទាំងអស់ ដែលអ្នកដាក់ពាក្យសុំមាន អាចជាបញ្ជីភាគី បញ្ជីសិទ្ធិលើបំណុល បញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌអំពីទ្រព្យសម្បត្តិដែលត្រូវរឹបអូសជាដើម។

១.៣.២.សោហ៊ុយ

សោហ៊ុយនេះត្រូវបានបែងចែកជាពីរ ដូចខាងក្រោម ៖

-ពន្ធដាក់ពាក្យសុំ

-ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីតុលាការក្រៅពីពន្ធ។

១.៣.២.១.ពន្ធដាក់ពាក្យសុំ

ក្នុងករណីដែលដាក់ពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ម្ចាស់បំណុល ឬ អ្នកដាក់ពាក្យសុំត្រូវបង់ពន្ធ ចំនួន ៥.០០០រៀល[១៧]។

បើពន្ធពាក្យសុំខាងលើមិនត្រូវបានបង់ទេ តុលាការត្រូវបង្គាប់ម្ចាស់បំណុលបង់ពន្ធពាក្យសុំក្នុង អំឡុងពេលសមរម្យ។

បើម្ចាស់បំណុលមិនបង់ពន្ធពាក្យសុំតាមការបង្គាប់របស់តុលាការទេ តុលាការត្រូវលើកពាក្យសុំចោលដោយដីកាសម្រេច[១៨]។

១.៣.២.២.ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីតុលាការក្រៅពីពន្ធ

បន្ថែមលើពន្ធពាក្យសុំដែលបានលើកឡើងខាងលើម្ចាស់បំណុល ឬអ្នកដាក់ពាក្យសុំត្រូវបង់ប្រាក់ប្រដាប់ក្តី តុលាការផ្សេងទៀតក្រៅពីពន្ធ សម្រាប់នីតិវិធីដូចខាងក្រោមនេះ៖

-ចំនួនទឹកប្រាក់ចាំបាច់ដើម្បីអោយតុលាការធ្វើការពិនិត្យភស្តុតាង ការបញ្ជូនឯកសារ ឬសកម្មភាពផ្សេងទៀត តាមនីតិវិធីក្នុងបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី។

-ចំនួនទឹកប្រាក់ស្មើនឹងសោហ៊ុយធ្វើដំណើរ និង សោហ៊ុយស្នាក់នៅដែលចាំបាច់សម្រាប់ចៅក្រម និង ក្រឡាបញ្ជីក្នុងករណីដែលត្រូវទៅនៅក្រៅតុលាការ។

---

[១៦] មាត្រា ១២៣ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

[១៧] មាត្រា ៥៣៧ កថាខណ្ឌទី១ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦ ។

[១៨] មាត្រា ៥៣៧ កថាខណ្ឌទី៣ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦។

-ប្រាក់ប្រដាប់ក្ដីសម្រាប់សកម្មភាពដែលធ្វើឡើងដោយពាក្យសុំ គឺអ្នកដាក់ពាក្យសុំរឹងចំពោះប្រាក់ប្រដាប់ក្ដី សម្រាប់សកម្មភាពដែលធ្វើឡើងដោយ ឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់តុលាការ គឺអ្នកដែលតុលាការបានកំណត់ឱ្យបង់[១៩]។

១.៣.២.៣.បន្ទុកនៃប្រាក់ប្រដាប់ក្ដី

ប្រាក់ប្រដាប់ជាទូទៅជាបន្ទុករបស់ភាគីចាញ់ក្ដី[២០]។ ប៉ុន្តែដោយសារតែតុលាការនៅក្នុងរឿងរដ្ឋប្បវេណី តុលាការ គឺជាតុលាការអកម្ម ហេតុនេះហើយម្ចាស់បំណុលគួរតែស្នើសុំជាមុននៅក្នុងពាក្យបណ្ដឹងរបស់ខ្លួនដើម្បីអោយតុលាការវិនិច្ឆ័យ។

១.៤ តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចចំពោះការចាត់ចែងរក្សាការពារ

ការកំណត់សមត្ថកិច្ចរបស់តុលាការនេះ ពីព្រោះតែតុលាការមានច្រើន។ បើមិនបានកំណត់សមត្ថកិច្ចទេ វាអាចនឹងមានការជាន់សមត្ថកិច្ច។ តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចនៅក្នុងរឿងក្ដីចាត់ចែងរក្សាការពារ វាជាសមត្ថកិច្ចផ្ដាច់មុខ។ ហេតុនេះហើយការព្រមព្រៀងរបស់ភាគីក្នុងការផ្លាស់ប្ដូរតុលាការគឺមិនអាចធ្វើទៅរួចឡើយ។ ហើយតុលាការនោះត្រូវបានបែងចែកទៅតាមសមត្ថកិច្ចដូចខាងក្រោម ៖

១.៤.១.តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចលើបណ្ដឹងអង្គសេចក្ដី

តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចលើបណ្ដឹងអង្គសេចក្ដី គឺជាតុលាការនៃតុលាការជំនុំជម្រះលើកទី១។ ប៉ុន្តែបើអង្គសេចក្ដីត្រូវបានចាត់ការក្នុងនីតិវិធីបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍ តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចលើ អង្គសេចក្ដី គឺជាតុលាការនៃការជំនុំជម្រះបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍[២១]។ បើអង្គសេចក្ដីត្រូវបានចាត់ការនៅឯ តុលាការកំពូល ដោយត្រឡប់ទៅរកគោលការណ៍វិញ តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចលើរឿងក្ដីនៃដីកាសម្រេចរក្សាការពារ គឺជាតុលាការនៃការជំនុំជំរះលើកទី១។

១.៤.២.សាលាដំបូងមានសមត្ថកិច្ចលើវត្ថុដែលនឹងត្រូវរឹបអូស ឬ កម្មវត្ថុនៃវិវាទ

រឿងក្ដីនៃការសម្រេចរក្សាការពារត្រូវស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់តុលាការ ដែលមានសមត្ថកិច្ចលើអង្គសេចក្ដី ឬ សាលាដំបូងដែលមានសមត្ថកិច្ចលើទីកន្លែងដែលវត្ថុដែលនឹងត្រូវបានរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្ន ឬ វត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុដែលវិវាទស្ថិតនៅ[២២]។

[១៩] មាត្រា ៦២ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

[២០] មាត្រា ៦៤ កថាខណ្ឌទី១ វាក្យខណ្ឌ ១ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

[២១] មាត្រា ៥៤០ កថាខណ្ឌទី២ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

[២២] មាត្រា ៥៤០ កថាខណ្ឌទី១ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

ជំពូកទី២ ដីកាសម្រេចរក្សាការពារ

ការសម្រេចសេចក្ដីលើ ពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារត្រូវធ្វើឡើងដោយដីកាសម្រេច[២៣]។

២.១. ប្រភេទនៃដីកាសម្រេចរក្សាការពារ

ប្រភេទនៃដីកាសម្រេចរក្សាការពារ វាមិនខុសគ្នាពីការចាត់ចែងរក្សាការពារនោះទេ គ្រាន់តែដីកាសម្រេចរក្សាការពារគឺ ជាសេចក្ដីសម្រេចរបស់តុលាការដែលចេញនៅពេលដែលមានពាក្យសុំឱ្យចាត់ចែងរក្សាការពារ ហើយដីកាសម្រេចនេះមានពីរដូចខាងក្រោម៖

-ដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្ន

-ដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្ដោះអាសន្ន ហើយដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្ដោះអាសន្ននេះចែកចេញ ជាពីរទៀត គឺការចាត់ចែងជាបណ្ដោះអាសន្នចំពោះវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទ និងការចាត់ចែងជាបណ្ដោះអាសន្នដែលកំណត់ឋានៈជាបណ្ដោះអាសន្ន។

២.១.១. ចំណុចដែលត្រូវសរសេរនៅក្នុងដីកាសម្រេចរក្សាការពារ

ដីកាសម្រេចរក្សាការពារនេះ មិនមែនសរសេរតាមការនឹកឃើញនោះទេ ប៉ុន្តែ តុលាការត្រូវសរសេរនូវចំណុចនីមួយៗ ដែលច្បាប់បានចែងទុកជាមុន។

២.១.១.១. ភាពចាំបាច់ដើម្បីបញ្ជាក់រឿងក្ដី

មុនពេលចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារ តុលាការត្រូវសរសេរនូវចំនុចចាំបាច់មួយចំនួនដូចខាងក្រោម៖

- អត្តសញ្ញាណនៃភាគី ហើយអត្តសញ្ញណនេះដែរ គឺមានទាក់ទងទៅនឹងភាគីដូចជាឈ្មោះ និង អាសយដ្ឋានរបស់ភាគី និង ឈ្មោះ និង អាសយដ្ឋានរបស់អ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់។
- សញ្ញាណនៃសិទ្ធិលើបំណុលដែលបានទាមទារ ត្រង់ចំណុចនេះដែរ គឺមានទាក់ទងទៅនឹងសិទ្ធិលើបំណុលដែលត្រូវបានរក្សាការពារ។ ហើយទាក់ទងទៅនឹងកម្មវត្ថុដែលត្រូវរក្សាការពារដែលវាជាចំណុចចាំបាច់សម្រាប់បញ្ជាក់រឿងក្ដីផងដែរ។ ហើយម្យ៉ាងវិញទៀតដោយសារតែដីកាសម្រេចរក្សាការពារត្រូវបានចេញដោយផ្អែកលើពាក្យសុំ។ ដូច្នេះកាចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារ តុលាការមិនមែនចេញខុសសាច់រឿង ឬ ក៏អ្វីដែលគេមិនបានសុំ

[២៣]មាត្រា ៥៣៥ កថាខណ្ឌទី១ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

ឡើយ[២៤]។ នៅក្នុងរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណី តុលាការជាតុលាការអកម្មមិនដូចជាតុលាការក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌឡើយ។

២.១.១.២.ការសរសេរបញ្ជាក់នូវកម្មវត្ថុនៃដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន

នៅក្នុងដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន តុលាការត្រូវកំណត់អោយបានច្បាស់លាស់នូវ កម្មវត្ថុនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ហើយជាពិសេសបំផុត គឺចំពោះអចលនវត្ថុត្រូវកំណត់អោយបានជាក់លាក់[២៥]។ ហើយភាពជាក់លាក់នៃកម្មវត្ថុចំពោះអចលនវត្ថុ សំដៅទៅលើពត៌សំខាន់ៗ ដែលរួមមាន ឯកសារដែលចេញដោយការិយាល័យជំនាញភូមិបាលដែលនិយាយអោយចំទៅគឺសំដៅទៅលើ ប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិលើអចលនវត្ថុរបស់កូនបំណុលតែម្តង ក្នុងករណីដែលម្ចាស់បំណុលរកបាន។ ជាមួយគ្នានេះដែរ បើចំពោះចលនវត្ថុវិញ វាក៏ពុំមានភាពចាំបាច់ពេកនោះទេ តែបើអាចកំណត់បានក៏វាជាការល្អម្យ៉ាងដែរ។ ដើម្បីឱ្យមានភាពងាយស្រួលដែលអាចជាលេខរថយន្ត ប្រភេទរថយន្ត សេរីឆ្នាំណា ពណ៌អ្វី ផលិត នៅប្រទេសណា ស្ថានភាពបច្ចុប្បន្នរបស់រថយន្ត និងនរណាជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ។ ដូចដែលបានបញ្ជាក់ពីខាងដើម ដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន វាមានទៅលើចលនវត្ថុ អចលនវត្ថុ និង សិទ្ធិលើបំណុល ឬ ទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងទៀត។ដូច្នេះដើម្បីឈានទៅធ្វើការចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ននូវទ្រព្យសម្បត្តិ បានតម្រូវមានកំណត់ជាក់លាក់នូវព័ត៌មានទាំងអស់ពាក់ព័ន្ធទៅនឹងអចនវត្ថុនោះតាំងនៅ។ ផ្ទុយទៅវិញ ចំពោះចលនវត្ថុពេលអនុវត្តដីកាសម្រេច គឺអាជ្ញាសាលានឹងចុះទៅដល់ទីតាំងអចលនវត្ថុនោះតាំងនៅ រួចធ្វើការរឹបអូសអចលនវត្ថុតែម្តង។

២.២. លក្ខខណ្ឌនៃការចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារ

ការចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារមិនមែនតុលាការចេះតែធ្វើ ទៅតាមពាក្យសុំរបស់ម្ចាស់បំណុលនោះទេ មុននឹងចេញដីកាសម្រេចនីមួយៗតុលាការបានគិតគូយ៉ាងល្អិតល្អន់ទៅលើសិទ្ធិដែលត្រូវបានរក្សាការពារ និងភាពចាំបាច់នៃការរក្សាការពារ។

២.២.១.សិទ្ធិដែលត្រូវបានរក្សាការពារ

សិទ្ធិដែលត្រូវបានរក្សាការពារនេះ គឺវាអាស្រ័យទៅប្រភេទនៃដីកាសម្រេចរក្សាការពារដូចខាងក្រោម៖

[២៤] មាត្រា ៥៣១ ចំនុច ក ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

[២៥] មាត្រា ៥៤៦ កថាខណ្ឌទី ១ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

២.២.១.១ដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្ន

ត្រូវតែជាសិទ្ធិទាមទារដែលមានគោលបំណងអោយសងជាប្រាក់[២៦]។ ចំពោះសិទ្ធិលើទ្រព្យសម្បត្តិ សិទ្ធិទាមទារដែលកើតចេញពីនីតិវិធីនៃរឿងក្ដីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្ដឹងប្រសិនបើចង់សម្រេចដោយឱ្យសង ឬ បង់ជាប្រាក់ ក៏អាចសុំឱ្យចាត់ចែងរក្សាការពារតាមរយៈការរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្នបានដែរ។ ហើយសិទ្ធិដែលត្រូវបានរក្សាការពារ អាចជាសិទ្ធិដែលភ្ជាប់នឹងលក្ខខណ្ឌ ឬពេលកំណត់។ ប៉ុន្តែចំពោះសិទ្ធិទាមទារដែល ភ្ជាប់លក្ខខណ្ឌបង្អង់ចាំបាច់មានអត្ថិភាពនៃមូលដ្ឋាននៃសិទ្ធិ ។

២.២.១.២.ដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្ដោះអាសន្នចំពោះវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទ

វាជាសិទ្ធិដែលមានគោលបំណង ដើម្បីរក្សាស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ននៃវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទនោះ[២៧]។ ហើយសិទ្ធិដែលត្រូវរក្សាការពារនោះរួមមានសិទ្ធិទាមទារអោយប្រគល់វត្ថុ សិទ្ធិទាមទារឱ្យ បណ្ដេញបុគ្គលចេញពីដី ឬ អាគារ សិទ្ធិទាមទារអោយដកចេញនូវការសាងសង់ សិទ្ធិទាមទារឱ្យ ចុះបញ្ជីអំពីសិទ្ធិដែលមានលើវត្ថុ សិទ្ធិទាមទារមិនឱ្យធ្វើសកម្មភាពពាក់ព័ន្ធ និង ការប្រើប្រាស់វត្ថុជាអាទិ៍។

២.២.១.៣.ដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្ដោះអាសន្នដែលកំណត់ឋានៈជា បណ្ដោះអាសន្ន

សិទ្ធិដែលត្រូវបានរក្សាការពារចំពោះការចាត់ចែងជាបណ្ដោះអាសន្ន ដែលកំណត់ឋានៈជាបណ្ដោះអាសន្ននេះ អាចជាសិទ្ធិលើទ្រព្យសម្បត្តិ ឬ សិទ្ធិដែលទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល[២៨]។ ឧទាហរណ៍ ទំនាក់ទំនងសិទ្ធិផ្ដាច់មុខ ដូចជា កម្មសិទ្ធិ សិទ្ធិកាន់កាប់ សេវភាព សិទ្ធិលើនាម និង សិទ្ធិ លើប្រកាសនីយប័ត្រតក្កកម្ម ទំនាក់ទំនងបន្តរវាងសិទ្ធិប្រត្យក្សដូចជា ទំនាក់ទំនងរវាងដីដែលនៅជាប់ គ្នា និង កម្មសិទ្ធិអវិភាគ ទំនាក់ទំនងគតិយុត្តដែលបន្ត ដូចជាកិច្ចសន្យាក្រុមហ៊ុន ភតិសន្យា ការងារ និង ការផ្គត់ផ្គង់អាហារកាតព្វកិច្ច និង ទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គលដូចជា ទំនាក់ទំនងអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង ទំនាក់ទំនងរវាងឪពុកម្ដាយ និង កូន។

២.២.៣. ភាពចាំបាច់នៃការរក្សាការពារ

មុននឹងចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារតុលាការ ត្រូវពិចារណាហើយពិនិត្យទៅលើលក្ខខណ្ឌពីរដែលទីមួយ សិទ្ធិដែលត្រូវបានរក្សាការពារដូចដែលបានរៀបរាប់ខាងលើរួមមកហើយ។ រីឯមួយ

[២៦] មាត្រា ៥៤៥ កថាខណ្ឌទី១ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

[២៧] មាត្រា ៥៣១ ចំនុច ខ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

[២៨] មាត្រា ៥៣១ ចំនុច គ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

ទៀត គឺភាពចាំបាច់នៃការរក្សាការពារ។ ហើយភាពចាំបាច់វាអាស្រ័យទៅលើប្រភេទនៃដីកាសម្រេចរក្សាការពារផងដែរដូចខាងក្រោម៖

២.២.៣.១. ដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន

ការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន តុលាការចេញដីកាសម្រេចនេះមិនត្រឹមតែផ្អែកលើសិទ្ធិដែលត្រូវបានរក្សាការពារប៉ុណ្ណោះទេ ហើយថែមទាំងផ្អែកទៅលើភាពចាំបាច់នៃការរក្សាការពារទៀតផង។ ការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នត្រូវចាត់ទុកថាចាំបាច់ក្នុងករណីដែល ការអនុវត្តដោយបង្ខំនាពេលអនាគតនឹងមិនអាចធ្វើបាន ឬ នឹងមានការលំបាកយ៉ាងខ្លាំងក្នុងការអនុវត្តដោយបង្ខំបើបណ្តោយឱ្យស្ថានភាពបច្ចុប្បន្នស្ថិតនៅដដែល[២៩]។

២.២.៣.២.ដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទ

ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នត្រូវចាត់ទុកថាចាំបាច់ក្នុងករណី ដែលមានការបារម្ភថាម្ចាស់បំណុលនឹងមិនអាចអនុវត្តសិទ្ធិបាន ឬ នឹងមានការលំបាកយ៉ាងខ្លាំងក្នុងការអនុវត្តសិទ្ធិដោយសារមានការប្រែប្រួលស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ននៃវត្ថុនោះ[៣០]។ យ៉ាងណាមិញដូចជា ការខូចខាត ការគៃបំបាត់ ការផ្ទេរ ការរារាំងសិទ្ធិលើវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទជាដើម។

២.២.៣.៣. ដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នដែលកំណត់ឋានៈជាបណ្តោះអាសន្ន

ភាពចាំបាច់នៃដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន ដែលកំណត់ឋានៈជាបណ្តោះអាសន្នក្នុងករណីដែលមានភាពចាំបាច់ដើម្បីជៀសវាងការខូចខាតធ្ងន់ធ្ងរ ឬ គ្រោះថ្នាក់បន្ទាន់ដែលនឹងកើតឡើងដោយម្ចាស់បំណុល ចំពោះទំនាក់ទំនងគតិយុត្តដែលមានវិវាទ[៣១]។

២.៣. ប្រាតិភោគ

ប្រាតិភោគក្នុងន័យទូទៅអាចមានពីរអត្ថន័យដែលទី១ គឺជាការធានាដល់ម្ចាស់បំណុលក្នុងការប្រមូលឥណទេយ្យរបស់ខ្លួនមកវិញ។ រីឯអត្ថន័យមួយទៀតគឺជាមធ្យោបាយ ដើម្បីធានាការសងកាតព្វកិច្ច[៣២]។ ដីកាសម្រេចរក្សាការពារអាចធ្វើអោយដាក់ប្រាតិភោគ ឬ មិនអោយដាក់ប្រាតិ

[២៩] មាត្រា ៥៤៥ កថាខណ្ឌទី១ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

[៣០] មាត្រា ៥៤៨ កថាខណ្ឌទី១ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

[៣១] មាត្រា ៥៤៨ កថាខណ្ឌទី២ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

[៣២] ក្រមរដ្ឋប្បវេណី,លេខ នស/ រកម/១២០៧/ ០៣០ចុះថ្ងៃទី ០៨ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៧, សទ្ទានុក្រមផ្នែករដ្ឋប្បវេណី,១០១ ។

ភោគបាន វាអាស្រ័យទៅតាមការពិចារណារបស់ចៅក្រម ថាតើម្ចាស់បំណុលគួរអោយដាក់ប្រាតិភោគ ឬ មិនគួរឱ្យដាក់ប្រាតិភោគ[៣៣]។ ការដាក់ប្រាតិភោគនេះ សំដៅដល់ការដាក់ប្រាតិភោគដែលម្ចាស់បំណុលត្រូវដាក់ ឬ មិនត្រូវដាក់តាមឆន្ទានុសិទ្ធិដូចដែលបានរៀបរាប់មកហើយ។ ប៉ុន្តែការដាក់ប្រាតិភោគមិនមែនធ្វើឡើងចំពោះតែម្ចាស់បំណុលនោះទេ គឺថាការបង្គាប់ឱ្យដាក់ប្រាតិភោគនេះ តុលាការអាចឱ្យកូនបំណុលដាក់ប្រាតិភោគផងដែរ ក្នុងករណីដែលតុលាការចេញដីកាសម្រេចលុបចោលដីកាសម្រេចរក្សាការពារ បន្ទាប់ពីតុលាការចេញសេចក្តីសម្រេចអំពីពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារ[៣៤]។

២.៣.១.គោលបំណងនៃប្រាតិភោគ

នីតិវិធីនៃការចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារបាន ដោយមិនចាំបាច់សួរកូនបំណុលដោយគ្រាន់តែឆ្លងកាត់ធ្វើសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូង។ ប៉ុន្តែជួនកាលដីកាសម្រេចរក្សាការពារវាក៏ជះឥទ្ធិពលយ៉ាងខ្លាំងទៅ ដល់ផលប្រយោជន៍របស់កូនបំណុលផងដែរ ដោយហេតុនេះហើយទើបតុលាកាតម្រូវអោយម្ចាស់បំណុលដាក់ប្រាតិភោគ។ គោលបំណងរបស់វា គឺដើម្បីទប់ស្កាត់ការប្រើប្រាស់សិទ្ធិហួសប្រមាណរបស់ម្ចាស់បំណុល បើនិយាយអោយចំទៅគោលបំណងដែលតុលាការឱ្យដាក់ប្រាតិភោគ គឺដើម្បីធានាការសងការខូចខាតដែលកូនបំណុលបានទទួលរង។ មួយវិញទៀត កូនបំណុល នឹងមានសិទ្ធិជាអាទិភាពទៅលើម្ចាស់បំណុលផ្សេងទៀត[៣៥]។ ប៉ុន្តែក្នុងករណីដែលតុលាការដែលបានចេញដីកាសម្រេចមិនបានបង្គាប់ដោយដាក់ប្រាតិភោគ វាអាចនឹងមានការលំបាកផងដែរចំពោះកូនបំណុលក្នុងការទាមទារសំណង នៃការខូចខាតដែលកើតឡើងដោយសារដីកាសម្រេចរក្សាការពារ។ បើទោះបីជាកូនបំណុលអាចប្រើប្រាស់សិទ្ធិរបស់ខ្លួនតាមរយៈ អំពើអនីត្យានុកូលក៏ដោយ ពីព្រោះបើម្ចាស់បំណុលមានទ្រព្យសម្បត្តិសម្រាប់រឹបអូស វាជាការប្រសើរ[៣៦]។ ផ្ទុយទៅវិញបើម្ចាស់បំណុលមិនមានអ្វីសោះនោះ វាពិតជាមានការលំបាកចំពោះកូនបំណុលក្នុងការទាមទារសំណងការខូចខាតដែលកើតឡើងដោយសារដីកាសម្រេចរក្សាការពារនោះ[៣៧]។

[៣៣] មាត្រា ៥៤២ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

[៣៤] មាត្រា ៥៥៤ កថាខណ្ឌទី២ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

[៣៥] មាត្រា ៧២ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

[៣៦] មាត្រា ៧៤៣ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី,លេខ នស/ រកម/១២០៧/ ០៣០ចុះថ្ងៃទី ០៨ ធ្នូ ឆ្នាំ២០០៧

[៣៧] មាត្រា ៣៩៦ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី ៨ ធ្នូ ២០០៧

២.៣.២.ចំនួននៃប្រាតិភោគ

ចំនួននៃប្រាតិភោគនេះតុលាការ អាចសម្រេចអោយម្ចាស់ដាក់ប្រាតិភោគ តុលាការត្រូវពិចារណាជាមុនអោយបានល្អិតល្អន់ លើផលប៉ះពាល់ដែល នាំឱ្យមានការខូចខាតនៅពេលតុលាការ ចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារតាមពាក្យសុំរបស់ម្ចាស់បំណុល ឬ លុបចោលដីកាសម្រេចរក្សាការពារតាមពាក្យសុំតវ៉ារបស់កូនបំណុល។ ហេតុនេះហើយតុលាការត្រូវធ្វើវាយតម្លៃលើការខូចខាតដែលអាចនឹងកើតមានដល់កូនបំណុល ឬ ម្ចាស់បំណុល។ ដូច្នេះមុននឹងចេញដីកាសម្រេចរក្សារការពារ គឺតុលាការពិនិត្យលើឯកសារនៃសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូង និងសួរម្ចាស់បំណុល ឬពិនិត្យឯកសារ និងសួរកូនបំណុលក្នុងករណីដែលតុលាការចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ឬ ម្ចាស់បំណុលក្នុងករណីដែលតុលាការ ចេញដីកាសម្រេចលុបចោលដីកាសម្រេចរក្សាការពារតាមពាក្យសុំរបស់កូនបំណុល មានន័យថាបើការបញ្ជាក់ដំបូងមានភាពរឹងមាំនោះចំនួននៃប្រាតិភោគ ក៏ តិចទៅតាមនោះដែរ។ ប៉ុន្តែបើសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូងពុំមានភាពរឹងមាំនោះការប្រាតិភោគក៏ច្រើនដែរ។

២.៣.៣.វិធីនៃការដាក់ប្រាតិភោគ

ការដាក់ប្រាតិភោគនេះ មិនមែនចេះតែដាក់នោះទេ គឺលុះត្រាតែតុលាការបង្គាប់អោយដាក់ហើយការដាក់ប្រតិភោគនេះ ជាលក្ខខណ្ឌមួយដែលស្ថិតនៅក្នុងការពិចារណារបស់តុលាការដើម្បីចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារ។ ហេតុនេះ ហើយតុលាការអាចបង្គាប់ឱ្យម្ចាស់បំណុលដាក់ ប្រាតិភោគមុនចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារ។ បើមិនដូច្នេះទេ ម្ចាស់បំណុលនឹងមិនអាចសម្រេចគោលបំណងរបស់បានឡើយ លុះត្រាម្ចាស់បំណុលដាក់ប្រាតិភោគតាមការបង្គាប់របស់តុលាការ។ ប្រាតិភោគ ត្រូវមានអានុភាពដោយការផ្ញើប្រាក់ ឬ ឧបករណ៍ដែលអាចជួញដូរបានដែលតុលាការទទួលស្គាល់ថាសមរម្យ ទៅតុលាការដែលបង្គាប់អោយដាក់ប្រាតិភោគ ឬ តុលាការអនុវត្តរក្សាការពារ[៣៨]។ ចំពោះការផ្តល់នូវប្រាតិភោគភាគីត្រូវធ្វើតាមវិធីផ្ញើប្រាក់ ឬ ឧបករណ៍អាចជួញដូរបានដើម្បីអោយអ្នកមានសិទ្ធិលើប្រាតិភោគអាចទាមទារយកប្រាតិភោគដែលបានដាក់។

២.៤. ប្រាក់រំដោះពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន

ដើម្បីអោយបានរួចផុតពីការរឹបអូសបណ្តោះអាសន្ន កូនបំណុលត្រូវផ្ញើប្រាក់ដើម្បីធ្វើការដោះជាមួយនឹងកម្មវត្ថុនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន។

---

[៣៨]មាត្រា ៥៣៦ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

២.៤.១.គោលបំណងនៃប្រាក់រំដោះ

ដីកាសម្រេចរក្សាការពារដែល ទាក់ទងទៅនឹងការរឹបអូសជា បណ្ដោះអាសន្នដែលអាច និយាយបានថា ជាការចាត់ចែងដែលកំរិតនូវការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់កូនបំណុលដើម្បីការ អនុវត្តដោយបង្ខំ ចំពោះសិទ្ធិលើបំណុលដែលមានគោលបំណងអោយសងជាប្រាក់។ ការដែល តម្រូវឱ្យកូនបំណុលដាក់ប្រាក់រំដោះ បើកូនបំណុលចង់អោយកម្មវត្ថុនៃការរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្ន រួចផុតពីការរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្ន។ ហេតុនេះហើយ កូនបំណុលត្រូវផ្ញើប្រាក់ ស្មើនឹងចំនួន ទឹកប្រាក់នៃសិទ្ធិលើបំណុលដែលត្រូវបានរក្សាការពារ ឬចំនួនទឹកប្រាក់នៃកម្មវត្ថុដែលត្រូវរឹបអូស ជាបណ្ដោះអាសន្ន។

គោលបំណងនៃប្រាក់រំដោះ ពីការរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្ននេះគឺ ដើម្បីការពារផល ប្រយោជន៍ របស់កូនបំណុល និង ម្ចាស់បំណុល បើកូនបំណុលបានផ្ញើប្រាក់តាមការកំណត់របស់ តុលាការកូនបំណុលអាចរួចផុតពីការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្ន។ ប្រាក់រំដោះ គឺដើម្បីជំនួស ទ្រព្យដែលត្រូវបានរឹបអូស ដូច្នេះប្រាក់រំដោះត្រូវស្ថិតនៅក្នុងការអនុវត្តរបស់ម្ចាស់បំណុល។

២.៤.២.ចំនួននៃប្រាក់រំដោះ

នៅក្នុងដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្ន តុលាការត្រូវកំណត់ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលកូន បំណុលត្រូវផ្ញើ ដើម្បីទទួលបាននូវការលុបចោលការអនុវត្តការរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្ន[៣៩]។ វាជាឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ចៅក្រម ក្នុងការសម្រេចអំពីចំនួននៃប្រាក់រំដោះពីការរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្ន ដោយពិចារណាទៅលើតំលៃនៃទ្រព្យសម្បត្តិ ដែលម្ចាស់បំណុលធ្វើការស្នើសុំរឹបអូស និង ចំនួន ទឹកប្រាក់នៃទ្រព្យដែលត្រូវបានរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្ន ពីព្រោះតែប្រាក់រំដោះនេះគឺជាប្រាក់មួយ ប្រភេទសម្រាប់ផ្ញើជំនួសនូវទ្រព្យសម្បត្តិដែលបានរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្ន។ ហើយម្យ៉ាងទៀត តុលាការត្រូវធ្វើយ៉ាងណា អោយមានសមភាពរវាងសិទ្ធិលើបំណុល ឬ ចំនួនទឹកប្រាក់នៃទ្រព្យ ដែលត្រូវរឹបអូស និង ប្រាក់រំដោះពីការរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្នដែលកូនបំណុលបានផ្ញើ។

២.៤.៣.វិធីនៃការដាក់ប្រាក់រំដោះ

ការផ្ញើប្រាក់រំដោះពីការរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្ននេះ កូនបំណុលត្រូវផ្ញើទៅតុលាការ ដែល បានចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្ន ឬ តុលាការអនុវត្តរក្សាការពារ[៤០]។ ហើយនីតិវិធីលំអិត នៃការផ្ញើប្រាក់រំដោះនេះពុំទាន់មានច្បាប់នៅឡើយ ដែលក្រសួងយុត្តិធម៌កំពុងធ្វើសេចក្ដីព្រៀង។

---

[៣៩] មាត្រា ៥៤៧ កថាខណ្ឌទី ១ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

[៤០] មាត្រា ៥៤៧ កថាខណ្ឌទី ២ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

២.៥.ការបញ្ជូនដីកាសម្រេចរក្សាការពារ

នៅពេលចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារតុលាការ ត្រូវបញ្ជូនដីកាសម្រេចរក្សាការពារនោះទៅឱ្យភាគីទាំងនោះ[៥១]។

២.៥.១.ដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យរក្សាការពារ

ការបញ្ជូនដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យរក្សាការពារនេះ គឺមានគោលបំណងដើម្បីអោយភាគីបានដឹងអំពីសេចក្តីសម្រេចនៃដីការក្សាការពារហើយវា ក៏ជាការផ្តល់ឱកាសអោយកូនបំណុលក្នុងធ្វើការតវ៉ា។ ដើម្បីចៀសវាងនូវការរាំងរបស់កូនបំណុល និង ការធានានូវការអនុវត្តរក្សាការពារតុលាការអាចនឹងមិនបញ្ជូនដីកាសម្រេចនោះទៅកូនបំណុល[៥២]។

២.៥.២.ដីកាសម្រេចលើកចោលពាក្យសុំ

ក្នុងករណីដែលតុលាការ លើកចោលពាក្យសុំរបស់ម្ចាស់បំណុលដែលបានដាក់ពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារ គឺមិនចាំបញ្ជូនអោយទៅកូនបំណុលទេ ដោយសារតែពុំមានការប៉ះពាល់ដល់ផលប្រយោជន៍របស់កូនបំណុល។ ប៉ុន្តែក្នុងករណីដែលតុលាការធ្វើការសួរ ឬ ធ្វើការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ចំពោះភាគីនោះ តុលាការក៏ត្រូវបញ្ជូនទៅកូនបំណុលផងដែរ[៥៣]។ ហើយតុលាការត្រូវតែបញ្ជូនដៃកាសម្រេចដែលលើកពាក្យសុំចោលទៅម្ចាស់បំណុល ពីព្រោះវាក៏ជាការផ្តល់ដំណឹងដល់ម្ចាស់បំណុល ដើម្បីឱ្យម្ចាស់បំណុលធ្វើបណ្តឹងជំទាស់នូវសេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការ។

[៥១] មាត្រា ៥៣៣ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

[៥២] មាត្រា ៥៦២ កថាខណ្ឌទី ៣ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

[៥៣] មាត្រា ២១៣ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

ជំពូកទី៣ ការអនុវត្តរក្សាការពារ

ក្រោយពីតុលាការចេញដីកាសម្រេចការពារ កូនបំណុលត្រូវដាក់ពាក្យសុំអនុវត្តរក្សាការពារ ដើម្បីយកឯកសារចំលងនៃលិខិតយថាភូតនេះទៅអនុវត្ត ។

៣.១. ស្ថាប័នអនុវត្តដីកាសម្រេចរក្សាការពារ

ជាទូទៅការអនុវត្តរក្សាការពារមានស្ថាប័នអនុវត្ត សំរាប់អនុវត្តរក្សាការពារក្រោយពីតុលាការចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារតាមពាក្យសុំរបស់ម្ចាស់បំណុល។ ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តរក្សាការពារអាចដាក់ពាក្យសុំអនុវត្តរក្សាការពារទៅតុលាការ ឬ អាជ្ញាសាលាបាន។ ហើយការដាក់ពាក្យសុំឱ្យធ្វើអនុវត្តរក្សាការពារនេះដែរ ត្រូវដាក់ទៅតុលាការ ឬ អាជ្ញាសាលាដែលមានសមត្ថកិច្ច។

៣.១.១. ស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ចដោយផ្អែកលើកម្មវត្ថុនៃការអនុវត្តរក្សាការពារ

ស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ច ក្នុងការអនុវត្តរក្សាការពារក៏វាអាស្រ័យទៅតាមកម្មវត្ថុនៃការអនុវត្តរក្សាការពារដោយសារតែការអនុវត្តរក្សាការពារនេះ ធ្វើឡើងចំពោះកម្មវត្ថុផ្សេងៗដាច់ដោយឡែកពីគ្នា ហើយដែលអាចនិយាយបានថា វាអាស្រ័យទៅលើកម្មវត្ថុនៃការអនុវត្តរក្សាការពារ។

៣.១.១.១ស្ថាប័នអនុវត្តដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ

ការអនុវត្តរក្សាការពារចំពោះអចលនវត្ថុ តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចជាតុលាការអនុវត្តរក្សាការពារ គឺជាតុលាការដែលបានចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារ[៥៤]។

៣.១.១.២.ស្ថាប័នអនុវត្តដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះសិទ្ធិលើបំណុល និង សិទ្ធិលើទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងទៀត

ស្ថាប័នអនុវត្តដីកាសម្រេចរក្សាការពារចំពោះសិទ្ធិលើបំណុល និង សិទ្ធិលើទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងទៀត តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចជាតុលាការអនុវត្តរក្សាការពារ គឺជាតុលាការដែលបានចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារនោះ[៥៥]។

៣.១.១.៣.ស្ថាប័នអនុវត្តដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះចលនវត្ថុ

ចំពោះចលនវត្ថុ វាមិនដូចគ្នាទៅនឹងអចលនវត្ថុនោះទេ ស្ថាប័នដែលត្រូវធ្វើការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន គឺអាជ្ញាសាលានៃសាលាដំបូងដែលមានសមត្ថកិច្ចលើកន្លែងដែលវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនោះស្ថិតនៅ[៥៦]។

---

[៥៤] មាត្រា ៥៦៧ កថាខណ្ឌទី២ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

[៥៥] មាត្រា ៥៦៦ កថាខណ្ឌទី ២ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

៣.១.១.៤.ស្ថាប័នអនុវត្តដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះនាវា

ស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ចចំពោះការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះនាវា គឺមានតុលាការពីរដែលមានសមត្ថកិច្ច។ ចំពោះការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នតាមរបៀបចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន តុលាការដែលបានចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នត្រូវមានសមត្ថកិច្ចជាតុលាការអនុវត្តរក្សាការពារ រីឯការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នតាមរបៀបដែលបង្គាប់ឱ្យដកហូតលិខិតបញ្ជាក់សញ្ជាតិនាវា គឺសាលាដំបូងដែលមានសមត្ថកិច្ចលើទីកន្លែងដែលនាវានោះស្ថិតនៅ ត្រូវមានសមត្ថកិច្ចជាតុលាការអនុវត្តរក្សាការពារ[៥៧]។

៣.២. ការដាក់ពាក្យសុំឱ្យធ្វើការអនុវត្តរក្សាការពារ

ការដាក់ពាក្យសុំអនុវត្តរក្សាការពារនេះ ត្រូវធ្វើលាយលក្ខណ៍អក្សរមិនអាចសុំដោយផ្ទាល់មាត់បានទេ ហើយក៏ត្រូវចំណាយសោហ៊ុយសម្រាប់នីតិវិធីផងដែរ។

៣.២.១. ចំណុចដែលត្រូវសរសេរនៅក្នុងពាក្យសុំ

ពេលដាក់ពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តរក្សាការពារម្ចាស់បំណុលត្រូវសរសេរដូចខាងក្រោម ៖

- ឈ្មោះ ឬនាមករណ៍ និង អាសយដ្ឋាន របស់ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត និង កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ហើយនិងឈ្មោះ និង អាសយដ្ឋានរបស់អ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់។
- សញ្ញាណនៃលិខិតអនុវត្ត
- សេចក្តីសុំឱ្យអនុវត្តតាមការបង្ខំដោយផ្ទាល់ ឬ ការអនុវត្តជំនួស ឬ វិធានបង្ខំដោយប្រយោល។
- សញ្ញាណនៃទ្រព្យសម្បត្តិដែលជាកម្មវត្ថុនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំ និង វិធីអនុវត្តដោយបង្ខំដែល ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តសុំ ក្នុងករណីដែលសុំឱ្យអនុវត្តតាមការបង្ខំដោយផ្ទាល់ ។
- ខ្លឹមសារនៃសេចក្តីសម្រេចដែលម្ចាស់បំណុលសុំ ក្នុងករណីដែលសុំអនុវត្តដោយបង្ខំតាមការអនុវត្តជំនួស ឬវិធានបង្ខំដោយប្រយោល។

ក្នុងករណីដែលម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តសុំឱ្យអនុវត្តដោយបង្ខំ ចំពោះផ្នែកណាមួយនៃសិទ្ធិទាមទារដែលបានសរសេរនៅក្នុងលិខិតអនុវត្តដែលបង្គាប់ឱ្យសងជាប្រាក់ ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តត្រូវសរសេរបញ្ជាក់អំពីសេចក្តីសុំ និងទំហំនៃសេចក្តីសុំនោះក្នុងពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តដោយបង្ខំ[៥៨]។

[៥៦] មាត្រា ៥៦៥ កថាខណ្ឌទី ១ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

[៥៧] មាត្រា ៥៦៨ កថាខណ្ឌទី ២ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

[៥៨] មាត្រា ៣៤៩ កថាខណ្ឌទី ២ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

៣.៣. សោហ៊ុយនៃការអនុវត្តរក្សាការពារ

សោហ៊ុយនៃការអនុវត្តរក្សាការពារអ្នកដាក់ពាក្យសុំ ឬ ម្ចាស់បំណុលត្រូវចំណាយទៅលើពន្ធដាក់ពាក្យឱ្យធ្វើការអនុវត្តរក្សាការពារ និង សោហ៊ុយក្រៅពីពន្ធដាក់ពាក្យសុំទៅតាមការកំណត់របស់ស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ច។

៣.៣.១.ពន្ធដាក់ពាក្យសុំ

ចំពោះពន្ធដាក់ពាក្យសុំនេះម្ចាស់បំណុល ត្រូវបង់តាមការកំនត់របស់ស្ថាប័នអនុវត្តរក្សាការពារនោះ។ ប្រសិនបើកម្មវត្ថុនៃការអនុវត្តរក្សាការពារជាចលនវត្ថុម្ចាស់បំណុលត្រូវ បង់ពន្ធទៅតាមការកំណត់នៅក្នុងច្បាប់ស្តីពីអាជ្ញាសាលា ហើយច្បាប់នេះនៅជាសេចក្តីព្រៀងនៅឡើយ។ ប៉ុន្តែបើក្នុងករណីការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុវិញ ម្ចាស់បំណុលមិនចាំបាច់ចំណាយសោហ៊ុយក្នុងការបង់ពន្ធសាជាថ្មីទេ ដោយសារតែនៅពេលដាក់ពាក្យដាក់សុំធ្វើការចាត់ចែងរក្សាការពារ គឺអ្នកដាក់ពាក្យសុំ បានបង់សោហ៊ុយរួចហើយ គឺចំនួន៥០០០ រៀល។

៣.៣.២.សោហ៊ុយក្រៅពីពន្ធដាក់ពាក្យសុំ

សោហ៊ុយក្រៅពីពន្ធដាក់ពាក្យសុំម្ចាស់បំណុល ដែលដាក់ពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តរក្សាការពារនោះត្រូវបង់សោហ៊ុយចាំបាច់ជាមុនដែលកំណត់ដោយស្ថាប័ន ដែលមានសមត្ថកិច្ចក្នុងការអនុវត្តរក្សាការពារ[49]។ ហើយក្នុងន័យនេះដែរ ស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ចក្នុង ការអនុវត្តរក្សាការពារនេះ គឺសំដៅទៅលើ តុលាការ ឬ អាជ្ញាសាលាធ្វើឡើងទៅតាមពាក្យសុំរបស់ម្ចាស់បំណុល បើពុំនោះទេ តុលាការអនុវត្តរក្សាការពារអាចលើកចោលពាក្យសុំ ឬ លុបចោលនូវនីតិវិធីអនុវត្តរក្សាការពារនេះបាន។

៣.៤. អំឡុងពេលនៃការដាក់ពាក្យសុំឱ្យធ្វើការអនុវត្តរក្សាការពារ

ការអនុវត្តរក្សាការពារ ត្រូវធ្វើឡើងក្នុងអំឡុងពេលពីរសប្តាហ៍ ចាប់ពីថ្ងៃដែលដីកាសម្រេចរក្សាការពារបានបញ្ជូនទៅម្ចាស់បំណុល។ បើពុំនោះទេមិនអាចធ្វើបានទេ បើហួសរយៈពេលដែលបានកំណត់[50]។

៣.៥. ប្រភេទនៃការអនុវត្តរក្សាការពារ

ការអនុវត្តរក្សាការពារមានពីរប្រភេទ គឺការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន និងការអនុវត្តចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន។ ហើយការអនុវត្តរក្សាការពារត្រូវធ្វើឡើងដោយផ្អែកលើឯកសារចម្លង

[49] មាត្រា ៥៣៧ កថាខណ្ឌទី ២ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

[50] មាត្រា ៥៦២ កថាខណ្ឌទី ២ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦ ។

យថាភូតនៃដីកាសម្រេចរក្សាការពារ។ ប៉ុន្តែបើការអនុវត្តរក្សាការពារត្រូវបានអនុវត្តចំពោះជនក្រៅពីភាគី ឬ សម្រាប់ជនក្រៅពីភាគីមិនត្រឹមតែភ្ជាប់មកជាមួយឯកសារចម្លងយថាភូតប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំងត្រូវភ្ជាប់មកជានូវរូបមន្តអនុវត្តទៀតផង។

៣.៥.១.ការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្ន

ការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្នមានបួនប្រភេទ គឺ ការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្នចំពោះ អចលនវត្ថុ ចលនវត្ថុ នាវា និង សិទ្ធិលើបំណុល និង ទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងទៀត។

៣.៥.១.១.ការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ

ចំពោះអចលនវត្ថុនៅក្នុងន័យនេះវាមិនខុសពេកទេពីអត្ថន័យធម្មតា។ ក្នុងន័យធម្មតា អចលនវត្ថុ សំដៅចំពោះដីធ្លី និងវត្ថុជាប់នៅនឹងដី ហើយមិនអាចផ្លាស់ប្តូរ ទីកន្លែងបានដូចជា អាគារ សំណង់ ដំណាំរុក្ខជាតិ។ មួយវិញទៀតអចលនវត្ថុ សំដៅសិទ្ធិប្រត្យក្ស ឬ សិទ្ធិភណ្ឌិតលើអចនវត្ថុ និងចលនវត្ថុទាំងឡាយដែលច្បាប់កំណត់ថាអចលនវត្ថុ[៥១]។ ប៉ុន្តែ វាខុសគ្នាត្រង់ថាអចលនវត្ថុក្នុងន័យ នៃការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្ន គឺសំដៅតែទៅលើដី អាគារ ចំណែកនៃកម្មសិទ្ធិអវិភាគលើដី ឬ អគារនោះ សិទ្ធិជួលអចិន្ត្រៃយ៍និងផលុបភោគដែលត្រូវបានចុះបញ្ជី និងចំណែកនៃសិទ្ធិទាំងនេះដែលជាសិទ្ធិរួម[៥២]។ ការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុមិនដូចគ្នាទៅនឹងការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្ន ចំពោះចលនវត្ថុដោយការរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ មិនធ្វើតាមរបៀបកាន់កាប់វត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុដោយអាជ្ញាសាលាឡើយ។ ការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុពុំរារាំងកូនបំណុលក្នុងការប្រើប្រាស់ និងអាស្រ័យផលពីអចលនវត្ថុនោះតាមវិធីប្រើធម្មតាទេ។ ដូច្នេះកូនបំណុលមិនចាំបាច់ចាកចេញពីអចលនវត្ថុនោះភ្លាមទេ។ លើសពីនេះទៀត ក្នុងករណីកូនបំណុលបានជួលអចលនវត្ថុនោះទៅអ្នកផ្សេងមុនពេលអនុវត្តការរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្ន ការជួលបន្តនៃអចលនវត្ថុនេះមិនប្រឆាំងនឹងអានុភាពនៃការរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្នឡើយ។ ប៉ុន្តែការជួលសារជាថ្មីនៃអចលនវត្ថុទៅអ្នកដទៃក្រោយការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្ន គឺកូនបំណុលមិនអាចធ្វើបានទេ បើទោះជាកូនបំណុល

---

[៥១] មាត្រា១២០ កថាខណ្ឌទី ១ និង កថាខណ្ឌទី ២ក្រមរដ្ឋប្បវេណី,លេខ នស/រកម/១២០៧/០៣០ចុះថ្ងៃទី ០៨ ធ្នូ ឆ្នាំ២០០៧

[៥២] មាត្រា ៥១៧ កថាខណ្ឌទី ១ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦ ។

បានធ្វើក៏កិច្ចសន្យាដែលបានធ្វើរវាងកូនបំណុលជាមួយនឹងតតិយជន ពុំអាចតតាំងជាមួយម្ចាស់បំណុលបានឡើយ។

ការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ចំពោះអចលវត្ថុត្រូវធ្វើតាមប្រៀបចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ចំពោះអចលនវត្ថុនោះ[៥៣]។ ដើម្បីចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ចំពោះអចលនវត្ថុនេះ ក្រឡាបញ្ជីផ្ទុកផ្តាក់ឱ្យស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន។ ការចុះបញ្ជីនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ការិយាល័យចុះបញ្ជីត្រូវផ្ញើនូវឯកសារថតចម្លងដែលមានសេចក្តីបញ្ជាក់នៃសៀវភៅចុះបញ្ជីនោះក្នុងសំណុំរឿង។

៣.៥.១.២.ការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះចលនវត្ថុ

ការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះចលនវត្ថុ ត្រូវធ្វើឡើងតាមរបៀបកាន់កាប់ចលនវត្ថុ ដោយអាជ្ញាសាលា[៥៤]។ ប៉ុន្តែប្រសិនជាចលនវត្ថុនោះគឺជាប្រាក់វិញ អាជ្ញាសាលាមិនអាចដកហូតទុក ឬ ឱ្យកូនបំណុលរក្សាប្រាក់នោះទុកបានទេ។ អាជ្ញាសាលាត្រូវផ្ញើប្រាក់ដែលជាកម្មវត្ថុនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ននេះនៅតុលាការដែលខ្លួនស្ថិតនៅ។ ដូចដែលបានរៀបរាប់រួចមកហើយ អាជ្ញាសាលាមិនអាចដកហូតទុកប្រាក់បានទេ តែអ្វីផ្សេងក្រៅពីប្រាក់អាជ្ញាសាលាអាចធ្វើបាន។ ក្នុងករណីដែលមានការបារម្ភថាចលនវត្ថុដែលត្រូវបានរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន នឹងធ្លាក់តំលៃ។ ជាពិសេសបើការទុកចលនត្ថុនេះ ត្រូវការចំណាយច្រើនពេកក្នុងការរក្សាទុកចលនវត្ថុនេះ អាជ្ញាសាលាអាច លក់ចលនវត្ថុដែលស្ថិតក្រោម ការដកហូតរបស់ខ្លួនបានតាមពាក្យសុំរបស់ម្ចាស់បំណុល ឬ កូនបំណុល តាមវិធីនៃការលក់នៅក្នុងការអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះចលនវត្ថុ ហើយប្រាក់ដែលបានមកនោះ អាជ្ញាសាលានៅតែមិនមានសិទ្ធិក្នុងការរក្សាទុកដែល ដែលតំរូវឱ្យយកប្រាក់ដែលបានមកពីការលក់ចលនវត្ថុទៅផ្ញើនៅតុលាការដែលខ្លួនស្ថិតនៅ[៥៥]។ ហើយចលនវត្ថុ គឺជាវត្ថុទាំងឡាយក្រៅពីអចលនវត្ថុ[៥៦]។

[៥៣] មាត្រា ៥៦៧ កថាខណ្ឌទី ១ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

[៥៤] មាត្រា ៥៦៥ កថាខណ្ឌទី ១ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

[៥៥] មាត្រា ៥៦៥ កថាខណ្ឌទី ៣ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

[៥៦] មាត្រា១២០ កថាខណ្ឌទី ៣ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី,លេខ នស/ រកម/១២០៧/០៣០ចុះថ្ងៃទី ០៨ ធ្នូ ឆ្នាំ២០០៧

៣.៥.១.៣.ការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្នចំពោះសិទ្ធិលើបំណុល និង សិទ្ធិលើទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងទៀត

ការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្នចំពោះសិទ្ធិលើបំណុល និង ទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងទៀត ត្រូវ ធ្វើតាមរបៀប ដែលតុលាការអនុវត្តរក្សាការពារចេញដីការសម្រេចដែលហាមឃាត់មិនឱ្យកូនបំណុលទី ៣ សងទៅកូនបំណុល[៥៧]។ ដីកាសម្រេចរឹបអូសត្រូវធ្វើឡើងដោយមិនចាំបាច់សួរកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត និងកូនបំណុលទី ៣ទេ[៥៨]។ ប៉ុន្តែក្នុងករណីដែលពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តចំពោះសិទ្ធិលើបំណុល ត្រូវបានដកវិញ ឬ បើមានដីកាសម្រេចលុបចោលនីតិវិធីនៃការអនុវត្តក្រឡាបញ្ជីត្រូវជូនដំណឹងនេះទៅឱ្យកូនបំណុលទី ៣ នោះ[៥៩]។ ចំពោះសិទ្ធិលើបំណុលដែលត្រូវបានធានាដោយហ៊ីប៉ូតែក ឬ សិទ្ធិប្រាតិភោគផ្សេងទៀតដែលបានចុះបញ្ជី ដែលត្រូវបានរឹបអូសក្រឡាបញ្ជីត្រូវផ្ញើផ្ដាក់ឱ្យស្ថាប័នដែលមាន សមត្ថកិច្ចចុះបញ្ជីបញ្ជាក់ថាសិទ្ធិលើបំណុលនោះ ត្រូវបានរឹបអូសហើយ[៦០]។ ជាមួយគ្នានេះដែរ តុលាការអនុវត្តអាចចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសនូវសិទ្ធិលើបំណុលទាំងអស់ដែលត្រូវរឹបអូសនោះបាន។ ពេលដែលសិទ្ធិលើបំណុលដែលមានគោលបំណងឱ្យសងជាប្រាក់ ត្រូវបានរឹបអូស កូនបំណុលទី ៣ អាចផ្ញើរប្រាក់ស្មើនឹងចំនួនប្រាក់ដែលត្រូវបានរឹបអូសក្នុងចំណោមសិទ្ធិលើបំណុលនោះ ឬ ប្រាក់ស្មើនឹងចំនួនប្រាក់នៃសិទ្ធិលើបំណុលនោះទាំងអស់ នៅតុលាការអនុវត្តបាន ហើយការអនុវត្តចំពោះសិទ្ធិលើទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងទៀត ក្រៅពីអចលនវត្ថុ នាវាចលនវត្ថុ និងសិទ្ធិលើបំណុលត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ លើកលែងតែមានបញ្ញត្តិពិសេស។

៣.៥.១.៤.ការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្នចំពោះនាវា

នាវា សំដៅទៅលើជលយានដែលមានចំណុះសរុបជាតោនស្មើនឹង និង លើសពី ២០ តោន ទោះជាមិនបានចុះបញ្ជីនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាក៏ដោយ និងជនយានដែលមានចំណុះសរុបជាតោន ក្រោម ២០ តោនហើយបានចុះបញ្ជីនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា[៦១]។ ការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្នចំពោះនាវាត្រូវធ្វើតាមរបៀបចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្ន ឬ តាម

---

[៥៧] មាត្រា ៥៦៦ កថាខណ្ឌទី ១ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

[៥៨] មាត្រា ៥០៣ កថាខណ្ឌទី ៦ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

[៥៩] មាត្រា ៥០៨ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

[៦០] មាត្រា ៥០៣ កថាខណ្ឌទី ១០ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

[៦១] មាត្រា ៥៦៥ កថាខណ្ឌទី ១ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

របៀបដែលបង្គាប់ឱ្យអាជ្ញាសាលាដកហូតលិខិត បញ្ជាក់សញ្ជាតិនាវា ជាអាទិ៍ ហើយផ្តល់លិខិតនោះទៅ តុលាការអនុវត្តរក្សាការពារ ឬ អាចអនុវត្តរួមគ្នាបាន[៦២]។ ក្រឡាបញ្ជីត្រូវផ្ទុកផ្តាក់ឱ្យស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ចចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន។ ការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះនាវា វាមានភាពខុសពីការអនុវត្តផ្សេងទៀត ត្រង់ការដាក់ពាក្យសុំ ដែលពាក្យសុំឱ្យធ្វើការអនុវត្តរក្សាការពារនេះតំរូវឱ្យអ្នកដាក់ពាក្យសុំមិនត្រឹមតែសរសេរដូចការអនុវត្តផ្សេងទៀតទេ ហើយនៅសរសេរបន្ថែមអំពីទីកន្លែងដែលនាវានោះស្ថិតនៅព្រមទាំងឈ្មោះរបស់ម្ចាស់បំណុលមេបញ្ជាការ ឬ បរិបាលនាវានោះ និង ទីកន្លែងដែលមេបញ្ជាការ ឬ បរិបាលនាវានោះនៅនាពេលបច្ចុប្បន្នទៀតផង[៦៣]។

៣.៥.២.ការអនុវត្តចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន

ការអនុវត្តចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវអនុវត្តដូចគ្នា ទៅនឹងវិធីនៃការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ឬវិធីអនុវត្តដោយបង្ខំដែរ[64]។

[៦២] មាត្រា ៥៦៨ កថាខណ្ឌទី ១ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

[៦៣] មាត្រា ៥៥៥ កថាខណ្ឌទី ២ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

[៦៤] មាត្រា ៥៧០ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

ជំពូកទី៤ ឧបាស្រ័យចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារ និងការអនុវត្តរក្សាការពារ

ផ្លូវនេះវាជាឱកាសដែលផ្តល់ឱ្យ ភាគីដែលមិនសុខចិត្តចំពោះការសម្រេចសេចក្តីរបស់តុលាការដោយធ្វើការតវ៉ា ឬ បណ្តឹងជំទាស់បាន។ ហើយការតវ៉ាអាចធ្វើឡើង ដោយកូនបំណុល ឬ តតិយជនដែលមានផលប្រយោជន៍ពាក់ព័ន្ធ។ ហើយតតិយជនអាចប្តឹងតវ៉ាបានចំពោះការអនុវត្តរក្សាការពារបាន។ ហើយបន្ទាប់ពីតុលាការចេញដីកាសម្រេចក្នុងករណីមួយចំនួនដែលច្បាប់អនុញ្ញាត ភាគីអាចប្តឹងជំទាស់បាន ។

៤.១. ការតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារ

ការដាក់ពាក្យសុំតវ៉ា គឺជាឱកាសដែលផ្តល់អោយកូនបំណុលណាដែលពុំមាន ឱកាសចូលរួមក្នុងនីតិវិធីជាមុនក្នុងការសុំអោយមានការវិនិច្ឆ័យអំពីភាពត្រឹមត្រូវ ឬ មិនត្រឹមត្រូវនៃដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ដោយសារតែដីកាសម្រេចរក្សាការពារមិនអាចប្តឹងជំទាស់ភ្លាមបានទេ។

បន្ទាប់ពីតុលាការចេញដីកាសម្រេច រក្សាការពាររួចហើយកូនបំណុលដែលមិនសុខចិត្តចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារ អាចដាក់ពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារនេះដោយដាក់ពាក្យសុំមកតុលាការដែលបានចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារនោះបាន[៦៥]។

៤.១.១ នីតិវិធីនៃការចេញដីកាសម្រេចចំពោះការតវ៉ា

បន្ទាប់ពីតុលាការទទួលបានពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារ តុលាការក៏ត្រូវគោរព នូវនីតិវិធីដែលច្បាប់បានបញ្ញត្តទុកជាមុនផងដែរ។

៤.១.១.១.ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់

នៅក្នុងនីតិវិធីនៃការចេញដីកាសម្រេចចំពោះការតវ៉ានេះ ក្រោយពីកូនបំណុលដាក់ពាក្យសុំតវ៉ាលើដីកា សម្រេចរក្សាការពារ តុលាការមិនអាចចេញដីកាសម្រេច អំពីពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារបានឡើយ បើមិនបានឆ្លងតាក់តាមកាលបរិច្ឆេទ នៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ឬ តាមកាលបរិច្ឆេទនៃការសួរដែលភាគីទាំងសងខាងអាចចូលរួមបាន[៦៦]។ ដូច្នេះក្រោយពីមានការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ឬការកំណត់ការបរិច្ឆេទឱ្យភាគីចូលរួមរួច ទើបតុលាការអាចចេញសេចក្តីសម្រេចណាមួយហើយនៅក្នុងនីតិវិធីទាញ ហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់នេះជាសេចក្តីបញ្ជាក់ ការបង្ហាញរបស់ភាគីចំពោះមុខតុលាការ។

[៦៥] មាត្រា ៥៥០ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

[៦៦] មាត្រា ៥៥២ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

៤.១.១.២.ការបញ្ចប់ការវិនិច្ឆ័យចំពោះការតវ៉ា

ដើម្បីបញ្ចប់ការវិនិច្ឆ័យអំពីការតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារ តុលាការត្រូវសម្រេចថ្ងៃបញ្ចប់ការវិនិច្ឆ័យ ដោយកំណត់អំឡុងពេលអនុគ្រោះដ៏សមរម្យ។ ប៉ុន្តែ នៅកាលបរិច្ឆេទនៃការទាញ ហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ឬ កាលបរិច្ឆេទនៃការសួរដែលភាគីទាំងសងខាងអាចចូលរួមបាន តុលាការ អាចប្រកាសដោយភ្លាមៗថា បញ្ចប់ការវិនិច្ឆ័យ[៦៧]។

៤.១.១.៣.ការចេញដីកាសម្រេចចំពោះការតវ៉ាលើដីកាសម្រេចរក្សាការពារ

នៅក្នុងដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារ តុលាការត្រូវទទួលស្គាល់ ផ្លាស់ប្តូរ ឬ លុបចោលនូវដីកាសម្រេចរក្សារការពារ[៦៨]។ ក្នុងករណីដែលមានការដាក់ពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចតុលាការអាចធ្វើការសម្រេចសេចក្តី ដូចមាននៅក្នុងករណីទាំង៣ខាងលើនេះបានអាស្រ័យទៅលើការពិចារណារបស់តុលាការ។ ក្រោយពេលចេញដីកាសម្រេចចំពោះការតវ៉ាលើដីកាសម្រេចរក្សាការពារ តុលាការត្រូវបញ្ជូនដីកាសម្រេចទៅឱ្យភាគី[៦៩]។

៤.២. ការតវ៉ាចំពោះការអនុវត្តរក្សាការពារ

ការតវ៉ានេះ គឺជាបណ្តឹងដែលតវ៉ាចំពោះអត្ថិភាព ឬ អត្ថន័យនៃសិទ្ធិទាមទារដែលត្រូវបានកំណត់ក្នុងលិខិតអនុវត្ត[៧០]។ ហើយលិខិតអនុវត្តនេះដែរ គឺសំដៅទៅលើឯកសារចំលងយថាភូតនៃដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ។

៤.២.១. បណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជន

មិនមែនតែគូរភាគីទេដែលមានសិទ្ធិក្នុងការធ្វើការតវ៉ា ប៉ុន្តែតតិយជនក៏មានសិទ្ធិក្នុងការតវ៉ាផងដែរ ក្នុងករណីដែលការអនុវត្តរក្សាការពារប៉ះពាល់ដល់ផលប្រយោជន៍របស់តតិយជននោះ ។ ផលប្រយោជន៍ដែលតតិយជនមាន កម្មសិទ្ធិ ឬ សិទ្ធិផ្សេងទៀតដែលរាំងស្ទះដល់ការធ្វើអនុប្បទាន ឬ ប្រគល់ចំពោះវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃការអនុវត្ត អាចធ្វើការតវ៉ាបាន[៧១]។ ហើយតតិយជនអាចធ្វើការ

---

[៦៧] មាត្រា ៥៥៣ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

[៦៨] មាត្រា ៥៥៤ កថាខណ្ឌទី ១ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

[៦៩] មាត្រា ៥៥៤ កថាខណ្ឌទី ៣ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

[៧០] មាត្រា ៣៦៣ កថាខណ្ឌទី ១ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

[៧១] មាត្រា ៥៦៥ កថាខណ្ឌទី ១ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

តវ៉ាមិនត្រឹមតែចំពោះអចលនវត្ថុប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំងចលនវត្ថុទៀតផង ដែលអាចដាក់ទៅស្ថាប័នអនុវត្តដែលមានសមកិច្ចវាអាចជាតុលាការ ឬជាអាជ្ញាសាលាមិនថាវាមានគោលបំណងឱ្យសងជាប្រាក់ ឬគ្មានគោលបំណងឱ្យសងជាប្រាក់។

៤.២.១.១.សមត្ថកិច្ច

ការតវ៉ា គឺជាវិធីឧបាស្រ័យមួយប្រភេទ ទៅតុលាការនៃថ្នាក់ដដែល ដែលបានចេញដីកាសម្រេចនោះ។ ការតវ៉ានេះអាចធ្វើនៅពេលណាក៏បានឱ្យតែមានផលប្រយោជន៍ក្នុងការតវ៉ា ហើយមិនមានកំណត់កំឡុងពេលដូចបណ្តឹងជំទាស់ទេ។ ប៉ុន្តែក្នុងករណីដែលដីកាសម្រេចរក្សាការពារដែលបានធ្វើដោយសាលាឧទ្ធរណ៍បានធ្វើ ក្នុងនាមជាតុលាការអនុវត្តរក្សាការពារត្រូវស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់សាលាដំបូងដែលមានសមត្ថកិច្ចលើទីកន្លែង ដែលវត្ថុត្រូវរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ឬវត្ថុដែលជាវត្ថុនៃវិវាទស្ថិតនៅ[៧២]។

៤.៣. ការសុំឱ្យលុបចោលដីកាសម្រេចរក្សាការពារ

ដីកាសម្រេចរក្សាការពារ មិនត្រឹមតែត្រូវលុបចោលដោយការតវ៉ានោះទេ។ ដីកាសម្រេចរក្សា ការពារអាចត្រូវបានលុបចោលក្នុងករណីបីផ្សេងទៀតដូចខាងក្រោម ៖

- ការលុបចោលដោយសារការមិនដាក់ពាក្យបណ្តឹងអង្គសេចក្តី តុលាការដែលបានចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ត្រូវបង្គាប់ឱ្យម្ចាស់បំណុល ដាក់ពាក្យបណ្តឹងអង្គសេចក្តី ហើយឱ្យដាក់ឯកសារដែលបញ្ជាក់អំពីការដាក់ពាក្យបណ្តឹងនោះ ក្នុងអំឡុងពេលដែលទទួលស្គាល់ថាសមរម្យ តាមពាក្យសុំរបស់កូនបំណុល[៧៣]។
- ការលុបចោលដោយសារការផ្លាស់ប្តូរស្ថានភាព បើមានការរលត់សិទ្ធិដែលត្រូវបានរក្សាការពារ ឬ ភាពចាំបាច់ក្នុងការរក្សាការពារ ឬ ការផ្លាស់ប្តូរផ្សេងទៀតនៃស្ថានភាព តុលាការដែលបាន ចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ឬ តុលាការនៃបណ្តឹងអង្គសេចក្តី អាចលុបចោដីកាសម្រេចរក្សាការពារ តាមពាក្យសុំរបស់កូនបំណុលបាន[៧៤]។
- ការលុបចោលដោយសារស្ថានភាពពិសេស ប្រសិនបើមានការបារម្ភថា ការខូចខាតដែលមិនអាចសងបាននឹងកើតឡើងដោយសារដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន ឬ ស្ថានភាព

[៧២] មាត្រា ៥៦៣ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

[៧៣] មាត្រា ៥៥៧ កថាខណ្ឌទី ១ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

[៧៤] មាត្រា ៥៥៨ កថាខណ្ឌទី ១ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

ពិសេសផ្សេងទៀត តុលាការដែលបានចេញដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្ដោះអាសន្ន ឬ តុលាការបណ្ដឹងនៃអង្គសេចក្ដី អាចលុបចោលដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្ដោះអាសន្ន នោះបាន ដោយមានលក្ខខណ្ឌតំរូវដាក់ប្រាតិភោគតាមពាក្យសុំរបស់កូនបំណុល[៧៥]។

៤.៣.១.ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់

ដោយសារតែការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ឬការសួរនៅការបរិច្ឆេទដែលភាគីទាំងសង់ខាងអាចចូលរួមបានត្រូវបានយកមាត្រា៥៥២ មកអនុវត្តចំពោះការសុំលុបចោលដីកាសម្រេចរក្សាការពារ។ ហេតុដូច្នេះហើយ អាចបញ្ជាក់ការលុបចោលដីកា សម្រេចរក្សាការពារនៅក្នុងនីតិវិធីនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារនៅពេលកូនបំណុលធ្វើការសុំឱ្យលុបចោលដីកាសម្រេចរក្សាការពារត្រូវឆ្លងកាត់ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ឬ តាមកាលបរិច្ឆេទដែលភាគីអាចចូលរួមបាន។

៤.៣.២.ការផ្អាកលើដីកាសម្រេចរក្សាការពារ

ក្នុងករណីដែលមានពាក្យសុំឱ្យលុបចោលដីកាសម្រេចរក្សាការពារ តុលាការអាចបង្គាប់ឱ្យផ្អាក ការអនុវត្តរក្សាការពារ ឬ លុបចោល ការចាត់ចែងកាអនុវត្តតាមពាក្យសុំ ដោយឱ្យដាក់ប្រាតិភោគបានរហូតដល់ធ្វើការសម្រេចសេចក្ដី អំពីពាក្យសុំឱ្យលុបចោលដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ថាតើតុលាការត្រូវលុបចោល ផ្លាស់ប្ដូរ ឬ ទទួលស្គាល់នូវសេចក្ដីសម្រេចជាមុនសិន[៧៦] ។

៤.៤. បណ្ដឹងជំទាស់

បណ្ដឹងជំទាស់ គឺជាវិធីឧបាស្រ័យមួយប្រភេទទៅតុលាការជាន់ខ្ពស់ ឬ អាចនិយាយម្យ៉ាងទៀតបានថា បណ្ដឹងជំទាស់ គឺជាបណ្ដឹងឧបាស្រ័យចំពោះដីកាសម្រេចដែលតុលាការចេញក្នុងរឿងក្ដីការចាត់ចែងរក្សាការពារចំពោះករណីមួយចំនួនដែលច្បាប់បានចែងទុកជាមុន។

៤.៤.១.មូលហេតុនៃបណ្ដឹងជំទាស់

បណ្ដឹងជំទាស់អាចធ្វើទៅបានអាស្រ័យដោយមូលហេតុដូចខាងក្រោម ៖

- ដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរក្សារការពារ
- ដីការសម្រេចបង្គាប់អោយធ្វើបដិទាន
- ដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំទាមទារអោយលុបចោលដីការសម្រេចរក្សាការពារ[៧៧]។
- ដីកាសម្រេចដែលលើកចោលពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារ[៧៨]។

---

[៧៥] មាត្រា ៥៥៩ កថាខណ្ឌទី ១ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

[៧៦] មាត្រា ៥៥១ កថាខណ្ឌទី ១-៣ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

[៧៧] ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦ មាត្រា ៥៦១ កថាខណ្ឌទី ១ ។

៤.៤.២.នីតិវិធីនៃបណ្តឹងជំទាស់

នីតិវិធីនៃបណ្តឹងជំទាស់ ជានីតិវិធីមួយដែលមានរយៈពេលយូរ ឬ យឺតជាងការតវ៉ាហើយការតវ៉ាគ្រាន់តែជានីតិវិធីបន្ថែមលើបណ្តឹងជំទាស់ប៉ុណ្ណោះ។ ហើយបណ្តឹងជំទាស់ ត្រូវបានយកមកអនុវត្តដូចគ្នាចំពោះបញ្ញត្តិមួយចំនួនផងដែរ ទៅនឹងនីតិវិធីនៃការតវ៉ា។

៤.៤.២.១.ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់

នៅក្នុងបណ្តឹងជំទាស់ ជាបណ្តឹងឧប្រាស័យរបស់ភាគីដែលធ្វើបណ្តឹងជំទាស់ទៅនឹងសេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការដែលសម្រេចលុបចោលដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ឬ លើកពាក្យសុំរបស់ម្ចាស់បំណុលជាដើម ដូចដែលបានពន្យល់ក្នុងមូលហេតុនៃបណ្តឹងជំទាស់។ នៅពេលដែលម្ចាស់បំណុល ឬកូនបំណុលធ្វើបណ្តឹងជំទាស់តុលាការត្រូវកំណត់កាលបរិច្ឆេទនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ដែលស្របតាមមាត្រា ៥៥២ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី តុលាការមិនអាចធ្វើការវិនិច្ឆ័យសេចក្តីបានទេ បើគ្មានការឆ្លងកាត់ កាលបរិច្ឆេទនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់។

៤.៤.២.២.ការបញ្ចប់ការវិនិច្ឆ័យចំពោះបណ្តឹងជំទាស់

ការបញ្ចប់ការវិនិច្ឆ័យនៅក្នុងបណ្តឹងជំទាស់ វាក៏មិនខុសគ្នាពីការវិនិច្ឆ័យនៃការតវ៉ាដែរ តុលាការត្រូវសម្រេចថ្ងៃបញ្ចប់ការវិនិច្ឆ័យដោយកំណត់អំឡុងពេលអនុគ្រោះដោយសមរម្យ។ ប៉ុន្តែបើតុលាការបានកំណត់កាលបរិច្ឆេទការវិនិច្ឆ័យហើយ តុលាការអាចប្រកាសភ្លាមៗថា បញ្ចប់ការវិនិច្ឆ័យ ដូចដែលបានកំណត់ទៅតាមកាលបរិច្ឆេទ[៧៩]។

៤.៤.៣.អំឡុងពេលនៃបណ្តឹងជំទាស់

រាល់ការចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារដែលបានរៀបរាប់ខាងលើរួមមាន ការប្តឹងតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ឬ ពាក្យសុំទាមទារលុបចោលដីការក្សាការពារ ឬ ការធ្វើបដិទានរបស់ម្ចាស់បំណុលជាអាទិ៍។

ត្រូវបានកំណត់រយៈពេលក្នុងការប្តឹងជំទាស់ គឺមានអំឡុងពេល ២ (ពីរ) សប្តាហ៍ចាប់ពីថ្ងៃដែលបញ្ជូនដីកាសម្រេចនេះទៅដល់អ្នកដែលមានសិទ្ធិក្នុងការធ្វើបណ្តឹងជំទាស់។ ហើយរយៈពេលដែលបានកំណត់ខាងលើនេះមិនអាចពន្យាបានឡើយ[៨០]។

---

[៧៨] មាត្រា ៥៤៤ កថាខណ្ឌទី ១ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

[៧៩] មាត្រា ៥៥៣ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ៦ កក្កដា ២០០៦

[៨០] ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៥៦១ កថាខណ្ឌទី ១ ៦ កក្កដា ២០០៦

៤.៥.ការសុំឱ្យជំនុំជំរះសារជាថ្មី

នៅពេលដែលផុតអំឡុងពេលនៃបណ្តឹងជំទាស់ គូភាគីអាចដាក់ពាក្យសុំឱ្យជំនុំជម្រះសារជាថ្មីបាននៅពេលដែលសេចក្តីសម្រេចចូលជាស្ថាពរ[៨១]។

[៨១] ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៥៦១ កថាខណ្ឌទី ៣ ៦ កក្កដា ២០០៦

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ក្រោយពីបានធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវនូវប្រធានបទ " នីតិវិធីនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារ " នេះមក ខ្ញុំបាទអាចសន្និដ្ឋានបានថា វាជានីតិវិធីមួយដែលមានលក្ខណៈបណ្តោះអាសន្នដើម្បីការពារ និងផលប្រយោជន៍របស់ម្ចាស់បំណុល នៅពេលដែលមានការបារម្ភថា ការអនុវត្តដោយបង្ខំនឹងមិនអាចធ្វើបាន ឬ ការសម្រេចនូវសិទ្ធិទាមទាររបស់ម្ចាស់បំណុលមិនអាចប្រព្រឹត្តបានដោយសារការប្រែប្រួលស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ននៃទ្រព្យរបស់កូនបំណុល ឬក៏អាចនិយាយបានម្យ៉ាងទៀតថាដើម្បីរក្សាទ្រព្យរបស់កូនបំណុល ឱ្យនៅដដែលមិនឱ្យកូនបំណុលធ្វើការធ្វើការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិបាន ដើម្បីធានាដល់សិទ្ធិលើការទាមទារបំណុលរបស់ម្ចាស់បំណុល នៅក្នុងករណីដែលមាន ការខូចខាតធ្ងន់ធ្ងរ ឬគ្រោះថ្នាក់បន្ទាន់ ដោយសារមានវិវាទទាក់ទងនឹងសិទ្ធិ ទើបមានការរក្សាការពារជាបណ្តោះអាសន្នលើវិវាទ ដើម្បីទទួលបានសំណាងជាបណ្តោះអាសន្ន។ ការចាត់ចែងរក្សាការពារនេះមានបីប្រភេទ ហើយវាខុសគ្នាទៅតាមប្រភេទនោះ។ ការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ដើម្បីការពារសិទ្ធិលើបំណុលដែលមានគោលបំណងឱ្យសងជាប្រាក់ ដែលអនុវត្តបានចំពោះ ចលនវត្ថុ អចលនវត្ថុ និងសិទ្ធិលើបំណុល ឬ សិទ្ធិលើទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងទៀត។ រីឯការចាត់ចាងជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទ ដើម្បីរក្សាការពារសិទ្ធិទាមទារដែលពាក់ពន្ធ័នឹង វត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទក្រៅពីសិទ្ធិលើបំណុលដែលមានគោលបំណងឱ្យសងជាប្រាក់ ហើយវាអាចអនុវត្តបានតែចំពោះវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទប៉ុណ្ណោះ និងជាចុងក្រោយការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នដែលកំណត់ឋានជាបណ្តោះអាសន្ន គឺដើម្បីចៀសវាងការខូចខាតធ្ងន់ធ្ងរ ដោយសារការយឺតយ៉ាវក្នុងការកំណត់សិទ្ធិ ហើយវាជាការកំណត់ ជាបណ្តោះអាសន្ននូវឋានៈរបស់ភាគី ដើម្បីកុំឱ្យភាគីនោះទទួលរងនូវការខូចខាតនូវផលប្រយោជន៍ធ្ងន់ធ្ងរ។ ហើយលំហូរនៃនីតិវិធីនេះ ដូចដែលបានពន្យល់ពីខាងដើម គឺនៅពេលដែលម្ចាស់បំណុលចង់ការពារសិទ្ធិ និងផលប្រយោជន៍របស់ខ្លួន។ ម្ចាស់បំណុលត្រូវដាក់ពាក្យសុំ ឱ្យតុលាការធ្វើការចាត់ចែងរក្សាការពារ ក្រោយពីតុលាការពិនិត្យមើលពាក្យសុំ តុលាការអាចចេញដីការក្សាការពារ ឬ លើកពាក្យសុំចោល។ ហើយប្រសិនបើតុលាការចេញដីការក្សាការពារម្ចាស់បំណុលត្រូវដាក់ពាក្យសុំអនុវត្តរក្សាការពារទៀត ដើម្បីយកដីកានេះទៅអនុវត្ត។ ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយ បើសិនជាមានភាគីណាម្ខាងដែលពុំសុខចិត្តអាចដាក់ពាក្យសុំតវ៉ា ឬធ្វើបណ្តឹងជំទាស់បាន។ នីតិវិធីនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារនេះ ពិតជាមានភាពឆាប់រហ័សដោយមិនចាំបាច់រង់ចាំសាលក្រម ឬសាលដីកាចូលជាស្ថាពរទេ។ បន្ថែមលើសពីនេះទៅទៀត នីតិវិធីនេះ ពិតជាមានអត្ថប្រយោជន៍ដើម្បីការពារសិទ្ធិ និងផលប្រយោជន៍របស់ម្ចាស់

បំណុល ដែលអាចកាត់បន្ថយក្តីបារម្ភរបស់ម្ចាស់បំណុល ដោយសារតែភាពឆាប់រហ័សរបស់នីតិវិធីនេះ។ ប៉ុន្តែវាក៏មានគុណវិបត្តិផងដែលចំពោះកូនបំណុលក្នុងករណីដែលដីកាសម្រេចរក្សាការពារតុលាការធ្វើឡើងដោយ មិនឱ្យម្ចាស់បំណុលដាក់ប្រាតិភោគ ដោយសារតែ បើគ្មានប្រាតិភោគទេ កូនបំណុលនិងមានការលំបាកក្នុង ការទាមទារសំណងការខូចខាត ដែលកើតឡើងដោយសារដីកាសម្រេចរក្សាការពារបើទោះបីជា កូនបំណុលអាចប្រើប្រាស់សិទ្ធិរបស់ខ្លួនតាមរយៈ អំពើអនីត្យានុកូលដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ៧៤៣ ក៏ដោយ។ ហើយប្រាតិភោគនេះ មិនមែនតុលាការធ្វើឡើងតែចំពោះម្ចាស់បំណុលប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំងកូនបំណុលផងដែរ នៅពេលដែលតុលាការចេញដីកាសម្រេចលុបចោលដីកាសម្រេចការពារ។ ជារួមនីតិវិធីនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារនេះ មិនមែនការពារតែផលប្រយោជន៍របស់ម្ចាស់បំណុលតែមួយមុខប៉ុណ្ណោះនោះទេពីព្រោះ តែមិនថាតែនីតិវិធីអ្វី ឬ ច្បាប់ផ្សេងៗ ដែលគេបង្កើតឡើង សុទ្ធតែគិតគូពីផលប្រយោជន៍បុគ្គលទូទៅ ដូចជានៅក្នុងនីតិវិធីនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារនេះដែរ មានការដាក់ប្រាក់រំដោះពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នដែលផ្តល់សិទ្ធិដល់កូនបំណុល បើកូនបំណុលនោះមិនចង់ឱ្យតុលាការ រឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នត្រង់ចំនុចនេះវាក៏បានបង្ហាញពីភាពមិនលំអៀងផងដែរ។ យ៉ាងណាមិញរដ្ឋធម្មនុញ្ញរបស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា មាត្រា១២៨ កថាខណ្ឌទី២បានចែងថាអំណាចតុលាការ ធានារក្សាអនាគតិ និងការពារសិទ្ធិ សេរីភាពរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ។

សរុបសេចក្តីមក នីតិវិធីនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារនេះវាមានលក្ខណៈបណ្តោះអាសន្ន និងមានភាពចាប់រហ័សដោយមិនចាំបាច់រង់ចាំ រហូតដល់សាលក្រម ឬសាលដីកាចូលជាស្ថាពរ ដើម្បីការពារសិទ្ធិ និងផលប្រយោជន៍របស់ភាគីដែលអាចនឹងទទួលនូវការខូតបង់ដែល អាចនឹងកើតឡើងជាក់ជាពុំខាន បើមិនប្រញាប់ចាត់ចែងឱ្យទាន់ពេលវេលានោះ។ ជាពិសេសទៀតនោះ នីតិវិធីនេះ ម្ចាស់បំណុលអាចដាក់ពាក្យសុំឱ្យចាត់ចែងរក្សាការពារ មុនដាក់ពាក្យបណ្តឹងអង្គសេចក្តីបាន ។

អនុសាសន៍

នីតិវិធីនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារនេះ ពិតជាមានការលំបាកក្នុងការស្វែងយល់ហេតុនេះ ហើយតម្រូវឱ្យអ្នកច្បាប់គ្រប់មជ្ឈដ្ឋាន គួរតែធ្វើយ៉ាងណាស្វែងយល់បន្ថែមឱ្យកាន់តែស៊ីជម្រៅដើម្បីពង្រឹងសមត្ថភាពរបស់ខ្លួនជាពិសេសអ្នកអនុវត្តច្បាប់តែម្តង ។

ម្ចាស់បំណុល ប្រសិនបើដឹងថាខ្លួនមិនអាចដើរតួជាភាគីរហូតដល់ចប់ចុងចប់ដើមទេ ម្ចាស់បំណុលគួរតែ ជ្រើសតាំងអ្នកតំណាងឱ្យខ្លួនជាមុនកុំឱ្យមានការលំបាកនៅពេលអនុវត្តរក្សាការពារ ពីព្រោះបើសិនជាអ្នកអនុតវត្តមិនមែនជាភាគីទេ នោះការអនុវត្តរក្សាការពារត្រូវការយ៉ាងចាំបាច់នូវឯកសារចម្លងយថាភូត ហើយត្រូវមានភ្ជាប់មកជាមួយនូវរូបមន្តអនុវត្តទៀត នោះហើយវាជាលំបាក។

តុលាការមិនគួរយកប្រាក់ប្រដាប់ក្តីក្រៅពីពន្ធ នៅក្នុងនីតិវិធីនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារ ពីព្រោះនីតិវិធីនេះវាគ្រាន់តែជានីតិវិធីបន្ទាប់បន្សំ ដើម្បីធ្វើបណ្តឹងអង្គសេចក្តីតែប៉ុណ្ណោះដែលប្រដាប់ក្តីក្រៅពីពន្ធនេះគួរយកនៅពេលម្ចាស់បំណុលដាក់ពាក្យបណ្តឹងអង្គសេចក្តី។

ក្រសួងយុត្តិធម៌គួរតែធ្វើសិក្ខាសាលាឱ្យបានញឹកញាប់ ដើម្បីឱ្យអ្នកច្បាប់គ្រប់រូបយល់កាន់ច្បាស់អំពីនីតិវិធីនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារនេះ។

អ្នកច្បាប់គ្រប់រូបគួរតែគោរពច្បាប់ និងប្រកាន់នូវសីលធម៌។ ជាពិសេសគឺអ្នកអនុវត្តច្បាប់ដែលគួរធ្វើបែបនេះ ដើម្បីធានាឱ្យបាននូវអនាគតិនូវពេលខ្លួនកំពុងអនុវត្តច្បាប់។

ចំពោះចំនួនប្រាតិភោគ និងចំនួនប្រាក់រំដោះពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នអ្នកធ្វើច្បាប់គួរធ្វើបន្ថែមនូវមាត្រាដែលកំណត់អំពីចំនួនប្រាតិភោគ និងចំនួនប្រាក់រំដោះដោយសារតែបើតុលាការមានធ្វើប្រហែសនោះ វានឹងនាំឱ្យមានការពិបាកដល់គូភាគីខាងជាក់ជាពុំខាននៅពេលនីតិវិធីនៃបណ្តឹងត្រូវបានចប់ ។

សេចក្ដីផ្ដើម

ជំពូកទី១

ការចាត់ចែងក្បួនការពារ

ជំពូកទី២

ដីកាសម្រេចរក្សាការពារ

ជំពូកទី៣

ការអនុវត្តគ្រោងការពារ

ជំពូកទី៤

ឧបាស្រ័យចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារ និងការអនុវត្តរក្សាការពារ

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

អនុសាសន៍

ឯកសារយោង

ឧបសម្ព័ន្ធ

ព្រះរាជក្រម

នស/រកម/០៧០៦/០២១

យើង

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

-បានទ្រង់យល់រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

-បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៧០៤/១២៤ ចុះថ្ងៃទី ១៥ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០៤ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

-បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

-បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/០៤ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងយុត្តិធម៌

-បានទ្រង់យល់សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ របស់សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័តកាលពីថ្ងៃទី ២៦ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០៦ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាលើកទី ៤ នីតិកាលទី ៣ និងដែលព្រឹទ្ធសភាបានយល់ស្របតាមទម្រង់ និងគតិនៃច្បាប់នេះទាំងស្រុងដោយគ្មានកែប្រែអ្វីឡើយ កាលពីថ្ងៃទី ២៣ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០០៦នាសម័យប្រជុំពេញអង្គលើកទី១នីតិកាលទី២ ហើយដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅនេះ :

ក្រម

នីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី

គន្ថីទី ១
បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

ជំពូកទី ១
គោលបំណងនៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី គោលបំណងនៃបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ការទទួលខុសត្រូវរបស់តុលាការ និង គូភាគី

មាត្រា ១.– គោលបំណងនៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី

នីតិវិធីដែលទាក់ទងទៅនឹងបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវធ្វើតាមបញ្ញត្តិនៃក្រមនេះ លើកលែងតែក្នុងករណីដែលច្បាប់ផ្សេងបានកំណត់ពិសេស ។

មាត្រា ២.– គោលបំណងនៃបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី សិទ្ធិពឹងពាក់តុលាការ

១-បណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីមានគោលបំណងឱ្យតុលាការដោះស្រាយវិវាទរដ្ឋប្បវេណីដោយផ្អែកលើច្បាប់ ដើម្បីការពារសិទ្ធិរបស់បុគ្គលឯកជន ។

២-ជនគ្រប់រូបត្រូវបានធានានូវសិទ្ធិពឹងពាក់តុលាការចំពោះវិវាទរដ្ឋប្បវេណី ។

មាត្រា ៣.– សិទ្ធិទាមទារឱ្យសាកសួរ គោលការណ៍ចំពោះមុខ

១-ភាគីណាក៏មិនអាចត្រូវបានជម្រះក្តីដោយមិនបានសាកសួរ ឬ កោះហៅឡើយ ។

២-ក្នុងករណីណាក៏ដោយ តុលាការត្រូវគោរពគោលការណ៍ចំពោះមុខ ។

មាត្រា ៤.– ការទទួលខុសត្រូវរបស់តុលាការ និង ភាគី

តុលាការត្រូវប្រឹងប្រែង ដើម្បីរ៉ាប់រងបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីឱ្យប្រព្រឹត្តទៅដោយមានភាពយុត្តិធម៌និងឆាប់រហ័ស ឯភាគីត្រូវអនុវត្តបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដោយសុចរិតនិងស្មោះត្រង់ ។

មាត្រា ៥.– ភាសាដែលប្រើក្នុងតុលាការ សិទ្ធិរបស់ភាគីក្នុងការស្នើសុំឱ្យមានអ្នកបកប្រែ

១-នៅក្នុងតុលាការ ត្រូវប្រើភាសាខ្មែរ ។

២-ភាគីដែលមិនអាចយល់ភាសាខ្មែរ អាចស្នើសុំរកអ្នកបកប្រែភាសាដែលមានលក្ខណសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ ហើយប្រសិនបើសាមីខ្លួនពុំមានលទ្ធភាពរកខ្លួនឯងបានទេ រដ្ឋ

ត្រូវរកជំនួស ។

មាត្រា ៦.– ការចូលរួមរបស់តំណាងអយ្យការ

១-ក្នុងករណីដែលយល់ឃើញថា ចាំបាច់ត្រូវការពារផលប្រយោជន៍សាធារណៈ តុលាការត្រូវជូនដំណឹងទៅតំណាងអយ្យការថា ពាក្យបណ្តឹងត្រូវបានទទួល ។

២-ទោះបីជាគ្មានការជូនដំណឹងដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះពីតុលាការក៏ដោយ ក៏តំណាងអយ្យការ អាចចូលរួមក្នុងនីតិវិធីនៃបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងបញ្ចេញយោបល់បានដែរ ប្រសិនបើខ្លួនយល់ឃើញថា ចាំបាច់ត្រូវការពារផលប្រយោជន៍សាធារណៈ ។

ជំពូកទី ២
តុលាការ

ផ្នែកទី ១
សមត្ថកិច្ចសាលាជម្រះក្តី

មាត្រា ៧.– និយមន័យនៃតុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ច

តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ច គឺជាតុលាការដែលអាចទទួលដោយស្របច្បាប់នូវពាក្យបណ្តឹង វិនិច្ឆ័យលើរឿងក្តី ហើយចេញសាលក្រម ឬ សាលដីកាបាន ។

មាត្រា ៨.– សមត្ថកិច្ចសាលាជម្រះក្តីដែលបានកំណត់ទៅតាមលំនៅឋាន ជាអាទិ៍

បណ្តឹងចំពោះចុងចម្លើយដែលបានកំណត់ក្នុងចំណុចខាងក្រោមនេះ ត្រូវដាក់ពាក្យបណ្តឹងទៅសាលាដំបូង ដែលមានសមត្ថកិច្ចជម្រះក្តីនៅទីកន្លែងដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុចនីមួយៗខាងក្រោមនេះ :

ក-រូបវន្តបុគ្គល :

-លំនៅឋានរបស់ចុងចម្លើយ ។

-ទីសំណាក់ បើពុំមានលំនៅឋាន ឬ មានលំនៅឋានមិនពិតប្រាកដនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

-លំនៅឋានចុងក្រោយ បើពុំមានទីសំណាក់ ឬ មានទីសំណាក់មិនពិតប្រាកដ ។

ខ-នីតិបុគ្គលក្នុងប្រទេស :

-ទីតាំងនៃទីស្នាក់ការ ឬ ទីកន្លែងអាជីវកម្មជាចម្បង ។

-លំនៅឋានរបស់អ្នកតំណាង ឬ របស់អ្នកទទួលខុសត្រូវភារកិច្ចចាត់ចែងការងារជាចម្បង បើគ្មានទីស្នាក់ការ ឬ ទីកន្លែងអាជីវកម្មទេ ។

គ-នីតិបុគ្គលបរទេស :

-ទីតាំងនៃទីស្នាក់ការ ឬ ទីកន្លែងអាជីវកម្មជាចម្បង ។

-លំនៅឋានរបស់អ្នកតំណាងប្រចាំព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬ របស់អ្នកទទួលខុសត្រូវភារកិច្ចចាត់ចែងការងារជាចម្បងក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បើគ្មានទីស្នាក់ការ ឬ ទីកន្លែងអាជីវកម្មនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាទេ ។

មាត្រា ៩.– សមត្ថកិច្ចសាលាជម្រះក្តីដែលបានកំណត់ទៅតាមទ្រព្យសម្បត្តិ ជាអាទិ៍

ក្រៅពីតុលាការដែលបានកំណត់ក្នុងមាត្រា ៨ (សមត្ថកិច្ចសាលាជម្រះក្តីដែលបានកំណត់ទៅតាមលំនៅឋាន ជាអាទិ៍) ខាងលើនេះ ពាក្យបណ្តឹងដែលបានកំណត់ក្នុងចំណុចខាងក្រោមនេះ អាចប្តឹងនៅតុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចនៅទីកន្លែងដែលបានកំណត់ក្នុងចំណុចនីមួយៗ ក៏បានដែរ :

ក-បណ្តឹងទាមទារឱ្យអនុវត្តកាតព្វកិច្ច : កន្លែងដែលត្រូវអនុវត្តកាតព្វកិច្ច ។

ខ-បណ្តឹងទាមទារឱ្យបង់ប្រាក់ដោយរូបិយាណត្តិ ឬ មូលប្បទានប័ត្រ : កន្លែងបង់រូបិយាណត្តិ ឬ មូលប្បទានប័ត្រ ។

គ-បណ្តឹងទាមទារឱ្យអនុវត្តកាតព្វកិច្ច ចំពោះបុគ្គលដែលពុំមានលំនៅឋានក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬ លំនៅឋានមិនពិតប្រាកដ : កន្លែងដែលកម្មវត្ថុនៃការទាមទារ ឬ កម្មវត្ថុនៃប្រាតិភោគដែលធានាលើការទាមទារនោះ ឬ ទ្រព្យរបស់ចុងចម្លើយដែលអាចរឹបអូសបាន ស្ថិតនៅ ។

ឃ-បណ្តឹងទាមទារឱ្យអនុវត្តកាតព្វកិច្ច ចំពោះនីតិបុគ្គលដែលពុំមានទីស្នាក់ការ ឬ ទីកន្លែងអាជីវកម្មក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬ ទីស្នាក់ការ ឬ ទីកន្លែងអាជីវកម្មមិនពិត

ប្រាកដ : កន្លែងដែលកម្មវត្ថុនៃការទាមទារ ឬ កម្មវត្ថុនៃប្រាតិភោគដែលធានាលើការទាមទារនោះ ឬ ទ្រព្យរបស់ចុងចម្លើយដែលអាចរឹបអូសបានស្ថិតនៅ ។

ង-បណ្តឹងចំពោះបុគ្គលដែលមានទីស្នាក់ការ ឬ ទីកន្លែងអាជីវកម្មដែលទាក់ទងនឹងសកម្មភាពការងាររបស់ទីស្នាក់ការ ឬ ទីកន្លែងអាជីវកម្មនោះ : ទីតាំងនៃទីស្នាក់ការ ឬ ទីកន្លែងអាជីវកម្មនោះ ។

ច-បណ្តឹងទាក់ទងនឹងអំពើអនីត្យានុកូល : កន្លែងដែលអំពើអនីត្យានុកូលកើតឡើង ។

ឆ-បណ្តឹងទាក់ទងនឹងអចលនវត្ថុ : កន្លែងដែលអចលនវត្ថុនោះស្ថិតនៅ ។

ជ-បណ្តឹងទាក់ទងនឹងការចុះបញ្ជី : កន្លែងដែលត្រូវចុះបញ្ជី ។

ឈ-បណ្តឹងទាក់ទងនឹងមត៌ក : លំនៅឋានរបស់មតកជន នៅពេលសន្តតិកម្មត្រូវចាប់ផ្តើម ឬ ទីសំណាក់ បើមតកជនពុំមានលំនៅឋានក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬ មានលំនៅឋានមិនពិតប្រាកដ ឬ លំនៅឋានចុងក្រោយ បើមតកជននោះពុំមានទីសំណាក់ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬ មានទីសំណាក់មិនពិតប្រាកដ ។

មាត្រា ១០.- សមត្ថកិច្ចសាលាជម្រះក្តីពិសេសលើរឿងក្តីលែងលះគ្នា និង រឿងក្តីអំពីបុគ្គ-ភាព

១-បណ្តឹងលែងលះគ្នា និង បណ្តឹងទាមទារឱ្យបញ្ជាក់អំពីអត្ថិភាព ឬ នត្ថិភាពនៃបុត្តភាពត្រូវស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចផ្តាច់មុខ របស់សាលាដំបូងដែលមានសមត្ថកិច្ចនៅលំនៅឋានរបស់ភាគីនៃទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធនឹងបណ្តឹងនោះ ឬ លំនៅឋាននាពេលដែលភាគីនោះទទួលមរណភាព ។

២-បើលំនៅឋានដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ពុំស្ថិតនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬ លំនៅឋាននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាមិនពិតប្រាកដទេ សមត្ថកិច្ចសាលាជម្រះក្តី ត្រូវកំណត់តាមទីសំណាក់ ។ បើពុំមានទីសំណាក់ ឬ ទីសំណាក់មិនពិតប្រាកដទេ សមត្ថកិច្ចនោះត្រូវកំណត់តាមលំនៅឋានចុងក្រោយ ។

មាត្រា ១១.- សមត្ថកិច្ចសាលាជម្រះក្តីចំពោះការទាមទារច្រើនចំណុចដោយបញ្ចូលជាមួយគ្នា

ចំពោះបណ្តឹងមួយដែលមានការទាមទារច្រើនចំណុច ដែលស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ច

សាលាជម្រះក្តីផ្សេងគ្នា អាចប្តឹងទៅតុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចលើការទាមទារណាមួយក៏បានដែរ ដោយបញ្ចូលការទាមទារផ្សេងទៀតជាមួយគ្នា ។

មាត្រា ១២.- ការកំណត់តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ច

ក្នុងករណីដែលតុលាការមានសមត្ថកិច្ចមិនអាចអនុវត្តនូវសិទ្ធិជម្រះក្តីបានដោយសារច្បាប់ ឬ ហេតុការណ៍ពិត ឬ ករណីដែលសមត្ថកិច្ចសាលាជម្រះក្តីមិនអាចកំណត់បានដោយសារដែនសមត្ថកិច្ចនៃតុលាការមិនពិតប្រាកដ តុលាការកំពូលត្រូវកំណត់តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ច ដោយដីកាសម្រេច តាមពាក្យសុំ ។

មាត្រា ១៣.- ការព្រមព្រៀងក្នុងការកំណត់តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ច

១-ការព្រមព្រៀងដែលកំណត់តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចជម្រះក្តី នឹងមានអានុភាពលុះត្រាតែការព្រមព្រៀងនោះ ត្រូវបានធ្វើឡើងរវាងពាណិជ្ជករនិងពាណិជ្ជករ ឬ នីតិបុគ្គលនិងនីតិបុគ្គល ឬ ពាណិជ្ជករនិងនីតិបុគ្គល ចំពោះតែការជំនុំជម្រះក្តីលើកទី ១ ។

២-ការព្រមព្រៀងដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ នឹងមានអានុភាពលុះត្រាតែការព្រមព្រៀងនោះ ត្រូវបានធ្វើឡើង ចំពោះបណ្តឹងដែលផ្អែកលើទំនាក់ទំនងគតិយុត្តដែលបានកំណត់ ហើយត្រូវបានធ្វើឡើងជាលាយល័ក្ខណ៍អក្សរ ។

មាត្រា ១៤.- សមត្ថកិច្ចសាលាជម្រះក្តីដែលបានកើតឡើងដោយគ្មានការតវ៉ាពីចុងចម្លើយ

នៅពេលដែលចុងចម្លើយបានធ្វើសេចក្តីដោះសារអំពីអង្គសេចក្តី នៅក្នុងនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ឬ បានឆ្លើយទាញហេតុផលអំពីអង្គសេចក្តីនៅក្នុងការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់រួចហើយ នៅតុលាការនៃការជំនុំជម្រះលើកទី ១ ដោយគ្មានការតវ៉ាអំពីកំហុសនៃសមត្ថកិច្ចសាលាជម្រះក្តីនោះ តុលាការនេះត្រូវមានសមត្ថកិច្ចជម្រះក្តី ។

មាត្រា ១៥.- ករណីលើកលែងនៃការអនុវត្តចំពោះសមត្ថកិច្ចផ្តាច់មុខរបស់សាលាជម្រះក្តី ដែលច្បាប់បានកំណត់

បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ១៣ (ការព្រមព្រៀងក្នុងការកំណត់តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ច) និង មាត្រា ១៤ (សមត្ថកិច្ចសាលាជម្រះក្តីដែលបានកើតឡើងដោយគ្មានការតវ៉ាពីចុងចម្លើយ) ខាងលើនេះ មិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលមានបញ្ញត្តិនៃច្បាប់កំណត់

សមត្ថកិច្ចផ្តាច់មុខចំពោះបណ្តឹង ។

មាត្រា ១៦.- ការពិនិត្យភស្តុតាងដោយឆន្ទានុសិទ្ធិ

តុលាការអាចពិនិត្យភស្តុតាងចំពោះបញ្ហាដែលទាក់ទងនឹងសមត្ថកិច្ចសាលាជម្រះក្តី ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ខ្លួនបាន ។

មាត្រា ១៧.- មូលដ្ឋាននៃពេលវេលាសម្រាប់កំណត់សមត្ថកិច្ចសាលាជម្រះក្តី

សមត្ថកិច្ចសាលាជម្រះក្តីត្រូវកំណត់តាមពេលដាក់ពាក្យបណ្តឹង ។

មាត្រា ១៨.- ការចាត់ចែងបណ្តឹងខុសសមត្ថកិច្ចសាលាជម្រះក្តី

១-ប្រសិនបើតុលាការយល់ឃើញថា បណ្តឹងទាំងមូល ឬ ផ្នែកណាមួយ មិនស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួនទេ តុលាការនេះត្រូវផ្ទេរបណ្តឹងនោះទៅតុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ច តាមពាក្យសុំរបស់ភាគី ឬ ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ខ្លួន ។

២-ពាក្យសុំផ្ទេរបណ្តឹងត្រូវធ្វើជាលាយល័ក្ខណ៍អក្សរ លើកលែងតែករណីដែលដាក់ពាក្យសុំនៅកាលបរិច្ឆេទ ។ នៅពេលធ្វើពាក្យសុំនេះ ត្រូវបញ្ជាក់ឱ្យច្បាស់លាស់អំពីមូលហេតុនៃពាក្យសុំនោះ ។

មាត្រា ១៩.- ការផ្ទេរដើម្បីជៀសវាងពីការយឺតយ៉ាវ ជាអាទិ៍

១-ទោះបីជាបណ្តឹងណាមួយស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួនក៏ដោយ ប្រសិនបើតុលាការនៃការជំនុំជម្រះលើកទី ១ យល់ឃើញថាចាំបាច់ដើម្បីជៀសវាងពីការយឺតយ៉ាវហួសហេតុនៃនីតិវិធី ឬ ដើម្បីធ្វើឱ្យមានសមធម៌រវាងគូភាគី ដោយពិចារណាអំពីលំនៅឋានរបស់ភាគីនិងសាក្សីដែលត្រូវសាកសួរ ទីតាំងនៃវត្ថុដែលនឹងត្រូវបានត្រួតពិនិត្យ និង កាលៈទេសៈផ្សេងៗ តុលាការនោះអាចផ្ទេរបណ្តឹងទាំងមូល ឬ ផ្នែកណាមួយ ទៅតុលាការផ្សេងទៀត ដែលមានសមត្ថកិច្ច តាមពាក្យសុំរបស់ភាគី ឬ ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ខ្លួនបាន ។

២-ក្នុងករណីដែលមានពាក្យសុំ ដែលបានកំណត់ក្នុងបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ តុលាការត្រូវសម្រេច ដោយសួរយោបល់របស់ភាគីម្ខាងទៀត ។ ក្នុងករណីដែលតុលាការសម្រេចនូវការផ្ទេរដែលបានកំណត់ក្នុងបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ខ្លួន នោះតុលាការអាចសួរយោបល់គូភាគីបាន ។

មាត្រា ២០.– ការកម្រិតនូវការផ្ទេរក្នុងករណីសមត្ថកិច្ចផ្តាច់មុខដែលបានកំណត់ដោយច្បាប់

បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ១៩ (ការផ្ទេរដើម្បីជៀសវាងពីការយឺតយ៉ាវ ជាអាទិ៍) ខាងលើនេះ មិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលបណ្តឹងស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចផ្តាច់មុខដែលបានកំណត់ដោយច្បាប់របស់តុលាការដែលចាត់ការបណ្តឹងនោះ ។

មាត្រា ២១.– បណ្តឹងជំទាស់

ចំពោះដីកាសម្រេចផ្ទេរ និង ដីកាសម្រេចលើកចោលពាក្យសុំផ្ទេរ អាចប្តឹងជំទាស់បាន ។

មាត្រា ២២.– អានុភាពនៃដីកាសម្រេចផ្ទេរ ជាអាទិ៍

១-ដីកាសម្រេចស្ថាពរនៃការផ្ទេរ ត្រូវមានអានុភាពឱ្យតុលាការដែលទទួលការផ្ទេរប្រតិបត្តិតាម ។

២-តុលាការដែលបានទទួលការផ្ទេរ មិនអាចផ្ទេររឿងក្តីទៅតុលាការផ្សេងទៀតបានទេ ។

៣-នៅពេលដីកាសម្រេចផ្ទេរចូលជាស្ថាពរ បណ្តឹងនោះត្រូវចាត់ទុកថាតុលាការដែលទទួលការផ្ទេរ ចាត់ការតាំងពីដើម ។

៤-នៅពេលដីកាសម្រេចផ្ទេរចូលជាស្ថាពរ តុលាការដែលបានសម្រេចការផ្ទេរត្រូវបញ្ជូនសំណុំរឿងអំពីបណ្តឹងនេះ ទៅតុលាការដែលទទួលការផ្ទេរ ។

ផ្នែកទី ២
រចនាសម្ព័ន្ធនៃតុលាការ

មាត្រា ២៣.– ការជម្រះក្តីលើកទី ១ ដោយចៅក្រមមួយរូប ឬ ដោយក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះនៃចៅក្រម

១-នៅសាលាដំបូង រឿងក្តីត្រូវទទួលបន្ទុកដោះស្រាយដោយចៅក្រមម្នាក់ លើកលែងតែករណីដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ ខាងក្រោមនេះ ។

២-ចំពោះរឿងក្តីខាងក្រោមនេះ ត្រូវទទួលបន្ទុកដោះស្រាយដោយក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះនៃចៅក្រម :

ក-រឿងក្តីដែលកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹងមានតម្លៃមិនតិចជាង ៥.០០០.០០០ (ប្រាំលាន) រៀល ហើយដែលតុលាការទទួលស្គាល់ថា គួរតែត្រូវបានវិនិច្ឆ័យនិងជម្រះដោយក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះនៃចៅក្រម ដោយគិតពិចារណាអំពីចំនួននៃគូភាគី និង បញ្ហាផ្សេងទៀត ។

ខ-រឿងក្តីដែលច្បាប់កំណត់ថាត្រូវវិនិច្ឆ័យ និង ជម្រះក្តីដោយក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះនៃចៅក្រម ។

៣-ក្នុងក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះនៃចៅក្រម ដែលបានកំណត់ក្នុងបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ ត្រូវមានចៅក្រម ៣ (បី) នាក់ ហើយចាត់តាំងម្នាក់ជាប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះ ។

៤-ដីកាសម្រេចឱ្យវិនិច្ឆ័យ និង ជម្រះក្តីដោយក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះនៃចៅក្រមដោយយោងតាមចំណុច ក នៃកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ ត្រូវធ្វើឡើងដោយក្រុមប្រឹក្សា ។

មាត្រា ២៤.- ការពិភាក្សានៃក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះ

១-ការពិភាក្សានៃក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះមិនត្រូវបានធ្វើជាសាធារណៈទេ ។

២-ការពិភាក្សាត្រូវបានបើក និង ដឹកនាំដោយប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះ ។

៣-ចៅក្រមម្នាក់ៗត្រូវបញ្ចេញមតិយោបល់របស់ខ្លួនក្នុងការពិភាក្សានេះ ។

៤-ដំណើរការនៃការពិភាក្សា មតិយោបល់របស់ចៅក្រមម្នាក់ៗ និង ចំនួនសំឡេងនៃមតិ ត្រូវរក្សាទុកជាសម្ងាត់ ។

មាត្រា ២៥.- ការសម្រេចនៃក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះ

១-ការសម្រេចត្រូវធ្វើឡើងដោយមតិភាគច្រើនរបស់ចៅក្រមក្នុងក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះ ។

២-ចៅក្រមម្នាក់ៗក្នុងក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះនេះ ត្រូវមានសិទ្ធិសម្រេចស្មើគ្នា ។

ផ្នែកទី ៣
ការបែងចែករឿងក្ដី និង ការដកហូតសមត្ថកិច្ចជំនុំជម្រះ និង បណ្ដឹងជំទាស់

មាត្រា ២៦.- ការបែងចែករឿងក្ដី

១-ការបែងចែករឿងក្ដីនៅតុលាការមួយ និង លំដាប់សម្រាប់ជំនួសក្នុងករណីដែលចៅក្រមណាម្នាក់មានធុរៈ ត្រូវកំណត់ទុកជាមុនជារៀងរាល់ឆ្នាំដោយដីកាសម្រេចរបស់ប្រធានតុលាការនោះ ។

២-រឿងក្ដីនីមួយៗត្រូវបានបែងចែកឱ្យចៅក្រមម្នាក់ៗទទួលបន្ទុកជាស្វ័យប្រវត្តិតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ។

៣-ការបែងចែករឿងក្ដីនៅតុលាការមួយ និង លំដាប់សម្រាប់ជំនួសក្នុងករណីដែលចៅក្រមណាម្នាក់មានធុរៈដែលត្រូវបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ មិនអាចត្រូវប្ដូរក្នុងឆ្នាំនោះបានឡើយ លើកលែងតែក្នុងករណីដែលចៅក្រមណាម្នាក់មានការងារច្រើនពេក ឬ ករណីដែលចៅក្រមត្រូវឈប់ ឬ ប្ដូរទៅតុលាការផ្សេង ឬ ករណីដែលចៅក្រមបន្តមានធុរៈ ដោយសារហេតុផលដូចជាត្រូវឈប់សម្រាកក្នុងរយៈពេលវែង ជាអាទិ៍ ។ ការប្ដូរចំពោះករណីនេះ ត្រូវកំណត់ដោយដីកាសម្រេចរបស់ប្រធានតុលាការ ។

មាត្រា ២៧.- ការដកហូតចៅក្រមពីសមត្ថកិច្ចជំនុំជម្រះ

១-ចៅក្រមត្រូវដកហូតពីការអនុវត្តមុខការរបស់ខ្លួន ក្នុងករណីដែលបានកំណត់ដូចខាងក្រោមនេះ :

ក-កាលណាចៅក្រម ឬ សហព័ទ្ធរបស់ចៅក្រម ឬ អតីតសហព័ទ្ធរបស់ចៅក្រមជាភាគីណាមួយក្នុងរឿងក្ដី ។

ខ-កាលណាចៅក្រមជាញាតិលោហិតក្នុងថ្នាក់ទី ៦ (ប្រាំមួយ) ឬ ញាតិពន្ធក្នុងថ្នាក់ទី ៣ (បី) ឬ អតីតញាតិពន្ធក្នុងថ្នាក់ទី ៣ (បី) របស់ភាគីណាមួយ ។

គ-កាលណាចៅក្រមជាអ្នកអាណាព្យាបាលរបស់ភាគីណាមួយ ។

ឃ-កាលណាចៅក្រមដែលទទួលបន្ទុករឿងក្ដី ធ្លាប់ ឬ កំពុងមានវិវាទនៅតុលាការជាមួយភាគីណាមួយ ។

ង-កាលណាចៅក្រមបានធ្វើជាសាក្សី ឬ ធ្វើជាអ្នកជំនាញក្នុងរឿងក្តី ។

ច-កាលណាចៅក្រមជាអ្នកតំណាង ឬ ធ្លាប់ជាអ្នកតំណាង ឬ ជាអ្នកជំនួយឱ្យភាគីចំពោះរឿងក្តី ។

ឆ-កាលណាចៅក្រមបានចូលរួមក្នុងការសម្រេចសេចក្តីមជ្ឈត្តករចំពោះរឿងក្តី ឬ បានចូលរួមក្នុងការសម្រេចសេចក្តីនៅក្នុងការជំនុំជម្រះលើកទី ១ ដែលបានឧបាស្រ័យ ឬ ការជំនុំជម្រះនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ដែលបានឧបាស្រ័យ ឬ បង្ហាញមតិយោបល់ណែនាំផ្នែកច្បាប់ ចំពោះរឿងក្តី ។

២-ក្នុងករណីដូចមានមូលហេតុនៃការដកហូត ដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ តុលាការត្រូវសម្រេចសេចក្តីអំពីការដកហូតនោះ តាមពាក្យសុំ ឬ ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ខ្លួន ។

មាត្រា ២៨.– បណ្តឹងជិតចិត្តចៅក្រម

១-ក្នុងករណីដែលមានកាលៈទេសៈដែលបណ្តាលឱ្យមានការលំអៀងក្នុងការជម្រះក្តី ចំពោះចៅក្រមណាម្នាក់ នោះភាគីអាចប្តឹងជិតចិត្តចៅក្រមនោះបាន ។

២-ក្នុងករណីដែលភាគីបានឆ្លើយទាញហេតុផលចំពោះមុខចៅក្រម ឬ បានធ្វើសេចក្តីដោះសានៅក្នុងនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផលចំពោះមុខចៅក្រមរួចហើយ នោះភាគីមិនអាចប្តឹងជិតចិត្តចៅក្រមនោះបានឡើយ ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលភាគីនោះមិនបានដឹងអំពីមូលហេតុដែលអាចប្តឹងជិតចិត្ត ឬ ករណីដែលមូលហេតុនៃបណ្តឹងជិតចិត្តបានកើតឡើងនៅពេលក្រោយ ។

មាត្រា ២៩.– ការដកខ្លួនរបស់ចៅក្រម

ក្នុងករណីដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ២៧ (ការដកហូតចៅក្រមពីសមត្ថកិច្ចជំនុំជម្រះ) ឬ កថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ២៨ (បណ្តឹងជិតចិត្តចៅក្រម) នៃក្រមនេះ ចៅក្រមអាចដកខ្លួនបាន ដោយទទួលការអនុញ្ញាតពីប្រធានតុលាការដែលខ្លួនស្ថិតនៅក្រោម ។

មាត្រា ៣០.– ការសម្រេចសេចក្តីអំពីពាក្យសុំដកហូត ឬ បណ្តឹងជិតចិត្ត

១-ចំពោះការដកហូតចៅក្រម ឬ បណ្តឹងជិតចិត្តចំពោះចៅក្រម ក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះ

នៅតុលាការដែលចៅក្រមនោះស្ថិតនៅក្រោម ត្រូវសម្រេចសេចក្ដី ដោយដីកាសម្រេច ។

២-ចៅក្រមមិនអាចចូលរួមក្នុងការសម្រេចសេចក្ដីអំពីការដកហូត ឬ បណ្ដឹងជំទាស់ចំពោះខ្លួនបានទេ ។ ប៉ុន្តែ ចៅក្រមនោះអាចបញ្ចេញមតិយោបល់អំពីពាក្យសុំនូវការដកហូត ឬ បណ្ដឹងជំទាស់បាន ។

៣-ពាក្យសុំនូវការដកហូត ឬ បណ្ដឹងជំទាស់ ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយធ្វើសេចក្ដីបញ្ជាក់ដំបូងជាលាយល័ក្ខណ៍អក្សរនូវមូលហេតុ ។

៤-ពេលដែលមានពាក្យសុំនូវការដកហូត ឬ បណ្ដឹងជំទាស់ នីតិវិធីនៃបណ្ដឹងត្រូវបានផ្អាករហូតដល់ពេលដែលដីកាសម្រេចអំពីបណ្ដឹងនេះ ចូលជាស្ថាពរ ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះសកម្មភាពដែលត្រូវការជាបន្ទាន់ ដូចជាការថែរក្សាការពារភស្តុតាង ជាអាទិ៍ ។

៥-ចំពោះដីកាសម្រេចដែលសម្រេចថា ការដកហូត ឬ បណ្ដឹងជំទាស់មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវនោះ មិនអាចប្ដឹងឧបាស្រ័យឡើយ ។

៦-ចំពោះដីកាសម្រេចដែលសម្រេចថា ការដកហូត ឬ បណ្ដឹងជំទាស់ពុំត្រឹមត្រូវ អាចប្ដឹងជំទាស់បាន ។

មាត្រា ៣១.- ការអនុវត្តដូចគ្នាចំពោះក្រឡាបញ្ជី

បញ្ញត្តិនៃផ្នែកនេះត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះក្រឡាបញ្ជី ។ ក្នុងករណីនេះ ការសម្រេចសេចក្ដីអំពីពាក្យសុំនូវការដកហូត ឬ បណ្ដឹងជំទាស់ ត្រូវធ្វើដោយតុលាការដែលក្រឡាបញ្ជីនោះស្ថិតនៅក្រោម ។

ជំពូកទី ៣
ភាគី

ផ្នែកទី ១
សមត្ថភាពភាគី និង សមត្ថភាពក្នុងការធ្វើបណ្ដឹង

មាត្រា ៣២.- សមត្ថភាពភាគី សមត្ថភាពក្នុងការធ្វើបណ្ដឹង ការតំណាងដែលច្បាប់បាន

កំណត់សម្រាប់ជនដែលគ្មានសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើបណ្តឹង

១-បុគ្គលដែលអាចមានសិទ្ធិ និង ករណីយកិច្ច តាមបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី និង ច្បាប់ផ្សេងទៀត អាចជាដើមចោទ ឬ ចុងចម្លើយនៅក្នុងបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ។

២-បុគ្គលដែលមានសមត្ថភាពធ្វើសកម្មភាពដោយខ្លួនឯង តាមបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី និង ច្បាប់ផ្សេងទៀត អាចដាក់ពាក្យបណ្តឹងដោយខ្លួនឯងដោយតាំងខ្លួនជាដើមចោទ ឬ អាចឆ្លើយដោះសាចំពោះបណ្តឹង ដោយតាំងខ្លួនជាចុងចម្លើយ ឬ អាចធ្វើសកម្មភាពបណ្តឹងផ្សេងទៀតដែលជាចាំបាច់ ។

៣-អនីតិជន និង ជននៅក្រោមអាណាព្យាបាលទូទៅ អាចធ្វើសកម្មភាពបណ្តឹងសុពលបាន លុះត្រាតែត្រូវបានធ្វើដោយអ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលអនីតិជនអាចធ្វើសកម្មភាពដោយឯករាជ ។

៤-បញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ឬ ច្បាប់ផ្សេងទៀត ត្រូវយកមកអនុវត្ត ចំពោះអ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ និង សិទ្ធិតំណាងរបស់អ្នកតំណាងនោះ ។

មាត្រា ៣៣.- បញ្ញត្តិពិសេសស្តីពីសកម្មភាពបណ្តឹងរបស់ជននៅក្រោមហិតូបត្ថម្ភ និង អ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់

១-ជននៅក្រោមហិតូបត្ថម្ភ ឬ អ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ អាចធ្វើសកម្មភាពបណ្តឹង ចំពោះបណ្តឹង ឬ បណ្តឹងឧបាស្រ័យទៅតុលាការជាន់ខ្ពស់ដែលត្រូវបានធ្វើដោយភាគីម្ខាងទៀត ដោយគ្មានការយល់ព្រមពីហិតូបត្ថម្ភកៈ ឬ អ្នកត្រួតពិនិត្យអ្នកអាណាព្យាបាល ឬ ការប្រគល់សិទ្ធិផ្សេងទៀត ។

២-ជននៅក្រោមហិតូបត្ថម្ភ ឬ អ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ ត្រូវមានការប្រគល់សិទ្ធិពិសេសដើម្បីធ្វើសកម្មភាពបណ្តឹងខាងក្រោមនេះ :

ក-ការដកពាក្យបណ្តឹង ការផ្សះផ្សា ការលះបង់ការទាមទារ ឬ ការទទួលស្គាល់នូវការទាមទារ ។

ខ-ការដកពាក្យបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ឬ ពាក្យបណ្តឹងសាទុក្ខ ។

មាត្រា ៣៤.- បញ្ញត្តិពិសេសស្តីពីសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើបណ្តឹងរបស់ជនបរទេស

ជនបរទេសត្រូវទុកជាបុគ្គលដែលមានសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើបណ្តឹង ប្រសិនបើជននោះ

ត្រូវមានសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើបណ្តឹងស្របទៅតាមច្បាប់នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ទោះបីជាជននោះគ្មានសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើបណ្តឹងតាមច្បាប់នៃប្រទេសរបស់ខ្លួនក៏ដោយ ។

មាត្រា ៣៥.- វិធានការក្នុងករណីដែលខ្វះសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើបណ្តឹង ជាអាទិ៍

១-ក្នុងករណីដែលមានការខ្វះសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើបណ្តឹង ឬ សិទ្ធិតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ ឬ ការប្រគល់សិទ្ធិចាំបាច់សម្រាប់ធ្វើសកម្មភាពបណ្តឹង តុលាការត្រូវបង្គាប់ឱ្យកែតម្រូវនូវចំណុចខ្វះនោះ ដោយកំណត់អំឡុងពេល ។ ក្នុងករណីនេះ ប្រសិនបើមានការខូចខាតណាមួយអាចកើតឡើងដោយសារការយឺតយ៉ាវ តុលាការអាចឱ្យបុគ្គលដែលមានការខ្វះនោះ ធ្វើសកម្មភាពបណ្តឹងជាបណ្តោះអាសន្នបាន ។

២-សកម្មភាពបណ្តឹងណាដែលត្រូវបានធ្វើឡើងដោយបុគ្គលដែលខ្វះសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើបណ្តឹង ឬ ខ្វះសិទ្ធិតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ ឬ ខ្វះការប្រគល់សិទ្ធិចាំបាច់សម្រាប់ធ្វើសកម្មភាពបណ្តឹង ត្រូវមានអានុភាពប្រតិសកម្មតាំងពីពេលដែលសកម្មភាពនោះបានធ្វើឡើង បើមានការទទួលស្គាល់នៅពេលក្រោយ ដោយភាគីដែលបានទទួលសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើបណ្តឹង ឬ ដោយអ្នកតំណាងដែលបានទទួលសិទ្ធិតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ ឬ ការប្រគល់សិទ្ធិ ។

៣-សិទ្ធិតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ ឬ ការប្រគល់សិទ្ធិចាំបាច់សម្រាប់ធ្វើសកម្ម-ភាពបណ្តឹង ត្រូវបានបញ្ជាក់ដោយលិខិតជាលាយល័ក្ខណ៍អក្សរ ។

មាត្រា ៣៦.- អ្នកតំណាងពិសេស

១-ក្នុងករណីដែលគ្មានអ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ ឬ ករណីដែលអ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ ពុំអាចប្រតិបត្តិនូវសិទ្ធិតំណាងនោះ បុគ្គលដែលមានបំណងធ្វើសកម្ម-ភាពបណ្តឹងចំពោះបុគ្គលដែលគ្មានសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើបណ្តឹង អាចដាក់ពាក្យសុំទៅតុលា-ការដែលបានទទួលបណ្តឹង ឱ្យជ្រើសតាំងអ្នកតំណាងពិសេស ដោយធ្វើសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូងថា ការខូចខាតអាចនឹងកើតឡើងដោយសារការយឺតយ៉ាវនោះ ។

២-តុលាការអាចផ្លាស់ប្តូរអ្នកតំណាងពិសេស នៅពេលណាក៏បាន ។

៣-ការសម្រេចសេចក្តីអំពីការជ្រើសតាំង ឬ ការផ្លាស់ប្តូរអ្នកតំណាងពិសេសនឹងត្រូវបានជូនដំណឹងឱ្យអ្នកតំណាងពិសេសផងដែរ ។

៤-អ្នកតំណាងពិសេសត្រូវមានការប្រគល់សិទ្ធិដូចអាណាព្យាបាល ដើម្បីធ្វើសកម្ម-ភាពបណ្ដឹង ។

មាត្រា ៣៧.– ការជូនដំណឹងអំពីការរលត់នៃសិទ្ធិតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់

១-ការរលត់នៃសិទ្ធិតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ មិនត្រូវមានអានុភាព បើគ្មានការជូនដំណឹងអំពីការរលត់សិទ្ធិនោះ ពីសាមីខ្លួន ឬ អ្នកតំណាង ទៅភាគីម្ខាងទៀត ។

២-បុគ្គលដែលជូនដំណឹងអំពីការរលត់នៃសិទ្ធិតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ ត្រូវរាយការណ៍ទៅតុលាការ អំពីការជូនដំណឹងអំពីការរលត់សិទ្ធិនោះ ជាលាយល័ក្ខណ៍អក្សរ ។

មាត្រា ៣៨.– ការអនុវត្តដូចគ្នាចំពោះអ្នកតំណាងនៃនីតិបុគ្គល

បញ្ញត្តិនៃក្រមនេះដែលទាក់ទងនឹងការតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ និង អ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះអ្នកតំណាងនៃនីតិបុគ្គល ។

ផ្នែកទី ២
សហបណ្ដឹង

មាត្រា ៣៩.– ល័ក្ខខ័ណ្ឌទូទៅនៃសហបណ្ដឹង

បើមានមូលហេតុណាមួយរវាងបុគ្គលច្រើននាក់ដូចមានចែងខាងក្រោមនេះ បុគ្គលទាំងនោះអាចប្ដឹង ឬ អាចត្រូវគេប្ដឹង ក្នុងនាមជាអ្នកសហបណ្ដឹង :

ក-បើសិទ្ធិ ឬ កាតព្វកិច្ច ដែលជាកម្មវត្ថុនៃបណ្ដឹងនោះដូចគ្នា ។

ខ-បើសិទ្ធិ ឬ កាតព្វកិច្ច ដែលជាកម្មវត្ថុនៃបណ្ដឹងនោះ ផ្អែកលើមូលហេតុដូចគ្នាលើអង្គហេតុ និង អង្គច្បាប់ ។

គ-បើសិទ្ធិ ឬ កាតព្វកិច្ច ដែលជាកម្មវត្ថុនៃបណ្ដឹងនោះ មានប្រភេទដូចគ្នា ហើយផ្អែកលើមូលហេតុ ដែលមានប្រភេទដូចគ្នាលើអង្គហេតុ និង អង្គច្បាប់ ។

មាត្រា ៤០.– ឋានៈនៃអ្នកធ្វើសហបណ្ដឹង ក្នុងសហបណ្ដឹងធម្មតា

សកម្មភាពបណ្ដឹងដែលបុគ្គលម្នាក់ក្នុងចំណោមអ្នកធ្វើសហបណ្ដឹងបានធ្វើ សកម្មភាពបណ្ដឹងរបស់ភាគីម្ខាងទៀត ដែលបានធ្វើចំពោះបុគ្គលម្នាក់ក្នុងចំណោមអ្នកធ្វើសហបណ្ដឹង

និង ហេតុដែលកើតមានឡើងចំពោះបុគ្គលម្នាក់ក្នុងចំណោមអ្នកធ្វើសហបណ្តឹង ពុំមានឥទ្ធិពលទៅលើអ្នកធ្វើសហបណ្តឹងផ្សេងទៀតទេ ។

មាត្រា ៤១.- បទបញ្ញាស្តីពីការវិនិច្ឆ័យលើសហបណ្តឹងចាំបាច់

១-ក្នុងករណីដែលសិទ្ធិ ឬ កាតព្វកិច្ចដែលជាកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹង នឹងត្រូវបានសម្រេចជាស្ថាពរទាល់តែមានការរួមគ្នា ចំពោះអ្នកធ្វើសហបណ្តឹងទាំងអស់ ទោះជាមានបញ្ញត្តិដូចមាត្រា៤០ (ឋានៈនៃអ្នកធ្វើសហបណ្តឹង ក្នុងសហបណ្តឹងធម្មតា) ខាងលើនេះក៏ដោយ ក៏សកម្មភាពនៃបណ្តឹងរបស់បុគ្គលម្នាក់ក្នុងចំណោមអ្នកធ្វើសហបណ្តឹង មានអានុភាពតែក្នុងករណីណាដែលមានផលប្រយោជន៍រួមតែប៉ុណ្ណោះ ។

២-ក្នុងករណីដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ សកម្មភាពបណ្តឹងរបស់ភាគីម្ខាងទៀតដែលបានធ្វើចំពោះបុគ្គលម្នាក់ក្នុងចំណោមអ្នកធ្វើសហបណ្តឹង មានអានុភាពទៅលើបុគ្គលទាំងអស់ ។

៣-ក្នុងករណីដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ប្រសិនបើមានមូលហេតុក្នុងការផ្អាក ឬ បង្អង់នូវនីតិវិធីនៃបណ្តឹងចំពោះបុគ្គលម្នាក់ក្នុងចំណោមអ្នកធ្វើសហបណ្តឹង ការផ្អាក ឬ ការបង្អង់នោះ មានអានុភាពទៅលើបុគ្គលទាំងអស់ ។

មាត្រា ៤២.- ការជ្រើសរើសភាគី

១-បុគ្គលច្រើននាក់ដែលមានផលប្រយោជន៍រួមមួយ អាចធ្វើការជ្រើសរើសបុគ្គលម្នាក់ ឬ ច្រើននាក់ ពីក្នុងចំណោមបុគ្គលទាំងនោះ ដើម្បីធ្វើជាដើមចោទ ឬ ចុងចម្លើយសម្រាប់បុគ្គលទាំងនោះបាន ។

២-ប្រសិនបើបានជ្រើសរើសដើមចោទ ឬ ចុងចម្លើយ តាមកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ នៅពេលដែលតុលាការកំពុងចាត់ការបណ្តឹង ភាគីផ្សេងទៀតត្រូវដកខ្លួនពីបណ្តឹងនោះដោយស្វ័យប្រវត្តិ ។

៣-អ្នកដែលបានធ្វើការជ្រើសរើសដើមចោទ ឬ ចុងចម្លើយតាមកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ អាចលុបចោលនូវការជ្រើសរើស ឬ អាចផ្លាស់ប្តូរភាគីដែលត្រូវបានជ្រើសរើសនោះបាន ។

៤-ក្នុងចំណោមភាគីដែលត្រូវបានជ្រើសរើស ប្រសិនបើមានអ្នកណាបានបាត់បង់

នូវលក្ខណៈជាភាគីដែលត្រូវបានជ្រើសរើស ដោយសារបានទទួលមរណភាព ឬ ដោយសារហេតុផ្សេងទៀត ភាគីដែលត្រូវបានជ្រើសរើសផ្សេងទៀត អាចធ្វើសកម្មភាពបណ្តឹងសម្រាប់បុគ្គលទាំងអស់បាន ។

ផ្នែកទី ៣
ការចូលរួមអន្តរាគមន៍ក្នុងបណ្តឹង

មាត្រា ៤៣.- ការចូលរួមជួយអន្តរាគមន៍

តតិយជនណាដែលមានការទាក់ទងនឹងផលប្រយោជន៍តាមផ្លូវច្បាប់ អំពីលទ្ធផលនៃបណ្តឹង អាចចូលរួមអន្តរាគមន៍ក្នុងបណ្តឹង ដើម្បីជួយភាគីម្ខាងណាមួយបាន ។

មាត្រា ៤៤.- ពាក្យសុំចូលរួមជួយអន្តរាគមន៍

១-ពាក្យសុំចូលរួមជួយអន្តរាគមន៍ ត្រូវធ្វើទៅតុលាការដែលខ្លួននឹងត្រូវធ្វើសកម្មភាពបណ្តឹង តាមការចូលរួមជួយអន្តរាគមន៍ ដោយមានបញ្ជាក់ថា តើចូលរួមជួយអន្តរាគមន៍ សម្រាប់ភាគីណានៃបណ្តឹងណា ព្រមទាំងបញ្ជាក់នូវមូលហេតុនៃការចូលរួមឱ្យបានច្បាស់លាស់ផង ។

២-ពាក្យសុំចូលរួមជួយអន្តរាគមន៍ អាចធ្វើឡើងបាន ព្រមជាមួយគ្នានឹងសកម្មភាពបណ្តឹងដែលអ្នកចូលរួមជួយអន្តរាគមន៍អាចធ្វើបាន ។

មាត្រា ៤៥.- បណ្តឹងតវ៉ានឹងការចូលរួមជួយអន្តរាគមន៍ ជាអាទិ៍

១-ប្រសិនបើភាគីប្តឹងតវ៉ានឹងការចូលរួមជួយអន្តរាគមន៍ តុលាការត្រូវសម្រេចសេចក្តីនូវការអនុញ្ញាត ឬ មិនអនុញ្ញាតឱ្យចូលរួមជួយអន្តរាគមន៍ ដោយដីកាសម្រេច ។ ក្នុងករណីនេះ អ្នកចូលរួមជួយអន្តរាគមន៍ត្រូវធ្វើសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូងអំពីមូលហេតុនៃការចូលរួម ។

២-បណ្តឹងតវ៉ាដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ មិនអាចធ្វើបានឡើយក្រោយពេលភាគីបានធ្វើសេចក្តីដោះសានៅក្នុងនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ឬ បានធ្វើការឆ្លើយទាញហេតុផលនៅក្នុងការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ដោយគ្មានប្តឹងតវ៉ានោះ ។

៣-ចំពោះដីកាសម្រេចដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ អាចប្តឹង

ជំទាស់បាន ។

មាត្រា ៤៦.- សកម្មភាពបណ្ដឹងនៃអ្នកចូលរួមជួយអន្តរាគមន៍

១-អ្នកចូលរួមជួយអន្តរាគមន៍អាចដាក់វិធីតទល់ ឬ ការពារខ្លួន អាចធ្វើការប្ដឹងតវ៉ា អាចប្ដឹងឧបាស្រ័យទៅតុលាការជាន់ខ្ពស់ អាចទាមទារឱ្យធ្វើការជំនុំជម្រះសាជាថ្មី និង អាចធ្វើសកម្មភាពបណ្ដឹងផ្សេងទៀតដែលទាក់ទងនឹងបណ្ដឹងនោះ ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះសកម្មភាពដែលអ្នកត្រូវគេជួយចូលរួមអន្តរាគមន៍មិនអាចធ្វើបាន នៅពេលដែលខ្លួនបានចូលរួមជួយអន្តរាគមន៍ ។

២-ប្រសិនបើសកម្មភាពបណ្ដឹងដែលធ្វើដោយអ្នកចូលរួមជួយអន្តរាគមន៍ បានប៉ះពាល់ប្រឆាំងនឹងសកម្មភាពបណ្ដឹងរបស់អ្នកដែលត្រូវគេចូលរួមជួយអន្តរាគមន៍ សកម្មភាពនោះពុំមានអានុភាពឡើយ ។

៣-ទោះជាមានការប្ដឹងតវ៉ាចំពោះការចូលរួមជួយអន្តរាគមន៍ក៏ដោយ ក៏អ្នកចូលរួមជួយអន្តរាគមន៍អាចធ្វើសកម្មភាពបណ្ដឹងបានដែរ រហូតដល់ពេលដែលការសម្រេចសេចក្ដីរបស់តុលាការថា មិនអនុញ្ញាតឱ្យចូលរួមជួយអន្តរាគមន៍នោះ ចូលជាស្ថាពរ ។

៤-សកម្មភាពបណ្ដឹងរបស់អ្នកចូលរួមជួយអន្តរាគមន៍ ទោះជាការសម្រេចសេចក្ដីរបស់តុលាការថា មិនអនុញ្ញាតឱ្យចូលរួមជួយអន្តរាគមន៍ ចូលជាស្ថាពរក៏ដោយ ក៏សកម្មភាពនោះ នឹងមានអានុភាពដែរ ប្រសិនបើភាគីបានលើកឡើងនូវសកម្មភាពនោះ ។

មាត្រា ៤៧.- អានុភាពនៃការសម្រេចសេចក្ដីទៅលើអ្នកចូលរួមជួយអន្តរាគមន៍

ចំពោះបណ្ដឹងដែលមានការចូលរួមជួយអន្តរាគមន៍ បើសាលក្រមដែលសម្រេចឱ្យមានការខូចផលប្រយោជន៍របស់អ្នកដែលត្រូវគេចូលរួមជួយអន្តរាគមន៍ បានចូលជាស្ថាពរហើយ សេចក្ដីវិនិច្ឆ័យរបស់សាលក្រមនោះមានចំណងទៅលើអ្នកចូលរួមជួយអន្តរាគមន៍ ក្នុងទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងអ្នកដែលត្រូវគេចូលរួមជួយអន្តរាគមន៍ លើកលែងតែក្នុងករណីដែលមានចែងដូចខាងក្រោមនេះ :

ក-បើអ្នកចូលរួមជួយអន្តរាគមន៍ មិនអាចធ្វើសកម្មភាពបណ្ដឹង ដោយបញ្ញត្តិនៃវាក្យខណ្ឌទី ២ កថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៤៦ (សកម្មភាពបណ្ដឹងនៃអ្នកចូលរួមជួយអន្តរាគមន៍) ខាងលើនេះ ។

ខ-បើសកម្មភាពបណ្តឹងរបស់អ្នកចូលរួមជួយអន្តរាគមន៍ គ្មានអានុភាព ដោយបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៤៦ (សកម្មភាពបណ្តឹងនៃអ្នកចូលរួមជួយអន្តរាគមន៍) ខាងលើនេះ ។

គ-បើអ្នកត្រូវគេចូលរួមជួយអន្តរាគមន៍ បានរារាំងសកម្មភាពបណ្តឹងរបស់អ្នកចូលរួមជួយអន្តរាគមន៍ ។

ឃ-បើអ្នកត្រូវគេចូលរួមជួយអន្តរាគមន៍មិនបានធ្វើសកម្មភាពបណ្តឹងដែលអ្នកចូលរួមជួយអន្តរាគមន៍មិនអាចធ្វើបាន ដោយចេតនា ឬ ដោយកំហុសរបស់ខ្លួន ។

មាត្រា ៤៨.– ការចូលរួមជួយអន្តរាគមន៍ក្នុងលក្ខណៈដូចជាសហបណ្តឹង

១-បើសាលក្រមមានអានុភាពស្ថាពរវវាងអ្នកចូលរួមជួយអន្តរាគមន៍ និង ភាគីម្ខាងទៀតនៃអ្នកដែលត្រូវគេចូលរួមជួយអន្តរាគមន៍ ឋានៈរបស់អ្នកចូលរួមជួយអន្តរាគមន៍លើបណ្តឹងមានដូចគ្នានឹងអ្នកធ្វើសហបណ្តឹងដែលបានកំណត់នៅក្នុងបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៤១ (បទបញ្ញាស្តីពីការវិនិច្ឆ័យលើសហបណ្តឹងចាំបាច់) នៃក្រមនេះ ។

២-ក្នុងករណីដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ កថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៤៦ (សកម្មភាពបណ្តឹងនៃអ្នកចូលរួមជួយអន្តរាគមន៍) និង ចំណុច ខ និង ចំណុច គ នៃមាត្រា ៤៧ (អានុភាពនៃការសម្រេចសេចក្តីទៅលើអ្នកចូលរួមជួយអន្តរាគមន៍) ខាងលើនេះ មិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ។

មាត្រា ៤៩.– ការចូលរួមអន្តរាគមន៍ក្នុងសហបណ្តឹង

១-ក្នុងករណីដែលសិទ្ធិ ឬ កាតព្វកិច្ច ដែលជាកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹង នឹងត្រូវបានសម្រេចជាស្ថាពរ ទាល់តែមានការរួមគ្នា ចំពោះភាគីណាមួយ និង តតិយជន តតិយជននោះអាចចូលរួមអន្តរាគមន៍ក្នុងបណ្តឹងនោះ ក្នុងនាមជាអ្នកធ្វើសហបណ្តឹងបាន ។

២-បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៤៤ (ពាក្យសុំចូលរួមជួយអន្តរាគមន៍) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះពាក្យសុំចូលរួមអន្តរាគមន៍ក្នុងបណ្តឹង តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ។

៣-ពាក្យសុំចូលរួមអន្តរាគមន៍ក្នុងបណ្តឹងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះត្រូវធ្វើជាលាយល័ក្ខណ៍អក្សរ ។

៤-ពាក្យសុំជាលាយល័ក្ខណ៍អក្សរដែលបានកំណត់នៅកថាខណ្ឌទី ៣ ខាងលើនេះ ត្រូវបញ្ជូនទៅអ្នកផ្សេងដែលធ្វើសហបណ្តឹង និង ភាគីម្ខាងទៀត ។

មាត្រា ៥០.- ការជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹង

១-ភាគីអាចជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹង ទៅតតិយជនដែលអាចចូលរួមអន្តរាគមន៍ក្នុងបណ្តឹងនោះបាន នៅពេលដែលតុលាការកំពុងចាត់ការបណ្តឹង ។

២-ការជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹង ត្រូវធ្វើឡើងដោយដាក់លិខិតជាលាយល័ក្ខណ៍អក្សរដែលបញ្ជាក់អំពីមូលហេតុក្នុងការជូនដំណឹង និង អំពីដំណើរការនៃបណ្តឹងនោះ ទៅតុលា-ការ ។ តុលាការត្រូវបញ្ជូនលិខិតនេះទៅអ្នកដែលត្រូវទទួលដំណឹង និង ភាគីម្ខាងទៀតនៃបណ្តឹង ។

៣-ទោះបីជាអ្នកទទួលដំណឹងអំពីបណ្តឹងនេះមិនបានចូលរួមអន្តរាគមន៍ក៏ដោយ ចំពោះការអនុវត្តបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៤៧ (អានុភាពនៃការសម្រេចសេចក្តីទៅលើអ្នកចូលរួមជួយអន្តរាគមន៍) នៃក្រមនេះ អ្នកទទួលដំណឹងអំពីបណ្តឹងនេះត្រូវបានចាត់ទុកថា បានចូលរួមហើយ នៅពេលអ្នកនោះអាចចូលរួមបាន ។

មាត្រា ៥១.- បណ្តឹងដែលមានដើមចោទ និង ចុងចម្លើយ ជាសហចុងចម្លើយ

១-តតិយជនដែលអះអាងថា ចំពោះសិទ្ធិដែលជាកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹងរវាងភាគីដទៃ សិទ្ធិទាំងមូល ឬ មួយភាគជាសិទ្ធិរបស់ខ្លួន អាចដាក់ពាក្យបណ្តឹងចំពោះភាគីទាំងសងខាងនៃបណ្តឹងខាងលើនោះ ជាសហចុងចម្លើយ ទៅតុលាការនៃការជំនុំជម្រះលើកទី ១ ដែលបានទទួលពាក្យបណ្តឹងរវាងភាគីដទៃនោះ នៅពេលបណ្តឹងនោះកំពុងនៅក្រោមការចាត់ការរបស់តុលាការណាមួយ ។

២-ក្នុងករណីដែលមានការដាក់ពាក្យបណ្តឹងដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ បើតុលាការនៃការជំនុំជម្រះលើកទី ១ កំពុងចាត់ការបណ្តឹងរវាងភាគីដទៃនោះ តុលាការដែលទទួលពាក្យបណ្តឹងពីតតិយជននោះ អាចបញ្ចូលបណ្តឹងទាំងពីរជាមួយគ្នាបាន ។

ផ្នែកទី ៤
អ្នកតំណាងដោយអាណត្តិ និង អ្នកជំនួយ

មាត្រា ៥២.– សកម្មភាពបណ្តឹងដែលបានធ្វើដោយអ្នកតំណាងដោយអាណត្តិ

១-ភាគីអាចធ្វើរាល់សកម្មភាពដែលទាក់ទងនឹងបណ្តឹង ដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់ ឬ ឆ្លងតាមរយៈអ្នកតំណាងដោយអាណត្តិដែលខ្លួនបានជ្រើសតាំង ។

២-ទោះបីភាគីបានជ្រើសតាំងអ្នកតំណាងដោយអាណត្តិក៏ដោយ ក៏ភាគីនោះអាចចូលរួមទៅតុលាការ និង ឆ្លើយទាញហេតុផលដោយខ្លួនឯងបានដែរ ។

៣-សកម្មភាពបណ្តឹងដែលអ្នកតំណាងដោយអាណត្តិបានធ្វើ ត្រូវបង្កើតអានុភាពដូចគ្នាជាមួយសកម្មភាពបណ្តឹងដែលភាគីបានធ្វើដោយផ្ទាល់ខ្លួន ។ ប៉ុន្តែ ការសារភាព និង ចម្លើយដទៃទៀតស្តីពីអង្គហេតុដែលអ្នកតំណាងដោយអាណត្តិបានធ្វើ ពុំមានអានុភាពឡើយ ប្រសិនបើភាគីលុបចោល ឬ កែតម្រូវភ្លាមៗ ។

មាត្រា ៥៣.– លក្ខណសម្បត្តិនៃអ្នកតំណាងដោយអាណត្តិ

១-អ្នកតំណាងដោយអាណត្តិដែលបានកំណត់ក្នុងបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៥២ (សកម្មភាពបណ្តឹងដែលបានធ្វើដោយអ្នកតំណាងដោយអាណត្តិ) ខាងលើនេះ ត្រូវតែជាមេធាវី លើកលែងតែករណីដែលបានកំណត់ក្នុងចំណុចនីមួយៗ ដូចខាងក្រោម :

ក-ករណីដែលក្រមនេះ ឬ ច្បាប់ដទៃទៀត អនុញ្ញាតឱ្យតតិយជនដែលមិនមែនជាមេធាវី ធ្វើសកម្មភាពបណ្តឹងជំនួសភាគី ។

ខ-ករណីដែលភាគីជារដ្ឋ ស្ថាប័ននីតិរដ្ឋបាល ឬ ស្ថាប័នរដ្ឋដទៃទៀត និង ដែលស្ថាប័ននោះ ឬ អ្នកតំណាងនៃស្ថាប័ននោះ តែងតាំងបុគ្គលិកនៃស្ថាប័ននោះជាអ្នកតំណាង ។

គ-ករណីដែលតុលាការអនុញ្ញាតឱ្យមានការតំណាងដោយតតិយជនដែលមិនមែនជាមេធាវី ក្នុងរឿងក្តីដែលតម្លៃកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹងតិចជាង ១.០០០.០០០ (មួយលាន) រៀល ។

២-សិទ្ធិអំណាចរបស់អ្នកតំណាងដោយអាណត្តិ ត្រូវបញ្ជាក់ជាលាយល័ក្ខណ៍អក្សរ ។

៣-តុលាការអាចលុបចោលការអនុញ្ញាត ដែលបានកំណត់ក្នុងចំណុច គ នៃកថា-

ខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ នៅពេលណាក៏បាន ។

មាត្រា ៥៤.– សិទ្ធិអំណាចរបស់អ្នកតំណាងដោយអាណត្តិ

១-អ្នកតំណាងដោយអាណត្តិមានសិទ្ធិអំណាចក្នុងការធ្វើរាល់សកម្មភាពបណ្ដឹង ព្រមទាំងការដាក់ពាក្យបណ្ដឹង ការឆ្លើយដោះសាចំពោះបណ្ដឹង ការប្ដឹងតប ការចូលរួមអន្តរាគមន៍បណ្ដឹង ការប្ដឹងទៅតុលាការជាន់ខ្ពស់ ការផ្សះផ្សា ការលះបង់ការទាមទារ និង ការទទួលស្គាល់នូវការទាមទារ ចំពោះរឿងក្ដីដែលខ្លួនបានទទួលអាណត្តិ ។

២-សិទ្ធិតំណាងដែលត្រូវបានប្រគល់សម្រាប់បណ្ដឹងរាប់បញ្ចូលទាំងសិទ្ធិលើការចាត់ចែងរក្សាការពារ ការអនុវត្តដោយបង្ខំ ការជ្រើសតាំងអនុតំណាង និង ការទទួលនូវការសង ។

៣-ក្នុងករណីដែលអ្នកតំណាងដោយអាណត្តិជាមេធាវី ភាគីពុំអាចកម្រិតនូវសិទ្ធិតំណាងបានទេ លើកលែងតែករណីទាក់ទងនឹងការដាក់ពាក្យបណ្ដឹងតប ការដកពាក្យបណ្ដឹង ការផ្សះផ្សា ការលះបង់ការទាមទារ ការទទួលស្គាល់នូវការទាមទារ ការដកខ្លួនពីបណ្ដឹង ការដាក់ពាក្យបណ្ដឹងឧបាស្រ័យទៅតុលាការជាន់ខ្ពស់ ការដកពាក្យបណ្ដឹងឧបាស្រ័យពីតុលាការជាន់ខ្ពស់ និង ការជ្រើសតាំងអនុតំណាង ។

៤-ក្នុងករណីដែលអ្នកតំណាងដោយអាណត្តិមិនមែនជាមេធាវី ភាគីក៏អាចឱ្យអ្នកតំណាងដោយអាណត្តិនោះ ធ្វើតំណាងចំពោះតែសកម្មភាពបណ្ដឹងមួយចំនួនដែលបានកំណត់ដោយឡែកៗដោយភាគីបានដែរ ។

៥-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទាំងបួនខាងលើនេះ មិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះអ្នកតំណាងដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតដោយច្បាប់ក្នុងការធ្វើសកម្មភាពបណ្ដឹងជំនួសភាគី ។

មាត្រា ៥៥.– ករណីដែលសិទ្ធិតំណាងដោយអាណត្តិមិនរលត់

សិទ្ធិអំណាចនៃអ្នកតំណាងដោយអាណត្តិមិនត្រូវរលត់ឡើយ ទោះបីជាមានករណីដែលភាគីទទួលមរណភាព ឬ បាត់បង់សមត្ថភាពក្នុងការធ្វើបណ្ដឹង ឬ មានករណីដែលអ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ត្រូវបានប្ដូរ ជាអាទិ៍ ក៏ដោយ ។

មាត្រា ៥៦.– ហេតុនៃការរលត់នូវសិទ្ធិតំណាងដោយអាណត្តិ

១-សិទ្ធិអំណាចរបស់អ្នកតំណាងដោយអាណត្តិត្រូវរលត់ ដោយហេតុដូចជាមរណ-

ភាពនៃអ្នកតំណាង ការបាត់បង់លក្ខណសម្បត្តិរបស់អ្នកតំណាង ឬ ការបញ្ចប់កិច្ចការអាណត្តិ ជាអាទិ៍ ។

២-ភាគីអាចដកសិទ្ធិតំណាងដោយអាណត្តិនៅពេលណាក៏បាន រីឯអ្នកតំណាងដោយអាណត្តិអាចឈប់ធ្វើជាអ្នកតំណាង នៅពេលណាក៏បានដែរ ។

៣-ការរលត់នូវសិទ្ធិអំណាចរបស់អ្នកតំណាងដោយអាណត្តិ មិនត្រូវមានអានុភាពឡើយ ប្រសិនបើគ្មានការជូនដំណឹងអំពីការរលត់សិទ្ធិនោះ ពីសាមីខ្លួន ឬ អ្នកតំណាងទៅភាគីម្ខាងទៀត ។

មាត្រា ៥៧.- វិធានការក្នុងករណីនៃការខ្វះសិទ្ធិតំណាង

១-ក្នុងករណីដែលមានការសង្ស័យនៃការខ្វះសិទ្ធិតំណាងដោយអាណត្តិ តុលាការត្រូវស្រាវជ្រាវអំពីអត្ថិភាពនៃសិទ្ធិតំណាង ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិ ទោះបីជាការសង្ស័យនោះកើតឡើង នៅក្នុងដំណាក់កាលណាមួយក្នុងបណ្តឹងក៏ដោយ ។

២-បើមានការខ្វះសិទ្ធិតំណាងដោយអាណត្តិ តុលាការត្រូវណែនាំកែតម្រូវនូវចំណុចខ្វះនោះ ដោយកំណត់អំឡុងពេល ។ ក្នុងករណីនេះ តុលាការអាចអនុញ្ញាតឱ្យបុគ្គលដែលខ្វះសិទ្ធិតំណាងនោះធ្វើសកម្មភាពបណ្តឹងជាបណ្តោះអាសន្នបាន ។

៣-សកម្មភាពបណ្តឹងណាដែលត្រូវបានធ្វើឡើងដោយបុគ្គលដែលមានការខ្វះសិទ្ធិតំណាងដោយអាណត្តិ ត្រូវមានអានុភាពប្រតិសកម្មតាំងពីពេលដែលសកម្មភាពនោះបានធ្វើឡើងដោយយោងទៅតាមសច្ចានុមតិរបស់ភាគី ។

មាត្រា ៥៨.- អ្នកជំនួយ

១-បើមានភាពចាំបាច់ដើម្បីឱ្យបំភ្លឺនូវទំនាក់ទំនងនៃបណ្តឹងឱ្យបានច្បាស់លាស់ នោះភាគី ឬ អ្នកតំណាងដោយអាណត្តិ អាចចូលទៅតុលាការជាមួយអ្នកជំនួយ ដោយមានការអនុញ្ញាតពីតុលាការ ។

២-ការអនុញ្ញាតដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ អាចលុបចោលនៅពេលណាក៏បានដែរ ។

៣-សេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់អ្នកជំនួយ ត្រូវទុកជាសេចក្តីថ្លែងការណ៍ដែលភាគី ឬ តំណាងដោយអាណត្តិ បានធ្វើឡើងដោយខ្លួនឯង លើកលែងតែករណីដែលភាគី ឬ តំណាង

ដោយអាណត្តិ លុបចោល ឬ កែតម្រូវភ្លាមៗ ។

ជំពូកទី ៤
ប្រាក់ប្រដាប់ក្ដី

ផ្នែកទី ១
អត្ថន័យ និង ប្រភេទនៃប្រាក់ប្រដាប់ក្ដី

មាត្រា ៥៩.– ទំហំ និង ចំនួននៃប្រាក់ប្រដាប់ក្ដីរដ្ឋប្បវេណីដែលភាគី ឬ បុគ្គលផ្សេង ត្រូវទទួលបន្ទុក

យោងទៅតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៦៤ (ភាគដែលត្រូវទទួលបន្ទុក និង ការសងវិញនូវប្រាក់ប្រដាប់ក្ដីដែលបានបង់រួចហើយ) នៃក្រមនេះ ភាគី ឬ បុគ្គលផ្សេង ត្រូវទទួលបន្ទុកក្នុងការបង់ប្រាក់ប្រដាប់ក្ដីតុលាការដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៦១ (ពន្ធដាក់ពាក្យសុំ) និង មាត្រា ៦២ (ប្រាក់ប្រដាប់ក្ដីតុលាការក្រៅពីពន្ធ) និង ប្រាក់ប្រដាប់ក្ដីភាគីដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៦៣ (ប្រាក់ប្រដាប់ក្ដីភាគី) នៃក្រមនេះ ។

មាត្រា ៦០.– ការគណនាតម្លៃកម្មវត្ថុនៃបណ្ដឹង ការគណនាតម្លៃក្នុងករណីបណ្ដឹងទាមទារច្រើនចំណុច

១-តម្លៃកម្មវត្ថុនៃបណ្ដឹងត្រូវបានគណនា ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃផលប្រយោជន៍ដែលបានទាមទារក្នុងបណ្ដឹងនោះ ។ ក្នុងករណីដែលការទាមទារច្រើនចំណុចក្នុងបណ្ដឹងតែមួយ តម្លៃសរុបនៃការទាមទារទាំងនោះ ត្រូវបានចាត់ទុកជាតម្លៃកម្មវត្ថុនៃបណ្ដឹង ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះការទាមទារនីមួយៗ ក្នុងករណីដែលផល-ប្រយោជន៍ដែលបានទាមទារ មានលក្ខណៈដូចគ្នាចំពោះការទាមទារនីមួយៗនោះ ។

២-ក្នុងករណីដែលការទាមទារលើផល សំណងនៃការខូចខាត ប្រាក់ធានាសងក្នុងករណីបំពានកិច្ចសន្យា ឬ សោហ៊ុយ គឺជាកម្មវត្ថុបន្ទាប់បន្សំនៃបណ្ដឹង នោះតម្លៃទាំងនោះមិនត្រូវបូកសរុបលើការគណនាតម្លៃកម្មវត្ថុនៃបណ្ដឹងឡើយ ។

៣-ក្នុងករណីដែលមានការពិបាកក្នុងការគណនាតម្លៃដែលបានកំណត់ក្នុងកថា-

ខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ តុលាការត្រូវកំណត់តម្លៃនោះ ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិសមហេតុផល ។ ក្នុងករណីដែលតម្លៃនោះមិនអាចគណនាបានទេ នោះត្រូវចាត់ទុកថា មានចំនួន ៥.៥០០.០០០ (ប្រាំលានប្រាំសែន) រៀល ។

មាត្រា ៦១.- ពន្ធដាក់ពាក្យសុំ

១-ពេលដែលដាក់ពាក្យបណ្តឹង ត្រូវបង់ពន្ធដែលមានចំនួនប្រាក់ដោយគណនាទៅតាមតម្លៃកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹង ដែលបានកំណត់ក្នុងចំណុចនីមួយៗខាងក្រោមនេះ ទៅតុលាការ :

ក-ចំពោះភាគនៃតម្លៃកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹងដល់ ១០.០០០.០០០ (ដប់លាន) រៀល ក្នុងចំនួន ១០០.០០០ (មួយសែន) រៀល ត្រូវបង់ ១.០០០ (មួយពាន់) រៀល ។

ខ-ចំពោះភាគនៃតម្លៃកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹងដែលលើស ១០.០០០.០០០ (ដប់លាន) រៀលដល់ ១០០.០០០.០០០ (មួយរយលាន) រៀល ក្នុងចំនួន ១០០.០០០ (មួយសែន) រៀល ត្រូវបង់ ៧០០ (ប្រាំពីររយ) រៀល ។

គ-ចំពោះភាគនៃតម្លៃកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹងដែលលើស ១០០.០០០.០០០ (មួយរយលាន) រៀលដល់ ១.០០០.០០០.០០០ (មួយពាន់លាន) រៀល ក្នុងចំនួន ១០០.០០០ (មួយសែន) រៀល ត្រូវបង់ ៣០០ (បីរយ) រៀល ។

ឃ-ចំពោះភាគនៃតម្លៃកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹងដែលលើស ១.០០០.០០០.០០០(មួយពាន់លាន) រៀល ក្នុងចំនួន ១០០.០០០ (មួយសែន) រៀល ត្រូវបង់ ១០០ (មួយរយ) រៀល ។

២-តម្លៃកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹង ដែលជាមូលដ្ឋានដើម្បីធ្វើការគណនាពន្ធដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវគណនាតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៦០ (ការគណនាតម្លៃកម្ម-វត្ថុនៃបណ្តឹង ការគណនាតម្លៃក្នុងករណីបណ្តឹងទាមទារច្រើនចំណុច) នៃក្រមនេះ ។

៣-ចំពោះការដាក់ពាក្យបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ត្រូវបង់ពន្ធ ១,៥ ដង (មួយក្បៀសប្រាំដង) នៃពន្ធដែលបានគណនាតាមកថាខណ្ឌទី១ និងទី២ ខាងលើនេះ រីឯចំពោះការដាក់ពាក្យបណ្តឹងសាទុក្ខវិញ ត្រូវបង់ពន្ធ ២ ដង (ពីរដង) នៃពន្ធដែលបានគណនាតាមកថាខណ្ឌទី ១ និង ទី ២ ខាងលើនេះ ទៅតុលាការ ។

៤-ចំពោះការដាក់ពាក្យបណ្តឹងជំនុំជម្រះសាជាថ្មី ត្រូវបង់ ១០.០០០ (មួយម៉ឺន) រៀល ទៅតុលាការ ។

៥-ចំពោះការដាក់ពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចដាស់តឿន ត្រូវបង់ពន្ធដែលមានចំនួន ១ ភាគ ២ (មួយភាគពីរ) នៃចំនួនប្រាក់ដោយគណនាតាមកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ទៅតាមតម្លៃកម្មវត្ថុនៃការទាមទារ ។ បើចាត់ទុកថា មានការដាក់ពាក្យបណ្ដឹង តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៣២៧ (អានុភាពនៃពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចដាស់តឿនដែលបានធ្វើនៅមុនការប្រកាសឱ្យអនុវត្តជាបណ្ដោះអាសន្ន) ឬ មាត្រា ៣៣១ (ការផ្ទេរនីតិវិធីដាស់តឿនទៅនីតិវិធីនៃបណ្ដឹង ដោយពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចដាស់តឿនដែលបានធ្វើនៅក្រោយការប្រកាសឱ្យអនុវត្តជាបណ្ដោះអាសន្ន) នៃក្រមនេះ អ្នកដែលបានដាក់ពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចដាស់តឿន ត្រូវបង់ពន្ធចំនួនប្រាក់ដែលគណនា ដោយដកចំនួនពន្ធដែលខ្លួនបានបង់ចំពោះការដាក់ពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចដាស់តឿន ពីចំនួនពន្ធដែលបានគណនាតាមកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ។

៦-ចំពោះករណីដាក់ពាក្យសុំទៅតុលាការឱ្យសម្រេចសេចក្ដី ក្រៅពីការកំណត់នៅក្នុងបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ និង បញ្ញត្តិពីកថាខណ្ឌទី ៣ ទៅទី ៥ ត្រូវបង់ ៥.០០០ (ប្រាំពាន់) រៀលទៅតុលាការ ។

៧-ការបង់ពន្ធត្រូវធ្វើដោយការបង់ជាប្រាក់នៅកន្លែងទទួលពាក្យនៃតុលាការ ។ ពាក្យសុំដែលមិនបានបង់ពន្ធនៅពេលដាក់ទេ ត្រូវចាត់ទុកថាជាពាក្យសុំមិនស្របច្បាប់ ។

៨-ក្នុងករណីដែលបានរៀបរាប់ខាងក្រោមនេះ យោលទៅតាមពាក្យសុំរបស់អ្នកដែលបានបង់ តុលាការនឹងត្រូវសងនូវពន្ធដែលកំណត់ដោយចំណុចខាងក្រោមនេះ :

ក-ករណីដែលបង់ពន្ធលើស : សងពន្ធដែលបានបង់លើសទៅវិញ ។

ខ-ករណីដែលការផ្សះផ្សាបានលទ្ធផលមុនពេលធ្វើការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ករណីដែលដកពាក្យបណ្ដឹងមុនពេលចប់កាលបរិច្ឆេទនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់លើកដំបូង និង ករណីដែលសេចក្ដីសម្រេចលើកចោលពាក្យបណ្ដឹងដោយមិនឆ្លងកាត់ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ចូលជាស្ថាពរ : សងពាក់កណ្ដាលនៃពន្ធដែលបានបង់ហើយទៅវិញ ។

មាត្រា ៦២.- ប្រាក់ប្រដាប់ក្ដីតុលាការក្រៅពីពន្ធ

១-ភាគី ឬ បុគ្គលដែលទាក់ទងនឹងរឿងក្ដី ត្រូវបង់ប្រាក់ប្រដាប់ក្ដីខាងក្រោមនេះ ទៅ

តាមចំនួនទឹកប្រាក់ដែលកំណត់ដោយតុលាការ ៖

ក-ចំនួនទឹកប្រាក់ចាំបាច់ដើម្បីឱ្យតុលាការធ្វើការពិនិត្យភស្តុតាង ការបញ្ជូនឯកសារ ឬ សកម្មភាពផ្សេងទៀត តាមនីតិវិធីក្នុងបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ។

ខ-ចំនួនទឹកប្រាក់ស្មើនឹងសោហ៊ុយធ្វើដំណើរ និង សោហ៊ុយស្នាក់នៅដែលចាំបាច់សម្រាប់ចៅក្រម និង ក្រឡាបញ្ជី ក្នុងករណីដែលត្រូវធ្វើការពិនិត្យភស្តុតាង ការស្រាវ-ជ្រាវអង្គហេតុ ឬ សកម្មភាពផ្សេងទៀត ដែលប្រព្រឹត្តទៅនៅក្រៅតុលាការ ។

២-ភាគី ឬ បុគ្គលដែលទាក់ទងនឹងរឿងក្តី ដែលត្រូវបង់ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីដូចបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ចំពោះប្រាក់ប្រដាប់ក្តីសម្រាប់សកម្មភាពដែលធ្វើឡើងដោយពាក្យសុំ គឺអ្នកដាក់ពាក្យសុំ រីឯចំពោះប្រាក់ប្រដាប់ក្តីសម្រាប់សកម្មភាពដែលធ្វើឡើងដោយឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់តុលាការ គឺអ្នកដែលតុលាការបានកំណត់ឱ្យបង់ ។

៣-ចំពោះសកម្មភាពដែលត្រូវបង់ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ តុលាការត្រូវបង្គាប់ឱ្យភាគី ឬ បុគ្គលដែលទាក់ទងនឹងរឿងក្តី បង់ចំនួននោះជាមុន ។

៤-ក្នុងករណីដែលតុលាការបានបង្គាប់ឱ្យបង់ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីជាមុន តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៣ ខាងលើនេះ តែសាមីខ្លួនមិនបានបង់ជាមុនទេនោះ តុលាការអាចមិនធ្វើនូវសកម្មភាពដែលចាំបាច់ត្រូវមានប្រាក់ប្រដាប់ក្តីនោះបាន ។

៥-ចំពោះប្រាក់ប្រដាប់ក្តីដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ដែលមិនបានបង់ជាមុនទេ តុលាការអាចប្រមូលពីអ្នកដែលត្រូវទទួលបន្ទុកលើការបង់ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីនោះបាន ដោយអាស្រ័យលើដីកាសម្រេចរបស់តុលាការ តាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៦៤ (ភាគដែលត្រូវទទួលបន្ទុក និង ការសងវិញនូវប្រាក់ប្រដាប់ក្តីដែលបានបង់រួចហើយ) នៃក្រមនេះ ។

មាត្រា ៦៣.- ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីភាគី

ក្រៅពីការកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៦១ (ពន្ធដាក់ពាក្យសុំ) និង មាត្រា ៦២ (ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីតុលាការក្រៅពីពន្ធ) ខាងលើនេះ ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលតុលាការកំណត់ថាសមរម្យដោយគិតពិចារណានូវលក្ខណៈនៃរឿងក្តី ឬ លទ្ធភាពទ្រព្យធនរបស់ភាគី ជាអាទិ៍ ក្នុងចំណោមការកំណត់ក្នុងចំណុចខាងក្រោមនេះ ក៏ត្រូវចាត់ទុកថាជាប្រាក់ប្រដាប់ក្តីដែរ ៖

ក-ថ្លៃធ្វើលិខិត ដូចជា លិខិតពាក្យបណ្តឹង លិខិតពាក្យសុំផ្សេងទៀត ឬ ឯក-

សារផ្សេងៗ ដូចជា ឯកសារត្រៀម ជាអាទិ៍ និង ថ្ងៃដាក់ឯកសារនោះទៅតុលាការ ។

ខ-សោហ៊ុយធ្វើដំណើរ ប្រាក់ឧបត្ថម្ភប្រចាំថ្ងៃ និង សោហ៊ុយស្នាក់នៅសម្រាប់ភាគីនិងអ្នកតំណាង ដើម្បីបង្ហាញខ្លួនតាមកាលបរិច្ឆេទដែលបានកំណត់ ។

គ-សោហ៊ុយផ្សេងទៀត ដែលតុលាការទទួលស្គាល់ថាជាសោហ៊ុយចាំបាច់សម្រាប់ការអនុវត្តនូវនីតិវិធីបណ្តឹង ។

ផ្នែកទី ២
បន្ទុកនៃប្រាក់ប្រដាប់ក្តី

មាត្រា ៦៤.– ភាគដែលត្រូវទទួលបន្ទុក និង ការសងវិញនូវប្រាក់ប្រដាប់ក្តីដែលបានបង់រួចហើយ

១-ប្រាក់ប្រដាប់ក្តី គឺជាបន្ទុករបស់ភាគីចាញ់ក្តី ។ ក្នុងករណីដែលបានចាញ់ក្តីតែមួយភាគទេ តុលាការត្រូវសម្រេចនូវបន្ទុកដែលភាគីម្នាក់ៗត្រូវទទួល ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ខ្លួន ។

២-ទោះបីមានកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះក៏ដោយ ក៏តុលាការអាចសម្រេចតាមកាលៈទេសៈ ឱ្យភាគីឈ្នះក្តីទទួលបន្ទុកបង់ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីទាំងអស់ ឬ មួយភាគបាន ក្នុងករណីដែលភាគីឈ្នះក្តីនោះបានប្រព្រឹត្តសកម្មភាពបណ្តឹងណាមួយ ដែលមិនចាំបាច់ក្នុងការតទល់ ឬ ការការពារខ្លួន ឬ បានធ្វើនីតិវិធីនៃបណ្តឹងឱ្យមានការយឺតយ៉ាវ ។

៣-អ្នកដែលធ្វើសហបណ្តឹងត្រូវទទួលបន្ទុកបង់ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីស្មើភាគគ្នា ។ ប៉ុន្តែតុលាការអាចសម្រេចតាមកាលៈទេសៈ ឱ្យភាគីដែលធ្វើសហបណ្តឹងទទួលបន្ទុកបង់ប្រាក់ប្រដាប់ក្តី ដោយសាមគ្គីភាពបាន ឬ អាចសម្រេចឱ្យភាគីណាមួយដែលបានប្រព្រឹត្តសកម្មភាពបណ្តឹងណាដែលមិនចាំបាច់ក្នុងការតទល់ ឬ ការការពារខ្លួន ទទួលបន្ទុកបង់ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីច្រើនជាងភាគីដែលធ្វើសហបណ្តឹងផ្សេងទៀតបាន ។

៤-ក្នុងករណីដែលអ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ អ្នកតំណាងដោយអាណត្តិ ឬ ក្រឡាបញ្ជី បានធ្វើឱ្យចំនួនទឹកប្រាក់ប្រដាប់ក្តីដែលគ្មានប្រយោជន៍កើតឡើង ដោយចេតនា ឬ ដោយមានកំហុសធ្ងន់ធ្ងររបស់ខ្លួន តុលាការដែលបានទទួលពាក្យបណ្តឹង អាចបង្គាប់ឱ្យអ្នកនោះសងនូវចំនួននៃប្រាក់ប្រដាប់ក្តីនោះវិញបាន ដោយដីកាសម្រេច តាមពាក្យសុំ ឬ ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ខ្លួន ។

៥-ចំពោះដីកាសម្រេចដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ៤ ខាងលើនេះ អាចប្តឹងជំទាស់បាន ។

មាត្រា ៦៥.- ការសម្រេចសេចក្តីលើបន្ទុកនៃការបង់ប្រាក់ប្រដាប់ក្តី

១-ក្នុងការសម្រេចសេចក្តីដើម្បីបញ្ចប់រឿងក្តី តុលាការត្រូវធ្វើការសម្រេចសេចក្តីអំពីបន្ទុកនៃប្រាក់ប្រដាប់ក្តីទាំងអស់ នៅថ្នាក់នៃការជម្រះក្តីនោះ ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ខ្លួន ។

២-ក្នុងករណីដែលតុលាការជាន់ខ្ពស់បានផ្លាស់ប្តូរសេចក្តីសម្រេចអង្គសេចក្តី តុលាការត្រូវធ្វើការសម្រេចអំពីបន្ទុកនៃប្រាក់ប្រដាប់ក្តីទាំងអស់ឡើងវិញ ។ បញ្ញត្តិនេះត្រូវយកមកអនុវត្តផងដែរ ចំពោះករណីដែលតុលាការដែលទទួលបណ្តឹងដែលត្រូវបានបញ្ជូនត្រឡប់មកវិញ ឬ ត្រូវបានផ្ទេរ សម្រេចសេចក្តីដើម្បីបញ្ចប់រឿងក្តីនោះ ។

៣-ក្នុងករណីដែលរឿងក្តីនោះបានចប់ដោយមិនធ្វើទៅតាមការសម្រេចសេចក្តីទេនោះ តុលាការនៃការជំនុំជម្រះលើកទី ១ ត្រូវបង្គាប់ឱ្យទទួលបន្ទុកក្នុងការបង់ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីនោះ តាមពាក្យសុំ ដោយដីកាសម្រេច ។ ប៉ុន្តែ ចំពោះបណ្តឹងដែលបានផ្សះផ្សាគ្នាហើយនោះ ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីត្រូវបានបង់ទៅតាមការព្រមព្រៀងគ្នា ហើយប្រសិនបើគ្មានការព្រមព្រៀងគ្នាទេ ភាគីនីមួយៗត្រូវទទួលបន្ទុកក្នុងការបង់រៀងៗខ្លួន ។

មាត្រា ៦៦.- នីតិវិធីដើម្បីកំណត់ជាស្ថាពរនូវចំនួនប្រាក់ប្រដាប់ក្តី

១-ចំនួនប្រាក់ប្រដាប់ក្តីដែលត្រូវទទួលបន្ទុកបង់ ត្រូវកំណត់ដោយក្រឡាបញ្ជីរបស់តុលាការនៃការជំនុំជម្រះលើកទី ១ តាមពាក្យសុំ នៅក្រោយពេលដែលសេចក្តីសម្រេចអំពីបន្ទុកនោះបានបង្កើតអានុភាពនៃការអនុវត្ត ។

២-ចំពោះករណីដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ បើគូភាគីទាំងសងខាងទទួលបន្ទុកបង់ប្រាក់ប្រដាប់ក្តី ប្រាក់ដែលភាគីនីមួយៗត្រូវទទួលបន្ទុកបង់នោះ ត្រូវបានចាត់ទុកថា បានធ្វើការទូទាត់ជាមួយនឹងគ្នា ចំពោះចំនួនទឹកប្រាក់ដែលត្រូវគ្នារួចហើយ ។

៣-ការចាត់ចែងលើពាក្យសុំដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ នឹងមានអានុភាព បន្ទាប់ពីបានជូនដំណឹង តាមរបៀបដែលអាចចាត់ទុកថាសមរម្យ ។

៤-ការធ្វើបណ្តឹងតវ៉ាចំពោះការចាត់ចែងដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ៣ ខាងលើនេះ ត្រូវធ្វើឡើងក្នុងអំឡុងពេល ១ (មួយ) សប្តាហ៍ ក្រោយពីបានទទួលដំណឹងនោះ ។

ក្នុងករណីដែលតុលាការទទួលស្គាល់ថា បណ្តឹងតវ៉ានោះមានមូលហេតុត្រឹមត្រូវ តុលាការត្រូវកំណត់ចំនួននៃបន្ទុកប្រាក់ប្រដាប់ក្តី ដោយខ្លួនឯង ។

៥-អំឡុងពេលដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ៤ ខាងលើនេះ មិនអាចពន្យារបានឡើយ ។

ផ្នែកទី ៣
ប្រាតិភោគលើប្រាក់ប្រដាប់ក្តី

មាត្រា ៦៧.- ដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យដាក់ប្រាតិភោគ

១-ប្រសិនបើដើមចោទគ្មានលំនៅឋាន ទីស្នាក់ការ ឬ ទីកន្លែងអាជីវកម្មនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាទេ តុលាការត្រូវបង្គាប់ឱ្យដើមចោទដាក់ប្រាតិភោគលើប្រាក់ប្រដាប់ក្តី តាមពាក្យសុំរបស់ចុងចម្លើយ ដោយដីកាសម្រេច ។ បញ្ញត្តិនេះត្រូវយកមកអនុវត្តផងដែរចំពោះករណីដែលប្រាតិភោគនោះមានការខ្វះខាត ។

២-ប្រសិនបើចុងចម្លើយបានធ្វើសេចក្តីដោះសានៅក្នុងនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ឬ បានឆ្លើយទាញហេតុផលអំពីអង្គសេចក្តីនៃបណ្តឹងនៅក្នុងការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ក្រោយពីបានដឹងថា មានមូលហេតុដែលតម្រូវឱ្យដាក់ប្រាតិភោគ នោះចុងចម្លើយមិនអាចដាក់ពាក្យសុំដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះបានឡើយ ។

៣-ចុងចម្លើយដែលបានដាក់ពាក្យសុំដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ អាចបដិសេធមិនព្រមតទល់នឹងបណ្តឹងនេះរហូតដល់ពេលដែលដើមចោទដាក់ប្រាតិ-ភោគបាន ។

៤-តុលាការត្រូវកំណត់នូវចំនួននៃប្រាតិភោគ និង អំឡុងពេលដែលត្រូវដាក់ប្រាតិ-ភោគ នៅក្នុងដីកាសម្រេចដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ។

៥-ចំនួននៃប្រាតិភោគ ត្រូវកំណត់ដោយយកចំនួនសរុបនៃប្រាក់ប្រដាប់ក្តីដែលចុងចម្លើយត្រូវចំណាយនៅគ្រប់ថ្នាក់នៃការជំនុំជម្រះ ជាមូលដ្ឋាន ។

៦-ចំពោះដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ អាចប្តឹងជំទាស់បាន ។

មាត្រា ៦៨.– អានុភាពនៃការមិនដាក់ប្រាតិភោគ

ប្រសិនបើដើមចោទ មិនបានដាក់ប្រាតិភោគ ក្នុងអំឡុងពេលដែលត្រូវដាក់នោះទេ តុលាការអាចលើកចោលនូវបណ្តឹងដោយសាលក្រម ដោយមិនឆ្លងកាត់ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់បាន ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលប្រាតិភោគត្រូវបានដាក់មុនពេលចេញសាលក្រម ។

ផ្នែកទី ៤
ជំនួយសង្គ្រោះលើបណ្តឹង

មាត្រា ៦៩.– ការផ្តល់ជំនួយសង្គ្រោះលើបណ្តឹង

១-ចំពោះបុគ្គលដែលគ្មានលទ្ធភាពទ្រព្យធននឹងបង់ប្រាក់ដែលចាំបាច់ដើម្បីរៀបចំ និង ប្រព្រឹត្តទៅនីតិវិធីបណ្តឹង ឬ បុគ្គលដែលអាចមានការលំបាកយ៉ាងខ្លាំងក្នុងការទ្រទ្រង់ជីវភាព ដោយសារការបង់ប្រាក់នេះ តុលាការអាចចេញដីកាសម្រេចឱ្យជួយសង្គ្រោះលើបណ្តឹង តាមពាក្យសុំ ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលច្បាស់ជាគ្មានលទ្ធភាពនឹងឈ្នះក្តីសោះ ។

២-ដីកាសម្រេចឱ្យជួយសង្គ្រោះនេះ ត្រូវធ្វើឡើងតាមថ្នាក់នៃការជំនុំជម្រះនីមួយៗ ។

៣-ចំពោះហេតុនៃការផ្តល់ជំនួយសង្គ្រោះលើបណ្តឹង ត្រូវធ្វើសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូង ។

មាត្រា ៧០.– ខ្លឹមសារនៃជំនួយសង្គ្រោះលើបណ្តឹង

១-ដីកាសម្រេចឱ្យជួយសង្គ្រោះលើបណ្តឹង ត្រូវមានអានុភាពទៅតាមការកំណត់ក្នុងដីកាសម្រេចដូចខាងក្រោមនេះ :

ក-ការពន្យារពេលបង់ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីតុលាការ ។

ខ-ការអនុគ្រោះមិនបាច់ឱ្យបង់ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីតុលាការ ។ ប៉ុន្តែ ការសម្រេចនេះ អាចធ្វើបានចំពោះតែករណីណាដែលតុលាការបានយល់ឃើញថាសមរម្យ ដោយគិតពិចារណាលើលទ្ធភាពទ្រព្យធនរបស់ភាគី ជាអាទិ៍ នៅក្រោយពេលដែលការពន្យារពេលនេះបានរលត់ ។

២-ដីកាសម្រេចឱ្យជួយសង្គ្រោះលើបណ្តឹងនេះ អាចមានអានុភាពទៅលើតែបុគ្គល

ដែលបានទទួលដីកានោះតែប៉ុណ្ណោះ ។

៣-ក្នុងករណីដែលបុគ្គលដែលបានទទួលដីកាសម្រេចឱ្យជួយសង្គ្រោះលើបណ្ដឹង ត្រូវបានយល់ឃើញថា គ្មានល័ក្ខខ័ណ្ឌដែលបានកំណត់ក្នុងមាត្រា ៦៩ (ការផ្ដល់ជំនួយសង្គ្រោះលើបណ្ដឹង) ខាងលើនេះ ឬ បុគ្គលនោះបានបាត់បង់ល័ក្ខខ័ណ្ឌនោះ តុលាការដែលមានសំណុំរឿង អាចលុបចោលដីកាសម្រេចឱ្យជួយសង្គ្រោះលើបណ្ដឹងនេះ ហើយបង្គាប់ឱ្យភាគីនោះ បង់ប្រាក់ដែលតុលាការបានពន្យារ ឬ អនុគ្រោះមិនឱ្យបង់ នៅពេលណាក៏បាន តាមពាក្យសុំរបស់បុគ្គលដែលមានទំនាក់ទំនងនឹងផលប្រយោជន៍ ឬ ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ខ្លួនដោយដីកាសម្រេច ។

៤-ចំពោះដីកាសម្រេចដែលបានកំណត់ក្នុងមាត្រា ៦៩ (ការផ្ដល់ជំនួយសង្គ្រោះលើបណ្ដឹង) នៃក្រមនេះ និង មាត្រានេះ អាចប្ដឹងជំទាស់បាន ។

ជំពូកទី ៥
ប្រាតិភោគលើបណ្ដឹង

មាត្រា ៧១.- វិធីដាក់ប្រាតិភោគ និង ការប្ដូរប្រាតិភោគ

១-ការដាក់ប្រាតិភោគ ត្រូវធ្វើតាមវិធីតម្កល់ជាប្រាក់ ឬ ជាឧបករណ៍អាចជួញដូរបានដែលតុលាការទទួលស្គាល់ថាសមរម្យ នៅកន្លែងតម្កល់ ឬ វិធីផ្ញើប្រាក់ ឬ ឧបករណ៍អាចជួញដូរបានដែលតុលាការទទួលស្គាល់ថាសមរម្យ នៅតុលាការ ឬ វិធីដែលបានកំណត់ផ្សេង ។

២-តុលាការអាចបង្គាប់ឱ្យប្ដូរប្រាតិភោគ តាមពាក្យសុំរបស់អ្នកដែលបានដាក់ប្រាតិ-ភោគនោះដោយដីកាសម្រេចបាន ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនបិទសិទ្ធិរបស់ភាគី ក្នុងការប្ដូរប្រាតិភោគនោះ ទៅប្រាតិភោគផ្សេងទៀត តាមកិច្ចសន្យាឡើយ ។

មាត្រា ៧២.- សិទ្ធិរបស់អ្នកដែលទទួលការផ្ដល់ប្រាតិភោគ

បុគ្គលដែលទទួលការផ្ដល់ប្រាតិភោគដើម្បីជាផលប្រយោជន៍របស់ខ្លួន មានសិទ្ធិជាអាទិភាពទៅលើម្ចាស់បំណុលផ្សេងទៀត ក្នុងការទទួលការសងចំពោះប្រាក់ ឬ ឧបករណ៍អាចជួញដូរបានដែលត្រូវបានតម្កល់ ឬ ផ្ញើ តាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៧១ (វិធីដាក់ប្រាតិភោគ

និង ការប្តូរប្រាតិភោគ) ខាងលើនេះ ដើម្បីសងចំពោះសិទ្ធិលើបំណុលដែលត្រូវបានធានា ។

មាត្រា ៧៣.– ការលុបចោលនូវប្រាតិភោគ

១-អ្នកមានសិទ្ធិលើប្រាតិភោគ ក្នុងមាត្រានេះ សំដៅទៅលើបុគ្គលដែលទទួលការផ្តល់ប្រាតិភោគ ដើម្បីជាផលប្រយោជន៍របស់ខ្លួន ។

២-ប្រសិនបើអ្នកដែលបានដាក់ប្រាតិភោគ បានបញ្ជាក់នូវការរលត់នៃហេតុដែលត្រូវដាក់ប្រាតិភោគ តុលាការត្រូវចេញដីកាសម្រេចលុបចោលនូវប្រាតិភោគនោះ តាមពាក្យសុំ ។

៣-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នា ចំពោះករណីអ្នកដែលបានដាក់ប្រាតិភោគ បានបញ្ជាក់ថា ខ្លួនបានទទួលការយល់ព្រមពីអ្នកមានសិទ្ធិលើប្រាតិភោគអំពីការលុបចោលប្រាតិភោគនោះ ។

៤-ក្រោយពីហេតុដែលអ្នកមានសិទ្ធិលើប្រាតិភោគអាចប្រើសិទ្ធិរបស់ខ្លួននោះ បានកើតមានឡើង ប្រសិនបើតុលាការជូនដំណឹងឱ្យអ្នកមានសិទ្ធិលើប្រាតិភោគថា ខ្លួនត្រូវប្រើសិទ្ធិរបស់ខ្លួននោះក្នុងអំឡុងពេល ២ (ពីរ) សប្តាហ៍ តាមពាក្យសុំរបស់អ្នកដែលបានដាក់ប្រាតិភោគ តែអ្នកមានសិទ្ធិលើប្រាតិភោគនោះមិនបានប្រើសិទ្ធិរបស់ខ្លួនទេ អ្នកមានសិទ្ធិលើប្រាតិភោគនោះ ត្រូវបានចាត់ទុកថា បានយល់ព្រមចំពោះការលុបចោលនូវប្រាតិភោគនោះ ។

៥-ចំពោះដីកាសម្រេច ដែលបានកំណត់នៅកថាខណ្ឌទី ២ និង ទី ៣ ខាងលើនេះ អាចប្តឹងជំទាស់បាន ។

គន្ថីទី ២
នីតិវិធីនៃការជម្រះក្តីលើកទី ១

ជំពូកទី ១
បណ្តឹង

មាត្រា ៧៤.– ផលប្រយោជន៍នៃបណ្តឹង

បណ្តឹងអាចធ្វើឡើងបាន ក្នុងករណីដែលបណ្តឹងនោះមានកម្មវត្ថុជាវិវាទតាមផ្លូវច្បាប់ជាក់ស្តែង និង ដែលវិវាទនោះអាចដោះស្រាយដោយសាលក្រម ។

មាត្រា ៧៥.– របៀបដាក់ពាក្យបណ្តឹង និង ចំណុចដែលត្រូវសរសេរក្នុងពាក្យបណ្តឹង

១-ការប្តឹង ត្រូវធ្វើដោយដាក់ពាក្យបណ្តឹងជាលាយល័ក្ខណ៍អក្សរ ទៅតុលាការ ។

២-នៅក្នុងលិខិតនៃពាក្យបណ្តឹង ត្រូវសរសេរបញ្ជាក់នូវចំណុចខាងក្រោមនេះ :

ក-ឈ្មោះ ឬ នាមករណ៍ និង អាសយដ្ឋានរបស់ភាគី ហើយនិង ឈ្មោះ និង អាសយដ្ឋានរបស់អ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ ។

ខ-ខ្លឹមសារនៃសាលក្រមដែលដើមចោទទាមទារឱ្យតុលាការចេញ និង អង្គហេតុចាំបាច់ដើម្បីបញ្ជាក់នូវការទាមទារ ។

៣-នៅក្នុងពាក្យបណ្តឹង ក្រៅពីចំណុចដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុច ខ នៃកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ ដើមចោទគប្បីសរសេរបញ្ជាក់ឱ្យច្បាស់លាស់នូវអង្គហេតុដែលជាមូលហេតុនៃការទាមទារ និង តាមចំណុចដែលត្រូវការបញ្ជាក់ភស្តុតាង គប្បីសរសេរបញ្ជាក់នូវអង្គហេតុសំខាន់ៗ ក្នុងចំណោមអង្គហេតុទាំងមូលដែលទាក់ទងនឹងអង្គហេតុដែលជាមូលហេតុនៃការទាមទារ និង ភស្តុតាង ។

៤-ពាក្យបណ្តឹងដែលមានសរសេរអំពីមធ្យោបាយតទល់ ឬ ការពារខ្លួន ត្រូវចាត់ជាឯកសារត្រៀមផងដែរ ។

មាត្រា ៧៦.– បណ្តឹងទាមទារឱ្យផ្តល់តាវកាលិកនៅពេលអនាគត

បណ្តឹងទាមទារការផ្តល់តាវកាលិកនៅពេលអនាគត អាចធ្វើឡើងបាន លុះត្រាតែមាន

ភាពចាំបាច់តម្រូវឱ្យធ្វើការទាមទារនោះជាមុន ។

មាត្រា ៧៧.- ការបញ្ចូលការទាមទារច្រើនចំណុចទៅក្នុងបណ្តឹងតែមួយ

ការទាមទារច្រើនចំណុច អាចយកមកបញ្ចូលក្នុងបណ្តឹងតែមួយបាន លុះត្រាតែបណ្តឹងនោះដោះស្រាយដោយនីតិវិធីប្រភេទដូចគ្នា ។

មាត្រា ៧៨.- ការពិនិត្យពាក្យបណ្តឹង

១-ក្នុងករណីដែលពាក្យបណ្តឹងផ្ទុយនឹងបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៧៥ (របៀបដាក់ពាក្យបណ្តឹង និង ចំណុចដែលត្រូវសរសេរក្នុងពាក្យបណ្តឹង) ខាងលើនេះ តុលាការត្រូវកំណត់អំឡុងពេលសមរម្យ និង បង្គាប់ឱ្យកែតម្រូវចំណុចខ្វះ ចំពោះពាក្យបណ្តឹងនោះ ក្នុងអំឡុងពេលនោះ ។ បញ្ញត្តិនេះត្រូវយកមកអនុវត្តផងដែរ ចំពោះករណីដែលពន្ធសម្រាប់ដាក់ពាក្យបណ្តឹង មិនត្រូវបានបង់តាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៦១ (ពន្ធដាក់ពាក្យសុំ) នៃក្រមនេះ ។

២-ក្នុងករណីដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ប្រសិនបើដើមចោទមិនបានកែតម្រូវចំណុចខ្វះទេ តុលាការត្រូវលើកពាក្យបណ្តឹងចោល ដោយដីកាសម្រេច ។

៣-ចំពោះដីកាសម្រេចដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ អាចប្តឹងជំទាស់បាន ។

មាត្រា ៧៩.- ការបញ្ជូនពាក្យបណ្តឹង

១-ពាក្យបណ្តឹងត្រូវបញ្ជូនទៅចុងចម្លើយជាចាំបាច់ ។

២-បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៧៨ (ការពិនិត្យពាក្យបណ្តឹង) ខាងលើនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះករណីដែលពាក្យបណ្តឹងមិនអាចបញ្ជូនទៅបាន ។ បញ្ញត្តិនោះត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះករណីដែលដើមចោទមិនបានបង់ប្រាក់សម្រាប់បញ្ជូនពាក្យបណ្តឹងទុកជាមុន ។

មាត្រា ៨០.- ការកំណត់កាលបរិច្ឆេទនៃនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផលលើកដំបូង

១-នៅពេលដែលពាក្យបណ្តឹងត្រូវបានដាក់ហើយ តុលាការត្រូវកំណត់កាលបរិច្ឆេទនៃនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផលយ៉ាងរហ័ស និង កោះហៅគូភាគី ។

២-កាលបរិច្ឆេទដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវកំណត់ក្នុងអំឡុងពេល ៣០ (សាមសិប) ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីថ្ងៃដែលពាក្យបណ្ដឹងត្រូវបានដាក់ លើកលែងតែក្នុងករណីដែលមានមូលហេតុពិសេស ។

មាត្រា ៨១.- ការលើកបណ្ដឹងចោល ដោយមិនឆ្លងកាត់តាមការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់

ក្នុងករណីដែលបណ្ដឹងមានលក្ខណៈផ្ទុយនឹងច្បាប់ ហើយចំណុចខ្វះខាតនោះមិនអាចកែតម្រូវបានទេ តុលាការអាចលើកបណ្ដឹងនោះចោល ដោយសាលក្រម ដោយមិនឆ្លងកាត់ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់បាន ។

មាត្រា ៨២.- ការលើកបណ្ដឹងចោលក្នុងករណីដែលមិនបានបង់ជាមុននូវប្រាក់សម្រាប់ធ្វើការកោះហៅ

១-ក្នុងករណីដែលតុលាការ បានបង្គាប់ឱ្យដើមចោទបង់ជាមុននូវប្រាក់ ដែលជាចាំបាច់សម្រាប់កោះហៅភាគីឱ្យចូលមកនៅកាលបរិច្ឆេទតាមបញ្ញត្តិនៃក្រមនេះ ដោយកំណត់អំឡុងពេលសមរម្យ តែដើមចោទមិនបានបង់ប្រាក់នោះជាមុនទេ តុលាការអាចលើកចោលបណ្ដឹងដោយដីកាសម្រេចបាន លុះត្រាតែចុងចម្លើយគ្មានការតវ៉ា ។

២-ចំពោះដីកាសម្រេចដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ អាចប្ដឹងជំទាស់បាន ។

មាត្រា ៨៣.- ការហាមបណ្ដឹងជាន់គ្នា

ចំពោះរឿងក្ដីដែលតុលាការកំពុងចាត់ការ ភាគីមិនអាចប្ដឹងទៀតបានឡើយ ។

មាត្រា ៨៤.- ការបន្ថែម ឬ ការផ្លាស់ប្ដូរនូវកម្មវត្ថុនៃបណ្ដឹង

១-ដើមចោទអាចបន្ថែម ឬ ផ្លាស់ប្ដូរនូវកម្មវត្ថុនៃបណ្ដឹង រហូតដល់ពេលចប់ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់បាន លុះត្រាតែមិនមានការប្ដូរមូលដ្ឋាននៃការទាមទារ ។ ប៉ុន្តែបញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលធ្វើឱ្យនីតិវិធីនៃបណ្ដឹងមានការយឺតយ៉ាវខ្លាំងដោយសារការបន្ថែម ឬ ការផ្លាស់ប្ដូរនោះ ។

២-ការបន្ថែម ឬ ការផ្លាស់ប្ដូរនូវកម្មវត្ថុនៃបណ្ដឹង ត្រូវធ្វើឡើងជាលាយល័ក្ខណ៍អក្សរ ។

៣-ឯកសារដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើ ត្រូវបញ្ជូនទៅភាគីម្ខាងទៀត ។

៤-ពេលដែលយល់ឃើញថា ការបន្ថែម ឬ ការផ្លាស់ប្តូរនូវកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹង មិនត្រឹមត្រូវទេ តុលាការត្រូវចេញដីកាសម្រេចមិនយល់ព្រមនឹងការបន្ថែម ឬ ការផ្លាស់ប្តូរនោះ តាមពាក្យសុំ ឬ ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ខ្លួន ។

មាត្រា ៨៥.- ការប្តឹងទាមទារការបញ្ជាក់ក្នុងដំណើរការពាក់កណ្តាលទី

១-ក្នុងករណីដែលការសម្រេចសេចក្តី អាស្រ័យទៅលើអត្ថិភាព ឬ នត្ថិភាពនៃទំនាក់ទំនងគតិយុត្តដែលជាចំណុចវិវាទ ក្នុងដំណើរការពាក់កណ្តាលទី ដើមចោទអាចពង្រីកការទាមទារ ឬ ចុងចម្លើយអាចប្តឹងតប ដើម្បីឱ្យតុលាការបញ្ជាក់ពីអត្ថិភាព ឬ នត្ថិភាពនៃទំនាក់ទំនងគតិយុត្តដែលជាចំណុចវិវាទ នៅក្នុងសាលក្រមបាន ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលការទាមទារការបញ្ជាក់នោះ ស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចផ្តាច់មុខរបស់តុលាការដទៃទៀតតាមច្បាប់ ។

២-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ និង ទី ៣ នៃមាត្រា ៨៤ (ការបន្ថែម ឬ ការផ្លាស់ប្តូរនូវកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹង) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះការពង្រីកការទាមទារតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ។

មាត្រា ៨៦.- បណ្តឹងតប

១-ចុងចម្លើយអាចប្តឹងតប ទៅតុលាការដែលកំពុងចាត់ការបណ្តឹងដើម រហូតដល់ពេលចប់ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់បាន លុះត្រាតែការទាមទារដែលជាកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹងតបនោះទាក់ទងនឹងការទាមទារដែលជាកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹងដើម ឬ មធ្យោបាយការពារខ្លួនសម្រាប់បណ្តឹងដើម ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលការទាមទារជាកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹងតបនោះ ស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចផ្តាច់មុខរបស់តុលាការដទៃទៀតតាមច្បាប់ ឬ ករណីដែលការប្តឹងតបនោះនឹងធ្វើឱ្យមានការយឺតយ៉ាវយ៉ាងខ្លាំងក្នុងនីតិវិធីនៃបណ្តឹង ។

២-បញ្ញត្តិដែលទាក់ទងនឹងបណ្តឹង ត្រូវយកមកអនុវត្ត ចំពោះបណ្តឹងតប ។

មាត្រា ៨៧.- ពេលនៃការបង្កើតអានុភាពនៃការផ្អាកអាជ្ញាយុកាល ជាអាទិ៍

ការទាមទារតាមផ្លូវតុលាការដែលចាំបាច់សម្រាប់ការផ្អាកអាជ្ញាយុកាល ឬ សម្រាប់ការប្រព្រឹត្តទៅតាមអំឡុងពេលគតិយុត្ត នឹងបង្កើតអានុភាពនៅពេលបានដាក់ពាក្យបណ្តឹង ឬ ពេលដែលដាក់ទៅតុលាការនូវឯកសារដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៨៤ (ការបន្ថែម ឬ ការផ្លាស់ប្តូរនូវកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹង) ឬ កថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៨៤ (ការបន្ថែម ឬ ការផ្លាស់ប្តូរនូវកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹង) ដែលត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នា នៅក្នុងបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៨៥ (ការប្តឹងទាមទារការបញ្ជាក់ក្នុងដំណើរការពាក់កណ្តាលទី) នៃក្រមនេះ ។

មាត្រា ៨៨.– អនុប្បទាននូវវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទ ជាអាទិ៍

១-ទោះបីបណ្តឹងកំពុងត្រូវបានចាត់ការក៏ដោយ ក៏ភាគីនៃបណ្តឹងមិនត្រូវបានរារាំងក្នុងការធ្វើអនុប្បទាន ឬ ការផ្ទេរវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទ ឬ សិទ្ធិឬកាតព្វកិច្ចដែលជាកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹងនោះដែរ ។

២-អនុប្បទាន ឬ ការផ្ទេរដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ពុំមានឥទ្ធិពលទៅលើបណ្តឹងទេ ។ អ្នកដែលបានធ្វើអនុប្បទាន ឬ ផ្ទេរ តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ក៏នៅតែមានឋានៈជាភាគីនៃបណ្តឹងដដែល ក្រោយពីបានផ្ទេរ ។

៣-បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៤៨ (ការចូលរួមជួយអន្តរាគមន៍ក្នុងលក្ខណៈដូចជាសហបណ្តឹង) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្ត ចំពោះករណីដែលអ្នកដែលបានទទួលអនុប្បទាន ឬ ការផ្ទេរ ដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ក្លាយជាអ្នកចូលរួមជួយអន្តរាគមន៍ ។

ជំពូកទី ២
ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ និង ការរៀបចំ

ផ្នែកទី ១
បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ៨៩.– ការដឹកនាំនីតិវិធីនៃបណ្តឹងដោយប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះ

១-ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះត្រូវដឹកនាំចាត់ចែងនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញ

ហេតុផល និង ត្រូវដឹកនាំចាត់ចែងការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ។

២-ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះអាចអនុញ្ញាតឱ្យជនណាម្នាក់និយាយបាន និង អាចហាមជនដែលមិនស្ដាប់បញ្ជារបស់ខ្លួនមិនឱ្យនិយាយបាន ។

មាត្រា ៩០.- សិទ្ធិឱ្យបំភ្លឺ ជាអាទិ៍

១-ដើម្បីឱ្យចំណុចនៃអង្គហេតុ និង អង្គច្បាប់ដែលទាក់ទងនឹងបណ្ដឹង មានភាពច្បាស់លាស់ តុលាការអាចសាកសួរភាគី ឬ ឱ្យភាគីអះអាង ឬ បញ្ជាក់ភស្ដុតាង ចំពោះចំណុចនោះ នៅកាលបរិច្ឆេទនៃនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ឬ ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់បាន ។

២-ភាគីអាចទាមទារឱ្យតុលាការសួរសំណួរចាំបាច់ទៅភាគីម្ខាងទៀត នៅកាលបរិច្ឆេទនៃនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ឬ ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់បាន ។

៣-នៅក្រៅពីកាលបរិច្ឆេទ តុលាការអាចបង្គាប់ឱ្យភាគីត្រៀមខ្លួននឹងរៀបចំការឆ្លើយបំភ្លឺ នៅកាលបរិច្ឆេទបន្ទាប់ ដោយបញ្ជាក់ចំណុចដែលតុលាការយល់ឃើញថា ត្រូវការឱ្យបំភ្លឺជាចាំបាច់ ។

មាត្រា ៩១.- បណ្ដឹងតវ៉ាចំពោះការដឹកនាំនីតិវិធីបណ្ដឹង

ក្នុងករណីដែលភាគីបានធ្វើបណ្ដឹងតវ៉ា ចំពោះការដឹកនាំការធ្វើនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ឬ ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ឬ ចំពោះការចាត់ចែងរបស់តុលាការ តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៩០ (សិទ្ធិឱ្យបំភ្លឺ ជាអាទិ៍) ខាងលើនេះ តុលាការត្រូវសម្រេចសេចក្ដី ចំពោះបណ្ដឹងតវ៉ានោះ ដោយដីកាសម្រេច ។

មាត្រា ៩២.- ករណីយកិច្ចស្រាវជ្រាវរបស់ភាគី

ភាគីត្រូវធ្វើការស្រាវជ្រាវឱ្យបានលំអិតជាមុន នូវទំនាក់ទំនងនៃអង្គហេតុចំពោះសាក្សី និង ភស្ដុតាងផ្សេងៗ ដើម្បីធ្វើការអះអាង និង បញ្ជាក់ឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ច្បាស់លាស់ក្នុងបណ្ដឹង ។

មាត្រា ៩៣.- ពេលដែលត្រូវដាក់មធ្យោបាយតទល់ ឬ ការពារខ្លួន

មធ្យោបាយតទល់ ឬ ការពារខ្លួន ត្រូវដាក់ឱ្យតុលាការនៅពេលណាមួយដែលសម-

រម្យ ទៅតាមដំណើរការនៃបណ្ដឹង ។

មាត្រា ៩៤.– ការលើកចោលមធ្យោបាយតទល់ ឬ ការពារខ្លួនដែលបានដាក់យឺតយ៉ាវមិនត្រូវនឹងពេលសមរម្យ

១-ចំពោះមធ្យោបាយតទល់ ឬ ការពារខ្លួនដែលបានដាក់ទៅតុលាការយឺតយ៉ាវមិនត្រូវនឹងពេលសមរម្យ ដោយចេតនា ឬ ដោយកំហុសដ៏ធ្ងន់ធ្ងររបស់ភាគី តុលាការអាចចេញដីកាសម្រេចលើកចោលមធ្យោបាយតទល់ ឬ ការពារខ្លួនបាន តាមពាក្យសុំ ឬ ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ខ្លួន ប្រសិនបើតុលាការយល់ឃើញថា ការដាក់មធ្យោបាយនោះ ធ្វើឱ្យមានការយឺតយ៉ាវក្នុងការបញ្ចប់នីតិវិធីនៃបណ្ដឹង ។

២-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដែរ ចំពោះមធ្យោបាយតទល់ ឬ ការពារខ្លួនដែលមានអត្ថន័យមិនច្បាស់លាស់ ក្នុងករណីដែលភាគីមិនបានធ្វើការបំភ្លឺចាំបាច់ ឬ មិនបង្ហាញខ្លួនតាមកាលបរិច្ឆេទដែលបានកោះហៅឱ្យមកបំភ្លឺទេ ។

មាត្រា ៩៥.– អង្គហេតុដែលអាចយកមកធ្វើជាមូលដ្ឋាននៃសាលក្រម

តុលាការមិនអាចយកអង្គហេតុណា ដែលភាគីណាមួយមិនបានអះអាង មកធ្វើជាមូលដ្ឋាននៃសាលក្រមបានឡើយ ។

មាត្រា ៩៦.– ការចាត់ទុកថាបានសារភាព

១-ក្នុងករណីដែលភាគីមិនបានបង្ហាញច្បាស់លាស់ នូវឆន្ទៈតវ៉ាអំពីអង្គហេតុដែលភាគីម្ខាងទៀតបានអះអាង នៅក្នុងនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល និង ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ទេ ភាគីនោះត្រូវបានចាត់ទុកថា បានសារភាពអំពីអង្គហេតុនោះ ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលតុលាការគិតពិចារណាអំពីដំណើរការ និង ខ្លឹមសារនៃរឿងក្ដី ហើយយល់ឃើញថា ភាគីនោះបានតវ៉ាអំពីអង្គហេតុ ។

២-ក្នុងករណីដែលភាគីធ្វើសេចក្ដីថ្លែងការណ៍ថា ខ្លួនមិនដឹងអំពីអង្គហេតុដែលភាគីម្ខាងទៀតបានអះអាង ភាគីនោះ ត្រូវបានសន្មតថា បានតវ៉ាអំពីអង្គហេតុនោះ ។

មាត្រា ៩៧.– ការសាកល្បងធ្វើការផ្សះផ្សា

តុលាការអាចសាកល្បងធ្វើការផ្សះផ្សាបាន ទោះបីជាបណ្ដឹងស្ថិតនៅក្នុងដំណាក់កាល

ណាក៏ដោយ ។

មាត្រា ៩៨.– ការបាត់បង់នូវសិទ្ធិប្ដឹងតវ៉ាស្ដីអំពីនីតិវិធីនៃបណ្ដឹង

១-ក្នុងករណីដែលភាគីម្ខាង ឬ តុលាការ បានធ្វើសកម្មភាពបណ្ដឹងណាមួយដែលផ្ទុយពីបញ្ញត្តិអំពីនីតិវិធីនៃបណ្ដឹង ភាគីអាចប្ដឹងតវ៉ាចំពោះសកម្មភាពនោះទៅតុលាការ ហើយអាចអះអាងអំពីមោឃភាពនៃសកម្មភាពនោះបាន ។

២-ក្នុងករណីដែលភាគីដឹង ឬ អាចដឹងអំពីភាពខុសច្បាប់ដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ហើយមិនបានធ្វើការប្ដឹងតវ៉ានៅពេលសមរម្យទេ ភាគីនោះត្រូវបាត់បង់សិទ្ធិប្ដឹងតវ៉ានេះ ។ ប៉ុន្ដែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលមិនអាចបោះបង់សិទ្ធិនេះបាន ។

មាត្រា ៩៩.– ការបំបែក និង ការរួមបញ្ចូលរឿងក្ដី

១-តុលាការអាចបង្គាប់ឱ្យបំបែក ឬ បញ្ចូលរឿងក្ដី ដោយដីកាសម្រេច ឬ អាចលុបចោលដីកាសម្រេចនោះបាន ។

២-ក្នុងករណីតុលាការ បានបង្គាប់ឱ្យបញ្ចូលរឿងក្ដីដែលមានភាគីខុសគ្នា នៅក្នុងនីតិវិធីនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ នៅពេលភាគីដែលមិនមានឱកាសសាកសួរសាក្សី ដោយសារសាក្សីនោះត្រូវបានសាកសួររួចហើយមុនពេលបញ្ចូលរឿងក្ដី បានដាក់ពាក្យសុំសាកសួរសាក្សីនោះ តុលាការត្រូវសាកសួរសាក្សីនោះ ។

មាត្រា ១០០.– ការចូលរួមរបស់អ្នកបកប្រែ ជាអាទិ៍

១-ប្រសិនបើជនដែលទាក់ទងនឹងនីតិវិធីវិវាទ មិនអាចយល់ភាសាខ្មែរ ឬ ថ្លង់ ឬ គ តុលាការត្រូវឱ្យមានអ្នកបកប្រែដែលមានលក្ខណសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ ចូលរួមជាមួយនឹងជននោះ ។ ប៉ុន្ដែ តុលាការអាចសួរជនដែលថ្លង់ ជាអក្សរ ឬ ឱ្យជនដែលគ ធ្វើសេចក្ដីថ្លែងការណ៍ ជាអក្សរ បាន ។

២-បញ្ញត្តិស្ដីពីអ្នកធ្វើកោសលវិច័យនៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះអ្នកបកប្រែ លើកលែងតែមានភាពផ្ទុយនឹងលក្ខណៈនោះ ។

ផ្នែកទី ២
ឯកសារត្រៀម

មាត្រា ១០១.– ឯកសារត្រៀម

១-នៅពេលធ្វើនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល និង ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ តុលាការអាចបង្គាប់ឱ្យភាគីដាក់ឯកសារត្រៀមបាន ។

២-នៅក្នុងឯកសារត្រៀម ត្រូវមានសរសេរអំពីមធ្យោបាយតទល់ ឬ ការពារខ្លួន និងសេចក្ដីថ្លែងការណ៍ ចំពោះមធ្យោបាយតទល់ ឬ ការពារខ្លួនរបស់ភាគីម្ខាងទៀត ។

៣-នៅក្នុងឯកសារត្រៀមដែលចុងចម្លើយដាក់ទៅតុលាការលើកដំបូង ត្រូវមានសរសេរអំពីការឆ្លើយតប ចំពោះខ្លឹមសារនៃសាលក្រមដែលដើមចោទបានសរសេរទាមទារនៅក្នុងពាក្យបណ្ដឹង និង ការទទួលស្គាល់ ឬ មិនទទួលស្គាល់នូវអង្គហេតុដែលមានសរសេរនៅក្នុងពាក្យបណ្ដឹង និង អង្គហេតុដើម្បីតវ៉ាចំពោះអង្គហេតុដែលមានសរសេរនៅក្នុងពាក្យបណ្ដឹង ជាអាទិ៍ ។

មាត្រា ១០២.– ពេលវេលាដែលត្រូវដាក់ឯកសារត្រៀម ជាអាទិ៍

តុលាការអាចកំណត់អំឡុងពេលដែលត្រូវដាក់ឯកសារត្រៀមលើកដំបូងរបស់ចុងចម្លើយ ឬ ឯកសារត្រៀមដែលមានសរសេរអំពីការអះអាងចំពោះចំណុចជាក់លាក់ណាមួយ ឬ ត្រូវធ្វើការស្នើសុំឱ្យពិនិត្យភស្តុតាងដែលទាក់ទងនឹងចំណុចជាក់លាក់ណាមួយ ។

ផ្នែកទី ៣
នីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល

មាត្រា ១០៣.– គោលបំណងនៃនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល

នៅក្នុងនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល តុលាការត្រូវរៀបចំនូវសេចក្ដីអះអាងរបស់ភាគី បំភ្លឺនូវចំណុចវិវាទនៃរឿងក្ដីដែលគូភាគីយល់មិនស្របគ្នា និង រៀបចំភស្តុតាងដែលទាក់ទងនឹងចំណុចវិវាទនៃរឿងក្ដីនោះ ដើម្បីអាចធ្វើការវិនិច្ឆ័យរឿងក្ដីនៅក្នុងនីតិវិធីនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ឱ្យបានល្អិតល្អន់ ។

មាត្រា ១០៤.– ការសាកល្បងផ្សះផ្សានៅក្នុងនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល

នៅក្នុងនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល តុលាការត្រូវសាកល្បងផ្សះផ្សាជាដំបូងសិន លើកលែងតែយល់ឃើញថាមិនសមរម្យ ។

មាត្រា ១០៥.– កាលបរិច្ឆេទនៃនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល

១-នីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ត្រូវធ្វើឡើងនៅកាលបរិច្ឆេទដែលភាគីសងខាងអាចចូលរួមបាន ។

២-កាលបរិច្ឆេទនៃនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល មិនចាំបាច់បើកជាសាធារណៈទេ ។ ប៉ុន្តែ តុលាការអាចអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកដែលតុលាការយល់ឃើញថាសមរម្យចូលស្តាប់ជាអ្នកសង្កេតការណ៍បាន ។

មាត្រា ១០៦.– សកម្មភាពនៃបណ្តឹង ជាអាទិ៍ នៅក្នុងនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល

នៅកាលបរិច្ឆេទនៃនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល តុលាការអាចចេញដីកាសម្រេចដែលទាក់ទងនឹងការស្នើសុំឱ្យពិនិត្យភស្តុតាង ឬ ដីកាសម្រេចផ្សេងទៀតដែលអាចសម្រេចបាន ក្រៅពីកាលបរិច្ឆេទនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ និង អាចពិនិត្យភស្តុតាងជាឯកសារ ដោយមានកម្រិតចាំបាច់ដើម្បីរៀបចំចំណុចវិវាទនៃរឿងក្តី និង ភស្តុតាង ។

មាត្រា ១០៧.– ការបញ្ជាក់អំពីអង្គហេតុដែលនឹងត្រូវបំភ្លឺ ជាអាទិ៍

នៅពេលបញ្ចប់នីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ដោយបានបញ្ចប់ការរៀបចំចំណុចវិវាទនៃរឿងក្តី និង ភស្តុតាងហើយ នោះតុលាការត្រូវធ្វើការបញ្ជាក់ជាមួយភាគីនូវអង្គហេតុដែលនឹងត្រូវបំភ្លឺនៅពេលពិនិត្យភស្តុតាងនៅពេលក្រោយ ។

មាត្រា ១០៨.– អានុភាពនៃការបញ្ចប់នីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល

ក្រោយពីបានបញ្ចប់នីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផលហើយ ភាគីមិនអាចដាក់មធ្យោបាយតទល់ ឬ ការពារខ្លួនថ្មីបានទៀតទេ ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលមធ្យោបាយនោះ ទាក់ទងនឹងចំណុចដែលតុលាការត្រូវស្រាវជ្រាវដោយឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ខ្លួន ឬ ករណីដែលការដាក់មធ្យោបាយថ្មីនោះ មិនធ្វើឱ្យមានការយឺត

យ៉ាវដល់នីតិវិធីនៃបណ្ដឹង ឬ ករណីដែលភាគីបានធ្វើសេចក្ដីបញ្ជាក់ដំបូងថា ខ្លួនមិនអាចដាក់មធ្យោបាយនោះ មុនពេលបញ្ចប់នីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ដោយគ្មានកំហុសធ្ងន់ធ្ងរឡើយ ។

មាត្រា ១០៩.– កំណត់ហេតុស្ដីពីនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល

តុលាការត្រូវឱ្យក្រឡាបញ្ជីធ្វើកំណត់ហេតុស្ដីពីនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល នៅគ្រប់កាលបរិច្ឆេទនីមួយៗ ។

មាត្រា ១១០.– ចំណុចជារូបមន្តនៃកំណត់ហេតុស្ដីពីនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល

១-នៅក្នុងកំណត់ហេតុស្ដីពីនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ត្រូវកត់ត្រានូវចំណុចខាងក្រោមនេះ :

ក-សញ្ញាណរឿងក្ដី ។

ខ-ឈ្មោះចៅក្រម និង ក្រឡាបញ្ជី ។

គ-ឈ្មោះភាគី អ្នកតំណាង អ្នកជំនួយការ និង អ្នកបកប្រែដែលបានបង្ហាញខ្លួន ។

ឃ-ពេលវេលា និង ទីកន្លែង ។

២-ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះ និង ក្រឡាបញ្ជី ត្រូវចុះហត្ថលេខាលើកំណត់ហេតុដែលបានកំណត់នៅកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ។

មាត្រា ១១១.– ចំណុចសារធាតុនៃកំណត់ហេតុស្ដីពីនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល

នៅក្នុងកំណត់ហេតុស្ដីពីនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ត្រូវកត់ត្រានូវសេចក្ដីសង្ខេបអំពីសកម្មភាពដែលបានធ្វើឡើងនៅកាលបរិច្ឆេទនីមួយៗ ហើយជាពិសេស ត្រូវកត់ត្រាឱ្យបានច្បាស់លាស់នូវចំណុចខាងក្រោមនេះ :

ក-ខ្លឹមសារនៃសាលក្រមដែលដើមចោទទាមទារឱ្យតុលាការចេញ និង ចម្លើយតបរបស់ចុងចម្លើយចំពោះការទាមទារនោះ ។

ខ-ខ្លឹមសារនៃអង្គហេតុដែលបានអះអាង និង ការស្នើសុំឱ្យពិនិត្យភស្ដុតាង ។

គ-ការទទួលស្គាល់ ឬ មិនទទួលស្គាល់របស់ភាគី ចំពោះអង្គហេតុដែលបានអះអាងដោយភាគីម្ខាងទៀត និង ការទទួលស្គាល់ ឬ មិនទទួលស្គាល់ចំពោះភាពត្រឹមត្រូវ

នៃឯកសារ ។

ឃ-ការដកពាក្យបណ្តឹង ការផ្សះផ្សា ការលះបង់ការទាមទារ និង ការទទួលស្គាល់ការទាមទារ ។

ង-ចំណុចដែលតុលាការបានបង្គាប់ឱ្យកត់ត្រា និង ចំណុចដែលតុលាការអនុញ្ញាតឱ្យកត់ត្រា តាមការទាមទាររបស់ភាគី ។

ច-ការសម្រេចសេចក្តីដែលបានធ្វើឡើងនៅកាលបរិច្ឆេទនោះ ដោយមិនធ្វើជាលាយល័ក្ខណ៍អក្សរ ។

មាត្រា ១១២.- ការប្តឹងតវ៉ាចំពោះសេចក្តីកត់ត្រានៃកំណត់ហេតុ ស្តីពីនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ជាអាទិ៍

១-ក្នុងករណីដែលភាគី ឬ អ្នកដទៃទៀតដែលពាក់ព័ន្ធ ប្តឹងតវ៉ាចំពោះសេចក្តីកត់ត្រានៅក្នុងកំណត់ហេតុស្តីពីនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផលនោះ ត្រូវកត់សេចក្តីប្តឹងតវ៉ានេះ នៅក្នុងកំណត់ហេតុនោះ ។

២-ភាពត្រឹមត្រូវក្នុងការអនុវត្តតាមបញ្ញត្តិទាក់ទងនឹងរបៀបធ្វើនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល អាចបញ្ជាក់បាន ដោយកំណត់ហេតុស្តីពីនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផលតែប៉ុណ្ណោះ ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលកំណត់ហេតុនេះបានបាត់ ឬ បានវិនាស ។

ផ្នែកទី ៤
ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់

មាត្រា ១១៣.- ការកំណត់កាលបរិច្ឆេទដើម្បីធ្វើការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់

នៅពេលដែលនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផលបានចប់សព្វគ្រប់ហើយ តុលាការត្រូវកំណត់កាលបរិច្ឆេទ ដើម្បីធ្វើការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ហើយត្រូវកោះហៅគូភាគីមកចូលរួម ។

មាត្រា ១១៤.‒ ភាពចាំបាច់នៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់

១-ដើម្បីចេញសាលក្រមទៅលើបណ្តឹង តុលាការចាំបាច់ត្រូវតែឆ្លងកាត់នូវការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ។ ប៉ុន្តែ ចំពោះរឿងក្តី ឬ ចំណុចណាដែលត្រូវសម្រេចដោយដីកាសម្រេច តុលាការត្រូវកំណត់ថា ត្រូវធ្វើការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ឬ មិនត្រូវធ្វើ ។

២-ក្នុងករណីដែលមិនធ្វើការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ដោយអនុលោមទៅតាមវាក្យខណ្ឌទី ២ នៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ តុលាការអាចសួរភាគីបាន ។

៣-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ និង ទី ២ ខាងលើនេះ មិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលមានបញ្ញត្តិពិសេសនៅក្នុងច្បាប់ ។

មាត្រា ១១៥.‒ ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់

១-ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ត្រូវធ្វើឡើងនៅកាលបរិច្ឆេទដែលភាគីសងខាងអាចមានវត្តមានបាន ។

២-ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ត្រូវធ្វើឡើង នៅសាលសវនាការជាសាធារណៈ ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលភាពជាសាធារណៈនេះ បណ្តាលឱ្យខូចសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ ឬករណីដែលមានបញ្ញត្តិពិសេសនៅក្នុងច្បាប់ ។

មាត្រា ១១៦.‒ សេចក្តីថ្លែងការណ៍អំពីលទ្ធផលនៃនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល និង ការទាញហេតុផល

១-នៅក្នុងនីតិវិធីនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ភាគីត្រូវធ្វើសេចក្តីថ្លែងការណ៍អំពីលទ្ធផលនៃនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ។

២-សេចក្តីថ្លែងការណ៍ដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវធ្វើឡើងដោយចង្អុលបង្ហាញឱ្យបានច្បាស់លាស់នូវអង្គហេតុដែលនឹងត្រូវបញ្ជាក់ដោយការពិនិត្យភស្តុតាងនៅពេលក្រោយ នៅក្នុងការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ។

៣-នៅពេលធ្វើការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ភាគីអាចអះអាងបន្ថែមទៀត

អំពីអង្គហេតុ និង ដាក់ភស្តុតាងមកទៀតបាន ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលការអះអាងអង្គហេតុ ឬ ការដាក់ភស្តុតាងនោះ ផ្ទុយនឹងមាត្រា ១០៨ (អានុភាពនៃការបញ្ចប់នីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល) នៃក្រមនេះ ។

៤-ក្រោយពីបានពិនិត្យភស្តុតាងនៅក្នុងកាលបរិច្ឆេទធ្វើការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ហើយ បើយល់ឃើញថា ត្រូវការជាចាំបាច់ពិសេស តុលាការអាចធ្វើនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផលជាថ្មីម្តងទៀតបាន ដោយដីកាសម្រេច ។

៥-តុលាការអាចអនុញ្ញាតឱ្យភាគីនីមួយៗធ្វើការទាញហេតុផលចុងក្រោយបាន មុនពេលបញ្ឈប់ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ។

មាត្រា ១១៧.– កំណត់ហេតុស្តីពីការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់

១-តុលាការត្រូវឱ្យក្រឡាបញ្ជីធ្វើកំណត់ហេតុស្តីពីការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ នៅគ្រប់កាលបរិច្ឆេទនីមួយៗ ។

២-បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ១១២ (ការប្តឹងតវ៉ាចំពោះសេចក្តីកត់ត្រានៃកំណត់ហេតុ ស្តីពីនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ជាអាទិ៍) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះកំណត់ហេតុស្តីពីការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់នេះ ។

មាត្រា ១១៨.– ចំណុចជារូបមន្តនៃកំណត់ហេតុស្តីពីការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់

១-នៅក្នុងកំណត់ហេតុស្តីពីការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ត្រូវកត់ត្រានូវចំណុចខាងក្រោមនេះ :

ក-សញ្ញាណរឿងក្តី ។

ខ-ឈ្មោះចៅក្រម និង ក្រឡាបញ្ជី ។

គ-ឈ្មោះតំណាងអយ្យការដែលបានចូលរួម ប្រសិនបើមាន ។

ឃ-ឈ្មោះភាគី អ្នកតំណាង អ្នកជំនួយការ និង អ្នកបកប្រែដែលបានបង្ហាញខ្លួន ។

ង-ពេលវេលា និង ទីកន្លែងនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ។

ច-ហេតុការណ៍ដែលធ្វើការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ជាសាធារណៈ ឬ ហេតុការណ៍ និង មូលហេតុ ដែលមិនបានធ្វើជាសាធារណៈក្នុងករណីមិនធ្វើជាសាធារណៈ ។

២-ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះ និង ក្រឡាបញ្ជី ត្រូវចុះហត្ថលេខានៅក្នុងកំណត់-

ហេតុ ដែលបានកំណត់នៅកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ។

មាត្រា ១១៩.– ចំណុចសារធាតុនៃកំណត់ហេតុស្តីពីការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់

១-នៅក្នុងកំណត់ហេតុស្តីពីការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ត្រូវកត់ត្រានូវសេចក្តីសង្ខេបអំពីការទាញហេតុផលនីមួយៗ ហើយជាពិសេស ត្រូវកត់ត្រាឱ្យបានច្បាស់លាស់នូវចំណុចខាងក្រោមនេះ :

ក-ការដកពាក្យបណ្តឹង ការផ្សះផ្សា ការលះបង់ការទាមទារ ការទទួលស្គាល់ការទាមទារ និង ការសារភាព ។

ខ-សេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់សាក្សី របស់ភាគីផ្ទាល់ខ្លួន និង របស់អ្នកធ្វើកោសលវិច័យ ។

គ-ការធ្វើសម្បថ ឬ មិនធ្វើសម្បថរបស់សាក្សី របស់ភាគីផ្ទាល់ខ្លួន និង របស់អ្នកធ្វើកោសលវិច័យ និង មូលហេតុដែលមិនបានឱ្យសាក្សី និង អ្នកធ្វើកោសលវិច័យធ្វើសម្បថ ។

ឃ-លទ្ធផលនៃការត្រួតពិនិត្យ ។

ង-ចំណុចដែលតុលាការបានបង្គាប់ឱ្យកត់ត្រា និង ចំណុចដែលតុលាការអនុញ្ញាត ឱ្យកត់ត្រាតាមការទាមទាររបស់ភាគី ។

ច-ការសម្រេចសេចក្តីដែលបានធ្វើឡើងដោយមិនបានធ្វើជាលាយល័ក្ខណ៍អក្សរ ។

ឆ-ការប្រកាសសេចក្តីសម្រេច ។

២-ទោះបីមានបញ្ញត្តិនៅកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះក៏ដោយ ក្នុងករណីដែលបណ្តឹងត្រូវបានបញ្ចប់ដោយមិនតាមការសម្រេចសេចក្តីទេ សេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់សាក្សី របស់ភាគីផ្ទាល់ខ្លួន និង របស់អ្នកធ្វើកោសលវិច័យ និង លទ្ធផលនៃការត្រួតពិនិត្យ អាចមិនសរសេរក្នុងកំណត់ហេតុបាន ដោយទទួលការអនុញ្ញាតពីតុលាការ ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះ មិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលភាគីទាមទារឱ្យកត់ត្រាក្នុងកំណត់ហេតុ ក្នុងអំឡុងពេល ១ (មួយ) សប្តាហ៍ គិតចាប់ពីថ្ងៃដែលខ្លួនបានដឹងថាបណ្តឹងនោះត្រូវបានចប់ ។

មាត្រា ១២០.– ការកត់ត្រាដោយថតខ្សែអាត់ ជាអាទិ៍ ជំនួសកំណត់ហេតុ

១-ទោះបីមានបញ្ញត្តិដូចកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ១១៩ (ចំណុចសារធាតុនៃកំណត់ហេតុស្ដីពីការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់) ខាងលើនេះក៏ដោយ ប្រសិនបើមានការអនុញ្ញាតពីតុលាការ ក្រឡាបញ្ជីអាចថតខ្សែអាត់ ឬ ខ្សែវីដេអូ នូវសេចក្ដីថ្លែងការណ៍របស់សាក្សី របស់ភាគីផ្ទាល់ ឬ របស់អ្នកធ្វើកោសលវិច័យ ដើម្បីជំនួសកំណត់ហេតុជាលាយល័ក្ខណ៍អក្សរបាន ។ ក្នុងករណីនេះ នៅពេលដែលតុលាការអនុញ្ញាត ភាគីអាចបញ្ចេញមតិយោបល់របស់ខ្លួនបាន ។

២-ក្នុងករណីដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ប្រសិនបើមានការស្នើសុំរបស់ភាគី រហូតដល់បណ្ដឹងនេះបានបញ្ចប់ ក្រឡាបញ្ជីត្រូវធ្វើឯកសារដែលកត់សេចក្ដីថ្លែងការណ៍របស់សាក្សី របស់ភាគីផ្ទាល់ ឬ របស់អ្នកធ្វើកោសលវិច័យជាលាយល័ក្ខណ៍អក្សរ ។ បញ្ញត្តិនេះត្រូវយកមកអនុវត្តផងដែរ ចំពោះករណីដែលតុលាការជាន់ខ្ពស់យល់ឃើញថាចាំបាច់ នៅពេលតុលាការជាន់ខ្ពស់នេះកំពុងចាត់ការបណ្ដឹងនោះ ។

មាត្រា ១២១.– ការយកឯកសារ ជាអាទិ៍ ជាអាគតដ្ឋាន និង ការភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធ

ឯកសារ រូបថត ខ្សែអាត់ ខ្សែវីដេអូ ឬ វត្ថុផ្សេងទៀតដែលតុលាការយល់ឃើញថាសមរម្យ អាចយកធ្វើជាផ្នែកមួយនៃកំណត់ហេតុស្ដីពីការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ដោយយកធ្វើជាអាគតដ្ឋានក្នុងកំណត់ហេតុនោះ ហើយភ្ជាប់ជាមួយសំណុំរឿងជាឧបសម្ព័ន្ធបាន ។

មាត្រា ១២២.– ការកម្រិតនៃការថតរូប ជាអាទិ៍ ក្នុងសាលសវនាការ

ការថតរូប ការកត់ជាជវលេខ ការថតខ្សែអាត់ ការថតខ្សែវីដេអូ ឬ ការផ្សាយបន្តផ្ទាល់ ក្នុងសាលសវនាការ មិនអាចធ្វើបានឡើយ បើគ្មានការអនុញ្ញាតពីតុលាការ ។

ជំពូកទី ៣

ភស្តុតាង

ផ្នែកទី ១

បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១២៣.- គោលការណ៍សម្រេចសេចក្ដីដោយភស្តុតាង

១-តុលាការត្រូវទទួលស្គាល់អង្គហេតុដោយផ្អែកលើភស្តុតាងជាមូលដ្ឋាន ។ ប៉ុន្តែ តុលាការអាចពិចារណាអំពីស្ថានភាពទាំងមូល ដែលបានលេចឡើងនៅពេលធ្វើការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់បាន ។

២-អង្គហេតុដែលភាគីបានសារភាពនៅចំពោះមុខតុលាការ និង អង្គហេតុដែលតុ-លាការយល់ឃើញថា មានភាពជាក់ស្ដែង តុលាការពុំចាំបាច់ទទួលស្គាល់អង្គហេតុនោះ ដោយផ្អែកលើភស្តុតាងទេ ។

៣-ភាគីអាចដកសេចក្ដីសារភាពបាន ក្នុងករណីដូចខាងក្រោមនេះ :

ក-ភាគីម្ខាងទៀតពុំតវ៉ា ។

ខ-ការសារភាពនោះ ផ្ទុយនឹងការពិត ដោយភាន់ច្រឡំ ។

គ-ការសារភាពនេះបណ្ដាលមកពីសកម្មភាពបទល្មើសរបស់អ្នកដទៃ ។

មាត្រា ១២៤.- ការពិនិត្យភស្តុតាង

១-ការពិនិត្យភស្តុតាង ត្រូវធ្វើឡើងតាមការស្នើសុំឱ្យពិនិត្យរបស់ភាគី ។

២-ប្រសិនបើតុលាការពុំអាចសម្រេចថា ត្រូវទទួលស្គាល់ ឬ មិនទទួលស្គាល់នូវការអះអាងអំពីអង្គហេតុ ដោយភស្តុតាងដែលគូភាគីបានស្នើសុំឱ្យពិនិត្យ ឬ បើយល់ឃើញថា មានការចាំបាច់ផ្សេងទៀត នោះតុលាការអាចធ្វើការពិនិត្យភស្តុតាង ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិបាន ។

មាត្រា ១២៥.- ការស្នើសុំឱ្យពិនិត្យភស្តុតាង

១-ភាគីដែលស្នើសុំឱ្យពិនិត្យភស្តុតាង ត្រូវតែកំណត់ឱ្យបានជាក់លាក់អំពីអង្គហេតុដែលត្រូវបញ្ជាក់ ។

២-ភាគីដែលស្នើសុំឱ្យពិនិត្យភស្តុតាង គប្បីបំភ្លឺឱ្យច្បាស់លាស់អំពីអង្គហេតុដែលត្រូវបញ្ជាក់ និង ទំនាក់ទំនងរវាងអង្គហេតុនោះនិងភស្តុតាង ។

៣-ការស្នើសុំឱ្យពិនិត្យភស្តុតាង ក៏អាចធ្វើមុនកាលបរិច្ឆេទនៃនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ឬ មុនកាលបរិច្ឆេទនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់បានដែរ ។

៤-ការស្នើសុំឱ្យសាកសួរសាក្សី និង សាមីភាគី បើអាចធ្វើបាន ត្រូវធ្វើជាមួយគ្នាឱ្យស្រេចតែម្តង ។

មាត្រា ១២៦.– ការទទួលយកភស្តុតាង

តុលាការត្រូវពិនិត្យភស្តុតាងដែលភាគីបានស្នើសុំឱ្យពិនិត្យ ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្ត ចំពោះភស្តុតាងដែលគ្មានទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងអង្គហេតុដែលនឹងត្រូវបញ្ជាក់ និង ភស្តុតាងឯទៀតដែលតុលាការយល់ឃើញថាមិនចាំបាច់ឡើយ ។

មាត្រា ១២៧.– ការពិនិត្យភស្តុតាងដោយសមូហវិធី

១-តុលាការត្រូវធ្វើឱ្យការពិនិត្យភស្តុតាងអាចប្រព្រឹត្តទៅជាបន្ទាន់ នៅកាលបរិច្ឆេទនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ដំបូង បន្ទាប់ពីបានបញ្ចប់ការរៀបចំចំណុចវិវាទ និង ភស្តុតាងរួចហើយ ។

២-ការសាកសួរទៅលើសាក្សី ឬ សាមីភាគី បើអាចធ្វើបាន ត្រូវតែធ្វើដោយសមូហវិធី ។

៣-ឯកសារដែលបម្រុងនឹងប្រើនៅក្នុងការសាកសួរសាក្សី ជាអាទិ៍ ត្រូវដាក់ជូននៅក្នុងអំឡុងពេលដែលសមរម្យ មុនពេលចាប់ផ្តើមធ្វើការសាកសួរទៅលើសាក្សី ជាអាទិ៍ នោះលើកលែងតែឯកសារដែលនឹងប្រើជាភស្តុតាង ដើម្បីប្រជែងលើភាពជំនឿនៃសេចក្តីថ្លែង-ការណ៍របស់សាក្សី ជាអាទិ៍ ។

មាត្រា ១២៨.– សិទ្ធិចូលរួមរបស់ភាគី

១-តុលាការត្រូវធានានូវឱកាសឱ្យមានវត្តមានរបស់ភាគី ដើម្បីចូលរួមក្នុងការពិនិត្យភស្តុតាង ។

២-ការពិនិត្យភស្តុតាង អាចធ្វើទៅបាន ទោះជាក្នុងករណីដែលភាគីមិនបានចូលខ្លួនតាមកាលបរិច្ឆេទក៏ដោយ ។

មាត្រា ១២៩.– ការពិនិត្យភស្តុតាងនៅបរទេស

១-ការពិនិត្យភស្តុតាងដែលត្រូវធ្វើនៅបរទេស តុលាការត្រូវប្រគល់កិច្ចការនេះទៅក្រសួង ឬ ស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ចនៃប្រទេសនោះ ឬ ឯកអគ្គរាជទូត ភារធារី ឬ កុងស៊ុលរបស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ប្រចាំនៅប្រទេសនោះ ។

២-ការពិនិត្យភស្តុតាងដែលបានធ្វើនៅបរទេស ទោះបីជាក្នុងករណីដែលការពិនិត្យភស្តុតាងនោះខុសច្បាប់របស់ប្រទេសនោះក៏ដោយ ក៏នៅតែមានសុពលភាពដែរ បើការពិនិត្យភស្តុតាងនោះមិនផ្ទុយនឹងក្រមនេះទេ ។

មាត្រា ១៣០.– ការប្រគល់កិច្ចការស្រាវជ្រាវ

តុលាការអាចប្រគល់កិច្ចការស្រាវជ្រាវដែលចាំបាច់ ទៅស្ថាប័នក្នុងប្រទេស ឬ ស្ថាប័នបរទេសបាន ។

មាត្រា ១៣១.– សេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូង

សេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូង ត្រូវធ្វើឡើងដោយភស្តុតាងដែលអាចពិនិត្យភ្លាមៗបាន ។

ផ្នែកទី ២
ការសាកសួរសាក្សី

មាត្រា ១៣២.– ករណីយកិច្ចរបស់សាក្សី

១-លើកលែងតែក្នុងករណីដែលមានកំណត់ពិសេសនៅក្នុងក្រមនេះ ឬ ច្បាប់ផ្សេង តុលាការអាចសាកសួរជនណាមួយជាសាក្សីក៏បាន ។

២-តុលាការអាចបង្គាប់ឱ្យនាំខ្លួនសាក្សីដែលមិនព្រមចូលខ្លួនមកតុលាការដោយគ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវ ដោយដីកាសម្រេចបាន ។

៣-ប្រសិនបើសាក្សីមិនព្រមចូលខ្លួនមកតុលាការដោយគ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវ តុលាការអាចពិន័យជាប្រាក់ចំនួនមិនលើសពី ១.០០០.០០០ (មួយលាន) រៀលបាន ដោយដីកាសម្រេច ។

៤-ចំពោះដីកាសម្រេចដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ ឬ ទី ៣ ខាងលើនេះ អាចប្តឹងជំទាស់បាន ។

មាត្រា ១៣៣.– ការសាកសួរសាក្សីជាមន្ត្រីរាជការ

១-ក្នុងករណីសាកសួរសាក្សីជាមន្ត្រីរាជការ ឬ អតីតមន្ត្រីរាជការ អំពីកិច្ចការសម្ងាត់ក្នុងមុខនាទីនោះ តុលាការត្រូវទទួលការយល់ព្រមពីសំណាក់ស្ថាប័នដែលគ្រប់គ្រងលើសាក្សីនោះ ។

២-ស្ថាប័នគ្រប់គ្រងដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ គឺព្រឹទ្ធសភា ចំពោះសមាជិកព្រឹទ្ធសភា ឬ អតីតសមាជិកព្រឹទ្ធសភា រដ្ឋសភា ចំពោះសមាជិករដ្ឋសភា ឬ អតីតសមាជិករដ្ឋសភា រីឯចំពោះសមាជិករាជរដ្ឋាភិបាល ឬ អតីតសមាជិករាជរដ្ឋាភិបាលវិញ គឺគណៈរដ្ឋមន្ត្រី ។

៣-ការយល់ព្រមដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ មិនអាចបដិសេធបានឡើយ លើកលែងតែក្នុងករណីដែលអាចធ្វើឱ្យខូចផលប្រយោជន៍សាធារណៈ ឬ បណ្ដាលឱ្យមានឧបសគ្គធ្ងន់ធ្ងរក្នុងការបំពេញការងាររដ្ឋ ។

មាត្រា ១៣៤.– សិទ្ធិបដិសេធនូវការផ្ដល់ចម្លើយជាកសិណសាក្សី

១-ប្រសិនបើការផ្ដល់នូវចម្លើយជាកសិណសាក្សី ទាក់ទងនឹងហេតុដែលធ្វើឱ្យសាក្សី ឬ សហព័ទ្ធរបស់សាក្សី ឬ ញាតិឯទៀតរបស់សាក្សី អាចទទួលរងនូវការចោទប្រកាន់អំពីបទអាជ្ញា ឬ ទទួលការផ្ដន្ទាទោស នោះសាក្សីអាចបដិសេធនូវការផ្ដល់ចម្លើយជាកសិណសាក្សីបាន ។ បញ្ញត្តិនេះត្រូវយកមកអនុវត្តផងដែរ ចំពោះការផ្ដល់ចម្លើយជាកសិណសាក្សីទាក់ទងនឹងហេតុដែលធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់កិត្តិយសរបស់បុគ្គលដែលបានរៀបរាប់ខាងលើនេះ ឬ បណ្ដាលឱ្យមានការបែកបាក់ធ្ងន់ធ្ងរដល់ទំនាក់ទំនងគ្រួសារ ។

២-សាក្សីអាចបដិសេធនូវការផ្ដល់ចម្លើយជាកសិណសាក្សីបាន :

ក-ក្នុងករណីដូចកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ១៣៣ (ការសាកសួរសាក្សីជាមន្ត្រីរាជការ) ខាងលើ ។

ខ-ក្នុងករណីដែលវេជ្ជបណ្ឌិត ទន្តបណ្ឌិត ឆ្មប គិលានុបដ្ឋាយិកា គិលានុបដ្ឋាក ឱសថការី មេធាវី អ្នកមានមុខងារក្នុងសាសនា ឬ អ្នកដែលធ្លាប់មានមុខងារខាងលើនេះ ត្រូវទទួលការសាកសួរអំពីអង្គហេតុដែលបានដឹង ក្នុងការបំពេញតួនាទីរបស់ខ្លួន ហើយដែលត្រូវលាក់ការសម្ងាត់ ។

គ-ក្នុងករណីដែលសាកសួរអំពីហេតុដែលទាក់ទងនឹងការសម្ងាត់ក្នុងបច្ចេក-ទេស ឬ វិជ្ជាជីវៈ ។

៣-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ មិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលសាក្សីទទួលការលើកលែងពីករណីយកិច្ចលាក់ការសម្ងាត់ ។

មាត្រា ១៣៥.– ដីកាសម្រេចទៅលើការបដិសេធនូវការផ្តល់ចម្លើយជាកសិណសាក្សី

១-មូលហេតុនៃការបដិសេធនូវការផ្តល់ចម្លើយជាកសិណសាក្សី ត្រូវធ្វើសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូង ។

២-លើកលែងតែក្នុងករណីនៃចំណុច ក កថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ១៣៤ (សិទ្ធិបដិសេធនូវការផ្តល់ចម្លើយជាកសិណសាក្សី) មុននេះ តុលាការដែលទទួលបណ្តឹង ត្រូវសាកសួរទៅលើភាគី ហើយសម្រេចដោយដីកាសម្រេចអំពីការបដិសេធនូវការផ្តល់ចម្លើយជាកសិណសាក្សីថា ត្រឹមត្រូវ ឬ មិនត្រឹមត្រូវ ។

៣-ភាគី និង សាក្សី អាចប្តឹងជំទាស់ ចំពោះដីកាសម្រេចដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះបាន ។

៤-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៣ នៃមាត្រា ១៣២ (ករណីយកិច្ចរបស់សាក្សី) ខាងលើនេះត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះករណីដែលសាក្សីបដិសេធនូវការផ្តល់ចម្លើយជាកសិណសាក្សីដោយគ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវ ក្រោយពេលដែលដីកាសម្រេចរបស់តុលាការដែលបានសម្រេចថា ពុំមានមូលហេតុក្នុងការបដិសេធនូវការផ្តល់ចម្លើយជាកសិណសាក្សីចូលជាស្ថាពរ ។

មាត្រា ១៣៦.– ការសាកសួរសាក្សីនៅក្រៅតុលាការ

១-តុលាការអាចសាកសួរសាក្សីនៅក្រៅតុលាការបាន ក្នុងករណីដូចខាងក្រោមនេះ :

ក-សាក្សីគ្មានករណីយកិច្ចចូលខ្លួនទៅតុលាការដែលទទួលបណ្តឹង ឬ មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវ ដែលមិនអាចចូលខ្លួនទៅតុលាការបាន ។

ខ-ការចូលខ្លួនរបស់សាក្សីទៅតុលាការដែលទទួលបណ្តឹង បណ្តាលឱ្យមានការចំណាយទៅលើពេលវេលា ឬ សោហ៊ុយមិនសមរម្យ ។

គ-គូភាគីពុំមានការតវ៉ា ។

២-ចំពោះបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ តុលាការអាចឱ្យចៅក្រមដែលទទួលបញ្ជា ឬ ចៅក្រមដែលទទួលការប្រគល់សិទ្ធិ ទៅធ្វើការសាកសួរសាក្សីនៅក្រៅតុលាការបាន ។

៣-ក្នុងករណីចៅក្រមដែលទទួលបញ្ជា ឬ ចៅក្រមដែលទទួលការប្រគល់សិទ្ធិ ធ្វើការសាកសួរសាក្សី ចៅក្រមនោះត្រូវបំពេញមុខនាទីរបស់តុលាការ ឬ ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះ ។

មាត្រា ១៣៧.– សម្បថ

១-តុលាការត្រូវឱ្យសាក្សីធ្វើសម្បថ លើកលែងតែក្នុងករណីដែលមានបញ្ញត្តិពិសេស ។

២-ក្នុងករណីសាក្សីដែលនឹងត្រូវសួរ ជាជនដែលមានអាយុក្រោម ១៦ (ដប់ប្រាំមួយ) ឆ្នាំ ឬ ជនដែលមិនយល់អំពីអត្ថន័យនៃសម្បថ តុលាការមិនអាចឱ្យសាក្សីនោះធ្វើសម្បថបានឡើយ ។

៣-នៅពេលសាកសួរសាក្សីដែលត្រូវនឹងល័ក្ខខ័ណ្ឌដែលបានកំណត់នៅក្នុងបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ១៣៤ (សិទ្ធិបដិសេធនូវការផ្តល់ចម្លើយជាកសិណសាក្សី) នៃក្រមនេះ ហើយសាក្សីនោះមិនប្រើសិទ្ធិបដិសេធនូវការផ្តល់ចម្លើយជាកសិណសាក្សី តុលាការអាចមិនឱ្យធ្វើសម្បថបាន ។

៤-សម្បថរបស់សាក្សី ត្រូវធ្វើនៅមុនពេលសាកសួរ ។ ប៉ុន្តែ បើមានមូលហេតុពិសេស អាចធ្វើនៅក្រោយពេលសាកសួរបាន ។

៥-ទម្រង់នៃការធ្វើសម្បថ ត្រូវធ្វើតាមការកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធនៃក្រមនេះ ។

៦-មុនពេលធ្វើសម្បថ ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះត្រូវពន្យល់អំពីគោលបំណងនៃសម្បថ ហើយប្រាប់ឱ្យដឹងជាមុន អំពីការផ្តន្ទាទោសចំពោះការផ្តល់សក្ខីភាពក្លែងក្លាយ ។

មាត្រា ១៣៨.– វិធីសាកសួរសាក្សី

១-ការស្នើសុំសាកសួរសាក្សី ត្រូវធ្វើឡើង ដោយកំណត់ឱ្យបានច្បាស់លាស់ទៅលើសាក្សីណាមួយ ។

២-អ្នកដែលស្នើសុំសាកសួរសាក្សី ត្រូវភ្ជាប់ជាមួយនូវឯកសារដែលកំណត់អំពីចំណុចត្រូវសាកសួរ ។

៣-សាក្សីត្រូវទទួលការកោះហៅយ៉ាងតិច ២ (ពីរ) សប្តាហ៍ មុនថ្ងៃសាកសួរ ។

៤-ដីកាកោះហៅសាក្សី ត្រូវសរសេរនូវកំណត់សំគាល់ដូចខាងក្រោម ហើយត្រូវភ្ជាប់មកជាមួយនូវឯកសារដែលកំណត់អំពីចំណុចសាកសួរ :

ក-ឈ្មោះ ឬ នាមករណ៍ និង អាសយដ្ឋានរបស់ភាគី ។

ខ-ពេលវេលា និង ទីកន្លែងដែលត្រូវចូលខ្លួន ។

គ-ទណ្ឌកម្មដែលកំណត់ដោយច្បាប់ នឹងកើតមាន បើមិនចូលខ្លួន ។

៥-ការសាកសួរសាក្សីត្រូវធ្វើតាមលំដាប់ : ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះ ភាគីដែលស្នើសុំឱ្យសាកសួរសាក្សីនោះ និង ភាគីម្ខាងទៀត ។ ចៅក្រមប្រឹក្សាអាចសាកសួរទៅសាក្សីបាន នៅក្រោយពេលបានជម្រាបទៅប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះឱ្យបានដឹងហើយ ។

៦-ប្រសិនបើយល់ឃើញថាត្រឹមត្រូវ តុលាការអាចកែសម្រួលលំដាប់ដែលត្រូវសាកសួរសាក្សី ដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ៥ ខាងលើនេះបាន ។

៧-សាក្សីមិនអាចឆ្លើយដោយយកឯកសារមកអានធ្វើជាមូលដ្ឋានបានឡើយ ។ ប៉ុន្តែបញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលមានការអនុញ្ញាតពីតុលាការ ។

៨-ប្រសិនបើយល់ឃើញថាចាំបាច់ តុលាការអាចអនុញ្ញាតឱ្យសាក្សីដែលត្រូវបានសាកសួរហើយ ឬ សាក្សីដែលបម្រុងនឹងត្រូវសាកសួរ ឱ្យនៅក្នុងសាលសវនាការបាន ។

៩-នៅពេលដែលតុលាការទទួលស្គាល់ថា សាក្សីពុំអាចឆ្លើយឱ្យគ្រប់គ្រាន់បាន នៅចំពោះមុខអ្នកសង្កេតការណ៍ណាម្នាក់ ដោយសារតែអ្នកនោះជាហេតុនាំឱ្យមានការភ័យព្រួយ តុលាការអាចបង្គាប់ឱ្យអ្នកសង្កេតការណ៍នោះចេញក្រៅសាលសវនាការ នៅពេលដែលសាក្សីនោះឆ្លើយ ។

១០-នៅពេលដែលយល់ឃើញថាចាំបាច់ តុលាការអាចបង្គាប់ឱ្យធ្វើការសាកសួរសាក្សី និង សាក្សីផ្សេងទៀត នៅពេលជាមួយគ្នាបាន ។

មាត្រា ១៣៩.– ការកម្រិតទៅលើសំណួរ

១-ចំពោះសំណួរ បើអាចធ្វើបាន ត្រូវធ្វើដាច់ដោយឡែក និង ច្បាស់លាស់ ។

២-លើកលែងតែករណីដែលមានមូលហេតុត្រឹមត្រូវ មិនអាចសាកសួរបានឡើយនូវសំណួរខាងក្រោមនេះ :

ក-សំណួរដែលប្រមាថមើលងាយ ឬ ធ្វើឱ្យច្របូកច្របល់ដល់សាក្សី ។

ខ-សំណួរនាំមុខ ។

គ-សំណួរច្រំដែល ។

ឃ-សំណួរដែលគ្មានទំនាក់ទំនងនឹងចំណុចវិវាទ ។

ង-សំណួរដែលទាមទារឱ្យថ្លែងយោបល់របស់សាក្សីផ្ទាល់ខ្លួន ។

ច-សំណួរដែលទាមទារឱ្យថ្លែងនូវយោបល់អំពីអង្គហេតុដែលសាក្សីពុំបានជួបប្រទះផ្ទាល់ ។

៣-តុលាការអាចកម្រិតនូវសំណួរ តាមពាក្យសុំ ឬ ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិបាន នៅពេលដែលយល់ឃើញថា សំណួរនោះផ្ទុយនឹងបញ្ញត្តិដែលមានចែងនៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ ។

៤-ភាគីអាចតវ៉ា ចំពោះការកម្រិតដែលធ្វើទៅតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៣ ខាងលើនេះបាន ។

ផ្នែកទី ៣
ការសាកសួរភាគី

មាត្រា ១៤០.- ការសាកសួរសាមីភាគី

១-តុលាការអាចធ្វើការសាកសួរសាមីភាគីបាន ។ នៅក្នុងករណីនេះ តុលាការអាចឱ្យភាគីនោះស្បថបាន ។

២-ក្នុងករណីដែលធ្វើការសាកសួរសាមីភាគី បើភាគីនោះពុំចូលខ្លួន ឬ បដិសេធនូវការធ្វើសម្បថ ឬ ផ្តល់ចម្លើយ ដោយគ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវ នោះតុលាការអាចទទួលស្គាល់ថា សេចក្តីអះអាងអំពីចំណុចសាកសួររបស់ភាគីម្ខាងទៀត ជាការពិតបាន ។

៣-ប្រសិនបើភាគីដែលបានស្បថក្លែងបន្លំសេចក្តីថ្លែងការណ៍ តុលាការអាចពិន័យជាប្រាក់ចំនួនមិនលើសពី២.០០០.០០០ (ពីរលាន) រៀលបាន ដោយដីកាសម្រេច ។

៤-ចំពោះដីកាសម្រេចដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ៣ ខាងលើនេះ អាចប្តឹងជំទាស់បាន ។

មាត្រា ១៤១.– ការអនុវត្តដូចគ្នានឹងបញ្ញត្តិស្ដីពីការសាកសួរសាក្សី ជាអាទិ៍

១-បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ១៣៦ (ការសាកសួរសាក្សីនៅក្រៅតុលាការ) មាត្រា ១៣៧ (សម្បថ) (ក្រៅពីកថាខណ្ឌទី ១ និង កថាខណ្ឌទី ៣) មាត្រា ១៣៨ (វិធីសាកសួរសាក្សី) (ក្រៅពីកថាខណ្ឌទី ៨ និង កថាខណ្ឌទី ១០) និង មាត្រា ១៣៩ (ការកម្រិតទៅលើសំណួរ) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះការសាកសួរសាមីភាគី ។

២-នៅពេលយល់ឃើញថាចាំបាច់ តុលាការអាចបង្គាប់ឱ្យធ្វើការសាកសួរសាមីភាគី ជាមួយនឹងភាគីម្ខាងទៀត ឬ ជាមួយនឹងសាក្សី នៅពេលជាមួយគ្នាបាន ។

មាត្រា ១៤២.– ការសាកសួរអ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់

បញ្ញត្តិអំពីការសាកសួរសាមីភាគីនៅក្នុងក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះអ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ ហើយធ្វើជាតំណាងរបស់ភាគីនៅក្នុងបណ្ដឹង ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះពុំមានការរារាំងដល់ការសាកសួរសាមីភាគីឡើយ ។

ផ្នែកទី ៤
កោសលវិច័យ

មាត្រា ១៤៣.– ការស្នើសុំឱ្យធ្វើកោសលវិច័យ ចំណុចធ្វើកោសលវិច័យ

១-តុលាការអាចបង្គាប់ឱ្យធ្វើកោសលវិច័យ តាមពាក្យសុំរបស់ភាគីបាន ។

២-ពេលស្នើសុំឱ្យធ្វើកោសលវិច័យ ភាគីដែលស្នើសុំត្រូវភ្ជាប់ជាមួយនូវឯកសារដែលកំណត់អំពីចំណុចដែលសុំឱ្យធ្វើកោសលវិច័យ ។ ប៉ុន្តែ ប្រសិនបើមានមូលហេតុដែលពុំអាចជៀសវាងបាន ឯកសារនោះអាចដាក់ នៅក្នុងអំឡុងពេលដែលតុលាការបានកំណត់ ។

៣-តុលាការត្រូវសួរយោបល់របស់ភាគីម្ខាងទៀត អំពីការស្នើសុំដែលមានចែងនៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ ។

៤-តុលាការត្រូវកំណត់នូវចំណុចដែលត្រូវធ្វើកោសលវិច័យ ដោយយោងទៅតាមឯកសារដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ ហើយពិចារណាអំពីយោបល់ដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ៣ ខាងលើនេះ ។ ក្នុងករណីនេះ តុលាការត្រូវផ្ញើឯកសារអំពីចំណុចដែលត្រូវធ្វើកោសលវិច័យនោះ ទៅអ្នកជំនាញ ។

មាត្រា ១៤៤.– ការចាត់តាំងអ្នកជំនាញខាងកោសលវិច័យ ករណីយកិច្ចធ្វើកោសលវិច័យ

១-អ្នកជំនាញខាងកោសលវិច័យត្រូវបានចាត់តាំងដោយតុលាការ ។

២-ជនដែលមានចំណេះវិជ្ជា និង បទពិសោធន៍ចាំបាច់ក្នុងការធ្វើកោសលវិច័យមានករណីយកិច្ចធ្វើកោសលវិច័យ ។

៣-ជនទាំងឡាយពុំអាចធ្វើជាអ្នកជំនាញខាងកោសលវិច័យបាន ក្នុងករណីដូចខាងក្រោមនេះ :

ក-ការធ្វើកោសលវិច័យនោះ បណ្ដាលឱ្យអ្នកជំនាញផ្ទាល់ខ្លួន ឬ សហព័ទ្ធ ឬ ញាតិឯទៀតរបស់ខ្លួន អាចទទួលរងនូវការចោទប្រកាន់អំពីបទអាជ្ញា ឬ ទទួលការផ្ដន្ទាទោស ។ បញ្ញត្តិនេះត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះករណីដែលការធ្វើកោសលវិច័យនោះ អាចធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់កិត្តិយសរបស់បុគ្គលដែលបានរៀបរាប់ខាងលើនេះ ឬ បណ្ដាលឱ្យមានការបែកបាក់ធ្ងន់ធ្ងរដល់ទំនាក់ទំនងគ្រួសារ ។

ខ-ចំណុចដែលត្រូវធ្វើកោសលវិច័យនោះ មានការពាក់ព័ន្ធទៅនឹងកិច្ចការសម្ងាត់ក្នុងមុខនាទីរបស់ខ្លួន ជាមន្ត្រីរាជការ ឬ អតីតមន្ត្រីរាជការ ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលជនទាំងនេះ បានទទួលនូវការយល់ព្រមពីសំណាក់ក្រសួង ឬ ស្ថាប័នគ្រប់គ្រង ។ ក្រសួង ឬ ស្ថាប័នគ្រប់គ្រង មិនអាចបដិសេធមិនផ្ដល់ការយល់ព្រមបានឡើយ លើកលែងតែក្នុងករណីដែលអាចធ្វើឱ្យខូចផលប្រយោជន៍សាធារណៈ ឬ បណ្ដាលឱ្យមានឧបសគ្គធ្ងន់ធ្ងរក្នុងការបំពេញការងាររដ្ឋ ។

គ-ចំណុចដែលត្រូវធ្វើកោសលវិច័យនោះ មានការពាក់ព័ន្ធទៅនឹងអង្គហេតុដែលបានដឹងដោយវេជ្ជបណ្ឌិត ទន្តបណ្ឌិត ឆ្មប គិលានុបដ្ឋាយិកា គិលានុបដ្ឋាក ឱសថការី មេធាវី អ្នកមានមុខងារក្នុងសាសនា ឬ អ្នកដែលធ្លាប់មានមុខងារខាងលើនេះ ក្នុងការបំពេញតួនាទីរបស់ខ្លួន ហើយដែលត្រូវលាក់ការសម្ងាត់ ។

ឃ-ចំណុចដែលត្រូវធ្វើកោសលវិច័យនោះ មានការពាក់ព័ន្ធនឹងការសម្ងាត់ក្នុងបច្ចេកទេស ឬវិជ្ជាជីវៈ ។

៤-ស្ថាប័នគ្រប់គ្រងដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ៣ ចំណុច ខ គឺព្រឹទ្ធសភា ចំពោះសមាជិកព្រឹទ្ធសភា ឬ អតីតសមាជិកព្រឹទ្ធសភា រដ្ឋសភា ចំពោះសមាជិករដ្ឋសភា ឬ អតីតសមាជិករដ្ឋសភា រីឯចំពោះសមាជិករាជរដ្ឋាភិបាល ឬ អតីតសមាជិករាជរដ្ឋាភិបាលវិញ

គឺគណៈរដ្ឋមន្ត្រី ។

៥-បញ្ញត្តិនៃចំណុច ខ គ និង ឃ នៃកថាខណ្ឌទី ៣ ខាងលើនេះ មិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលអ្នកជំនាញខាងកោសលវិច័យនោះ ទទួលការលើកលែងពីករណីយកិច្ចលាក់ការសម្ងាត់ ។

មាត្រា ១៤៥.– បណ្ដឹងផាត់ចោលអ្នកជំនាញខាងកោសលវិច័យ

១-ក្នុងករណីមានហេតុដែលរារាំងសច្ចភាពនៃការធ្វើកោសលវិច័យរបស់អ្នកជំនាញ ភាគីអាចប្ដឹងផាត់ចោលអ្នកជំនាញខាងកោសលវិច័យនោះបាន នៅមុនពេលដែលអ្នកជំនាញនោះធ្វើសេចក្ដីសន្និដ្ឋានអំពីចំណុចដែលត្រូវធ្វើកោសលវិច័យ ។ ទោះជាក្នុងករណីដែលអ្នកជំនាញខាងកោសលវិច័យបានធ្វើសេចក្ដីសន្និដ្ឋានរួចហើយក៏ដោយ ក៏បញ្ញត្តិនេះត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះករណីដែលមូលហេតុនៃបណ្ដឹងផាត់ចោលនោះ បានកើតឡើងនៅពេលក្រោយ ឬ ភាគីបានដឹងអំពីមូលហេតុនោះ ក្រោយពេលដែលអ្នកជំនាញនោះបានធ្វើសេចក្ដីសន្និដ្ឋានរួច ។

២-ពាក្យសុំផាត់ចោលត្រូវតែធ្វើជាលាយល័ក្ខណ៍អក្សរ លើកលែងតែក្នុងករណីដែលពាក្យសុំនោះត្រូវបានធ្វើឡើងនៅក្នុងកាលបរិច្ឆេទនៃនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ឬ កាលបរិច្ឆេទនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ។

៣-ភាគីដែលដាក់ពាក្យសុំផាត់ចោល ត្រូវធ្វើសេចក្ដីបញ្ជាក់ដំបូងអំពីមូលហេតុនៃបណ្ដឹងផាត់ចោលនោះ ។

៤-ចំពោះដីកាសម្រេចដែលសម្រេចថា បណ្ដឹងផាត់ចោលមានមូលហេតុត្រឹមត្រូវ មិនអាចធ្វើបណ្ដឹងឧបាស្រ័យបានទេ ។

៥-ចំពោះដីកាសម្រេចដែលសម្រេចថា បណ្ដឹងផាត់ចោលគ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវ អាចប្ដឹងជំទាស់បាន ។

មាត្រា ១៤៦.– ទម្រង់នៃសេចក្ដីសន្និដ្ឋានរបស់អ្នកជំនាញខាងកោសលវិច័យ និង សំណួររបស់អ្នកជំនាញ ជាអាទិ៍

១-តុលាការអាចឱ្យអ្នកជំនាញខាងកោសលវិច័យ បញ្ចេញយោបល់ជាលាយល័ក្ខណ៍អក្សរ ឬ ដោយផ្ទាល់មាត់បាន ។

២-ក្នុងករណីដែលមានការចាំបាច់សម្រាប់កិច្ចការធ្វើកោសលវិច័យ អ្នកជំនាញខាងកោសលវិច័យអាចចូលរួមក្នុងសវនាការ ហើយអាចស្នើសុំឱ្យតុលាការធ្វើការសាកសួរសាក្សី ឬ សាមីភាគី ឬ ដោយទទួលការអនុញ្ញាតពីតុលាការ អាចសាកសួរដោយផ្ទាល់ទៅលើជនទាំងនោះបាន ។

មាត្រា ១៤៧.- ការអនុវត្តដូចគ្នាតាមបញ្ញត្តិស្ដីពីការសាកសួរសាក្សី ទម្រង់សម្បថ

បញ្ញត្តិនៃផ្នែកទី ២ (ការសាកសួរសាក្សី) ជំពូកទី ៣ គន្ថីទី ២ នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះការធ្វើកោសលវិច័យ លើកលែងតែក្នុងករណីដែលមានបញ្ញត្តិពិសេស ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ១៣២ (ករណីយកិច្ចរបស់សាក្សី) នៃក្រមនេះ មិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ។

ផ្នែកទី ៥
ភស្តុតាងជាឯកសារ

មាត្រា ១៤៨.- ការស្នើសុំឱ្យពិនិត្យភស្តុតាងជាឯកសារ ជាអាទិ៍

១-ការស្នើសុំឱ្យពិនិត្យភស្តុតាងជាឯកសារ ត្រូវធ្វើឡើងដោយផ្ដល់នូវឯកសារដែលសាមីភាគីមាន ឬ ដោយដាក់ពាក្យសុំទៅតុលាការឱ្យបង្គាប់ឱ្យម្ចាស់ឯកសារផ្ដល់ឯកសារនោះមក ។

២-ទោះបីជាមានបញ្ញត្តិក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះក៏ដោយ ក៏ការស្នើសុំឱ្យពិនិត្យភស្តុតាងជាឯកសារនេះអាចធ្វើបាន ដោយដាក់ពាក្យសុំទៅតុលាការឱ្យស្នើសុំឱ្យម្ចាស់ឯក-សារផ្ញើឯកសារនោះមក ។

៣-ក្នុងករណីដែលយល់ឃើញថាចាំបាច់ តុលាការអាចឃាត់ទុកនូវឯកសារដែលបានផ្ដល់មក ឬ ដែលបានផ្ញើមកបាន ។

មាត្រា ១៤៩.- ការភ្ជាប់មកជាមួយនូវឯកសារបកប្រែ ជាអាទិ៍

១-ក្នុងករណីដែលការស្នើសុំឱ្យពិនិត្យភស្តុតាងជាឯកសារដែលសរសេរជាភាសាបរទេស ភាគីដែលស្នើសុំត្រូវភ្ជាប់មកជាមួយនូវសេចក្ដីបកប្រែត្រង់ចំណុចដែលខ្លួនសុំឱ្យពិនិត្យនោះ ។

២-ក្នុងករណីដែលភាគីម្ខាងទៀត មានយោបល់អំពីភាពត្រឹមត្រូវនៃសេចក្ដីបកប្រែ ដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ភាគីនោះត្រូវដាក់ជូនតុលាការនូវយោបល់របស់ខ្លួនជាលាយល័ក្ខណ៍អក្សរ ។

មាត្រា ១៥០.- ករណីយកិច្ចផ្ដល់ឯកសារ

១-បុគ្គលដែលជាម្ចាស់ឯកសារ ពុំអាចបដិសេធនូវការផ្ដល់ឯកសារបានឡើយ លើកលែងតែមានបញ្ញត្តិពិសេសនៅក្នុងក្រមនេះ ឬ ច្បាប់ផ្សេង ។

២-បុគ្គលដែលជាម្ចាស់ឯកសារ អាចបដិសេធនូវការផ្ដល់ឯកសារបាន នៅក្នុងករណីដែលឯកសារនោះត្រូវនឹងចំណុចណាមួយដូចខាងក្រោមនេះ :

ក-ឯកសារមានសរសេរអំពីហេតុដែលបណ្ដាលឱ្យម្ចាស់ឯកសារ ឬ សហព័ទ្ធ ឬ ញាតិដទៃទៀតរបស់ខ្លួន អាចទទួលរងនូវការចោទប្រកាន់អំពីបទអាជ្ញា ឬ ទទួលការផ្ដន្ទាទោស ឬ ហេតុដែលអាចនឹងធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់កិត្តិយសរបស់បុគ្គលដែលរៀបរាប់ខាងលើ ឬ អាចបណ្ដាលឱ្យមានការបាក់បែកធ្ងន់ធ្ងរដល់ទំនាក់ទំនងគ្រួសារ ។

ខ-ឯកសារមានការពាក់ព័ន្ធទៅនឹងកិច្ចការសម្ងាត់ក្នុងមុខនាទីរបស់មន្ត្រីរាជការ ហើយការផ្ដល់ឯកសារនោះ អាចបណ្ដាលឱ្យមានឧបសគ្គធ្ងន់ធ្ងរក្នុងការបំពេញការងាររដ្ឋ ។

គ-ឯកសារមានសរសេរអំពីអង្គហេតុដែលបានដឹងដោយវេជ្ជបណ្ឌិត ទន្តបណ្ឌិត ឆ្មប គិលានុបដ្ឋាយិកា គិលានុបដ្ឋាក ឱសថការី មេធាវី អ្នកមានមុខងារក្នុងសាសនា ឬ អ្នកដែលធ្លាប់មានមុខងារខាងលើនេះ នៅក្នុងការបំពេញតួនាទីរបស់ខ្លួន ហើយដែលខ្លួនមិនបានទទួលការលើកលែងពីករណីយកិច្ចលាក់ការសម្ងាត់ ឬ ហេតុដែលពាក់ព័ន្ធទៅនឹងការសម្ងាត់ក្នុងបច្ចេកទេស ឬ វិជ្ជាជីវៈ ហើយដែលខ្លួនមិនបានទទួលការលើកលែងពីករណីយ-កិច្ចលាក់ការសម្ងាត់ ។

មាត្រា ១៥១.- ពាក្យសុំដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យផ្ដល់ឯកសារ

១-ពាក្យសុំដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យផ្ដល់ឯកសារ ត្រូវធ្វើឡើងដោយបញ្ជាក់ឱ្យបានច្បាស់លាស់នូវចំណុចខាងក្រោមនេះ :

ក-ចំណងជើង និង ខ្លឹមសារនៃឯកសារ ។

ខ-ម្ចាស់ឯកសារ ។

គ-អង្គហេតុដែលត្រូវបញ្ជាក់បំភ្លឺ ។

២-ពាក្យសុំដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យផ្តល់ឯកសារ ត្រូវធ្វើជាលាយល័ក្ខណ៍អក្សរ ។

៣-បើភាគីម្ខាងទៀតមានយោបល់ស្តីពីពាក្យសុំដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើ ភាគីនោះត្រូវដាក់ជូនទៅតុលាការនូវយោបល់របស់ខ្លួនជាលាយល័ក្ខណ៍អក្សរ ។

មាត្រា ១៥២.– ដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យផ្តល់ឯកសារ ជាអាទិ៍

១-ក្នុងករណីដែលតុលាការយល់ឃើញថា ពាក្យសុំដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យផ្តល់ឯកសារមានមូលហេតុត្រឹមត្រូវ តុលាការត្រូវបង្គាប់ដោយដីកាសម្រេច ឱ្យម្ចាស់ឯកសារផ្តល់ឯកសារនោះ ។ ក្នុងករណីនេះ បើមានផ្នែកខ្លះនៃឯកសារដែលតុលាការយល់ឃើញថា មិនចាំបាច់ពិនិត្យ ឬ មានផ្នែកខ្លះដែលពុំអាចទទួលស្គាល់ថា មានករណីយកិច្ចក្នុងការផ្តល់ជូននោះតុលាការអាចបង្គាប់ឱ្យផ្តល់ដោយលើកលែងចោលនូវផ្នែកនោះបាន ។

២-ក្នុងករណីដែលតុលាការមានបំណងនឹងបង្គាប់ឱ្យតតិយជនផ្តល់ឯកសារ តុលាការ ត្រូវសួរតតិយជននោះ ។

៣-ចំពោះដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យផ្តល់ឯកសារ អាចប្តឹងជំទាស់បាន ។

មាត្រា ១៥៣.– អានុភាពនៅក្នុងករណីដែលភាគីមិនអនុវត្តតាមដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យផ្តល់ឯកសារ ជាអាទិ៍

១-ក្នុងករណីដែលភាគីមិនអនុវត្តតាមដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យផ្តល់ឯកសារទេ តុលាការអាចទទួលស្គាល់ថា សេចក្តីអះអាងរបស់ភាគីម្ខាងទៀតដែលពាក់ព័ន្ធនឹងខ្លឹមសារក្នុងឯកសារនោះ ជាការពិតបាន ។

២-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះករណីដែលភាគីបានធ្វើឱ្យវិនាសបាត់បង់នូវឯកសារដែលខ្លួនមានករណីយកិច្ចត្រូវផ្តល់ ឬ ធ្វើឱ្យឯកសារនោះមិនអាចប្រើប្រាស់បាន ក្នុងគោលបំណងរារាំងដល់ការប្រើប្រាស់របស់ភាគីម្ខាងទៀត ។

៣-ក្នុងករណីដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ និង កថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ បើភាគីម្ខាងទៀតមានការពិបាកយ៉ាងខ្លាំង ក្នុងការធ្វើសេចក្តីអះអាងឱ្យបានច្បាស់លាស់អំពី

ខ្លឹមសារក្នុងឯកសារនោះ និង ក្នុងការបំភ្លឺអង្គហេតុដែលត្រូវបញ្ជាក់ដោយឯកសារនោះ ទោះបីប្រើភស្តុតាងផ្សេងទៀតក៏ដោយ នោះតុលាការអាចទទួលស្គាល់ថា សេចក្តីអះអាងរបស់ភាគីម្ខាងទៀតដែលពាក់ព័ន្ធនឹងអង្គហេតុនោះជាការពិតបាន ។

មាត្រា ១៥៤.– ប្រាក់ពិន័យក្នុងករណីដែលតតិយជនមិនគោរពតាមដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យផ្តល់ឯកសារ

១-ក្នុងករណីដែលតតិយជនមិនគោរពតាមដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យផ្តល់ឯកសារ តុលាការអាចពិន័យជាប្រាក់ចំនួនមិនលើសពី ២.០០០.០០០ (ពីរលាន) រៀល ដោយដីកាសម្រេចបាន ។

២-ចំពោះដីកាសម្រេចដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ អាចប្តឹងជំទាស់បាន ។

មាត្រា ១៥៥.– ភាពត្រឹមត្រូវក្នុងការធ្វើឯកសារ

១-ភាគីដែលបានស្នើសុំឱ្យពិនិត្យភស្តុតាងជាឯកសារ ត្រូវបញ្ជាក់ថា ឯកសារនោះត្រូវបានធ្វើឡើងដោយត្រឹមត្រូវ ។

២-បើទទួលស្គាល់ថា ឯកសារត្រូវបានធ្វើឡើងដោយមន្ត្រីរាជការនៅក្នុងមុខនាទី ដោយផ្អែកលើទម្រង់ និង ខ្លឹមសារនៃឯកសារ នោះត្រូវសន្មតថាជាឯកសារសាធារណៈដែលបានធ្វើឡើងដោយត្រឹមត្រូវ ។

៣-បើមានមន្ទិលសង្ស័យទៅលើភាពត្រឹមត្រូវក្នុងការធ្វើឯកសារសាធារណៈ នោះតុលាការអាចសួរដោយឆន្ទានុសិទ្ធិ ទៅក្រសួង ឬ ស្ថាប័នដែលពាក់ព័ន្ធបាន ។

៤-ចំពោះឯកសារឯកជនដែលមានចុះហត្ថលេខារបស់សាមីខ្លួនផ្ទាល់ ឬ អ្នកតំណាង ត្រូវសន្មតថាជាឯកសារដែលបានធ្វើឡើងដោយត្រឹមត្រូវ ។

៥-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ និង ទី ៣ ខាងលើនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះឯកសារដែលត្រូវទទួលស្គាល់ថា ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយក្រសួង ឬ ស្ថាប័នបរទេស ។

មាត្រា ១៥៦.– ការបញ្ជាក់ដោយប្រៀបធៀបអក្សរដែលសរសេរដោយដៃ

១-ភាពត្រឹមត្រូវក្នុងការធ្វើឯកសារ ក៏អាចបញ្ជាក់ដោយការប្រៀបធៀបអក្សរដែល

សរសេរដោយដៃបានដែរ ។

២-បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ១៤៨ (ការស្នើសុំឱ្យពិនិត្យភស្តុតាងជាឯកសារ ជាអាទិ៍) មាត្រា ១៥២ (ដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យផ្តល់ឯកសារ ជាអាទិ៍) និង កថាខណ្ឌទី ១ និង ទី ២ នៃមាត្រា ១៥៣ (អានុភាពនៅក្នុងករណីដែលភាគីមិនអនុវត្តតាមដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យផ្តល់ឯកសារ ជាអាទិ៍) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះការដាក់ ឬ ផ្ញើនូវឯកសារ ឬ វត្ថុឯទៀត ដែលមានសរសេរអក្សរដោយដៃ ដើម្បីប្រើប្រាស់ក្នុងការប្រៀបធៀប ។

៣-បើគ្មានអក្សរដែលសរសេរដោយដៃរបស់ភាគីម្ខាងទៀត ដែលមានលក្ខណៈសមរម្យដើម្បីធ្វើការប្រៀបធៀប តុលាការអាចបង្គាប់ឱ្យភាគីនោះសរសេរអក្សរដើម្បីប្រើប្រាស់ក្នុងការប្រៀបធៀប ដោយដីកាសម្រេចបាន ។

៤-ក្នុងករណីដែលភាគីម្ខាងទៀតពុំព្រមធ្វើតាមដីកាសម្រេចដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ៣ ខាងលើនេះ ដោយគ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវទេ តុលាការអាចទទួលស្គាល់ថាសេចក្តីអះអាងអំពីភាពត្រឹមត្រូវក្នុងការធ្វើឯកសាររបស់អ្នកស្នើសុំឱ្យពិនិត្យឯកសារ ជាការពិត ។ បញ្ញត្តិនេះត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះករណីដែលការសរសេរអក្សរនោះក្លែងបន្លំ ។

៥-ក្នុងករណីដែលតតិយជនពុំព្រមធ្វើតាមដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យផ្តល់ឯកសារ ដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ១៥៣ (អានុភាពនៅក្នុងករណីដែលភាគីមិនអនុវត្តតាមដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យផ្តល់ឯកសារ ជាអាទិ៍) នៃក្រមនេះ ដែលត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នា នៅក្នុងបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រានេះ ដោយគ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវទេ តុលា-ការអាចពិន័យជាប្រាក់ចំនួនមិនលើសពី ២.០០០.០០០ (ពីរលាន) រៀល ដោយដីកាសម្រេចបាន ។

៦-ចំពោះដីកាសម្រេចដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ៥ ខាងលើនេះ អាចប្តឹងជំទាស់បាន ។

មាត្រា ១៥៧.– ប្រាក់ពិន័យចំពោះអ្នកប្រកែកនឹងភាពត្រឹមត្រូវក្នុងការធ្វើឯកសារ

១-ក្នុងករណីដែលភាគី ឬ អ្នកតំណាងរបស់ភាគីនោះប្រកែកនឹងភាពត្រឹមត្រូវក្នុងការធ្វើឯកសារ ដោយផ្ទុយពីការពិត ដោយចេតនា ឬ ដោយកំហុសធ្ងន់ធ្ងរ តុលាការអាច

ពិន័យជាប្រាក់ចំនួនមិនលើសពី ១.០០០.០០០ (មួយលាន) រៀល ដោយដីកាសម្រេចបាន ។

២-ចំពោះដីកាសម្រេចដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ អាចប្ដឹងជំទាស់បាន ។

៣-ចំពោះករណីដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ បើភាគី ឬ អ្នកតំណាង ដែលប្រកែកនឹងភាពត្រឹមត្រូវក្នុងការធ្វើឯកសារ បានទទួលស្គាល់ថា ឯកសារនោះ មានភាពត្រឹមត្រូវវិញ នៅក្នុងពេលដែលបណ្ដឹងកំពុងត្រូវបានចាត់ការ នោះតុលាការអាចលុបចោលនូវដីកាសម្រេចដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ដោយយោលទៅតាមស្ថានភាពបាន ។

មាត្រា ១៥៨.- ការអនុវត្តដូចគ្នាចំពោះវត្ថុដែលទុកដូចជាឯកសារ

បញ្ញត្តិនៃផ្នែកនេះត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះវត្ថុដែលមិនមែនជាឯកសារដូចជាប្លង់រូបថត ខ្សែអាត់ ខ្សែវីដេអូ និង វត្ថុឯទៀតដែលបង្កើតឡើងសម្រាប់ផ្ដល់ព័ត៌មាន ។

មាត្រា ១៥៩.- របៀបចាត់ចែងក្នុងករណីដែលមានការស្នើសុំឱ្យពិនិត្យភស្តុតាងជាឯកសារដែលកត់ចម្លងពីខ្សែអាត់ ជាអាទិ៍

ភាគីដែលស្នើសុំឱ្យពិនិត្យភស្តុតាងជាឯកសារ ដោយដាក់ឯកសារដែលកត់ចម្លងជាលាយល័ក្ខណ៍អក្សរ ពីខ្សែអាត់ ឬ ខ្សែវីដេអូ ឬ វត្ថុដែលអាចថតរូបធាតុដែលទៀងទាត់បានតាមវិធីផ្សេងទៀត កាលបើភាគីម្ខាងទៀតសុំឱ្យផ្ដល់នូវវត្ថុចម្លងពីវត្ថុទាំងឡាយនោះ ភាគីត្រូវផ្ដល់វត្ថុចម្លងនោះ ទៅភាគីម្ខាងទៀត ។

មាត្រា ១៦០.- ការដាក់ឯកសារពន្យល់អំពីអត្ថន័យនៃខ្សែអាត់ ជាអាទិ៍

១-ភាគីដែលស្នើសុំឱ្យពិនិត្យភស្តុតាងជាខ្សែអាត់ ឬ ខ្សែវីដេអូ ឬ វត្ថុដែលអាចថតរូបធាតុដែលទៀងទាត់បានតាមវិធីផ្សេងទៀត បើមានសំណូមពរពីតុលាការ ឬ ភាគីម្ខាងទៀត ភាគីនោះត្រូវដាក់ជូននូវឯកសារដែលបានកត់ចម្លងអត្ថន័យចេញពីវត្ថុនោះ ឬ ឯក-សារដែលពន្យល់អំពីអត្ថន័យនៃវត្ថុនោះ ។

២-ប្រសិនបើភាគីម្ខាងទៀត មានយោបល់អំពីសេចក្ដីពន្យល់អត្ថន័យនៅក្នុងឯកសារដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ភាគីនោះត្រូវដាក់ជូនទៅតុលាការនូវ

ឯកសារដែលសរសេរអំពីយោបល់របស់ខ្លួន ។

ផ្នែកទី ៦
ការត្រួតពិនិត្យ

មាត្រា ១៦១.– ការស្នើសុំឱ្យត្រួតពិនិត្យ

ការស្នើសុំឱ្យត្រួតពិនិត្យត្រូវធ្វើឡើង ដោយចង្អុលបង្ហាញនូវកម្មវត្ថុដែលត្រូវត្រួតពិនិត្យ ។

មាត្រា ១៦២.– ការបង្ហាញនូវកម្មវត្ថុដែលត្រូវត្រួតពិនិត្យ ជាអាទិ៍

១-បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ១៤៨ (ការស្នើសុំឱ្យពិនិត្យភស្តុតាងជាឯកសារ ជាអាទិ៍) មាត្រា ១៥២ (ដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យផ្តល់ឯកសារ ជាអាទិ៍) និង មាត្រា ១៥៣ (អានុភាពនៅក្នុងករណីដែលភាគីមិនអនុវត្តតាមដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យផ្តល់ឯកសារ ជាអាទិ៍) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះការបង្ហាញ ឬ ការផ្ញើមកនូវកម្មវត្ថុដែលត្រូវត្រួតពិនិត្យ ។

២-ក្នុងករណីដែលតតិយជនមិនព្រមធ្វើតាមដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យបង្ហាញ ដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ១៥២ (ដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យផ្តល់ឯកសារ ជាអាទិ៍) នៃក្រមនេះ ដែលត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នា នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រានេះ ដោយគ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវទេ តុលាការអាចពិន័យជាប្រាក់ចំនួនមិនលើសពី ២.០០០.០០០ (ពីរលាន) រៀល ដោយដីកាសម្រេចបាន ។

៣-ចំពោះដីកាសម្រេចដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ អាចប្តឹងជំទាស់បាន ។

ផ្នែកទី ៧
ការថែរក្សាការពារភស្តុតាង

មាត្រា ១៦៣.– ការថែរក្សាការពារភស្តុតាង

១-ក្នុងករណីដែលតុលាការយល់ឃើញថា មានស្ថានភាពដែលនឹងមានការលំបាកក្នុងការប្រើប្រាស់ភស្តុតាង បើមិនធ្វើការពិនិត្យភស្តុតាងនោះជាមុនទេ នោះតុលាការអាចធ្វើការពិនិត្យភស្តុតាងជាមុនបាន តាមពាក្យសុំ ដោយអនុលោមតាមបញ្ញត្តិនៃជំពូកនេះ ។

២-លទ្ធផលនៃការពិនិត្យភស្តុតាងដែលធ្វើឡើង ដោយអនុលោមទៅតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវមានប្រសិទ្ធភាពនៅក្នុងបណ្តឹងអង្គសេចក្តី ។

៣-ក្នុងការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់នៃបណ្តឹងអង្គសេចក្តី ភាគីត្រូវធ្វើសេចក្តីថ្លែងការណ៍អំពីលទ្ធផលនៃការពិនិត្យភស្តុតាងដែលបានធ្វើឡើង ដោយអនុលោមទៅតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ។

មាត្រា ១៦៤.– តុលាការមានសមត្ថកិច្ច

១-ពាក្យសុំឱ្យថែរក្សាការពារភស្តុតាងដែលធ្វើក្រោយពេលដាក់ពាក្យបណ្តឹង ត្រូវធ្វើនៅតុលាការនៃលំដាប់ថ្នាក់ដែលភស្តុតាងនោះនឹងត្រូវបានប្រើប្រាស់ ។

២-ពាក្យសុំឱ្យថែរក្សាការពារភស្តុតាងដែលធ្វើមុនពេលដាក់ពាក្យបណ្តឹង ត្រូវធ្វើនៅសាលាដំបូងដែលមានសមត្ថកិច្ចនៅទីសំណាក់របស់បុគ្គលដែលត្រូវទទួលការសាកសួរ ឬរបស់បុគ្គលដែលជាម្ចាស់ឯកសារ ឬ នៅទីកន្លែងនៃវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យ ។

៣-ក្នុងករណីដែលមានស្ថានភាពជាបន្ទាន់ ទោះជានៅក្រោយពេលបានដាក់ពាក្យបណ្តឹងក៏ដោយ ក៏ពាក្យសុំឱ្យថែរក្សាការពារភស្តុតាង អាចធ្វើនៅសាលាដំបូងដូចបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះបានដែរ ។

មាត្រា ១៦៥.– របៀបដាក់ពាក្យសុំឱ្យថែរក្សាការពារភស្តុតាង

១-ពាក្យសុំឱ្យថែរក្សាការពារភស្តុតាង ត្រូវធ្វើជាលាយល័ក្ខណ៍អក្សរ ។

២-ពាក្យសុំដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវសរសេរនូវចំណុចដូចខាងក្រោមនេះ :

ក-ឈ្មោះ ឬ នាមករណ៍ និង អាសយដ្ឋានរបស់ភាគីម្ខាងទៀត ។

ខ-អង្គហេតុដែលត្រូវបញ្ជាក់ ។

គ-ភស្តុតាងដែលត្រូវថែរក្សាការពារ ។

ឃ-មូលហេតុនៃការថែរក្សាការពារភស្តុតាង ។

៣-មូលហេតុនៃការថែរក្សាការពារភស្តុតាង ត្រូវធ្វើសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូង ។

មាត្រា ១៦៦.– វិធីចាត់ចែងក្នុងករណីដែលពុំអាចកំណត់ភាគីម្ខាងទៀតបាន

ពាក្យសុំឱ្យថែរក្សាការពារភស្តុតាងអាចធ្វើទៅបាន ទោះជាមិនអាចកំណត់ភាគីម្ខាងទៀតបានក៏ដោយ ។ ក្នុងករណីនេះ តុលាការអាចជ្រើសតាំងអ្នកតំណាងពិសេសសម្រាប់ជនដែលនឹងក្លាយជាភាគីម្ខាងទៀតបាន ។

មាត្រា ១៦៧.– ការថែរក្សាការពារភស្តុតាងដោយឆន្ទានុសិទ្ធិ

នៅពេលដែលបណ្តឹងកំពុងចាត់ការ បើយល់ឃើញថាចាំបាច់ តុលាការអាចចេញដីកាសម្រេចឱ្យថែរក្សាការពារភស្តុតាង ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិបាន ។

មាត្រា ១៦៨.– ការធ្វើឧបាស្រ័យ

ចំពោះដីកាសម្រេចលើកចោលពាក្យសុំឱ្យថែរក្សាការពារភស្តុតាង អ្នកដាក់ពាក្យសុំអាចប្តឹងជំទាស់បាន ។

មាត្រា ១៦៩.– ការកោះហៅតាមកាលបរិច្ឆេទ

នៅកាលបរិច្ឆេទពិនិត្យភស្តុតាង តុលាការត្រូវធ្វើការកោះហៅអ្នកដាក់ពាក្យសុំ និងភាគីម្ខាងទៀត ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីចាំបាច់បន្ទាន់ ។

មាត្រា ១៧០.– សោហ៊ុយសម្រាប់ថែរក្សាការពារភស្តុតាង

សោហ៊ុយដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការថែរក្សាការពារភស្តុតាង គឺជាផ្នែកមួយនៃប្រាក់ប្រដាប់ក្តី ។

មាត្រា ១៧១.– ការសាកសួរសាជាថ្មីនៅពេលទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់

ចំពោះសាក្សីដែលបានសាកសួរនៅក្នុងនីតិវិធីនៃការថែរក្សាការពារភស្តុតាង បើភាគីស្នើសុំឱ្យសាកសួរនៅពេលទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ តុលាការត្រូវសាកសួរសាក្សីនោះ ។

មាត្រា ១៧២.– ការធ្វើកំណត់ហេតុស្តីពីការថែរក្សាការពារភស្តុតាង

ក្នុងករណីដែលធ្វើការពិនិត្យភស្តុតាងដើម្បីថែរក្សាការពារភស្តុតាង តុលាការដែលបានធ្វើការពិនិត្យភស្តុតាង ត្រូវផ្ញើនូវកំណត់ហេតុស្តីពីការពិនិត្យភស្តុតាងនោះ ទៅតុលាការដែលរក្សាទុកនូវសំណុំរឿងនៃបណ្តឹងអង្គសេចក្តី ។

ជំពូកទី ៤
ការផ្អាក និង បន្តនីតិវិធីនៃបណ្តឹង

មាត្រា ១៧៣.– ការផ្អាក និង ការទទួលបន្តនីតិវិធីនៃបណ្តឹង

១-នីតិវិធីនៃបណ្តឹងត្រូវផ្អាក ពេលមានហេតុដូចចំណុចខាងក្រោមនេះ :

ក-មរណភាពរបស់ភាគី ។

ខ-ការរំលត់នីតិបុគ្គលដែលជាភាគី ដោយការរួមបញ្ចូលនីតិបុគ្គល ។

គ-ការបាត់បង់នូវសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើបណ្តឹងរបស់ភាគី ឬ មរណភាពរបស់អ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ ឬ ការរលត់នូវសិទ្ធិតំណាង ។

ឃ-មរណភាព ឬ ការបាត់បង់នូវលក្ខណសម្បត្តិដោយហេតុផ្សេងរបស់បុគ្គលដែលមានលក្ខណសម្បត្តិដែលបានកំណត់ ហើយធ្វើបណ្តឹងក្នុងនាមផ្ទាល់ខ្លួន ជំនួសអ្នកដទៃ ។

ង-មរណភាព ឬ ការបាត់បង់នូវលក្ខណសម្បត្តិដោយហេតុផ្សេងរបស់ភាគីដែលត្រូវបានជ្រើសរើសទាំងអស់ ដោយបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៤២ (ការជ្រើសរើសភាគី) នៃក្រមនេះ ។

២-ពេលមានហេតុដូចបានកំណត់នៅចំណុចនីមួយៗនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ បុគ្គលដែលត្រូវទទួលបន្តនីតិវិធីនៃបណ្តឹង គឺ :

ក-បើមរណភាពរបស់ភាគី គឺ សន្តតិជន ឬ បុគ្គលដែលត្រូវបន្តបណ្តឹងតាមច្បាប់ ឬ បទដ្ឋានផ្សេងទៀត ។

ខ-បើការរំលត់នីតិបុគ្គលដែលជាភាគី ដោយការរួមបញ្ចូលនីតិបុគ្គល គឺ នីតិ-បុគ្គលដែលទទួលបន្តនូវសិទ្ធិ និង កាតព្វកិច្ចក្រោយការរួមបញ្ចូលនីតិបុគ្គល ។

គ-បើការបាត់បង់នូវសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើបណ្តឹងរបស់ភាគី ឬ មរណភាពរបស់អ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ ឬ ការរលត់នូវសិទ្ធិតំណាង គឺ អ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ ឬ ភាគីដែលមានសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើបណ្តឹងឡើងវិញ ។

ឃ-បើមរណភាព ឬ ការបាត់បង់នូវលក្ខណសម្បត្តិដោយហេតុផ្សេងរបស់បុគ្គលដែលមានលក្ខណសម្បត្តិដែលបានកំណត់ ហើយធ្វើបណ្តឹងក្នុងនាមផ្ទាល់ខ្លួនជំនួសអ្នកដទៃ គឺ បុគ្គលដែលមានលក្ខណសម្បត្តិដូចគ្នា ។

ង-បើមរណភាព ឬ ការបាត់បង់នូវលក្ខណសម្បត្តិដោយហេតុផ្សេងរបស់ភាគីដែលត្រូវបានជ្រើសរើសទាំងអស់ ដោយបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៤២ (ការជ្រើសរើសភាគី) នៃក្រមនេះ គឺ អ្នកដែលបានជ្រើសរើសទាំងអស់ ដោយមាត្រា ៤២ ឬ ភាគីដែលត្រូវបានជ្រើសរើសសាជាថ្មីដោយមាត្រា ៤២ ។

៣-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ មិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលមានអ្នកតំណាងដោយអាណត្តិ ។ ប៉ុន្តែ អ្នកតំណាងដោយអាណត្តិ ត្រូវរាយការណ៍ទៅតុលាការ អំពីការកើតឡើងនូវហេតុដែលបានកំណត់ក្នុងចំណុចនីមួយៗ នៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ។

៤-ទោះបីជាមានហេតុដូចបានកំណត់ក្នុងចំណុច ក នៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះក៏ដោយ ក៏សន្តតិជនមិនអាចទទួលបន្តនីតិវិធីនៃបណ្តឹងបានដែរ ក្នុងអំឡុងពេលដែលសន្តតិ-ជននោះអាចបោះបង់ចោលនូវសន្តតិកម្មបាន ។

មាត្រា ១៧៤.– ការបញ្ចប់នូវនីតិវិធីនៃបណ្តឹងដោយស្វ័យប្រវត្តិ

ក្នុងករណីដែលភាគីបានទទួលមរណភាព ឬ បានរលត់ដោយការរួមបញ្ចូលនៃនីតិ-បុគ្គល ហើយគ្មានអ្នកទទួលបន្តនូវសិទ្ធិឬកាតព្វកិច្ចដែលជាកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹង ឬ សិទ្ធិឬកាតព្វកិច្ចនោះបានធ្លាក់ទៅលើបុគ្គលតែម្នាក់ នោះនីតិវិធីនៃបណ្តឹងត្រូវបានបញ្ចប់ ។ ក្នុងករណីនេះ តុលាការត្រូវចេញសាលក្រមប្រកាសបញ្ចប់បណ្តឹងនោះ ។

មាត្រា ១៧៥.– នីតិវិធីដើម្បីទទួលបន្ត

១-ការដាក់ពាក្យសុំទទួលបន្តនីតិវិធីនៃបណ្តឹង អាចធ្វើឡើងដោយបុគ្គលដែលមានបំណងទទួលបន្ត ឬ ដោយភាគីម្ខាងទៀត ។

២-ប្រសិនបើមានពាក្យសុំទទួលបន្តនីតិវិធីនៃបណ្តឹង តុលាការត្រូវជូនដំណឹងទៅភាគីម្ខាងទៀត ។

៣-ប្រសិនបើមានពាក្យសុំទទួលបន្តនីតិវិធីនៃបណ្តឹង តុលាការត្រូវធ្វើការស្រាវជ្រាវដោយឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ខ្លួន ហើយបើយល់ឃើញថា គ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវទេ តុលាការត្រូវលើកចោលនូវពាក្យសុំនោះ ដោយដីកាសម្រេច ។ ចំពោះដីកាសម្រេចនេះ អាចប្តឹងជំទាស់បាន ។

៤-ក្នុងករណីដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ៣ ខាងលើនេះ ប្រសិនបើយល់ឃើញថា មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវ តុលាការត្រូវអនុញ្ញាតការទទួលបន្តនីតិវិធីនៃបណ្តឹងនោះ ដោយដីកាសម្រេច ។

៥-ក្នុងករណីដែលមានពាក្យសុំទទួលបន្តនីតិវិធីនៃបណ្តឹងដែលត្រូវបានផ្អាក ក្រោយការបញ្ជូនសាលក្រម តុលាការដែលបានចេញសាលក្រមនោះ ត្រូវធ្វើការសម្រេចសេចក្តីអំពីពាក្យសុំនោះ ។

មាត្រា ១៧៦.– ការបង្គាប់ឱ្យបន្តដោយឆន្ទានុសិទ្ធិ

ទោះបីជាភាគីទាំងសងខាងមិនបានដាក់ពាក្យសុំទទួលបន្តនីតិវិធីនៃបណ្តឹងក៏ដោយក៏តុលាការអាចបង្គាប់ឱ្យបន្តនីតិវិធីនៃបណ្តឹង ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ខ្លួន ដោយដីកាសម្រេចបានដែរ ។

មាត្រា ១៧៧.– ការបង្អង់នីតិវិធីនៃបណ្តឹង

១-ប្រសិនបើតុលាការមិនអាចបំពេញកិច្ចការរបស់ខ្លួន ដោយសារគ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិ ឬ ហេតុផ្សេងទៀត នីតិវិធីនៃបណ្តឹងត្រូវបានបង្អង់រហូតដល់ហេតុនោះរលត់ ។

២-ប្រសិនបើភាគីមិនអាចបន្តនីតិវិធីនៃបណ្តឹង ដោយសារឧបសគ្គដែលមានរយៈពេលវែង ហើយមិនអាចប៉ាន់ស្មានបានថា ពេលណាចប់ តុលាការអាចបង្គាប់ឱ្យបង្អង់នូវនីតិវិធីនៃបណ្តឹងនោះ ដោយដីកាសម្រេចបាន ។ ក្នុងករណីនេះ ពេលដែលឧបសគ្គនោះត្រូវបានកន្លងផុតទៅ តុលាការអាចលុបចោលនូវដីកាសម្រេចនោះបាន ។

៣-ប្រសិនបើរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌដែលទាក់ទងនឹងអង្គហេតុ ដែលជាមូលដ្ឋាននៃការទាមទារណាមួយក្នុងរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណី កំពុងត្រូវបានចាត់ការ នោះតុលាការអាចបង្គាប់ឱ្យបង្អង់នូវនីតិវិធីនៃបណ្តឹងរបស់រឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីនោះ ដោយដីកាសម្រេចបាន ។ នៅក្នុងករណីនេះ ពេលដែលរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌនោះត្រូវបានបញ្ចប់ តុលាការអាចលុបចោលនូវដីកាសម្រេចនោះបាន ។

មាត្រា ១៧៨.– អានុភាពនៃការផ្អាក ឬ បង្អង់នីតិវិធីនៃបណ្តឹង

១-នៅពេលដែលមានការផ្អាក ឬ បង្អង់នីតិវិធីនៃបណ្តឹង ភាគី និង តុលាការ មិនអាច

ធ្វើសកម្មភាពបណ្តឹងបានឡើយ ។ ប៉ុន្តែ តុលាការអាចប្រកាសសាលក្រមបាន ទោះបីជានីតិ-វិធីនៃបណ្តឹងនោះត្រូវបានផ្អាកក៏ដោយ ។

២-នៅពេលដែលមានការផ្អាក ឬ បង្អង់នីតិវិធីនៃបណ្តឹង អំឡុងពេលក៏ត្រូវបញ្ឈប់ដំណើរការដែរ ។ ក្នុងករណីនេះ អំឡុងពេលទាំងអស់នោះត្រូវចាប់ផ្តើមពីដំបូងវិញ ចាប់ពីពេលដែលធ្វើការជូនដំណឹងស្តីពីការទទួលបន្តនីតិវិធីនៃបណ្តឹង ឬ ពេលដែលបន្តនីតិវិធីនៃបណ្តឹងនោះ ។

ជំពូកទី ៥
ការសម្រេចសេចក្តី

ផ្នែកទី ១
បទប្បញ្ញត្តិទូទៅស្តីពីការសម្រេចសេចក្តី

មាត្រា ១៧៩.– ប្រភេទនៃការសម្រេចសេចក្តី

១-សាលក្រម គឺជាការសម្រេចសេចក្តី ដែលតុលាការធ្វើលិខិតសាលក្រមដែលមានលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់ ទៅតាមទម្រង់ដែលច្បាប់បានកំណត់ ដោយផ្អែកលើការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ លើកលែងតែក្នុងករណីដែលមានកំណត់ពិសេសនៅក្នុងក្រមនេះ ឬ នៅក្នុងច្បាប់ផ្សេង ហើយកើតអានុភាព ដោយការប្រកាស ដោយផ្អែកលើលិខិតសាលក្រមនោះ ។

២-ដីកាសម្រេច គឺជាការសម្រេចសេចក្តីដែលតុលាការ ឬ ចៅក្រមអាចធ្វើដោយមិនឆ្លងកាត់តាមការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់បាន ហើយមិនមែនជាសាលក្រម ។

ផ្នែកទី ២
បទប្បញ្ញត្តិទូទៅស្តីពីសាលក្រម

មាត្រា ១៨០.– សាលក្រមចុងក្រោយ

១-បើយល់ឃើញថា ត្រូវបញ្ចប់ការវិនិច្ឆ័យដោយផ្អែកលើលទ្ធផលដែលបានមកពីការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ និង ការពិនិត្យលើភស្តុតាង តុលាការត្រូវបញ្ចប់ការ

ទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ហើយចេញសាលក្រមចុងក្រោយ ។

២-បើយល់ឃើញថា ត្រូវបញ្ចប់ការវិនិច្ឆ័យចំពោះការទាមទារមួយ ក្នុងចំណោមការទាមទារច្រើនដែលត្រូវបានបញ្ចូលគ្នា តុលាការអាចចេញសាលក្រមសម្រេចដល់អង្គសេចក្ដីចំពោះការទាមទារតែមួយនោះបាន ។

៣-បើយល់ឃើញថា មានការចាំបាច់ដើម្បីចេញសាលក្រមចុងក្រោយ តុលាការអាចបង្គាប់ឱ្យធ្វើការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ដែលត្រូវបានបញ្ចប់ហើយនោះ សាជាថ្មីឡើងវិញបាន ។

មាត្រា ១៨១.– សាលក្រមរបៀប

បើមានវិវាទអំពីហេតុណាមួយដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុចនីមួយៗខាងក្រោមនេះ តុលាការអាចបញ្ចប់ការវិនិច្ឆ័យ ចំពោះតែហេតុនោះសិន ហើយចេញសាលក្រមរបៀបបាន :

ក-អត្ថិភាពនៃការទាមទារក្នុងករណីដែលមានវិវាទលើអត្ថិភាព និង ចំនួនទឹកប្រាក់នៃការទាមទារ ។

ខ-មធ្យោបាយតទល់ ឬ ការពារខ្លួនដែលអាចវិនិច្ឆ័យដោយឯករាជ្យបាន ។

គ-អត្ថិភាព ឬ នត្ថិភាពនៃល័ក្ខខ័ណ្ឌបណ្ដឹង ។

ឃ-ហេតុដែលទាក់ទងនឹងការបញ្ចប់បណ្ដឹង ។

មាត្រា ១៨២.– ចំណុចដែលត្រូវវិនិច្ឆ័យដោយសាលក្រម

១-តុលាការត្រូវចេញសាលក្រមចំពោះការទាមទារទាំងអស់ដែលភាគីបានសុំ ។

២-តុលាការមិនអាចចេញសាលក្រមចំពោះចំណុចណាដែលភាគីមិនបានសុំឡើយ ។

៣-តុលាការត្រូវសម្រេចសេចក្ដីអំពីករណីយកិច្ចទទួលបន្ទុកប្រាក់ប្រដាប់ក្ដី ទោះបីជាគ្មានពាក្យសុំរបស់ភាគីក៏ដោយ ។

មាត្រា ១៨៣.– ការខកខានវិនិច្ឆ័យ

បើតុលាការខកខានមិនបានធ្វើការវិនិច្ឆ័យលើការទាមទារផ្នែកណាមួយ ផ្នែកនៃការទាមទារដែលខកខាននោះ ត្រូវបានចាត់ការបន្តនៅតុលាការនោះតទៅទៀត ។

មាត្រា ១៨៤.– គោលការណ៍ជំនឿទុកចិត្តដោយសេរី

ក្នុងការចេញសាលក្រម តុលាការត្រូវវិនិច្ឆ័យទទួលស្គាល់ ឬ មិនទទួលស្គាល់ថាការអះអាងអំពីអង្គហេតុ មាន ឬ គ្មានភាពពិត ដោយគិតពិចារណាយ៉ាងហ្មត់ចត់នូវលទ្ធផលនៃការពិនិត្យភស្តុតាង និង ដំណើរការនិងខ្លឹមសារនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់តាមជំនឿទុកចិត្តដោយសេរីរបស់ខ្លួន ។

មាត្រា ១៨៥.– គោលការណ៍វិនិច្ឆ័យដោយផ្ទាល់

១-មានតែចៅក្រមដែលបានធ្វើការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ដែលជាមូលដ្ឋាននៃសាលក្រមនោះតែប៉ុណ្ណោះ ទើបអាចចេញសាលក្រមបាន ។

២-ក្នុងករណីដែលមានការផ្លាស់ប្តូរចៅក្រមនៅមុនពេលបញ្ចប់ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ភាគីត្រូវធ្វើសេចក្តីថ្លែងការណ៍នូវលទ្ធផលនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ដែលបានធ្វើពីមុនមក ។

៣-ក្នុងករណីដែលចៅក្រមទទួលបន្ទុកមានតែម្នាក់ត្រូវបានផ្លាស់ប្តូរ ឬ ករណីដែលចៅក្រមក្នុងក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះ ត្រូវបានផ្លាស់ប្តូរលើសពីពាក់កណ្តាល ប្រសិនបើភាគីដាក់ពាក្យសុំសាកសួរសាក្សីដែលបានសាកសួរពីមុនមករួចហើយ តុលាការត្រូវសាកសួរសាក្សីនោះឡើងវិញ ។

ផ្នែកទី ៣
ការប្រកាសសាលក្រម

មាត្រា ១៨៦.– កំណើតអានុភាពនៃសាលក្រម

សាលក្រមនឹងមានអានុភាពដោយការប្រកាស ។

មាត្រា ១៨៧.– កាលបរិច្ឆេទនៃការប្រកាស

ការប្រកាសសាលក្រមត្រូវធ្វើឡើងក្នុងអំឡុងពេល ១ (មួយ) ខែ គិតចាប់ពីថ្ងៃដែលបានបញ្ចប់នូវការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះរឿងក្តីដែលមានភាពស្មុគស្មាញខ្លាំង ឬ មានកាលៈទេសៈពិសេសផ្សេងទៀត ។

មាត្រា ១៨៨.– របៀបនៃការប្រកាស

១-ការប្រកាសសាលក្រមត្រូវធ្វើឡើងតាមកាលបរិច្ឆេទ នៅក្នុងសាលសវនាការដែលបើកជាសាធារណៈ ដោយប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះជាអ្នកអានសេចក្តីសម្រេចបញ្ចប់ដោយផ្អែកលើច្បាប់ដើមនៃមូលសាលក្រម ។ ប៉ុន្តែ ក្នុងករណីដែលប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះមានធុរៈ ចៅក្រមប្រឹក្សាអាចអានជំនួសបាន ។

២-ការប្រកាសសាលក្រមអាចធ្វើបាន ទោះបីជាគ្មានវត្តមានរបស់គូភាគីនៅក្នុងសាលសវនាការក៏ដោយ ។

៣-ប្រសិនបើយល់ឃើញថាសមរម្យ ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះអាចអានសំអាងហេតុនៃសាលក្រម ឬ អាចពន្យល់ខ្លឹមសារនៃសំអាងហេតុនោះដោយផ្ទាល់មាត់បាន ។

មាត្រា ១៨៩.– លិខិតសាលក្រម

១-នៅក្នុងលិខិតសាលក្រម ត្រូវសរសេរចំណុចដូចខាងក្រោមនេះ :

ក-តុលាការ ។

ខ-ថ្ងៃដែលបានបញ្ចប់ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ។

គ-ឈ្មោះ ឬ នាមករណ៍ និង អាសយដ្ឋានរបស់ភាគី ហើយនិង ឈ្មោះ និង អាសយដ្ឋានរបស់អ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ ។

ឃ-អង្គហេតុ និង ចំណុចវិវាទ ។

ង-សំអាងហេតុ ។

ច-សេចក្តីសម្រេចបញ្ចប់ ។

២-ចំពោះអង្គហេតុ និង ចំណុចវិវាទ ត្រូវសរសេរខ្លឹមសារសំខាន់ៗដោយផ្អែកលើសេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់ភាគី ។

៣-ចៅក្រមដែលចេញសាលក្រមត្រូវចុះហត្ថលេខាលើលិខិតសាលក្រមនោះ ។

៤-ក្នុងករណីដែលចៅក្រមណាម្នាក់ក្នុងចំណោមក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះ មានធុរៈក្នុងការចុះហត្ថលេខាលើលិខិតសាលក្រម ចៅក្រមផ្សេងទៀតត្រូវចុះហត្ថលេខា ដោយចុះនិទ្ទេសអំពីហេតុដែលចៅក្រមនោះមិនអាចចុះហត្ថលេខាបាន ។

មាត្រា ១៩០.- ការបញ្ជូនលិខិតសាលក្រម

១-លិខិតសាលក្រមត្រូវបញ្ជូនទៅឱ្យគូភាគី ក្នុងអំឡុងពេល ២ (ពីរ) សប្តាហ៍ ដោយគិតចាប់ពីថ្ងៃដែលបានប្រកាសសាលក្រមនោះ ។

២-ការបញ្ជូនដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយអនុសារសាលក្រម ។

ផ្នែកទី ៤
អានុភាពនៃសាលក្រម

មាត្រា ១៩១.- អត្តពន្ធភាពនៃសាលក្រម

លើកលែងតែក្នុងករណីដែលបានកំណត់ក្នុងមាត្រា ១៩២ (ដីកាសម្រេចកែតម្រូវ) នៃក្រមនេះ តុលាការដែលបានចេញសាលក្រម មិនអាចលុប ឬ កែប្រែសាលក្រមនោះបានទេ ។

មាត្រា ១៩២.- ដីកាសម្រេចកែតម្រូវ

១-ក្នុងករណីដែលសាលក្រមមានការគណនាលេខខុស ឬ កត់ខុស ឬ កំហុសជាក់ស្តែងផ្សេងទៀតដែលមានប្រភេទប្រហាក់ប្រហែលគ្នា តុលាការអាចចេញដីកាសម្រេចកែតម្រូវសាលក្រម តាមពាក្យសុំ ឬ ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ខ្លួនបាន ។

២-ចំពោះដីកាសម្រេចកែតម្រូវសាលក្រម អាចប្តឹងជំទាស់បាន ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលមានបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ស្របច្បាប់ចំពោះសាលក្រមនោះ ។

៣-ដីកាសម្រេចកែតម្រូវត្រូវសរសេរបន្ថែមនៅលើច្បាប់ដើមនៃមូលសាលក្រម និង អនុសារសាលក្រម ។ ប៉ុន្តែ ប្រសិនបើយល់ឃើញថាសមរម្យ តុលាការអាចធ្វើដីកាសម្រេចនេះជាលិខិត ជំនួសការសរសេរបន្ថែមនៅលើច្បាប់ដើមនៃមូលសាលក្រម និង អនុសារសាលក្រម ហើយបញ្ជូនឯកសារចម្លងយថាភូតនៃដីកាសម្រេចនេះ ទៅឱ្យគូភាគីបាន ។

មាត្រា ១៩៣.- ពេលដែលសាលក្រមចូលជាស្ថាពរ

១-សាលក្រមមិនអាចចូលជាស្ថាពរ នៅមុនពេលផុតអំឡុងពេលដែលបានកំណត់

សម្រាប់ការប្ដឹងឧបាស្រ័យ ទៅតុលាការជាន់ខ្ពស់ដែលស្របច្បាប់ ឬ ការប្ដឹងទាស់ដែលស្របច្បាប់បានទេ ។

២-ការចូលជាស្ថាពរនៃសាលក្រម ត្រូវបានបង្អាក់ ដោយការដាក់ពាក្យបណ្ដឹងឧបាស្រ័យទៅតុលាការជាន់ខ្ពស់ ឬ ពាក្យបណ្ដឹងទាស់ ដែលត្រូវបានធ្វើឡើងក្នុងអំឡុងពេលដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ។

មាត្រា ១៩៤.– អាជ្ញាអស់ជំនុំនៃចំណុចដែលត្រូវបានវិនិច្ឆ័យដោយសាលក្រម

១-នៅពេលសាលក្រមចូលជាស្ថាពរហើយ អានុភាពនៃអាជ្ញាអស់ជំនុំត្រូវកើតឡើង ។

២-អាជ្ញាអស់ជំនុំដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវកំណត់ជាស្ថាពរនូវទំនាក់ទំនងសិទ្ធិ ឬ ទំនាក់ទំនងគតិយុត្ត នាពេលបញ្ចប់ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ។

៣-ទំហំនៃអាជ្ញាអស់ជំនុំដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ មានត្រឹមតែទំហំដែលបានវិនិច្ឆ័យនៅក្នុងសេចក្ដីសម្រេចបញ្ចប់ ចំពោះការទាមទារដែលបានសុំដោយពាក្យបណ្ដឹង ឬ ពាក្យបណ្ដឹងតបតែប៉ុណ្ណោះ ហើយអានុភាពនៃអាជ្ញាអស់ជំនុំនេះ មិនអាចមានទៅលើសេចក្ដីវិនិច្ឆ័យក្នុងសំអាងហេតុនៃសាលក្រមបានទេ ។

៤-ទោះបីជាមានបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៣ ខាងលើនេះក៏ដោយ បើចុងចម្លើយទាមទារការទូទាត់ ដោយសិទ្ធិលើបំណុលតប សេចក្ដីវិនិច្ឆ័យក្នុងសាលក្រមស្ថាពរដែលសម្រេចថា គ្មានសិទ្ធិលើបំណុលតបទេនោះ ត្រូវបង្កើតអានុភាពនៃអាជ្ញាអស់ជំនុំ លើចំនួនប្រាក់ដែលបានតវ៉ា ដោយការទូទាត់នោះ ។

មាត្រា ១៩៥.– ពេលដែលអានុភាពអនុវត្តកើតឡើង

លើកលែងតែមានបញ្ញត្តិផ្សេងនៅក្នុងច្បាប់ សាលក្រមអាចអនុវត្តបាន ចាប់តាំងពីពេលដែលអាជ្ញាអស់ជំនុំបានកើតឡើង ដូចបានកំណត់ក្នុងមាត្រា ១៩៤ (អាជ្ញាអស់ជំនុំនៃចំណុចដែលត្រូវបានវិនិច្ឆ័យដោយសាលក្រម) នៃក្រមនេះ ។

មាត្រា ១៩៦.– ការប្រកាសឱ្យអនុវត្តជាបណ្ដោះអាសន្ន

១-ចំពោះសាលក្រមដែលសម្រេចអំពីការទាមទារសិទ្ធិលើទ្រព្យសម្បត្តិ បើយល់ឃើញ

ចាំបាច់ តុលាការអាចប្រកាសថា សាលក្រមនោះអាចអនុវត្តជាបណ្តោះអាសន្នបាន ដោយឱ្យដើមចោទដែលឈ្នះក្តីដាក់ប្រាតិភោគ ឬ មិនឱ្យដាក់ប្រាតិភោគ តាមពាក្យសុំ ឬ ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ខ្លួន ។

២-តុលាការអាចប្រកាសថា ភាគីអាចរួចផុតពីការអនុវត្តជាបណ្តោះអាសន្នបាន ដោយឱ្យដាក់ប្រាតិភោគ តាមពាក្យសុំ ឬ ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ខ្លួន ។

៣-ការប្រកាសឱ្យអនុវត្តជាបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវចែងនៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចបញ្ចប់នៃសាលក្រម ។ បញ្ញត្តិនេះត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះការប្រកាសដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ ។

៤-ក្នុងករណីដែលមិនបានសម្រេចសេចក្តីអំពីពាក្យសុំប្រកាសឱ្យអនុវត្តជាបណ្តោះអាសន្ន ឬ ក្នុងករណីដែលត្រូវប្រកាសឱ្យអនុវត្តជាបណ្តោះអាសន្នដោយឆន្ទានុសិទ្ធិ តែមិនបានធ្វើ តុលាការត្រូវចេញដីកាសម្រេចបន្ថែម តាមពាក្យសុំ ឬ ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ខ្លួន ។ បញ្ញត្តិនេះត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះករណីដែលតុលាការមិនបានសម្រេចសេចក្តីអំពីពាក្យសុំដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ ។

មាត្រា ១៩៧.– ការបាត់បង់អានុភាពនៃការប្រកាសឱ្យអនុវត្តជាបណ្តោះអាសន្ន និង បដិទានស្ថានភាពដើម

១-ការប្រកាសឱ្យអនុវត្តជាបណ្តោះអាសន្នត្រូវបាត់បង់អានុភាព ដោយការប្រកាសសាលដីការបស់តុលាការជាន់ខ្ពស់ដែលសម្រេចផ្លាស់ប្តូរការប្រកាសឱ្យអនុវត្តជាបណ្តោះ-អាសន្ននោះ ឬ សាលក្រមសម្រេចអង្គសេចក្តី តាមទំហំនៃការផ្លាស់ប្តូរ ។

២-ក្នុងករណីដែលតុលាការផ្លាស់ប្តូរសាលក្រមសម្រេចអង្គសេចក្តី តុលាការត្រូវបង្គាប់ក្នុងសាលដីកាឱ្យដើមចោទសងតាវកាលិកដែលចុងចម្លើយបានផ្តល់ ដោយផ្អែកលើការប្រកាសឱ្យអនុវត្តជាបណ្តោះអាសន្ន និង ឱ្យសងការខូចខាតដែលចុងចម្លើយបានទទួលដោយសារការអនុវត្តជាបណ្តោះអាសន្ន ឬ ដើម្បីធ្វើឱ្យរួចផុតពីការអនុវត្តជាបណ្តោះអាសន្ននោះ តាមពាក្យសុំរបស់ចុងចម្លើយ ។

៣-ក្នុងករណីដែលតុលាការបានផ្លាស់ប្តូរតែចំពោះការប្រកាសឱ្យអនុវត្តជាបណ្តោះ-អាសន្នប៉ុណ្ណោះ បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តផងដែរ ចំពោះសាល

ដីកាដែលផ្លាស់ប្តូរសាលក្រមសម្រេចអង្គសេចក្តីនៅពេលក្រោយ ។

មាត្រា ១៩៨.– វិសាលភាពបុគ្គលដែលត្រូវទទួលអានុភាពរបស់សាលក្រមស្ថាពរ

សាលក្រមស្ថាពរមានអានុភាពចំពោះបុគ្គលដែលបានកំណត់ដូចខាងក្រោមនេះ :

ក-ភាគី ។

ខ-តតិយជន ក្នុងករណីដែលភាគីធ្វើជាដើមចោទ ឬ ចុងចម្លើយនៃបណ្តឹងជំនួសតតិយជននោះ ។

គ-បុគ្គលដែលទទួលបន្តនូវសិទ្ធិ ឬ កាតព្វកិច្ច ពីអ្នកដែលបានកំណត់ក្នុងចំណុចទាំងពីរខាងលើនេះ ក្រោយពីបណ្តឹងត្រូវបានចាត់ការ ។

ឃ-បុគ្គលដែលកាន់កាប់វត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃការទាមទារ សម្រាប់ផលប្រយោជន៍របស់បុគ្គលដែលបានកំណត់ក្នុងចំណុចទាំងបីខាងលើនេះ ។

មាត្រា ១៩៩.– អានុភាពនៃសាលក្រមស្ថាពររបស់តុលាការបរទេស

សាលក្រមស្ថាពររបស់តុលាការបរទេស ត្រូវមានអានុភាព លុះត្រាតែបានបំពេញល័ក្ខខ័ណ្ឌទាំងអស់ ដូចខាងក្រោមនេះ :

ក-បើសិទ្ធិជម្រះក្តីរបស់តុលាការបរទេសត្រូវបានទទួលស្គាល់ ដោយច្បាប់ ឬ សន្ធិសញ្ញា ឬ អនុសញ្ញា ដែលព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាជាភាគី ។

ខ-បើចុងចម្លើយដែលចាញ់ក្តី បានទទួលការបញ្ជូនដីកាកោះហៅ ឬ ដីកាបង្គាប់ដែលចាំបាច់ដើម្បីចាប់ផ្តើមនីតិវិធី ឬ មិនបានទទួលទេ តែបានឆ្លើយដោះសាតបចំពោះបណ្តឹងនោះ ។

គ-បើខ្លឹមសារនៃសាលក្រម និង នីតិវិធីនៃបណ្តឹងនោះ មិនប៉ះពាល់សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ ឬ ទំនៀមទម្លាប់ល្អនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

ឃ-បើមានការធានាទៅវិញទៅមករវាងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និង បរទេស ។

ផ្នែកទី ៥

សាលក្រមកំបាំងមុខ

មាត្រា ២០០.– សាលក្រមកំបាំងមុខដើមចោទ

១-បើដើមចោទមិនបានបង្ហាញខ្លួន នៅកាលបរិច្ឆេទលើកទី ១ នៃនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផលទេ តុលាការត្រូវប្រានចោលការទាមទាររបស់ដើមចោទនោះ ដោយសាលក្រមកំបាំងមុខ ។

២-បើដើមចោទមិនបានបង្ហាញខ្លួន នៅកាលបរិច្ឆេទដើម្បីបន្តនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផលទេ តុលាការអាចបញ្ឈប់នីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ដោយភ្លាមៗ ហើយកំណត់នូវកាលបរិច្ឆេទលើកទី ១ នៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់បាន ។

៣-បើដើមចោទមិនបានបង្ហាញខ្លួន នៅកាលបរិច្ឆេទនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ទេ តុលាការត្រូវប្រានចោលការទាមទាររបស់ដើមចោទនោះ ដោយសាលក្រមកំបាំងមុខ ។

មាត្រា ២០១.– សាលក្រមកំបាំងមុខចុងចម្លើយ

១-បើចុងចម្លើយមិនបានបង្ហាញខ្លួន នៅកាលបរិច្ឆេទលើកទី ១ នៃនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផលទេ តុលាការត្រូវបញ្ឈប់នីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ដោយភ្លាមៗ ហើយកំណត់នូវកាលបរិច្ឆេទលើកទី ១ នៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ។

២-បើចុងចម្លើយមិនបានបង្ហាញខ្លួន នៅកាលបរិច្ឆេទនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ តុលាការត្រូវចាត់ទុកថា ចុងចម្លើយបានសារភាពតាមសេចក្ដីថ្លែងការណ៍របស់ដើមចោទដែលទាក់ទងនឹងអង្គហេតុ ហើយបើយល់ឃើញថា ការទាមទាររបស់ដើមចោទត្រឹមត្រូវ តុលាការត្រូវទទួលស្គាល់ការទាមទាររបស់ដើមចោទ ដោយសាលក្រមកំបាំងមុខ តែបើយល់ឃើញថា ការទាមទាររបស់ដើមចោទមិនត្រឹមត្រូវទេ តុលាការត្រូវប្រានចោលការទាមទារនោះ ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលចុងចម្លើយធ្វើវិវាទលើការអះអាងរបស់ដើមចោទ នៅកាលបរិច្ឆេទនៃនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ឬ កាលបរិច្ឆេទនៃការទាញហេតុផលផ្ទាល់មាត់ពីមុនមក ។

មាត្រា ២០២.– ករណីដែលមិនអាចចេញសាលក្រមកំបាំងមុខ

បើមានករណីណាមួយដូចខាងក្រោមនេះ តុលាការមិនអាចចេញសាលក្រមកំបាំងមុខ បានឡើយ :

ក-ភាគីដែលមិនបានបង្ហាញខ្លួន មិនបានទទួលការកោះហៅស្របច្បាប់ ។

ខ-ភាគីដែលមិនបានបង្ហាញខ្លួន មានមូលហេតុដែលអាចទទួលស្គាល់ថា ពិតជាមិនអាចបង្ហាញខ្លួនបានមែន ដោយសារគ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិ ឬ កាលៈទេសៈផ្សេងទៀតដែលមិនអាចជៀសវាងបាន ។

គ-បណ្តឹងមិនស្របច្បាប់ ។

ឃ-ខ្លឹមសារនៃសេចក្តីថ្លែងការណ៍ ដែលដើមចោទបានធ្វើនៅកាលបរិច្ឆេទនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ដែលចុងចម្លើយមិនបានបង្ហាញខ្លួន ហើយខ្លឹមសារនៃសេចក្តីថ្លែងការណ៍នោះមិនបានជូនដំណឹងទៅចុងចម្លើយ មុនកាលបរិច្ឆេទនោះ ។

មាត្រា ២០៣.– ការពន្យារកាលបរិច្ឆេទ

១-បើយល់ឃើញថា អំឡុងពេលនៃការកោះហៅមានរយៈពេលខ្លីពេក ឬ យល់ឃើញថា ភាគីមិនអាចមកបង្ហាញខ្លួនបានដោយគ្មានកំហុសទេ តុលាការអាចពន្យារកាលបរិច្ឆេទនៃនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ឬ កាលបរិច្ឆេទនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់បាន ។

២-បើតុលាការ បានពន្យារកាលបរិច្ឆេទតាមកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ តុលាការត្រូវធ្វើការកោះហៅភាគីដែលមិនបានបង្ហាញខ្លួននោះ តាមកាលបរិច្ឆេទថ្មី ។

មាត្រា ២០៤.– បណ្តឹងទាស់

១-បើភាគីមិនបានបង្ហាញខ្លួនតាមកាលបរិច្ឆេទទាន់ពេលវេលា ដោយសារមានហេតុដែលមិនអាចព្យាករបាន ឬ ហេតុដែលមិនអាចជៀសវាងបាន ហើយបានទទួលសាលក្រមកំបាំងមុខ ភាគីនោះអាចប្តឹងទាស់ចំពោះសាលក្រមនោះបាន ។

២-បណ្តឹងទាស់ដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវធ្វើឡើងក្នុងអំឡុងពេល ២ (ពីរ) សប្តាហ៍ ដោយគិតចាប់ពីថ្ងៃដែលបានទទួលការបញ្ជូនសាលក្រមកំបាំងមុខនោះ ។ អំឡុងពេលនេះពុំអាចពន្យារបានឡើយ ។

៣-បើសាលក្រមកំបាំងមុខ ត្រូវបានបញ្ជូនតាមរយៈការបិទប្រកាសជាសាធារណៈ ឬ តាមរយៈការបញ្ជូននៅបរទេស តុលាការត្រូវកំណត់អំឡុងពេលដែលអាចប្តឹងទាស់ នៅក្នុងសាលក្រមកំបាំងមុខនោះ ។

មាត្រា ២០៥.– របៀបប្តឹងទាស់

១-ការប្តឹងទាស់ត្រូវធ្វើឡើងដោយដាក់ពាក្យបណ្តឹងទាស់ទៅតុលាការដែលបានចេញសាលក្រមកំបាំងមុខ ។

២-នៅក្នុងពាក្យបណ្តឹងទាស់ ត្រូវសរសេរចំណុចដូចខាងក្រោម:

ក-ឈ្មោះ ឬ នាមករណ៍ និង អាសយដ្ឋានរបស់គូភាគី ហើយនិង ឈ្មោះ និង អាសយដ្ឋានរបស់អ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ ។

ខ-សញ្ញាណសាលក្រមកំបាំងមុខដែលជាកម្មវត្ថុនៃការប្តឹងទាស់ ។

គ-បំណងនៃការប្តឹងទាស់ចំពោះសាលក្រមដែលបានកំណត់ក្នុងចំណុច ខ ខាងលើនេះ ។

ឃ-មូលហេតុដែលមិនអាចមកបង្ហាញខ្លួនតាមកាលបរិច្ឆេទទាន់ពេលវេលា ។

មាត្រា ២០៦.– ការពិនិត្យ និង ការបញ្ជូនពាក្យបណ្តឹងទាស់

១-ក្នុងករណីដែលពាក្យបណ្តឹងទាស់មិនស្របនឹងបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ២០៥ (របៀបប្តឹងទាស់) នៃក្រមនេះ តុលាការត្រូវកំណត់អំឡុងពេលសមរម្យ និង បង្គាប់ឱ្យកែតម្រូវចំណុចខ្វះខាតនៃពាក្យបណ្តឹងនោះ ក្នុងអំឡុងពេលនោះ ។

២-ក្នុងករណីដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ប្រសិនបើភាគីដែលប្តឹងទាស់មិនបានកែតម្រូវចំណុចខ្វះខាតទេ តុលាការត្រូវលើកពាក្យបណ្តឹងទាស់នោះចោលដោយដីកាសម្រេច ។

៣-ចំពោះដីកាសម្រេចដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ អាចប្តឹងជំទាស់បាន ។

៤-ក្នុងករណីដែលពាក្យបណ្តឹងទាស់គ្មានចំណុចខ្វះខាតទេ តុលាការត្រូវបញ្ជូនពាក្យបណ្តឹងទាស់នោះទៅភាគីម្ខាងទៀត ហើយកំណត់កាលបរិច្ឆេទថ្មីដើម្បីវិនិច្ឆ័យបណ្តឹងទាស់នោះ និង កោះហៅគូភាគី ។

មាត្រា ២០៧.– ការវិនិច្ឆ័យ និង ការសម្រេចសេចក្តីលើបណ្តឹងទាស់

១-តុលាការត្រូវធ្វើការស្រាវជ្រាវ ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ខ្លួន អំពីភាពត្រឹមត្រូវនៃពាក្យបណ្តឹងទាស់តាមទម្រង់ និង អំឡុងពេលដែលកំណត់ដោយច្បាប់ និង អំពីភាពត្រឹម

ត្រូវនៃមូលហេតុបណ្តឹងទាស់ ។

២-តុលាការត្រូវលើកចោលនូវបណ្តឹងទាស់ ដោយដីកាសម្រេច ប្រសិនបើយល់ឃើញថា ពាក្យបណ្តឹងទាស់នោះមិនត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ តែបើយល់ឃើញថា ពាក្យបណ្តឹងទាស់នោះ គ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវទេ តុលាការត្រូវច្រានចោលបណ្តឹងនោះដោយដីកាសម្រេច ។

មាត្រា ២០៨.– អានុភាពនៃបណ្តឹងទាស់ដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់

១-ក្នុងករណីដែលពាក្យបណ្តឹងទាស់ត្រូវបានទទួលស្គាល់ នីតិវិធីនៃបណ្តឹងនោះត្រូវត្រឡប់ទៅសភាពដើមវិញ ពីត្រឹមពេលអវត្តមាននោះកើតឡើង ។

២-ក្នុងករណីដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ តុលាការត្រូវកំណត់កាលបរិច្ឆេទថ្មីដើម្បីចាប់ផ្តើមអនុវត្តនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ឬ ដើម្បីចាប់ផ្តើមធ្វើការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ឡើងវិញ ហើយត្រូវជូនដំណឹងនេះទៅឱ្យគូភាគី ។

មាត្រា ២០៩.– សាលក្រមថ្មី

១-បើសាលក្រមដែលត្រូវចេញដោយផ្អែកលើការជំនុំជម្រះជាថ្មី បន្ទាប់ពីចាប់ផ្តើមអនុវត្តនីតិវិធីឡើងវិញ មានលទ្ធផលដូចសាលក្រមកំបាំងមុខ នោះតុលាការត្រូវចេញសាលក្រមថ្មីដែលប្រកាសថា តម្កល់សាលក្រមកំបាំងមុខនោះទុកជាបានការ ។

២-បើសាលក្រមដែលត្រូវចេញដោយផ្អែកលើការជំនុំជម្រះជាថ្មី បន្ទាប់ពីចាប់ផ្តើមអនុវត្តនីតិវិធីឡើងវិញ គ្មានលទ្ធផលដូចសាលក្រមកំបាំងមុខទេ នោះតុលាការត្រូវលុបចោលសាលក្រមកំបាំងមុខនោះនៅក្នុងសាលក្រមថ្មី ។

មាត្រា ២១០.– សោហ៊ុយដែលកើតឡើងដោយសារអវត្តមាន

បើសាលក្រមកំបាំងមុខត្រូវបានធ្វើឡើងស្របតាមទម្រង់ដែលច្បាប់បានកំណត់ ទោះបីជាត្រូវលុបចោលសាលក្រមនោះ ដោយផ្អែកលើពាក្យបណ្តឹងទាស់ក៏ដោយ ក៏សោហ៊ុយដែលកើតឡើងដោយសារអវត្តមាន ត្រូវជាបន្ទុករបស់ភាគីដែលមិនបានបង្ហាញខ្លួនដែរ លើកលែងតែករណីដែលសោហ៊ុយនោះបានកើតឡើង ដោយសារសកម្មភាពបណ្តឹងមិនត្រឹមត្រូវរបស់ភាគីម្ខាងទៀត ។

មាត្រា ២១១.– សាលក្រមកំបាំងមុខលើកទី ២

១-បើភាគីដែលបានប្ដឹងទាស់ មិនបានបង្ហាញខ្លួននៅកាលបរិច្ឆេទដំបូងក្រោយពេលចាប់ផ្ដើមអនុវត្តនីតិវិធីឡើងវិញទេ តុលាការត្រូវច្រានចោលបណ្ដឹងទាស់ ដោយសាលក្រមកំបាំងមុខម្ដងទៀត លើកលែងតែក្នុងករណីដែលបានកំណត់ក្នុងមាត្រា ២០២ (ករណីដែលមិនអាចចេញសាលក្រមកំបាំងមុខ) និង កថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ២០៣ (ការពន្យារកាលបរិច្ឆេទ) នៃក្រមនេះ ។

២-ចំពោះសាលក្រមកំបាំងមុខលើកទី ២ ដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ មិនអាចប្ដឹងទាស់បានទៀតទេ ។

មាត្រា ២១២.– បញ្ញត្តិដែលអនុវត្តដូចគ្នា

១-បញ្ញត្តិស្ដីពីការដកពាក្យបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះការដកពាក្យបណ្ដឹងទាស់ ។

២-បញ្ញត្តិនៃផ្នែកនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះបណ្ដឹងតប ។

ផ្នែកទី ៦
ដីកាសម្រេច

មាត្រា ២១៣.– ការជូនដំណឹងអំពីដីកាសម្រេច

១-ដីកាសម្រេចនឹងមានអានុភាព លុះត្រាតែត្រូវបានជូនដំណឹងតាមវិធីដែលអាចទទួលស្គាល់ថាសមរម្យ ។

២-ក្នុងករណីចេញដីកាសម្រេចជាលាយល័ក្ខណ៍អក្សរ ចៅក្រមដែលបានចេញដីកាសម្រេច ត្រូវចុះហត្ថលេខាលើដីកាសម្រេចនោះ ។

៣-នៅពេលជូនដំណឹងអំពីដីកាសម្រេច ក្រឡាបញ្ជីត្រូវបញ្ជាក់ឱ្យបានច្បាស់លាស់នូវហេតុការណ៍ និងវិធីនៃការជូនដំណឹងនោះ ដាក់នៅក្នុងសំណុំរឿង ។

មាត្រា ២១៤.– ការលុបចោលនូវដីកាសម្រេចទាក់ទងនឹងការដឹកនាំនីតិវិធី

ដីកាសម្រេចទាក់ទងនឹងការដឹកនាំនីតិវិធីនៃបណ្ដឹង អាចលុបចោលនាពេលណាក៏បាន ។

មាត្រា ២១៥.– បណ្ដឹងតវ៉ាអំពីការចាត់ចែងរបស់ក្រឡាបញ្ជី

ចំពោះបណ្ដឹងតវ៉ាអំពីការចាត់ចែងរបស់ក្រឡាបញ្ជី តុលាការដែលក្រឡាបញ្ជីនោះស្ថិតនៅក្រោមឱវាទ ត្រូវសម្រេចសេចក្ដី ដោយដីកាសម្រេច ។

មាត្រា ២១៦.– ការអនុវត្តដូចគ្នាតាមបញ្ញត្តិស្ដីពីសាលក្រម

បញ្ញត្តិស្ដីពីសាលក្រមត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះដីកាសម្រេច លើកលែងតែបញ្ញត្តិស្ដីពីសាលក្រមនោះ មានភាពផ្ទុយពីលក្ខណៈនៃដីកាសម្រេច ។

ជំពូកទី ៦

ការបញ្ចប់នីតិវិធីដោយមិនធ្វើទៅតាមការសម្រេចសេចក្ដី

មាត្រា ២១៧.– ការដកពាក្យបណ្ដឹង

១-ដើមចោទអាចដកពាក្យបណ្ដឹងទាំងអស់ ឬ មួយផ្នែកបាន រហូតដល់ពេលដែលសាលក្រមចូលជាស្ថាពរ ។

២-ក្រោយពីចុងចម្លើយបានដាក់ឯកសារត្រៀមអំពីអង្គសេចក្ដី ឬ បានឆ្លើយក្នុងនីតិ-វិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផលអំពីអង្គសេចក្ដី ឬ បានធ្វើការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់អំពីអង្គសេចក្ដីហើយ ការដកពាក្យបណ្ដឹង មិនត្រូវមានអានុភាពឡើយ លើកលែងតែបានទទួលការយល់ព្រមពីចុងចម្លើយ ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយចំពោះការដកពាក្យបណ្ដឹងតបក្នុងករណីដែលដើមចោទបានដកពាក្យបណ្ដឹងដើម ។

៣-ការដកពាក្យបណ្ដឹង ត្រូវធ្វើឡើងជាលាយល័ក្ខណ៍អក្សរ ។ ប៉ុន្តែ នៅកាលបរិច្ឆេទនៃនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ឬ កាលបរិច្ឆេទនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ឬ កាលបរិច្ឆេទនៃការផ្សះផ្សា ការដកពាក្យបណ្ដឹងអាចធ្វើឡើងដោយផ្ទាល់មាត់ក៏បាន ។

៤-ក្នុងករណីដែលបានកំណត់នៅក្នុងវាក្យខណ្ឌទី ១ នៃកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ ប្រសិនបើការដកពាក្យបណ្ដឹង ត្រូវបានធ្វើឡើងជាលាយល័ក្ខណ៍អក្សរ តុលាការត្រូវបញ្ជូនលិខិតនេះទៅចុងចម្លើយ ហើយប្រសិនបើការដកពាក្យបណ្ដឹង ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយផ្ទាល់មាត់នៅកាលបរិច្ឆេទនៃនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ឬ កាលបរិច្ឆេទនៃការទាញ

ហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ឬ កាលបរិច្ឆេទនៃការផ្សះផ្សា តុលាការត្រូវបញ្ជូនឯកសារចម្លងនៃកំណត់ហេតុនៃកាលបរិច្ឆេទនេះ ទៅចុងចម្លើយ ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលការដកពាក្យបណ្តឹង ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយផ្ទាល់មាត់ នៅកាលបរិច្ឆេទនៃនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ឬ កាលបរិច្ឆេទនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ឬ កាលបរិច្ឆេទនៃការផ្សះផ្សា ហើយចុងចម្លើយបានចូលរួមនៅក្នុងកាលបរិច្ឆេទនោះ ។

៥-ប្រសិនបើចុងចម្លើយមិនបានប្តឹងតវ៉ា ក្នុងអំឡុងពេល ២ (ពីរ) សប្តាហ៍ បន្ទាប់ពីបានទទួលលិខិតដកពាក្យបណ្តឹងដែលត្រូវបានបញ្ជូនទេ នោះត្រូវចាត់ទុកថា ចុងចម្លើយបានយល់ព្រមនឹងការដកពាក្យបណ្តឹងនេះ ។ បញ្ញត្តិនេះត្រូវយកមកអនុវត្តដែរ ចំពោះករណីដែលការដកពាក្យបណ្តឹង ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយផ្ទាល់មាត់នៅកាលបរិច្ឆេទនៃនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ឬ កាលបរិច្ឆេទនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ឬ កាលបរិច្ឆេទនៃការផ្សះផ្សា ហើយចុងចម្លើយមិនបានប្តឹងតវ៉ា ក្នុងអំឡុងពេល ២ (ពីរ) សប្តាហ៍ បន្ទាប់ពីថ្ងៃដែលមានការដកពាក្យបណ្តឹង ប្រសិនបើចុងចម្លើយក៏បានចូលរួមនៅកាលបរិច្ឆេទនោះដែរ ឬ ក្នុងអំឡុងពេល ២ (ពីរ) សប្តាហ៍ បន្ទាប់ពីបានទទួលការបញ្ជូនឯកសារចម្លងដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ៤ ខាងលើនេះ ប្រសិនបើចុងចម្លើយមិនបានចូលរួមនៅកាលបរិច្ឆេទនោះទេ ។

មាត្រា ២១៨.– អានុភាពនៃការដកពាក្យបណ្តឹង

១-ផ្នែកដែលត្រូវបានដកពាក្យបណ្តឹង ត្រូវចាត់ទុកថា មិនបានចាត់ការតាំងពីដំបូង ។

២-ភាគីដែលបានដកពាក្យបណ្តឹងក្រោយពីចេញសាលក្រមចុងក្រោយអំពីអង្គសេចក្តី មិនអាចដាក់ពាក្យបណ្តឹងដូចគ្នាម្តងទៀតបានទេ ។

មាត្រា ២១៩.– ការចាត់ទុកថា ដកពាក្យបណ្តឹង

ក្នុងករណីដែលភាគីទាំងសងខាងមិនបានបង្ហាញខ្លួន នៅកាលបរិច្ឆេទនៃនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ឬ កាលបរិច្ឆេទនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ហើយមិនបានដាក់ពាក្យសុំឱ្យតុលាការកំណត់កាលបរិច្ឆេទជាថ្មីទៀត ក្នុងអំឡុងពេល ១ (មួយ) ខែទេ នោះត្រូវចាត់ទុកថា បានដកពាក្យបណ្តឹង ។ បញ្ញត្តិនេះត្រូវយកមកអនុវត្តផងដែរ ចំពោះ

ករណីដែលភាគីទាំងសងខាងមិនបានបង្ហាញខ្លួន នៅកាលបរិច្ឆេទនៃនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ឬ កាលបរិច្ឆេទនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ពីរដងជាប់គ្នា ។

មាត្រា ២២០.- ការផ្សះផ្សាលើបណ្ដឹង

១-ភាគីអាចធ្វើការផ្សះផ្សានៅកាលបរិច្ឆេទនៃនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ឬ កាលបរិច្ឆេទនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ឬ កាលបរិច្ឆេទនៃការផ្សះផ្សាបាន ។

២-ការផ្សះផ្សាដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ អាចធ្វើនៅក្រៅទីតាំងតុលាការក៏បានដែរ ប្រសិនបើតុលាការយល់ឃើញថាសមរម្យ ។

មាត្រា ២២១.- ការលះបង់ ឬ ការទទួលស្គាល់នូវការទាមទារ

ការលះបង់នូវការទាមទារ ឬ ការទទួលស្គាល់នូវការទាមទារ ត្រូវធ្វើឡើងនៅកាលបរិច្ឆេទនៃនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ឬ កាលបរិច្ឆេទនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ឬ កាលបរិច្ឆេទនៃការផ្សះផ្សា ។

មាត្រា ២២២.- អានុភាពនៃកំណត់ហេតុស្ដីពីការសះជា ជាអាទិ៍

ក្នុងករណីដែលមានការសះជា ការលះបង់នូវការទាមទារ ឬ ការទទួលស្គាល់នូវការទាមទារ ត្រូវបានកត់ត្រានៅក្នុងកំណត់ហេតុ កំណត់ត្រានេះ មានអានុភាពដូចគ្នានឹងសាលក្រមស្ថាពរ ។

ជំពូកទី ៧
បទប្បញ្ញត្តិពិសេសស្ដីពីរឿងក្ដីចំនួនទឹកប្រាក់តិច

មាត្រា ២២៣.- គោលបំណងនៃនីតិវិធី

នីតិវិធីនៃរឿងក្ដីចំនួនទឹកប្រាក់តិច មានគោលបំណងដើម្បីដោះស្រាយវិវាទដ៏ឆាប់រហ័សតាមនីតិវិធីសង្ខេប ។

មាត្រា ២២៤.- ល័ក្ខខ័ណ្ឌនៃបណ្តឹងរឿងក្តីចំនួនទឹកប្រាក់តិច ជាអាទិ៍

១-ចំពោះបណ្តឹងដែលមានគោលបំណងទាមទារសំណងជាទឹកប្រាក់មិនលើសពី ១.០០០.០០០ (មួយលាន) រៀល ដែលជាតម្លៃកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹង ដើមចោទអាចស្នើសុំការជំនុំជម្រះ និង សម្រេចសេចក្តី តាមនីតិវិធីនៃបណ្តឹងរឿងក្តីចំនួនទឹកប្រាក់តិចបាន ។

២-សេចក្តីថ្លែងការណ៍ដែលស្នើសុំការជំនុំជម្រះ និង សម្រេចសេចក្តី តាមនីតិវិធីនៃបណ្តឹងរឿងក្តីចំនួនទឹកប្រាក់តិច ត្រូវធ្វើឡើងនៅពេលដាក់ពាក្យបណ្តឹង ។

មាត្រា ២២៥.- ការដាក់ពាក្យបណ្តឹងដោយផ្ទាល់មាត់ ចំណុចដែលត្រូវបញ្ជាក់ច្បាស់លាស់នៅពេលដាក់ពាក្យបណ្តឹង

១-ការដាក់ពាក្យបណ្តឹងនៃរឿងក្តីចំនួនទឹកប្រាក់តិច អាចធ្វើដោយផ្ទាល់មាត់បាន ។

២-ចំពោះការដាក់ពាក្យបណ្តឹងនៃរឿងក្តីចំនួនទឹកប្រាក់តិច ទោះបីជាមានបញ្ញត្តិនៅក្នុងចំណុច ខ កថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៧៥ (របៀបដាក់ពាក្យបណ្តឹង និង ចំណុចដែលត្រូវសរសេរក្នុងពាក្យបណ្តឹង) នៃក្រមនេះក៏ដោយ ក៏ជាការគ្រប់គ្រាន់ហើយ កាលបើមានការបង្ហាញឱ្យ បានច្បាស់លាស់អំពីចំណុចសំខាន់ៗនៃវិវាទនោះ ។

៣-នៅពេលដែលដើមចោទដាក់ពាក្យបណ្តឹងដោយផ្ទាល់មាត់ ក្រឡាបញ្ជីត្រូវកត់ត្រានូវសេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់ដើមចោទនោះក្នុងកំណត់ហេតុ ។ ក្នុងករណីនេះ កំណត់ហេតុនោះ ត្រូវបានចាត់ទុកថាជាពាក្យបណ្តឹង ។

មាត្រា ២២៦.- ការចង្អុលបង្ហាញអំពីនីតិវិធី

១-ក្រឡាបញ្ជីត្រូវប្រគល់ទៅភាគីនូវលិខិតលាយល័ក្ខណ៍អក្សរដែលពន្យល់នូវអត្ថន័យនៃនីតិវិធីនៃការជំនុំជម្រះ និង ការសម្រេចសេចក្តីតាមរឿងក្តីចំនួនទឹកប្រាក់តិច នៅពេលកោះហៅតាមកាលបរិច្ឆេទដំបូងសម្រាប់ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ នៅក្នុងរឿងក្តីចំនួនទឹកប្រាក់តិច ។

២-នៅពេលដំបូងនៃកាលបរិច្ឆេទដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ តុលាការត្រូវពន្យល់ភាគីនូវចំណុចដូចខាងក្រោមនេះ :

ក-លើកលែងតែក្នុងករណីដែលមានសភាពការណ៍ពិសេស តុលាការត្រូវបញ្ចប់នូវការជំនុំជម្រះនៅកាលបរិច្ឆេទដំបូងសម្រាប់ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ។

ខ-ចំពោះសាលក្រមចុងក្រោយនៃរឿងក្តីចំនួនទឹកប្រាក់តិច ភាគីពុំអាចធ្វើឧបាស្រ័យបានឡើយ លើកលែងតែបណ្តឹងទាស់ចំពោះសាលក្រមកំបាំងមុខ ។

គ-ការពិនិត្យភស្តុតាង អាចធ្វើបានចំពោះតែភស្តុតាងដែលអាចពិនិត្យបានភ្លាមៗប៉ុណ្ណោះ ។

ឃ-ចុងចម្លើយអាចធ្វើសេចក្តីថ្លែងការណ៍ឱ្យផ្ទេរបណ្តឹង ទៅនីតិវិធីបណ្តឹងធម្មតាបាន ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលចុងចម្លើយបានធ្វើការឆ្លើយទាញហេតុផលនៅកាលបរិច្ឆេទដំបូងសម្រាប់ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ឬ ក្រោយពេលកាលបរិច្ឆេទនោះបានបញ្ចប់ហើយ ។

មាត្រា ២២៧.– ការហាមឃាត់ចំពោះបណ្តឹងតប

នៅក្នុងរឿងក្តីចំនួនទឹកប្រាក់តិច ការប្តឹងតបមិនអាចធ្វើបានឡើយ ។

មាត្រា ២២៨.– ការកំណត់កាលបរិច្ឆេទទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់

១-នៅពេលដែលមានការដាក់ពាក្យបណ្តឹង តុលាការត្រូវកំណត់កាលបរិច្ឆេទសម្រាប់ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ឱ្យបានឆាប់រហ័ស និង ត្រូវធ្វើការកោះហៅភាគី ។

២-កាលបរិច្ឆេទដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវធ្វើនៅក្នុងអំឡុងពេល ៣០ (សាមសិប) ថ្ងៃ គិតចាប់ពីថ្ងៃដែលបានដាក់ពាក្យបណ្តឹង លើកលែងតែក្នុងករណីដែលមានសភាពការណ៍ពិសេស ។

មាត្រា ២២៩.– គោលការណ៍នៃការជំនុំជម្រះតាមកាលបរិច្ឆេទតែមួយថ្ងៃ

១-ចំពោះរឿងក្តីចំនួនទឹកប្រាក់តិច តុលាការត្រូវតែបញ្ចប់នូវការជំនុំជម្រះ នៅកាលបរិច្ឆេទដំបូងសម្រាប់ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់លើកទី ១ លើកលែងតែក្នុងករណីដែលមានសភាពការណ៍ពិសេស ។

២-ភាគីត្រូវដាក់មធ្យោបាយតទល់ ឬ ការពារខ្លួនទាំងអស់ នៅមុន ឬ ក្នុងកាលបរិច្ឆេទដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ត្រូវបានបន្ត ។

មាត្រា ២៣០.– ការបង្គាប់ឱ្យសាមីភាគីបង្ហាញខ្លួន

ទោះបីជាអ្នកតំណាងដោយអាណត្តិត្រូវបានជ្រើសតាំងក៏ដោយ ក៏តុលាការអាចបង្គាប់ឱ្យសាមីភាគី ឬ អ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់របស់ភាគីនោះ បង្ហាញខ្លួនបានដែរ ។

មាត្រា ២៣១.– ការកម្រិតនូវការពិនិត្យភស្តុតាង

ការពិនិត្យភស្តុតាង អាចធ្វើបានចំពោះតែភស្តុតាងដែលអាចពិនិត្យបានភ្លាមៗប៉ុណ្ណោះ ។

មាត្រា ២៣២.– ការស្នើសុំសាកសួរសាក្សី និង ការសាកសួរសាក្សី

១-ភាគីមិនចាំបាច់ដាក់ឯកសារដែលកំណត់អំពីចំណុចត្រូវសាកសួរឡើយ នៅពេលដែលស្នើសុំសាកសួរសាក្សី ។

២-តុលាការអាចសាកសួរសាក្សីបាន ដោយមិនចាំបាច់ឱ្យធ្វើសម្បថ ។

មាត្រា ២៣៣.– ការផ្ទេរបណ្តឹងទៅនីតិវិធីធម្មតា ដោយសេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់ចុងចម្លើយ

១-ចុងចម្លើយអាចធ្វើសេចក្តីថ្លែងការណ៍ឱ្យផ្ទេរបណ្តឹងទៅនីតិវិធីធម្មតាបាន ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលចុងចម្លើយនោះបានឆ្លើយទាញហេតុផលនៅកាលបរិច្ឆេទដំបូងសម្រាប់ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ។

២-សេចក្តីថ្លែងការណ៍ដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវធ្វើជាលាយល័ក្ខណ៍អក្សរ លើកលែងតែករណីដែលធ្វើនៅក្នុងកាលបរិច្ឆេទ ។

៣-នៅពេលដែលមានសេចក្តីថ្លែងការណ៍ដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ក្រឡាបញ្ជីត្រូវជូនដំណឹងទៅដើមចោទភ្លាម អំពីការដែលផ្ទេរបណ្តឹងនេះទៅនីតិ-វិធីធម្មតាវិញ ដោយសេចក្តីថ្លែងការណ៍នោះ ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលសេចក្តីថ្លែងការណ៍នោះត្រូវបានធ្វើឡើង នៅកាលបរិច្ឆេទដែលដើមចោទបានបង្ហាញខ្លួន ។

មាត្រា ២៣៤.– ការផ្ទេរបណ្តឹងទៅនីតិវិធីធម្មតា ដោយដីកាសម្រេចរបស់តុលាការ

១-តុលាការត្រូវចេញដីកាសម្រេចដែលសម្រេចថា ការជំនុំជម្រះ និង ការសម្រេចសេចក្តីលើបណ្តឹងត្រូវធ្វើតាមនីតិវិធីធម្មតា ក្នុងករណីដូចខាងក្រោមនេះ :

ក-ពេលដែលដើមចោទបានស្នើសុំឱ្យជំនុំជម្រះ និង សម្រេចសេចក្តីតាមនីតិវិធីនៃបណ្តឹងរឿងក្តីចំនួនទឹកប្រាក់តិច ដោយផ្ទុយពីបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ២២៤ (លក្ខខ័ណ្ឌនៃបណ្តឹងរឿងក្តីចំនួនទឹកប្រាក់តិច ជាអាទិ៍) ។

ខ-ពេលដែលតុលាការមិនអាចកោះហៅចុងចម្លើយ តាមកាលបរិច្ឆេទដំបូងសម្រាប់ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ប្រសិនបើការកោះហៅនោះពុំធ្វើដោយការបញ្ជូនតាមការផ្សាយជាសាធារណៈ ។

គ-ពេលដែលតុលាការយល់ឃើញថា ការជំនុំជម្រះ និង សម្រេចសេចក្តីតាមនីតិវិធីនៃបណ្តឹងរឿងក្តីចំនួនទឹកប្រាក់តិចនោះ មិនសមរម្យ ។

២-នៅពេលដែលមានដីកាសម្រេចដូចមានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ក្រឡាបញ្ជីត្រូវជូនដំណឹងអំពីការណ៍នេះ ទៅភាគីភ្លាម ។

មាត្រា ២៣៥.– ពេលនៃការផ្ទេរបណ្តឹងទៅនីតិវិធីធម្មតា ជាអាទិ៍

១-នៅពេលដែលមានសេចក្តីថ្លែងការណ៍ដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ២៣៣ (ការផ្ទេរបណ្តឹងទៅនីតិវិធីធម្មតា ដោយសេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់ចុងចម្លើយ) ឬ ដីកាសម្រេចដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ២៣៤ (ការផ្ទេរបណ្តឹងទៅនីតិវិធីធម្មតា ដោយដីកាសម្រេចរបស់តុលាការ) នៃក្រមនេះ បណ្តឹងត្រូវបានផ្ទេរទៅនីតិ-វិធីធម្មតា ។

២-នៅពេលដែលបណ្តឹងត្រូវបានផ្ទេរទៅនីតិវិធីធម្មតា កាលបរិច្ឆេទដែលបានកំណត់រួចហើយសម្រាប់បណ្តឹងនៃរឿងក្តីចំនួនទឹកប្រាក់តិច ត្រូវចាត់ទុកថា បានកំណត់សម្រាប់នីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផលនៃនីតិវិធីធម្មតា ។

មាត្រា ២៣៦.– សាលក្រម និង ការប្រកាសសាលក្រម

១-តុលាការត្រូវប្រកាសសាលក្រមភ្លាម ក្រោយពេលដែលការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់បានបញ្ចប់ លើកលែងតែករណីដែលយល់ឃើញថាមិនសមរម្យ ។

២-ក្នុងករណីដែលបានកំណត់នៅកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ការប្រកាសសាលក្រមអាចធ្វើឡើងបាន ដោយមិនចាំបាច់ផ្អែកលើច្បាប់ដើមនៃមូលសាលក្រមឡើយ ។ ក្នុងករណីនេះ តុលាការត្រូវប្រកាសសាលក្រម ដោយប្រាប់សេចក្តីសម្រេចបញ្ចប់ និង ខ្លឹមសារនៃ

សំអាងហេតុ ។

៣-នៅពេលធ្វើការប្រកាសសាលក្រម ដោយអនុលោមតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ តុលាការត្រូវឱ្យក្រឡាបញ្ជីកត់ត្រានូវហេតុដែលបានកំណត់ក្នុងចំណុចនីមួយៗ ខាងក្រោមនេះ ក្នុងកំណត់ហេតុនៃកាលបរិច្ឆេទសម្រាប់ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ដែលតុលាការប្រកាសសាលក្រម ជំនួសការធ្វើលិខិតសាលក្រម:

ក-ឈ្មោះ ឬ នាមករណ៍ និង អាសយដ្ឋានរបស់ភាគី ហើយនិង ឈ្មោះ និង អាសយដ្ឋានរបស់អ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ ។

ខ-សាលក្រមដែលដើមចោទទាមទារឱ្យតុលាការចេញ ។

គ-សេចក្តីសម្រេចបញ្ចប់ ។

៤-នៅលើលិខិតសាលក្រមនៃរឿងក្តីចំនួនទឹកប្រាក់តិច ឬ លើកំណត់ហេតុជំនួសលិខិតសាលក្រមនោះ ត្រូវសរសេរថាជាសាលក្រមនៃរឿងក្តីចំនួនទឹកប្រាក់តិច ។

មាត្រា ២៣៧.– ការពន្យារពេលបង់ប្រាក់ដោយសាលក្រម

១-ក្នុងករណីដែលតុលាការចេញសាលក្រមទទួលស្គាល់ការទាមទាររបស់ដើមចោទ បើយល់ឃើញថា ចាំបាច់ពិសេស ដោយគិតពិចារណានូវលទ្ធភាពទ្រព្យធន និង ស្ថានភាពផ្សេងទៀតរបស់ចុងចម្លើយ នោះតុលាការអាចកំណត់ចំណុច ក ឬ ចំណុច ខ ឬ កំណត់ចំណុច គ ដោយកំណត់ជាមួយគ្នានឹងចំណុច ក ឬ ចំណុច ខ ចំពោះការសងប្រាក់ អំពីការទាមទារដែលតុលាការទទួលស្គាល់ ក្នុងអំឡុងពេលមិនលើសពី ៣ (បី) ឆ្នាំ បន្ទាប់ពីថ្ងៃដែលតុលាការប្រកាសសាលក្រម:

ក-កំណត់ពេលបង់ប្រាក់ ។

ខ-កំណត់ការបង់ប្រាក់ដោយកាត់សងបណ្តើរៗ ។

គ-នៅពេលដែលសងតាមបញ្ញត្តិនៃចំណុច ក ឬ ពេលដែលសងដោយមិនបាត់បង់តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ ខាងក្រោមនេះ នូវផលប្រយោជន៍នៃកំណត់ពេលដែលបានកំណត់នៅចំណុច ខ កំណត់ការអនុគ្រោះ ចំពោះកាតព្វកិច្ចនៃការសងការខូចខាតដោយសារការយឺតយ៉ាវ ក្រោយពេលដាក់ពាក្យបណ្តឹង ។

២-នៅពេលដែលធ្វើការកំណត់ការបង់ប្រាក់ ដោយកាត់សងបណ្តើរៗដែលបាន

កំណត់ក្នុងចំណុច ខ នៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ តុលាការត្រូវកំណត់អំពីការបាត់បង់ផលប្រយោជន៍នៃពេលកំណត់ក្នុងករណីដែលចុងចម្លើយមិនសង ។

មាត្រា ២៣៨.– ការហាមឃាត់ចំពោះឧបាស្រ័យ

ចំពោះសាលក្រមចុងក្រោយនៃរឿងក្តីចំនួនទឹកប្រាក់តិច មិនអាចធ្វើឧបាស្រ័យបានឡើយ ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះបណ្តឹងទាស់ ។

មាត្រា ២៣៩.– បញ្ញត្តិដែលមិនអនុវត្ត

បញ្ញត្តិពីមាត្រា ១០៣ (គោលបំណងនៃនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល) ដល់មាត្រា ១១២ (ការប្តឹងតវ៉ាចំពោះសេចក្តីកត់ត្រានៃកំណត់ហេតុ ស្តីពីនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ជាអាទិ៍) នៃក្រមនេះ មិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះនីតិវិធីនៃ រឿងក្តីចំនួនទឹកប្រាក់តិចដែលបានកំណត់នៅក្នុងជំពូកទី ៧ នេះ ។

ជំពូកទី ៨
កាលបរិច្ឆេទ អំឡុងពេល និង ការបញ្ជូន

ផ្នែកទី ១
កាលបរិច្ឆេទ និង អំឡុងពេល

មាត្រា ២៤០.– ការកំណត់កាលបរិច្ឆេទ

១-តុលាការត្រូវកំណត់កាលបរិច្ឆេទ តាមពាក្យសុំ ឬ ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិ ។ ប៉ុន្តែ ចំពោះកាលបរិច្ឆេទនៃនីតិវិធីដែលត្រូវបានធ្វើឡើងដោយចៅក្រមដែលទទួលបញ្ជា ឬ ចៅក្រមដែលទទួលការប្រគល់សិទ្ធិ ចៅក្រមនោះជាអ្នកកំណត់ ។

២-ក្នុងករណីដែលមិនអាចជៀសវាងបាន កាលបរិច្ឆេទនេះអាចកំណត់យកថ្ងៃសៅរ៍ ថ្ងៃអាទិត្យ ឬថ្ងៃឈប់សម្រាកផ្សេងទៀតដែលកំណត់ដោយច្បាប់ ឬបទដ្ឋានគតិយុត្តបាន ។

មាត្រា ២៤១.– ការប្តូរកាលបរិច្ឆេទ

១-បើភាគីបានដាក់ពាក្យសុំឱ្យប្តូរកាលបរិច្ឆេទ ភាគីនោះត្រូវបញ្ជាក់ឱ្យបានច្បាស់លាស់អំពីមូលហេតុដែលការប្តូរកាលបរិច្ឆេទនោះត្រូវធ្វើជាចាំបាច់ ។

២-ការប្តូរកាលបរិច្ឆេទនៃនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ឬ កាលបរិច្ឆេទនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ មិនត្រូវបានអនុញ្ញាតទេ លើកលែងតែករណីដែលមានមូលហេតុមិនអាចជៀសវាងបាន ។

៣-ការប្តូរកាលបរិច្ឆេទនៃនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផលលើកដំបូង អាចអនុញ្ញាតឱ្យ បាន ប្រសិនបើមានការព្រមព្រៀងគ្នាពីសំណាក់គូភាគី ។

មាត្រា ២៤២.– ការកោះហៅតាមកាលបរិច្ឆេទ

ការកោះហៅតាមកាលបរិច្ឆេទ ត្រូវធ្វើដោយបញ្ជូនដីកាកោះ ឬ ដោយជូនដំណឹងអំពីកាលបរិច្ឆេទ ទៅអ្នកដែលបានបង្ហាញខ្លួននៅតុលាការចំពោះបណ្តឹងដែលពាក់ព័ន្ធ ។

មាត្រា ២៤៣.– ការគណនាអំឡុងពេល

១-ការគណនាអំឡុងពេល ត្រូវធ្វើតាមបញ្ញត្តិស្តីពីអំឡុងពេលនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

២-ក្នុងការសម្រេចសេចក្តីដែលកំណត់អំឡុងពេល បើពុំបានកំណត់ពេលចាប់ផ្តើមទេ អំឡុងពេលនោះ ត្រូវគិតចាប់ពីពេលដែលអានុភាពនៃការសម្រេចសេចក្តីនោះមានដំណើរការឡើង ។

៣-ប្រសិនបើថ្ងៃចុងក្រោយនៃអំឡុងពេល ត្រូវនឹងថ្ងៃសៅរ៍ ថ្ងៃអាទិត្យ ឬ ថ្ងៃឈប់សម្រាកដែលច្បាប់ ឬ បទដ្ឋានគតិយុត្តបានកំណត់ អំឡុងពេលនោះត្រូវចប់ នៅថ្ងៃបន្ទាប់ពីថ្ងៃឈប់នោះ ។

មាត្រា ២៤៤.– ការពន្យារអំឡុងពេល

១-មានតែករណីដែលមិនអាចជៀសវាងបានប៉ុណ្ណោះទេ ទើបតុលាការអាចពន្យារអំឡុងពេលដែលច្បាប់បានកំណត់ ឬ អំឡុងពេលដែលតុលាការបានកំណត់ហើយបាន ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលមានបញ្ញត្តិពិសេសក្នុងច្បាប់ ។

២-មានតែករណីដែលមិនអាចជៀសវាងបានប៉ុណ្ណោះទេ ទើបចៅក្រមដែលទទួលបញ្ជា ឬ ចៅក្រមដែលទទួលការប្រគល់សិទ្ធិអាចពន្យារអំឡុងពេលដែលបានកំណត់ហើយនោះបាន ។

មាត្រា ២៤៥.— ការបំពេញនូវសកម្មភាពបណ្ដឹងនៅពេលក្រោយ

១-ក្នុងករណីដែលមិនអាចគោរពតាមអំឡុងពេលដែលបានកំណត់ក្នុងវាក្យខណ្ឌទី ២ នៃកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ២៨៤ (ការពន្យារអំឡុងពេល) ខាងលើនេះ ដោយគ្មានកំហុសរបស់ភាគី ភាគីនោះអាចបំពេញនូវសកម្មភាពបណ្ដឹងដែលគួរតែបានធ្វើនៅក្នុងអំឡុងពេលនោះបាន ក្នុងអំឡុងពេលតែ ១ (មួយ) សប្ដាហ៍ ក្រោយពេលដែលមូលហេតុនោះរលត់ហើយ ។ ប៉ុន្តែ ចំពោះភាគីដែលនៅបរទេសវិញ អំឡុងពេលនោះ មានចំនួន ២ (ពីរ) ខែ ។

២-អំឡុងពេលដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើ មិនអាចពន្យារបានឡើយ ។

ផ្នែកទី ២
ការបញ្ជូន

មាត្រា ២៤៦.— គោលការណ៍នៃការបញ្ជូនដោយឆន្ទានុសិទ្ធិ ជាអាទិ៍

១-ការបញ្ជូនត្រូវធ្វើដោយឆន្ទានុសិទ្ធិ លើកលែងតែក្នុងករណីដែលមានបញ្ញត្តិពិសេសនៅក្នុងច្បាប់ ។

២-កិច្ចការបញ្ជូនត្រូវធ្វើឡើងដោយក្រឡាបញ្ជី ។

៣-ការបញ្ជូនត្រូវបានប្រតិបត្តិដោយបុគ្គលិកប្រៃសណីយ៍ អាជ្ញាសាលា ឬក្រឡាបញ្ជី ។

មាត្រា ២៤៧.— គោលការណ៍នៃការបញ្ជូនដោយការប្រគល់

១-ការបញ្ជូនត្រូវធ្វើឡើង ដោយការប្រគល់នូវឯកសារដែលត្រូវបញ្ជូនទៅជនដែលត្រូវទទួលការបញ្ជូននោះ លើកលែងតែក្នុងករណីដែលមានបញ្ញត្តិពិសេសនៅក្នុងច្បាប់ ។

២-ឯកសារដែលត្រូវបញ្ជូន គឺជាឯកសារចម្លងទាំងអស់ដែលពាក់ព័ន្ធ លើកលែងតែក្នុងករណីដែលមានបញ្ញត្តិពិសេសនៅក្នុងច្បាប់ ។

៣-ក្នុងករណីដែលអ្នកទទួលការបញ្ជូនមិនចេះអក្សរ មន្ត្រីទទួលបន្ទុកការបញ្ជូនគប្បីពន្យល់នូវខ្លឹមសារនៃឯកសារនោះ នៅពេលប្រគល់ឯកសារ ។

មាត្រា ២៤៨.— ការបញ្ជូនទៅបុគ្គលអសមត្ថភាពក្នុងបណ្ដឹង ជាអាទិ៍

១-ការបញ្ជូនទៅបុគ្គលអសមត្ថភាពក្នុងបណ្ដឹង ត្រូវធ្វើទៅចំពោះអ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ ។

២-ចំពោះករណីដែលអ្នកមានសិទ្ធិជាតំណាងរួមគ្នាច្រើននាក់ ការបញ្ជូនអាចធ្វើទៅចំពោះតែជនណាម្នាក់ ជាការគ្រប់គ្រាន់ ។

៣-ការបញ្ជូនទៅអ្នកជាប់ពន្ធនាគារ ត្រូវធ្វើទៅចំពោះប្រធានពន្ធនាគារ ។

មាត្រា ២៤៩.– កន្លែងបញ្ជូន

ការបញ្ជូនត្រូវធ្វើទៅលំនៅឋាន ទីសំណាក់ ទីកន្លែងអាជីវកម្ម ឬ ទីស្នាក់ការរបស់ជនដែលត្រូវទទួលការបញ្ជូន ។ ប៉ុន្តែ ចំពោះការបញ្ជូនទៅអ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់វិញ អាចធ្វើទៅទីកន្លែងអាជីវកម្ម ឬ ទីស្នាក់ការរបស់សាមីខ្លួនបាន ។

មាត្រា ២៥០.– ការជូនដំណឹងអំពីកន្លែងបញ្ជូន ជាអាទិ៍

១-ភាគី ឬ អ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ ឬ អ្នកតំណាងដោយអាណត្តិ អាចជូនដំណឹងអំពីកន្លែងដែលខ្លួន ត្រូវទទួលការបញ្ជូនទៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬ អ្នកដែលទទួលការបញ្ជូន ទៅតុលាការទទួលបណ្តឹង ។

២-ភាគី ឬ អ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ ឬ អ្នកតំណាងដោយអាណត្តិ អាចជូនដំណឹងដើម្បីប្តូរកន្លែង ដែលបានជូនដំណឹងថាជាកន្លែងដែលខ្លួនត្រូវទទួលការបញ្ជូន ឬ អ្នកដែលបានជូនដំណឹងថាជាអ្នកទទួលការបញ្ជូននោះបាន ។

៣-ការជូនដំណឹងដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ និង កថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ ត្រូវធ្វើជាលាយល័ក្ខណ៍អក្សរ ។

៤-ទោះជាមានបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ២៤៩ (កន្លែងបញ្ជូន) ខាងលើនេះក៏ដោយ ប្រសិនបើមានការជូនដំណឹងអំពីកន្លែងដែលត្រូវទទួលការបញ្ជូនតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ក៏ការបញ្ជូនត្រូវធ្វើទៅកន្លែងដែលបានកំណត់ ក្នុងដំណឹងនោះដែរ ។

មាត្រា ២៥១.– ការបញ្ជូនទៅកន្លែងជួបប្រទះ

ទោះបីមានបញ្ញត្តិដូចមាត្រា ២៤៩ (កន្លែងបញ្ជូន) ខាងលើនេះក៏ដោយ ប្រសិនបើជនដែលត្រូវទទួលការបញ្ជូននោះ ពុំច្បាស់លាស់ថា មានលំនៅឋាន ទីសំណាក់ ទីកន្លែងអាជីវកម្ម ឬ ទីស្នាក់ការ នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាទេ ការបញ្ជូនអាចធ្វើបាននៅកន្លែងដែលបានជួបប្រទះអ្នកនោះ លើកលែងតែករណីបញ្ជូនចំពោះអ្នកដែលបានជូនដំណឹងតាម

បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ២៥០ (ការជូនដំណឹងអំពីកន្លែងបញ្ជូន ជាអាទិ៍) ខាងលើ នេះ ។ បញ្ញត្តិនេះត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាដែរ ចំពោះករណីដែលអ្នកដែលមានលំនៅឋាន ទីសំណាក់ ទីកន្លែងអាជីវកម្ម ឬ ទីស្នាក់ការ ច្បាស់លាស់ នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬ អ្នកដែលបានជូនដំណឹងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ២៥០ ដដែលនេះ មិនប្រកែកទទួលការបញ្ជូន ។

មាត្រា ២៥២.– ការបញ្ជូនបង្គ្រប់កិច្ច និង ការបញ្ជូនដោយទុកចោល

១-ប្រសិនបើមិនបានជួបជនដែលត្រូវទទួលការបញ្ជូន នៅទីកន្លែងដែលត្រូវបញ្ជូនទេ មន្ត្រីទទួលបន្ទុកការបញ្ជូន អាចប្រគល់ឯកសារទៅឱ្យអ្នកបម្រើ ឬ អ្នកផ្សេងដែលធ្វើការនៅទីនោះ ឬអ្នកនៅជាមួយ ដែលមានការយល់ដឹងសមរម្យក្នុងការទទួលឯកសារនោះបាន ។

២-ប្រសិនបើជនដែលត្រូវទទួលការបញ្ជូន ឬ អ្នកដែលត្រូវទទួលការប្រគល់ឯកសារតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ មិនព្រមទទួលការបញ្ជូនដោយគ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវ ឯកសារនោះអាចទុកនៅកន្លែងដែលត្រូវបញ្ជូននោះបាន ។

មាត្រា ២៥៣.– ការបញ្ជូនដែលត្រូវធ្វើនៅបរទេស

១-ចំពោះការបញ្ជូនដែលត្រូវធ្វើនៅបរទេស តុលាការត្រូវប្រគល់កិច្ចការនេះឱ្យក្រសួង ឬ ស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ចនៃប្រទេសនោះ ឬ ឯកអគ្គរាជទូត ឬ ភារធារី ឬ កុងស៊ុលរបស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាប្រចាំប្រទេសនោះ ឱ្យធ្វើបាន ។

២-បើការបញ្ជូននៅបរទេសត្រូវបានធ្វើឡើង ក្នុងនីតិវិធីដែលចៅក្រមដែលទទួលបញ្ជា ឬ ចៅក្រមដែលទទួលការប្រគល់សិទ្ធិ ត្រូវធ្វើ ចៅក្រមនោះអាចប្រគល់កិច្ចការបញ្ជូននេះ តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះបាន ។

មាត្រា ២៥៤.– របាយការណ៍អំពីការបញ្ជូន ជាអាទិ៍

១-មន្ត្រីទទួលបន្ទុកការបញ្ជូនដែលបានធ្វើការបញ្ជូនរួចហើយ ត្រូវធ្វើរបាយការណ៍អំពីការបញ្ជូននោះ ជូនទៅតុលាការ ។

២-របាយការណ៍ដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវបញ្ជាក់អំពីចំណុចដូចតទៅ :

ក-សញ្ញាណនៃរឿងក្តី និង ឯកសារដែលបានបញ្ជូន ។

ខ-ជនដែលត្រូវទទួលការបញ្ជូន ។

គ-ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ និង ទីកន្លែងដែលបានធ្វើការបញ្ជូន ។

ឃ-វិធីបញ្ជូន ។

ង-ចំណាត់ការតាមកថាខណ្ឌទី ៣ នៃមាត្រា ២៤៧ (គោលការណ៍នៃការបញ្ជូនដោយការប្រគល់) នៃក្រមនេះ នៅក្នុងករណីជនដែលត្រូវទទួលការបញ្ជូននោះមិនចេះអក្សរ ។

ច-ហត្ថលេខា ឬ ស្នាមមេដៃរបស់អ្នកដែលបានទទួលឯកសារ ។

ឆ-ហេតុការណ៍ដែលមិនព្រមទទួលការបញ្ជូន នៅក្នុងករណីជនដែលត្រូវទទួលការបញ្ជូន ឬ អ្នកដែលត្រូវទទួលការប្រគល់ឯកសារតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ២៥២ (ការបញ្ជូនបង្គ្រប់កិច្ច និង ការបញ្ជូនដោយទុកចោល) នៃក្រមនេះ ប្រកែកមិនព្រមទទួល ។

ជ-ហេតុការណ៍ នៅក្នុងករណីដែលការបញ្ជូនបានធ្វើតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ២៥២ (ការបញ្ជូនបង្គ្រប់កិច្ច និង ការបញ្ជូនដោយទុកចោល) នៃក្រមនេះ ។

ឈ-ហត្ថលេខារបស់អ្នកដែលបានប្រតិបត្តិការបញ្ជូន ។

៣-ក្នុងករណីដែលបានព្យាយាមបញ្ជូន តែមិនអាចសម្រេចបាន មន្ត្រីទទួលបន្ទុកការបញ្ជូនត្រូវធ្វើរបាយការណ៍អំពីហេតុការណ៍នោះ និង ចំណុចដែលបានកំណត់នៅកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើ ចាប់ពីចំណុច ក រហូតដល់ចំណុច ឃ និង ចំណុច ឈ ជូនទៅតុលាការ ។

មាត្រា ២៥៥.– ល័ក្ខខ័ណ្ឌដើម្បីធ្វើការបញ្ជូនតាមការផ្សាយជាសាធារណៈ

១-ក្នុងករណីដូចខាងក្រោមនេះ ក្រឡាបញ្ជីអាចធ្វើការបញ្ជូនតាមការផ្សាយជាសាធារណៈបាន តាមពាក្យសុំ ដោយទទួលការអនុញ្ញាតពីតុលាការ :

ក-ទោះបីបានខំប្រឹងប្រែងធ្វើការស្រាវជ្រាវរកលំនៅឋាន ឬ ទីសំណាក់របស់ភាគី ឬ កន្លែងផ្សេងទៀតដែលត្រូវធ្វើការបញ្ជូនក៏ដោយ ក៏នៅតែរកមិនឃើញ ។

ខ-មិនអាចបញ្ជូន តាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ២៥២ (ការបញ្ជូនបង្គ្រប់កិច្ច និង ការបញ្ជូនដោយទុកចោល) នៃក្រមនេះ ។

គ-មិនអាចធ្វើការបញ្ជូន តាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ២៥៣ (ការបញ្ជូនដែលត្រូវធ្វើនៅបរទេស) នៃក្រមនេះបាន ឬ ត្រូវបានទទួលស្គាល់ថា គ្មានលទ្ធភាពនឹងធ្វើបានតាមបញ្ញត្តិនោះ ក្នុងករណីដែលត្រូវធ្វើការបញ្ជូននៅបរទេស ។

ឃ-បានធ្វើការបញ្ជូនដោយប្រគល់ឱ្យក្រសួង ឬ ស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ចនៅបរទេសឱ្យធ្វើតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ២៥៣ (ការបញ្ជូនដែលត្រូវធ្វើនៅបរទេស) នៃក្រមនេះ តែមិនបានទទួលលិខិតបញ្ជាក់អំពីការបញ្ជូននោះ ក្នុងអំឡុងពេល ៦ (ប្រាំមួយ) ខែ ចាប់តាំងពីពេលបញ្ជូននោះ ។

២-ក្នុងករណីដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ បើយល់ឃើញថាចាំបាច់ដើម្បីជៀសវាងការយឺតយ៉ាវក្នុងដំណើរការនីតិវិធី តុលាការអាចបង្គាប់ឱ្យក្រឡាបញ្ជីធ្វើការបញ្ជូនតាមការផ្សាយជាសាធារណៈបាន ទោះបីជាគ្មានពាក្យសុំក៏ដោយ ។

៣-ក្នុងករណីដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុច ខ នៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ក្រឡាបញ្ជីគប្បីជូនដំណឹងដោយរបៀបសមរម្យមួយ អំពីហេតុការណ៍ដែលបានធ្វើការបញ្ជូនតាមការផ្សាយជាសាធារណៈ ទៅភាគីដែលត្រូវទទួលការបញ្ជូននោះ ។

៤-ការបញ្ជូនជាលើកទី ២ តាមការផ្សាយជាសាធារណៈចំពោះភាគីដដែល ត្រូវធ្វើដោយឆន្ទានុសិទ្ធិ ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលបានកំណត់ក្នុងចំណុច គ នៃកថាខណ្ឌទី ១ ។

មាត្រា ២៥៦.– របៀបបញ្ជូនតាមការផ្សាយជាសាធារណៈ

១-ការបញ្ជូនតាមការផ្សាយជាសាធារណៈ ត្រូវបិទប្រកាសនៅកន្លែងសម្រាប់បិទប្រកាសរបស់តុលាការថា ក្រឡាបញ្ជីរក្សាទុកនូវឯកសារដែលត្រូវបញ្ជូន និង អាចប្រគល់ឯកសារនោះទៅជនដែលត្រូវទទួលការបញ្ជូន នៅពេលណាក៏បាន ។ ប៉ុន្តែ ចំពោះការបញ្ជូនដីកាកោះតាមការផ្សាយជាសាធារណៈវិញ ត្រូវបិទដីកាកោះនោះ នៅកន្លែងសម្រាប់បិទប្រកាស ។

២-នៅក្នុងករណីដែលធ្វើការបញ្ជូនតាមការផ្សាយជាសាធារណៈ តាមបញ្ញត្តិនៃចំណុច ខ កថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ២៥៥ (ល័ក្ខខ័ណ្ឌដើម្បីធ្វើការបញ្ជូនតាមការផ្សាយជាសាធារណៈ) នៃក្រមនេះ ការបិទប្រកាសដែលកំណត់នៅកថាខណ្ឌទី ១ នេះ អាចធ្វើបាននៅកន្លែង

ដែលតុលាការទទួលស្គាល់ថាសមរម្យ ក្រៅពីកន្លែងដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ។

៣-តុលាការអាចចុះនៅក្នុងរាជកិច្ច ឬ ក្នុងសារព័ត៌មាន ផ្សាយថា បានធ្វើការបញ្ជូនតាមការផ្សាយជាសាធារណៈហើយ ។ ចំពោះការបញ្ជូនដែលត្រូវធ្វើនៅបរទេស ក្រឡាបញ្ជីតុលាការអាចជូនដំណឹងថា បានធ្វើការបញ្ជូន តាមការផ្សាយជាសាធារណៈហើយ ជំនួសការប្រកាសផ្សាយនៅក្នុងរាជកិច្ច ឬ ក្នុងសារព័ត៌មាន ។

មាត្រា ២៥៧._ ពេលដែលការបញ្ជូនតាមការផ្សាយជាសាធារណៈមានអានុភាព

១-ការបញ្ជូនតាមការផ្សាយជាសាធារណៈ នឹងមានអានុភាពនៅក្រោយអំឡុងពេល ២ (ពីរ) សប្តាហ៍ ដោយគិតចាប់ពីថ្ងៃ ដែលបានបិទប្រកាសតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ២៥៦ (របៀបបញ្ជូនតាមការផ្សាយជាសាធារណៈ) ខាងលើនេះ ។ ប៉ុន្តែ ចំពោះការបញ្ជូនតាមការផ្សាយជាសាធារណៈ ដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ៤ នៃមាត្រា ២៥៥ (ល័ក្ខខ័ណ្ឌដើម្បីធ្វើការបញ្ជូនតាមការផ្សាយជាសាធារណៈ) នៃក្រមនេះ នឹងមានអានុភាពនៅថ្ងៃបន្ទាប់ពីថ្ងៃបិទប្រកាស ។

២-ចំពោះការបញ្ជូនតាមការផ្សាយជាសាធារណៈដែលបានធ្វើឡើង សម្រាប់ការបញ្ជូនដែលត្រូវធ្វើនៅបរទេសវិញ អំឡុងពេលដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ គឺ ៦ (ប្រាំមួយ) សប្តាហ៍ ។

ជំពូកទី ៩
ការមើលសំណុំរឿង

មាត្រា ២៥៨._ ការទាមទារមើលសំណុំរឿងនៃបណ្តឹង ជាអាទិ៍

១-ភាគីនៃបណ្តឹង និង តតិយជនដែលធ្វើសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូងអំពីការពាក់ព័ន្ធនឹងផលប្រយោជន៍ក្នុងបណ្តឹង អាចទាមទារមើលសំណុំរឿង ថតចម្លងសំណុំរឿង ឱ្យប្រគល់ឯកសារចម្លងយថាភូត ឯកសារចម្លងដែលមានសេចក្តីបញ្ជាក់ ឬ ឯកសារដកស្រង់នៃសំណុំរឿង ឬ អាចទាមទារឱ្យប្រគល់លិខិតបញ្ជាក់អំពីចំណុចដែលពាក់ព័ន្ធនឹងបណ្តឹងពីតុលាការបាន ដោយបង់ពន្ធ ។ ចំពោះឯកសារចម្លងយថាភូត ឯកសារចម្លងដែលមានសេចក្តីបញ្ជាក់

ឬ ឯកសារដកស្រង់នៃសំណុំរឿង ក្រឡាបញ្ជីត្រូវបញ្ជាក់ថាជាឯកសារចម្លងយថាភូត ឯក-សារចម្លងដែលមានសេចក្តីបញ្ជាក់ ឬឯកសារដកស្រង់ ហើយនិង ចុះហត្ថលេខា ។

២-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ មិនត្រូវយកមកអនុវត្ត ចំពោះខ្សែអាត់ ខ្សែវីដេអូ ឬ វត្ថុដែលកត់ត្រាអំពីចំណុចដែលមានកំណត់ដោយវិធីប្រហែលគ្នា ក្នុងសំណុំរឿងឡើយ ។ ក្នុងករណីនេះ ប្រសិនបើមានការទាមទារពីសំណាក់ភាគីនៃបណ្តឹង ឬ តតិយជនដែលធ្វើសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូងថាមានការពាក់ព័ន្ធនឹងផលប្រយោជន៍ក្នុងបណ្តឹង តុលាការត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យថតចម្លងវត្ថុទាំងនោះ ។

៣-ការទាមទារមើល ចម្លង ថតចម្លងនូវសំណុំរឿង មិនអាចធ្វើបានឡើយ បើការនោះធ្វើឱ្យមានឧបសគ្គដល់ការរក្សាទុកសំណុំរឿង ឬដល់ការចាត់ចែងការងាររបស់តុលាការ ។

គន្ថីទី ៣
បណ្តឹងឧបាស្រ័យទៅតុលាការជាន់ខ្ពស់

ជំពូកទី ១
បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ២៥៩.- ប្រភេទនៃបណ្តឹងឧបាស្រ័យទៅតុលាការជាន់ខ្ពស់

១-ប្រភេទនៃបណ្តឹងឧបាស្រ័យទៅតុលាការជាន់ខ្ពស់ ចំពោះការសម្រេចសេចក្តីដែលមិនទាន់ចូលជាស្ថាពរ មានដូចខាងក្រោមនេះ :

ក-បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ចំពោះសាលក្រមរបស់សាលាដំបូង ឬ បណ្តឹងសាទុក្ខ ក្នុងករណីមានការព្រមព្រៀងរវាងភាគីដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុច ក កថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ២៦០ (សាលក្រមដែលអាចប្តឹងឧទ្ធរណ៍បាន ជាអាទិ៍) នៃក្រមនេះ ។

ខ-បណ្តឹងសាទុក្ខ ចំពោះសាលដីការបស់តុលាការនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ។

គ-បណ្តឹងជំទាស់ ចំពោះដីកាសម្រេច ។

២-បណ្តឹងជំទាស់ អាចធ្វើឡើងបាន លុះត្រាតែមានបញ្ញត្តិក្នុងច្បាប់ ។

៣-ចំពោះដីកាសម្រេចលើបណ្តឹងជំទាស់ មិនអាចប្តឹងជំទាស់ទៀតបានឡើយ ។

ជំពូកទី ២
បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍

មាត្រា ២៦០.- សាលក្រមដែលអាចប្តឹងឧទ្ធរណ៍បាន ជាអាទិ៍

១-បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍អាចធ្វើចំពោះសាលក្រមចុងក្រោយរបស់សាលាដំបូងបាន លើកលែងតែករណីដែលបានកំណត់ខាងក្រោមនេះ :

ក-គូភាគីបានព្រមព្រៀងគ្នាមិនប្តឹងឧទ្ធរណ៍ ដោយរក្សាទុកនូវសិទ្ធិប្តឹងសាទុក្ខក្រោយពេលតុលាការបានចេញសាលក្រមចុងក្រោយ ។

ខ-សាលក្រមចុងក្រោយនោះវិនិច្ឆ័យទៅលើរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណី ឬ ពាណិជ្ជកម្មដែលមានតម្លៃកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹង មិនលើសពី៥.០០០.០០០ (ប្រាំលាន) រៀល ។

២-សេចក្តីព្រមព្រៀងដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុច ក នៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ពុំមានអានុភាពឡើយ ប្រសិនបើមិនបានធ្វើលិខិតជាលាយល័ក្ខណ៍អក្សរ ។

មាត្រា ២៦១.– ការកម្រិតបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ចំពោះសេចក្តីសម្រេចលើបន្ទុកនៃប្រាក់ប្រដាប់ក្តី

ចំពោះសេចក្តីសម្រេចលើបន្ទុកនៃប្រាក់ប្រដាប់ក្តី មិនអាចប្តឹងឧទ្ធរណ៍ដោយឯករាជ្យតែឯកឯងបានឡើយ ។

មាត្រា ២៦២.– សេចក្តីសម្រេចដែលត្រូវទទួលការវិនិច្ឆ័យរបស់តុលាការនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍

សេចក្តីសម្រេចនៅមុនសាលក្រមចុងក្រោយ ត្រូវទទួលការវិនិច្ឆ័យរបស់តុលាការនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះសេចក្តីសម្រេចដែលមិនអាចធ្វើឧបាស្រ័យបាន និង សេចក្តីសម្រេចដែលអាចធ្វើឧបាស្រ័យបានដោយការប្តឹងជំទាស់ ។

មាត្រា ២៦៣.– ការលះបង់សិទ្ធិប្តឹងឧទ្ធរណ៍

១-ភាគីអាចលះបង់ចោលនូវសិទ្ធិប្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ខ្លួនបាន ។

២-នៅក្រោយពេលបានប្តឹងឧទ្ធរណ៍រួចហើយ សេចក្តីថ្លែងការណ៍ដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវធ្វើជាមួយគ្នានឹងការដកពាក្យបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ។

មាត្រា ២៦៤.– អំឡុងពេលសម្រាប់ប្តឹងឧទ្ធរណ៍

១-បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ត្រូវធ្វើនៅក្នុងអំឡុងពេល ១ (មួយ) ខែ ដោយគិតចាប់តាំងពីថ្ងៃដែលបានទទួលការបញ្ជូនលិខិតសាលក្រម ឬ ថ្ងៃដែលបានជូនដំណឹងអំពីដីកាសម្រេចច្រានចោល ឬ លើកចោលនូវបណ្តឹងទាស់ចំពោះសាលក្រមកំបាំងមុខ ។ ប៉ុន្តែ ករណីនេះមិនមែនជាការរារាំងលើអានុភាពនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ដែលបានដាក់នៅមុនអំឡុងពេលនេះឡើយ ។

២-អំឡុងពេលដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ មិនអាចពន្យារបានឡើយ ។

មាត្រា ២៦៥.- របៀបប្តឹងឧទ្ធរណ៍

១-ដើម្បីប្តឹងឧទ្ធរណ៍ ភាគីត្រូវដាក់ពាក្យបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ទៅតុលាការដើម ។ នៅក្នុងករណីនេះ តុលាការដើម ត្រូវផ្ញើឱ្យ បានឆាប់រហ័សនូវពាក្យបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ និង សំណុំរឿងទៅតុលាការនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ។

២-ពាក្យបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ត្រូវសរសេរនូវចំណុចដូចខាងក្រោមនេះ :

ក-ឈ្មោះ ឬ នាមករណ៍ និង អាសយដ្ឋានរបស់ភាគី ហើយនិង ឈ្មោះ និង អាសយដ្ឋានរបស់អ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ ។

ខ-សញ្ញាណសាលក្រមនៃការជំនុំជម្រះលើកទី ១ និង សេចក្តីដែលប្តឹងឧទ្ធរណ៍ចំពោះសាលក្រមនោះ ។

៣-ក្នុងករណីដែលពុំបានសរសេរច្បាស់លាស់អំពីមូលហេតុនៃការទាមទារឱ្យលុបចោល ឬ ផ្លាស់ប្តូរនូវសាលក្រមនៃការជំនុំជម្រះលើកទី ១ ក្នុងពាក្យបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ទេ ដើមបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍គប្បីដាក់លិខិតជាលាយល័ក្ខណ៍អក្សរដែលសរសេរអំពីចំណុចនោះ ទៅតុលាការនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ នៅក្នុងអំឡុងពេល ៣០ (សាមសិប) ថ្ងៃ គិតចាប់តាំងពីថ្ងៃដែលបានដាក់ពាក្យបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នោះ ។

មាត្រា ២៦៦.- សិទ្ធិពិនិត្យពាក្យបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់តុលាការនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍

១-ក្នុងករណីដែលពាក្យបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ផ្ទុយនឹងបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ២៦៥ (របៀបប្តឹងឧទ្ធរណ៍) នៃក្រមនេះ តុលាការនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ត្រូវកំណត់អំឡុងពេលសមរម្យមួយ និង បង្គាប់ឱ្យកែតម្រូវចំណុចខ្វះខាតនៅក្នុងអំឡុងពេលនោះ ។ បញ្ញត្តិនេះត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះករណីដែលពន្ធសម្រាប់ដាក់ពាក្យបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ មិនត្រូវបានបង់តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៤ មាត្រា ៦១ (ពន្ធដាក់ពាក្យសុំ) នៃក្រមនេះ ។

២-ករណីដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ប្រសិនបើដើមបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍មិនបានកែតម្រូវចំណុចខ្វះខាតនោះទេ តុលាការនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ត្រូវលើកចោលពាក្យបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នោះ ដោយដីកាសម្រេច ។

៣-ចំពោះដីកាសម្រេចដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើ អាចប្តឹងជំទាស់បាន ។

មាត្រា ២៦៧.– ការបញ្ជូនពាក្យបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍

១-ពាក្យបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍ត្រូវបញ្ជូនទៅចុងបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍ ។

២-បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ២៦៦ (សិទ្ធិពិនិត្យពាក្យបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍របស់តុលាការនៃបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍) ខាងលើនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះករណីដែលមិនអាចបញ្ជូនពាក្យបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍បាន រួមទាំងករណីដែលមិនបានបង់ជាមុន នូវសោហ៊ុយចាំបាច់សម្រាប់បញ្ជូនពាក្យបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍ ។

មាត្រា ២៦៨.– ការលើកចោលបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍ដោយមិនឆ្លងកាត់ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់

ក្នុងករណីដែលបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍មានលក្ខណៈផ្ទុយនឹងច្បាប់ ហើយចំណុចខ្វះខាតនោះមិនអាចកែតម្រូវបានទេ តុលាការនៃបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍អាចលើកចោលបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍នោះដោយមិនឆ្លងកាត់តាមការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ដោយសាលដីកាបាន ។

មាត្រា ២៦៩.– ការដកពាក្យបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍

១-បណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍អាចដកវិញបាន រហូតដល់ពេលដែលសាលដីកាចុងក្រោយរបស់តុលាការនៃបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍ ត្រូវបានប្រកាស ។

២-ការដកពាក្យបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍ត្រូវធ្វើឡើងជាលាយល័ក្ខណ៍អក្សរ ។ ប៉ុន្តែ នៅកាលបរិច្ឆេទនៃនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ឬ កាលបរិច្ឆេទនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ឬ កាលបរិច្ឆេទនៃការផ្សះផ្សា ការដកពាក្យបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍នោះ អាចធ្វើឡើងដោយផ្ទាល់មាត់បាន ។

៣-ផ្នែកនៃបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍ដែលត្រូវបានដកចេញ ត្រូវចាត់ទុកថាមិនបានចាត់ការតាំងពីដំបូងនៃការជំនុំជម្រះបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍ ។

៤-បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ២១៩ (ការចាត់ទុកថា ដកពាក្យបណ្ដឹង) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះការចាត់ទុកថា ដកពាក្យបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍ ។

មាត្រា ២៧០.– បណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍បន្ទាប់បន្សំ

១-ចុងបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍ ទោះជាសិទ្ធិប្ដឹងឧទ្ធរណ៍នោះត្រូវបានរលត់ហើយក៏ដោយ ក៏

អាចប្តឹងឧទ្ធរណ៍បន្ទាប់បន្សំបានដែរ រហូតដល់ពេលដែលការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ត្រូវបានបញ្ចប់ ។

២-បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍បន្ទាប់បន្សំត្រូវអស់អានុភាព នៅក្នុងករណីដែលពាក្យបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ត្រូវបានដក ឬ នៅក្នុងករណីដែលបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នោះ ត្រូវបានលើកចោលដោយសារមានភាពផ្ទុយនឹងច្បាប់ ។ ប៉ុន្តែ ចំពោះបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍បន្ទាប់បន្សំដែលមានល័ក្ខខ័ណ្ឌនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍គ្រប់គ្រាន់ ត្រូវចាត់ទុកថាជាបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ឯករាជ្យ ។

៣-បញ្ញត្តិស្តីពីបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍បន្ទាប់បន្សំ ។

មាត្រា ២៧១.– ការប្រកាសឱ្យអនុវត្តជាបណ្តោះអាសន្នដោយតុលាការនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍

១-តុលាការនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍អាចប្រកាសឱ្យអនុវត្តជាបណ្តោះអាសន្ន ត្រឹមតែផ្នែកដែលពុំមានពាក្យសុំប្តឹងឧបាស្រ័យ ចំពោះសាលក្រមនៃការជំនុំជម្រះលើកទី ១ បាន តាមពាក្យសុំ ដោយដីកាសម្រេច ។

២-ចំពោះការសម្រេចសេចក្តីរបស់តុលាការនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍អំពីការអនុវត្តជាបណ្តោះអាសន្ន មិនអាចធ្វើឧបាស្រ័យបានឡើយ ។

មាត្រា ២៧២.– ទំហំនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ជាអាទិ៍

១-ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ត្រូវធ្វើ ត្រឹមតែក្នុងទំហំដែលភាគីបានទាមទារឱ្យផ្លាស់ប្តូរនូវសាលក្រមនៃការជំនុំជម្រះលើកទី ១ តែប៉ុណ្ណោះ ។

២-ភាគីត្រូវធ្វើសេចក្តីថ្លែងការណ៍អំពីលទ្ធផលនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់នៅក្នុងការជំនុំជម្រះលើកទី ១ ។

មាត្រា ២៧៣.– ការអនុវត្តដូចគ្នាតាមបញ្ញត្តិស្តីពីនីតិវិធីនៃការជំនុំជម្រះលើកទី ១

លើកលែងតែក្នុងករណីដែលមានបញ្ញត្តិពិសេស បញ្ញត្តិនៃគន្ថីទី ២ (នីតិវិធីនៃការជម្រះក្តីលើកទី ១) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះនីតិវិធីនៃការជំនុំជម្រះលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះមាត្រា ៨០ (ការកំណត់កាលបរិច្ឆេទនៃនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផលលើកដំបូង) មាត្រា ១០៤

(ការសាកល្បងផ្ទុះផ្សានៅក្នុងនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល) ផ្នែកទី ៥ (សាលក្រមកំហាំងមុខ) ជំពូកទី ៥ នៃគន្ថីទី ២ និង ជំពូកទី ៧ (បទប្បញ្ញត្តិពិសេសស្តីពីរឿងក្តីចំនួនទឹកប្រាក់តិច) នៃគន្ថីទី ២ នៃក្រមនេះ ។

មាត្រា ២៧៤.– អានុភាពនៃសកម្មភាពបណ្តឹងនៅក្នុងការជំនុំជម្រះលើកទី ១ ជាអាទិ៍

១-សកម្មភាពបណ្តឹងដែលបានធ្វើនៅក្នុងការជំនុំជម្រះលើកទី ១ មានអានុភាពក្នុងការជំនុំជម្រះបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ។

២-នីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ដែលបានធ្វើនៅក្នុងការជំនុំជម្រះលើកទី ១ មានអានុភាពក្នុងការជំនុំជម្រះបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ។

មាត្រា ២៧៥.– ការកម្រិតនូវការអះអាងស្តីពីអសមត្ថកិច្ចក្នុងការជំនុំជម្រះលើកទី ១

នៅក្នុងការជំនុំជម្រះបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ភាគីមិនអាចអះអាងអំពីអសមត្ថកិច្ចរបស់សាលាដំបូងបានឡើយ ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះសមត្ថកិច្ចផ្តាច់មុខ ។

មាត្រា ២៧៦.– ការដាក់ពាក្យបណ្តឹងតប

១-ការដាក់ពាក្យបណ្តឹងតបនៅក្នុងការជំនុំជម្រះបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ អាចធ្វើបាន លុះត្រាតែមានការយល់ព្រមពីភាគីម្ខាងទៀត ។

២-បើភាគីម្ខាងទៀតមិនបានតវ៉ា តែបានធ្វើការទាញហេតុផលលើអង្គសេចក្តីអំពីការប្តឹងតប នោះត្រូវចាត់ទុកថា ភាគីនោះបានយល់ព្រមនឹងការដាក់ពាក្យបណ្តឹងតប ។

មាត្រា ២៧៧.– ការច្រានចោលបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍

១-តុលាការនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ត្រូវច្រានចោលនូវបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ក្នុងករណីដែលយល់ឃើញថា សាលក្រមនៃការជំនុំជម្រះលើកទី ១ ត្រឹមត្រូវ ។

២-ទោះជាក្នុងករណីដែលសំអាងហេតុនៃសាលក្រមនៃការជំនុំជម្រះលើកទី ១ មិនត្រឹមត្រូវក៏ដោយ ក៏តុលាការនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ត្រូវច្រានចោលនូវបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នោះដែរ បើយល់ឃើញថា សេចក្តីសម្រេចបញ្ចប់នៃសាលក្រមនោះ ត្រឹមត្រូវ ដោយផ្អែកលើសំអាងហេតុផ្សេងទៀត ។

មាត្រា ២៧៨.– ទំហំនៃការផ្លាស់ប្តូរសាលក្រមនៃការជំនុំជម្រះលើកទី ១

ការផ្លាស់ប្តូរសាលក្រមនៃការជំនុំជម្រះលើកទី ១ អាចធ្វើបាន ត្រឹមតែកម្រិតនៃឧបាស្រ័យ ដោយបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ឬ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍បន្ទាប់បន្សំតែប៉ុណ្ណោះ ។

មាត្រា ២៧៩.– ការលុបចោលសាលក្រមនៃការជំនុំជម្រះលើកទី ១

១-តុលាការនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ត្រូវលុបចោលនូវសាលក្រមនៃការជំនុំជម្រះលើកទី ១ ក្នុងករណីដូចមានខាងក្រោមនេះ :

ក-បើយល់ឃើញថា សាលក្រមនៃការជំនុំជម្រះលើកទី ១ មិនត្រឹមត្រូវ ។

ខ-បើនីតិវិធីនៅតុលាការជាន់ទី ១ នោះផ្ទុយនឹងច្បាប់ធ្ងន់ធ្ងរ ។

២-ក្នុងករណីដូចកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ តុលាការនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ត្រូវធ្វើការជំនុំជម្រះទៅលើបណ្តឹងនោះ លើកលែងតែករណីដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ២៨០ (ការបញ្ជូនរឿងក្តីត្រឡប់ទៅវិញ) ឬ មាត្រា ២៨១ (ការផ្ទេរដោយមូលហេតុខុសសមត្ថកិច្ចផ្តាច់មុខរបស់តុលាការនៃការជំនុំជម្រះលើកទី ១) នៃក្រមនេះ ។

មាត្រា ២៨០.– ការបញ្ជូនរឿងក្តីត្រឡប់ទៅវិញ

១-ក្នុងករណីដែលតុលាការនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍លុបចោលនូវសាលក្រមនៃការជំនុំជម្រះលើកទី ១ ដែលលើកចោលបណ្តឹង ដោយយល់ឃើញថា បណ្តឹងនោះមិនត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ តុលាការនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ត្រូវបញ្ជូនរឿងក្តីនោះ ត្រឡប់ទៅសាលាដំបូងវិញ ។ ប៉ុន្តែបញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលគ្មានការចាំបាច់ត្រូវទាញហេតុផលបន្ថែមទៀតអំពីរឿងក្តីនោះ ។

២-ក្រៅពីករណីដែលបានកំណត់នៅក្នុងវាក្យខណ្ឌទី ១ នៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ក្នុងករណីដែលតុលាការនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍លុបចោលសាលក្រមនៃការជំនុំជម្រះលើកទី ១ បើមានភាពចាំបាច់ទាញហេតុផលបន្ថែមទៀត អំពីរឿងក្តីនោះ តុលាការនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍អាចបញ្ជូនរឿងក្តីនោះត្រឡប់ទៅសាលាដំបូងវិញបាន ។

៣-ប្រសិនបើរឿងក្តីនោះត្រូវបានបញ្ជូនត្រឡប់ទៅវិញ ដោយសារមូលហេតុថា នីតិវិធីបណ្តឹងនៅសាលាដំបូងផ្ទុយនឹងច្បាប់ នីតិវិធីនៃបណ្តឹងនោះត្រូវចាត់ទុកថា បានលុបចោល ដោយសារការបញ្ជូនត្រឡប់ទៅវិញ ។

មាត្រា ២៨១.– ការផ្ទេរដោយមូលហេតុខុសសមត្ថកិច្ចផ្តាច់មុខរបស់តុលាការនៃការជំនុំជម្រះលើកទី ១

ប្រសិនបើតុលាការនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍លុបចោលសាលក្រមនៃការជំនុំជម្រះលើកទី ១ ដោយមូលហេតុថា រឿងក្តីនោះ ខុសសមត្ថកិច្ចផ្តាច់មុខ តុលាការនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ត្រូវចេញសាលដីកាផ្ទេររឿងក្តីនោះទៅតុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចវិញ ។

មាត្រា ២៨២.– ការប្រកាសឱ្យអនុវត្តជាបណ្តោះអាសន្នក្នុងសាលដីកានៃការជំនុំជម្រះបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍

ចំពោះសាលដីកាអំពីការទាមទារសំណងជាប្រាក់ បើមានពាក្យសុំ តុលាការនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ត្រូវប្រកាសថា សាលដីកាអាចអនុវត្តជាបណ្តោះអាសន្នបានដោយពុំចាំបាច់ឱ្យដាក់ប្រាតិភោគ លើកលែងតែករណីដែលយល់ឃើញថា ការប្រកាសឱ្យអនុវត្តជាបណ្តោះអាសន្ននោះមិនមានលក្ខណៈចាំបាច់ ។ ប៉ុន្តែ បើយល់ឃើញថាសមរម្យ តុលាការនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍អាចកំណត់ល័ក្ខខ័ណ្ឌឱ្យដាក់ប្រាតិភោគសម្រាប់ការអនុវត្តជាបណ្តោះអាសន្ននោះបាន ។

ជំពូកទី ៣
បណ្តឹងសាទុក្ខ

មាត្រា ២៨៣.– តុលាការនៃបណ្តឹងសាទុក្ខ

១-បណ្តឹងសាទុក្ខអាចធ្វើទៅតុលាការកំពូលបាន ចំពោះសាលដីកាចុងក្រោយដែលត្រូវបានជំនុំជម្រះលើកទី ២ ដោយសាលាឧទ្ធរណ៍ ។ បញ្ញត្តិនេះត្រូវយកមកអនុវត្តផងដែរ ចំពោះសាលដីកាចុងក្រោយដែលសាលាឧទ្ធរណ៍បានជំនុំជម្រះលើកទី ១ តាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ពិសេស ។

២-ចំពោះសាលក្រមចុងក្រោយដែលត្រូវបានជំនុំជម្រះលើកទី ១ ដោយសាលាដំបូង នៅក្នុងករណីដែលគូភាគីបានព្រមព្រៀងគ្នាមិនប្តឹងឧទ្ធរណ៍នៅក្រោយពេលដែលតុលាការបានចេញសាលក្រមនោះ ដោយរក្សាទុកនូវសិទ្ធិប្តឹងសាទុក្ខ បណ្តឹងសាទុក្ខអាចធ្វើទៅតុលា-ការកំពូលដោយផ្ទាល់បាន ។

មាត្រា ២៨៤.– មូលហេតុទូទៅនៃបណ្តឹងសាទុក្ខ

បណ្តឹងសាទុក្ខអាចធ្វើបាន ដោយយកមូលហេតុនៃភាពផ្ទុយនឹងរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ច្បាប់ ឬ បទដ្ឋានគតិយុត្តដែលមានឥទ្ធិពលលើសាលដីកា ឬ សាលក្រម ។

មាត្រា ២៨៥.– មូលហេតុដាច់ខាតនៃបណ្តឹងសាទុក្ខ

១-ក្នុងករណីណាមួយដូចបានកំណត់ខាងក្រោមនេះ ត្រូវចាត់ទុកថា មានមូលហេតុនៃបណ្តឹងសាទុក្ខជាដរាប:

ក-តុលាការដែលចេញសាលដីកា ឬ សាលក្រម មិនត្រូវបានចាត់តាំង ដោយស្របទៅតាមច្បាប់ ។

ខ-ចៅក្រមដែលច្បាប់មិនអនុញ្ញាតឱ្យចូលរួមក្នុងការចេញសាលដីកា ឬ សាលក្រម តែបានចូលរួម ។

គ-ភាពផ្ទុយនឹងបញ្ញត្តិស្តីពីសមត្ថកិច្ចផ្តាច់មុខរបស់តុលាការ ។

ឃ-ការខ្វះសិទ្ធិតំណាងដែលកំណត់ដោយច្បាប់ សិទ្ធិតំណាងដោយអាណត្តិ ឬ ការប្រគល់សិទ្ធិចាំបាច់សម្រាប់អ្នកតំណាងដើម្បីធ្វើសកម្មភាពបណ្តឹង ។

ង-ភាពផ្ទុយនឹងបញ្ញត្តិស្តីពីការបើកការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ជាសា-ធារណៈ ។

ច-សាលដីកា ឬ សាលក្រម គ្មានសំអាងហេតុ ឬ មានសំអាងហេតុ តែផ្ទុយនឹងគ្នា ។

២-បញ្ញត្តិនៃចំណុច ឃ នៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ មិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលមានការទទួលស្គាល់ពេលក្រោយ តាមបញ្ញត្តិកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៣៥ (វិធានការក្នុងករណីដែលខ្វះសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើបណ្តឹង ជាអាទិ៍) ឬ កថាខណ្ឌទី ៣ នៃមាត្រា ៥៧ (វិធានការក្នុងករណីនៃការខ្វះសិទ្ធិតំណាង) នៃក្រមនេះ ។

មាត្រា ២៨៦.– ការអនុវត្តដូចគ្នាតាមបញ្ញត្តិស្តីពីបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍

បញ្ញត្តិនៃជំពូកទី ២ នៃគន្ថីទី ៣ ខាងលើនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះបណ្តឹងសាទុក្ខ និង នីតិវិធីនៃការជំនុំជម្រះបណ្តឹងសាទុក្ខ លើកលែងតែមានបញ្ញត្តិពិសេស ។

មាត្រា ២៨៧.– របៀបប្ដឹងសាទុក្ខ

ដើម្បីប្ដឹងសាទុក្ខ ភាគីត្រូវដាក់ពាក្យបណ្ដឹងសាទុក្ខទៅតុលាការដើម ។ នៅក្នុងករណីនេះ តុលាការដើមត្រូវធ្វើឱ្យបានឆាប់រហ័ស នូវពាក្យបណ្ដឹងសាទុក្ខ និង សំណុំរឿងទៅតុលាការនៃបណ្ដឹងសាទុក្ខ ។

មាត្រា ២៨៨.– ការបញ្ជូនលិខិតទទួលពាក្យបណ្ដឹងសាទុក្ខ ជាអាទិ៍

១-នៅក្នុងករណីដែលមានការដាក់ពាក្យបណ្ដឹងសាទុក្ខ តុលាការនៃបណ្ដឹងសាទុក្ខត្រូវបញ្ជូនលិខិតទទួលពាក្យបណ្ដឹងសាទុក្ខទៅភាគី លើកលែងតែក្នុងករណីដែលលើកចោលពាក្យបណ្ដឹងសាទុក្ខនោះ ។

២-នៅពេលដែលតុលាការបញ្ជូនលិខិតទទួលពាក្យបណ្ដឹងសាទុក្ខទៅចុងបណ្ដឹងសាទុក្ខ ដោយយោលតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ តុលាការនៃបណ្ដឹងសាទុក្ខត្រូវបញ្ជូនទាំងពាក្យបណ្ដឹងសាទុក្ខទៅជាមួយផង ។

មាត្រា ២៨៩.– ការសរសេរមូលហេតុនៃបណ្ដឹងសាទុក្ខ

១-ប្រសិនបើមិនបានសរសេរនូវមូលហេតុនៃបណ្ដឹងសាទុក្ខក្នុងពាក្យបណ្ដឹងសាទុក្ខទេ ដើមបណ្ដឹងសាទុក្ខត្រូវដាក់លិខិតបញ្ជាក់អំពីមូលហេតុនៃបណ្ដឹងសាទុក្ខនេះ ជូនទៅតុលាការនៃបណ្ដឹងសាទុក្ខ ក្នុងអំឡុងពេល ៣០ (សាមសិប) ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីបានទទួលការបញ្ជូននូវលិខិតទទួលពាក្យបណ្ដឹងសាទុក្ខ ។

២-ក្នុងករណីដែលបណ្ដឹងសាទុក្ខធ្វើឡើង ដោយយកមូលហេតុដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ២៨៤ (មូលហេតុទូទៅនៃបណ្ដឹងសាទុក្ខ) ខាងលើនេះ ដើមបណ្ដឹងសាទុក្ខត្រូវសរសេរមូលហេតុនៃបណ្ដឹងសាទុក្ខនេះ ដោយបញ្ជាក់អំពីបញ្ញត្តិនៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ឬ ច្បាប់ ឬ បទដ្ឋានគតិយុត្ត និង ហេតុដែលផ្ទុយនឹងរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ឬ ច្បាប់ ឬ បទដ្ឋានគតិយុត្តនោះ ។ នៅក្នុងករណីនេះ ប្រសិនបើហេតុនោះមានទំនាក់ទំនងនឹងនីតិវិធីនៃបណ្ដឹង ត្រូវសរសេរបញ្ជាក់ឱ្យបានច្បាស់លាស់នូវអង្គហេតុដែលផ្ទុយនោះ ។

៣-ក្នុងករណីដែលបណ្ដឹងសាទុក្ខធ្វើឡើង ដោយយកមូលហេតុដូចចំណុចណាមួយដែលបានកំណត់នៅកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ២៨៥ (មូលហេតុដាច់ខាតនៃបណ្ដឹងសាទុក្ខ) នៃក្រមនេះ ដើមបណ្ដឹងសាទុក្ខត្រូវសរសេរមូលហេតុនៃបណ្ដឹងសាទុក្ខ ដោយបញ្ជាក់នូវ

ចំណុចក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ២៨៥ និង អង្គហេតុដែលត្រូវនឹងចំណុចនោះ ។

មាត្រា ២៩០.- ការលើកចោលបណ្ដឹងសាទុក្ខ

ប្រសិនបើត្រូវនឹងចំណុចណាមួយខាងក្រោមនេះយ៉ាងជាក់ច្បាស់ តុលាការនៃបណ្ដឹងសាទុក្ខ ត្រូវលើកចោលបណ្ដឹងសាទុក្ខ ដោយដីកាសម្រេច :

ក-បើបណ្ដឹងសាទុក្ខនោះមិនស្របច្បាប់ ហើយមិនអាចកែតម្រូវចំណុចខ្វះខាតនោះបាន ។

ខ-បើមិនបានដាក់លិខិតបញ្ជាក់អំពីមូលហេតុនៃបណ្ដឹងសាទុក្ខ តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ២៨៩ (ការសរសេរមូលហេតុនៃបណ្ដឹងសាទុក្ខ) ខាងលើនេះ ឬ បើការសរសេរមូលហេតុនៃបណ្ដឹងសាទុក្ខ ផ្ទុយនឹងបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ និង ទី ៣ នៃមាត្រា ២៨៩ ។

មាត្រា ២៩១.- ដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យកែតម្រូវ

១-ប្រសិនបើការសរសេរមូលហេតុទាំងមូលនៃបណ្ដឹងសាទុក្ខ ដែលត្រូវបានបញ្ជាក់ក្នុងពាក្យបណ្ដឹងសាទុក្ខ ឬ ក្នុងលិខិតបញ្ជាក់អំពីមូលហេតុនៃបណ្ដឹងសាទុក្ខ ដែលត្រូវបានដាក់ក្នុងអំឡុងពេលដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ២៨៩ (ការសរសេរមូលហេតុនៃបណ្ដឹងសាទុក្ខ) នៃក្រមនេះ ផ្ទុយនឹងបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ និង ទី ៣ នៃមាត្រា ២៨៩ នោះយ៉ាងជាក់ច្បាស់ តុលាការនៃបណ្ដឹងសាទុក្ខ ត្រូវកំណត់អំឡុងពេលសមរម្យ ហើយបង្គាប់ឱ្យដើមបណ្ដឹងសាទុក្ខកែតម្រូវនូវចំណុចខ្វះខាត ក្នុងអំឡុងពេលនោះ ដោយដីកាសម្រេច ។

២-ដីកាសម្រេចលើកចោលនូវបណ្ដឹងសាទុក្ខដែលបានកំណត់ក្នុងចំណុច ខ នៃមា-ត្រា ២៩០ (ការលើកចោលបណ្ដឹងសាទុក្ខ) ខាងលើនេះ ត្រូវធ្វើឡើង ក្នុងករណីដែលដើមបណ្ដឹងសាទុក្ខមិនបានធ្វើការកែតម្រូវនូវចំណុចខ្វះខាត នៅក្នុងអំឡុងពេលដែលបានកំណត់តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ។

មាត្រា ២៩២.- ការបញ្ជូនឯកសារចម្លងនៃលិខិតបញ្ជាក់អំពីមូលហេតុនៃបណ្ដឹងសាទុក្ខ

ប្រសិនបើតុលាការនៃបណ្ដឹងសាទុក្ខមិនចេញដីកាសម្រេចលើកចោលបណ្ដឹងសាទុក្ខតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ២៩០ (ការលើកចោលបណ្ដឹងសាទុក្ខ) នៃក្រមនេះទេ តុលាការនៃ

បណ្តឹងសាទុក្ខត្រូវបញ្ជូនឯកសារចម្លងនៃលិខិតបញ្ជាក់អំពីមូលហេតុនៃបណ្តឹងសាទុក្ខនោះទៅចុងបណ្តឹងសាទុក្ខ ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលតុលាការនៃបណ្តឹងសាទុក្ខជំនុំជម្រះ និង សម្រេចសេចក្តី ដោយពុំឆ្លងកាត់តាមការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ហើយយល់ឃើញថា ពុំចាំបាច់បញ្ជូនឯកសារចម្លងនៃលិខិតបញ្ជាក់អំពីមូលហេតុនៃបណ្តឹងសាទុក្ខនោះ ។

មាត្រា ២៩៣.– ការបង្គាប់ឱ្យដាក់ឯកសារត្រៀម

តុលាការនៃបណ្តឹងសាទុក្ខអាចកំណត់អំឡុងពេលសមរម្យ ហើយបង្គាប់ឱ្យចុងបណ្តឹងសាទុក្ខដាក់ឯកសារត្រៀមលើកដំបូងបាន ។

មាត្រា ២៩៤.– ការច្រានចោលបណ្តឹងសាទុក្ខដោយមិនធ្វើការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់

តុលាការនៃបណ្តឹងសាទុក្ខអាចច្រានចោលបណ្តឹងសាទុក្ខដោយសាលដីកាបាន ដោយមិនចាំបាច់ឆ្លងកាត់តាមការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ បើយល់ឃើញថា បណ្តឹងសាទុក្ខនោះគ្មានមូលហេតុ ក្រោយពីបានពិនិត្យពាក្យបណ្តឹងសាទុក្ខ លិខិតបញ្ជាក់អំពីមូលហេតុនៃបណ្តឹងសាទុក្ខ ឯកសារត្រៀមដែលចុងបណ្តឹងសាទុក្ខបានដាក់លើកដំបូង ឬ ឯកសារផ្សេងទៀត ។

មាត្រា ២៩៥.– ទំហំនៃការស្រាវជ្រាវ

តុលាការនៃបណ្តឹងសាទុក្ខ ត្រូវធ្វើការស្រាវជ្រាវត្រឹមតែកម្រិតនៃឧបាស្រ័យ ដោយផ្អែកលើមូលហេតុនៃបណ្តឹងសាទុក្ខ ។

មាត្រា ២៩៦.– ចំណងនៃអង្គហេតុស្ថាពររបស់សាលដីកាដើម ឬ សាលក្រមដើម

១-អង្គហេតុដែលបានចូលជាស្ថាពរដោយត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ក្នុងសាលដីកាដើម ឬ សាលក្រមដើម ត្រូវមានចំណងចំពោះតុលាការនៃបណ្តឹងសាទុក្ខ ។

២-ក្នុងករណីដែលមានបណ្តឹងសាទុក្ខដែលយោលទៅតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ២៨៣ (តុលាការនៃបណ្តឹងសាទុក្ខ) នៃក្រមនេះ តុលាការនៃបណ្តឹងសាទុក្ខមិនអាចបដិសេធចោលសាលក្រមដើមឡើយ ដោយយកមូលហេតុថា ការចូលជាស្ថាពរនៃអង្គហេតុ

ក្នុងសាលក្រមដើមនោះ ផ្ទុយនឹងរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ឬ ច្បាប់ ឬ បទដ្ឋានគតិយុត្ត ។

មាត្រា ២៩៧.– ករណីលើកលែងនៃការអនុវត្តចំពោះចំណុចដែលស្រាវជ្រាវដោយឆន្ទានុសិទ្ធិ

បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ២៩៥ (ទំហំនៃការស្រាវជ្រាវ) និង មាត្រា ២៩៦ (ចំណងនៃអង្គហេតុស្ថាពររបស់សាលដីកាដើម ឬ សាលក្រមដើម) ខាងលើនេះ មិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះចំណុចដែលតុលាការត្រូវស្រាវជ្រាវ ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ខ្លួន ។

មាត្រា ២៩៨.– ការប្រកាសឱ្យអនុវត្តជាបណ្តោះអាសន្ន

តុលាការនៃបណ្តឹងសាទុក្ខអាចប្រកាសឱ្យអនុវត្តជាបណ្តោះអាសន្ន តាមពាក្យសុំ ដោយដីកាសម្រេចបាន ត្រឹមតែចំពោះផ្នែកដែលពុំមានឧបាស្រ័យនៅក្នុងសាលដីកាដើម ឬ សាលក្រមដើមតែប៉ុណ្ណោះ ។

មាត្រា ២៩៩.– ការបដិសេធចោល ហើយបញ្ជូនត្រឡប់ទៅតុលាការដើមវិញ ជាអាទិ៍

១-នៅក្នុងករណីដែលមានមូលហេតុដែលបានកំណត់ក្នុងមាត្រា ២៨៤ (មូលហេតុទូទៅនៃបណ្តឹងសាទុក្ខ) ឬ មាត្រា ២៨៥ (មូលហេតុដាច់ខាតនៃបណ្តឹងសាទុក្ខ) នៃក្រមនេះ តុលាការនៃបណ្តឹងសាទុក្ខត្រូវបដិសេធចោលនូវសាលដីកាដើម ឬ សាលក្រមដើម ហើយត្រូវបញ្ជូនរឿងក្តីត្រឡប់ទៅតុលាការដើមវិញ ឬ ផ្ទេររឿងក្តីនោះទៅតុលាការផ្សេងដែលមានថ្នាក់ដូចគ្នា លើកលែងតែក្នុងករណីដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៣០០ (ការបដិសេធចោល ហើយវិនិច្ឆ័យដោយខ្លួនឯង) នៃក្រមនេះ ។

២-តុលាការដែលបានទទួលរឿងក្តីដោយការបញ្ជូនត្រឡប់មកវិញ ឬ ការផ្ទេរ តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវធ្វើការសម្រេចសេចក្តីដោយផ្អែកលើការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់សាជាថ្មីម្តងទៀត ។ ក្នុងករណីនេះ សេចក្តីវិនិច្ឆ័យលើអង្គហេតុ និង អង្គច្បាប់ ដែលតុលាការនៃបណ្តឹងសាទុក្ខយកជាមូលហេតុនៃការបដិសេធចោល មានចំណងទៅលើតុលាការដែលបានទទួលការបញ្ជូន ឬ ការផ្ទេរ ។

៣-ចៅក្រមដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសាលដីកាដើម ឬ សាលក្រមដើម មិនអាចចូលរួមក្នុងការសម្រេចសេចក្តីដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះទេ ។

មាត្រា ៣០០.- ការបដិសេធចោល ហើយវិនិច្ឆ័យដោយខ្លួនឯង

តុលាការនៃបណ្ដឹងសាទុក្ខត្រូវធ្វើការសម្រេចសេចក្ដីអំពីរឿងក្ដីផ្ទាល់ដោយខ្លួនឯង ចំពោះករណីដូចខាងក្រោមនេះ :

ក-តុលាការនៃបណ្ដឹងសាទុក្ខបដិសេធចោលនូវសាលដីកាដើម ឬ សាលក្រមដើម ដោយយកមូលហេតុថា តុលាការនៃការជំនុំជម្រះដើមមានកំហុសក្នុងការអនុវត្តរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ឬ ច្បាប់ ឬ បទដ្ឋានគតិយុត្ត ចំពោះអង្គហេតុ ដែលបានចូលជាស្ថាពរ ហើយតុលាការនៃបណ្ដឹងសាទុក្ខអាចសម្រេចសេចក្ដីអំពីរឿងក្ដីនោះ ដោយផ្អែកលើអង្គហេតុនេះបាន ។

ខ-តុលាការនៃបណ្ដឹងសាទុក្ខបដិសេធចោលនូវសាលដីកាដើម ឬ សាលក្រមដើម ដោយយកមូលហេតុថា រឿងក្ដីនោះមិនស្ថិតនៅក្រោមសិទ្ធិជម្រះក្ដីរបស់តុលាការ ។

ជំពូកទី ៤
បណ្ដឹងជំទាស់

មាត្រា ៣០១.- របៀបប្ដឹងជំទាស់

១-ដើម្បីប្ដឹងជំទាស់ ភាគីត្រូវដាក់ពាក្យបណ្ដឹងជំទាស់ទៅតុលាការដើម ។ នៅក្នុងករណីនេះ តុលាការដើម ត្រូវធ្វើឱ្យបានឆាប់រហ័ស នូវពាក្យបណ្ដឹងជំទាស់ និង សំណុំរឿងទៅតុលាការនៃបណ្ដឹងជំទាស់ ។

២-ក្នុងករណីដែលពុំបានសរសេរច្បាស់លាស់អំពីមូលហេតុនៃការទាមទារឱ្យលុបចោល ឬ ផ្លាស់ប្ដូរនូវដីកាសម្រេចដើម ក្នុងពាក្យបណ្ដឹងជំទាស់ទេ ម្ចាស់បណ្ដឹងជំទាស់គប្បីដាក់លិខិតជាលាយល័ក្ខណ៍អក្សរដែលសរសេរអំពីចំណុចនោះ ទៅតុលាការនៃបណ្ដឹងជំទាស់ នៅក្នុងអំឡុងពេល ២ (ពីរ) សប្ដាហ៍ គិតចាប់តាំងពីថ្ងៃដែលបានដាក់ពាក្យបណ្ដឹងជំទាស់នោះ ។

មាត្រា ៣០២.- បណ្ដឹងឧបាស្រ័យចំពោះដីកាសម្រេចរបស់ចៅក្រមដែលទទួលបញ្ជា ឬ ចៅក្រមដែលទទួលការប្រគល់សិទ្ធិ

១-ភាគីដែលមិនយល់ព្រមចំពោះដីកាសម្រេចរបស់ចៅក្រមដែលទទួលបញ្ជា ឬ ចៅក្រមដែលទទួលការប្រគល់សិទ្ធិ អាចដាក់ពាក្យសុំប្ដឹងតវ៉ាទៅតុលាការទទួលបណ្ដឹងបាន

តែក្នុងករណីដែលច្បាប់អនុញ្ញាតឱ្យប្តឹងជំទាស់ ប្រសិនបើដីកាសម្រេចនោះជាដីកាសម្រេចរបស់តុលាការទទួលបណ្តឹង ។ ប៉ុន្តែ ក្នុងករណីដែលតុលាការទទួលបណ្តឹងជាតុលាការកំពូល ឬ សាលាឧទ្ធរណ៍ ភាគីអាចដាក់ពាក្យសុំប្តឹងតវ៉ាបាន លុះត្រាតែច្បាប់អនុញ្ញាតឱ្យប្តឹងជំទាស់ ប្រសិនបើដីកាសម្រេចនោះជាដីកាសម្រេចរបស់សាលាដំបូង ។

២-ចំពោះដីកាសម្រេចលើពាក្យសុំនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ អាចធ្វើបណ្តឹងជំទាស់បាន ។

មាត្រា ៣០៣.– អំឡុងពេលសម្រាប់ប្តឹងជំទាស់

១-បណ្តឹងជំទាស់ត្រូវធ្វើក្នុងអំឡុងពេល ១ (មួយ) សប្តាហ៍ ដោយគិតចាប់ពីថ្ងៃដែលបានទទួលដំណឹងអំពីដីកាសម្រេច ។

២-អំឡុងពេលនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ មិនអាចពន្យារបានឡើយ ។

មាត្រា ៣០៤.– ការអនុវត្តដូចគ្នាតាមបញ្ញត្តិស្តីពីបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ឬ បណ្តឹងសាទុក្ខ

១-បញ្ញត្តិស្តីពីបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ និង នីតិវិធីនៃការជំនុំជម្រះលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះបណ្តឹងជំទាស់លើដីកាសម្រេចរបស់សាលាដំបូង និង នីតិវិធីនៃតុលាការនៃបណ្តឹងជំទាស់នោះ លើកលែងតែករណីដែលបញ្ញត្តិនោះមានភាពផ្ទុយនឹងលក្ខណៈបណ្តឹង ឬ នីតិវិធីនោះ ។

២-បញ្ញត្តិស្តីពីបណ្តឹងសាទុក្ខ និង នីតិវិធីទាក់ទងនឹងការជំនុំជម្រះបណ្តឹងសាទុក្ខនោះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះបណ្តឹងជំទាស់លើដីកាសម្រេចដែលសាលាឧទ្ធរណ៍បានចេញក្នុងនាមជាតុលាការនៃការជំនុំជម្រះលើកទី ១ និង នីតិវិធីទាក់ទងនឹងបណ្តឹងជំទាស់នោះ លើកលែងតែករណីដែលបញ្ញត្តិនោះមានភាពផ្ទុយនឹងលក្ខណៈនៃបណ្តឹង ឬ នីតិវិធីនោះ ។

មាត្រា ៣០៥.– ការផ្អាកអានុភាពនៃដីកាសម្រេចដើម

១-បណ្តឹងជំទាស់ត្រូវផ្អាកអានុភាពនៃដីកាសម្រេចដើម ។

២-តុលាការនៃបណ្តឹងជំទាស់ ឬ តុលាការដែលបានចេញដីកាសម្រេចដើម អាចបង្គាប់ឱ្យផ្អាកជាបណ្តោះអាសន្ននូវការអនុវត្តដោយបង្ខំ ដោយផ្អែកលើដីកាសម្រេចដើម

ឬ បង្គាប់ឱ្យចាត់ចែងជាចាំបាច់ផ្សេងទៀតបាន រហូតដល់ពេលមានដីកាសម្រេចអំពីបណ្តឹងជំទាស់ ។

មាត្រា ៣០៦.- ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់តាមឆន្ទៈស្ម័គ្រចិត្ត និង ការសួរជំនួសការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់

១-ការសម្រេចសេចក្តីលើបណ្តឹងជំទាស់ អាចធ្វើបាន ដោយមិនបាច់ឆ្លងកាត់តាមការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ។

២-ក្នុងករណីដែលតុលាការនៃបណ្តឹងជំទាស់មិនធ្វើការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់អំពីបណ្តឹងជំទាស់ទេ តុលាការអាចធ្វើការសួរម្ចាស់បណ្តឹងជំទាស់ ឬ អ្នកផ្សេងទៀតដែលមានទំនាក់ទំនងនឹងផលប្រយោជន៍នៃបណ្តឹងបាន ។

គន្ថីទី ៤
ការជំនុំជម្រះសាជាថ្មី

ជំពូកគោល
ការជំនុំជម្រះសាជាថ្មី

មាត្រា ៣០៧.- មូលហេតុនៃការជំនុំជម្រះសាជាថ្មី (មួយ)

១-ភាគីអាចស្នើសុំប្តឹងឧបាស្រ័យ តាមបណ្តឹងទាមទារឱ្យជំនុំជម្រះសាជាថ្មីបាន ចំពោះសាលក្រមចុងក្រោយ ឬ សាលដីកាចុងក្រោយដែលបានចូលជាស្ថាពរហើយ ក្នុងករណីដែលមានមូលហេតុណាមួយដូចរៀបរាប់ខាងក្រោមនេះ :

ក-បើពុំបានចាត់តាំងតុលាការដែលបានចេញសាលក្រម ឬ សាលដីកា ទៅតាមច្បាប់កំណត់ ។

ខ-បើចៅក្រមដែលពុំអាចចូលរួមក្នុងការចេញសាលក្រម ឬ សាលដីកាតាមច្បាប់ បានចូលរួមក្នុងការចេញសាលក្រម ឬ សាលដីកានោះ ។

គ-បើខ្វះសិទ្ធិតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ ឬ អ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ខ្វះការប្រគល់សិទ្ធិចាំបាច់សម្រាប់ធ្វើសកម្មភាពបណ្តឹង ឬ ខ្វះសិទ្ធិតំណាងដោយអាណត្តិ ។

ឃ-បើចៅក្រមដែលបានចូលរួមក្នុងការចេញសាលក្រម ឬ សាលដីកា បានប្រព្រឹត្តអំពើល្មើសដែលពាក់ព័ន្ធនឹងមុខងាររបស់ខ្លួនចំពោះរឿងក្តី ។

ង-បើភាគីបានសារភាព ឬ ត្រូវបានរារាំងក្នុងការដាក់មធ្យោបាយតទល់ ឬ ការ-ពារខ្លួនដែលមានឥទ្ធិពលដល់សាលក្រម ឬ សាលដីកា ដោយសារបទល្មើសរបស់អ្នកដទៃ ។

ច-បើឯកសារ ឬ វត្ថុឯទៀតដែលបានក្លាយជាភស្តុតាងសម្រាប់សាលក្រម ឬ សាលដីកា ត្រូវបានក្លែង ឬ កែប្រែដោយបន្លំ ។

ឆ-បើសេចក្តីថ្លែងការណ៍មិនពិតរបស់សាក្សី អ្នកធ្វើកោសលវិច័យ អ្នកបកប្រែ ភាគីដែលបានធ្វើសម្បថ ឬ របស់អ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ដែលបានធ្វើសម្បថ បានក្លាយជាភស្តុតាងសម្រាប់សាលក្រម ឬ សាលដីកា ។

ជ-បើសាលក្រម ឬ សាលដីកា ឬ សេចក្តីសម្រេចឯទៀត ផ្នែករដ្ឋប្បវេណី ឬ ផ្នែកព្រហ្មទណ្ឌ ឬ ការចាត់ចែងផ្នែករដ្ឋបាល ដែលជាមូលដ្ឋាននៃសាលក្រម ឬ សាលដីកា ត្រូវបានផ្លាស់ប្តូរ ដោយសារសេចក្តីសម្រេច ឬ ការចាត់ចែងផ្នែករដ្ឋបាលនៅពេលក្រោយ ។

ឈ-បើមានការភ្លេចបញ្ចូលសេចក្តីវិនិច្ឆ័យលើចំណុចសំខាន់ៗ ដែលអាចមានឥទ្ធិពលទៅលើសាលក្រម ឬ សាលដីកា ។

ញ-បើសាលក្រម ឬ សាលដីកា ដែលជាកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹងទាមទារឱ្យជំនុំជម្រះសាជាថ្មី មានការប៉ះពាល់ដល់សាលក្រម ឬ សាលដីកាមុនដែលបានចូលជាស្ថាពរហើយ ។

ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលភាគីបានធ្វើការអះអាងអំពីមូលហេតុនោះ នៅពេលធ្វើបណ្តឹងឧបាស្រ័យទៅតុលាការជាន់ខ្ពស់ ឬ ភាគីបានដឹងអំពីមូលហេតុនេះហើយ តែមិនធ្វើការអះអាង ។

២-ចំពោះមូលហេតុដែលបានកំណត់ពីចំណុច ឃ រហូតដល់ចំណុច ឆ នៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ភាគីអាចដាក់ពាក្យបណ្តឹងទាមទារឱ្យជំនុំជម្រះសាជាថ្មីបាន លុះត្រាតែមានករណីដូចបានរៀបរាប់ខាងក្រោមនេះ:

ក-ករណីដែលសាលក្រម ឬ សាលដីកាដែលផ្តន្ទាទោស ឬ សេចក្តីសម្រេចដាក់ប្រាក់ពិន័យបានចូលជាស្ថាពរចំពោះអំពើដែលត្រូវដាក់ទណ្ឌកម្ម ។

ខ-ករណីដែលមិនអាចទទួលបាននូវសាលក្រម ឬ សាលដីកាដែលផ្តន្ទាទោសជាស្ថាពរ ឬ សេចក្តីសម្រេច ដែលដាក់ប្រាក់ពិន័យជាស្ថាពរ ដោយសារមូលហេតុផ្សេងពីមូលហេតុថា គ្មានភស្តុតាង ។

៣-បើសាលដីកាសម្រេចអង្គសេចក្តីអំពីរឿងក្តី ត្រូវបានសម្រេចនៅក្នុងការជំនុំជម្រះបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍រួចហើយ ភាគីមិនអាចដាក់ពាក្យបណ្តឹងទាមទារឱ្យជំនុំជម្រះសាជាថ្មី ចំពោះសាលក្រមរបស់តុលាការនៃការជំនុំជម្រះលើកទី ១ បានឡើយ ។

មាត្រា ៣០៨.- មូលហេតុនៃការជំនុំជម្រះសាជាថ្មី (ពីរ)

ក្នុងករណីដែលមានមូលហេតុដូចបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៣០៧ (មូលហេតុនៃការជំនុំជម្រះសាជាថ្មី (មួយ)) ខាងលើនេះ ចំពោះសេចក្តីសម្រេចដែលជាមូលដ្ឋាននៃសាលក្រម ឬ សាលដីកា ទោះជាមានការកំណត់នូវមធ្យោបាយនៃឧបាស្រ័យ

ដោយឯកឯងចំពោះសេចក្តីសម្រេចនោះក៏ដោយ ក៏ភាគីអាចយកមូលហេតុនោះមកធ្វើជាមូលហេតុនៃការជំនុំជម្រះសាជាថ្មីចំពោះសាលក្រម ឬ សាលដីកានោះ បានដែរ ។

មាត្រា ៣០៩.– តុលាការនៃការជំនុំជម្រះសាជាថ្មី

១-បណ្តឹងទាមទារឱ្យជំនុំជម្រះសាជាថ្មី ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចផ្តាច់មុខរបស់តុលាការដែលបានចេញសាលក្រម ឬ សាលដីកាដែលជាកម្មវត្ថុនៃការជំនុំជម្រះសាជាថ្មីនោះ ។

២-បណ្តឹងទាមទារឱ្យជំនុំជម្រះសាជាថ្មីចំពោះសាលក្រម ឬ សាលដីកាអំពីរឿងក្តីតែមួយដែលត្រូវបានចេញដោយតុលាការច្រើនដែលមានថ្នាក់ខុសគ្នា តុលាការជាន់ខ្ពស់មានសមត្ថកិច្ចរួមបញ្ចូលនូវសាលក្រម ឬ សាលដីកាទាំងនោះ ។

៣-ចៅក្រមដែលបានចូលរួមក្នុងការចេញសាលក្រម ឬ សាលដីកាដែលជាកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹងទាមទារឱ្យជំនុំជម្រះសាជាថ្មី ពុំអាចចូលរួមក្នុងការជំនុំជម្រះ និង សម្រេចសេចក្តីអំពីបណ្តឹងទាមទារឱ្យជំនុំជម្រះសាជាថ្មីនោះ បានឡើយ ។

មាត្រា ៣១០.– នីតិវិធីបណ្តឹងនៃការជំនុំជម្រះសាជាថ្មី

បញ្ញត្តិស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទៅតាមលំដាប់ថ្នាក់នៃការជំនុំជម្រះនីមួយៗ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះនីតិវិធីបណ្តឹងនៃការជំនុំជម្រះសាជាថ្មី លើកលែងតែបញ្ញត្តិនោះមានភាពផ្ទុយនឹងលក្ខណៈនៃបណ្តឹងនៃការជំនុំជម្រះសាជាថ្មី ។

មាត្រា ៣១១.– អំឡុងពេលនៃការជំនុំជម្រះសាជាថ្មី

១-បណ្តឹងទាមទារឱ្យជំនុំជម្រះសាជាថ្មី ត្រូវធ្វើនៅក្នុងអំឡុងពេល ៣០ (សាមសិប) ថ្ងៃ ដោយគិតចាប់ពីថ្ងៃដែលភាគីបានដឹងអំពីមូលហេតុនៃការជំនុំជម្រះសាជាថ្មី ក្រោយពេលដែលសាលក្រម ឬ សាលដីកាបានចូលជាស្ថាពរហើយ ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីនៃបណ្តឹងទាមទារឱ្យជំនុំជម្រះសាជាថ្មី ដែលយកមូលហេតុដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុច គ ឬ ចំណុច ញ កថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៣០៧ (មូលហេតុនៃការជំនុំជម្រះសាជាថ្មី (មួយ)) នៃក្រមនេះ ។

២-អំឡុងពេលដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ មិនអាចពន្យារ

បានឡើយ ។

៣-ភាគីពុំអាចប្ដឹងទាមទារឱ្យជំនុំជម្រះសាជាថ្មីបានឡើយ ប្រសិនបើអំឡុងពេល ៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំ បានកន្លងផុត ដោយគិតពីថ្ងៃដែលសាលក្រម ឬ សាលដីកាបានចូលជាស្ថាពរ ឬ គិតពីថ្ងៃដែលមូលហេតុនៃការជំនុំជម្រះសាជាថ្មីកើតឡើង ក្នុងករណីដែលមូលហេតុនោះកើតឡើងក្រោយពេលសាលក្រម ឬ សាលដីកាបានចូលជាស្ថាពរ ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីនៃបណ្ដឹងទាមទារឱ្យជំនុំជម្រះសាជាថ្មី ដែលយកមូលហេតុដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុច គ ឬ ចំណុច ញ កថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៣០៧ (មូលហេតុនៃការជំនុំជម្រះសាជាថ្មី (មួយ)) នៃក្រមនេះ ។

មាត្រា ៣១២.- ចំណុចដែលត្រូវសរសេរក្នុងពាក្យបណ្ដឹងទាមទារឱ្យជំនុំជម្រះសាជាថ្មី

១-នៅក្នុងពាក្យបណ្ដឹងទាមទារឱ្យជំនុំជម្រះសាជាថ្មី ត្រូវសរសេរនូវចំណុចដូចខាងក្រោមនេះ :

ក-ឈ្មោះ ឬ នាមករណ៍ និង អាសយដ្ឋានរបស់ភាគី ហើយនិង ឈ្មោះ និង អាសយដ្ឋានរបស់អ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ ។

ខ-សញ្ញាណនៃសាលក្រម ឬ សាលដីកាដែលជាកម្មវត្ថុនៃបណ្ដឹងទាមទារឱ្យជំនុំជម្រះសាជាថ្មី និង សេចក្ដីទាមទារឱ្យជំនុំជម្រះសាជាថ្មីចំពោះសាលក្រម ឬ សាលដីកានោះ ។

គ-អង្គហេតុដែលត្រូវនឹងមូលហេតុនៃការជំនុំជម្រះសាជាថ្មី ។

២-ឯកសារចម្លងនៃសាលក្រម ឬ សាលដីកាដែលជាកម្មវត្ថុនៃបណ្ដឹងទាមទារឱ្យជំនុំជម្រះសាជាថ្មី ត្រូវភ្ជាប់ជាមួយនឹងពាក្យបណ្ដឹងទាមទារឱ្យជំនុំជម្រះសាជាថ្មី ។

មាត្រា ៣១៣.- ការកែប្រែមូលហេតុនៃការជំនុំជម្រះសាជាថ្មី

ភាគីដែលបានដាក់ពាក្យបណ្ដឹងទាមទារឱ្យជំនុំជម្រះសាជាថ្មី អាចកែប្រែមូលហេតុនៃការជំនុំជម្រះសាជាថ្មីបាន ។

មាត្រា ៣១៤.- ការលើកចោលបណ្ដឹងទាមទារឱ្យជំនុំជម្រះសាជាថ្មី និង ការច្រានចោលការទាមទារឱ្យជំនុំជម្រះសាជាថ្មី

១-ក្នុងករណីដែលបណ្ដឹងទាមទារឱ្យជំនុំជម្រះសាជាថ្មីមានភាពផ្ទុយនឹងច្បាប់ តុលា-

ការត្រូវលើកចោលបណ្តឹងនោះ ដោយដីកាសម្រេច ។

២-ក្នុងករណីដែលគ្មានមូលហេតុនៃការជំនុំជម្រះសាជាថ្មី តុលាការត្រូវប្រទានចោលនូវការទាមទារឱ្យជំនុំជម្រះសាជាថ្មី ដោយដីកាសម្រេច ។

៣-ប្រសិនបើដីកាសម្រេចដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ ចូលជាស្ថាពរហើយ ភាគីមិនអាចដាក់ពាក្យបណ្តឹងទាមទារឱ្យជំនុំជម្រះសាជាថ្មីទៀត ដោយយកមូលហេតុដូចគ្នាបានឡើយ ។

៤-ចំពោះដីកាសម្រេចដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ និង ទី ២ ខាងលើនេះ អាចប្តឹងជំទាស់បាន ។

មាត្រា ៣១៥.- ដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើមជំនុំជម្រះសាជាថ្មី

១-ក្នុងករណីដែលមានមូលហេតុនៃការជំនុំជម្រះសាជាថ្មី តុលាការត្រូវចេញដីកាសម្រេចដើម្បីចាប់ផ្តើមធ្វើការជំនុំជម្រះសាជាថ្មី ។

២-តុលាការត្រូវសួរភាគីម្ខាងទៀតជាមុន ក្នុងករណីចេញដីកាសម្រេចដូចបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ។

៣-ចំពោះដីកាសម្រេចដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ អាចប្តឹងជំទាស់បាន ។

មាត្រា ៣១៦.- ការវិនិច្ឆ័យ និង សម្រេចសេចក្តីលើអង្គសេចក្តី

១-តុលាការត្រូវធ្វើការវិនិច្ឆ័យ និង សម្រេចសេចក្តីលើអង្គសេចក្តី តាមទំហំនៃឧបាស្រ័យ នៅក្នុងករណីដែលដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើមជំនុំជម្រះសាជាថ្មីចូលជាស្ថាពរ ។

២-ក្នុងករណីដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ប្រសិនបើយល់ឃើញថា សាលក្រម ឬ សាលដីកាត្រឹមត្រូវ តុលាការត្រូវប្រទានចោលការទាមទារឱ្យជំនុំជម្រះសាជាថ្មីនោះ ។

៣-លើកលែងតែក្នុងករណីដូចកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ តុលាការត្រូវលុបចោលនូវសាលក្រម ឬ សាលដីកា ហើយត្រូវសម្រេចសេចក្តីជាថ្មីទៀត ។

មាត្រា ៣១៧.- ពាក្យសុំឱ្យជំនុំជម្រះសាជាថ្មីចំពោះដីកាសម្រេច

១-ចំពោះដីកាសម្រេចដែលអាចប្តឹងឧបាស្រ័យដោយបណ្តឹងជំទាស់ ហើយបានចូល

ជាស្ថាពរ អាចដាក់ពាក្យសុំឱ្យជំនុំជម្រះសាជាថ្មីបាន ។

២-បញ្ញត្តិចាប់ពីមាត្រា ៣០៧ (មូលហេតុនៃការជំនុំជម្រះសាជាថ្មី (មួយ)) រហូតដល់មាត្រា ៣១៦ (ការវិនិច្ឆ័យ និង សម្រេចសេចក្ដីលើអង្គសេចក្ដី) ខាងលើនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះពាក្យសុំដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ។

មាត្រា ៣១៨.– បណ្ដឹងទាមទារឱ្យជំនុំជម្រះសាជាថ្មីដោយតតិយជន

១-បើដើមចោទ និង ចុងចម្លើយបានទទួលនូវសាលក្រម ឬ សាលដីកា ដោយរួមគំនិតគ្នាក្នុងគោលបំណងធ្វើឱ្យបាត់បង់សិទ្ធិ ឬ ផលប្រយោជន៍របស់តតិយជន តតិយជននោះអាចធ្វើឧបាស្រ័យ ដោយបណ្ដឹងទាមទារឱ្យជំនុំជម្រះសាជាថ្មី ចំពោះសាលក្រម ឬ សាលដីកាចុងក្រោយដែលបានចូលជាស្ថាពរនោះបាន ។

២-បណ្ដឹងទាមទារឱ្យជំនុំជម្រះសាជាថ្មីដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ដើមចោទ និង ចុងចម្លើយ ត្រូវក្លាយជាសហចុងចម្លើយ ។

៣-បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៤១ (បទបញ្ញាស្ដីពីការវិនិច្ឆ័យលើសហបណ្ដឹងចាំបាច់) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះជនដែលជាសហចុងចម្លើយតាមកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើ និង តតិយជនដែលបានដាក់ពាក្យបណ្ដឹងទាមទារឱ្យជំនុំជម្រះសាជាថ្មីតាមកថា-ខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ។

គន្ថីទី ៥
នីតិវិធីដាស់តឿន

ជំពូកគោល
នីតិវិធីដាស់តឿន

មាត្រា ៣១៩.– លក្ខខណ្ឌនៃដីកាសម្រេចដាស់តឿន

ចំពោះការទាមទារដែលមានគោលបំណងឱ្យសងជាប្រាក់ តុលាការអាចចេញដីកាសម្រេចដាស់តឿន តាមពាក្យសុំរបស់ម្ចាស់បំណុលបាន ។ ប៉ុន្តែ ករណីនេះអាចធ្វើទៅបាន លុះត្រាតែអាចធ្វើការបញ្ជូនដីកានោះនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបាន តាមវិធីក្រៅពីការបញ្ជូនតាមការផ្សាយជាសាធារណៈ ។

មាត្រា ៣២០.– ពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចដាស់តឿន

១-ពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចដាស់តឿនចំពោះកូនបំណុលដូចមានកំណត់ក្នុងចំណុចខាងក្រោម ត្រូវធ្វើទៅសាលាដំបូងដែលមានសមត្ថកិច្ចលើតំបន់ដែលបានកំណត់ក្នុងចំណុចនីមួយៗខាងក្រោមនេះ :

ក-រូបវន្តបុគ្គល : លំនៅឋាន ឬ បើពុំមានលំនៅឋាន ឬ មានលំនៅឋានមិនពិតប្រាកដនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាទេ គឺទីសំណាក់ ។

ខ-នីតិបុគ្គលក្នុងប្រទេស : ទីស្នាក់ការកណ្តាល ឬ ទីកន្លែងអាជីវកម្មចម្បង ឬ បើពុំមានទីស្នាក់ការ ឬ ទីកន្លែងអាជីវកម្មទេ គឺលំនៅឋានរបស់អ្នកតំណាង ឬ របស់អ្នកទទួលខុសត្រូវភារកិច្ចចាត់ចែងការងារជាចម្បង ។

គ-នីតិបុគ្គលបរទេស : ទីស្នាក់ការកណ្តាល ឬ ទីកន្លែងអាជីវកម្មចម្បងនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬ បើពុំមានទីស្នាក់ការ ឬ ទីកន្លែងអាជីវកម្មនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាទេ គឺលំនៅឋានរបស់អ្នកតំណាងប្រចាំព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬ របស់អ្នកទទួលខុសត្រូវភារកិច្ចចាត់ចែងការងារជាចម្បងនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

២-ពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចដាស់តឿនអំពីការទាមទារដែលបានកំណត់ក្នុង

ចំណុចខាងក្រោមនេះ អាចធ្វើទៅសាលាដំបូងដែលមានសមត្ថកិច្ចលើតំបន់ដែលបាន កំណត់ក្នុងចំណុចនីមួយៗខាងក្រោមនេះបានដែរ :

ក-ការទាមទារចំពោះបុគ្គលដែលមានទីស្នាក់ការ ឬ កន្លែងអាជីវកម្ម ហើយការទាមទារនោះទាក់ទងនឹងការងារនៃទីស្នាក់ការ ឬ ទីកន្លែងអាជីវកម្មនោះ : កន្លែងដែលមានទីស្នាក់ការ ឬ ទីកន្លែងអាជីវកម្មនោះ ។

ខ-ការទាមទារឱ្យសងជាប្រាក់ដោយរូបិយាណត្តិ ឬ មូលប្បទានប័ត្រ និង ការទាមទារបន្ទាប់បន្សំដែលទាក់ទងនឹងវត្ថុទាំងនេះ : កន្លែងដែលត្រូវសងរូបិយាណត្តិ ឬ មូលប្ប-ទានប័ត្រនោះ ។

២-សមត្ថកិច្ចដែលកំណត់តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ឬ ទី ២ ខាងលើនេះ គឺជាសមត្ថកិច្ចផ្តាច់មុខ ។

មាត្រា ៣២១.- ការអនុវត្តដូចគ្នាតាមបញ្ញត្តិស្តីពីបណ្តឹង

បញ្ញត្តិស្តីពីបណ្តឹង ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចដាស់តឿន លុះត្រាតែគ្មានភាពផ្ទុយនឹងលក្ខណៈរបស់ពាក្យសុំនោះ ។

មាត្រា ៣២២.- ការលើកចោលនូវពាក្យសុំ

ក្នុងករណីដែលពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចដាស់តឿន មានភាពផ្ទុយនឹងបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៣១៩ (ល័ក្ខខ័ណ្ឌនៃដីកាសម្រេចដាស់តឿន) ឬ មាត្រា ៣២០ (ពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចដាស់តឿន) ខាងលើនេះ ឬ ក្នុងករណីដែលមានភាពច្បាស់លាស់ថា គ្មានមូល-ហេតុក្នុងការទាមទារ ដោយគិតអំពីខ្លឹមសារនៃពាក្យសុំទេ តុលាការត្រូវលើកចោលពាក្យសុំនេះ ដោយដីកាសម្រេច ។ បញ្ញត្តិនេះត្រូវយកមកអនុវត្តដែរ ចំពោះការទាមទារមួយភាគដែលមិនអាចចេញដីកាសម្រេចដាស់តឿនភាគនោះ ។

មាត្រា ៣២៣.- ការចេញដីកាសម្រេចដាស់តឿន ជាអាទិ៍

១-ដីកាសម្រេចដាស់តឿន ត្រូវចេញដោយមិនបាច់សួរកូនបំណុល ។

២-កូនបំណុលអាចដាក់ពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចដាស់តឿន ទៅតុលាការដែលបានចេញដីកាសម្រេចនោះបាន ។

មាត្រា ៣២៤.– ចំណុចដែលត្រូវសរសេរបញ្ជាក់ក្នុងដីកាសម្រេចដាស់តឿន

១-ដីកាសម្រេចដាស់តឿន ត្រូវសរសេរបញ្ជាក់នូវចំណុចដូចខាងក្រោមនេះ :

ក-ឈ្មោះ ឬ នាមករណ៍ និង អាសយដ្ឋានរបស់ភាគី ហើយនិង ឈ្មោះ និង អាសយដ្ឋានរបស់អ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ ។

ខ-ដីកាសម្រេចដែលម្ចាស់បំណុលទាមទារឱ្យតុលាការចេញ និង អង្គហេតុចាំបាច់ដើម្បីបញ្ជាក់នូវការទាមទារនេះ ។

គ-សេចក្តីបង្គាប់ឱ្យសងជាប្រាក់ដែលមានកំណត់នូវចំនួន ។

២-ក្នុងដីកាសម្រេចដាស់តឿននៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវសរសេរបន្ថែមថា បើកូនបំណុលមិនបានដាក់ពាក្យប្តឹងតវ៉ាការដាស់តឿន ក្នុងអំឡុងពេល ២ (ពីរ) សប្តាហ៍ បន្ទាប់ពីបានទទួលការបញ្ជូននូវដីកាសម្រេចដាស់តឿននេះទេ នោះតុលាការត្រូវប្រកាសឱ្យអនុវត្តជាបណ្តោះអាសន្ន ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ខ្លួន ។

មាត្រា ៣២៥.– ការបញ្ជូនដីកាសម្រេចដាស់តឿន

១-តុលាការត្រូវជូនដំណឹងអំពីដីកាសម្រេចដាស់តឿនទៅឱ្យម្ចាស់បំណុល ហើយត្រូវបញ្ជូនដីកាសម្រេចនោះ ទៅកូនបំណុលផងដែរ ។

២-ដីកាសម្រេចដាស់តឿននេះត្រូវមានអានុភាព នៅពេលដែលបានបញ្ជូនទៅដល់កូនបំណុល ។

៣-ប្រសិនបើមិនអាចបញ្ជូនដីកាសម្រេចដាស់តឿន ដោយសារគ្មានលំនៅឋាន ទីសំណាក់ ទីស្នាក់ការ ទីកន្លែងអាជីវកម្ម របស់កូនបំណុល ឬ លំនៅឋានរបស់អ្នកទទួលបន្ទុកភារកិច្ចការងារចម្បង នៅទីកន្លែងដែលម្ចាស់បំណុលបានរាយការណ៍ទេ តុលាការត្រូវជូនដំណឹងអំពីហេតុការណ៍នេះទៅម្ចាស់បំណុល ។ ក្នុងករណីនេះ ប្រសិនបើម្ចាស់បំណុលមិនបានរាយការណ៍អំពីទីកន្លែងដែលត្រូវបញ្ជូន ក្រៅពីទីកន្លែងដែលខ្លួនបានរាយការណ៍ពីមុន ក្នុងអំឡុងពេល ២ (ពីរ) ខែ ដោយគិតចាប់ពីថ្ងៃដែលម្ចាស់បំណុលទទួលដំណឹង ត្រូវចាត់ទុកថា ម្ចាស់បំណុលនោះបានដកពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចដាស់តឿនវិញ ។

៤-អំឡុងពេលដែលបានកំណត់ក្នុងវាក្យខណ្ឌទី ២ នៃកថាខណ្ឌទី ៣ ខាងលើនេះ មិនអាចពន្យារបានឡើយ ។

មាត្រា ៣២៦.- ការលើកចោលនូវពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចដាស់តឿន ដែលបានធ្វើនៅមុនការប្រកាសឱ្យអនុវត្តជាបណ្ដោះអាសន្ន

១-ប្រសិនបើតុលាការយល់ឃើញថា ពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចដាស់តឿនដែលបានធ្វើនៅមុនការប្រកាសឱ្យអនុវត្តជាបណ្ដោះអាសន្ន មិនស្របច្បាប់ទេ តុលាការត្រូវលើកចោលនូវពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចដាស់តឿននោះ ដោយដីកាសម្រេច ។

២-ចំពោះដីកាសម្រេចដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ អាចប្ដឹងជំទាស់បាន ។

មាត្រា ៣២៧.- អានុភាពនៃពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចដាស់តឿន ដែលបានធ្វើនៅមុនការប្រកាសឱ្យអនុវត្តជាបណ្ដោះអាសន្ន

១-ប្រសិនបើមានពាក្យសុំតវ៉ាស្របច្បាប់ចំពោះដីកាសម្រេចដាស់តឿន នៅមុនការប្រកាសឱ្យអនុវត្តជាបណ្ដោះអាសន្ន ដីកាសម្រេចដាស់តឿននោះ ត្រូវបាត់បង់អានុភាពក្នុងទំហំនៃការតវ៉ានោះ ។

២-ក្នុងករណីដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ចំពោះការទាមទារដែលទាក់ទងនឹងការតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចដាស់តឿន ត្រូវចាត់ទុកថា បានដាក់ពាក្យបណ្ដឹងទៅតុលាការដែលបានកំណត់នៅមាត្រា ៣២០ (ពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចដាស់តឿន) នៃក្រមនេះ នៅពេលដែលមានពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចដាស់តឿន ។ ក្នុងករណីនេះ ប្រាក់សោហ៊ុយសម្រាប់នីតិវិធីដាស់តឿន គឺជាផ្នែកមួយនៃប្រាក់ប្រដាប់ក្ដី ។

មាត្រា ៣២៨.- ការប្រកាសឱ្យអនុវត្តជាបណ្ដោះអាសន្ន

១-ប្រសិនបើកូនបំណុលមិនបានដាក់ពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចដាស់តឿន ដែលបានធ្វើនៅមុនការប្រកាសឱ្យអនុវត្តជាបណ្ដោះអាសន្ន ក្នុងអំឡុងពេល ២ (ពីរ) សប្ដាហ៍ បន្ទាប់ពីថ្ងៃដែលបានទទួលការបញ្ជូនដីកាសម្រេចដាស់តឿន ឬ បើដីកាសម្រេចដែលលើកចោលនូវពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចដាស់តឿន មុនការប្រកាសឱ្យអនុវត្តជាបណ្ដោះ-

អាសន្នបានចូលជាស្ថាពរ តុលាការត្រូវប្រកាសឱ្យអនុវត្តជាបណ្តោះអាសន្ន ដោយកំណត់បញ្ជាក់បន្ថែមនូវប្រាក់សោហ៊ុយសម្រាប់នីតិវិធីដាស់តឿនលើដីកាសម្រេចដាស់តឿន ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិ ។

២-ការប្រកាសឱ្យអនុវត្តជាបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវបញ្ជាក់នៅក្នុងដីកាសម្រេចដាស់តឿន ហើយត្រូវបញ្ជូនទៅភាគី ។

៣-បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ១៩៧ (ការបាត់បង់អានុភាពនៃការប្រកាសឱ្យអនុវត្តជាបណ្តោះ-អាសន្ន និង បដិទានស្ថានភាពដើម) និង កថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៣២៥ (ការបញ្ជូនដីកាសម្រេចដាស់តឿន) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះការប្រកាសឱ្យអនុវត្តជាបណ្តោះអាសន្ន ដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ។

មាត្រា ៣២៩.- ពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចដាស់តឿន ដែលបានធ្វើនៅក្រោយការប្រកាសឱ្យអនុវត្តជាបណ្តោះអាសន្ន

១-ពាក្យសុំតវ៉ាការដាស់តឿននៃកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៣២៣ (ការចេញដីកាសម្រេចដាស់តឿន ជាអាទិ៍) នៃក្រមនេះ ចំពោះដីកាសម្រេចដាស់តឿនដែលភ្ជាប់ជាមួយនឹងការប្រកាសឱ្យអនុវត្តជាបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវធ្វើនៅក្នុងអំឡុងពេល ២ (ពីរ) សប្តាហ៍ ក្រោយពីបានទទួលការបញ្ជូនដីកាសម្រេចដាស់តឿននោះ ។

២-អំឡុងពេលដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ មិនអាចពន្យារបានឡើយ ។

មាត្រា ៣៣០.- ការលើកចោលនូវពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចដាស់តឿន ដែលបានធ្វើនៅក្រោយការប្រកាសឱ្យអនុវត្តជាបណ្តោះអាសន្ន

១-ប្រសិនបើតុលាការយល់ឃើញថា ពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចដាស់តឿនដែលបានធ្វើនៅក្រោយការប្រកាសឱ្យអនុវត្តជាបណ្តោះអាសន្ននោះ មិនស្របច្បាប់ទេ តុលាការត្រូវលើកចោលពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចដាស់តឿននោះ ដោយដីកាសម្រេច ។

២-ចំពោះដីកាសម្រេចដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ អាចប្តឹងជំទាស់បាន ។

មាត្រា ៣៣១.- ការផ្ទេរនីតិវិធីដាស់តឿនទៅនីតិវិធីនៃបណ្ដឹង ដោយពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចដាស់តឿនដែលបានធ្វើនៅក្រោយការប្រកាសឱ្យអនុវត្តជាបណ្ដោះអាសន្ន

ប្រសិនបើមានពាក្យសុំតវ៉ាស្របច្បាប់ចំពោះដីកាសម្រេចដាស់តឿន នៅក្រោយការប្រកាសឱ្យអនុវត្តជាបណ្ដោះអាសន្ន ការទាមទារដែលទាក់ទងនឹងការតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចដាស់តឿន ត្រូវចាត់ទុកថា បានដាក់ពាក្យបណ្ដឹងទៅតុលាការដែលបានចេញដីកាសម្រេចដាស់តឿននោះ នៅពេលដែលមានពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចដាស់តឿន ។ ក្នុងករណីនេះ ប្រាក់សោហ៊ុយសម្រាប់នីតិវិធីដាស់តឿន គឺជាផ្នែកមួយនៃប្រាក់ប្រដាប់ក្ដី ។

មាត្រា ៣៣២.- សាលក្រមនៃបណ្ដឹងដែលត្រូវបានផ្ទេរ នៅក្រោយការប្រកាសឱ្យអនុវត្តជាបណ្ដោះអាសន្ន

១-ប្រសិនបើសាលក្រមនៃបណ្ដឹងដែលត្រូវបានផ្ទេរ តាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៣៣១ (ការផ្ទេរនីតិវិធីដាស់តឿនទៅនីតិវិធីនៃបណ្ដឹង ដោយពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចដាស់តឿនដែលបានធ្វើនៅក្រោយការប្រកាសឱ្យអនុវត្តជាបណ្ដោះអាសន្ន) ខាងលើនេះ ស្របគ្នានឹងដីកាសម្រេចដាស់តឿននោះ តុលាការត្រូវទទួលស្គាល់នូវដីកាសម្រេចដាស់តឿនដែលភ្ជាប់ជាមួយនឹងការប្រកាសឱ្យអនុវត្តជាបណ្ដោះអាសន្ន ក្នុងសាលក្រមនេះ ។ ប៉ុន្តែបញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលនីតិវិធីដាស់តឿនត្រូវបានធ្វើឡើងដោយខុសច្បាប់ ។

២-ក្នុងសាលក្រមនៃបណ្ដឹងដែលត្រូវបានផ្ទេរ តាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៣៣១ (ការផ្ទេរនីតិវិធីដាស់តឿនទៅនីតិវិធីនៃបណ្ដឹង ដោយពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចដាស់តឿនដែលបានធ្វើនៅក្រោយការប្រកាសឱ្យអនុវត្តជាបណ្ដោះអាសន្ន) នៃក្រមនេះ តុលាការត្រូវលុបចោលនូវដីកាសម្រេចដាស់តឿនដែលភ្ជាប់ជាមួយនឹងការប្រកាសឱ្យអនុវត្តជាបណ្ដោះអាសន្ន លើកលែងតែក្នុងករណីដែលតុលាការទទួលស្គាល់នូវដីកាសម្រេចដាស់តឿន ដែលភ្ជាប់ជាមួយនឹងការប្រកាសឱ្យអនុវត្តជាបណ្ដោះអាសន្ន តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ។

មាត្រា ៣៣៣.– អានុភាពនៃដីកាសម្រេចដាស់តឿន

ប្រសិនបើគ្មានពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចដាស់តឿនដែលភ្ជាប់ជាមួយនឹងការប្រកាសឱ្យអនុវត្តជាបណ្ដោះអាសន្ន ឬ ប្រសិនបើដីកាសម្រេចលើកចោលនូវពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចដាស់តឿនដែលភ្ជាប់ជាមួយនឹងការប្រកាសឱ្យអនុវត្តជាបណ្ដោះអាសន្នបានចូលជាស្ថាពរ ដីកាសម្រេចដាស់តឿននោះនឹងមានអានុភាពដូចសាលក្រមស្ថាពរដែរ ។

គន្ថីទី ៦
ការអនុវត្តដោយបង្ខំ

ជំពូកទី ១
បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

ផ្នែកទី ១
គោលគំនិត

មាត្រា ៣៣៤.– គោលគំនិត

បុគ្គលដែលមានសិទ្ធិទាមទារ ឬ សិទ្ធិប្រាតិភោគដែលបានកំណត់ក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណី ឬ ច្បាប់ផ្សេងទៀត អាចទាមទារឱ្យសម្រេចសិទ្ធិនោះដោយការអនុវត្តដោយបង្ខំ តាមបញ្ញត្តិនៃគន្ថីនេះ លើកលែងតែក្នុងករណីដែលមានបញ្ញត្តិពិសេសក្នុងច្បាប់ផ្សេង ។

មាត្រា ៣៣៥.– ការអនុវត្តដូចគ្នា តាមបញ្ញត្តិពីគន្ថីទី ២ ដល់គន្ថីទី ៤

បញ្ញត្តិពីគន្ថីទី ២ ដល់ គន្ថីទី ៤ នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះនីតិវិធីនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំ លើកលែងតែមានបញ្ញត្តិពិសេស ។

ផ្នែកទី ២
ស្ថាប័នអនុវត្ត

មាត្រា ៣៣៦.– ស្ថាប័នអនុវត្ត

១-ការអនុវត្តដោយបង្ខំត្រូវធ្វើឡើងដោយស្ថាប័នអនុវត្ត តាមពាក្យសុំរបស់ភាគី ។

២-ស្ថាប័នអនុវត្ត គឺតុលាការអនុវត្ត ឬ អាជ្ញាសាលា ។

៣-សាលាដំបូងដែលត្រូវអនុវត្តដោយបង្ខំ តាមបញ្ញត្តិនៃគន្ថីនេះ គឺជាតុលាការអនុវត្ត ។

៤-ការសម្រេចសេចក្តីអំពីបណ្តឹងឧបាស្រ័យ ចំពោះការចាត់ចែងការអនុវត្តដែលធ្វើឡើងដោយអាជ្ញាសាលា ត្រូវធ្វើឡើងដោយសាលាដំបូងដែលអាជ្ញាសាលានោះស្ថិតនៅ ។

មាត្រា ៣៣៧.- ការសម្រេចសេចក្ដីរបស់តុលាការអនុវត្ត ជាអាទិ៍

១-ការសម្រេចសេចក្ដីរបស់តុលាការអនុវត្ត ត្រូវធ្វើឡើងដោយដីកាសម្រេច ។

២-បើយល់ឃើញថាចាំបាច់ នៅពេលចាត់ចែងធ្វើការអនុវត្ត តុលាការអនុវត្តអាចសួរជនដែលទាក់ទងនឹងផលប្រយោជន៍ ឬ ជនផ្សេងទៀតដែលពាក់ព័ន្ធបាន ។

៣-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ និង ទី ២ ខាងលើនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះករណីដែលសាលាដំបូង ត្រូវសម្រេចសេចក្ដីអំពីឱបាស្រ័យ ចំពោះការចាត់ចែងការអនុវត្តដែលធ្វើឡើងដោយអាជ្ញាសាលា ។

មាត្រា ៣៣៨.- ការធានាក្នុងការបំពេញមុខនាទីរបស់អាជ្ញាសាលា ជាអាទិ៍

១-ប្រសិនបើអាជ្ញាសាលាជួបប្រទះនឹងការប្រឆាំងនៅពេលបំពេញមុខនាទីរបស់ខ្លួន អាជ្ញាសាលានោះអាចប្រើកម្លាំង ឬ អាចសុំជំនួយពីនគរបាល ឬ កងកម្លាំងផ្សេងទៀតដែលមានសមត្ថកិច្ច ដើម្បីបំបាត់នូវការប្រឆាំងនោះបាន ។

២-ប្រសិនបើអ្នកក្រៅពីអាជ្ញាសាលាដែលបំពេញមុខនាទីពាក់ព័ន្ធនឹងការអនុវត្តដោយបង្ខំ តាមការបង្គាប់របស់តុលាការអនុវត្ត ជួបប្រទះនឹងការប្រឆាំងនៅពេលបំពេញមុខនាទីរបស់ខ្លួន អ្នកនោះអាចសុំជំនួយពីអាជ្ញាសាលាបាន ។

មាត្រា ៣៣៩.- អ្នកសង្កេតការណ៍

នៅពេលចូលទៅទីកន្លែងរស់នៅដើម្បីបំពេញមុខនាទីរបស់ខ្លួន បើមិនបានជួបនឹងអ្នកចម្បងនៃទីកន្លែងរស់នៅ ឬ អ្នកតំណាងរបស់អ្នកនោះ ឬ ញាតិនៅជាមួយឬអ្នកបម្រើឬអ្នកផ្សេងដែលធ្វើការនៅទីនោះដែលមានការយល់ដឹងសមរម្យទេ អាជ្ញាសាលា ឬ អ្នកក្រៅពីអាជ្ញាសាលាដែលបំពេញមុខនាទីពាក់ព័ន្ធនឹងការអនុវត្តដោយបង្ខំ តាមការបង្គាប់របស់តុលាការអនុវត្ត ត្រូវឱ្យមានវត្តមានមន្ត្រីឃុំ សង្កាត់ មន្ត្រីនគរបាល ឬ អ្នកដទៃទៀតដែលអាចទទួលស្គាល់ថាជាសាក្សីសមរម្យ ។ បញ្ញត្តិនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះករណីដែលអាជ្ញាសាលាប្រើកម្លាំង ឬ បានទទួលជំនួយពីនគរបាល ឬ កងកម្លាំងផ្សេងទៀតដែលមានសមត្ថកិច្ច តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៣៣៨ (ការធានាក្នុងការបំពេញមុខនាទីរបស់អាជ្ញាសាលា ជាអាទិ៍) នៃក្រមនេះ ។

មាត្រា ៣៤០.- ការអនុវត្តនៅថ្ងៃសម្រាក ឬ ពេលយប់

១-អាជ្ញាសាលា ឬ អ្នកក្រៅពីអាជ្ញាសាលាដែលបំពេញមុខនាទីពាក់ព័ន្ធនឹងការអនុវត្តដោយបង្ខំ តាមការបង្គាប់របស់តុលាការអនុវត្ត ត្រូវទទួលការអនុញ្ញាតពីសាលាដំបូងដែលខ្លួនស្ថិតនៅ ឬ តុលាការអនុវត្តដែលចេញការបង្គាប់ ដើម្បីចូលទៅបំពេញមុខនាទីក្នុងទីកន្លែងរស់នៅ នៅថ្ងៃអាទិត្យ ឬ ថ្ងៃឈប់សម្រាកដែលច្បាប់ ឬ បទដ្ឋានគតិយុត្តបានកំណត់ ឬ ពីម៉ោងប្រាំមួយល្ងាច ដល់ម៉ោងប្រាំមួយព្រឹកនៃថ្ងៃបន្ទាប់ ។

២-នៅពេលបំពេញមុខនាទីរបស់ខ្លួន អាជ្ញាសាលា ឬ អ្នកក្រៅពីអាជ្ញាសាលាដែលបំពេញមុខនាទីពាក់ព័ន្ធនឹងការអនុវត្តដោយបង្ខំ តាមការបង្គាប់របស់តុលាការអនុវត្ត ត្រូវបង្ហាញលិខិតដែលបញ្ជាក់ថា ខ្លួនបានទទួលការអនុញ្ញាត តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ។

មាត្រា ៣៤១.- ការយកតាមខ្លួននូវអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ ជាអាទិ៍

នៅពេលបំពេញមុខនាទីរបស់ខ្លួន អាជ្ញាសាលា ឬ អ្នកក្រៅពីអាជ្ញាសាលាដែលបំពេញមុខនាទីពាក់ព័ន្ធនឹងការអនុវត្តដោយបង្ខំ តាមការបង្គាប់របស់តុលាការអនុវត្ត ត្រូវយកតាមខ្លួននូវលិខិតដែលបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណ ឬ លក្ខណសម្បត្តិរបស់ខ្លួន ហើយត្រូវបង្ហាញលិខិតនេះ ចំពោះជនដែលទាក់ទងនឹងផលប្រយោជន៍ បើជននោះទាមទារ ។

មាត្រា ៣៤២.- ការស្នើសុំជំនួយពីក្រសួងមានសមត្ថកិច្ច

ក្នុងករណីដែលមានភាពចាំបាច់ក្នុងការអនុវត្តដោយបង្ខំ តុលាការអនុវត្តអាចស្នើសុំជំនួយពីក្រសួង ឬ ស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ចបាន ។

មាត្រា ៣៤៣.- បញ្ញត្តិពិសេសស្ដីពីបណ្ដឹងជំទាស់នៅក្នុងនីតិវិធីនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំ

១-ទោះជាមានបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៣០៥ (ការផ្អាកអានុភាពនៃដីកាសម្រេចដើម) នៃក្រមនេះក៏ដោយ ក៏បណ្ដឹងជំទាស់ដែលបានកំណត់នៅក្នុងគន្ថីនេះ មិនត្រូវផ្អាកអានុភាពនៃដីកាសម្រេចដើមឡើយ ។

២-ក្នុងអំឡុងពេលរហូតដល់សេចក្ដីសម្រេចអំពីបណ្ដឹងជំទាស់មានអានុភាព តុលាការនៃបណ្ដឹងជំទាស់អាចចេញដីកាសម្រេចដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុចខាងក្រោមនេះបាន :

ក-បង្គាប់ឱ្យផ្អាកអានុភាពនៃដីកាសម្រេចដើម ដោយឱ្យដាក់ប្រាតិភោគ ឬ មិនឱ្យដាក់ប្រាតិភោគ ។

ខ-បង្គាប់ឱ្យផ្អាកនីតិវិធីនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំមួយផ្នែក ឬ ទាំងមូល ដោយឱ្យដាក់ប្រាតិភោគ ឬ មិនឱ្យដាក់ប្រាតិភោគ ។

មាត្រា ៣៤៤.- ការតវ៉ាចំពោះការអនុវត្ត

១-ចំពោះការចាត់ចែងការអនុវត្តរបស់តុលាការអនុវត្ត ដែលមិនអាចប្ដឹងជំទាស់បាន អាចតវ៉ាទៅតុលាការអនុវត្តបាន ។

២-ចំពោះការចាត់ចែងការអនុវត្តរបស់អាជ្ញាសាលា និង ការយឺតយ៉ាវ ឬ ការធ្វេសប្រហែសក្នុងការចាត់ចែងអនុវត្តនោះ អាចតវ៉ាទៅសាលាដំបូងដែលអាជ្ញាសាលានោះស្ថិតនៅបាន ។

៣-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៣៤៣ (បញ្ញត្តិពិសេសស្ដីពីបណ្ដឹងជំទាស់នៅក្នុងនីតិវិធីនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំ) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះករណីដែលមានការតវ៉ាចំពោះការអនុវត្ត ។

មាត្រា ៣៤៥.- បណ្ដឹងជំទាស់ចំពោះដីកាសម្រេចលុបចោល ជាអាទិ៍

១-ចំពោះដីកាសម្រេចដូចខាងក្រោមនេះ អាចប្ដឹងជំទាស់បាន:

ក-ដីកាសម្រេចរបស់តុលាការអនុវត្ត ដែលលុបចោលនីតិវិធីនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំ ។

ខ-ដីកាសម្រេចរបស់សាលាដំបូង ដែលបង្គាប់ឱ្យអាជ្ញាសាលាលុបចោលនីតិវិធីនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំ ។

គ-ដីកាសម្រេចរបស់សាលាដំបូង ដែលលើកចោលពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះការចាត់ចែងរបស់អាជ្ញាសាលា ដែលលុបចោលនីតិវិធីនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំ ។

២-ដីកាសម្រេចដែលអាចប្ដឹងជំទាស់តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ មិនត្រូវមានអានុភាពឡើយ បើមិនទាន់ចូលជាស្ថាពរទេ ។

មាត្រា ៣៤៦.- សមត្ថកិច្ចផ្តាច់មុខ

សមត្ថកិច្ចនៃតុលាការដែលបានកំណត់នៅក្នុងគន្ថីនេះ គឺជាសមត្ថកិច្ចផ្តាច់មុខ ។

ផ្នែកទី ៣
ភាគីនៃការអនុវត្ត និង អ្នកតំណាង

មាត្រា ៣៤៧.- ឈ្មោះហៅរបស់ភាគី

នៅក្នុងគន្ថីនេះ ភាគីដែលដាក់ពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តដោយបង្ខំ ត្រូវហៅថាម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តរីឯភាគីម្ខាងទៀត ត្រូវហៅថា កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ។

មាត្រា ៣៤៨.- អ្នកតំណាងដោយអាណត្តិក្នុងនីតិវិធីទាក់ទងនឹងការអនុវត្តដោយបង្ខំ

១-បញ្ញត្តិដែលបានកំណត់ខាងក្រោមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តចំពោះការតំណាងដោយអាណត្តិក្នុងនីតិវិធីដែលទាក់ទងនឹងការអនុវត្តដោយបង្ខំ :

ក-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៥៣ (លក្ខណសម្បត្តិនៃអ្នកតំណាងដោយអាណត្តិ) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្ត ចំពោះនីតិវិធីនៃបណ្តឹង ឬ បណ្តឹងជំទាស់ដែលបានកំណត់នៅក្នុងគន្ថីទី ៦ នេះ ។

ខ-លើកលែងតែករណីដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុច ក ខាងលើនេះ នៅក្នុងនីតិវិធីដែលតុលាការអនុវត្ត ឬ សាលាដំបូងធ្វើឡើងចំពោះការអនុវត្តដោយបង្ខំ អ្នកក្រៅពីអ្នកដែលអាចធ្វើជាអ្នកតំណាងដោយអាណត្តិ តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៥៣ (លក្ខណសម្បត្តិនៃអ្នកតំណាងដោយអាណត្តិ) នៃក្រមនេះ អាចធ្វើជាអ្នកតំណាងដោយអាណត្តិបាន ដោយទទួលការអនុញ្ញាតពីតុលាការអនុវត្ត ឬ សាលាដំបូង ។

គ-នៅក្នុងនីតិវិធីដែលធ្វើឡើងដោយអាជ្ញាសាលា អ្នកណាក៏អាចធ្វើជាអ្នកតំណាងដោយអាណត្តិបានដែរ ។

២-តុលាការអនុវត្ត ឬ សាលាដំបូង អាចលុបចោលការអនុញ្ញាតដែលបានកំណត់នៅចំណុច ខ នៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ នៅពេលណាក៏បានដែរ ។

ផ្នែកទី ៤
លំនាំខណ្ឌនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំ

មាត្រា ៣៤៩.– របៀបដាក់ពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តដោយបង្ខំ

១-ពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តដោយបង្ខំ ត្រូវធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ។

២-នៅក្នុងពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តដោយបង្ខំ ត្រូវមានបញ្ជាក់នូវចំណុចដូចខាងក្រោមនេះ ហើយត្រូវភ្ជាប់ជាមួយនឹងលិខិតចម្លងយថាភូតនៃលិខិតអនុវត្ត ដែលមានអានុភាពអនុវត្ត:

ក-ឈ្មោះ ឬ នាមករណ៍ និង អាសយដ្ឋាន របស់ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត និង កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ហើយនិងឈ្មោះ និង អាសយដ្ឋានរបស់អ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ ។

ខ-សញ្ញាណនៃលិខិតអនុវត្ត ។

គ-សេចក្តីសុំឱ្យអនុវត្ត តាមការបង្ខំដោយផ្ទាល់ ឬ ការអនុវត្តជំនួស ឬ វិធានបង្ខំដោយប្រយោល ។

ឃ-សញ្ញាណនៃទ្រព្យសម្បត្តិដែលជាកម្មវត្ថុនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំ និង វិធីអនុ-វត្តដោយបង្ខំដែលម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តសុំ ក្នុងករណីដែលសុំឱ្យអនុវត្តតាមការបង្ខំដោយផ្ទាល់ ។

ង-ខ្លឹមសារនៃសេចក្តីសម្រេចដែលម្ចាស់បំណុលសុំ ក្នុងករណីដែលសុំឱ្យអនុវត្តដោយបង្ខំ តាមការអនុវត្តជំនួស ឬវិធានបង្ខំដោយប្រយោល ។

៣-ក្នុងករណីដែលម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តសុំឱ្យអនុវត្តដោយបង្ខំ ចំពោះផ្នែកណាមួយនៃសិទ្ធិទាមទារដែលបានសរសេរនៅក្នុងលិខិតអនុវត្តដែលបង្គាប់ឱ្យសងជាប្រាក់ ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត ត្រូវសរសេរបញ្ជាក់អំពីសេចក្តីសុំ និង ទំហំនៃសេចក្តីសុំនោះ ក្នុងពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តដោយបង្ខំ ។

មាត្រា ៣៥០.– លិខិតអនុវត្ត

១-ការអនុវត្តដោយបង្ខំត្រូវធ្វើឡើង ដោយផ្អែកលើលិខិតអនុវត្ត ។

២-លិខិតអនុវត្ត គឺជាលិខិតដែលបានកំណត់ខាងក្រោមនេះ :

ក-សាលក្រម ឬ សាលដីកាបង្គាប់ឱ្យផ្តល់តាវកាលិកដែលបានចូលជាស្ថាពរ ។

ខ-សាលក្រម ឬ សាលដីកាបង្គាប់ឱ្យផ្តល់តាវកាលិកដែលភ្ជាប់ជាមួយនឹងការប្រកាសឱ្យអនុវត្តជាបណ្តោះអាសន្ន ។

គ-ដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យផ្តល់តាវកាលិក ។ ប៉ុន្តែ ចំពោះដីកាសម្រេចដែលមិនត្រូវមានអានុភាពបើមិនទាន់ចូលជាស្ថាពរវិញ មានកម្រិតតែដីកាសម្រេចនោះបានចូលជាស្ថាពរហើយ ។

ឃ-ដីកាសម្រេចដាស់តឿនដែលភ្ជាប់ជាមួយនឹងការប្រកាសឱ្យអនុវត្តជាបណ្តោះ-អាសន្ន ។

ង-ការចាត់ចែងរបស់ក្រឡាបញ្ជីដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៦៦ (នីតិវិធីដើម្បីកំណត់ជាស្ថាពរនូវចំនួនប្រាក់ប្រដាប់ក្តី) នៃក្រមនេះ ។

ច-លិខិតយថាភូតដែលធ្វើដោយសារការី ចំពោះការទាមទារដែលមានគោលបំណងឱ្យសងជាប្រាក់មានកំណត់ ។ ប៉ុន្តែ មានកម្រិតតែលិខិតដែលបញ្ជាក់សេចក្តីថ្លែង-ការណ៍ថា កូនបំណុលនឹងទទួលការអនុវត្តដោយបង្ខំភ្លាមៗ ។

ឆ-សាលក្រម ឬ សាលដីការបស់តុលាការបរទេស ដែលមានសាលក្រមអនុ-វត្ត ដែលបានចូលជាស្ថាពរ តាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៣៥២ (សាលក្រមអនុវត្តសាលក្រម ឬ សាលដីការបស់តុលាការបរទេស) នៃក្រមនេះ ។

ជ-សេចក្តីសម្រេចមជ្ឈត្តករ ដែលមានដីកាសម្រេចអនុវត្តដែលបានចូលជាស្ថា-ពរតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៣៥៣ (ដីកាសម្រេចអនុវត្តសេចក្តីសម្រេចមជ្ឈត្តករ) នៃក្រមនេះ ។

ឈ-កំណត់ហេតុដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ២២២ (អានុភាពនៃកំណត់ហេតុស្តីពីការសះជា ជាអាទិ៍) នៃក្រមនេះ និង កំណត់ហេតុផ្សេងទៀតដែលមានអានុភាពដូចសាលក្រម ឬ សាលដីកាដែលបានចូលជាស្ថាពរ ។

មាត្រា ៣៥១.- វិសាលភាពនៃអ្នកដែលអាចអនុវត្តដោយបង្ខំ

១-ការអនុវត្តដោយបង្ខំ អាចធ្វើបាន ដោយចង្អុលអ្នកដែលបានកំណត់ខាងក្រោមនេះ ជាម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត ឬ កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ៖

ក-ភាគីដែលត្រូវបានបញ្ជាក់នៅក្នុងលិខិតអនុវត្ត ។

ខ-តតិយជន ក្នុងករណីភាគីដែលត្រូវបានបញ្ជាក់នៅក្នុងលិខិតអនុវត្ត ធ្វើជាភាគីសម្រាប់តតិយជននោះ ។

គ-អ្នកដែលទទួលបន្តសិទ្ធិ ឬ ករណីយកិច្ចពីបុគ្គលដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុច ក និង ចំណុច ខ ក្រោយពីលិខិតអនុវត្តនោះត្រូវបានធ្វើឡើង ។ ប៉ុន្តែ ចំពោះលិខិតអនុវត្តដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុច ក ខ ឆ និង ជ នៃមាត្រា ៣៥០ (លិខិតអនុវត្ត) នៃក្រមនេះ គឺអ្នកទទួលបន្តសិទ្ធិ ឬ ករណីយកិច្ចក្រោយពីបណ្តឹងត្រូវបានចាត់ការ ។

២-ការអនុវត្តដោយបង្ខំ ដោយផ្អែកលើលិខិតអនុវត្តដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុច ក ខ គ ឆ ជ ឬ ឈ នៃមាត្រា ៣៥០ (លិខិតអនុវត្ត) នៃក្រមនេះ អាចធ្វើចំពោះបុគ្គលដែលកាន់កាប់វត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃការទាមទារ សម្រាប់បុគ្គលដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុចនីមួយៗនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះបានដែរ ។

មាត្រា ៣៥២.- សាលក្រមអនុវត្តសាលក្រម ឬ សាលដីការបស់តុលាការបរទេស

១-ដើម្បីអនុវត្តដោយបង្ខំ ដោយផ្អែកលើសាលក្រម ឬ សាលដីការបស់តុលាការបរទេស ត្រូវទទួលសាលក្រមអនុវត្តពីតុលាការនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

២-បណ្តឹងទាមទារឱ្យចេញសាលក្រមអនុវត្ត ចំពោះសាលក្រម ឬ សាលដីការបស់តុលាការបរទេស ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចលើកន្លែងរបស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៨ (សមត្ថកិច្ចសាលាជម្រះក្តីដែលបានកំណត់ទៅតាមលំនៅឋាន ជាអាទិ៍) នៃក្រមនេះ ហើយក្នុងករណីដែលមិនអាចកំណត់តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ច តាមមាត្រា ៨ ទេនោះ ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់សាលាដំបូងដែលមានសមត្ថកិច្ចលើកន្លែងដែលកម្មវត្ថុនៃការទាមទារ ឬ ទ្រព្យរបស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្តដែលអាចរឹបអូសបានស្ថិតនៅ ។

៣-ប្រសិនបើមិនអាចបញ្ជាក់ថាសាលក្រម ឬ សាលដីការបស់តុលាការបរទេសបានចូលជាស្ថាពរ ឬ ប្រសិនបើសាលក្រម ឬ សាលដីកានេះមិនបានបំពេញល័ក្ខខ័ណ្ឌនានា ដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុចនីមួយៗនៃមាត្រា ១៩៩ (អានុភាពនៃសាលក្រមស្ថាពររបស់តុលាការបរទេស) នៃក្រមនេះទេ តុលាការត្រូវលើកចោលបណ្តឹងដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ ។

៤-ការចេញសាលក្រមអនុវត្ត ត្រូវធ្វើឡើងដោយមិនស្រាវជ្រាវអំពីភាពត្រឹមត្រូវ ឬ មិនត្រឹមត្រូវនៃសាលក្រម ឬ សាលដីការបស់តុលាការបរទេសទេ ។

៥-ក្នុងសាលក្រមអនុវត្ត តុលាការត្រូវប្រកាសអនុញ្ញាតឱ្យអនុវត្តដោយបង្ខំ តាមសាលក្រម ឬ សាលដីការបស់តុលាការបរទេស ។

មាត្រា ៣៥៣.- ដីកាសម្រេចអនុវត្តសេចក្តីសម្រេចមជ្ឈត្តករ

១-ដើម្បីធ្វើការអនុវត្តដោយបង្ខំ ដោយផ្អែកលើសេចក្តីសម្រេចមជ្ឈត្តករ ទោះបីជាសេចក្តីសម្រេចមជ្ឈត្តករក្នុងប្រទេសក៏ដោយ សេចក្តីសម្រេចមជ្ឈត្តករបរទេសក៏ដោយ ត្រូវទទួលដីកាសម្រេចអនុវត្តរបស់តុលាការនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

២-ភាគីដែលដាក់ពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចអនុវត្តសេចក្តីសម្រេចមជ្ឈត្តករ ត្រូវដាក់លិខិតដូចខាងក្រោមនេះ :

ក-ច្បាប់ដើមនៃសេចក្តីសម្រេចមជ្ឈត្តករដែលត្រូវបានបញ្ជាក់ដោយត្រឹមត្រូវ ឬ ឯកសារចម្លងដែលមានសេចក្តីបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវ ។

ខ-ច្បាប់ដើមនៃកិច្ចសន្យាមជ្ឈត្តកម្ម ឬ ឯកសារចម្លងនៃកិច្ចសន្យានោះ ដែលមានសេចក្តីបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវ ។

៣-តុលាការអាចបដិសេធការអនុវត្តសេចក្តីសម្រេចមជ្ឈត្តករបាន បើភាគីដែលនឹងទទួលការខូចខាតផលប្រយោជន៍ពីការអនុវត្តសេចក្តីសម្រេចមជ្ឈត្តករ សំអាងបញ្ជាក់អំពីហេតុដូចខាងក្រោមនេះ :

ក-ភាគីនៃកិច្ចសន្យាមជ្ឈត្តកម្ម គ្មានសមត្ថភាព ឬ កិច្ចសន្យាមជ្ឈត្តកម្មនោះ ត្រូវចាត់ទុកថាមោឃៈ តាមបទដ្ឋានគតិយុត្តដែលគូភាគីកំណត់ជាច្បាប់យោង ឬ តាមបទដ្ឋានគតិយុត្តនៃប្រទេសដែលសេចក្តីសម្រេចមជ្ឈត្តករ ត្រូវបានធ្វើឡើង បើគ្មានការកំណត់ដោយគូភាគី ។

ខ-ភាគីដែលនឹងទទួលការខូចខាតផលប្រយោជន៍ ពីការអនុវត្តសេចក្តីសម្រេចមជ្ឈត្តករ មិនបានទទួលសេចក្តីជូនដំណឹងសមរម្យអំពីការជ្រើសតាំងមជ្ឈត្តករ ឬ នីតិវិធីមជ្ឈត្តកម្ម ឬ មិនអាចការពារខ្លួនដោយសារមូលហេតុផ្សេងទៀត ។

គ-សេចក្តីសម្រេចមជ្ឈត្តករ ទាក់ទងនឹងវិវាទដែលមិនបានកំណត់នៅក្នុងចំណុច

ដែលត្រូវទទួលមជ្ឈត្តកម្ម ឬ វិវាទក្រៅទំហំនៃចំណុចនោះ ឬ មានសេចក្ដីសម្រេចអំពីចំណុចដែលហួសពីទំហំនៃចំណុចដែលត្រូវទទួលមជ្ឈត្តកម្ម ។

ឃ-ការរៀបចំអង្គភាពវិនិច្ឆ័យនៃមជ្ឈត្តកម្ម ឬ នីតិវិធីនៃមជ្ឈត្តកម្ម មិនស្របតាមការព្រមព្រៀងរបស់ភាគី ឬ បើគ្មានការព្រមព្រៀងនោះ មិនស្របតាមបទដ្ឋានគតិយុត្តនៃប្រទេសដែលមជ្ឈត្តកម្មត្រូវបានធ្វើឡើង ។

ង-សេចក្ដីសម្រេចមជ្ឈត្តករ មិនទាន់មានអានុភាពចងភាគី ឬ ត្រូវបានលុបចោល ដោយតុលាការនៃប្រទេសដែលសេចក្ដីសម្រេចមជ្ឈត្តករនោះត្រូវបានធ្វើឡើង ឬប្រទេសដែលមានបទដ្ឋានគតិយុត្តដែលជាមូលដ្ឋាននៃសេចក្ដីសម្រេចមជ្ឈត្តករនោះ ។

៤-តុលាការអាចបដិសេធការអនុវត្តសេចក្ដីសម្រេចមជ្ឈត្តករ ប្រសិនបើយល់ឃើញថា មានហេតុដូចខាងក្រោមនេះ :

ក-ចំណុចដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទ មិនអាចដោះស្រាយបាន ដោយមជ្ឈត្តកម្ម ។

ខ-ការទទួលស្គាល់ ឬ ការអនុវត្តសេចក្ដីសម្រេចមជ្ឈត្តករ ផ្ទុយនឹងសណ្ដាប់ធ្នាប់សាធារណៈ ។

៥-ពាក្យសុំចេញដីកាសម្រេចអនុវត្តសេចក្ដីសម្រេចមជ្ឈត្តករក្នុងប្រទេស ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចលើកន្លែងរបស់កូនបំណុលនៃការអនុ-វត្ត ដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៨ (សមត្ថកិច្ចសាលាជម្រះក្ដីដែលបានកំណត់ទៅតាមលំនៅឋាន ជាអាទិ៍) នៃក្រមនេះ ហើយក្នុងករណីដែលមិនអាចកំណត់តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ច តាមមាត្រា ៨ ទេនោះ ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់សាលាដំបូងដែលមានសមត្ថកិច្ចលើកន្លែងដែលកម្មវត្ថុនៃការទាមទារ ឬ ទ្រព្យរបស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្តដែលអាចរឹបអូសបានស្ថិតនៅ ។

៦-ពាក្យសុំចេញដីកាសម្រេចអនុវត្តសេចក្ដីសម្រេចមជ្ឈត្តករបរទេស ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់សាលាឧទ្ធរណ៍ ។

៧-ការចេញដីកាសម្រេចអនុវត្ត ត្រូវធ្វើឡើងដោយមិនស្រាវជ្រាវអំពីភាពត្រឹមត្រូវ ឬ មិនត្រឹមត្រូវនៃសេចក្ដីសម្រេចមជ្ឈត្តករ លើកលែងតែករណីដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ៣ និង កថាខណ្ឌទី ៤ ខាងលើនេះ ។

៨-ក្នុងដីកាសម្រេចអនុវត្ត តុលាការត្រូវប្រកាសអនុញ្ញាតឱ្យអនុវត្តដោយបង្ខំ តាម

សេចក្តីសម្រេចមជ្ឈត្តករ ។

៩-ចំពោះដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចអនុវត្ត អាចប្តឹងជំទាស់បាន ។

១០-ដីកាសម្រេចអនុវត្ត មិនត្រូវមានអានុភាពឡើយ បើមិនទាន់ចូលជាស្ថាពរទេ ។

មាត្រា ៣៥៤.– ភាពចាំបាច់នៃរូបមន្តអនុវត្ត និង ស្ថាប័នផ្តល់រូបមន្តអនុវត្ត

១-ការអនុវត្តដោយបង្ខំត្រូវធ្វើឡើង ដោយផ្អែកលើឯកសារចម្លងយថាភូតនៃលិខិតអនុវត្តដែលភ្ជាប់ជាមួយនឹងរូបមន្តអនុវត្ត ។ ប៉ុន្តែ ក្នុងករណីដែលយកឯកសារដែលបានកំណត់ដូចខាងក្រោមនេះជាលិខិតអនុវត្ត ការអនុវត្តដោយបង្ខំ ដោយយកភាគីដែលបានកំណត់ក្នុងលិខិតអនុវត្តនោះធ្វើជាម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត ឬ កូនបំណុលនៃការអនុវត្តត្រូវធ្វើឡើង ដោយផ្អែកលើឯកសារចម្លងយថាភូតនៃលិខិតអនុវត្តនោះ ៖

ក-សាលក្រមនៃបណ្តឹងរឿងក្តីចំនួនទឹកប្រាក់តិចដែលចូលជាស្ថាពរ ។

ខ-សាលក្រមនៃបណ្តឹងរឿងក្តីចំនួនទឹកប្រាក់តិចដែលភ្ជាប់ការប្រកាសឱ្យអនុ-វត្តជាបណ្តោះអាសន្ន ។

គ-ដីកាសម្រេចដាស់តឿនដែលភ្ជាប់ការប្រកាសឱ្យអនុវត្តជាបណ្តោះអាសន្ន ។

២-រូបមន្តអនុវត្ត ត្រូវផ្តល់ដោយក្រឡាបញ្ជីនៃតុលាការដែលមានសំណុំរឿងនោះតាមពាក្យសុំ ។ ប៉ុន្តែ ចំពោះលិខិតអនុវត្តដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុច ច កថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៣៥០ (លិខិតអនុវត្ត) នៃក្រមនេះ ត្រូវផ្តល់ដោយសារការីដែលរក្សាទុកនូវលិខិតដើមនោះ ។

មាត្រា ៣៥៥.– ពាក្យសុំឱ្យផ្តល់រូបមន្តអនុវត្ត

១-ពាក្យសុំឱ្យផ្តល់រូបមន្តអនុវត្ត ត្រូវធ្វើឡើងដោយលិខិតជាលាយល័ក្ខណ៍អក្សរដែលសរសេរចំណុចដូចខាងក្រោមនេះ ៖

ក-ឈ្មោះ ឬ នាមករណ៍ និង អាសយដ្ឋានរបស់ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត និង កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ហើយនិងឈ្មោះ និង អាសយដ្ឋានរបស់អ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ ។

ខ-សញ្ញាណនៃលិខិតអនុវត្ត ។

គ-ហេតុការណ៍ និង មូលហេតុ បើការទាមទារឱ្យផ្តល់រូបមន្តអនុវត្តត្រូវធ្វើឡើង

តាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៣៥៦ (រូបមន្តអនុវត្តពិសេស) ឬ កថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៣៥៨ (ការផ្តល់រូបមន្តអនុវត្តច្រើនច្បាប់ ជាអាទិ៍) នៃក្រមនេះ ។

២-ក្នុងករណីដែលលិខិតអនុវត្តជាសេចក្តីសម្រេចដែលមិនបង្កើតអានុភាពបើមិនចូលជាស្ថាពរទេ ប្រសិនបើម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តដាក់ពាក្យសុំឱ្យផ្តល់រូបមន្តអនុវត្តចំពោះលិខិតអនុវត្តនោះ ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តត្រូវភ្ជាប់មកជាមួយពាក្យសុំនូវលិខិតបញ្ជាក់ការចូលជាស្ថាពរនៃសេចក្តីសម្រេចនោះ ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលច្បាស់លាស់ថា សេចក្តីសម្រេចនោះបានចូលជាស្ថាពរហើយ ក្នុងសំណុំរឿង ។

៣-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះករណីដែលម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត ទាមទារឱ្យប្រគល់ថែមទៀតនូវឯកសារចម្លងយថាភូតនៃលិខិតអនុវត្តដែលបានកំណត់នៅក្នុងវាក្យខណ្ឌទី ២ នៃកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៣៥៤ (ភាពចាំបាច់នៃរូបមន្តអនុវត្ត និង ស្ថាប័នផ្តល់រូបមន្តអនុវត្ត) នៃក្រមនេះ ។

មាត្រា ៣៥៦.- រូបមន្តអនុវត្តពិសេស

១-នៅក្នុងករណីដែលសិទ្ធិទាមទារដែលត្រូវបានកំណត់នៅក្នុងលិខិតអនុវត្ត ភ្ជាប់ជាមួយនឹងល័ក្ខខ័ណ្ឌបង្អង់ ឬ ពេលកំណត់មិនពិតប្រាកដ ក្រឡាបញ្ជី ឬ សារការីអាចប្រគល់រូបមន្តអនុវត្តបាន លុះត្រាតែម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តបានបញ្ជាក់អំពីការបំពេញល័ក្ខខ័ណ្ឌ ឬ ការមកដល់នូវពេលកំណត់មិនពិតប្រាកដនោះ ។

២-ដើម្បីធ្វើការអនុវត្តដោយបង្ខំដោយយកបុគ្គលផ្សេង ក្រៅពីភាគីដែលត្រូវបានសរសេរលើលិខិតអនុវត្ត ធ្វើជាម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត ឬ កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តត្រូវទទួលការផ្តល់រូបមន្តអនុវត្ត ដែលមានសរសេរនូវហេតុការណ៍នោះ ។

៣-ក្នុងករណីដែលមានភាពច្បាស់លាស់ថា អាចនឹងធ្វើការអនុវត្តដោយបង្ខំ ដោយយកបុគ្គលផ្សេងក្រៅពីភាគីដែលត្រូវបានកំណត់នៅក្នុងលិខិតអនុវត្ត ធ្វើជាម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត ឬ កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ឬ ករណីដែលម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តបានបញ្ជាក់ដោយលិខិតអំពីហេតុការណ៍នោះ ក្រឡាបញ្ជី ឬ សារការីអាចផ្តល់នូវរូបមន្តអនុវត្តដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី២ ខាងលើនេះបាន ។

៤-នៅពេលក្រឡាបញ្ជីផ្តល់រូបមន្តអនុវត្តដោយយោលតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ឬ កថាខណ្ឌទី ៣ ខាងលើនេះ ក្រឡាបញ្ជីនោះត្រូវទទួលសេចក្តីអនុញ្ញាតពីតុលាការដែលខ្លួនស្ថិតនៅ ។

មាត្រា ៣៥៧.– ចំណុចដែលត្រូវសរសេរក្នុងរូបមន្តអនុវត្ត

១-ការផ្តល់រូបមន្តអនុវត្ត ត្រូវធ្វើឡើងតាមវិធីសរសេរភ្ជាប់បន្ថែម នៅផ្នែកក្រោមនៃឯកសារចម្លងយថាភូតនៃលិខិតអនុវត្ត នូវចំណុចនីមួយៗដូចខាងក្រោមនេះ :

ក-បុគ្គលដែលអាចទាមទារឱ្យធ្វើការអនុវត្តដោយបង្ខំបាន ដោយលិខិតអនុវត្តនោះ និង ភាគីម្ខាងទៀត ។

ខ-ហេតុការណ៍ ក្នុងករណីដែលបានផ្តល់រូបមន្តអនុវត្ត តាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៣៥៦ (រូបមន្តអនុវត្តពិសេស) នៃក្រមនេះ ។

គ-ទំហំដែលអាចអនុវត្តដោយបង្ខំបាន បើបានផ្តល់រូបមន្តអនុវត្តតែមួយផ្នែកនៃសិទ្ធិទាមទារដែលត្រូវបានកំណត់នៅក្នុងលិខិតអនុវត្ត ។

ឃ-ហេតុការណ៍ ក្នុងករណីដែលផ្តល់រូបមន្តអនុវត្ត តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៣៥៨ (ការផ្តល់រូបមន្តអនុវត្តច្រើនច្បាប់ ជាអាទិ៍) នៃក្រមនេះ ។

២-ក្រឡាបញ្ជី ឬ សារការី ត្រូវចុះហត្ថលេខាលើរូបមន្តអនុវត្ត ដោយសរសេរថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំនៃការផ្តល់ ។

មាត្រា ៣៥៨.– ការផ្តល់រូបមន្តអនុវត្តច្រើនច្បាប់ ជាអាទិ៍

១-មានតែនៅក្នុងករណីដែលចាំបាច់ត្រូវការឯកសារចម្លងយថាភូតច្រើនច្បាប់នៃលិខិតអនុវត្ត ដែលភ្ជាប់នឹងរូបមន្តអនុវត្ត ដើម្បីទទួលសំណងពេញលេញនៃសិទ្ធិទាមទារ ឬ នៅក្នុងករណីដែលឯកសារចម្លងយថាភូតនោះបានបាត់បង់តែប៉ុណ្ណោះទេ ទើបអាចផ្តល់រូបមន្តអនុវត្តបន្ថែមទៀតបាន ។

២-បើផ្តល់រូបមន្តអនុវត្ត តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ក្រឡាបញ្ជី ឬ សារការីត្រូវជូនដំណឹងទៅកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត អំពីហេតុការណ៍និងមូលហេតុនោះ និងចំនួននៃឯកសារចម្លងយថាភូតដែលត្រូវបានផ្តល់រូបមន្តអនុវត្ត ។

៣-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ និង ទី ២ ខាងលើនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ

ចំពោះករណីដែលប្រគល់បន្ថែមទៀតនូវឯកសារចម្លងយថាភូតនៃលិខិតអនុវត្ត ដែលបាន កំណត់នៅក្នុងវាក្យខណ្ឌទី ២ នៃកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៣៥៤ (ភាពចាំបាច់នៃរូបមន្តអនុវត្ត និង ស្ថាប័នផ្តល់រូបមន្តអនុវត្ត) នៃក្រមនេះ ។

មាត្រា ៣៥៩.– ការសរសេរចូលទៅក្នុងច្បាប់ដើមនៃលិខិតអនុវត្ត

១-នៅពេលផ្តល់រូបមន្តអនុវត្ត ក្រឡាបញ្ជី ឬ សារការី ត្រូវសរសេរនៅក្នុងច្បាប់ដើម នៃលិខិតអនុវត្ត នូវចំណុចដូចខាងក្រោមនេះ :

ក-ហេតុការណ៍នៃការផ្តល់រូបមន្តអនុវត្ត ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំដែលផ្តល់ និង ចំនួនឯកសារ ចម្លងយថាភូតដែលត្រូវបានផ្តល់រូបមន្តអនុវត្ត ។

ខ-ទំហំដែលអាចអនុវត្តដោយបង្ខំបាន ក្នុងករណីដែលបានផ្តល់រូបមន្តអនុវត្ត ចំពោះតែមួយផ្នែកនៃសិទ្ធិទាមទារដែលបានកំណត់ នៅក្នុងលិខិតអនុវត្ត ។

គ-ហេតុការណ៍ និង ឈ្មោះ ឬ នាមករណ៍របស់ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត ឬ កូន បំណុលនៃការអនុវត្ត ក្នុងករណីដែលបានផ្តល់រូបមន្តអនុវត្ត តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៣៥៦ (រូបមន្តអនុវត្តពិសេស) នៃក្រមនេះ ។

២-បើក្រឡាបញ្ជីបានប្រគល់ឯកសារចម្លងយថាភូតនៃលិខិតអនុវត្តថែមទៀត តាម បញ្ញត្តិនៃវាក្យខណ្ឌទី ២ នៃកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៣៥៤ (ភាពចាំបាច់នៃរូបមន្តអនុវត្ត និង ស្ថាប័នផ្តល់រូបមន្តអនុវត្ត) នៃក្រមនេះ ក្រឡាបញ្ជីនោះ ត្រូវសរសេរអំពីហេតុការណ៍នៃការ ផ្តល់រូបមន្តអនុវត្តនេះ ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំដែលផ្តល់ និង ចំនួនឯកសារចម្លងយថាភូតដែលបាន ប្រគល់ នៅក្នុងច្បាប់ដើមនៃសាលក្រម ឬ សាលដីកា ឬ ដីកាសម្រេចដាស់តឿន ។

មាត្រា ៣៦០.– ការបញ្ជូនលិខិតអនុវត្ត ជាអាទិ៍

ការអនុវត្តដោយបង្ខំ អាចចាប់ផ្តើមធ្វើបាន តែក្នុងករណីដែលឯកសារចម្លងយថាភូត ឬ ឯកសារចម្លងដែលមានសេចក្តីបញ្ជាក់នៃលិខិតអនុវត្ត ឬ សេចក្តីសម្រេចដែលនឹងក្លាយ ជាលិខិតអនុវត្តនៅពេលចូលជាស្ថាពរ ត្រូវបានបញ្ជូនទៅកូនបំណុលនៃការអនុវត្តជាមុន ។ នៅក្នុងករណីដែលរូបមន្តអនុវត្តត្រូវបានផ្តល់ តាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៣៥៦ (រូបមន្តអនុវត្ត ពិសេស) នៃក្រមនេះ ឯកសារចម្លងដែលមានសេចក្តីបញ្ជាក់នៃរូបមន្តអនុវត្ត និង ឯកសារ ចម្លងដែលមានសេចក្តីបញ្ជាក់នៃឯកសារដែលម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តបានដាក់ តាម

បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៣៥៦ នោះ ក៏ត្រូវបញ្ជូនទៅជាមុនផងដែរ ។

មាត្រា ៣៦១.- លក្ខខណ្ឌនៃការចាប់ផ្តើមអនុវត្តដែលស្ថាប័នអនុវត្តត្រូវស្រាវជ្រាវ

១-ក្នុងករណីសិទ្ធិលើបំណុលដែលបានកំណត់នៅក្នុងលិខិតអនុវត្ត ភ្ជាប់ជាមួយនឹងពេលកំណត់ពិតប្រាកដ ស្ថាប័នអនុវត្ត អាចចាប់ផ្តើមអនុវត្តដោយបង្ខំបាន លុះត្រាតែពេលកំណត់នោះបានមកដល់ហើយ ។

២-ចំពោះការអនុវត្តដោយបង្ខំ ដោយផ្អែកលើលិខិតអនុវត្តដែលមានដាក់លក្ខខណ្ឌត្រូវដាក់ប្រាតិភោគដើម្បីអនុវត្តដោយបង្ខំ ស្ថាប័នអនុវត្តអាចចាប់ផ្តើមអនុវត្តដោយបង្ខំបាន លុះត្រាតែម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តបានដាក់លិខិតដែលបញ្ជាក់ថា ខ្លួនបានដាក់ប្រាតិ-ភោគនោះរួចហើយ ។

៣-ក្នុងករណីតាវកាលិករបស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ត្រូវផ្តល់ដោយប្តូរនឹងតាវ-កាលិកតប ស្ថាប័នអនុវត្តអាចចាប់ផ្តើមអនុវត្តដោយបង្ខំបាន លុះត្រាតែម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តបញ្ជាក់ថា ខ្លួនបានផ្តល់តាវកាលិកតបនោះ ឬ បានស្នើផ្តល់តាវកាលិកតបនោះ ។

មាត្រា ៣៦២.- ពាក្យសុំតវ៉ាអំពីការផ្តល់រូបមន្តអនុវត្ត ជាអាទិ៍

១-ចំពោះការចាត់ចែងពាក្យសុំឱ្យផ្តល់រូបមន្តអនុវត្ត បើជាការចាត់ចែងរបស់ក្រឡាបញ្ជី អាចដាក់ពាក្យសុំតវ៉ាទៅតុលាការដែលក្រឡាបញ្ជីនោះស្ថិតនៅ តែបើជាការចាត់ចែងរបស់សារការី អាចដាក់ពាក្យសុំតវ៉ា ទៅសាលាដំបូងដែលមានសមត្ថកិច្ចលើទីកន្លែងនៃការិយាល័យរបស់សារការីនោះ ។

២-ការសម្រេចសេចក្តីអំពីពាក្យសុំតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវធ្វើដោយដីកាសម្រេច ។

៣-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ និង កថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះករណីដែលមានពាក្យសុំឱ្យប្រគល់បន្ថែមទៀតនូវឯកសារចម្លងយថាភូតនៃលិខិតអនុវត្ត ដែលបានកំណត់នៅក្នុងវាក្យខណ្ឌទី ២ នៃកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៣៥៤ (ភាពចាំបាច់នៃរូបមន្តអនុវត្ត និង ស្ថាប័នផ្តល់រូបមន្តអនុវត្ត) នៃក្រមនេះ ។

ផ្នែកទី ៥
បណ្តឹងពាក់ព័ន្ធនឹងការអនុវត្ត

មាត្រា ៣៦៣.– បណ្តឹងតវ៉ាចំពោះការទាមទារ

១-កូនបំណុលនៃការអនុវត្តដែលមានការតវ៉ាចំពោះអត្ថិភាព ឬ អត្ថន័យនៃសិទ្ធិទាមទារ ដែលត្រូវបានកំណត់នៅក្នុងលិខិតអនុវត្ត អាចដាក់ពាក្យបណ្តឹងតវ៉ាចំពោះការទាមទារ ដើម្បីកុំឱ្យតុលាការអនុញ្ញាតការអនុវត្តដោយបង្ខំ ដោយផ្អែកលើលិខិតអនុវត្តនោះបាន ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះលិខិតអនុវត្តដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុច ខ ឬ ចំណុច ឃ នៃកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៣៥០ (លិខិតអនុវត្ត) នៃក្រមនេះ ហើយមិនទាន់ចូលជាស្ថាពរ ។

២-មូលហេតុនៃការតវ៉ាចំពោះសាលក្រម ឬ សាលដីកាស្ថាពរ ត្រូវបានកម្រិតត្រឹមតែហេតុដែលកើតឡើងនៅក្រោយការបញ្ចប់ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់តែប៉ុណ្ណោះ ។

៣-បណ្តឹងដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់តុលាការ តាមការកំណត់នីមួយៗ យោលទៅតាមផ្នែកនៃលិខិតអនុវត្តដែលបានកំណត់ក្នុងចំណុចនីមួយៗខាងក្រោមនេះ :

ក-លិខិតអនុវត្តដែលបានកំណត់ចាប់ពីចំណុច ក រហូតទៅដល់ចំណុច ឃ ឬ ចាប់ពីចំណុច ឆ រហូតទៅដល់ចំណុច ឈ កថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៣៥០ (លិខិតអនុវត្ត) នៃក្រមនេះ : សាលាដំបូងនៃនីតិវិធីសម្រេចសេចក្តីនោះ ។

ខ-លិខិតអនុវត្តដែលបានកំណត់នៅចំណុច ង កថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៣៥០ (លិខិតអនុវត្ត) នៃក្រមនេះ : តុលាការដែលក្រឡាបញ្ជីចាត់ចែងដូចចំណុចនោះ ស្ថិតនៅ ។

គ-លិខិតអនុវត្តដែលបានកំណត់នៅចំណុច ច កថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៣៥០ (លិខិតអនុវត្ត) នៃក្រមនេះ : តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចលើទីកន្លែងរបស់ចុងចម្លើយដែលត្រូវបានកំណត់ដោយមាត្រា ៨ (សមត្ថកិច្ចសាលាជម្រះក្តីដែលបានកំណត់ទៅតាមលំនៅឋាន ជាអាទិ៍) នៃក្រមនេះ ។ បើពុំមានតុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចតាមមាត្រានេះទេ សាលាដំបូងដែលមានសមត្ថកិច្ចលើទីកន្លែងដែលកម្មវត្ថុនៃការទាមទារ ឬ ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ដែលអាចរឹបអូសបាន ស្ថិតនៅ ។

មាត្រា ៣៦៤.- បណ្ដឹងតវ៉ាចំពោះការផ្ដល់រូបមន្តអនុវត្ត

១-នៅក្នុងករណីដែលរូបមន្តអនុវត្តត្រូវបានផ្ដល់ តាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៣៥៦ (រូបមន្តអនុវត្តពិសេស) នៃក្រមនេះ កូនបំណុលនៃការអនុវត្តដែលមានការតវ៉ាចំពោះការបំពេញល័ក្ខខ័ណ្ឌ ចំពោះការមកដល់ពេលកំណត់មិនពិតប្រាកដ ឬ ចំពោះលទ្ធភាពដែលអាចធ្វើការអនុវត្តដោយបង្ខំ ដោយយកបុគ្គលក្រៅពីភាគីដែលបានកំណត់ក្នុងលិខិតអនុវត្ត មកធ្វើជាម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត ឬ កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត អាចដាក់ពាក្យបណ្ដឹងតវ៉ាចំពោះការផ្ដល់រូបមន្តអនុវត្ត ដើម្បីកុំឱ្យអនុញ្ញាតការអនុវត្តដោយបង្ខំបាន ដោយផ្អែកលើឯកសារចម្លងយថាភូតនៃលិខិតអនុវត្តដែលភ្ជាប់នឹងរូបមន្តអនុវត្តនោះ ។

២-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៣ នៃមាត្រា ៣៦៣ (បណ្ដឹងតវ៉ាចំពោះការទាមទារ) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះបណ្ដឹងដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ។

មាត្រា ៣៦៥.- បណ្ដឹងតវ៉ារបស់តតិយជន

១-តតិយជនដែលមានកម្មសិទ្ធិ ឬ សិទ្ធិផ្សេងទៀតដែលរាំងស្ទះការធ្វើអនុប្បទាន ឬ ប្រគល់ ចំពោះវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំ អាចដាក់ពាក្យបណ្ដឹងតវ៉ា ដើម្បីទាមទារកុំឱ្យអនុញ្ញាតការអនុវត្តដោយបង្ខំ ចំពោះម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តនោះបាន ។

២-បណ្ដឹងដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ចំពោះការអនុវត្តដោយបង្ខំ ដោយតុលាការអនុវត្តដែលក្លាយជាស្ថាប័នអនុវត្ត ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់តុលាការអនុវត្តនោះ រីឯចំពោះការអនុវត្តដោយបង្ខំ ដោយអាជ្ញាសាលាដែលក្លាយជាស្ថាប័នអនុវត្ត ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់សាលាដំបូងដែលអាជ្ញាសាលានោះស្ថិតនៅ ។

ផ្នែកទី ៦
ការផ្អាក និង ការលុបចោលការអនុវត្តដោយបង្ខំ

មាត្រា ៣៦៦.- ការសម្រេចសេចក្ដីផ្អាកការអនុវត្តដោយការដាក់ពាក្យបណ្ដឹងជំនុំជម្រះសាជាថ្មី ជាអាទិ៍

១-តុលាការអាចបង្គាប់ឱ្យផ្អាកការអនុវត្តដោយបង្ខំមួយរយៈ តាមពាក្យសុំ ដោយឱ្យដាក់ប្រាតិភោគ ឬ មិនឱ្យដាក់ប្រាតិភោគបាន ក្នុងករណីដែលបានកំណត់ដូចខាងក្រោមនេះ :

ក-ក្នុងករណីដែលមានការដាក់ពាក្យបណ្ដឹងឱ្យធ្វើការជំនុំជម្រះសាជាថ្មី បើស្ថានភាពដែលត្រូវបានអះអាងថាជាមូលហេតុឧបាស្រ័យនោះ ហាក់ដូចជាមានមូលហេតុផ្លូវច្បាប់ ហើយមានសេចក្ដីបញ្ជាក់ដំបូងអំពីហេតុការណ៍ពិតនោះ ។

ខ-ក្នុងករណីដែលមានការដាក់ពាក្យបណ្ដឹងសាទុក្ខ ចំពោះសាលដីកា ឬ សាលក្រមដែលភ្ជាប់នឹងការប្រកាសឱ្យអនុវត្តជាបណ្ដោះអាសន្ន បើមានសេចក្ដីបញ្ជាក់ដំបូងអំពីស្ថានភាពដែលត្រូវក្លាយជាមូលហេតុនៃការបដិសេធសាលដីកា ឬ សាលក្រមដើមចោល ។

គ-ក្នុងករណីដែលមានការដាក់ពាក្យបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍ ចំពោះសាលក្រមដែលភ្ជាប់នឹងការប្រកាសឱ្យអនុវត្តជាបណ្ដោះអាសន្ន ឬ ក្នុងករណីដែលមានការដាក់ពាក្យសុំតវ៉ា ចំពោះដីកាសម្រេចដាស់តឿនដែលភ្ជាប់នឹងការប្រកាសឱ្យអនុវត្តជាបណ្ដោះអាសន្ន បើមានសេចក្ដីបញ្ជាក់ដំបូងអំពីស្ថានភាពដែលត្រូវក្លាយជាមូលហេតុនៃការលុបចោល ឬ ផ្លាស់ប្ដូរសាលក្រមដើម ឬ ដីកាសម្រេចដាស់តឿននោះ ។

ឃ-ក្នុងករណីដែលមានការដាក់ពាក្យបណ្ដឹងទាស់ ចំពោះសាលក្រមកំបាំងមុខដែលភ្ជាប់នឹងការប្រកាសឱ្យអនុវត្តជាបណ្ដោះអាសន្ន បើមានសេចក្ដីបញ្ជាក់ដំបូងអំពីស្ថានភាពដែលត្រូវក្លាយជាមូលហេតុនៃការលុបចោល ឬ ផ្លាស់ប្ដូរសាលក្រមកំបាំងមុខនោះ ។

២-ក្នុងករណីដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុចនីមួយៗ នៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ តុលាការអាចបង្គាប់ឱ្យលុបចោលការចាត់ចែងការអនុវត្តដែលបានធ្វើរួចហើយនោះ តាមពាក្យសុំ ដោយឱ្យដាក់ប្រាតិភោគ ជាមួយនឹងការបង្គាប់ឱ្យផ្អាកការអនុវត្តដោយបង្ខំមួយរយៈបាន ។

៣-ក្នុងករណីដែលមានការដាក់ពាក្យបណ្ដឹងសាទុក្ខចំពោះសាលដីកា ឬ សាលក្រមដែលភ្ជាប់នឹងការប្រកាសឱ្យអនុវត្តជាបណ្ដោះអាសន្ន ឬ ក្នុងករណីដែលមានការដាក់ពាក្យបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍ចំពោះសាលក្រមដែលភ្ជាប់នឹងការប្រកាសឱ្យអនុវត្តជាបណ្ដោះអាសន្ន បើសំណុំរឿងបណ្ដឹងនោះស្ថិតនៅតុលាការដើម តុលាការនោះត្រូវធ្វើការសម្រេចសេចក្ដីអំពីពាក្យសុំដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ និង ទី ២ ខាងលើនេះ ។

មាត្រា ៣៦៧.- ការសម្រេចសេចក្ដីផ្អាកការអនុវត្តដោយការដាក់ពាក្យបណ្ដឹងតវ៉ាចំពោះការទាមទារ ជាអាទិ៍

១-នៅក្នុងករណីដែលមានពាក្យបណ្ដឹងតវ៉ាចំពោះការទាមទារ ពាក្យបណ្ដឹងតវ៉ាចំពោះការផ្ដល់រូបមន្ដអនុវត្ត ឬ ពាក្យបណ្ដឹងតវ៉ារបស់តតិយជន បើមានសេចក្ដីបញ្ជាក់ដំបូងអំពីមូលហេតុតវ៉ាដែលត្រូវបានអះអាងនោះ តុលាការដែលបានទទួលពាក្យបណ្ដឹង អាចបង្គាប់ឱ្យផ្អាកការអនុវត្តដោយបង្ខំមួយរយៈ តាមពាក្យសុំ ដោយឱ្យដាក់ប្រាតិភោគ ឬ មិនឱ្យដាក់ប្រាតិភោគបាន រហូតដល់ធ្វើការសម្រេចសេចក្ដីដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៣៦៨ (ការសម្រេចសេចក្ដីផ្អាកការអនុវត្តនៅក្នុងសាលក្រម ឬ សាលដីកាចុងក្រោយជាអាទិ៍) នៃក្រមនេះ នៅក្នុងសាលក្រមចុងក្រោយ។

២-ក្នុងករណីដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ តុលាការដែលបានទទួលពាក្យបណ្ដឹងអាចបង្គាប់ឱ្យលុបចោលការចាត់ចែងការអនុវត្តដែលបានធ្វើរួចហើយនោះ តាមពាក្យសុំ ដោយឱ្យដាក់ប្រាតិភោគ ជាមួយនឹងការបង្គាប់ឱ្យផ្អាកការអនុវត្តដោយបង្ខំមួយរយៈបាន។

៣-នៅក្នុងករណីដែលមានពាក្យបណ្ដឹងតវ៉ាចំពោះការទាមទារ ឬ មានពាក្យបណ្ដឹងតវ៉ាចំពោះការផ្ដល់រូបមន្ដអនុវត្ត បើមានសេចក្ដីបញ្ជាក់ដំបូងអំពីមូលហេតុតវ៉ាដែលត្រូវបានអះអាងនោះ ហើយមានស្ថានភាពបន្ទាន់ តុលាការអនុវត្ត ឬ សាលាដំបូងដែលអាជ្ញាសាលាស្ថិតនៅ អាចចេញដីកាសម្រេចដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ឬ កថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះបាន ដោយកំណត់អំឡុងពេលត្រូវដាក់ឯកសារចម្លងយថាភូតនៃសេចក្ដីសម្រេចដែលធ្វើតាមកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ។ ការសម្រេចសេចក្ដីនេះ ក៏អាចធ្វើបានដែរនៅមុនពេលដាក់ពាក្យបណ្ដឹងដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ។

៤-បើអំឡុងពេលដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ៣ ខាងលើនេះត្រូវបានកន្លងផុត ឬ បើសេចក្ដីសម្រេច ដែលធ្វើតាមកថាខណ្ឌទី ១ ឬ កថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ ត្រូវបានដាក់ជូនទៅតុលាការអនុវត្ត ឬ អាជ្ញាសាលា នៅក្នុងអំឡុងពេលនោះ ដីកាសម្រេចនៃកថាខណ្ឌទី ៣ ខាងលើនេះ ត្រូវបាត់បង់នូវអានុភាព។

មាត្រា ៣៦៨.– ការសម្រេចសេចក្តីផ្អាកការអនុវត្តនៅក្នុងសាលក្រម ឬ សាលដីកាចុងក្រោយ ជាអាទិ៍

នៅក្នុងសាលក្រម ឬ សាលដីកាចុងក្រោយអំពីបណ្តឹងតវ៉ាចំពោះការទាមទារ បណ្តឹងតវ៉ាចំពោះការផ្តល់រូបមន្តអនុវត្ត ឬ បណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជន តុលាការដែលទទួលពាក្យបណ្តឹងអាចបង្គាប់ឱ្យធ្វើការចាត់ចែងដែលបានកំណត់ នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ និង កថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៣៦៧ (ការសម្រេចសេចក្តីផ្អាកការអនុវត្តដោយការដាក់ពាក្យបណ្តឹងតវ៉ាចំពោះការទាមទារ ជាអាទិ៍) នៃក្រមនេះ ឬ អាចលុបចោល ឬ ផ្លាស់ប្តូរ ឬ ទទួលស្គាល់នូវសេចក្តីសម្រេចដែលបានធ្វើរួចហើយតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ឬ កថាខណ្ឌទី ២ នោះបាន ។ ការសម្រេចសេចក្តីនេះត្រូវមានអានុភាព ចាប់ពីពេលដែលសាលក្រម ឬ សាលដីកាចុងក្រោយអំពីបណ្តឹងដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រានេះ ត្រូវបានប្រកាស ។

មាត្រា ៣៦៩.– ការសម្រេចសេចក្តីផ្អាកការអនុវត្តដោយការដាក់ពាក្យសុំតវ៉ាអំពីការផ្តល់រូបមន្តអនុវត្ត ជាអាទិ៍

ក្នុងករណីដែលមានពាក្យសុំតវ៉ាអំពីការផ្តល់រូបមន្តអនុវត្ត ជាអាទិ៍ បើយល់ឃើញថាចាំបាច់ តុលាការអាចបង្គាប់ឱ្យផ្អាកការអនុវត្ត តាមពាក្យសុំ ដោយឱ្យដាក់ប្រាតិភោគ ឬ មិនឱ្យដាក់ប្រាតិភោគ រហូតដល់ធ្វើការសម្រេចសេចក្តីអំពីការតវ៉ានោះបាន ។

មាត្រា ៣៧០.– ការផ្អាក និង ការលុបចោលការអនុវត្តដោយបង្ខំ

១-តុលាការអនុវត្ត ឬ អាជ្ញាសាលាត្រូវផ្អាកនូវការអនុវត្តដោយបង្ខំ ហើយត្រូវលុបចោលការចាត់ចែងការអនុវត្តដែលបានធ្វើរួចហើយ បើឯកសារដែលបានកំណត់ខាងក្រោមនេះ ត្រូវបានដាក់ :

ក-ឯកសារចម្លងយថាភូតនៃសេចក្តីសម្រេចដែលកំណត់ថា លុបចោលលិខិតអនុវត្តក្រៅពីលិខិតយថាភូត ដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុច ច កថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៣៥០ (លិខិតអនុវត្ត) នៃក្រមនេះ ឬ ឯកសារចម្លងយថាភូតនៃសេចក្តីសម្រេច ដែលកំណត់ថា លុបចោលការប្រកាសឱ្យអនុវត្តជាបណ្តោះអាសន្ន ។

ខ-ឯកសារចម្លងយថាភូតនៃសេចក្តីសម្រេចដែលកំណត់ថា មិនអនុញ្ញាតឱ្យអនុវត្ត ដោយបង្ខំ ។

គ-អនុសារសាលក្រមស្ថាពរ ឬ អនុសារសាលដីកាស្ថាពរដែលប្រកាសថា ការផ្សះផ្សា ឬ ការទទួលស្គាល់ ដែលទាក់ទងនឹងលិខិតអនុវត្ត គ្មានអានុភាព ។

ឃ-ឯកសារចម្លងយថាភូតនៃកំណត់ហេតុ ឬ ឯកសារផ្សេងទៀតដែលក្រឡាបញ្ជីបានធ្វើ ដែលបញ្ជាក់ថា លិខិតអនុវត្តដែលបានកំណត់ចាប់ពីចំណុច ខ រហូតដល់ចំណុច ង កថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៣៥០ (លិខិតអនុវត្ត) នៃក្រមនេះ បាត់បង់អានុភាពដោយសារការដកពាក្យបណ្តឹង ឬ មូលហេតុផ្សេងទៀត ។

ង-ឯកសារចម្លងយថាភូតនៃកំណត់ហេតុអំពីការផ្សះផ្សាតាមនីតិវិធីនៃការសម្រេចសេចក្តី ដែលកំណត់ថា មិនអនុវត្តដោយបង្ខំ ឬ ដកពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តដោយបង្ខំនោះវិញ ។

ច-ឯកសារដែលបញ្ជាក់អំពីការដាក់ប្រាតិភោគ ដើម្បីឱ្យរួចផុតពីការអនុវត្តដោយបង្ខំ ។

ឆ-ឯកសារចម្លងយថាភូតនៃសេចក្តីសម្រេចដែលកំណត់ការបង្គាប់ឱ្យផ្អាកការអនុវត្តដោយបង្ខំ និង លុបចោលការចាត់ចែងការអនុវត្ត ។

២-តុលាការអនុវត្ត ឬ អាជ្ញាសាលា ត្រូវផ្អាកនូវការអនុវត្តដោយបង្ខំ បើឯកសារដែលបានកំណត់ខាងក្រោមនេះត្រូវបានដាក់មក ។ ប៉ុន្តែ ចំពោះករណីដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុច ខ ខាងក្រោម អានុភាពផ្អាកមានត្រឹមតែ ២ (ពីរ) ខែប៉ុណ្ណោះ :

ក-ឯកសារចម្លងយថាភូតនៃសេចក្តីសម្រេចដែលកំណត់ការបង្គាប់ឱ្យផ្អាកការអនុវត្តដោយបង្ខំមួយរយៈ ។

ខ-ឯកសារដែលសរសេរថា ម្ចាស់បំណុលទទួលសំណង ឬ បានយល់ព្រមពន្យារពេលត្រូវសង នៅក្រោយពេលលិខិតអនុវត្តត្រូវបានបង្កើត ។

៣-បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៣៤៥ (បណ្តឹងជំទាស់ចំពោះដីកាសម្រេចលុបចោល ជាអាទិ៍) នៃក្រមនេះ មិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលលុបចោលនូវការចាត់ចែងការអនុវត្តតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ។

ផ្នែកទី ៧
សោហ៊ុយសម្រាប់ការអនុវត្ត និង ការមើលសំណុំរឿងនៃការអនុវត្ត

មាត្រា ៣៧១.- អត្ថន័យនៃសោហ៊ុយសម្រាប់ការអនុវត្ត និង សោហ៊ុយសម្រាប់នីតិវិធី

អត្ថន័យនៃពាក្យដែលកំណត់នៅក្នុងចំណុចនីមួយៗ ត្រូវអនុលោមទៅតាមបញ្ញត្តិក្នុងចំណុចនីមួយៗខាងក្រោមនេះ:

ក-សោហ៊ុយសម្រាប់ការអនុវត្ត : សំដៅទៅលើពន្ធដាក់ពាក្យសុំដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៣៧២ (ពន្ធដាក់ពាក្យសុំ) សោហ៊ុយក្រៅពីពន្ធដាក់ពាក្យសុំដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៣៧៣ (សោហ៊ុយក្រៅពីពន្ធដាក់ពាក្យសុំ) និង សោហ៊ុយភាគីដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៣៧៤ (សោហ៊ុយភាគី) នៃក្រមនេះ ។

ខ-សោហ៊ុយសម្រាប់នីតិវិធី : សំដៅទៅលើសោហ៊ុយសម្រាប់ផលប្រយោជន៍រួមក្នុងចំណោមសោហ៊ុយសម្រាប់ការអនុវត្តដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុច ក ខាងលើនេះ ។

មាត្រា ៣៧២.- ពន្ធដាក់ពាក្យសុំ

១-ក្នុងករណីដែលដាក់ពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តដោយបង្ខំទៅតុលាការអនុវត្ត ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តត្រូវបង់ពន្ធចំនួន ១០.០០០ (មួយម៉ឺន) រៀល ទៅតុលាការ ។

២-ក្នុងករណីដែលដាក់ពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តដោយបង្ខំទៅអាជ្ញាសាលា ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តត្រូវបង់ពន្ធ តាមបញ្ញត្តិដែលកំណត់ផ្សេង ។

មាត្រា ៣៧៣.- សោហ៊ុយក្រៅពីពន្ធដាក់ពាក្យសុំ

ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តត្រូវបង់នូវចំនួនទឹកប្រាក់ដែលកំណត់ដោយតុលាការ ជាសោហ៊ុយចាំបាច់ក្នុងការបញ្ជូនឯកសារ ឬ ធ្វើសកម្មភាពផ្សេងទៀតដើម្បីនីតិវិធីក្នុងការអនុវត្តដោយបង្ខំ ។

មាត្រា ៣៧៤.- សោហ៊ុយភាគី

ក្រៅពីសោហ៊ុយដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៣៧២ (ពន្ធដាក់ពាក្យសុំ) និង មាត្រា ៣៧៣ (សោហ៊ុយក្រៅពីពន្ធដាក់ពាក្យសុំ) នៃក្រមនេះ សោហ៊ុយដែលតុលាការទទួលស្គាល់

ចាំបាច់ដើម្បីធ្វើការអនុវត្តដោយបង្ខំ ត្រូវចាត់ទុកថាជាសោហ៊ុយភាគី ។

មាត្រា ៣៧៥.- ការបង់សោហ៊ុយជាមុន

១-នៅពេលដែលដាក់ពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តដោយបង្ខំទៅតុលាការអនុវត្ត អ្នកដែលដាក់ពាក្យសុំត្រូវបង់ជាមុននូវចំនួនទឹកប្រាក់ដែលតុលាការអនុវត្តកំណត់ថាជាសោហ៊ុយចាំបាច់ដើម្បីធ្វើនីតិវិធីនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំ ។ បញ្ញត្តិនេះត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះករណីដែលសោហ៊ុយដែលត្រូវបានបង់ជាមុនមានភាពខ្វះ ហើយតុលាការអនុវត្តបង្គាប់ឱ្យបង់ជាមុននូវសោហ៊ុយដែលខ្វះនោះ ។

២-បើអ្នកដាក់ពាក្យសុំមិនបានបង់សោហ៊ុយជាមុនទេ តុលាការអនុវត្តអាចលើកចោលពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តដោយបង្ខំ ឬ អាចលុបចោលនីតិវិធីនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំនោះបាន ។

៣-ចំពោះដីកាសម្រេចលើកចោលពាក្យសុំតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ អាចប្តឹងជំទាស់បាន ។

មាត្រា ៣៧៦.- បន្ទុកនៃសោហ៊ុយសម្រាប់ការអនុវត្ត

១-សោហ៊ុយសម្រាប់ការអនុវត្ត ជាបន្ទុករបស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ។

២-ក្នុងករណីដែលអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះសិទ្ធិលើបំណុលដែលមានគោលបំណងសងជាប្រាក់ សោហ៊ុយសម្រាប់ការអនុវត្ត អាចប្រមូលយកព្រមគ្នាក្នុងនីតិវិធីនៃការអនុវត្តបាន ដោយពុំចាំបាច់មានលិខិតអនុវត្តទេ ។

មាត្រា ៣៧៧.- ការដាក់ប្រាតិភោគ

ដើម្បីដាក់ប្រាតិភោគតាមបញ្ញត្តិនៃគន្ថីនេះ ភាគីត្រូវធ្វើតាមវិធីផ្ញើប្រាក់ ឬ ឧបករណ៍អាចជួញដូរបាន ដែលតុលាការទទួលស្គាល់ថាសមរម្យ ទៅតុលាការដែលបង្គាប់ឱ្យដាក់ប្រាតិភោគនោះ ឬ តុលាការអនុវត្ត ។

មាត្រា ៣៧៨.- ការមើលសំណុំរឿងនៃរឿងក្តីអនុវត្តដោយបង្ខំ ជាអាទិ៍

១-ជនដែលបានធ្វើសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូងអំពីការពាក់ព័ន្ធនឹងផលប្រយោជន៍ ចំពោះការអនុវត្តដោយបង្ខំដែលធ្វើឡើងដោយតុលាការអនុវត្ត អាចទាមទារមើលសំណុំរឿង ថតចម្លងសំណុំរឿង ឱ្យប្រគល់ឯកសារចម្លងយថាភូត ឯកសារចម្លងដែលមានសេចក្តីបញ្ជាក់

ឬ ឯកសារដកស្រង់នៃសំណុំរឿង ឬ អាចទាមទារឱ្យប្រគល់លិខិតបញ្ជាក់អំពីចំណុចដែលពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងក្ដីនោះ ពីតុលាការបាន ដោយបង់ពន្ធ ។

២-ជនដែលបានធ្វើសេចក្ដីបញ្ជាក់ដំបូងអំពីការពាក់ព័ន្ធនឹងផលប្រយោជន៍ ចំពោះការអនុវត្តដោយបង្ខំដែលធ្វើឡើងដោយអាជ្ញាសាលា អាចទាមទារមើលសំណុំរឿង ថតចម្លងសំណុំរឿង ឱ្យប្រគល់ឯកសារចម្លងយថាភូត ឯកសារចម្លងដែលមានសេចក្ដីបញ្ជាក់ ឬ ឯកសារដកស្រង់នៃសំណុំរឿង ឬ អាចទាមទារឱ្យប្រគល់លិខិតបញ្ជាក់អំពីចំណុចដែលពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងក្ដីនោះ ពីអាជ្ញាសាលាបាន ដោយបង់ពន្ធ ។

ជំពូកទី ២
ការអនុវត្តដោយបង្ខំ ចំពោះសិទ្ធិទាមទារដែលមានគោលបំណងឱ្យសងជាប្រាក់

ផ្នែកទី ១
ទ្រព្យសម្បត្តិដែលអាចរឹបអូសបាន

មាត្រា ៣៧៩.– គោលការណ៍

ការរឹបអូស អាចធ្វើបានចំពោះរូបទ្រព្យ ឬ អរូបទ្រព្យទាំងអស់ដែលធ្លាក់ទៅលើកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត លើកលែងតែក្នុងករណីដែលមានបញ្ញត្តិពិសេសនៅក្នុងក្រមនេះ ឬ ច្បាប់ផ្សេង ។

មាត្រា ៣៨០.– ចលនវត្ថុដែលហាមឃាត់មិនឱ្យរឹបអូស

ចលនវត្ថុដែលបានកំណត់ដូចខាងក្រោមនេះ មិនអាចត្រូវរឹបអូសបានទេ :

ក-ប្រដាប់ស្លៀកពាក់ ប្រដាប់សម្រាប់ដំណេក តុ ទូ ប្រដាប់សម្រាប់ដាំស្ល និង ប្រដាប់សម្រាប់បិទឃាំងបន្ទប់ របស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត និង ញាតិដែលរស់នៅជាមួយកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ហើយមានជីវភាពរួមគ្នា ។

ខ-គ្រឿងបរិភោគ និង ទហនវត្ថុ ដែលត្រូវការចាំបាច់ដើម្បីចិញ្ចឹមជីវិតក្នុងអំឡុងពេល ២ (ពីរ) ខែ របស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត និង ញាតិដែលរស់នៅជាមួយកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ហើយមានជីវភាពរួមគ្នា ។

គ-របបឧបត្ថម្ភជីវភាព របបឧបត្ថម្ភផ្នែកអប់រំ របបឧបត្ថម្ភសុខភាព និង ប្រាក់ ឬ វត្ថុឧបត្ថម្ភផ្សេងទៀតដែលផ្តល់ពីរដ្ឋ ឬ ពីអាជ្ញាធរដែនដី ដើម្បីការពារដល់ជីវភាពរបស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ។

ឃ-ផ្នែកប្រាក់តិចជាង ឬ ស្មើនឹង ១.០០០.០០០ (មួយលាន) រៀល ក្រៅពីប្រាក់ដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុច គ ខាងលើនេះ ។

ង-ឧបករណ៍ ជី សត្វពាហនៈដែលជាចាំបាច់សម្រាប់ការងារកសិកម្មរបស់ខ្លួន និង ចំណីសត្វទាំងនេះ ព្រមទាំងគ្រាប់ពូជ ឬ កសិផលដែលមានប្រភេទដូចគ្នា ដែលត្រូវការចាំបាច់សម្រាប់បន្តការងារកសិកម្មរហូតដល់រដូវបានផលបន្ទាប់ របស់កសិករក្នុងការប្រកបរបរកសិកម្ម ។

ច-មង សំណាញ់ ឬ នេសាទុបករណ៍ផ្សេងៗចាំបាច់ ចំណី និង កូនត្រី ឬ ជលផលប្រភេទដូចគ្នា ដែលត្រូវការចាំបាច់សម្រាប់រកជលផល ឬ ចិញ្ចឹមជលផលរបស់អ្នកប្រកបរបរនេសាទ ។

ឆ-ឧបករណ៍ និង វត្ថុផ្សេងៗដែលចាំបាច់សម្រាប់អ្នកបច្ចេកទេស សិប្បករ កម្មករ និង អ្នកផ្សេងទៀតដែលប្រកបរបរវិជ្ជាជីវៈ ឬ សាជីវកម្ម ដោយប្រើកម្លាំងប្រាជ្ញា កម្លាំងកាយ ។ ប៉ុន្តែ បើជាវត្ថុដែលអ្នកនោះមាន ក្នុងគោលបំណងសម្រាប់លក់ ឬ ជួលវិញ អាចរឹបអូសយកបាន ។

ជ-ព្រះពុទ្ធរូប ក្បួនរីតិ៍សាសនា និង វត្ថុផ្សេងៗដែលចាំបាច់សម្រាប់ពិធីក្នុងសាសនា ។

ឈ-ពង្សាវលី កំណត់ប្រចាំថ្ងៃ បញ្ជីប្រកបមុខរបរ និង ឯកសារប្រភេទដូចគ្នាដែលចាំបាច់របស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ។

ញ-គ្រឿងឥស្សរិយយស និង ប័ណ្ណសរសើរផ្សេងទៀតរបស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ឬ របស់ញាតិរបស់ជននោះ ។

ដ-ឯកសារ និង ឧបករណ៍ ដែលចាំបាច់ក្នុងការសិក្សា នៅសាលា ឬ នៅស្ថាប័នអប់រំផ្សេងទៀត របស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត និង ញាតិដែលរស់នៅជាមួយកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ហើយមានជីវភាពរួមគ្នា ។

ឋ-វត្ថុដែលទាក់ទងនឹងតក្កកម្ម ឬ ស្នាដៃនិពន្ធ ដែលមិនទាន់បានផ្សាយជាសាធារណៈ ។

ឱ-អវយវៈសិប្បនិមិត្ត សរីរាង្គសិប្បនិមិត្តផ្សេងទៀត និង ឧបករណ៍ជំនួយខ្លួនប្រាណផ្សេងទៀត ដែលចាំបាច់របស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត និង ញាតិដែលរស់នៅជាមួយកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ហើយមានជីវភាពរួមគ្នា ព្រមទាំងវត្ថុផ្សេងៗសម្រាប់ថែទាំអ្នកជម្ងឺ ដែលជាកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត និង ញាតិដែលរស់នៅជាមួយកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ហើយមានជីវភាពរួមគ្នា ។

ឲ-ម៉ាស៊ីន ឬ ឧបករណ៍ពន្លត់ភ្លើង ឧបករណ៍ជន្លៀសខ្លួនពេលមានអាសន្ន ឬ ឧបករណ៍ផ្សេងទៀត សម្រាប់អាគារ ឬ សំណង់ផ្សេងទៀត ដែលច្បាប់ ឬ បទដ្ឋានគតិយុត្តផ្សេងៗតម្រូវឱ្យមានបរិក្ខារ ដើម្បីបង្ការមហន្តរាយ ឬ ការពារសន្តិសុខ ។

មាត្រា ៣៨១.- ការប្តូរទំហំនៃចលនវត្ថុដែលហាមឃាត់មិនឱ្យរឹបអូស

១-សាលាដំបូងដែលអាជ្ញាសាលាស្ថិតនៅ អាចបង្គាប់ឱ្យលុបចោលទាំងអស់ ឬ មួយផ្នែកនូវការរឹបអូសដែលធ្វើឡើងដោយអាជ្ញាសាលា ឬ អាចអនុញ្ញាតឱ្យរឹបអូសនូវចលន-វត្ថុ ដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុចនីមួយៗនៃមាត្រា ៣៨០ (ចលនវត្ថុដែលហាមឃាត់មិនឱ្យរឹបអូស) នៃក្រមនេះ ដោយពិចារណាទៅលើជីវភាព និង ស្ថានភាពផ្សេងៗរបស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត និង ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត តាមពាក្យសុំបាន ។

២-ប្រសិនបើស្ថានភាពមានការផ្លាស់ប្តូរ សាលាដំបូងដែលអាជ្ញាសាលាស្ថិតនៅ អាចអនុញ្ញាតឱ្យរឹបអូសចលនវត្ថុដែលត្រូវបានលុបចោលការរឹបអូស តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ឬ អាចបង្គាប់ឱ្យលុបចោលទាំងអស់ ឬ មួយផ្នែកនូវការរឹបអូសតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ដដែលនេះ តាមពាក្យសុំបាន ។

៣-ប្រសិនបើមានពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចលុបចោលនូវការរឹបអូសតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ឬ ទី ២ ខាងលើនេះ សាលាដំបូងដែលអាជ្ញាសាលាស្ថិតនៅ អាចបង្គាប់ឱ្យផ្អាកការអនុវត្តដោយបង្ខំនោះ ដោយឱ្យដាក់ប្រាតិភោគ ឬ មិនឱ្យដាក់ប្រាតិភោគបានរហូតដល់ដីកាសម្រេចនោះមានអានុភាព ។

៤-ចំពោះដីកាសម្រេចលើកចោលពាក្យសុំដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ឬ កថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ និង ចំពោះដីកាសម្រេចអនុញ្ញាតឱ្យរឹបអូស តាមបញ្ញត្តិទាំងឡាយខាងលើនេះ អាចប្តឹងជំទាស់បាន ។

មាត្រា ៣៨២.– សិទ្ធិលើបំណុលដែលហាមឃាត់មិនឱ្យរឹបអូស

១-បៀវត្ស ប្រាក់ឈ្នួល និង សិទ្ធិលើបំណុលដែលមានលក្ខណៈដូចប្រាក់បៀវត្សផ្សេងទៀត អាចរឹបអូសបាន ចំពោះប្រាក់សល់ក្រោយពីបានកាត់នូវពន្ធអាករ និង ប្រាក់ធានារ៉ាប់រងសង្គមកិច្ច ពីចំនួនទឹកប្រាក់ដែលកូនបំណុលនៃការអនុវត្តត្រូវទទួលសំណង នៅពេលកំណត់ត្រូវសងនោះលុះត្រាតែស្របតាមចំណុចនីមួយៗដែលកំណត់ដូចខាងក្រោមនេះ :

ក-ផ្នែកតិចជាង ឬ ស្មើនឹង ២០០.០០០ (ពីរសែន) រៀល ក្នុងមួយខែនោះ ពុំអាចរឹបអូសបានទេ ។

ខ-ផ្នែកក្នុងខ្នង់លើសពី ២០០.០០០ (ពីរសែន) រៀល ទៅ ៦០០.០០០ (ប្រាំមួយសែន) រៀល ក្នុងមួយខែនោះ ពុំអាចរឹបអូសលើសចំនួនទឹកប្រាក់ ១ ភាគ ៤ (មួយភាគបួន) នៃផ្នែកនេះទេ ។

គ-ផ្នែកក្នុងខ្នង់លើសពី ៦០០.០០០ (ប្រាំមួយសែន) រៀល ទៅ ២.០០០.០០០ (ពីរលាន) រៀល ក្នុងមួយខែនោះ ពុំអាចរឹបអូសលើសចំនួនទឹកប្រាក់ ១ ភាគ ៣ (មួយភាគបី) នៃផ្នែកនេះទេ ។

ឃ-ផ្នែកក្នុងខ្នង់លើសពី ២.០០០.០០០ (ពីរលាន) រៀល ទៅ ៤.០០០.០០០ (បួនលាន) រៀល ក្នុងមួយខែនោះ ពុំអាចរឹបអូសលើសចំនួនទឹកប្រាក់ ១ ភាគ ២ (មួយភាគពីរ) នៃផ្នែកនេះទេ ។

ង-ផ្នែកក្នុងខ្នង់លើសពី ៤.០០០.០០០ (បួនលាន) រៀល ទៅ ៦.០០០.០០០ (ប្រាំមួយលាន) រៀល ក្នុងមួយខែនោះ ពុំអាចរឹបអូសលើសចំនួនទឹកប្រាក់ ២ ភាគ ៣ (ពីរភាគបី) នៃផ្នែកនេះទេ ។

ច-ផ្នែកលើសពី ៦.០០០.០០០ (ប្រាំមួយលាន) រៀល ក្នុងមួយខែ អាចរឹបអូសយកបានទាំងអស់ ។

២-ចំពោះសិទ្ធិលើបំណុលចំពោះប្រាក់ឧបត្ថម្ភជីវភាព ប្រាក់ឧបត្ថម្ភផ្នែកសិក្សា ប្រាក់ឧបត្ថម្ភសុខភាព និង សិទ្ធិលើបំណុលផ្សេងទៀតដែលមានគោលបំណងការពារជីវភាពរបស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ពុំអាចរឹបអូសបានឡើយ ។

មាត្រា ៣៨៣.– ការផ្លាស់ប្តូរទំហំនៃសិទ្ធិលើបំណុលដែលហាមឃាត់មិនឱ្យរឹបអូស

១-តុលាការនៃការអនុវត្តអាចលុបចោលដីកាសម្រេចរឹបអូសទាំងអស់ ឬ មួយផ្នែក ឬ អាចចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសសិទ្ធិលើបំណុលទាំងអស់ ឬ មួយផ្នែកដែលត្រូវបានហាមឃាត់ការរឹបអូសតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៣៨២ (សិទ្ធិលើបំណុលដែលហាមឃាត់មិនឱ្យរឹបអូស) នៃក្រមនេះ ដោយពិចារណាទៅលើជីវភាព និង ស្ថានភាពផ្សេងៗរបស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត និង ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត តាមពាក្យសុំបាន ។

២-ប្រសិនបើស្ថានភាពមានការផ្លាស់ប្តូរ តុលាការនៃការអនុវត្តអាចរឹបអូសសិទ្ធិលើបំណុល ដែលត្រូវបានលុបចោលដីកាសម្រេចរឹបអូសនោះតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើ ឬ អាចលុបចោលនូវដីកាសម្រេចរឹបអូសទាំងអស់ ឬ មួយផ្នែកតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌដដែលនេះ តាមពាក្យសុំបាន ។

៣-ប្រសិនបើមានពាក្យសុំដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ឬ ទី ២ ខាងលើនេះ តុលាការនៃការអនុវត្ត អាចបង្គាប់ហាមឃាត់កូនបំណុលទី ៣ ដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៤០២ (អត្ថន័យនៃការអនុវត្តចំពោះសិទ្ធិលើបំណុល និង តុលាការអនុវត្ត) នៃក្រមនេះ មិនឱ្យបង់ ឬ ផ្តល់តាវកាលិកផ្សេងទៀត ដោយឱ្យដាក់ប្រាតិភោគ ឬ មិនឱ្យដាក់ប្រាតិភោគបាន រហូតដល់ដីកាសម្រេចនោះមានអានុភាព ។

៤-ចំពោះដីកាសម្រេចលើកចោលពាក្យសុំឱ្យលុបចោលដីកាសម្រេចរឹបអូស តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ឬ កថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ អាចប្តឹងជំទាស់បាន ។

ផ្នែកទី ២

ការអនុវត្តចំពោះចលនវត្ថុ

មាត្រា ៣៨៤.– ការចាប់ផ្តើមអនុវត្តចំពោះចលនវត្ថុ

១-ពាក្យសុំអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះចលនវត្ថុ ត្រូវផ្ញើទៅអាជ្ញាសាលានៃសាលាដំបូងដែលមានសមត្ថកិច្ចលើទីកន្លែង ដែលវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំស្ថិតនៅ ។

២-នៅក្នុងពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តចំពោះចលនវត្ថុ ក្រៅពីចំណុចនីមួយៗដែលកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៣៤៩ (របៀបដាក់ពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តដោយបង្ខំ) នៃក្រមនេះ

ត្រូវសរសេរអំពីទីកន្លែងដែលចលនវត្ថុដែលត្រូវរឹបអូសនោះ ស្ថិតនៅ ។

៣-ការអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះចលនវត្ថុ នឹងត្រូវចាប់ផ្តើមដោយការរឹបអូសវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុដោយអាជ្ញាសាលា ។

៤-ចលនវត្ថុដែលបានកំណត់ក្នុងគន្លីនេះ មានរួមបញ្ចូលទាំងផលធម្មជាតិដែលមិនទាន់បំបែកពីដីនៅឡើយ ហើយអាចនឹងទទួលផលបានយ៉ាងច្បាស់នៅក្នុងអំឡុងពេល ១ (មួយ) ខែ ។

៥-ប្រសិនបើបានជួបប្រទះកូនបំណុលនៃការអនុវត្តនៅកន្លែងដែលត្រូវរឹបអូស អាជ្ញាសាលាត្រូវដាស់តឿនឱ្យកូនបំណុលនៃការអនុវត្តនោះសងបំណុលដោយស្ម័គ្រចិត្ត នៅមុនពេលចាប់ផ្តើមរឹបអូស ។

៦-ក្នុងការអនុវត្តចំពោះចលនវត្ថុ អាជ្ញាសាលាអាចទទួលសំណងនៃបំណុល និងសំណងសោហ៊ុយសម្រាប់ការអនុវត្ត ដើម្បីម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តបាន ។

មាត្រា ៣៨៥.- ការរឹបអូសចលនវត្ថុដែលកាន់កាប់ដោយកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត

១-ចំពោះការរឹបអូសចលនវត្ថុដែលកាន់កាប់ដោយកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត អាជ្ញាសាលាត្រូវធ្វើដោយកាន់កាប់ចលនវត្ថុនោះ ។

២-នៅពេលធ្វើការរឹបអូសដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ អាជ្ញាសាលាអាចចូលទៅក្នុងទីកន្លែងរស់នៅរបស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ឬ កន្លែងផ្សេងទៀតដែលកូនបំណុលនៃការអនុវត្តនោះកាន់កាប់ ហើយអាចធ្វើការឆែកឆេររកចលនវត្ថុដែលអាចរឹបអូសនោះបាន ។ ក្នុងករណីនេះ បើមានភាពចាំបាច់ អាជ្ញាសាលាអាចធ្វើការចាត់ចែងចាំបាច់ដើម្បីបើកទ្វារដែលបិទ ទូដែក និង ប្រអប់ផ្សេងទៀតបាន ។

៣-ពេលធ្វើការជ្រើសរើសចលនវត្ថុដែលត្រូវរឹបអូស អាជ្ញាសាលាត្រូវគិតពិចារណាដល់ផលប្រយោជន៍របស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ក្នុងល័ក្ខខ័ណ្ឌពុំធ្វើឱ្យមានការខូចខាតដល់ផលប្រយោជន៍របស់ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត ។

៤-ប្រសិនបើយល់ឃើញថាសមរម្យ អាជ្ញាសាលាអាចឱ្យកូនបំណុលនៃការអនុវត្តថែរក្សា គ្រប់គ្រងនូវចលនវត្ថុដែលត្រូវបានរឹបអូស ។ នៅក្នុងករណីនេះ ការរឹបអូសនោះមានអានុភាព លុះត្រាតែចលនវត្ថុដែលបានរឹបអូសនោះ ត្រូវបានបិទស្លាក ឬ ដាក់សញ្ញា

រឹបអូសដោយវិធីផ្សេងទៀត ។

៥-ក្នុងករណីដែលអាជ្ញាសាលាបានឱ្យកូនបំណុលនៃការអនុវត្តថែរក្សា គ្រប់គ្រងនូវចលនវត្ថុដែលបានរឹបអូស តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៤ ខាងលើនេះ ប្រសិនបើយល់ឃើញថាសមរម្យ អាជ្ញាសាលាអាចអនុញ្ញាតឱ្យកូនបំណុលនៃការអនុវត្តប្រើចលនវត្ថុនោះបាន ។

៦-ប្រសិនបើយល់ថាចាំបាច់ អាជ្ញាសាលាអាចថែរក្សាគ្រប់គ្រងដោយខ្លួនឯងវិញនូវចលនវត្ថុដែលបានឱ្យកូនបំណុលនៃការអនុវត្តថែរក្សាគ្រប់គ្រង តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៤ ខាងលើ ឬ អាចលុបចោលនូវការអនុញ្ញាតដែលបានធ្វើតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៥ ខាងលើនេះបាន ។ បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះករណីដែលអាជ្ញាសាលាថែរក្សាគ្រប់គ្រងដោយខ្លួនឯងវិញ នូវចលនវត្ថុដែលបានឱ្យកូនបំណុលនៃការអនុវត្តថែរក្សា គ្រប់គ្រងនោះ ។

មាត្រា ៣៨៦.- ការរឹបអូសចលនវត្ថុដែលកាន់កាប់ដោយបុគ្គលផ្សេងក្រៅពីកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត

បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ទី ៣ ទី ៤ ទី ៥ និង ទី ៦ នៃមាត្រា ៣៨៥ (ការរឹបអូសចលនវត្ថុដែលកាន់កាប់ដោយកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះការរឹបអូសចលនវត្ថុដែលកាន់កាប់ដោយម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត ឬ ចលនវត្ថុដែលកាន់កាប់ដោយតតិយជន ក្នុងករណីដែលតតិយជននោះមិនបដិសេធអំពីការប្រគល់ ។

មាត្រា ៣៨៧.- បទប្បញ្ញត្តិពិសេសស្តីពីរថយន្ត ជាអាទិ៍ ដែលបានចុះបញ្ជី

១-ប្រសិនបើរថយន្ត ឬ ទោចក្រយានយន្តដែលត្រូវបានរឹបអូស មានចុះបញ្ជីនៅក្នុងសៀវភៅចុះបញ្ជី អាជ្ញាសាលាត្រូវផ្ទុកផ្តាក់ឱ្យស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ចសរសេរនូវហេតុការណ៍នៃការរឹបអូស ចូលទៅក្នុងសៀវភៅចុះបញ្ជីនោះ ។

២-ការរឹបអូសចំពោះរថយន្ត ឬ ទោចក្រយានយន្តដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ នឹងត្រូវមានអានុភាព នៅពេលដែលបានសរសេរនូវហេតុការណ៍នៃការរឹបអូសនោះ ចូលទៅក្នុងសៀវភៅចុះបញ្ជី ។

៣-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ និង ទី ២ ខាងលើនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះចលនវត្ថុ ក្រៅពីរថយន្ត ឬ ទោចក្រយានយន្តដែលចាំបាច់ត្រូវចុះបញ្ជី ។

មាត្រា ៣៨៨.- ការរួមបញ្ចូលរឿងក្តី

១-ក្នុងករណីដែលមានពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តចំពោះចលនវត្ថុបន្ថែមទៀត ទៅលើកូនបំណុលនៃការអនុវត្តដែលបានទទួលការរឹបអូសរួចមកហើយ នៅទីកន្លែងនៃការរឹបអូសដដែលនោះ បើមានចលនវត្ថុដែលមិនទាន់បានរឹបអូសនៅឡើយ អាជ្ញាសាលាត្រូវរឹបអូសចលនវត្ថុនោះ ហើយប្រសិនបើគ្មានចលនវត្ថុដែលអាចរឹបអូសបានទេនោះ អាជ្ញាសាលាត្រូវបញ្ជាក់ច្បាស់លាស់អំពីហេតុការណ៍នេះ ហើយត្រូវរួមបញ្ចូលរឿងក្តីអនុវត្តចំពោះចលន-វត្ថុថ្មីនេះ និង រឿងក្តីអនុវត្តចំពោះចលនវត្ថុមុនជាមួយគ្នា ។ បញ្ញត្តិនេះត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះករណីដែលមានពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តចំពោះចលនវត្ថុ ទៅលើកូនបំណុលនៃការអនុវត្តដែលបានទទួលការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន នៅទីកន្លែងនៃការអនុវត្តដដែលនោះ ។

២-បើរឿងក្តីអនុវត្តចំពោះចលនវត្ថុទាំងពីរ ត្រូវបានរួមបញ្ចូលគ្នា តាមបញ្ញត្តិនៃវាក្យ-ខណ្ឌទី ១ នៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ចលនវត្ថុដែលត្រូវបានរឹបអូសក្នុងរឿងក្តីពេលក្រោយនេះ ត្រូវចាត់ទុកថា បានរឹបអូសក្នុងរឿងក្តីពីមុន នៅពេលរួមបញ្ចូលរឿងក្តី ហើយពាក្យសុំនៃរឿងក្តីដែលធ្វើពេលក្រោយនេះ មានអានុភាពជាការទាមទារឱ្យចែកចំណែក ។ បើម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តមុន បានដកពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តចំពោះចលនវត្ថុ ឬ នីតិវិធីដែលបានចាប់ផ្តើម ដោយពាក្យសុំនោះ ត្រូវបានផ្អាក ឬ ត្រូវបានលុបចោល ចលនវត្ថុដែលត្រូវបានរឹបអូសក្នុងរឿងក្តីមុននេះ ត្រូវចាត់ទុកថា បានរឹបអូសដើម្បីរឿងក្តីនៅពេលក្រោយ នៅពេលរួមបញ្ចូលរឿងក្តី ។

៣-បើរឿងក្តីនៃការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន និង រឿងក្តីនៃការអនុវត្តចំពោះចលនវត្ថុ ត្រូវបានរួមបញ្ចូលគ្នា តាមបញ្ញត្តិនៃវាក្យខណ្ឌទី ២ នៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ចលនវត្ថុដែលត្រូវបានអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវចាត់ទុកថា បានរឹបអូសក្នុងរឿងក្តីនៃការអនុវត្តចំពោះចលនវត្ថុ នៅពេលរួមបញ្ចូលរឿងក្តី ហើយពាក្យសុំនៃរឿងក្តីនៃការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ននេះ មានអានុភាពជាការទាមទារឱ្យចែកចំណែក ។ បើម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត បានដកពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តចំពោះចលនវត្ថុ ឬ នីតិវិធីដែលបានចាប់ផ្តើម ដោយពាក្យសុំនោះ ត្រូវបានលុបចោល ចលនវត្ថុដែលត្រូវបានរឹបអូសក្នុងរឿងក្តីនៃការអនុវត្តចំពោះចលនវត្ថុនេះ ត្រូវចាត់ទុកថា បានអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន

ក្នុងរឿងក្តីនៃការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន នៅពេលរួមបញ្ចូលរឿងក្តី ។

៤-នៅពេលដែលបានរួមបញ្ចូលរឿងក្តី អាជ្ញាសាលាត្រូវជូនដំណឹងអំពីហេតុការណ៍នោះទៅម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន និង កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ។

មាត្រា ៣៨៩.- ទំហំដែលការរឹបអូសមានអានុភាព

ការរឹបអូសមានអានុភាពទៅលើផលធម្មជាតិដែលកើតចេញមកពីចលនវត្ថុដែលត្រូវបានរឹបអូស ។

មាត្រា ៣៩០.- ដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យប្រគល់ចលនវត្ថុដែលត្រូវបានរឹបអូស

១-បើចលនវត្ថុត្រូវបានរឹបអូសរួចហើយ ហើយបែរជាធ្លាក់ទៅនៅក្រោមការកាន់កាប់របស់តតិយជន សាលាដំបូងដែលអាជ្ញាសាលាស្ថិតនៅ អាចបង្គាប់ឱ្យតតិយជននោះប្រគល់ចលនវត្ថុដែលត្រូវបានរឹបអូសនោះទៅអាជ្ញាសាលាបាន ដោយដីកាសម្រេច តាមពាក្យសុំរបស់ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត ។

២-ពាក្យសុំដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវធ្វើក្នុងអំឡុងពេល ១ (មួយ) សប្តាហ៍ គិតពីថ្ងៃដែលបានដឹងថា ចលនវត្ថុដែលត្រូវបានរឹបអូសនោះកាន់កាប់ដោយតតិយជន ។

៣-ចំពោះដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ អាចប្តឹងជំទាស់បាន ។

៤-ដីកាសម្រេចដែលយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ពុំត្រូវអនុវត្តឡើយ បើហួសអំឡុងពេល ២ (ពីរ) សប្តាហ៍ គិតចាប់ពីថ្ងៃដែលបានជូនដំណឹងទៅឱ្យអ្នកដាក់ពាក្យសុំ ។

៥-ដីកាសម្រេចដែលយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ អាចអនុវត្តបានទោះនៅមុនពេលបញ្ជូនដីកាសម្រេចនោះទៅឱ្យតតិយជនដែលកាន់កាប់ចលនវត្ថុដែលត្រូវបានរឹបអូសក៏ដោយ ។

៦-សោហ៊ុយដែលចាំបាច់សម្រាប់ដីកាសម្រេចដែលយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវចាត់ជាសោហ៊ុយសម្រាប់ផលប្រយោជន៍រួម ចំពោះនីតិវិធីអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះចលនវត្ថុនេះ ។

មាត្រា ៣៩១.- ការហាមឃាត់មិនឱ្យរឹបអូសហួសប្រមាណ

១-ការរឹបអូសចលនវត្ថុ មិនត្រូវធ្វើឱ្យហួសកម្រិតចាំបាច់សម្រាប់សំណងសិទ្ធិលើបំណុលរបស់ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត និង សោហ៊ុយសម្រាប់ការអនុវត្តទេ ។

២-ប្រសិនបើបានដឹងច្បាស់ថាការរឹបអូស លើសពីកម្រិតដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ នៅក្រោយពេលដែលបានរឹបអូសរួចហើយ អាជ្ញាសាលាត្រូវលុបចោលការរឹបអូស ត្រឹមផ្នែកដែលបានហួសកម្រិតនោះ ។

មាត្រា ៣៩២.- ការហាមឃាត់មិនឱ្យរឹបអូសក្នុងករណីដែលប៉ាន់ប្រមាណឃើញថា គ្មានចំនួនសេសសល់

១-អាជ្ញាសាលាមិនត្រូវរឹបអូសឡើយ ប្រសិនបើប៉ាន់ប្រមាណឃើញថា ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលបានមកពីការលក់ចលនវត្ថុដែលត្រូវបានរឹបអូសនោះ គ្មានចំនួនសេសសល់ក្រោយពីបានសងសោហ៊ុយសម្រាប់នីតិវិធីហើយ ។

២-អាជ្ញាសាលាត្រូវលុបចោលការរឹបអូស ប្រសិនបើប៉ាន់ប្រមាណឃើញថា ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលបានមកពីការលក់ចលនវត្ថុ ដែលត្រូវបានរឹបអូសនោះ គ្មានចំនួនសេសសល់ក្រោយពីបានសងសិទ្ធិលើបំណុលដែលមានអាទិភាពជាងសិទ្ធិលើបំណុលរបស់ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត និង សោហ៊ុយសម្រាប់នីតិវិធីហើយ ។

មាត្រា ៣៩៣.- ការលុបចោលនូវការរឹបអូស ក្នុងករណីដែលប៉ាន់ប្រមាណឃើញថាមិនអាចលក់បាន

អាជ្ញាសាលាអាចលុបចោលការរឹបអូសចលនវត្ថុដែលត្រូវបានរឹបអូសហើយនោះបាន ក្នុងល័ក្ខខ័ណ្ឌដែលបានអនុវត្តការលក់តាមវិធីសមរម្យក៏ដោយ ក៏នៅតែមិនអាចលក់បាន ហើយប៉ាន់ប្រមាណឃើញថា នៅតែមិនអាចលក់បាន នៅពេលអនាគត ។

មាត្រា ៣៩៤.- ការទាមទារឱ្យចែកចំណែកពីអ្នកមានឯកសិទ្ធិ ជាអាទិ៍

បុគ្គលដែលមានឯកសិទ្ធិ ឬ មានសិទ្ធិលើការបញ្ចាំ អាចទាមទារឱ្យចែកចំណែកបាន ដោយដាក់ឯកសារដែលបញ្ជាក់អំពីសិទ្ធិនោះ ។

មាត្រា ៣៩៥.- វិធីលក់

១-ដើម្បីលក់ចលនវត្ថុដែលត្រូវបានរឹបអូស អាជ្ញាសាលាត្រូវលក់តាមវិធីលក់ឡាយឡុង ដោយផ្ទាល់មាត់ ឬ ដោយដាក់ស្រោមសំបុត្រ ។

២-ទោះបីមានបញ្ញត្តិដូចកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះក៏ដោយ បើយល់ឃើញថាសមរម្យ ដោយគិតពិចារណាអំពីប្រភេទ និង ចំនួននៃចលនវត្ថុ ជាអាទិ៍ អាជ្ញាសាលាអាចអនុវត្តការលក់ចលនវត្ថុដែលត្រូវបានរឹបអូសនោះ ក្រៅពីរបៀបលក់តាមវិធីលក់ឡាយឡុងដោយផ្ទាល់មាត់ ឬ ដោយដាក់ស្រោមសំបុត្រ ឬ អាចឱ្យបុគ្គលផ្សេងពីអាជ្ញាសាលា អនុវត្តការលក់ចលនវត្ថុដែលត្រូវបានរឹបអូសនោះបាន ដោយទទួលការអនុញ្ញាតពីសាលាដំបូងដែលខ្លួនស្ថិតនៅ ។

៣-អាជ្ញាសាលាត្រូវជូនដំណឹងជាសាធារណៈអំពីចលនវត្ថុដែលត្រូវដាក់លក់ និង វិធីលក់ចលនវត្ថុនោះ ដោយបិទប្រកាស នៅកន្លែងសម្រាប់បិទប្រកាសរបស់តុលាការ ។

៤-កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត មិនអាចធ្វើសំណើទិញចលនវត្ថុនោះបានឡើយ ។

៥-ប្រសិនបើអាជ្ញាសាលាអនុញ្ញាតឱ្យទិញ អ្នកទិញត្រូវបង់ថ្លៃភ្លាមៗ ។

៦-ប្រសិនបើចលនវត្ថុនោះត្រូវបានដាក់លក់ម្តងទៀត ដោយសារអ្នកទិញមិនបានបង់ថ្លៃ អ្នកសុំទិញមុននេះ មិនអាចធ្វើសំណើទិញម្តងទៀតបានឡើយ ។

៧-បើបានរឹបអូសចលនវត្ថុដែលមានតម្លៃខ្ពស់ អាជ្ញាសាលាត្រូវជ្រើសតាំងអ្នកវាយតម្លៃ ហើយឱ្យអ្នកវាយតម្លៃនោះ វាយតម្លៃចលនវត្ថុនោះ ។

មាត្រា ៣៩៦.- ការរក្សាសណ្តាប់ធ្នាប់នៅកន្លែងលក់

ចំពោះជនណាដែលធ្វើសកម្មភាពរំខានកុំឱ្យការអនុវត្តការលក់ធ្វើឡើងដោយត្រឹមត្រូវ ដូចជាបានធ្វើឱ្យរំខានដល់ជនដទៃទៀតក្នុងការធ្វើសំណើទិញ ឬ បានឃុបឃិតដើម្បីបញ្ចុះតម្លៃលក់ដោយមិនត្រឹមត្រូវ ឬ ចំពោះជនដែលបានប្រើឱ្យធ្វើសកម្មភាពនោះ អាជ្ញាសាលាអាចកម្រិតមិនឱ្យជននោះចូលកន្លែងលក់ ឬ អាចដេញជននោះចេញពីកន្លែងលក់ ឬ អាចមិនឱ្យស្នើសុំទិញបាន ។

មាត្រា ៣៩៧.- ការលក់នៅក្នុងពេលដែលការអនុវត្តកំពុងត្រូវបានផ្អាក

១-ក្នុងករណីដែលមានការដាក់ឯកសារដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុច ក ឬ ចំណុច

ខ កថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៣៧០ (ការផ្អាក និង ការលុបចោលការអនុវត្តដោយបង្ខំ) នៃក្រមនេះ ប្រសិនបើមានការបារម្ភថា តម្លៃលក់ចលនវត្ថុដែលត្រូវបានរឹបអូស នឹងចុះថោកខ្លាំង ឬ បើត្រូវចំណាយសោហ៊ុយច្រើនមិនសមរម្យសម្រាប់រក្សាទុកនូវចលនវត្ថុនោះ អាជ្ញាសាលាអាចដាក់ចលនវត្ថុដែលត្រូវបានរឹបអូសនោះលក់បាន ។

២-បើបានលក់ចលនវត្ថុដែលត្រូវបានរឹបអូស តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ អាជ្ញាសាលាត្រូវផ្ញើទុកប្រាក់ដែលបានមកពីការលក់នោះនៅសាលាដំបូងដែលខ្លួនស្ថិតនៅ ។

មាត្រា ៣៩៨.– វិសាលភាពនៃម្ចាស់បំណុលដែលត្រូវទទួលចំណែកជាប្រាក់

ម្ចាស់បំណុលដែលត្រូវទទួលចំណែក គឺបុគ្គលដែលបានកំណត់ក្នុងចំណុចនីមួយៗខាងក្រោមនេះ :

ក-ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត ។

ខ-ម្ចាស់បំណុលដែលបានទាមទារឱ្យចែកចំណែក រហូតដល់ពេលដែលអាជ្ញាសាលាបានទទួលការប្រគល់ប្រាក់ ចំពោះប្រាក់ដែលបានមកពីការលក់ ។

គ-ម្ចាស់បំណុលដែលបានទាមទារឱ្យចែកចំណែក រហូតដល់ពេលដែលបានរឹបអូសប្រាក់ ចំពោះប្រាក់ដែលត្រូវបានរឹបអូស ។

មាត្រា ៣៩៩.– ការចែកចំណែកដោយអាជ្ញាសាលា

១-ក្នុងករណីដែលម្ចាស់បំណុលមានតែម្នាក់ ឬ ក្នុងករណីដែលម្ចាស់បំណុលមានច្រើននាក់ ហើយប្រាក់ដែលបានពីការលក់ ឬ ប្រាក់ដែលត្រូវបានរឹបអូស អាចសងចំពោះសិទ្ធិលើបំណុលរបស់ម្ចាស់បំណុលនីមួយៗ និង សោហ៊ុយសម្រាប់ការអនុវត្តទាំងអស់បាន អាជ្ញាសាលាត្រូវចែកចំណែក ចំពោះម្ចាស់បំណុល ហើយត្រូវប្រគល់ប្រាក់នៅសេសសល់ទៅឱ្យកូនបំណុលនៃការអនុវត្តវិញ ។

២-ក្រៅពីករណីដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ បើបានទទួលប្រាក់ដែលបានពីការលក់ ឬ បានរឹបអូសប្រាក់ អាជ្ញាសាលាត្រូវកំណត់ថ្ងៃក្នុងអំឡុងពេល ២ (ពីរ) សប្តាហ៍ ជាថ្ងៃដែលត្រូវពិភាក្សាគ្នាអំពីការចែកចំណែកនៃប្រាក់ដែលបានមកពីការលក់ ឬ ប្រាក់ដែលត្រូវបានរឹបអូស ហើយត្រូវជូនដំណឹងពីពេលវេលា និង ទីកន្លែង ទៅម្ចាស់

បំណុលនីមួយៗ ។ បើម្ចាស់បំណុលនីមួយៗបានពិភាក្សាគ្នាដាច់ស្រេចហើយ អាជ្ញាសាលាត្រូវចែកចំណែកតាមការពិភាក្សានោះ ។

៣-ក្នុងករណីដែលមានការដាក់ឯកសារដែលបានកំណត់ចាប់ពីចំណុច ក រហូតដល់ចំណុច ឆ កថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៣៧០ (ការផ្អាក និង ការលុបចោលការអនុវត្តដោយបង្ខំ) នៃក្រមនេះ ក្រោយពេលអ្នកទិញបានបង់ថ្លៃហើយ បើមានម្ចាស់បំណុលដែលត្រូវទទួលចំណែកផ្សេងទៀត ក្រៅពីម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត អាជ្ញាសាលាត្រូវចែកចំណែកឱ្យម្ចាស់បំណុលនោះ ។

៤-ក្នុងករណីដែលមានការដាក់ឯកសារដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុច ក ឬ ចំណុច ខ កថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៣៧០ (ការផ្អាក និង ការលុបចោលការអនុវត្តដោយបង្ខំ) នៃក្រមនេះ ក្រោយពេលអ្នកទិញបានបង់ថ្លៃហើយ អាជ្ញាសាលាក៏ត្រូវចែកចំណែកនោះផងដែរ ។

៥-ចំពោះការចែកចំណែក សិទ្ធិលើបំណុលដែលកំណត់ពេលពិតប្រាកដពុំទាន់មកដល់ ត្រូវចាត់ទុកថា កំណត់ពេលសងនោះបានចូលមកដល់ហើយ ។

មាត្រា ៤០០.- ការផ្ញើប្រាក់ទុកនៅតុលាការដោយអាជ្ញាសាលា

១-ក្នុងករណីដែលចែកចំណែក តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ឬ កថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៣៩៩ (ការចែកចំណែកដោយអាជ្ញាសាលា) នៃក្រមនេះ ប្រសិនបើសិទ្ធិលើបំណុលរបស់ម្ចាស់បំណុលដែលត្រូវទទួលចំណែកនោះ មានមូលហេតុដូចបានកំណត់នៅក្នុងចំណុចខាងក្រោមនេះ អាជ្ញាសាលាត្រូវដាក់ប្រាក់ដែលស្មើនឹងចំណែកនោះ ផ្ញើទុកនៅសាលាដំបូងដែលខ្លួនស្ថិតនៅ ហើយត្រូវរាយការណ៍អំពីហេតុការណ៍នោះ ទៅសាលាដំបូងនោះ :

ក-បើសិទ្ធិលើបំណុលនោះមានភ្ជាប់នូវល័ក្ខខ័ណ្ឌបង្អង់ ឬ កំណត់ពេលមិនពិតប្រាកដ ។

ខ-បើសិទ្ធិលើបំណុលនោះជាសិទ្ធិលើបំណុលរបស់ម្ចាស់បំណុលនៃការរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្ន ។

គ-បើមានការដាក់ឯកសារដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុច ក កថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៣៧០ (ការផ្អាក និង ការលុបចោលការអនុវត្តដោយបង្ខំ) នៃក្រមនេះ ។

ឃ-បើបានដាក់ឯកសារចម្លងយថាភូតនៃសេចក្ដីសម្រេច ដែលហាមឃាត់ការអនុវត្តមួយរយៈនៃឯកសិទ្ធិ ឬ សិទ្ធិលើការបញ្ចាំដែលទាក់ទងនឹងសិទ្ធិលើបំណុលនោះ ។

២-អាជ្ញាសាលាត្រូវធ្វើទុកនូវទឹកប្រាក់ស្មើនឹងចំណែកចំពោះម្ចាស់បំណុល ដែលមិនបានបង្ហាញខ្លួនដើម្បីទទួលចំណែក នៅសាលាដំបូងដែលខ្លួនស្ថិតនៅ ។

មាត្រា ៤០១.- ការជូនដំណឹងទៅសាលាដំបូង

ប្រសិនបើការពិភាក្សាដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៣៩៩ (ការចែកចំណែកដោយអាជ្ញាសាលា) នៃក្រមនេះ ធ្វើមិនបានដាច់ស្រេចទេ អាជ្ញាសាលាត្រូវរាយការណ៍អំពីហេតុការណ៍នេះ ទៅសាលាដំបូងដែលខ្លួនស្ថិតនៅ ។

ផ្នែកទី ៣
ការអនុវត្តចំពោះសិទ្ធិលើបំណុល និង សិទ្ធិលើទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងទៀត

មាត្រា ៤០២.- អត្ថន័យនៃការអនុវត្តចំពោះសិទ្ធិលើបំណុល និង តុលាការអនុវត្ត

១-ការអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះសិទ្ធិលើបំណុលដែលមានគោលបំណងឱ្យសងប្រាក់ ឬ ប្រគល់ចលនវត្ថុ ត្រូវហៅថា ការអនុវត្តចំពោះសិទ្ធិលើបំណុល ។

២-កូនបំណុលនៃសិទ្ធិលើបំណុលដែលនឹងត្រូវរឹបអូស ត្រូវហៅថា កូនបំណុលទី ៣ ។

៣-ក្នុងការអនុវត្តចំពោះសិទ្ធិលើបំណុល សាលាដំបូងដែលមានសមត្ថកិច្ចលើទីកន្លែងរបស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្តដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៨ (សមត្ថកិច្ចសាលាជម្រះក្ដីដែលបានកំណត់ទៅតាមលំនៅឋាន ជាអាទិ៍) នៃក្រមនេះ គឺជាតុលាការអនុវត្តដែលមានសមត្ថកិច្ច ហើយក្នុងករណីដែលគ្មានកន្លែងខាងលើនោះ សាលាដំបូងដែលមានសមត្ថកិច្ចលើទីកន្លែងរបស់កូនបំណុលទី៣ដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៨ គឺជាតុលាការអនុវត្តដែលមានសមត្ថកិច្ចវិញ ។

៤-ក្នុងករណីដែលដីកាសម្រេចរឹបអូសបានចេញម្ដងទៀតចំពោះសិទ្ធិលើបំណុលដែលត្រូវបានរឹបអូស បើតុលាការអនុវត្តដែលបានចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសនោះខុសគ្នា តុលាការអនុវត្តអាចផ្ទេររឿងក្ដីនោះ ទៅតុលាការអនុវត្តផ្សេងបាន ។

មាត្រា ៤០៣.- ដីកាសម្រេចរឹបអូស

១-ពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តចំពោះសិទ្ធិលើបំណុល ត្រូវដាក់ទៅតុលាការអនុវត្ត ។

២-នៅក្នុងពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តចំពោះសិទ្ធិលើបំណុល ក្រៅពីចំណុចដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុចនីមួយៗនៃកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៣៤៩ (របៀបដាក់ពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តដោយបង្ខំ) នៃក្រមនេះ ត្រូវបញ្ជាក់អំពីកូនបំណុលទី៣ផងដែរ ។

៣-ក្នុងករណីដែលសុំឱ្យអនុវត្តចំពោះផ្នែកណាមួយនៃសិទ្ធិលើបំណុល ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត ត្រូវសរសេរបញ្ជាក់ឱ្យបានច្បាស់លាស់នូវទំហំនៃការអនុវត្តនោះ ក្នុងពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តចំពោះសិទ្ធិលើបំណុល ។

៤-ការអនុវត្តចំពោះសិទ្ធិលើបំណុល ត្រូវចាប់ផ្តើម ដោយដីកាសម្រេចរឹបអូសរបស់តុលាការអនុវត្ត ។

៥-ក្នុងដីកាសម្រេចរឹបអូស តុលាការអនុវត្តត្រូវហាមមិនឱ្យកូនបំណុលនៃការអនុវត្តធ្វើការប្រមូលសិទ្ធិលើបំណុល ឬ ការចាត់ចែងផ្សេងទៀត ហើយហាមមិនឱ្យកូនបំណុលទី ៣ សងបំណុលឱ្យកូនបំណុលនៃការអនុវត្តនោះ ។

៦-ដីកាសម្រេចរឹបអូសត្រូវធ្វើឡើង ដោយមិនត្រូវសួរកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត និង កូនបំណុលទី ៣ ទេ ។

៧-ដីកាសម្រេចរឹបអូសត្រូវបញ្ជូនទៅឱ្យកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត និង កូនបំណុលទី ៣ ។

៨-អានុភាពនៃការរឹបអូស ត្រូវកើតឡើងនៅពេលដែលដីកាសម្រេចរឹបអូសត្រូវបានបញ្ជូនទៅដល់កូនបំណុលទី ៣ ។

៩-នៅពេលដែលដីកាសម្រេចរឹបអូសត្រូវបានបញ្ជូនទៅកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត និង កូនបំណុលទី ៣ ក្រឡាបញ្ជីត្រូវជូនដំណឹងអំពីការណ៍នោះ និង ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំនៃការបញ្ជូននោះ ទៅម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត ។

១០-បើដីកាសម្រេចរឹបអូសចំពោះសិទ្ធិលើបំណុលដែលត្រូវបានធានាដោយហ៊ីប៉ូ-តែក ឬ សិទ្ធិប្រាតិភោគផ្សេងទៀតដែលបានចុះបញ្ជី បានបង្កើតអានុភាព តាមពាក្យសុំរបស់ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត ក្រឡាបញ្ជីត្រូវផ្ទុកផ្តាក់ឱ្យស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ច ចុះបញ្ជីបញ្ជាក់ថា សិទ្ធិលើបំណុលនោះត្រូវបានរឹបអូសហើយ ។

១១-ចំពោះសេចក្តីសម្រេចអំពីពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចរឹបអូស អាចប្តឹងជំទាស់បាន ។

មាត្រា ៤០៤.- ទំហំនៃការរឹបអូស

១-តុលាការអនុវត្ត អាចចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសនូវសិទ្ធិលើបំណុលទាំងអស់ដែលត្រូវរឹបអូសនោះ ។

២-ប្រសិនបើតម្លៃនៃសិទ្ធិលើបំណុលដែលបានរឹបអូស លើសតម្លៃនៃសិទ្ធិលើបំណុលរបស់ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត និង សោហ៊ុយសម្រាប់ការអនុវត្ត នោះតុលាការអនុវត្តមិនត្រូវរឹបអូសសិទ្ធិលើបំណុលផ្សេងទៀតឡើយ ។

៣-ក្នុងករណីដែលសិទ្ធិលើបំណុលមួយភាគត្រូវបានរឹបអូស ឬ ត្រូវបានទទួលការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ប្រសិនបើដីកាសម្រេចរឹបអូសផ្សេងទៀតបានចេញ ដោយលើសភាគដែលសល់នោះទៀត អានុភាពនៃការរឹបអូស ឬ ការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះ-អាសន្ននីមួយៗនោះ មានចំពោះសិទ្ធិលើបំណុលទាំងអស់នោះ ។ បញ្ញត្តិនេះត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះអានុភាពនៃការរឹបអូស ក្នុងករណីដែលសិទ្ធិលើបំណុលទាំងអស់ត្រូវបានរឹបអូស ឬ បានទទួលការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ហើយមានដីកាសម្រេចរឹបអូសផ្សេងទៀតដែលរឹបអូសមួយភាគនៃសិទ្ធិលើបំណុលនោះ ។

មាត្រា ៤០៥.- ការដាស់តឿនឱ្យកូនបំណុលទី៣ធ្វើសេចក្តីថ្លែងការណ៍

១-ប្រសិនបើមានពាក្យសុំពីម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត នៅពេលបញ្ជូនដីកាសម្រេចរឹបអូស តុលាការអនុវត្តត្រូវដាស់តឿនឱ្យកូនបំណុលទី៣ធ្វើសេចក្តីថ្លែងការណ៍អំពីចំណុចដែលបានកំណត់ខាងក្រោមនេះ ក្នុងអំឡុងពេល ២ (ពីរ) សប្តាហ៍ ចាប់ពីថ្ងៃបញ្ជូនដីកាសម្រេចរឹបអូស:

ក-អត្ថិភាព ឬ នត្ថិភាពនៃសិទ្ធិលើបំណុលដែលត្រូវបានរឹបអូសនោះ ហើយប្រភេទចំនួនទឹកប្រាក់ និង ខ្លឹមសារនៃសិទ្ធិលើបំណុល បើមានសិទ្ធិនោះ ។

ខ-អត្ថិភាព ឬ នត្ថិភាពនៃឆន្ទៈសង និង ទំហំនៃការសង ឬ មូលហេតុដែលមិនសង ។

គ-បើមាន សញ្ញាណនៃជនដែលមានអាទិភាពជាងម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត

ចំពោះសិទ្ធិលើបំណុលដែលពាក់ព័ន្ធ និង ប្រភេទនៃសិទ្ធិរបស់ជននោះ និង ទំហំនៃអាទិ-ភាពនោះ ។

ឃ-អត្ថិភាព ឬ នត្ថិភាពនៃការរឹបអូស ឬ ការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ចំពោះសិទ្ធិលើបំណុលដែលពាក់ព័ន្ធ ដោយម្ចាស់បំណុលផ្សេង ។

២-ប្រសិនបើកូនបំណុលទី ៣ មិនបានធ្វើសេចក្តីថ្លែងការណ៍ តាមការដាស់តឿន ដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ដោយចេតនា ឬ ដោយកំហុសរបស់ខ្លួន ឬ បានធ្វើសេចក្តីថ្លែងការណ៍ខុសពីការពិត កូនបំណុលទី ៣ នោះ ត្រូវទទួលខុសត្រូវក្នុងការសងសំណងនៃការខូចខាតដែលកើតឡើងដោយសារអំពើនេះ ។

មាត្រា ៤០៦.– ការប្រគល់លិខិតបញ្ជាក់សិទ្ធិលើបំណុល

១-ប្រសិនបើមានលិខិតបញ្ជាក់សិទ្ធិលើបំណុលដែលត្រូវបានរឹបអូស កូនបំណុលនៃការអនុវត្តត្រូវប្រគល់លិខិតបញ្ជាក់នោះ ឱ្យម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត ។

២-ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តអាចទទួលការប្រគល់នូវលិខិតបញ្ជាក់ ដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ តាមការអនុវត្តដោយបង្ខំឱ្យប្រគល់ចលនវត្ថុដែលបានកំណត់ក្នុងមាត្រា ៥២៥ (ការអនុវត្តដោយបង្ខំឱ្យប្រគល់ចលនវត្ថុ) នៃក្រមនេះ ដោយផ្អែកលើដីកាសម្រេចរឹបអូសបាន ។

មាត្រា ៤០៧.– ការរឹបអូសនូវតាវកាលិកដែលទទួលបន្តបន្ទាប់

អានុភាពនៃការរឹបអូសសិទ្ធិលើបំណុលដែលទាក់ទងនឹងប្រាក់បៀវត្ស ឬ តាវកាលិកផ្សេងទៀតដែលទទួលបន្តបន្ទាប់ មានលើតាវកាលិកដែលនឹងទទួលក្រោយពីការរឹបអូសនោះ ត្រឹមកម្រិតនៃចំនួនទឹកប្រាក់នៃសិទ្ធិលើបំណុលរបស់ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត និង សោ-ហ៊ុយសម្រាប់ការអនុវត្ត ។

មាត្រា ៤០៨.– ការជូនដំណឹងអំពីការដកពាក្យសុំ ជាអាទិ៍

១-បើពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តចំពោះសិទ្ធិលើបំណុល ត្រូវបានដកវិញ ក្រឡាបញ្ជីត្រូវជូនដំណឹងនេះទៅឱ្យកូនបំណុលទី ៣ ដែលបានទទួលការបញ្ជូនដីកាសម្រេចរឹបអូសផងដែរ ។

២-បើមានដីកាសម្រេចលុបចោលនីតិវិធីនៃការអនុវត្តចំពោះសិទ្ធិលើបំណុល ក្រឡា

បញ្ជីត្រូវជូនដំណឹងនេះ ទៅឱ្យកូនបំណុលទី ៣ ដែលបានទទួលការបញ្ជូនដីកាសម្រេចរឹបអូស ។

មាត្រា ៤០៩.– ការទាមទារឱ្យចែកចំណែក

១-ម្ចាស់បំណុលដែលមានឯកសារចម្លងយថាភូតនៃលិខិតអនុវត្ត ដែលមានអានុភាពអនុវត្ត និង ម្ចាស់បំណុលដែលបញ្ជាក់ដោយឯកសារថា ខ្លួនមានឯកសិទ្ធិ អាចទាមទារឱ្យចែកចំណែកបាន ។

២-នៅពេលដែលមានការទាមទារឱ្យចែកចំណែកដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ តុលាការអនុវត្តត្រូវបញ្ជូនឯកសារដែលបញ្ជាក់អំពីសេចក្តីទាមទារនោះទៅឱ្យកូនបំណុលទី ៣ ។

៣-ចំពោះដីកាសម្រេចលើកចោលការទាមទារឱ្យចែកចំណែក អាចប្តឹងជំទាស់បាន ។

មាត្រា ៤១០.– ការប្រមូលបំណុលដែលមានគោលបំណងឱ្យសងជាប្រាក់

១-ម្ចាស់បំណុលដែលបានរឹបអូសសិទ្ធិលើបំណុលដែលមានគោលបំណងឱ្យសងជាប្រាក់ អាចប្រមូលបំណុលនោះបាន បើ ១ (មួយ) សប្តាហ៍កន្លងហួស ក្រោយពីថ្ងៃដែលដីកាសម្រេចរឹបអូសត្រូវបានបញ្ជូនទៅឱ្យកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ។ ប៉ុន្តែ ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តនោះមិនអាចទទួលការសងលើសតម្លៃនៃសិទ្ធិលើបំណុលរបស់ខ្លួន និង សោហ៊ុយសម្រាប់ការអនុវត្តបានឡើយ ។

២-ពេលដែលម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តបានទទួលសំណងពីកូនបំណុលទី ៣ ត្រូវចាត់ទុកថា បំណុលនោះ និង សោហ៊ុយសម្រាប់ការអនុវត្ត ត្រូវបានសង ត្រឹមកម្រិតនៃចំនួនទឹកប្រាក់សំណងដែលខ្លួនបានទទួល ។

៣-ពេលដែលបានទទួលសំណងដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត ត្រូវជូនដំណឹងអំពីការណ៍នេះទៅតុលាការអនុវត្ត ។

៤-ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត ត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ក្នុងការសងការខូចខាតដែលកើតឡើង ដោយសារការមិនអនុវត្តសិទ្ធិលើបំណុល ដែលខ្លួនបានរឹបអូស ។

មាត្រា ៤១១.– ការផ្ញើប្រាក់ទុកដោយកូនបំណុលទី ៣

១-ពេលដែលសិទ្ធិលើបំណុលដែលមានគោលបំណងឱ្យសងជាប្រាក់ ត្រូវបានរឹបអូស កូនបំណុលទី ៣ អាចផ្ញើទុកប្រាក់ស្មើនឹងចំនួនប្រាក់ដែលត្រូវបានរឹបអូសក្នុងចំណោមសិទ្ធិលើបំណុលនោះ ឬ ប្រាក់ស្មើនឹងចំនួនប្រាក់នៃសិទ្ធិលើបំណុលនោះទាំងអស់ នៅតុលាការអនុវត្តបាន ។

២-ក្នុងករណីខាងក្រោមនេះ កូនបំណុលទី៣ត្រូវផ្ញើទុកប្រាក់ស្មើនឹងចំនួនប្រាក់ដែលបានកំណត់ខាងក្រោម នៅតុលាការអនុវត្ត:

ក-បើបានចេញដីកាសម្រេចរឹបអូស ឬ ដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្ន ដោយលើសភាគសំណល់ពីការរឹបអូសសិទ្ធិលើបំណុល ហើយបានទទួលការបញ្ជូននូវដីកាសម្រេចនោះ មុនពេលដែលកូនបំណុលទី ៣ បានទទួលពាក្យបណ្ដឹងដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៤១២ (បណ្ដឹងទាមទារប្រមូលបំណុល) នៃក្រមនេះ : ចំនួនប្រាក់ទាំងអស់នៃសិទ្ធិលើបំណុលនោះ ។

ខ-បើបានទទួលការបញ្ជូននូវឯកសារដែលបញ្ជាក់ថា មានការទាមទារឱ្យចែកចំណែក : ភាគនៃសិទ្ធិលើបំណុលដែលត្រូវបានរឹបអូស ។

៣-បើបានផ្ញើប្រាក់ទុកតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ឬ កថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ កូនបំណុលទី ៣ ត្រូវជូនដំណឹងអំពីស្ថានភាពនោះ ទៅតុលាការអនុវត្ត ។

មាត្រា ៤១២.– បណ្ដឹងទាមទារប្រមូលបំណុល

១-បើម្ចាស់បំណុលបានដាក់ពាក្យបណ្ដឹងទាមទារឱ្យកូនបំណុលទី ៣ ផ្ដល់តាវកាលិកដែលទាក់ទងនឹងសិទ្ធិលើបំណុលដែលត្រូវបានរឹបអូស តុលាការដែលទទួលពាក្យបណ្ដឹងនោះ អាចបង្គាប់ម្ចាស់បំណុលផ្សេងទៀតដែលបានរឹបអូសសិទ្ធិលើបំណុលនោះ មុនពេលដែលពាក្យបណ្ដឹងត្រូវបានបញ្ជូនឱ្យចូលរួមក្នុងនាមជាដើមចោទនៃសហបណ្ដឹងបាន តាមពាក្យសុំរបស់កូនបំណុលទី ៣ ដោយដីកាសម្រេច ។

២-អានុភាពនៃសាលក្រមដែលពាក់ព័ន្ធនឹងបណ្ដឹងដែលបានកំណត់នៅកថាខណ្ឌទី ១ មានចំពោះម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត ដែលទទួលការបង្គាប់ឱ្យចូលរួមតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ តែមិនបានចូលរួមដែរ ។

៣-ក្នុងបណ្ដឹងដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ចំពោះកូនបំណុលទី ៣ ដែលមានករណីយកិច្ចធ្វើប្រាក់ តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៤១១ (ការធ្វើប្រាក់ទុកដោយកូនបំណុលទី ៣) នៃក្រមនេះ ប្រសិនបើទទួលស្គាល់នូវការទាមទាររបស់ដើមចោទ តុលាការដែលទទួលពាក្យបណ្ដឹង ត្រូវសរសេរបញ្ជាក់នៅក្នុងសេចក្ដីសម្រេចបញ្ចប់នៃសាលក្រម ថា ការសងប្រាក់ដែលទាក់ទងនឹងការទាមទារ ត្រូវធ្វើតាមវិធីធ្វើប្រាក់ ។

មាត្រា ៤១៣.- ដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យលក់

១-បើសិទ្ធិលើបំណុលដែលត្រូវបានរឹបអូស មានល័ក្ខខ័ណ្ឌ ឬ មានកំណត់ពេល ឬ មានការលំបាកក្នុងការប្រមូល ដោយសារភ្ជាប់នឹងតាវកាលិកតប ឬ មានហេតុផ្សេងទៀត តុលាការអនុវត្តអាចចេញដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យអាជ្ញាសាលាលក់សិទ្ធិលើបំណុលនោះ ដោយវិធីដែលកំណត់ដោយតុលាការអនុវត្ត ហើយឱ្យយកប្រាក់ដែលបានមកពីការលក់នោះ ទៅឱ្យតុលាការអនុវត្ត តាមពាក្យសុំរបស់ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត ។

២-ក្នុងករណីដែលចេញដីកាសម្រេចតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ តុលាការអនុវត្តត្រូវសួរកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលកូនបំណុលនៃការអនុវត្តនៅបរទេស ឬ មិនដឹងលំនៅឋានកូនបំណុលនោះ ។

៣-ប្រសិនបើយល់ឃើញថា ប្រាក់ដែលបានមកពីការលក់សិទ្ធិលើបំណុលដែលត្រូវបានរឹបអូសបាននោះ ក្រោយពីបានសងបំណុលដែលមានអាទិភាពជាងសិទ្ធិលើបំណុលរបស់ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត ព្រមទាំងសងសោហ៊ុយសម្រាប់នីតិវិធី ហើយមិនសល់ទេនោះ តុលាការអនុវត្តមិនអាចចេញដីកាសម្រេចដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះឡើយ ។

៤-ចំពោះដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ អាចប្ដឹងជំទាស់បាន ។

៥-ដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ មិនបង្កើតអានុភាពឡើយ បើដីកាសម្រេចនោះ មិនទាន់ចូលជាស្ថាពរ ។

៦-ក្នុងករណីដែលចេញដីកាសម្រេចដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ បើយល់ឃើញថាចាំបាច់ តុលាការអនុវត្តអាចជ្រើសតាំងអ្នកវាយតម្លៃ និង បង្គាប់ឱ្យ

ធ្វើការវាយតម្លៃសិទ្ធិលើបំណុលបាន ។

៧-អាជ្ញាសាលាមិនអាចលក់សិទ្ធិលើបំណុលបានឡើយ ប្រសិនបើប្រាក់ដែលបានមកពីការលក់សិទ្ធិលើបំណុលនោះ ក្រោយពីបានសងបំណុលដែលមានអាទិភាពជាងសិទ្ធិលើបំណុលរបស់ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត ព្រមទាំងសងសោហ៊ុយសម្រាប់នីតិវិធី ហើយមិនសល់ទេនោះ ។

៨-ចំពោះការលក់ដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ កូនបំណុលនៃការអនុវត្តមិនអាចធ្វើសំណើទិញបានឡើយ ។

៩-បើបានលក់សិទ្ធិលើបំណុលដែលត្រូវបានរឹបអូស អាជ្ញាសាលាត្រូវជូនដំណឹងអំពីអនុប្បទាន ដោយលិខិតបញ្ជាក់ដែលមានកាលបរិច្ឆេទស្ថាពរ ចំពោះកូនបំណុលទី ៣ ជំនួសកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ។

១០-បើបានបញ្ចប់ការលក់តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ចំពោះសិទ្ធិលើបំណុលដែលបានកំណត់ នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១០ នៃមាត្រា ៤០៣ (ដីកាសម្រេចរឹបអូស) នៃក្រមនេះ តុលាការត្រូវផ្ទុកផ្តាក់ឱ្យស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ចចុះបញ្ជីអំពីការផ្ទេរហ៊ីប៉ូតែក ឬ សិទ្ធិប្រាតិភោគផ្សេងទៀត សម្រាប់អ្នកទិញដែលបានទទួលសិទ្ធិលើបំណុលនោះ ហើយផ្ទុកផ្តាក់ឱ្យស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ចលុបនូវការចុះបញ្ជីដែលបានធ្វើតាមបញ្ញត្តិនៃកថា-ខណ្ឌទី ១០ នៃមាត្រា ៤០៣ (ដីកាសម្រេចរឹបអូស) តាមពាក្យសុំរបស់អ្នកទិញ ។

មាត្រា ៤១៤.– ការអនុវត្តដីកាសម្រេចរឹបអូសសិទ្ធិទាមទារឱ្យប្រគល់ចលនវត្ថុ

១-ម្ចាស់បំណុលដែលរឹបអូសសិទ្ធិទាមទារឱ្យប្រគល់ចលនវត្ថុ អាចទាមទារឱ្យកូនបំណុលទី ៣ ប្រគល់ចលនវត្ថុនោះ ទៅអាជ្ញាសាលាដែលទទួលពាក្យសុំរបស់ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តបាន បើអំឡុងពេល ១ (មួយ) សប្តាហ៍ បានកន្លងហួស ដោយគិតពីថ្ងៃដែលដីកាសម្រេចរឹបអូសត្រូវបានបញ្ជូនទៅកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ។

២-ពេលដែលទទួលការប្រគល់ចលនវត្ថុ អាជ្ញាសាលាត្រូវលក់ចលនវត្ថុនោះតាមវិធីលក់ចលនវត្ថុ ហើយត្រូវប្រគល់ប្រាក់ដែលបានមកពីការលក់នោះទៅតុលាការអនុវត្ត ។

មាត្រា ៤១៥.– វិសាលភាពនៃម្ចាស់បំណុលដែលត្រូវទទួលចំណែក

ម្ចាស់បំណុលដែលត្រូវទទួលចំណែក គឺម្ចាស់បំណុលដែលបានអនុវត្តការរឹបអូស ឬ

ការរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្ន ឬ ទាមទារឱ្យចែកចំណែក មុនពេលដែលបានកំណត់ខាងក្រោមនេះ ៖

ក-ពេលដែលកូនបំណុលទី ៣ បានធ្វើការធ្វើតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ឬ កថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៤១១ (ការធ្វើប្រាក់ទុកដោយកូនបំណុលទី ៣) នៃក្រមនេះ ។

ខ-ពេលដែលពាក្យបណ្ដឹងទាមទារប្រមូលបំណុលត្រូវបានបញ្ជូនទៅកូនបំណុលទី ៣ ។

គ-ពេលដែលអាជ្ញាសាលាបានទទួលប្រាក់ពីការលក់តាមដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យលក់ ។

ឃ-ពេលអាជ្ញាសាលាបានទទួលការប្រគល់ចលនវត្ថុ ក្នុងករណីរឹបអូសសិទ្ធិទាមទារឱ្យប្រគល់ចលនវត្ថុ ។

មាត្រា ៤១៦.- ការអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះសិទ្ធិលើទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងទៀត

ការអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះសិទ្ធិលើទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេង ក្រៅពីអចលនវត្ថុ នាវា ចលនវត្ថុ និង សិទ្ធិលើបំណុល ត្រូវអនុវត្តតាមវិធីអនុវត្តចំពោះសិទ្ធិលើបំណុល លើកលែងតែមានបញ្ញត្តិពិសេស ។

ផ្នែកទី ៤
ការអនុវត្តចំពោះអចលនវត្ថុ

កថាភាគទី ១
កម្មវត្ថុនៃការអនុវត្តចំពោះអចលនវត្ថុ ស្ថាប័នអនុវត្ត វិធីអនុវត្ត វិធីរឹបអូស មធ្យោបាយប្រកាសជាសាធារណៈ និង ការចាត់ចែងការរក្សាការពារ

មាត្រា ៤១៧.- កម្មវត្ថុ និងវិធីនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះអចលនវត្ថុ

១-នៅផ្នែកទី ៤ នេះ អចលនវត្ថុសំដៅទៅលើដី អាគារដែលត្រូវបានចុះបញ្ជី ចំណែកនៃកម្មសិទ្ធិអវិភាគលើដី ឬ អាគារនោះ សិទ្ធិជួលអចិន្ត្រៃយ៍និងផលុបភោគដែលត្រូវបានចុះបញ្ជី និង ចំណែកនៃសិទ្ធិទាំងនេះដែលជាសិទ្ធិរួម ។

២-ការអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះអចលនវត្ថុ ត្រូវធ្វើតាមវិធីលក់ដោយបង្ខំ ។

៣-ពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះអចលនវត្ថុ ត្រូវភ្ជាប់ជាមួយឯកសារចម្លងយថាភូតនៃលិខិតអនុវត្តដែលមានអានុភាពអនុវត្ត និង ឯកសារខាងក្រោមនេះ :

ក-ចំពោះអចលនវត្ថុដែលត្រូវបានចុះបញ្ជី ឯកសារចម្លងដែលមានសេចក្តីបញ្ជាក់នៃសៀវភៅចុះបញ្ជី និង ក្នុងករណីដែលជនដទៃក្រៅពីកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ត្រូវបានចុះនៅក្នុងសៀវភៅចុះបញ្ជី ថាជាកម្មសិទ្ធិករ ឯកសារដែលបញ្ជាក់ថា អចលនវត្ថុនោះជាកម្មសិទ្ធិរបស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ។

ខ-ចំពោះដីដែលមិនបានចុះបញ្ជី ឯកសារដែលបញ្ជាក់ថា ដីនោះជាកម្មសិទ្ធិរបស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ។

មាត្រា ៤១៨.- តុលាការអនុវត្ត

ក្នុងការអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះអចលនវត្ថុ តុលាការដែលបានកំណត់ខាងក្រោមនេះ គឺជាតុលាការអនុវត្តដែលមានសមត្ថកិច្ច :

ក-បើយកដី ឬ អាគារដែលបានចុះបញ្ជី ជាកម្មវត្ថុ គឺសាលាដំបូងដែលមានសមត្ថកិច្ចលើទីកន្លែងនោះ ។

ខ-បើយកចំណែកនៃកម្មសិទ្ធិអវិភាគលើដី ឬ លើអាគារដែលបានចុះបញ្ជី ឬ សិទ្ធិជួលអចិន្ត្រៃយ៍ ផលុបភោគដែលបានចុះបញ្ជី ឬ ចំណែកនៃសិទ្ធិទាំងនេះដែលជាសិទ្ធិរួមជាកម្មវត្ថុ គឺសាលាដំបូងដែលមានសមត្ថកិច្ចលើទីកន្លែងដែលត្រូវចុះបញ្ជី ។

មាត្រា ៤១៩.- ដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើម ជាអាទិ៍

១-នៅពេលចាប់ផ្តើមនីតិវិធីនៃការលក់ដោយបង្ខំ តុលាការអនុវត្តត្រូវចេញដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើមការលក់ដោយបង្ខំ ហើយត្រូវប្រកាសអំពីការរឹបអូសអចលនវត្ថុ ដើម្បីម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត ក្នុងដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើមនេះ ។

២-ដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើមដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវបញ្ជូនទៅឱ្យកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ។

៣-ចំពោះដីកាសម្រេចលើកចោលពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះអចលនវត្ថុ អាចប្តឹងជំទាស់បាន ។

មាត្រា ៤២០.- ការផ្ទុកផ្ដាក់ឱ្យចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូស ជាអាទិ៍

១-បើដីកាសម្រេចចាប់ផ្ដើមការលក់ដោយបង្ខំត្រូវបានចេញ ក្រឡាបញ្ជីត្រូវផ្ទុកផ្ដាក់ឱ្យស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ចចុះបញ្ជី អំពីការរឹបអូសដែលពាក់ព័ន្ធនឹងដីកាសម្រេចចាប់ផ្ដើមនោះជាបន្ទាន់ ។

២-បើបានធ្វើការចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសដោយផ្អែកលើការផ្ទុកផ្ដាក់ តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ចត្រូវផ្ញើឯកសារចម្លងដែលមានសេចក្ដីបញ្ជាក់នៃសៀវភៅចុះបញ្ជីនោះទៅក្រឡាបញ្ជី ។

មាត្រា ៤២១.- អានុភាពនៃការរឹបអូស

១-អានុភាពនៃការរឹបអូសអចលនវត្ថុ មានទៅលើវត្ថុដែលភ្ជាប់នឹងអចលនវត្ថុ និងជាផ្នែកមួយនៃអចលនវត្ថុនោះ ព្រមទាំងវត្ថុចំណុះនិងសិទ្ធិចំណុះនៃអចលនវត្ថុនោះ ។

២-អានុភាពនៃការរឹបអូស នឹងកើតឡើងនៅពេលដែលដីកាសម្រេចចាប់ផ្ដើមការលក់ដោយបង្ខំត្រូវបានបញ្ជូន ទៅកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ។ ប៉ុន្តែ បើការចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូស ត្រូវបានធ្វើនៅមុនពេលបញ្ជូនដីកាសម្រេចចាប់ផ្ដើមនោះ អានុភាពនោះនឹងកើតឡើងនៅពេលបានចុះបញ្ជី ។

៣-ការរឹបអូសពុំត្រូវរារាំងកូនបំណុលនៃការអនុវត្តក្នុងការប្រើប្រាស់ ឬ អាស្រ័យផលពីអចលនវត្ថុ តាមវិធីប្រើធម្មតាឡើយ ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលសិទ្ធិលើបំណុលដែលមានគោលបំណងឱ្យបង់ថ្លៃឈ្នួលអចលនវត្ថុ ត្រូវបានរឹបអូស ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៥១៦ (ការរឹបអូសសិទ្ធិលើបំណុលដែលជាថ្លៃឈ្នួលអចលនវត្ថុ) និង ករណីដែលការចាត់ចែងរក្សាការពារត្រូវបានបង្គាប់ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៤២៩ (ការចាត់ចែងការរក្សាការពារ) នៃក្រមនេះ ។

មាត្រា ៤២២.- ការកំណត់ពេលចុងក្រោយសម្រាប់ការទាមទារឱ្យចែកចំណែក និង ការផ្លាស់ប្ដូរពេលកំណត់នោះ

១-ក្នុងករណីដែលអានុភាពនៃការរឹបអូស ដោយផ្អែកលើដីកាសម្រេចចាប់ផ្ដើមការលក់ដោយបង្ខំ បានកើតឡើង តុលាការអនុវត្តត្រូវកំណត់ពេលចុងក្រោយសម្រាប់ការទាមទារឱ្យចែកចំណែក ដោយគិតពិចារណានូវអំឡុងពេលចាំបាច់ដើម្បីផ្ញើឯកសារលំអិតអំពីវត្ថុ

លើកលែងតែករណីដែលបានចេញដីកាសម្រេចចាប់ផ្ដើមការលក់ដោយបង្ខំត្រួតគ្នា ដោយយោងតាមកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៤២៤ (ដីកាសម្រេចចាប់ផ្ដើមត្រួតគ្នា) នៃក្រមនេះ ។

២-នៅពេលដែលពេលចុងក្រោយសម្រាប់ការទាមទារឱ្យចែកចំណែកត្រូវបានកំណត់ តុលាការអនុវត្តត្រូវប្រកាសជាសាធារណៈអំពីការណ៍ដែលដីកាសម្រេចចាប់ផ្ដើមត្រូវបានចេញ និង អំពីពេលកំណត់ចុងក្រោយសម្រាប់ការទាមទារឱ្យចែកចំណែក ហើយត្រូវដាស់តឿនឱ្យជនដែលបានកំណត់ខាងក្រោមនេះ រាយការណ៍ទៅតុលាការអនុវត្ត អំពីអត្ថិភាព ឬ នត្ថិភាពនៃសិទ្ធិលើបំណុល និង មូលហេតុនិងចំនួនទឹកប្រាក់នៃសិទ្ធិលើបំណុលនោះ នៅមុនពេលកំណត់ចុងក្រោយសម្រាប់ការទាមទារឱ្យចែកចំណែក:

ក-ម្ចាស់បំណុលដែលបានចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្ន នៅមុនការចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូស ដោយផ្អែកលើដីកាសម្រេចចាប់ផ្ដើមការលក់ដោយបង្ខំដំបូងចំពោះអចលនវត្ថុនោះ ។

ខ-ម្ចាស់បំណុលដែលមានសិទ្ធិប្រាតិភោគដែលត្រូវបានចុះបញ្ជី នៅមុនការចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូស ដោយផ្អែកលើដីកាសម្រេចចាប់ផ្ដើមការលក់ដោយបង្ខំដំបូង ចំពោះអចលនវត្ថុនោះ ។

គ-ស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ចលើពន្ធដារ ឬ អាករសាធារណៈផ្សេងទៀត ។

៣-ក្នុងករណីដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ តុលាការអនុវត្តត្រូវដាស់តឿនចំពោះជនដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុច ខ នៃកថាខណ្ឌទី ២ អំពីចំណុចដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុចនីមួយៗខាងក្រោមនេះ:

ក-ការរាយការណ៍អំពីអត្ថិភាព ឬ នត្ថិភាពនៃឆន្ទះអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ នៅមុនពេលកំណត់ចុងក្រោយសម្រាប់ការទាមទារឱ្យចែកចំណែក ។

ខ-កិច្ចដែលត្រូវដាក់ពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ នៅមុនពេលកំណត់ចុងក្រោយសម្រាប់ការទាមទារឱ្យចែកចំណែក ក្នុងករណីដែលមានឆន្ទះអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ ។

៤-បើមិនបានចេញដីកាសម្រេចអនុញ្ញាតឱ្យលក់ នៅក្នុងអំឡុងពេល ៣ (បី) ខែ គិតចាប់ពីពេលកំណត់ចុងក្រោយសម្រាប់ការទាមទារឱ្យចែកចំណែកទេ តុលាការអនុវត្តអាចផ្លាស់ប្ដូរពេលកំណត់ចុងក្រោយសម្រាប់ការទាមទារឱ្យចែកចំណែកបាន ។

៥-បើបានផ្លាស់ប្ដូរពេលកំណត់ចុងក្រោយសម្រាប់ការទាមទារឱ្យចែកចំណែក ដោយ

យោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៤ ខាងលើនេះ តុលាការអនុវត្តត្រូវប្រកាសជាសាធារណៈអំពីការផ្លាស់ប្តូរនោះ ។

មាត្រា ៤២៣.– ករណីយកិច្ចរបស់ជនដែលត្រូវបានដាស់តឿនក្នុងការរាយការណ៍អំពីសិទ្ធិលើបំណុល

១-ជនដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុច ក ខ ឬ គ នៃកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៤២២ (ការកំណត់ពេលចុងក្រោយសម្រាប់ការទាមទារឱ្យចែកចំណែក និង ការផ្លាស់ប្តូរពេលកំណត់នោះ) នៃក្រមនេះ ដែលត្រូវបានដាស់តឿន ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ ឬ ទី ៣ នៃមាត្រា ៤២២ នោះ ត្រូវរាយការណ៍អំពីចំណុចដែលបានកំណត់នៅក្នុងសេចក្តីដាស់តឿននោះ នៅមុនពេលកំណត់ចុងក្រោយសម្រាប់ការទាមទារឱ្យចែកចំណែក ។

២-បើមានការផ្លាស់ប្តូរចំនួនប្រាក់ដើមនៃសិទ្ធិលើបំណុល ដែលទាក់ទងនឹងសេចក្តីរាយការណ៍ដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើ ជនដែលបានធ្វើសេចក្តីរាយ-ការណ៍នោះ ត្រូវរាយការណ៍អំពីការផ្លាស់ប្តូរនោះ ។

៣-បើជនដែលត្រូវរាយការណ៍ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ និង ទី ២ ខាងលើនេះ ពុំបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍នោះ ឬ បានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍មិនពិត ដោយចេតនា ឬ ដោយមានកំហុស ជននោះត្រូវទទួលខុសត្រូវសងការខូចខាតដែលបានកើតឡើងដោយសារហេតុនោះ ។

មាត្រា ៤២៤.– ដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើមត្រួតគ្នា

១-បើមានពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តដោយបង្ខំថ្មីទៀត ចំពោះអចលនវត្ថុដែលដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើមការលក់ដោយបង្ខំ ត្រូវបានសម្រេចរួចហើយ ហើយបើទទួលស្គាល់ពាក្យសុំនោះ តុលាការអនុវត្តត្រូវចេញដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើមការលក់ដោយបង្ខំថ្មីទៀត ។ ក្នុងករណីនេះ តុលាការអនុវត្តត្រូវជូនដំណឹងអំពីការណ៍នោះ ទៅឱ្យម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តដែលទាក់ទងនឹងដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើមមុន ។

២-បើពាក្យសុំឱ្យលក់ដោយបង្ខំដែលទាក់ទងនឹងដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើមមុន ត្រូវបានដក ឬ នីតិវិធីនៃការលក់ដោយបង្ខំ ដោយផ្អែកលើដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើមមុន ត្រូវបានលុបចោល តុលាការអនុវត្តត្រូវបន្តនីតិវិធី ដោយផ្អែកលើដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើមការលក់ដោយ

បង្ខំក្រោយ ។

៣-ក្នុងករណីដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ បើដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើមការលក់ដោយបង្ខំក្រោយនោះ ផ្អែកលើពាក្យសុំដែលបានដាក់ក្រោយពេលកំណត់ចុងក្រោយសម្រាប់ការទាមទារឱ្យចែកចំណែក តុលាការអនុវត្តត្រូវកំណត់ពេលចុងក្រោយសម្រាប់ការទាមទារឱ្យចែកចំណែកជាថ្មី ។ ក្នុងករណីនេះ តុលាការអនុវត្តមិនចាំបាច់ដាស់តឿន ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៤២២ (ការកំណត់ពេលចុងក្រោយសម្រាប់ការទាមទារឱ្យចែកចំណែក និង ការផ្លាស់ប្តូរពេលកំណត់នោះ) ចំពោះជនដែលបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ ដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៤២៣ (ករណីយកិច្ចរបស់ជនដែលត្រូវបានដាស់តឿនក្នុងការរាយការណ៍អំពីសិទ្ធិលើបំណុល) នៃក្រមនេះឡើយ ។

៤-បើនីតិវិធីនៃការលក់ដោយបង្ខំដោយផ្អែកលើដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើមមុនត្រូវបានផ្អាក តុលាការអនុវត្តត្រូវជូនដំណឹងអំពីការណ៍នោះ ទៅឱ្យម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តដែលទាក់ទងនឹងដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើមក្រោយ ។ ក្នុងករណីនេះ តុលាការអនុវត្តអាចចេញដីកាសម្រេចបន្តនីតិវិធី ដោយផ្អែកលើដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើមការលក់ក្រោយដែលផ្អែកលើពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តដោយបង្ខំដែលបានធ្វើឡើងនៅមុនពេលកំណត់ចុងក្រោយសម្រាប់ការទាមទារឱ្យចែកចំណែកតាមពាក្យសុំ ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលការផ្លាស់ប្តូរនឹងកើតឡើងចំពោះចំណុចដែលបានកំណត់ពីចំណុចទី ១ ដល់ចំណុចទី ៣ មាត្រា ៤៣១ (សិទ្ធិដែលនឹងបន្តអត្ថិភាព និង សិទ្ធិដែលត្រូវរលត់ក្រោយការលក់) នៃក្រមនេះ បើការលក់ដោយបង្ខំដែលទាក់ទងនឹងដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើមមុនត្រូវបានលុបចោល ។

៥-បើមានដីកាសម្រេចដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ៤ ខាងលើនេះ តុលាការអនុវត្តត្រូវជូនដំណឹងអំពីការណ៍នោះ ទៅឱ្យកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ។

៦-ចំពោះដីកាសម្រេចលើកចោលពាក្យសុំដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ៤ ខាងលើនេះ អាចប្តឹងជំទាស់បាន ។

មាត្រា ៤២៥.- ដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើមត្រួតគ្នា នៃការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ និង ការអនុវត្តចំពោះអចលនវត្ថុ

បញ្ញត្តិចាប់ពីកថាខណ្ឌទី ១ ដល់កថាខណ្ឌទី ៣ នៃមាត្រា ៤២៤ (ដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើមត្រួតគ្នា) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ក្នុងករណីដែលមានពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះអចលនវត្ថុដែលដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើមការលក់ដោយបង្ខំ ដែលជាការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ ត្រូវបានចេញរួចហើយ ។

មាត្រា ៤២៦.- ការទាមទារឱ្យចែកចំណែក

១-ជនដែលបានកំណត់ខាងក្រោមនេះ អាចទាមទារឱ្យចែកចំណែកបាន :

ក-ម្ចាស់បំណុលដែលមានឯកសារចម្លងយថាភូតនៃលិខិតអនុវត្ត ដែលអាចអនុវត្តដោយបង្ខំបាន ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៣៥៤ (ភាពចាំបាច់នៃរូបមន្តអនុវត្ត និង ស្ថាប័នផ្តល់រូបមន្តអនុវត្ត) នៃក្រមនេះ ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះម្ចាស់បំណុលដែលមានសិទ្ធិប្រាតិភោគប្រត្យក្ស ដែលនឹងបន្តអត្ថិភាព ក្រោយការលក់អចលនវត្ថុ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៤៣១ (សិទ្ធិដែលនឹងបន្តអត្ថិភាព និង សិទ្ធិដែលត្រូវរលត់ក្រោយការលក់) នៃក្រមនេះ ។

ខ-ម្ចាស់បំណុលដែលបានចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសបណ្តោះអាសន្ន នៅក្រោយពេលចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូស ដោយផ្អែកលើដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើមការលក់ដោយបង្ខំ ។

គ-ម្ចាស់បំណុលដែលបានបញ្ជាក់ដោយឯកសារថា មានឯកសិទ្ធិទូទៅ ។

២-ការទាមទារឱ្យចែកចំណែកត្រូវធ្វើឡើងជាលាយល័ក្ខណ៍អក្សរដោយសរសេរនូវមូលហេតុ និង ចំនួនទឹកប្រាក់នៃសិទ្ធិលើបំណុល ដោយរួមបញ្ចូលទាំងការប្រាក់ និង សិទ្ធិលើបំណុលបន្ទាប់បន្សំឯទៀត ។

៣-បើមានការទាមទារឱ្យចែកចំណែក តុលាការអនុវត្តត្រូវជូនដំណឹងអំពីករណីនោះ ទៅឱ្យម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត និង កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ។

៤-ចំពោះដីកាសម្រេចលើកចោលការទាមទារឱ្យចែកចំណែក អាចប្តឹងជំទាស់បាន ។

មាត្រា ៤២៧.- ការលុបចោលនីតិវិធីនៃការលក់ដោយបង្ខំដោយសារការបាត់បង់ជាអាទិ៍នៃអចលនវត្ថុ

បើមានភាពច្បាស់លាស់អំពីស្ថានភាពដែលបានបាត់បង់អចលនវត្ថុ ឬ ស្ថានភាពផ្សេងដែលរារាំងការផ្ទេរអចលនវត្ថុដោយការលក់ តុលាការអនុវត្តត្រូវលុបចោលនីតិវិធី

នៃការលក់ដោយបង្ខំ ។

មាត្រា ៤២៨.- ការផ្អាកផ្តាក់ឱ្យលុបការចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូស

១-បើពាក្យសុំឱ្យលក់ដោយបង្ខំត្រូវបានដកចេញ ឬ បើអានុភាពនៃដីកាសម្រេចលុបចោលនីតិវិធីលក់ដោយបង្ខំ បានកើតឡើង ក្រឡាបញ្ជីត្រូវផ្អាកផ្តាក់ឱ្យស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ចលុបការចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូស ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើមនោះ ។

២-សោហ៊ុយចាំបាច់សម្រាប់ការផ្អាកផ្តាក់ដែលយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ជាបន្ទុករបស់ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តដែលបានដកពាក្យសុំចេញ ឬ ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តដែលបានទទួលដីកាសម្រេចលុបចោលនោះ ។

មាត្រា ៤២៩.- ការចាត់ចែងការរក្សាការពារ

១-ប្រសិនបើកូនបំណុល ឬ អ្នកកាន់កាប់អចលនវត្ថុបានប្រព្រឹត្តអំពើដែលធ្វើឱ្យតម្លៃអចលនវត្ថុចុះថយគួរឱ្យកត់សំគាល់ ឬ ធ្វើឱ្យមានការលំបាកដល់ការលក់ ឬ ការប្រគល់អចលនវត្ថុ ឬ បើមានការបារម្ភថា អ្នកនោះនឹងប្រព្រឹត្តអំពើខាងលើនេះ តុលាការអនុវត្តអាចហាមឃាត់ជនដែលបានប្រព្រឹត្តអំពើទាំងនេះ ឬ ជនដែលត្រូវគេមានការបារម្ភថា នឹងប្រព្រឹត្តអំពើទាំងនេះ មិនឱ្យប្រព្រឹត្តអំពើនោះ ឬ បង្គាប់ឱ្យជននោះធ្វើសកម្មភាពណាមួយជាកំណត់ ឬ បង្គាប់ឱ្យជននោះលះបង់ការកាន់កាប់អចលនវត្ថុហើយឱ្យអាជ្ញាសាលាថែរក្សាគ្រប់គ្រងអចលនវត្ថុនោះបាន ដោយដីកាសម្រេច តាមពាក្យសុំរបស់ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត អ្នកស្នើសុំទិញក្នុងតម្លៃអតិបរមា ឬ អ្នកទិញ ដោយឱ្យដាក់ ឬ មិនឱ្យដាក់ប្រាតិភោគ ។ ប៉ុន្តែ មានតែករណីដែលអ្នកកាន់កាប់អចលនវត្ថុ មិនអាចយកមូលហេតុគតិយុត្តនៃសិទ្ធិកាន់កាប់ តតាំងនឹងអ្នកទិញទេ ទើបអាចបង្គាប់ឱ្យជននោះប្រគល់អចលនវត្ថុឱ្យអាជ្ញាសាលា ដើម្បីឱ្យថែរក្សាគ្រប់គ្រងបាន ។

២-ក្នុងករណីចេញដីកាសម្រេចដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ចំពោះអ្នកកាន់កាប់ផ្សេងពីកូនបំណុល តុលាការអនុវត្តត្រូវសួរជននោះ ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលមានភាពបន្ទាន់ចាំបាច់ត្រូវចេញដីកាសម្រេចនោះ ។

៣-បើស្ថានភាពមានការប្រែប្រួល តុលាការអនុវត្តអាចលុបចោល ឬ កែប្រែដីកា

សម្រេចដែលយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ តាមពាក្យសុំបាន ។

៤-ចំពោះដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ឬ ទី ៣ ខាងលើនេះ អាចប្ដឹងជំទាស់បាន ។

៥-ដីកាសម្រេចដែលយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ទោះជានៅមុនពេលដែលត្រូវបានបញ្ជូនទៅភាគីម្ខាងទៀតក៏ដោយ ក៏អាចអនុវត្តបានដែរ ។

៦-សោហ៊ុយចាំបាច់សម្រាប់ពាក្យសុំ ឬ ការអនុវត្តដីកាសម្រេចដែលយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវចាត់ទុកជាសោហ៊ុយសម្រាប់ផលប្រយោជន៍រួមក្នុងនីតិវិធីនៃការលក់ដោយបង្ខំចំពោះអចលនវត្ថុនោះ ។

កថាភាគទី ២
លំនាំខណ្ឌនៃការលក់

មាត្រា ៤៣០.- ការវាយតម្លៃ

១-តុលាការអនុវត្តត្រូវជ្រើសតាំងអ្នកវាយតម្លៃ និង បង្គាប់ឱ្យវាយតម្លៃអចលនវត្ថុដោយផ្អែកលើការស្រាវជ្រាវអំពីសណ្ឋាននៃអចលនវត្ថុ ទំនាក់ទំនងនៃការកាន់កាប់ និងស្ថានភាពបច្ចុប្បន្នឯទៀត ។

២-ដើម្បីសុំជំនួយពីអាជ្ញាសាលាយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៣៣៨ (ការធានាក្នុងការបំពេញមុខនាទីរបស់អាជ្ញាសាលា ជាអាទិ៍) នៃក្រមនេះ អ្នកវាយតម្លៃត្រូវទទួលការអនុញ្ញាតពីតុលាការអនុវត្ត ។

៣-នៅពេលស្រាវជ្រាវដើម្បីវាយតម្លៃ អ្នកវាយតម្លៃអាចចូលទៅកាន់អចលនវត្ថុ ឬ អាចសួរសំណួរ ឬ ទាមទារឱ្យបង្ហាញឯកសារ ចំពោះកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ឬ តតិយជនដែលកាន់កាប់អចលនវត្ថុនោះបាន ។

៤-បើមានភាពចាំបាច់ អាជ្ញាសាលាដែលអ្នកវាយតម្លៃបានសុំជាជំនួយ តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៣៣៨ (ការធានាក្នុងការបំពេញមុខនាទីរបស់អាជ្ញាសាលាជាអាទិ៍) នៃក្រមនេះ អាចធ្វើការចាត់ចែងចាំបាច់ដើម្បីបើកទ្វារដែលបិទបាន នៅក្នុងករណីដែលអ្នកវាយតម្លៃចូលទៅកាន់អចលនវត្ថុ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៣ ខាងលើនេះ ។

៥-អ្នកវាយតម្លៃត្រូវដាក់ជូនតុលាការអនុវត្តជាលាយល័ក្ខណ៍អក្សរ នូវលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវអំពីស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ននៃអចលនវត្ថុ និង ការវាយតម្លៃអចលនវត្ថុនោះ ។

មាត្រា ៤៣១.– សិទ្ធិដែលនឹងបន្តអត្ថិភាព និង សិទ្ធិដែលត្រូវរលត់ក្រោយការលក់

១-ក្នុងចំណោមសិទ្ធិប្រាតិភោគប្រត្យក្ស សិទ្ធិប្រត្យក្សប្រើប្រាស់និងអាស្រ័យផល និង សិទ្ធិជួលដែលមានលើអចលនវត្ថុ ចំពោះសិទ្ធិដែលអាចតតាំងនឹងការរឹបអូសដោយម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តបាន ត្រូវបន្តអត្ថិភាពនៅក្រោយការលក់ ។

២-សិទ្ធិលើអចលនវត្ថុ ក្រៅពីសិទ្ធិដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវរលត់ដោយសារការលក់ ។

៣-ការរឹបអូស ការអនុវត្តការរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្ន ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងអចលនវត្ថុ និង ការអនុវត្តការចាត់ចែងជាបណ្ដោះអាសន្នដែលពុំអាចតតាំងនឹងម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត ឬ ម្ចាស់បំណុលដែលបានធ្វើការរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្ន ត្រូវបាត់បង់អានុភាព ដោយសារការលក់ ។

៤-មុនពេលដែលតម្លៃលក់អប្បបរមាត្រូវបានកំណត់ បើបុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធនឹងផលប្រយោជន៍បានរាយការណ៍ថា ការព្រមព្រៀងដែលផ្ទុយនឹងបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ និងទី ២ ខាងលើនេះ ត្រូវបានធ្វើឡើង ការប្រែប្រួលនៃសិទ្ធិលើអចលនវត្ថុ ដោយការលក់ ត្រូវអាស្រ័យតាមការព្រមព្រៀងនោះ ។

មាត្រា ៤៣២.– ដីកាសម្រេចកំណត់តម្លៃលក់អប្បបរមា ជាអាទិ៍

១-តុលាការអនុវត្តត្រូវកំណត់តម្លៃលក់អប្បបរមា ដោយផ្អែកលើការវាយតម្លៃរបស់អ្នកវាយតម្លៃ ។

២-បើយល់ឃើញថាចាំបាច់ តុលាការអនុវត្តអាចផ្លាស់ប្ដូរតម្លៃលក់អប្បបរមាបាន ។

មាត្រា ៤៣៣.– ការលក់សរុប

បើយល់ឃើញថាជាការសមរម្យក្នុងការឱ្យអ្នកទិញណាមួយ ទិញសរុបតែម្ដងនូវអចលនវត្ថុ ជាមួយនឹងអចលនវត្ថុផ្សេងទៀត ដោយយោងតាមទំនាក់ទំនងគ្នាក្នុងការប្រើប្រាស់ ទោះបីជាអចលនវត្ថុនីមួយៗនោះមានម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តផ្សេងគ្នា ឬ កូនបំណុល

នៃការអនុវត្តផ្សេងគ្នាក៏ដោយ ក៏តុលាការអនុវត្តអាចកំណត់ការលក់អចលនវត្ថុទាំងនោះសរុបតែម្តងបាន ។ ប៉ុន្តែ ក្នុងករណីដែលមានលទ្ធភាពអាចសងសិទ្ធិលើបំណុលរបស់ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តនីមួយៗ និង សោហ៊ុយសម្រាប់ការអនុវត្តទាំងអស់បាន ដោយការលក់អចលនវត្ថុណាមួយក្នុងតម្លៃលក់អប្បបរមា ក្នុងចំណោមអចលនវត្ថុច្រើន ដែលដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើមការលក់ដោយបង្ខំត្រូវបានសម្រេច តាមពាក្យសុំតែមួយនោះ តុលាការអនុវត្តអាចកំណត់ការលក់សរុបតែម្តងបាន លុះត្រាតែមានការយល់ព្រមពីកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ។

មាត្រា ៤៣៤.– ឯកសារលំអិតអំពីវត្ថុ

១-តុលាការអនុវត្តត្រូវធ្វើឯកសារលំអិតអំពីវត្ថុ ហើយត្រូវទុកឯកសារចម្លងនៃឯកសារលំអិតអំពីវត្ថុនោះ នៅតុលាការអនុវត្ត ជាមួយគ្នានឹងឯកសារចម្លងនៃរបាយការណ៍វាយតម្លៃ ដើម្បីផ្តល់ឱ្យសាធារណជនមើល ។ ឯកសារលំអិតអំពីវត្ថុ ត្រូវសរសេរចំណុចដូចខាងក្រោមនេះ :

ក-សញ្ញាណនៃអចលនវត្ថុ ។

ខ-សិទ្ធិលើអចលនវត្ថុដែលនឹងបន្តអត្ថិភាពក្រោយការលក់ តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៤៣១ (សិទ្ធិដែលនឹងបន្តអត្ថិភាព និង សិទ្ធិដែលត្រូវរលត់ក្រោយការលក់) នៃក្រមនេះ និង ការអនុវត្តការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន ដែលមិនបាត់បង់អានុភាពដោយការលក់ ។

២-បើយល់ឃើញថាចាំបាច់ ដើម្បីធ្វើឯកសារលំអិតអំពីវត្ថុ ដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ តុលាការអនុវត្តអាចបង្គាប់ឱ្យអាជ្ញាសាលាស្រាវជ្រាវអំពីស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ននៃអចលនវត្ថុ ដូចជាសណ្ឋាននៃអចលនវត្ថុ ស្ថានភាពនៃការកាន់កាប់ រចនាសម្ព័ន្ធនៃអាគារបើមានអាគារ ឬ បើកម្មវត្ថុនៃការអនុវត្តគឺជាអាគារ ជាអាទិ៍ ហើយរាយការណ៍លទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវនោះជាលាយល័ក្ខណ៍អក្សរ ។

៣-នៅពេលធ្វើការស្រាវជ្រាវអំពីស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ននៃអចលនវត្ថុ តាមការបង្គាប់ដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ អាជ្ញាសាលាមានសិទ្ធិអំណាចដូចនឹងសិទ្ធិអំណាចរបស់អ្នកវាយតម្លៃដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ៣ នៃមាត្រា ៤៣០ (ការវាយតម្លៃ) នៃក្រមនេះ ។ បើមានភាពចាំបាច់ អាជ្ញាសាលាអាចធ្វើការចាត់ចែងចាំបាច់

ដើម្បីបើកទ្វារដែលបិទបាន ។

មាត្រា ៤៣៥.– វិធានការក្នុងករណីដែលមានការបារម្ភថាគ្មានសំណល់

១-ប្រសិនបើយល់ឃើញថា តម្លៃលក់អប្បបរមានៃអចលនវត្ថុ ក្រោយពីបានសងសោហ៊ុយសម្រាប់នីតិវិធីហើយ គ្មានលទ្ធភាពសល់ទេនោះ តុលាការអនុវត្តត្រូវជូនដំណឹងអំពីការណ៍នោះទៅឱ្យម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត ។

២-តុលាការអនុវត្តត្រូវលុបចោលនូវនីតិវិធីនៃការលក់ដោយបង្ខំ ដែលទាក់ទងនឹងពាក្យសុំរបស់ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត បើម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត មិនបានធ្វើសកម្មភាពដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុចនីមួយៗខាងក្រោមនេះ :

ក-សំណើថា ខ្លួននឹងទិញអចលនវត្ថុក្នុងតម្លៃស្នើសុំ ក្នុងករណីដែលគ្មានសំណើទិញក្នុងតម្លៃដែលឡើងដល់តម្លៃស្នើសុំនោះ ។ ប៉ុន្តែ សំណើនោះ ត្រូវធ្វើឡើងក្នុងអំឡុងពេល ១ (មួយ) សប្តាហ៍ គិតចាប់ពីថ្ងៃដែលបានទទួលដំណឹងដែលយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ហើយតម្លៃស្នើសុំនោះ ត្រូវលើសពីតម្លៃប៉ាន់ប្រមាណនៃសោហ៊ុយសម្រាប់នីតិវិធី ។

ខ-ការដាក់ប្រាក់ធានាដែលស្មើនឹងតម្លៃស្នើសុំដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុច ក ខាងលើនេះ ។

កថាភាគទី ៣
វិធីលក់

មាត្រា ៤៣៦.– វិធីលក់ ជាអាទិ៍

១-ការលក់អចលនវត្ថុ ត្រូវអនុវត្តតាមវិធីលក់ឡាយឡុងដោយស្រោមសំបុត្រ ឬ ដោយផ្ទាល់មាត់ ។

២-តុលាការអនុវត្តអាចកំណត់វិធីលក់ ផ្សេងពីវិធីលក់ឡាយឡុងដោយស្រោមសំបុត្រ ឬ ដោយផ្ទាល់មាត់ តែក្នុងករណីដែលពុំអាចលក់តាមវិធីលក់ឡាយឡុងដោយស្រោមសំបុត្រ ឬ ដោយផ្ទាល់មាត់ ។

៣-ប្រសិនបើលក់តាមវិធីលក់ឡាយឡុងដោយស្រោមសំបុត្រ ឬ ដោយផ្ទាល់មាត់

តុលាការអនុវត្តត្រូវកំណត់កាលបរិច្ឆេទ និង ទីកន្លែងលក់ ហើយត្រូវឱ្យអាជ្ញាសាលាអនុវត្តការលក់នោះ ។

៤-ក្នុងករណីដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ៣ ខាងលើនេះ ក្រឡាបញ្ជីត្រូវផ្សាយជាសាធារណៈនូវសញ្ញាណនៃអចលនវត្ថុដែលត្រូវលក់ តម្លៃលក់អប្បបរមា ព្រមទាំងកាលបរិច្ឆេទ និង ទីកន្លែងលក់ ។

៥-បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៣៩៦ (ការរក្សាសណ្តាប់ធ្នាប់នៅកន្លែងលក់) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះករណីដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ៣ ខាងលើនេះ ។

មាត្រា ៤៣៧.– ការធានាលើសំណើទិញ

១-ជនដែលបម្រុងនឹងធ្វើសំណើទិញអចលនវត្ថុ ត្រូវដាក់ប្រាក់ធានាដែលមានចំនួនស្មើនឹងចំនួន ១ ភាគ ១០ (មួយភាគដប់) នៃតម្លៃលក់អប្បបរមា ។ ប៉ុន្តែ បើយល់ឃើញថាសមរម្យ តុលាការអនុវត្តអាចកំណត់ចំនួននៃប្រាក់ធានា លើសពីចំនួននេះបាន ។

២-ប្រសិនបើមានសំណើទិញពីបុគ្គលក្រៅពីអ្នកស្នើសុំទិញក្នុងតម្លៃអតិបរមា តុលាការអនុវត្តត្រូវសងភ្លាមនូវប្រាក់ធានាដែលបានដាក់តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ក្រោយពេលបញ្ចប់ការលក់ដែលធ្វើឡើង ដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៤៣៦ (វិធីលក់ជាអាទិ៍) នៃក្រមនេះ ។

មាត្រា ៤៣៨.– ការហាមឃាត់មិនឱ្យកូនបំណុលនៃការអនុវត្តធ្វើសំណើទិញ

កូនបំណុលនៃការអនុវត្តពុំអាចធ្វើសំណើទិញបានឡើយ ។

មាត្រា ៤៣៩.– ការកំណត់អ្នកស្នើសុំទិញក្នុងតម្លៃអតិបរមា ជាអាទិ៍

១-បើការលក់ឡាយឡុងដោយស្រោមសំបុត្រ ឬ ដោយផ្ទាល់មាត់បានបញ្ចប់ អាជ្ញាសាលាត្រូវប្រកាសការបញ្ចប់កាលបរិច្ឆេទនៃការលក់ឡាយឡុងដោយស្រោមសំបុត្រ ឬ ដោយផ្ទាល់មាត់ ក្រោយពេលបានកំណត់អ្នកស្នើសុំទិញ ក្នុងតម្លៃអតិបរមា និង បានប្រកាសនូវនាម ឬ នាមករណ៍របស់អ្នកទិញ និង ថ្លៃលក់ឡាយឡុងនោះ ។

២-បើអ្នកដេញថ្លៃដោយស្រោមសំបុត្រ ដែលបានធ្វើសំណើទិញក្នុងតម្លៃអតិបរមា

មានច្រើននាក់ អាជ្ញាសាលាត្រូវកំណត់អ្នកស្នើសុំទិញក្នុងតម្លៃអតិបរមា ដោយឱ្យអ្នកទាំងនោះដេញថ្លៃដោយស្រោមសំបុត្រម្តងទៀត ។ ក្នុងករណីនេះ អ្នកដេញថ្លៃមិនអាចដេញថ្លៃដោយតម្លៃតិចជាងតម្លៃដែលខ្លួនដេញមុនបានឡើយ ។

៣-បើអ្នកដេញថ្លៃដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ មិនដេញថ្លៃម្តងទៀតទេ អ្នកស្នើសុំទិញក្នុងតម្លៃអតិបរមា ត្រូវបានកំណត់ដោយការចាប់ឆ្នោត ។ បញ្ញត្តិនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះករណីដែលអ្នកដេញថ្លៃដោយស្រោមសំបុត្រដែលបានធ្វើសំណើទិញក្នុងតម្លៃអតិបរមា មានច្រើននាក់ នៅក្នុងការលក់ឡាយឡុងដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ នោះ ។

៤-បើបានអនុវត្តការលក់ឡាយឡុងដោយស្រោមសំបុត្រ ឬ ដោយផ្ទាល់មាត់ហើយ អាជ្ញាសាលាត្រូវធ្វើកំណត់ហេតុនៃការលក់ឡាយឡុងដោយស្រោមសំបុត្រ ឬ ដោយផ្ទាល់មាត់ ដែលសរសេរនូវចំណុចដូចខាងក្រោម ហើយត្រូវដាក់ទៅតុលាការអនុវត្តភ្លាមៈ

ក-សញ្ញាណនៃអចលនវត្ថុ ។

ខ-កាលបរិច្ឆេទនៃការលក់ឡាយឡុងដោយស្រោមសំបុត្រ ឬ ដោយផ្ទាល់មាត់ ។

គ-សញ្ញាណរបស់អ្នកស្នើសុំទិញក្នុងតម្លៃអតិបរមា និង អ្នកតំណាង ។

ឃ-តម្លៃទិញរបស់អ្នកស្នើសុំទិញក្នុងតម្លៃអតិបរមា ។

ង-ហេតុការណ៍នោះ និង ស្ថានភាព បើមិនអាចកំណត់អ្នកស្នើសុំទិញក្នុងតម្លៃអតិបរមា ។

ច-មូលហេតុ និង វិធានការដែលបានចាត់ធ្វើ បើបានចាត់វិធានការដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៣៩៦ (ការរក្សាសណ្តាប់ធ្នាប់នៅកន្លែងលក់) នៃក្រមនេះ ។

៥-អាជ្ញាសាលាត្រូវឱ្យអ្នកស្នើសុំទិញក្នុងតម្លៃអតិបរមា ឬ អ្នកតំណាង ចុះហត្ថលេខាលើកំណត់ហេតុនៃការលក់ឡាយឡុងដោយស្រោមសំបុត្រ ឬ ដោយផ្ទាល់មាត់ ។

មាត្រា ៤៤០.- កាលបរិច្ឆេទដើម្បីចេញដីកាសម្រេចការលក់

១-តុលាការអនុវត្តត្រូវបើកកាលបរិច្ឆេទដើម្បីចេញដីកាសម្រេចការលក់ ហើយត្រូវប្រកាសអំពីការអនុញ្ញាត ឬ មិនអនុញ្ញាតឱ្យលក់ ។

២-នៅពេលដែលបានកំណត់កាលបរិច្ឆេទដើម្បីចេញដីកាសម្រេចការលក់ តុលា-

ការអនុវត្តត្រូវជូនដំណឹងអំពីកាលបរិច្ឆេទនោះ ទៅជនដែលពាក់ព័ន្ធនឹងផលប្រយោជន៍ ។

មាត្រា ៤៤១.– ការថ្លែងយោបល់អំពីការអនុញ្ញាត ឬ មិនអនុញ្ញាតឱ្យលក់

បុគ្គលដែលមានការពាក់ព័ន្ធនឹងផលប្រយោជន៍ ចំពោះការអនុញ្ញាត ឬ មិនអនុញ្ញាតឱ្យលក់អចលនវត្ថុ អាចថ្លែងយោបល់អំពីហេតុដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុចនីមួយៗ នៃកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៤៤២ (ការអនុញ្ញាត ឬ មិនអនុញ្ញាតឱ្យលក់) នៃក្រមនេះ ដែលបណ្តាលឱ្យមានឥទ្ធិពលដល់សិទ្ធិរបស់ខ្លួន នៅក្នុងកាលបរិច្ឆេទដើម្បីចេញដីកាសម្រេចការលក់បាន ។

មាត្រា ៤៤២.– ការអនុញ្ញាត ឬ មិនអនុញ្ញាតឱ្យលក់

១-លើកលែងតែក្នុងករណីដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ ខាងក្រោមនេះ តុលាការអនុវត្តត្រូវចេញដីកាសម្រេចអនុញ្ញាតឱ្យលក់ ។

២-តុលាការអនុវត្តត្រូវចេញដីកាសម្រេចមិនអនុញ្ញាតឱ្យលក់ បើទទួលស្គាល់ថា មានហេតុណាមួយដូចកំណត់ក្នុងចំណុចខាងក្រោមនេះ :

ក-មិនត្រូវចាប់ផ្តើម ឬ បន្តនីតិវិធីនៃការលក់ដោយបង្ខំ ។

ខ-អ្នកស្នើសុំទិញក្នុងតម្លៃអតិបរមា ពុំមានលក្ខណសម្បត្តិ ឬ សមត្ថភាពដើម្បីទិញអចលនវត្ថុ ឬ អ្នកតំណាងរបស់អ្នកស្នើសុំទិញក្នុងតម្លៃអតិបរមា ពុំមានសិទ្ធិនោះ ។

គ-មានសេចក្តីស្នើសុំកុំឱ្យអនុញ្ញាតការលក់ ដែលយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៤៤៥ (ការស្នើសុំកុំឱ្យអនុញ្ញាតការលក់ ជាអាទិ៍ ក្នុងករណីដែលអចលនវត្ថុត្រូវបានខូចខាត) នៃក្រមនេះ ។

ឃ-មានកំហុសធ្ងន់ធ្ងរនៅក្នុងនីតិវិធីនៃដីកាសម្រេចកំណត់តម្លៃលក់អប្បបរមា ។

ង-មានកំហុសធ្ងន់ធ្ងរនៅក្នុងនីតិវិធីនៃការលក់ ។

មាត្រា ៤៤៣.– វិធានការក្នុងករណីលក់ហួសកម្រិត

១-ក្នុងករណីដែលបានលក់អចលនវត្ថុច្រើន បើតម្លៃស្នើសុំទិញនៃអចលនវត្ថុណាមួយ ឬ ច្រើន ក្នុងចំណោមអចលនវត្ថុទាំងអស់នោះ ត្រូវបានប៉ាន់ប្រមាណឃើញថា អាចសងសិទ្ធិលើបំណុលរបស់ម្ចាស់បំណុលនីមួយៗ និង សោហ៊ុយសម្រាប់ការអនុវត្តទាំងអស់

បានតុលាការអនុវត្តត្រូវបម្រុងទុកនូវដីកាសម្រេចអនុញ្ញាតឱ្យលក់អចលនវត្ថុផ្សេងទៀត ។

២-ក្នុងករណីដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ បើមានអចលនវត្ថុច្រើនដែលត្រូវបានប៉ាន់ប្រមាណថា តម្លៃស្នើសុំទិញនៃអចលនវត្ថុនីមួយៗនោះ អាចសងសិទ្ធិលើបំណុលរបស់ម្ចាស់បំណុលនីមួយៗ និង សោហ៊ុយសម្រាប់ការអនុវត្តទាំងអស់បាន ឬ បើសមាយោគនៃអចលនវត្ថុមានច្រើនដែលត្រូវបានប៉ាន់ប្រមាណថា តម្លៃស្នើសុំទិញនៃសមាយោគនីមួយៗនោះ អាចសងសិទ្ធិលើបំណុលរបស់ម្ចាស់បំណុលនីមួយៗ និង សោហ៊ុយសម្រាប់ការអនុវត្តទាំងអស់បាន តុលាការអនុវត្តត្រូវសួរយោបល់របស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្តជាមុន អំពីអចលនវត្ថុដែលត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យលក់ ។

៣-អ្នកស្នើសុំទិញក្នុងតម្លៃអតិបរមានៃអចលនវត្ថុដែលដីកាសម្រេចអនុញ្ញាតឱ្យលក់ត្រូវបានបម្រុងទុក ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ អាចលុបចោលសំណើទិញនោះ ដោយជូនដំណឹងទៅតុលាការអនុវត្តបាន ។

៤-បើថ្លៃលក់ត្រូវបានបង់ចំពោះអចលនវត្ថុដែលមានដីកាសម្រេចអនុញ្ញាតឱ្យលក់ តុលាការអនុវត្តត្រូវលុបចោលនូវនីតិវិធីនៃការលក់ដោយបង្ខំ ដែលទាក់ទងនឹងអចលនវត្ថុ ដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ៣ ខាងលើនេះ ។

មាត្រា ៤៤៤.– បណ្តឹងជំទាស់ចំពោះដីកាសម្រេចអនុញ្ញាត ឬ មិនអនុញ្ញាតឱ្យលក់

១-ចំពោះដីកាសម្រេចអនុញ្ញាត ឬ មិនអនុញ្ញាតឱ្យលក់ ជនដែលពាក់ព័ន្ធនឹងផលប្រយោជន៍ អាចប្តឹងជំទាស់បាន លុះត្រាតែក្នុងករណីដែលដីកាសម្រេចនោះបណ្តាលឱ្យមានខូចខាតដល់សិទ្ធិរបស់ខ្លួន ។

២-បណ្តឹងជំទាស់ចំពោះដីកាសម្រេចអនុញ្ញាតឱ្យលក់ ត្រូវយកហេតុដូចបានកំណត់ក្នុងចំណុចនីមួយៗនៃកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៤៤២ (ការអនុញ្ញាត ឬ មិនអនុញ្ញាតឱ្យលក់) នៃក្រមនេះ ឬ កំហុសធ្ងន់ធ្ងរនៅក្នុងនីតិវិធីនៃដីកាសម្រេចអនុញ្ញាតឱ្យលក់នោះ មកធ្វើជាមូលហេតុ ។

៣-បើទទួលស្គាល់ថាចាំបាច់ តុលាការនៃបណ្តឹងជំទាស់ អាចកំណត់ភាគីម្ខាងទៀតនៃម្ចាស់បណ្តឹងជំទាស់បាន ។

៤-ដីកាសម្រេចអនុញ្ញាត ឬ មិនអនុញ្ញាតឱ្យលក់នេះ ពុំមានអានុភាពឡើយ បើមិន

ទាន់ចូលជាស្ថាពរ ។

មាត្រា ៤៤៥.– ការស្នើសុំកុំឱ្យអនុញ្ញាតការលក់ ជាអាទិ៍ ក្នុងករណីដែលអចលនវត្ថុត្រូវបានខូចខាត

១-ក្នុងករណីដែលអចលនវត្ថុបានទទួលការខូចខាតធ្ងន់ធ្ងរ នៅក្រោយពេលធ្វើសំណើទិញដោយសារគ្រោះធម្មជាតិ ឬ ដោយសារមូលហេតុផ្សេងទៀតដែលមិនមែនជាបន្ទុករបស់ខ្លួន អ្នកស្នើសុំទិញក្នុងតម្លៃអតិបរមា ឬ អ្នកទិញអាចស្នើសុំទៅតុលាការអនុវត្តកុំឱ្យអនុញ្ញាតការលក់ ប្រសិនបើនៅមុនពេលចេញដីកាសម្រេចអនុញ្ញាតឱ្យលក់ ឬ អាចដាក់ពាក្យសុំទៅតុលាការអនុវត្តឱ្យលុបចោលដីកាសម្រេចនោះ នៅមុនពេលបង់ប្រាក់បាន ប្រសិនបើនៅក្រោយពេលចេញដីកាសម្រេចអនុញ្ញាតការលក់ហើយ ។

២-ចំពោះដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំឱ្យលុបចោលដីកាសម្រេចអនុញ្ញាតឱ្យលក់ តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ អាចប្ដឹងជំទាស់បាន ។

៣-ដីកាសម្រេចលុបចោលដីកាសម្រេចអនុញ្ញាតឱ្យលក់ តាមពាក្យសុំដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ពុំមានអានុភាពឡើយ បើមិនទាន់ចូលជាស្ថាពរ ។

មាត្រា ៤៤៦.– ការដកពាក្យសុំការលក់ដោយបង្ខំ នៅក្រោយពេលមានសំណើទិញ

ដើម្បីដកពាក្យសុំការលក់ដោយបង្ខំ នៅក្រោយពេលដែលមានសំណើទិញហើយ ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត ត្រូវទទួលការយល់ព្រមពីសំណាក់អ្នកស្នើសុំទិញក្នុងតម្លៃអតិបរមា ឬ អ្នកទិញ ។

កថាភាគទី ៤
អានុភាពនៃការលក់

មាត្រា ៤៤៧.– ការបង់ថ្លៃលក់

១-បើដីកាសម្រេចអនុញ្ញាតឱ្យលក់បានចូលជាស្ថាពរ អ្នកទិញត្រូវបង់ថ្លៃលក់ទៅតុលាការអនុវត្ត នៅមុនពេលដែលតុលាការអនុវត្តបានកំណត់ ។ ពេលកំណត់នេះ ត្រូវស្ថិតនៅក្នុងអំឡុងពេល ១ (មួយ) ខែចាប់ពីថ្ងៃដែលដីកាសម្រេចអនុញ្ញាតឱ្យលក់ បានចូលជាស្ថាពរ ។

២-ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលអ្នកទិញបានដាក់ដើម្បីធានាលើសំណើទិញ ត្រូវគិតបញ្ចូលក្នុងថ្លៃលក់ ។

៣-បើអ្នកទិញគឺជាម្ចាស់បំណុលដែលត្រូវទទួលការចែកចំណែកពីប្រាក់លក់ អ្នកទិញនោះអាចបង់ថ្លៃលក់ ដោយដកនូវចំនួនទឹកប្រាក់ដែលខ្លួនត្រូវទទួលពីការចែកចំណែកនៅកាលបរិច្ឆេទនៃការចែកចំណែកបាន ដោយស្នើសុំទៅតុលាការអនុវត្ត នៅមុនពេលបញ្ចប់កាលបរិច្ឆេទដើម្បីចេញដីកាសម្រេចការលក់ ។ ក្នុងករណីនេះ បើមានសេចក្តីថ្លែងតវ៉ាអំពីចំនួនប្រាក់នៃការចែកចំណែកដែលអ្នកទិញត្រូវទទួល អ្នកទិញត្រូវបង់ចំនួនប្រាក់ដែលស្មើនឹងភាគដែលមានការតវ៉ានោះជាបន្ទាន់ ។

៤-អ្នកទិញធ្វើលទ្ធកម្មនូវអចលនវត្ថុ នៅពេលដែលខ្លួនបានបង់ថ្លៃលក់ហើយ ។

មាត្រា ៤៤៨.- ការផ្ញើផ្តាក់ឱ្យចុះបញ្ជី ដោយការបង់ថ្លៃលក់

១-ប្រសិនបើអ្នកទិញបានបង់ថ្លៃលក់ហើយ ក្រឡាបញ្ជីត្រូវផ្ញើផ្តាក់ឱ្យស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ចចុះបញ្ជី និង លុបការចុះបញ្ជីនូវចំណុចដូចកំណត់ខាងក្រោមនេះ :

ក-ការចុះបញ្ជី អំពីការផ្ទេរសិទ្ធិដែលអ្នកទិញបានធ្វើលទ្ធកម្ម ។

ខ-ការលុបការចុះបញ្ជី អំពីលទ្ធកម្មនូវសិទ្ធិដែលបានរលត់ដោយការលក់ ឬសិទ្ធិដែលបានបាត់បង់អានុភាពដោយការលក់ ។

គ-ការលុបការចុះបញ្ជី អំពីការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នដែលបានបាត់បង់អានុភាពដោយការលក់ ។

ឃ-ការលុបការចុះបញ្ជី អំពីការរឹបអូស ឬ ការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ។

២-ដើម្បីផ្ញើផ្តាក់ តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ក្រឡាបញ្ជីត្រូវភ្ជាប់ឯកសារចម្លងយថាភូតនៃដីកាសម្រេចអនុញ្ញាតឱ្យលក់ ជាមួយនឹងលិខិតផ្ញើផ្តាក់នោះ ។

៣-សោហ៊ុយចាំបាច់ដើម្បីផ្ញើផ្តាក់ តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ជាបន្ទុករបស់អ្នកទិញ ។

មាត្រា ៤៤៩.- ការទទួលខុសត្រូវរបស់អ្នកទិញ

១-ចំពោះសិទ្ធិប្រាតិភោគដែលនឹងបន្តអត្ថិភាពក្រោយការលក់ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៤៣១ (សិទ្ធិដែលនឹងបន្តអត្ថិភាព និង សិទ្ធិដែលត្រូវរលត់

ក្រោយការលក់) នៃក្រមនេះ បើកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ជាកូនបំណុលនៃសិទ្ធិលើបំណុល ដែលត្រូវបានធានាដោយសិទ្ធិប្រាតិភោគទាំងនេះ អ្នកទិញត្រូវទទួលខុសត្រូវក្នុងការសង នូវសិទ្ធិលើបំណុលនោះ ។

២-ក្នុងករណីដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ បើសិទ្ធិប្រាតិភោគ ដែលនឹងបន្តអត្ថិភាពក្រោយការលក់ ជាហ៊ីប៉ូតែកដើម្បីធានាបំណុលអណ្ដែត អ្នកទិញត្រូវ ទទួលខុសត្រូវក្នុងការសងនូវសិទ្ធិលើបំណុលដែលត្រូវបានធានាដោយហ៊ីប៉ូតែកដើម្បីធានា បំណុលអណ្ដែតនោះ ក្នុងកម្រិតនៃចំនួនអតិបរមា ។

មាត្រា ៤៥០.- ដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យប្រគល់អចលនវត្ថុ

១-តុលាការអនុវត្តអាចចេញដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ឬ អ្នក កាន់កាប់អចលនវត្ថុ ប្រគល់អចលនវត្ថុនោះទៅឱ្យអ្នកទិញ តាមពាក្យសុំរបស់អ្នកទិញដែល បានបង់ថ្លៃលក់ហើយ ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះជនដែលត្រូវ បានទទួលស្គាល់ថា កាន់កាប់អចលនវត្ថុនោះ ដោយផ្អែកលើសិទ្ធិដែលអាចតតាំងជាមួយ នឹងអ្នកទិញ ដោយយោងទៅតាមសំណុំរឿងនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំ ។

២-បើហួសអំឡុងពេល ៦ (ប្រាំមួយ) ខែ គិតចាប់ពីថ្ងៃដែលអ្នកទិញបានបង់ថ្លៃលក់ ហើយ អ្នកទិញនោះ ពុំអាចដាក់ពាក្យសុំ តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះបានទេ ។

៣-ក្នុងករណីដែលបានចេញដីកាសម្រេចចំពោះអ្នកកាន់កាប់ ក្រៅពីកូនបំណុលនៃ ការអនុវត្ត តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ តុលាការអនុវត្តត្រូវសួរជននោះ ។

៤-ចំពោះដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើ នេះ អាចប្ដឹងជំទាស់បាន ។

៥-ដីកាសម្រេចដែលយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ពុំមានអានុ- ភាពឡើយ បើមិនទាន់ចូលជាស្ថាពរ ។

មាត្រា ៤៥១.- អានុភាពនៃការមិនបង់ថ្លៃលក់

១-បើអ្នកទិញមិនបានបង់ថ្លៃលក់ទេ ដីកាសម្រេចអនុញ្ញាតឱ្យលក់នោះ នឹងបាត់បង់ អានុភាព ។ ក្នុងករណីនេះ អ្នកទិញមិនអាចទាមទារឱ្យសងទឹកប្រាក់ដែលខ្លួនបានដាក់ជា

ការធានាលើសំណើទិញបានទេ ។

២-ក្នុងករណីដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ តុលាការអនុវត្ត ត្រូវលក់ដោយបង្ខំសាជាថ្មី ។

៣-ក្នុងការលក់ដោយបង្ខំតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ អ្នកទិញដែល បានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ពុំអាចធ្វើសំណើទិញបានឡើយ ។

មាត្រា ៤៥២.- ថ្លៃលក់

១-ប្រាក់ដែលកំណត់ដូចខាងក្រោមនេះ ត្រូវចាត់ជាថ្លៃលក់សម្រាប់ការចែកចំណែក :

ក-ថ្លៃលក់អចលនវត្ថុ ។

ខ-ទឹកប្រាក់ដែលអ្នកទិញពុំអាចទាមទារឱ្យសងមកវិញបាន តាមបញ្ញត្តិនៃវាក្យ- ខណ្ឌទី ២ កថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៤៥១ (អានុភាពនៃការមិនបង់ថ្លៃលក់) នៃក្រមនេះ ។

២-ក្នុងករណីដែលអចលនវត្ថុត្រូវបានលក់ឱ្យស្រេចតែម្តង ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិ នៃមាត្រា ៤៣៣ (ការលក់សរុប) នៃក្រមនេះ បើចាំបាច់ត្រូវកំណត់ចំនួនថ្លៃលក់នៃអចល- នវត្ថុនីមួយៗ ចំនួននោះចាត់ជាចំនួនដែលចែកចំនួនសរុបនៃថ្លៃលក់ តាមសមាមាត្រនៃតម្លៃ លក់អប្បបរមានៃអចលនវត្ថុនីមួយៗ ។ បញ្ញត្តិនេះត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះ បន្ទុកនៃសោហ៊ុយសម្រាប់ការអនុវត្តចំពោះអចលនវត្ថុនីមួយៗ ។

មាត្រា ៤៥៣.- វិសាលភាពនៃម្ចាស់បំណុលដែលត្រូវទទួលចំណែក

ម្ចាស់បំណុលដែលត្រូវទទួលការចែកចំណែកថ្លៃលក់ គឺជាបុគ្គលដែលកំណត់ដូច ខាងក្រោមនេះ :

ក-ម្ចាស់បំណុលដែលបានដាក់ពាក្យសុំការលក់ដោយបង្ខំ ឬ ការលក់ដោយបង្ខំ ដែលជាការអនុវត្តឯកសិទ្ធិទូទៅ រហូតដល់កំណត់ពេលចុងក្រោយសម្រាប់ការទាមទារឱ្យ ចែកចំណែក ។

ខ-ម្ចាស់បំណុលដែលបានទាមទារឱ្យចែកចំណែក រហូតដល់ពេលកំណត់ចុង ក្រោយសម្រាប់ការទាមទារឱ្យចែកចំណែក ។

គ-ម្ចាស់បំណុលដែលបានចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន មុនការចុះ បញ្ជីអំពីការរឹបអូសដែលជាមូលដ្ឋាននៃដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើមការលក់ដោយបង្ខំជាដំបូង ។

ផ្នែកទី ៥
ការអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះនាវា

មាត្រា ៤៥៤.– អត្ថន័យនៃនាវា ជាអាទិ៍

១-នៅក្នុងគន្ថីទី ៦ នេះ និង គន្ថីទី ៧ នាវា សំដៅទៅលើជលយានដែលមានចំណុះសរុបជាតោនស្មើនឹង និង លើសពី ២០ (ម្ភៃ) តោន ទោះជាមិនបានចុះបញ្ជីនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាក៏ដោយ និង ជលយានដែលមានចំណុះសរុបជាតោន ក្រោម ២០ (ម្ភៃ) តោន ហើយដែលបានចុះបញ្ជីនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

២-នៅក្នុងគន្ថីនេះ និង គន្ថីទី ៧ លិខិតបញ្ជាក់សញ្ជាតិនាវា ជាអាទិ៍ សំដៅទៅលើឯកសារដែលបញ្ជាក់សញ្ជាតិរបស់នាវា និង ឯកសារផ្សេងទៀតដែលចាំបាច់ដើម្បីបើកបរនាវាដោយស្របច្បាប់ ។

មាត្រា ៤៥៥.– ពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះនាវា និង របៀបអនុវត្ត

១-ការអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះនាវា ត្រូវធ្វើដោយតុលាការអនុវត្ត តាមវិធីលក់ដោយបង្ខំ ។

២-ក្នុងពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះនាវា ក្រៅពីសរសេរចំណុចនីមួយៗដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៣៤៩ (របៀបដាក់ពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តដោយបង្ខំ) នៃក្រមនេះ ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តត្រូវសរសេរ អំពីទីកន្លែងដែលនាវានោះស្ថិតនៅ ព្រមទាំងឈ្មោះរបស់មេបញ្ជាការ ឬ បរិបាលនាវានោះ និង ទីកន្លែងដែលមេបញ្ជាការ ឬ បរិបាលនាវានោះនៅពេលបច្ចុប្បន្ន ។

៣-ក្នុងពាក្យសុំដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ ក្រៅពីឯកសារចម្លងយថាភូតនៃលិខិតអនុវត្តដែលមានអានុភាពអនុវត្ត ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តត្រូវភ្ជាប់មកជាមួយនូវឯកសារដែលកំណត់ដូចខាងក្រោមនេះ :

ក-ចំពោះនាវាកម្ពុជាដែលបានចុះបញ្ជី គឺ ឯកសារចម្លងនៃសៀវភៅចុះបញ្ជីដែលមានសេចក្តីបញ្ជាក់ ។

ខ-ចំពោះនាវាកម្ពុជាដែលមិនបានចុះបញ្ជី ឬ ជានាវាផ្សេងទៀតក្រៅពីនាវា

កម្ពុជា គឺ ឯកសារដែលបញ្ជាក់ថា នាវានោះជានាវាដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៤៥៤ (អត្ថន័យនៃនាវា ជាអាទិ៍) នៃក្រមនេះ និង ឯកសារបញ្ជាក់ថា នាវានោះស្ថិតនៅជាកម្មសិទ្ធិរបស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ។

មាត្រា ៤៥៦.– តុលាការអនុវត្ត

ចំពោះការអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះនាវា សាលាដំបូងដែលមានសមត្ថកិច្ចលើទីកន្លែងដែលនាវាស្ថិតនៅ នៅពេលចេញដីកាសម្រេចចាប់ផ្ដើមការលក់ដោយបង្ខំ មានសមត្ថកិច្ចជាតុលាការអនុវត្ត ។

មាត្រា ៤៥៧.– ដីកាសម្រេចចាប់ផ្ដើម ជាអាទិ៍

១-នៅពេលចាប់ផ្ដើមនីតិវិធីនៃការលក់ដោយបង្ខំ តុលាការអនុវត្តត្រូវចេញដីកាសម្រេចចាប់ផ្ដើមការលក់ដោយបង្ខំ ហើយត្រូវបង្គាប់ឱ្យអាជ្ញាសាលាដកហូតយកលិខិតបញ្ជាក់សញ្ជាតិនាវានោះ ជាអាទិ៍ មកប្រគល់ជូនតុលាការអនុវត្ត ។

២-ក្នុងដីកាសម្រេចចាប់ផ្ដើមដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ តុលាការអនុវត្តត្រូវប្រកាស អំពីការរឹបអូសនាវានោះជាប្រយោជន៍របស់ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត ហើយត្រូវហាមឃាត់កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ចំពោះការចេញដំណើរនៃនាវានោះ ។

៣-ដីកាសម្រេចចាប់ផ្ដើមដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវបញ្ជូនទៅឱ្យកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ។

៤-បើបានចេញដីកាសម្រេចចាប់ផ្ដើមដែលយោងទៅតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ចំពោះនាវាកម្ពុជាដែលបានចុះបញ្ជីហើយ ក្រឡាបញ្ជីត្រូវផ្ទុកផ្ដាក់ឱ្យស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ចចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសដែលពាក់ព័ន្ធនឹងដីកាសម្រេចចាប់ផ្ដើមនោះជាបន្ទាន់ ។

៥-អានុភាពនៃការរឹបអូស នឹងកើតឡើងនៅពេលបានធ្វើការបញ្ជូនដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ៣ ខាងលើនេះ ។ ប៉ុន្តែ បើការចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសត្រូវបានធ្វើមុនការបញ្ជូនដីកាសម្រេចចាប់ផ្ដើមការលក់ដោយបង្ខំ អានុភាពនោះនឹងកើតឡើងនៅពេលបានចុះបញ្ជី ។

៦-បើអាជ្ញាសាលាបានដកហូតយកលិខិតបញ្ជាក់សញ្ញាតិនាវា ជាអាទិ៍ នៅមុនពេលបញ្ជូនដីកាសម្រេចចាប់ផ្ដើមការលក់ដោយបង្ខំ ឬ នៅមុនពេលចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសអានុភាពនៃការរឹបអូសនោះ កើតឡើងនៅពេលដកហូត ។

៧-ចំពោះដីកាសម្រេចលើកចោលពាក្យសុំការលក់ដោយបង្ខំនេះ អាចប្ដឹងជំទាស់បាន ។

មាត្រា ៤៥៨.- ការកំណត់ពេលចុងក្រោយសម្រាប់ការទាមទារឱ្យចែកចំណែក និង ការផ្លាស់ប្ដូរពេលកំណត់នោះ

១-ក្នុងករណីដែលអានុភាពនៃការរឹបអូសដោយផ្អែកលើដីកាសម្រេចចាប់ផ្ដើមលក់ដោយបង្ខំ បានកើតឡើង តុលាការអនុវត្តត្រូវកំណត់ពេលចុងក្រោយសម្រាប់ការទាមទារឱ្យចែកចំណែក ។

២-បើមិនបានចេញដីកាសម្រេចអនុញ្ញាតឱ្យលក់ នៅក្នុងអំឡុងពេល ៣ (បី) ខែ គិតចាប់ពីកំណត់ពេលចុងក្រោយសម្រាប់ការទាមទារឱ្យចែកចំណែកទេ តុលាការអនុវត្តអាចផ្លាស់ប្ដូរកំណត់ពេលចុងក្រោយសម្រាប់ការទាមទារឱ្យចែកចំណែកនោះបាន ។

មាត្រា ៤៥៩.- ដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យប្រគល់លិខិតបញ្ជាក់សញ្ញាតិនាវា ជាអាទិ៍ នៅមុនពេលដាក់ពាក្យសុំ

១-ក្នុងករណីដែលមានការបារម្ភថា នឹងមានការលំបាកខ្លាំងក្នុងការអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះនាវា បើមិនដកហូតយកលិខិតបញ្ជាក់សញ្ញាតិនាវានោះ ជាអាទិ៍ នៅមុនការដាក់ពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះនាវាទេ សាលាដំបូងដែលមានសមត្ថកិច្ចលើទីកន្លែងដែលនាវានោះត្រូវបានចុះបញ្ជី អាចចេញដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ប្រគល់លិខិតបញ្ជាក់សញ្ញាតិនាវា ជាអាទិ៍ ទៅឱ្យអាជ្ញាសាលាបាន តាមពាក្យសុំ ។ បើនាវានោះពុំបានចុះបញ្ជីទេ ឬ បើមានស្ថានភាពជាបន្ទាន់ សាលាដំបូងដែលមានសមត្ថកិច្ចលើទីកន្លែងដែលនាវានោះស្ថិតនៅ អាចចេញដីកាសម្រេចនេះបាន ។

២-ដើម្បីដាក់ពាក្យសុំតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត ត្រូវបង្ហាញនូវឯកសារចម្លងយថាភូតនៃលិខិតអនុវត្តដែលមានអានុភាពអនុវត្ត ហើយត្រូវធ្វើសេចក្ដីបញ្ជាក់ដំបូងអំពីមូលហេតុដូចបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នេះ ។

៣-ដីកាសម្រេចដែលយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវបញ្ជូនទៅឱ្យកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ។

៤-ចំពោះដីកាសម្រេចដែលយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ អាចប្ដឹងជំទាស់បាន ។

៥-ចំពោះដីកាសម្រេចដែលយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ទោះនៅមុនពេលបញ្ជូនទៅឱ្យកូនបំណុលនៃការអនុវត្តក៏ដោយ ក៏អាចអនុវត្តបានដែរ ។ សោហ៊ុយចាំបាច់សម្រាប់ការអនុវត្តនេះ ត្រូវចាត់ជាសោហ៊ុយសម្រាប់ផលប្រយោជន៍រួម ក្នុងនីតិវិធីនៃការលក់ដោយបង្ខំ ។

៦-ដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យប្រគល់លិខិតបញ្ជាក់សញ្ជាតិនាវា ជាអាទិ៍ ទៅឱ្យអាជ្ញាសាលាដែលយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ពុំត្រូវអនុវត្តឡើយ បើហួសអំឡុងពេល ២ (ពីរ) សប្ដាហ៍ គិតចាប់ពីថ្ងៃដែលបានជូនដំណឹងទៅឱ្យម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត ។

៧-បើម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តមិនបានដាក់លិខិតដែលបញ្ជាក់ថា ខ្លួនបានដាក់ពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះនាវា នៅក្នុងអំឡុងពេល ៥ (ប្រាំ) ថ្ងៃ គិតចាប់ពីថ្ងៃដែលបានទទួលការប្រគល់លិខិតបញ្ជាក់សញ្ជាតិនាវា ជាអាទិ៍នោះទេ អាជ្ញាសាលាត្រូវសងលិខិតបញ្ជាក់សញ្ជាតិនាវា ជាអាទិ៍នោះ ទៅឱ្យកូនបំណុលនៃការអនុវត្តវិញ ។

មាត្រា ៤៦០.- ការជ្រើសតាំងអ្នកថែរក្សាគ្រប់គ្រង ជាអាទិ៍

១-បើទទួលស្គាល់ថាចាំបាច់ តុលាការអនុវត្តអាចជ្រើសតាំងអ្នកថែរក្សាគ្រប់គ្រងចំពោះនាវាដែលត្រូវបានចេញដីកាសម្រេចចាប់ផ្ដើមការលក់ដោយបង្ខំ តាមពាក្យសុំរបស់ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តបាន ។

២-តុលាការអនុវត្តត្រូវត្រួតពិនិត្យអ្នកថែរក្សាគ្រប់គ្រង ។ អ្នកថែរក្សាគ្រប់គ្រងត្រូវបំពេញមុខនាទីរបស់ខ្លួន ដោយប្រុងប្រយ័ត្នក្នុងនាមជាអ្នកគ្រប់គ្រងដោយសុចរិត ។ នៅក្នុងករណីដែលអ្នកថែរក្សាគ្រប់គ្រងបានបញ្ចប់ភារកិច្ចនោះ អ្នកនោះត្រូវរាយការណ៍អំពីការគណនានូវចំណូលចំណាយក្នុងការថែរក្សាគ្រប់គ្រងទៅតុលាការអនុវត្ត ដោយគ្មានការយឺតយ៉ាវ ។

៣-អ្នកថែរក្សាគ្រប់គ្រងអាចទទួលជាមុននូវសោហ៊ុយចាំបាច់ក្នុងការថែរក្សាគ្រប់គ្រង និង ប្រាក់បំណាច់ដែលកំណត់ ដោយដីកាសម្រេចនៃតុលាការអនុវត្តបាន ។ សោហ៊ុយដែលអ្នកថែរក្សាគ្រប់គ្រងបានចំណាយដើម្បីថែរក្សាគ្រប់គ្រងនាវា និង ប្រាក់បំណាច់ ត្រូវចាត់ជាសោហ៊ុយសម្រាប់នីតិវិធី ។

៤-ចំពោះដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ និង ដីកាសម្រេចដែលយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៣ ខាងលើនេះ អាចប្តឹងជំទាស់បាន ។

មាត្រា ៥៦១.- ការលុបចោលនីតិវិធីលក់ដោយបង្ខំ ដោយដាក់ប្រាក់ធានា

១-នៅក្នុងករណីដែលមានការដាក់លិខិតដូចបានកំណត់នៅក្នុងចំណុចនីមួយៗ នៃកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៣៧០ (ការផ្អាក និង ការលុបចោលការអនុវត្តដោយបង្ខំ) នៃក្រមនេះ ចំពោះសិទ្ធិលើបំណុលរបស់ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត បើកូនបំណុលនៃការអនុវត្តបានដាក់ប្រាក់ធានាដែលស្មើនឹងចំនួនទឹកប្រាក់សរុបនៃសិទ្ធិលើបំណុលរបស់ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត និង សិទ្ធិលើបំណុលរបស់ម្ចាស់បំណុលដែលបានទាមទារឱ្យចែកចំណែក និង សោហ៊ុយសម្រាប់ការអនុវត្ត នៅមុនពេលមានសំណើទិញ តុលាការអនុវត្តត្រូវលុបចោលនូវនីតិវិធីនៃការលក់ដោយបង្ខំ តាមពាក្យសុំ លើកលែងតែនីតិវិធីចែកចំណែក ។ បើដាក់ប្រាក់ធានានៅមុនពេលផុតកំណត់ពេលចុងក្រោយសម្រាប់ការទាមទារឱ្យចែកចំណែកវិញ ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលកូនបំណុលនៃការអនុវត្តត្រូវដាក់ គឺចំនួនស្មើនឹងចំនួនទឹកប្រាក់សរុបនៃសិទ្ធិលើបំណុលរបស់ម្ចាស់បំណុលដែលបានទាមទារឱ្យចែកចំណែក រហូតដល់ពេលនោះ និង សោហ៊ុយសម្រាប់ការអនុវត្ត ។

២-បើការផ្អាកការអនុវត្តដោយការដាក់លិខិតដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវបាត់បង់អានុភាព តុលាការអនុវត្តត្រូវចែកចំណែកឱ្យម្ចាស់បំណុលដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ចំពោះប្រាក់ធានាដែលត្រូវបានដាក់តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ។

៣-ចំពោះដីកាសម្រេចលើកចោលពាក្យសុំដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ អាចប្តឹងជំទាស់បាន ។

៤-បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៧១ (វិធីដាក់ប្រាតិភោគ និង ការប្តូរប្រាតិភោគ) និង មាត្រា ៧២

(សិទ្ធិរបស់អ្នកដែលទទួលការផ្តល់ប្រាតិភោគ) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផង ដែរ ចំពោះការដាក់ប្រាក់ធានាដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ។

មាត្រា ៥៦២._ ការអនុញ្ញាតឱ្យនាវាធ្វើដំណើរ

១-នៅក្នុងករណីដែលទទួលស្គាល់ថា មានភាពចាំបាច់សម្រាប់អាជីវកម្ម និង មូល ហេតុសមរម្យផ្សេងទៀត បើមានការយល់ព្រមពីម្ចាស់បំណុលនីមួយៗ និង អ្នកស្នើសុំទិញ ក្នុងតម្លៃអតិបរមា ឬ អ្នកទិញ តុលាការអនុវត្តអាចអនុញ្ញាតឱ្យនាវានោះធ្វើដំណើរបាន តាម ពាក្យសុំរបស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ។

២-ចំពោះដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើ នេះ អាចប្តឹងជំទាស់បាន ។

៣-ដីកាសម្រេចដែលយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះមិនមានអានុ-ភាព បើមិនទាន់ចូលជាស្ថាពរ ។

មាត្រា ៥៦៣._ ការផ្ទេររឿងក្តី

ក្នុងករណីដែលនាវាដែលត្រូវបានចេញដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើមការលក់ដោយបង្ខំ បែរជាស្ថិតនៅទីកន្លែងផ្សេង ក្រៅពីតំបន់ដែលមានសមត្ថកិច្ច តុលាការអនុវត្តអាចផ្ទេររឿង ក្តីនោះទៅសាលាដំបូងដែលមានសមត្ថកិច្ចលើទីកន្លែងដែលនាវានោះស្ថិតនៅ បាន ។

មាត្រា ៥៦៤._ ការលុបចោលនីតិវិធីលក់ដោយបង្ខំ នៅក្នុងករណីដែលពុំអាចដកហូត យកលិខិតបញ្ជាក់សញ្ជាតិនាវា ជាអាទិ៍

បើអាជ្ញាសាលាពុំអាចដកហូតយកលិខិតបញ្ជាក់សញ្ជាតិនាវា ជាអាទិ៍ នៅក្នុងអំឡុង ពេល ២ (ពីរ) សប្តាហ៍ គិតចាប់ពីថ្ងៃដែលបានចេញដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើមការលក់ដោយ បង្ខំបានទេ តុលាការអនុវត្តត្រូវលុបចោលនូវនីតិវិធីលក់ដោយបង្ខំនោះ ។

មាត្រា ៥៦៥._ ការលុបចោលនីតិវិធីលក់ដោយបង្ខំ ដោយការវិនាសបាត់បង់នាវា ជាអាទិ៍

បើស្ថានភាពដែលបណ្តាលឱ្យរាំងស្ទះក្នុងការផ្ទេរនាវាដោយការលក់ មានពិតប្រាកដ ដោយសារនាវានោះត្រូវបានវិនាសបាត់បង់ ឬ ដោយមូលហេតុផ្សេងទៀត តុលាការអនុវត្ត ត្រូវលុបចោលនីតិវិធីលក់ដោយបង្ខំនោះ ។

មាត្រា ៤៦៦.– ការផ្អាកផ្អាក់ឱ្យលុបការចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូស

១-បើពាក្យសុំលក់ដោយបង្ខំត្រូវបានដកចេញ ឬ បើអានុភាពនៃដីកាសម្រេចលុបចោលនីតិវិធីលក់ដោយបង្ខំ បានកើតឡើង ក្រឡាបញ្ជីត្រូវផ្អាកផ្អាក់ឱ្យស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ចលុបការចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូស ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងដីកាសម្រេចចាប់ផ្ដើមនោះ ។

២-សោហ៊ុយចាំបាច់សម្រាប់ការផ្អាកផ្អាក់ដែលយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ជាបន្ទុករបស់ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តដែលបានដកពាក្យសុំចេញ ឬ ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តដែលបានទទួលដីកាសម្រេចលុបចោលនោះ ។

មាត្រា ៤៦៧.– ការវាយតម្លៃ

១-តុលាការអនុវត្ត អាចជ្រើសតាំងអ្នកវាយតម្លៃ និង បង្គាប់ឱ្យវាយតម្លៃនាវា បាន ។

២-ដើម្បីសុំជំនួយពីអាជ្ញាសាលាយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៣៣៨ (ការធានាក្នុងការបំពេញមុខនាទីរបស់អាជ្ញាសាលា ជាអាទិ៍) នៃក្រមនេះ អ្នកវាយតម្លៃត្រូវទទួលការអនុញ្ញាតពីតុលាការអនុវត្ត ។

៣-នៅពេលស្រាវជ្រាវដើម្បីវាយតម្លៃ អ្នកវាយតម្លៃអាចចូលទៅក្នុងនាវា ឬ អាចសួរសំណួរ ឬ ទាមទារឱ្យបង្ហាញឯកសារចំពោះកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ឬ តតិយជនដែលកាន់កាប់នាវានោះ បាន ។

៤-បើមានភាពចាំបាច់ អាជ្ញាសាលាដែលត្រូវបានសុំជំនួយពីអ្នកវាយតម្លៃ តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៣៣៨ (ការធានាក្នុងការបំពេញមុខនាទីរបស់អាជ្ញាសាលា ជាអាទិ៍) នៃក្រមនេះ អាចធ្វើការចាត់ចែងចាំបាច់ដើម្បីបើកទ្វារដែលបិទបាន នៅក្នុងករណីដែលអ្នកវាយតម្លៃចូលទៅក្នុងនាវា ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៣ ខាងលើនេះ ។

មាត្រា ៤៦៨.– ដីកាសម្រេចកំណត់តម្លៃលក់អប្បបរមា ជាអាទិ៍

១-បើមានការវាយតម្លៃដោយអ្នកវាយតម្លៃ តុលាការអនុវត្តត្រូវកំណត់តម្លៃលក់អប្បបរមា ដោយផ្អែកលើការវាយតម្លៃនោះ ។

២-បើយល់ឃើញថាចាំបាច់ តុលាការអនុវត្ត អាចផ្លាស់ប្តូរតម្លៃលក់អប្បបរមាបាន ។

៣-បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៤៣៥ (វិធានការក្នុងករណីដែលមានការបារម្ភថាគ្មានសំណល់)

នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះការអនុវត្តចំពោះនាវា ។

មាត្រា ៤៦៩.- វិធីលក់ ជាអាទិ៍

១-ការលក់នាវា ក្រៅអំពីវិធីលក់ឡាយឡុងដោយស្រោមសំបុត្រ ឬ ដោយផ្ទាល់មាត់ ត្រូវអនុវត្តតាមវិធីដែលកំណត់ដោយតុលាការអនុវត្ត ។

២-ប្រសិនបើលក់តាមវិធីលក់ឡាយឡុងដោយស្រោមសំបុត្រ ឬ ដោយផ្ទាល់មាត់ តុលាការអនុវត្តត្រូវកំណត់ថ្ងៃ ពេលវេលា និង ទីកន្លែងលក់ ហើយត្រូវឱ្យអាជ្ញាសាលាអនុ-វត្តការលក់នោះ ។

៣-ក្នុងករណីដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ ក្រឡាបញ្ជីត្រូវផ្សាយជាសាធារណៈនូវសញ្ញាណនាវាដែលត្រូវលក់ តម្លៃលក់អប្បបរមា ព្រមទាំងថ្ងៃ ពេលវេលា និង ទីកន្លែងលក់ ។

៤-បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៣៩៦ (ការរក្សាសណ្តាប់ធ្នាប់នៅកន្លែងលក់) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះករណីដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ ។

មាត្រា ៤៧០.- ការធានាលើសំណើទិញ

១-ជនដែលបម្រុងនឹងធ្វើសំណើទិញនាវា ត្រូវដាក់ប្រាក់ធានាដែលស្មើនឹង ១ ភាគ ១០ (មួយភាគដប់) នៃតម្លៃលក់អប្បបរមា ។ ប៉ុន្តែ បើយល់ឃើញថាសមរម្យ តុលាការអនុវត្ត អាចកំណត់ចំនួនប្រាក់ធានាលើសពី ១ ភាគ ១០ (មួយភាគដប់) នៃតម្លៃលក់អប្បបរមា នោះបាន ។

២-ប្រសិនបើមានសំណើទិញពីបុគ្គល ក្រៅពីអ្នកស្នើសុំទិញក្នុងតម្លៃអតិបរមា តុលា-ការអនុវត្តត្រូវសងប្រាក់ធានាដែលត្រូវបានដាក់ តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ភ្លាម ក្រោយពេលបញ្ចប់ការលក់ដែលធ្វើឡើង ដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៤៦៩ (វិធីលក់ ជាអាទិ៍) នៃក្រមនេះ ។

មាត្រា ៤៧១.- ការហាមឃាត់មិនឱ្យកូនបំណុលនៃការអនុវត្តធ្វើសំណើទិញ

កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ពុំអាចធ្វើសំណើទិញបានទេ ។

មាត្រា ៤៧២.- កាលបរិច្ឆេទដើម្បីចេញដីកាសម្រេចការលក់

១-តុលាការអនុវត្តត្រូវបើកកាលបរិច្ឆេទដើម្បីចេញដីកាសម្រេចការលក់ ហើយត្រូវប្រកាសអំពីការអនុញ្ញាត ឬ មិនអនុញ្ញាតឱ្យលក់ ។

២-នៅពេលបានកំណត់កាលបរិច្ឆេទដើម្បីចេញដីកាសម្រេចការលក់ តុលាការអនុវត្តត្រូវជូនដំណឹងអំពីកាលបរិច្ឆេទនោះ ទៅជនដែលពាក់ព័ន្ធនឹងផលប្រយោជន៍ ។

មាត្រា ៤៧៣.- ការថ្លែងយោបល់អំពីការអនុញ្ញាត ឬ មិនអនុញ្ញាតឱ្យលក់

បុគ្គលដែលមានការពាក់ព័ន្ធនឹងផលប្រយោជន៍ ចំពោះការអនុញ្ញាត ឬ មិនអនុញ្ញាតឱ្យលក់នាវា អាចធ្វើសេចក្តីថ្លែងយោបល់អំពីហេតុដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុចនីមួយៗនៃកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៤៧៤ (ការអនុញ្ញាត ឬ មិនអនុញ្ញាតឱ្យលក់) នៃក្រមនេះ ហើយដែលបណ្តាលឱ្យមានឥទ្ធិពលដល់សិទ្ធិរបស់ខ្លួន នៅក្នុងកាលបរិច្ឆេទនៃដីកាសម្រេចការលក់ ។

មាត្រា ៤៧៤.- ការអនុញ្ញាត ឬ មិនអនុញ្ញាតឱ្យលក់

១-លើកលែងតែក្នុងករណីដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ ខាងក្រោមនេះ តុលាការអនុវត្តត្រូវចេញដីកាសម្រេចអនុញ្ញាតឱ្យលក់ ។

២-តុលាការអនុវត្តត្រូវចេញដីកាសម្រេចមិនអនុញ្ញាតឱ្យលក់ បើទទួលស្គាល់ថាមានហេតុដូចកំណត់ក្នុងចំណុចខាងក្រោមនេះ :

ក-មិនត្រូវចាប់ផ្តើម ឬ បន្តនីតិវិធីនៃការលក់ដោយបង្ខំ ។

ខ-អ្នកស្នើសុំទិញក្នុងតម្លៃអតិបរមា ពុំមានលក្ខណសម្បត្តិ ឬ សមត្ថភាពដើម្បីទិញនាវា ឬ អ្នកតំណាងរបស់អ្នកស្នើសុំទិញក្នុងតម្លៃអតិបរមា ពុំមានសិទ្ធិនោះ ។

គ-មានសេចក្តីស្នើសុំកុំឱ្យអនុញ្ញាតការលក់ ដែលយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៤៧៦ (ការស្នើសុំកុំឱ្យអនុញ្ញាតការលក់ ជាអាទិ៍ ក្នុងករណីដែលនាវាត្រូវបានខូចខាត) នៃក្រមនេះ ។

ឃ-មានកំហុសធ្ងន់ធ្ងរនៅក្នុងនីតិវិធីនៃដីកាសម្រេចកំណត់តម្លៃលក់អប្បបរមា ។

ង-មានកំហុសធ្ងន់ធ្ងរនៅក្នុងនីតិវិធីនៃការលក់ ។

មាត្រា ៤៧៥.– បណ្ដឹងជំទាស់ចំពោះដីកាសម្រេចអនុញ្ញាត ឬ មិនអនុញ្ញាតឱ្យលក់

១-ចំពោះដីកាសម្រេចអនុញ្ញាត ឬ មិនអនុញ្ញាតឱ្យលក់ ជនដែលពាក់ព័ន្ធនឹងផលប្រយោជន៍ អាចប្ដឹងជំទាស់បាន លុះត្រាតែក្នុងករណីដែលដីកាសម្រេចនោះបណ្ដាលឱ្យប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិរបស់ខ្លួន ។

២-បណ្ដឹងជំទាស់ចំពោះដីកាសម្រេចអនុញ្ញាតឱ្យលក់ ត្រូវយកហេតុដូចបានកំណត់ក្នុងចំណុចនីមួយៗ នៃកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៤៧៤ (ការអនុញ្ញាត ឬ មិនអនុញ្ញាតឱ្យលក់) នៃក្រមនេះ ឬ ហេតុដែលមានកំហុសធ្ងន់ធ្ងរ នៅក្នុងនីតិវិធីនៃដីកាសម្រេចអនុញ្ញាតឱ្យលក់នោះ មកធ្វើជាមូលហេតុ ។

៣-បើទទួលស្គាល់ថាចាំបាច់ តុលាការនៃបណ្ដឹងជំទាស់ អាចកំណត់ភាគីម្ខាងទៀតនៃម្ចាស់បណ្ដឹងជំទាស់បាន ។

៤-ដីកាសម្រេចអនុញ្ញាត ឬ មិនអនុញ្ញាតឱ្យលក់នេះ ពុំមានអានុភាពឡើយ បើមិនទាន់ចូលជាស្ថាពរ ។

មាត្រា ៤៧៦.– ការស្នើសុំកុំឱ្យអនុញ្ញាតការលក់ ជាអាទិ៍ ក្នុងករណីដែលនាវាត្រូវបានខូចខាត

១-ក្នុងករណីដែលនាវាត្រូវបានទទួលការខូចខាតធ្ងន់ធ្ងរ ដោយសារគ្រោះធម្មជាតិ ឬ ដោយសារមូលហេតុផ្សេងទៀតដែលមិនមែនជាបន្ទុករបស់ខ្លួន ដែលបានកើតឡើងនៅក្រោយពេលធ្វើសំណើទិញ អ្នកស្នើសុំទិញក្នុងតម្លៃអតិបរមា ឬ អ្នកទិញអាចស្នើសុំទៅតុលាការអនុវត្ត កុំឱ្យអនុញ្ញាតការលក់ ប្រសិនបើនៅមុនពេលចេញដីកាសម្រេចអនុញ្ញាតឱ្យលក់ ឬ បើនៅក្រោយពេលដែលបានចេញដីកាសម្រេចអនុញ្ញាតឱ្យលក់ហើយ អាចដាក់ពាក្យសុំឱ្យលុបចោលដីកាសម្រេចនោះ ទៅតុលាការអនុវត្ត នៅមុនពេលដែលខ្លួនបង់ប្រាក់បាន ។

២-ចំពោះដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំឱ្យលុបចោលដីកាសម្រេចអនុញ្ញាតឱ្យលក់ តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ អាចប្ដឹងជំទាស់បាន ។

៣-ដីកាសម្រេចលុបចោលដីកាសម្រេចអនុញ្ញាតឱ្យលក់ តាមពាក្យសុំដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ពុំមានអានុភាពឡើយ បើមិនទាន់ចូលជាស្ថាពរ ។

មាត្រា ៤៧៧.- ការដកពាក្យសុំការលក់ដោយបង្ខំ នៅក្រោយពេលមានសំណើទិញ

ដើម្បីដកពាក្យសុំការលក់ដោយបង្ខំ នៅក្រោយពេលដែលមានសំណើទិញហើយ ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត ត្រូវទទួលការយល់ព្រមពីសំណាក់អ្នកស្នើសុំទិញក្នុងតម្លៃអតិបរមា ឬ អ្នកទិញ ។

មាត្រា ៤៧៨.- កំណត់ពេលបង់ថ្លៃលក់

បើដីកាសម្រេចអនុញ្ញាតឱ្យលក់ ចូលជាស្ថាពរ តុលាការអនុវត្តត្រូវកំណត់ពេលត្រូវបង់ថ្លៃលក់ ហើយជូនដំណឹងទៅឱ្យអ្នកទិញ ។

មាត្រា ៤៧៩.- ការបង់ថ្លៃលក់

១-អ្នកទិញត្រូវបង់ថ្លៃលក់ទៅតុលាការអនុវត្ត មុនពេលកំណត់ដែលតុលាការអនុវត្តបានកំណត់ តាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៤៧៨ (កំណត់ពេលបង់ថ្លៃលក់) នៃក្រមនេះ ។

២-ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលអ្នកទិញបានដាក់ដើម្បីធានាលើការស្នើសុំទិញ ត្រូវគិតបញ្ចូលក្នុងថ្លៃលក់ ។

មាត្រា ៤៨០.- ពេលដែលទទួលកម្មសិទ្ធិលើនាវា

អ្នកទិញ ទទួលបាននូវកម្មសិទ្ធិលើនាវា នៅពេលដែលបានបង់ថ្លៃលក់ហើយ ។

មាត្រា ៤៨១.- អានុភាពនៃការមិនបង់ថ្លៃលក់

១-បើអ្នកទិញមិនបានបង់ថ្លៃលក់ទេ ដីកាសម្រេចអនុញ្ញាតឱ្យលក់នោះ នឹងបាត់បង់អានុភាព ។ ក្នុងករណីនេះ អ្នកទិញមិនអាចទាមទារឱ្យសងប្រាក់ដែលបានដាក់ តាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៤៧០ (ការធានាលើសំណើទិញ) នៃក្រមនេះ បានទេ ។

២-ក្នុងករណីដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ តុលាការអនុវត្តត្រូវលក់ ដោយបង្ខំសាជាថ្មី ។

៣-ក្នុងការលក់ដោយបង្ខំតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ អ្នកទិញដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ មិនអាចធ្វើសំណើទិញបានឡើយ ។

មាត្រា ៤៨២.- ការផ្ទុកផ្តាក់ឱ្យចុះបញ្ជី ដោយការបង់ថ្លៃលក់

១-ប្រសិនបើអ្នកទិញបានបង់ថ្លៃលក់ហើយ ក្រឡាបញ្ជីត្រូវផ្ទុកផ្តាក់ឱ្យស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ចចុះបញ្ជី និង លុបការចុះបញ្ជីនូវចំណុចដូចកំណត់ខាងក្រោមនេះ :

ក-ការចុះបញ្ជី អំពីការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិដែលអ្នកទិញបានធ្វើលទ្ធកម្ម ។

ខ-ការលុបការចុះបញ្ជី អំពីការរឹបអូស ឬ ការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ។

២-ដើម្បីផ្ទុកផ្តាក់ តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ក្រឡាបញ្ជីត្រូវភ្ជាប់ឯកសារចម្លងយថាភូតនៃដីកាសម្រេចអនុញ្ញាតឱ្យលក់ ជាមួយនឹងលិខិតផ្ទុកផ្តាក់នោះ ។

៣-សោហ៊ុយចាំបាច់ដើម្បីផ្ទុកផ្តាក់ តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ជាបន្ទុករបស់អ្នកទិញ ។

មាត្រា ៤៨៣.- ដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យប្រគល់នាវា

១-តុលាការអនុវត្តអាចចេញដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ឬ អ្នកកាន់កាប់នាវា ប្រគល់នាវានោះទៅឱ្យអ្នកទិញ តាមពាក្យសុំរបស់អ្នកទិញដែលបានបង់ថ្លៃលក់ហើយបាន ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះជនដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់ថា កាន់កាប់ដោយផ្អែកលើមូលហេតុគតិយុត្តនៃសិទ្ធិ ដែលអាចតតាំងជាមួយនឹងអ្នកទិញ នៅលើសំណុំរឿងក្តីបាន ។

២-បើហួសអំឡុងពេល ៦ (ប្រាំមួយ) ខែ គិតចាប់ពីថ្ងៃដែលអ្នកទិញបានបង់ថ្លៃលក់ហើយ អ្នកទិញនោះពុំអាចដាក់ពាក្យសុំ តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះបានទេ ។

៣-ក្នុងករណីដែលបានចេញដីកាសម្រេចចំពោះអ្នកកាន់កាប់ ក្រៅពីកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ តុលាការអនុវត្តត្រូវសួរជននោះ ។

៤-ចំពោះដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ អាចប្តឹងជំទាស់បាន ។

៥-ដីកាសម្រេចដែលយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ពុំមានអានុភាពឡើយ បើមិនទាន់ចូលជាស្ថាពរ ។

មាត្រា ៤៨៤.– ថ្លៃលក់

ប្រាក់ដែលកំណត់ដូចខាងក្រោមនេះ ត្រូវចាត់ជាថ្លៃលក់សម្រាប់ការចែកចំណែក ៖

ក-ថ្លៃលក់នាវា ។

ខ-ប្រាក់ដែលអ្នកទិញពុំអាចទាមទារឱ្យសងមកវិញបាន តាមបញ្ញត្តិនៃវាក្យខណ្ឌទី ២ កថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៤៨១ (អានុភាពនៃការមិនបង់ថ្លៃលក់) នៃក្រមនេះ ។

មាត្រា ៤៨៥.– ការទាមទារឱ្យចែកចំណែក

១-បុគ្គលដែលកំណត់ដូចខាងក្រោមនេះ អាចទាមទារឱ្យចែកចំណែកបាន ៖

ក-ម្ចាស់បំណុលដែលមានឯកសារចម្លងយថាភូតនៃលិខិតអនុវត្ត ដែលអាចអនុវត្តដោយបង្ខំបាន តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៣៥៤ (ភាពចាំបាច់នៃរូបមន្តអនុវត្ត និង ស្ថាប័នផ្តល់រូបមន្តអនុវត្ត) នៃក្រមនេះ ។

ខ-ម្ចាស់បំណុលដែលបានចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន នៅក្រោយពេលចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូស ដោយផ្អែកលើដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើមលក់ដោយបង្ខំ ។

គ-ម្ចាស់បំណុលដែលបានអនុវត្តការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន យោងតាមវិធីដកហូតយកលិខិតបញ្ជាក់សញ្ជាតិនាវា ជាអាទិ៍ ។

ឃ-បុគ្គលដែលបញ្ជាក់ដោយឯកសារអំពីឯកសិទ្ធិទូទៅ ឬឯកសិទ្ធិលើនាវា ។

២-ចំពោះដីកាសម្រេចលើកចោលការទាមទារឱ្យចែកចំណែកនេះ អាចប្តឹងជំទាស់បាន ។

មាត្រា ៤៨៦.– វិសាលភាពនៃម្ចាស់បំណុលដែលត្រូវទទួលចំណែក

ម្ចាស់បំណុលដែលត្រូវទទួលចំណែកថ្លៃលក់ គឺជាបុគ្គលដែលកំណត់ដូចខាងក្រោមនេះ ៖

ក-ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត ។

ខ-ម្ចាស់បំណុលដែលបានទាមទារឱ្យចែកចំណែក រហូតដល់កំណត់ពេលចុងក្រោយនៃការទាមទារឱ្យចែកចំណែក ។

គ-ម្ចាស់បំណុលដែលបានចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន នៅមុនការ

ចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូស ដោយផ្អែកលើដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើមការលក់ដោយបង្ខំ ។

ផ្នែកទី ៦
នីតិវិធីចែកចំណែកដោយតុលាការ

មាត្រា ៤៨៧.- តុលាការដែលត្រូវអនុវត្តការចែកចំណែក

តុលាការដែលត្រូវអនុវត្តការចែកចំណែក គឺសាលាដំបូងដែលអាជ្ញាសាលាស្ថិតនៅចំពោះការអនុវត្តដោយបង្ខំ ចំពោះចលនវត្ថុ ឬ តុលាការអនុវត្ត ចំពោះករណីផ្សេងទៀត ។

មាត្រា ៤៨៨.- ការរៀបចំការចែកចំណែក

១-បើមានមូលហេតុដែលចែងនៅចំណុចនីមួយៗខាងក្រោម តុលាការដែលត្រូវចែកចំណែកត្រូវកំណត់កាលបរិច្ឆេទនៃការចែកចំណែក ហើយផ្តល់ដំណឹងអំពីពេលវេលា និង ទីកន្លែងនោះ ទៅម្ចាស់បំណុលដែលត្រូវទទួលការចែកចំណែក និង កូនបំណុល:

ក-ក្នុងការអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះចលនវត្ថុ ពេលដែលមូលហេតុនៃការផ្ញើប្រាក់បានរលត់ ក្នុងករណីដែលមានការជូនដំណឹង តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៤០០ (ការផ្ញើប្រាក់ទុកនៅតុលាការដោយអាជ្ញាសាលា) ឬ ពេលដែលមានការជូនដំណឹងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៤០១ (ការជូនដំណឹងទៅសាលាដំបូង) នៃក្រមនេះ ។

ខ-ក្នុងការអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះសិទ្ធិលើបំណុល និង សិទ្ធិលើទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងទៀត ពេលដែលបានធ្វើការផ្ញើប្រាក់ តាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៤១២ (បណ្តឹងទាមទារប្រមូលបំណុល) ឬ ពេលដែលបានធ្វើការលក់ ដោយដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យលក់ តាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៤១៣ (ដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យលក់) ឬ ពេលដែលប្រាក់ដែលបានមកពីការលក់ ត្រូវបានប្រគល់ តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៤១៤ (ការអនុវត្តដីកាសម្រេចរឹបអូសសិទ្ធិទាមទារឱ្យប្រគល់ចលនវត្ថុ) នៃក្រមនេះ ។

គ-ក្នុងការអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះអចលនវត្ថុ ពេលដែលមានការបង់ថ្លៃលក់តាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៤៤៧ (ការបង់ថ្លៃលក់) ឬ ពេលដែលដីកាសម្រេចអនុញ្ញាតឱ្យលក់បានចូលជាស្ថាពរ នៅក្នុងករណីដែលមានការស្នើសុំ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃវាក្យខណ្ឌទី ១ កថាខណ្ឌទី ៣ មាត្រា ៤៤៧ (ការបង់ថ្លៃលក់) នៃក្រមនេះ ។

ឃ-ក្នុងការអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះនាវា ពេលដែលមានការបង់ថ្លៃលក់ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៤៧៩ (ការបង់ថ្លៃលក់) នៃក្រមនេះ ។

២-នៅពេលដែលកាលបរិច្ឆេទនៃការចែកចំណែកត្រូវបានកំណត់ហើយ ក្រឡាបញ្ជីត្រូវដាស់តឿនម្ចាស់បំណុលម្នាក់ៗ ឱ្យផ្ដល់លិខិតគណនាអំពីប្រាក់ដើមនៃសិទ្ធិលើបំណុល ការប្រាក់ រហូតដល់កាលបរិច្ឆេទនៃការចែកចំណែក និង សោហ៊ុយសម្រាប់ការអនុវត្ត ទៅតុលាការដែលត្រូវចែកចំណែក ក្នុងអំឡុងពេល ១ (មួយ) សប្ដាហ៍ ។

មាត្រា ៤៨៩.– ការអនុវត្តការចែកចំណែក

១-ចំពោះករណីដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៤៨៨ (ការរៀបចំការចែកចំណែក) នៃក្រមនេះ តុលាការដែលត្រូវអនុវត្តការចែកចំណែក ត្រូវធ្វើការបែងចែក ដោយផ្អែកលើតារាងចែកចំណែក ។ ប៉ុន្តែ ក្នុងករណីដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ ខាងក្រោមនេះ មិនចាំបាច់ផ្អែកលើតារាងចែកចំណែកឡើយ ។

២-ក្នុងករណីដែលម្ចាស់បំណុលមានតែម្នាក់ ឬ ក្នុងករណីដែលម្ចាស់បំណុលមានច្រើននាក់ ហើយទឹកប្រាក់ដែលត្រូវបំពេញការចែកចំណែកនោះ អាចសងសព្វគ្រប់ចំពោះសិទ្ធិលើបំណុលរបស់ម្ចាស់បំណុលនីមួយៗ ព្រមទាំងសោហ៊ុយសម្រាប់ការអនុវត្ត តុលាការដែលត្រូវអនុវត្តការចែកចំណែក ត្រូវចែកទៅម្ចាស់បំណុលគ្រប់រូប ហើយផ្ដល់ទឹកប្រាក់ដែលសេសសល់ ទៅកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ។

៣-ក្នុងករណីដែលមានការផ្ដល់នូវលិខិតដែលបានកំណត់ពីចំណុច ក ដល់ចំណុច ឆ នៃកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៣៧០ (ការផ្អាក និង ការលុបចោលការអនុវត្តដោយបង្ខំ) នៃក្រមនេះ ក្រោយពេលត្រូវចាប់ផ្ដើមអនុវត្តការចែកចំណែក បើមានម្ចាស់បំណុលដែលត្រូវទទួលចំណែកផ្សេងពីម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត តុលាការដែលត្រូវអនុវត្តការចែកចំណែក ត្រូវចែកចំណែកឱ្យម្ចាស់បំណុលនោះ ។

៤-ក្នុងករណីដែលមានការផ្ដល់នូវលិខិតដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុច ក និង ចំណុច ខ នៃកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៣៧០ (ការផ្អាក និង ការលុបចោលការអនុវត្តដោយបង្ខំ) នៃក្រមនេះ ក្រោយពេលត្រូវចាប់ផ្ដើមអនុវត្តការចែកចំណែក តុលាការដែលត្រូវអនុវត្តការចែកចំណែក ត្រូវធ្វើការចែកចំណែកផងដែរ ។

មាត្រា ៤៩០.- ការធ្វើតារាងចែកចំណែក

១-តុលាការដែលត្រូវអនុវត្តការចែកចំណែក ត្រូវធ្វើតារាងចែកចំណែក នៅកាលបរិច្ឆេទនៃការចែកចំណែកនោះ លើកលែងតែករណីដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៤៨៩ (ការអនុវត្តការចែកចំណែក) នៃក្រមនេះ ។

២-នៅកាលបរិច្ឆេទនៃការចែកចំណែក តុលាការត្រូវកោះហៅម្ចាស់បំណុលដែលបានកំណត់ខាងក្រោមនេះ និង កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត :

ក-ករណីអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះចលនវត្ថុ : ម្ចាស់បំណុលដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៣៩៨ (វិសាលភាពនៃម្ចាស់បំណុលដែលត្រូវទទួលចំណែកជាប្រាក់) នៃក្រមនេះ ។

ខ-ករណីអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះសិទ្ធិលើបំណុល និង សិទ្ធិលើទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងទៀត : ម្ចាស់បំណុលដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៤១៥ (វិសាលភាពនៃម្ចាស់បំណុលដែលត្រូវទទួលចំណែក) នៃក្រមនេះ ។

គ-ករណីអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះអចលនវត្ថុ : ម្ចាស់បំណុលដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៤៥៣ (វិសាលភាពនៃម្ចាស់បំណុលដែលត្រូវទទួលចំណែក) នៃក្រមនេះ ។

ឃ-ករណីអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះនាវា : ម្ចាស់បំណុលដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៤៨៦ (វិសាលភាពនៃម្ចាស់បំណុលដែលត្រូវទទួលចំណែក) នៃក្រមនេះ ។

៣-ពាក់ព័ន្ធនឹងការធ្វើតារាងចែកចំណែក តុលាការអាចសួរម្ចាស់បំណុល និង កូនបំណុលនៃការអនុវត្តដែលបង្ហាញខ្លួន ហើយអាចធ្វើការពិនិត្យភស្តុតាងជាឯកសារដែលអាចធ្វើការពិនិត្យភ្លាមៗបាន នៅកាលបរិច្ឆេទនៃការចែកចំណែក ។

៤-នៅលើតារាងចែកចំណែក ទន្ទឹមគ្នានឹងចំនួនទឹកប្រាក់ខាងក្រោមនេះ តុលាការត្រូវសរសេរអំពីចំនួនប្រាក់ដើម ការប្រាក់ សិទ្ធិលើបំណុលបន្ទាប់បន្សំផ្សេងៗនៃសិទ្ធិលើបំណុល សោហ៊ុយសម្រាប់ការអនុវត្ត និង លំដាប់និងចំនួនទឹកប្រាក់នៃការចែកចំណែក :

ក-ករណីអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះចលនវត្ថុ : ចំនួនទឹកប្រាក់បានមកពីការលក់វត្ថុ ដែលត្រូវបានរឹបអូស និង ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលត្រូវបានរឹបអូស ។

ខ-ករណីអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះសិទ្ធិលើបំណុល និង សិទ្ធិលើទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងទៀត : ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលត្រូវអនុវត្តការចែកចំណែក ។

គ-ករណីអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះអចលនវត្ថុ ៖ ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលបានមកពីការលក់ ។

ឃ-ករណីអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះនាវា ៖ ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលបានមកពីការលក់ ។

៥-លំដាប់ និង ចំនួនទឹកប្រាក់នៃការចែកចំណែក ដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ៤ ខាងលើនេះ ត្រូវសរសេរតាមការព្រមព្រៀង ក្នុងករណីដែលកិច្ចព្រមព្រៀងបានសម្រេចឡើងរវាងម្ចាស់បំណុលគ្រប់រូប នៅកាលបរិច្ឆេទនៃការចែកចំណែក ឯក្នុងករណីផ្សេងទៀតត្រូវសរសេរតាមបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ច្បាប់ដែលទាក់ទងនឹងពាណិជ្ជកម្ម ឬ ច្បាប់ផ្សេងទៀត ។

៦-ពាក់ព័ន្ធនឹងការចែកចំណែក សិទ្ធិលើបំណុលដែលពេលកំណត់ពិតប្រាកដពុំទាន់ឈានចូលមកដល់ ត្រូវចាត់ទុកថា ពេលកំណត់សងបានចូលមកដល់ ។

មាត្រា ៥៩១.– ការតវ៉ាចំពោះការសរសេរលើតារាងចែកចំណែក

១-ម្ចាស់បំណុល និង កូនបំណុលនៃការអនុវត្តដែលមានឧបាស្រ័យ ចំពោះសិទ្ធិលើបំណុល ឬ ចំនួនប្រាក់ចំណែក របស់ម្ចាស់បំណុលម្នាក់ៗដែលត្រូវបានសរសេរលើតារាងចែកចំណែក អាចថ្លែងសេចក្តីតវ៉ាបាន នៅកាលបរិច្ឆេទនៃការចែកចំណែក ។

២-តុលាការដែលត្រូវអនុវត្តការចែកចំណែក ត្រូវធ្វើការចែកចំណែកតែផ្នែកដែលគ្មានការតវ៉ាចំពោះការសរសេរលើតារាងចែកចំណែក ។

៣-ជាលទ្ធផលនៃការអនុវត្តការចែកចំណែក បើម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត ឬ ម្ចាស់បំណុលដែលបានទាមទារចំណែក ដោយផ្អែកលើឯកសារចម្លងយថាភូតនៃលិខិតអនុវត្តដែលមានអានុភាពអនុវត្ត បានទទួលនូវចំណែកគ្រប់ចំនួននៃសិទ្ធិលើបំណុល នោះកូនបំណុលនៃការអនុវត្តអាចទាមទារឱ្យក្រឡាបញ្ជីប្រគល់នូវឯកសារចម្លងយថាភូតនៃលិខិតអនុវត្ត ដែលមានអានុភាពអនុវត្តដែលម្ចាស់បំណុលនោះបានផ្តល់ ។

៤-លើកលែងតែករណីដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ៣ កាលដែលរឿងក្តីបានបញ្ចប់ហើយ ម្ចាស់បំណុលដែលបានកំណត់នៅកថាខណ្ឌទី ៣ នោះ អាចទាមទារឱ្យក្រឡាបញ្ជីប្រគល់នូវឯកសារចម្លងយថាភូតនៃលិខិតអនុវត្ត ដែលមានអានុភាពអនុវត្តបាន ។ ប៉ុន្តែ ប្រសិនបើម្ចាស់បំណុលនោះជាជនដែលបានទទួលចំណែកនៃសិទ្ធិលើបំណុលតែមួយ

ផ្នែក ក្រឡាបញ្ជីត្រូវប្រគល់នូវឯកសារចម្លងយថាភូតនៃលិខិតអនុវត្ត ដោយចារនូវចំនួននៃចំណែកដែលម្ចាស់បំណុលនោះ បានទទួលលើឯកសារនោះ ។

មាត្រា ៩៩២.- បណ្ដឹងតវ៉ារបស់ម្ចាស់បំណុលដែលបានថ្លែងសេចក្ដីតវ៉ាចំពោះការសរសេរលើតារាងចែកចំណែក

១-ម្ចាស់បំណុលដែលបានថ្លែងសេចក្ដីតវ៉ាចំពោះការសរសេរលើតារាងចែកចំណែក ត្រូវដាក់ពាក្យបណ្ដឹងតវ៉ា ចំពោះការសរសេរលើតារាងចែកចំណែក ដោយយកម្ចាស់បំណុលដែលជាភាគីម្ខាងទៀតនៃការស្នើសុំតវ៉ាជាចុងចម្លើយ ។

២-បណ្ដឹងដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់តុលាការដែលត្រូវអនុវត្តការចែកចំណែក ។

៣-បើម្ចាស់បំណុលដែលបានថ្លែងសេចក្ដីតវ៉ាចំពោះការសរសេរលើតារាងចែកចំណែកមិនបញ្ជាក់ថា ខ្លួនបានដាក់ពាក្យបណ្ដឹងដែលបានកំណត់នៅកថាខណ្ឌទី ១ ទៅតុលាការ ក្នុងអំឡុងពេល ១ (មួយ) សប្ដាហ៍ ចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការចែកចំណែក ការតវ៉ាចំពោះការសរសេរលើតារាងចែកចំណែក ត្រូវចាត់ទុកថា បានដកវិញ ។

៤-ក្នុងសាលក្រមនៃបណ្ដឹងដែលបានកំណត់នៅកថាខណ្ឌទី ១ បើយល់ឃើញថាការតវ៉ាមានភាពត្រឹមត្រូវ តុលាការត្រូវធ្វើការផ្លាស់ប្ដូរតារាងចែកចំណែក ឬ លុបចោលតារាងចែកចំណែកដើម្បីធ្វើតារាងចែកចំណែកថ្មី ។

មាត្រា ៩៩៣.- បណ្ដឹងតវ៉ារបស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្តដែលបានថ្លែងសេចក្ដីតវ៉ាចំពោះការសរសេរលើតារាងចែកចំណែក

១-កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ដែលបានថ្លែងសេចក្ដីតវ៉ាចំពោះការសរសេរលើតារាងចែកចំណែក ចំពោះម្ចាស់បំណុលដែលមានឯកសារចម្លងយថាភូតនៃលិខិតអនុវត្តដែលមានអានុភាពអនុវត្ត ត្រូវដាក់ពាក្យបណ្ដឹងតវ៉ាចំពោះការទាមទារ ដោយយកម្ចាស់បំណុលដែលជាភាគីម្ខាងទៀតនៃការស្នើសុំតវ៉ាជាចុងចម្លើយ ។

២-កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ដែលបានថ្លែងសេចក្ដីតវ៉ាចំពោះការសរសេរលើតារាងចែកចំណែក ចំពោះម្ចាស់បំណុលដែលគ្មានឯកសារចម្លងយថាភូតនៃលិខិតអនុវត្តដែលមានអានុភាពអនុវត្ត ត្រូវដាក់ពាក្យបណ្ដឹងតវ៉ាចំពោះការសរសេរលើតារាងចែកចំណែក

ដោយយកម្ចាស់បំណុលដែលជាភាគីម្ខាងទៀតនៃការស្នើសុំតវ៉ាជាចុងចម្លើយ ។

៣-បណ្តឹងដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់តុលាការដែលត្រូវអនុវត្តការចែកចំណែក ។

៤-បើកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ដែលបានថ្លែងសេចក្តីតវ៉ាចំពោះការសរសេរលើតារាងចែកចំណែក មិនបញ្ជាក់ថា ខ្លួនបានដាក់ពាក្យបណ្តឹងដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ទៅតុលាការ ហើយមិនផ្តល់ឯកសារចម្លងយថាភូតនៃសេចក្តីសម្រេចបង្គាប់ឱ្យផ្អាកការអនុ-វត្តដែលទាក់ទងនឹងបណ្តឹងរបស់ខ្លួន ទៅតុលាការ ឬ មិនបញ្ជាក់ថា ខ្លួនបានដាក់ពាក្យបណ្តឹងដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ ទៅតុលាការ ក្នុងអំឡុងពេល ១ (មួយ) សប្តាហ៍ចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការចែកចំណែក ការតវ៉ាចំពោះការសរសេរលើតារាងចែកចំណែកត្រូវចាត់ទុកថា បានដកវិញ ។

៥-ក្នុងសាលក្រមនៃបណ្តឹងដែលបានកំណត់នៅកថាខណ្ឌទី ១ បើយល់ឃើញថាការតវ៉ាមានភាពត្រឹមត្រូវ តុលាការដែលត្រូវអនុវត្តការចែកចំណែកត្រូវធ្វើការផ្លាស់ប្តូរតារាងចែកចំណែក ឬ លុបចោលតារាងចែកចំណែកដើម្បីធ្វើតារាងចែកចំណែកថ្មី ។

មាត្រា ៤៩៤.- ការផ្អាកទុកចំនួនប្រាក់ចំណែក

១-ចំពោះសិទ្ធិលើបំណុលរបស់ម្ចាស់បំណុលដែលត្រូវទទួលចំណែក បើមានមូលហេតុដូចខាងក្រោមនេះ តុលាការដែលត្រូវអនុវត្តការចែកចំណែក ត្រូវផ្អាកទុកទឹកប្រាក់ដែលស្មើនឹងចំនួននៃចំណែកនោះ :

ក-សិទ្ធិលើបំណុលនោះភ្ជាប់ជាមួយនឹងល័ក្ខខ័ណ្ឌបង្អង់ ឬ ពេលកំណត់មិនពិតប្រាកដ ។

ខ-សិទ្ធិលើបំណុលនោះជាសិទ្ធិលើបំណុលរបស់ម្ចាស់បំណុលនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ។

គ-ឯកសារដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុច ក កថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៣៧០ (ការផ្អាក និង ការលុបចោលការអនុវត្តដោយបង្ខំ) នៃក្រមនេះ ត្រូវបានផ្តល់ ។

ឃ-ឯកសារចម្លងយថាភូតនៃសេចក្តីសម្រេចហាមឃាត់មួយរយៈនូវការអនុវត្តឯកសិទ្ធិ សិទ្ធិលើការបញ្ចាំ ឬ ហ៊ីប៉ូតែកដែលទាក់ទងនឹងសិទ្ធិលើបំណុលនោះ ត្រូវបានផ្តល់ ។

ង-ពាក្យបណ្ដឹងតវ៉ាចំពោះការសរសេរលើតារាងចែកចំណែក ត្រូវបានដាក់តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៤៩២ (បណ្ដឹងតវ៉ារបស់ម្ចាស់បំណុលដែលបានថ្លែងសេចក្ដីតវ៉ាចំពោះការសរសេរលើតារាងចែកចំណែក) ឬ កថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៤៩៣ (បណ្ដឹងតវ៉ារបស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្តដែលបានថ្លែងសេចក្ដីតវ៉ាចំពោះការសរសេរលើតារាងចែក ចំណែក) នៃក្រមនេះ ។

២-តុលាការដែលត្រូវអនុវត្តការចែកចំណែក ត្រូវផ្អាកទុកទឹកប្រាក់ដែលស្មើនឹងចំនួននៃចំណែករបស់ម្ចាស់បំណុលដែលពុំបានបង្ហាញខ្លួនចំពោះមុខតុលាការដើម្បីទទួលចំណែកនោះ ។

មាត្រា ៤៩៥.- ការអនុវត្តការចែកចំណែក ដោយការសម្រេចសិទ្ធិជាស្ថាពរ ជាអាទិ៍

១-ក្នុងករណីដែលការផ្អាកទុកត្រូវបានអនុវត្ត តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៤៩៤ (ការផ្អាកទុកចំនួនប្រាក់ចំណែក) នៃក្រមនេះ បើហេតុនៃការផ្អាកទុកនោះបានរលត់ តុលាការដែលត្រូវអនុវត្តការចែកចំណែក ត្រូវធ្វើការចែកចំណែកចំពោះប្រាក់ផ្អាកទុកនោះ ។

២-ក្នុងករណីដែលត្រូវអនុវត្តការចែកចំណែក តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ តុលាការដែលត្រូវអនុវត្តការចែកចំណែក ត្រូវធ្វើការផ្លាស់ប្ដូរតារាងចែកចំណែក ដើម្បីម្ចាស់បំណុលដែលមិនបានថ្លែងសេចក្ដីតវ៉ាចំពោះការសរសេរលើតារាងចែកចំណែកផងដែរ បើត្រូវនឹងចំណុចណាមួយខាងក្រោមនេះ :

ក-បើមិនអាចធ្វើការចែកចំណែកបាន ចំពោះម្ចាស់បំណុលដែលត្រូវបានផ្អាកទុកចំណែក ដោយមានហេតុដែលបានកំណត់ចាប់ពីចំណុច ក ដល់ចំណុច ឃ នៃកថាខណ្ឌ ទី ១ មាត្រា ៤៩៤ (ការផ្អាកទុកចំនួនប្រាក់ចំណែក) នៃក្រមនេះ ។

ខ-បើម្ចាស់បំណុលដែលត្រូវបានផ្អាកទុកចំណែក ដោយមានហេតុដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុច ង នៃកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៤៩៤ (ការផ្អាកទុកចំនួនប្រាក់ចំណែក) បានចាញ់ក្ដីក្នុងបណ្ដឹងតវ៉ាចំពោះការសរសេរលើតារាងចែកចំណែក ដែលកូនបំណុលនៃការអនុវត្តបានដាក់ពាក្យ តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៤៩៣ (បណ្ដឹងតវ៉ារបស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្តដែលបានថ្លែងសេចក្ដីតវ៉ាចំពោះការសរសេរលើតារាងចែកចំណែក) នៃក្រមនេះ ។

ជំពូកទី ៣
បទប្បញ្ញត្តិពិសេសស្តីពីការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ

ផ្នែកទី ១
បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ៤៩៦.- លិខិតអនុវត្តដើម្បីអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ

ទោះបីមានបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៣៥០ (លិខិតអនុវត្ត) នៃក្រមនេះក៏ដោយ ក៏ការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ ត្រូវធ្វើឡើង ដោយលិខិតអនុវត្តដែលបានកំណត់ខាងក្រោមនេះ ៖

ក-សាលក្រម ឬ សាលដីកាស្ថាពរ ដែលបញ្ជាក់អំពីអត្ថិភាពនៃសិទ្ធិប្រាតិភោគ ឬ លិខិតដែលមានអានុភាពដូចសាលក្រម ឬ សាលដីកាស្ថាពរនោះ ។

ខ-លិខិតយថាភូតដែលធ្វើឡើងដោយសារការី ហើយដែលបញ្ជាក់អំពីអត្ថិភាពនៃសិទ្ធិប្រាតិភោគ ។

មាត្រា ៤៩៧.- បញ្ញត្តិពិសេសស្តីពីសមត្ថកិច្ចលើបណ្តឹងតវ៉ាចំពោះការទាមទារ និង បណ្តឹងតវ៉ាចំពោះការផ្តល់រូបមន្តអនុវត្ត ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងលិខិតអនុវត្ត ដើម្បីអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ

១-ទោះបីមានបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៣៦៣ (បណ្តឹងតវ៉ាចំពោះការទាមទារ) នៃក្រមនេះក៏ដោយ បណ្តឹងតវ៉ាចំពោះការទាមទារដែលពាក់ព័ន្ធនឹងលិខិតអនុវត្តដើម្បីអនុវត្តសិទ្ធិប្រា-តិភោគ ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់តុលាការ ដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុចនីមួយៗ តាមប្រភេទនៃលិខិតអនុវត្តដែលបែងចែកដូចខាងក្រោមនេះ ៖

ក-ចំពោះលិខិតអនុវត្តដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុច ក នៃមាត្រា ៤៩៦ (លិខិតអនុវត្តដើម្បីអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ) នៃក្រមនេះ ៖ សាលាដំបូងដែលបានធ្វើនីតិវិធីនៃបណ្តឹងនោះ ។

ខ-ចំពោះលិខិតអនុវត្តដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុច ខ នៃមាត្រា ៤៩៦ (លិខិតអនុវត្តដើម្បីអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ) នៃក្រមនេះ ៖ តុលាការមានសមត្ថកិច្ចលើទីកន្លែងរបស់ចុងចម្លើយដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៨ (សមត្ថកិច្ចសាលាជម្រះក្តីដែលបានកំណត់

ទៅតាមលំនៅឋាន ជាអាទិ៍) នៃក្រមនេះ ។ បើគ្មានតុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចតាមមាត្រា ៨ នោះទេ សាលាដំបូងដែលមានសមត្ថកិច្ចលើទីកន្លែងដែលកម្មវត្ថុនៃសិទ្ធិប្រាតិភោគស្ថិតនៅ ។ បើកម្មវត្ថុនៃសិទ្ធិប្រាតិភោគជាសិទ្ធិលើបំណុល តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចលើទីកន្លែងរបស់កូនបំណុលទី ៣ ដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៨ (សមត្ថកិច្ចសាលាជម្រះក្តីដែលបានកំណត់ទៅតាមលំនៅឋាន ជាអាទិ៍) នៃក្រមនេះ ។

២-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះបណ្តឹងតវ៉ាចំពោះការផ្តល់រូបមន្តអនុវត្ត ។

មាត្រា ៤៩៨.- ការផ្អាក និង ការលុបចោលការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ

១-តុលាការអនុវត្ត ឬ អាជ្ញាសាលាត្រូវផ្អាកនីតិវិធីនៃការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ ហើយត្រូវលុបចោលការចាត់ចែងការអនុវត្តដែលបានធ្វើរួចហើយ បើឯកសារដែលបានកំណត់ខាងក្រោមនេះត្រូវបានដាក់ :

ក-ឯកសារចម្លងយថាភូតនៃសេចក្តីសម្រេចដែលកំណត់ថា លុបចោលលិខិតអនុវត្ត ដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុច ក នៃមាត្រា ៤៩៦ (លិខិតអនុវត្តដើម្បីអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ) នៃក្រមនេះ ។

ខ-ឯកសារចម្លងយថាភូតនៃសេចក្តីសម្រេចដែលកំណត់ថា មិនអនុញ្ញាតឱ្យអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ ។

គ-អនុសារសាលក្រមស្ថាពរ ឬ អនុសារសាលដីកាស្ថាពរដែលប្រកាសថា ការផ្សះផ្សា ឬ ការទទួលស្គាល់ ដែលទាក់ទងនឹងលិខិតអនុវត្ត ដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុចទី ១ នៃមាត្រា ៤៩៦ (លិខិតអនុវត្តដើម្បីអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ) នៃក្រមនេះ គ្មានអានុភាព ។

ឃ-ឯកសារចម្លងយថាភូតនៃកំណត់ហេតុអំពីការសះជាតាមនីតិវិធីតុលាការ ដែលកំណត់ថា មិនអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ ឬ ការដកពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ ។

ង-ឯកសារចម្លងយថាភូតនៃសេចក្តីសម្រេចដែលកំណត់ការបង្គាប់ឱ្យផ្អាកការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ និង លុបចោលការចាត់ចែងការអនុវត្ត ។

២-តុលាការអនុវត្ត ឬ អាជ្ញាសាលា ត្រូវផ្អាកនីតិវិធីនៃការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ បើឯកសារដែលបានកំណត់ខាងក្រោមនេះ ត្រូវបានដាក់មក :

ក-ឯកសារចម្លងយថាភូតនៃសេចក្តីសម្រេចដែលកំណត់ការបង្គាប់ឱ្យផ្អាកការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគមួយរយៈ ។

ខ-ឯកសារដែលសរសេរថា ម្ចាស់បំណុលបានទទួលសំណងនៃសិទ្ធិលើបំណុលដែលត្រូវបានធានាដោយសិទ្ធិប្រាតិភោគ ឬ បានយល់ព្រមពន្យារពេលត្រូវសងចំពោះសិទ្ធិលើបំណុលនោះ នៅក្រោយពេលលិខិតអនុវត្តដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៤៩៦ (លិខិតអនុវត្តដើម្បីអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ) នៃក្រមនេះ ត្រូវបានបង្កើត ។

ប៉ុន្តែ ចំពោះករណីដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុច ខ ខាងលើ អានុភាពផ្អាក មានត្រឹមតែ២ (ពីរ) ខែប៉ុណ្ណោះ ។

៣-បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៣៧០ (ការផ្អាក និង ការលុបចោលការអនុវត្តដោយបង្ខំ) នៃក្រមនេះ មិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ ។

៤-បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៣៤៥ (បណ្តឹងជំទាស់ចំពោះដីកាសម្រេចលុបចោល ជាអាទិ៍) នៃក្រមនេះ មិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលលុបចោលការចាត់ចែងការអនុវត្ត ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ។

មាត្រា ៤៩៩.- ការលក់ដោយបង្ខំដោយសិទ្ធិឃាត់ទុក និង ការលក់ដោយបង្ខំដើម្បីប្តូរជាប្រាក់

ការលក់ដោយបង្ខំដោយសិទ្ធិឃាត់ទុក និង ការលក់ដោយបង្ខំដើម្បីប្តូរជាប្រាក់ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ឬ ច្បាប់ផ្សេងទៀត ត្រូវអនុវត្តតាមបញ្ញត្តិនៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីនេះ ដែលកំណត់អំពីការលក់ដោយបង្ខំដើម្បីអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ ។

ផ្នែកទី ២
ការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគចំពោះចលនវត្ថុ

មាត្រា ៥០០.- ល័ក្ខខ័ណ្ឌនៃការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគចំពោះចលនវត្ថុ

ទោះបីជាក្នុងករណីដែលម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តមិនដាក់លិខិតអនុវត្តដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៤៩៦ (លិខិតអនុវត្តដើម្បីអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ) នៃក្រមនេះ ទៅអាជ្ញាសាលាក៏ដោយ បើបានដាក់ចលនវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃសិទ្ធិប្រាតិភោគ ឬ បានដាក់ឯកសារ

ដែលបញ្ជាក់ថា អ្នកកាន់កាប់ចលនវត្ថុបានយល់ព្រមចំពោះការរឹបអូស ក៏ការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគចំពោះចលនវត្ថុអាចចាប់ផ្ដើមបានដែរ ។

មាត្រា ៥០១.– ការតវ៉ាចំពោះការអនុវត្តនូវការរឹបអូសចលនវត្ថុ

បើការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគចំពោះចលនវត្ថុត្រូវបានចាប់ផ្ដើម ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៥០០ (ល័ក្ខខ័ណ្ឌនៃការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគចំពោះចលនវត្ថុ) នៃក្រមនេះ កម្មសិទ្ធិករនៃចលនវត្ថុ ឬ កូនបំណុលនៃសិទ្ធិលើបំណុលដែលត្រូវបានធានា អាចយកនត្ថិភាព ឬ ការរលត់នៃសិទ្ធិប្រាតិភោគ មកធ្វើជាមូលហេតុ ក្នុងពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះការអនុវត្តនូវការរឹបអូសនោះបាន ។

មាត្រា ៥០២.– ចំណុចដែលត្រូវសរសេរ ក្នុងពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគចំពោះចលនវត្ថុ

ក្នុងពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគចំពោះចលនវត្ថុ អ្នកដាក់ពាក្យសុំត្រូវសរសេរនូវចំណុចខាងក្រោមនេះ :

ក-សញ្ញាណនៃម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត កម្មសិទ្ធិករនៃចលនវត្ថុដែលជាកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត កូនបំណុលនៃសិទ្ធិលើបំណុលដែលត្រូវបានធានា និង អ្នកតំណាង ។

ខ-សញ្ញាណនៃសិទ្ធិប្រាតិភោគ និង សិទ្ធិលើបំណុលដែលត្រូវបានធានា ។

គ-សញ្ញាណនៃចលនវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ និង ទីកន្លែងនៃចលនវត្ថុនោះ ។

ឃ-ហេតុការណ៍ និង ទំហំនៃផ្នែកនៃសិទ្ធិលើបំណុលដែលត្រូវបានធានា បើធ្វើការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ ចំពោះផ្នែកមួយនៃសិទ្ធិលើបំណុលដែលត្រូវបានធានានោះ ។

មាត្រា ៥០៣.– បញ្ញត្តិស្ដីពីការអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះចលនវត្ថុ ដែលមិនត្រូវអនុវត្ត

បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៣៨០ (ចលនវត្ថុដែលហាមឃាត់មិនឱ្យរឹបអូស) មាត្រា ៣៨១ (ការប្ដូរទំហំនៃចលនវត្ថុដែលហាមឃាត់មិនឱ្យរឹបអូស) និង មាត្រា ៣៩១ (ការហាមឃាត់មិនឱ្យរឹបអូសហួសប្រមាណ) នៃក្រមនេះ មិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះនីតិវិធីនៃការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគចំពោះចលនវត្ថុ ។

មាត្រា ៥០៤.- នីតិវិធីនៃការអនុវត្តសិទ្ធិលើការបញ្ចាំដោយសង្ខេប

១-ម្ចាស់សិទ្ធិលើការបញ្ចាំចលនវត្ថុ អាចដាក់ពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចអនុញ្ញាតឱ្យយកវត្ថុបញ្ចាំនោះមកសងផ្ទាល់តែម្តង ទៅសាលាដំបូងដែលមានសមត្ថកិច្ចលើទីកន្លែងដែលត្រូវអនុវត្តកាតព្វកិច្ច ដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិស្តីពីការអនុវត្តសិទ្ធិលើការបញ្ចាំដោយសង្ខេបដែលមានចែងនៅក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

២-ក្នុងការចេញដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ តុលាការត្រូវសួរម្ចាស់សិទ្ធិលើការបញ្ចាំ កម្មសិទ្ធិករនៃវត្ថុបញ្ចាំ និង កូនបំណុលនៃសិទ្ធិលើបំណុលដែលត្រូវបានធានា ។

៣-បើចេញដីកាសម្រេចអនុញ្ញាតដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ តុលាការត្រូវជ្រើសតាំងអ្នកវាយតម្លៃឱ្យវាយតម្លៃនូវវត្ថុបញ្ចាំជាមុន ដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិស្តីពីការអនុវត្តសិទ្ធិលើការបញ្ចាំដោយសង្ខេប ដែលមានចែងនៅក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលម្ចាស់សិទ្ធិលើការបញ្ចាំបានដាក់ពាក្យសុំដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ដោយកំណត់តម្លៃនៃវត្ថុបញ្ចាំ តាមការវាយតម្លៃនៃវត្ថុបញ្ចាំដោយខ្លួនឯង ហើយកម្មសិទ្ធិករនៃវត្ថុបញ្ចាំបានយល់ព្រមនឹងតម្លៃនោះ ។

៤-បើតុលាការចេញដីកាសម្រេចអនុញ្ញាតដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ សោហ៊ុយសម្រាប់នីតិវិធីនោះ ត្រូវចាត់ជាបន្ទុករបស់កម្មសិទ្ធិករនៃវត្ថុបញ្ចាំ ។

៥-ក្នុងដីកាសម្រេចអនុញ្ញាតដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ តុលាការត្រូវប្រកាសអនុញ្ញាតឱ្យយកវត្ថុបញ្ចាំមកសងដោយផ្ទាល់ ក្នុងចំនួនទឹកប្រាក់ដែលអ្នកវាយតម្លៃ បានវាយតម្លៃ ហើយព្រមជាមួយគ្នានេះ បើចំនួនដែលអ្នកវាយតម្លៃបានវាយតម្លៃនោះ លើសពីចំនួនទឹកប្រាក់សរុបនៃកាតព្វកិច្ចដែលត្រូវសង និង សោហ៊ុយសម្រាប់នីតិវិធី តុលាការត្រូវបង្គាប់ឱ្យសងចំនួនលើសនោះទៅឱ្យកម្មសិទ្ធិករនៃវត្ថុបញ្ចាំវិញ ។

៦-ចំពោះដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ អាចប្តឹងជំទាស់បាន ។

៧-ដីកាសម្រេចដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ៥ ខាងលើនេះ ពុំមានអានុភាពឡើយ បើមិនទាន់ចូលជាស្ថាពរ ។

ផ្នែកទី ៣
ការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគចំពោះសិទ្ធិលើបំណុល និង សិទ្ធិលើទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងទៀត

មាត្រា ៥០៥.- ចំណុចដែលត្រូវសរសេរនៅក្នុងពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគចំពោះសិទ្ធិលើបំណុល ជាអាទិ៍

១-ក្នុងពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគចំពោះសិទ្ធិលើបំណុលដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៤០២ (អត្ថន័យនៃការអនុវត្តចំពោះសិទ្ធិលើបំណុល និង តុលាការអនុវត្ត) ទោះជាមានបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ និង ទី ៣ មាត្រា ៤០៣ (ដីកាសម្រេចរឹបអូស) នៃក្រមនេះក៏ដោយ ក៏ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តត្រូវសរសេរនូវចំណុចខាងក្រោមនេះ :

ក-សញ្ញាណនៃម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត កូនបំណុលនៃសិទ្ធិលើបំណុលដែលត្រូវបានធានា កូនបំណុលទី ៣ និង អ្នកតំណាង ។

ខ-សញ្ញាណនៃសិទ្ធិប្រាតិភោគ និង សិទ្ធិលើបំណុលដែលត្រូវបានធានា ។

គ-សញ្ញាណនៃសិទ្ធិលើបំណុលដែលជាកម្មវត្ថុនៃការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ ។

ឃ-ហេតុការណ៍ និង ទំហំនៃផ្នែកនៃសិទ្ធិលើបំណុលដែលត្រូវបានធានា បើធ្វើការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ ចំពោះផ្នែកមួយនៃសិទ្ធិលើបំណុលដែលត្រូវបានធានានោះ ។

២-អ្នកដាក់ពាក្យសុំ ត្រូវភ្ជាប់នូវឯកសារចម្លងយថាភូតនៃលិខិតអនុវត្តដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៤៩៦ (លិខិតអនុវត្តដើម្បីអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ) នៃក្រមនេះ ជាមួយនឹងពាក្យសុំដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ។

មាត្រា ៥០៦.- ការរឹបអូសសិទ្ធិលើបំណុលដោយផ្អែកលើឧបាទេសកម្មលើវត្ថុ

១-ចំពោះការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ ដែលធ្វើឡើងដោយម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគនោះចំពោះប្រាក់ ឬ វត្ថុផ្សេងទៀតដែលម្ចាស់បំណុលត្រូវទទួល ដោយការលក់ ការជួល ការបាត់បង់ ឬ ការខូចខាតនៃវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃសិទ្ធិប្រាតិភោគ ឬ ការបង្កើតសិទ្ធិប្រត្យក្សលើវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃសិទ្ធិប្រាតិភោគនោះ ដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ឬ ច្បាប់ផ្សេងទៀត ក្រៅពីបញ្ញត្តិនៃមាត្រានេះ បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៥០៥ (ចំណុចដែលត្រូវសរសេរនៅក្នុងពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគចំពោះសិទ្ធិលើបំណុល ជាអាទិ៍) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមក

អនុវត្ត ។

២-ចំពោះការអនុវត្តសិទ្ធិដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ក្រៅពីចំណុចដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុចនីមួយៗ នៃកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៥០៥ (ចំណុចដែលត្រូវសរសេរនៅក្នុងពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគចំពោះសិទ្ធិលើបំណុល ជាអាទិ៍) នៃក្រមនេះ អ្នកដាក់ពាក្យសុំត្រូវសរសេរអំពីទំនាក់ទំនងរវាងសិទ្ធិលើបំណុលដែលត្រូវបានធានា និង សិទ្ធិលើបំណុលដែលនឹងត្រូវរឹបអូស ។

៣-ចំពោះការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគចំពោះចលនវត្ថុ ដោយម្ចាស់សិទ្ធិប្រាតិភោគនោះដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ទោះជាមានបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៥០៥ (ចំណុចដែលត្រូវសរសេរនៅក្នុងពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគចំពោះសិទ្ធិលើបំណុល ជាអាទិ៍) ក៏ដោយ ក៏ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តអាចភ្ជាប់ឯកសារចម្លងយថាភូតនៃឯកសារដែលបញ្ជាក់អំពីអត្ថិភាពនៃសិទ្ធិប្រាតិភោគ ជាមួយនឹងពាក្យសុំ ជំនួសឯកសារចម្លងយថាភូតនៃលិខិតអនុវត្ត ដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៤៩៦ (លិខិតអនុវត្តដើម្បីអនុវត្តសិទ្ធិ ប្រាតិភោគ) នៃក្រមនេះ បានដែរ ។

មាត្រា ៥០៧.– ការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគចំពោះសិទ្ធិលើទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងទៀត

ការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគដែលយកសិទ្ធិលើទ្រព្យសម្បត្តិដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៤១៦ (ការអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះសិទ្ធិលើទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងទៀត) នៃក្រមនេះ ជាកម្មវត្ថុត្រូវអនុលោមតាមវិធីអនុវត្តចំពោះសិទ្ធិលើបំណុលដែលបានកំណត់នៅក្នុងផ្នែកទី ៣ (ការអនុវត្តចំពោះសិទ្ធិលើបំណុល និង សិទ្ធិលើទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងទៀត) ជំពូកទី ២ នៃគន្ថីទី ៦ នៃក្រមនេះ លើកលែងតែមានបញ្ញត្តិពិសេស ។

មាត្រា ៥០៨.– បញ្ញត្តិដែលមិនត្រូវយកមកអនុវត្ត

បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៣៨២ (សិទ្ធិលើបំណុលដែលហាមឃាត់មិនឱ្យរឹបអូស) មាត្រា ៣៨៣ (ការផ្លាស់ប្តូរទំហំនៃសិទ្ធិលើបំណុលដែលហាមឃាត់មិនឱ្យរឹបអូស) និង កថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៤០៤ (ទំហំនៃការរឹបអូស) នៃក្រមនេះ មិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយចំពោះផ្នែកនេះ ។

ផ្នែកទី ៤
ការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគចំពោះអចលនវត្ថុ

មាត្រា ៥០៩.- ចំណុចដែលត្រូវសរសេរនៅក្នុងពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគចំពោះអចលនវត្ថុ ជាអាទិ៍

១-ក្នុងពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគចំពោះអចលនវត្ថុ អ្នកដាក់ពាក្យសុំត្រូវសរសេរនូវចំណុចខាងក្រោមនេះ :

ក-សញ្ញាណនៃម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត កម្មសិទ្ធិករនៃអចលនវត្ថុដែលជាកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត កូនបំណុលនៃសិទ្ធិលើបំណុលដែលត្រូវបានធានា និង អ្នកតំណាង ។

ខ-សញ្ញាណនៃសិទ្ធិប្រាតិភោគ និង សិទ្ធិលើបំណុលដែលត្រូវធានា ។

គ-សញ្ញាណនៃអចលនវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ ។

ឃ-ហេតុការណ៍ និង ទំហំនៃផ្នែកនៃសិទ្ធិលើបំណុលដែលត្រូវបានធានា បើធ្វើការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ ចំពោះផ្នែកមួយនៃសិទ្ធិលើបំណុលដែលត្រូវបានធានា ។

២-ក្នុងពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ ក្រៅពីឯកសារចម្លងយថាភូតនៃលិខិតអនុវត្ត ដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៤៩៦ (លិខិតអនុវត្តដើម្បីអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ) នៃក្រមនេះ អ្នកដាក់ពាក្យសុំត្រូវភ្ជាប់នូវឯកសារដូចខាងក្រោមនេះ :

ក-ករណីដែលអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគផ្សេងពីឯកសិទ្ធិទូទៅ : ឯកសារចម្លងដែលមានសេចក្ដីបញ្ជាក់នៃសៀវភៅចុះបញ្ជី ។

ខ-ករណីដែលអនុវត្តឯកសិទ្ធិទូទៅ : ចំពោះអចលនវត្ថុដែលបានចុះបញ្ជី ឯកសារចម្លងដែលមានសេចក្ដីបញ្ជាក់នៃសៀវភៅចុះបញ្ជី និង ក្នុងករណីដែលជនដទៃក្រៅពីកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត បានចុះនៅក្នុងសៀវភៅចុះបញ្ជីថា ជាកម្មសិទ្ធិករ ឯកសារដែលបញ្ជាក់ថា អចលនវត្ថុនោះជាកម្មសិទ្ធិរបស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ។ ចំពោះដីធ្លីដែលមិនទាន់បានចុះបញ្ជី ឯកសារដែលបញ្ជាក់ថា ដីធ្លីជាកម្មសិទ្ធិរបស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ។

មាត្រា ៥១០.- សិទ្ធិដែលនឹងបន្តអត្ថិភាព និង សិទ្ធិដែលត្រូវរលត់ក្រោយការលក់ដោយបង្ខំដែលជាការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ

១-សិទ្ធិប្រាតិភោគប្រត្យក្សលើអចលនវត្ថុ សិទ្ធិប្រត្យក្សប្រើប្រាស់និងអាស្រ័យផលលើអចលនវត្ថុ និង សិទ្ធិជួលអចលនវត្ថុ ដែលអាចតតាំងនឹងសិទ្ធិប្រាតិភោគរបស់ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត ត្រូវបន្តអត្ថិភាព ក្រោយការលក់ដោយបង្ខំដែលជាការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ ។

២-ក្រៅពីសិទ្ធិដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ សិទ្ធិលើអចលនវត្ថុត្រូវរលត់ដោយការលក់ ។

៣-ការរឹបអូស ការអនុវត្តការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន និង ការអនុវត្តការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នដែលមិនអាចតតាំងនឹងម្ចាស់បំណុលដែលបានធ្វើការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ដែលទាក់ទងនឹងអចលនវត្ថុ នឹងបាត់បង់អានុភាពដោយការលក់ ។

៤-បើអ្នកដែលមានទំនាក់ទំនងផលប្រយោជន៍ បានរាយការណ៍ថា បានធ្វើការព្រមព្រៀងផ្សេងពីបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ និង ទី ២ ខាងលើនេះ មុនពេលតម្លៃលក់អប្បបរមាត្រូវបានកំណត់ការប្រែប្រួលនៃសិទ្ធិលើអចលនវត្ថុ ត្រូវអនុលោមតាមការព្រមព្រៀងនោះ ។

មាត្រា ៥១១.- ដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើមត្រួតគ្នា នៃការអនុវត្តចំពោះអចលនវត្ថុ និង ការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ

១-បើមានពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគចំពោះអចលនវត្ថុ ដែលដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើមការលក់ដោយបង្ខំ ត្រូវបានសម្រេចរួចហើយ តាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៤១៩ (ដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើម ជាអាទិ៍) នៃក្រមនេះ ហើយទទួលស្គាល់ពាក្យសុំនេះ តុលាការអនុវត្តត្រូវចេញដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើមការលក់ដោយបង្ខំថ្មីទៀត ។ ក្នុងករណីនេះ តុលាការអនុវត្តត្រូវជូនដំណឹងអំពីការណ៍នោះ ទៅឱ្យម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តដែលទាក់ទងនឹងដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើមមុន ។

២-បើពាក្យសុំឱ្យលក់ដោយបង្ខំដែលទាក់ទងនឹងដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើមមុន ត្រូវបានដក ឬ នីតិវិធីនៃការលក់ដោយបង្ខំ ដោយផ្អែកលើដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើមមុន ត្រូវបានលុបចោល តុលាការអនុវត្តត្រូវបន្តនីតិវិធី ដោយផ្អែកលើដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើមការលក់ដោយ

បង្ខំក្រោយ ។

៣-ក្នុងករណីដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ បើដីកាសម្រេចចាប់ផ្ដើមការលក់ដោយបង្ខំក្រោយនេះ ផ្អែកលើពាក្យសុំដែលបានដាក់ក្រោយពេលកំណត់ចុងក្រោយ សម្រាប់ការទាមទារឱ្យចែកចំណែក តុលាការអនុវត្តត្រូវកំណត់ពេលចុងក្រោយសម្រាប់ការទាមទារឱ្យចែកចំណែកជាថ្មី ។ ក្នុងករណីនេះ តុលាការអនុវត្តមិនចាំបាច់ដាស់តឿន ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៤២២ (ការកំណត់ពេលចុងក្រោយសម្រាប់ការទាមទារឱ្យចែកចំណែក និង ការផ្លាស់ប្ដូរពេលកំណត់នោះ) នៃក្រមនេះ ចំពោះជនដែលបានធ្វើសេចក្ដីរាយការណ៍ ដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៤២៣ (ករណីយកិច្ចរបស់ជនដែលត្រូវបានដាស់តឿនក្នុងការរាយការណ៍អំពីសិទ្ធិលើបំណុល) ឡើយ ។

៤-បើនីតិវិធីនៃការលក់ដោយបង្ខំដោយផ្អែកលើដីកាសម្រេចចាប់ផ្ដើមមុនត្រូវបានផ្អាក តុលាការអនុវត្តត្រូវជូនដំណឹងអំពីការណ៍នោះ ទៅឱ្យម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តដែលទាក់ទងនឹងដីកាសម្រេចចាប់ផ្ដើមក្រោយ ។ ក្នុងករណីនេះ ប្រសិនបើសិទ្ធិប្រាតិភោគរបស់ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តនេះ អាចតតាំងនឹងការរឹបអូសដោយម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តមុនបាន តុលាការអនុវត្តអាចចេញដីកាសម្រេចបន្តនីតិវិធី ដោយផ្អែកលើដីកាសម្រេចចាប់ផ្ដើមការលក់ដោយបង្ខំក្រោយ តាមពាក្យសុំបាន ។

៥-បើមានដីកាសម្រេចដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ៤ ខាងលើនេះ តុលាការអនុវត្តត្រូវជូនដំណឹងអំពីការណ៍នេះ ទៅឱ្យកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ។

៦-ចំពោះដីកាសម្រេចលើកចោលពាក្យសុំដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ៤ ខាងលើនេះ អាចប្ដឹងជំទាស់បាន ។

មាត្រា ៥១២.- ដីកាសម្រេចចាប់ផ្ដើមត្រួតគ្នា នៃការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ និង ការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ

១-បើមានពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគថែមទៀត ចំពោះអចលនវត្ថុដែលដីកាសម្រេចចាប់ផ្ដើមការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ ត្រូវបានសម្រេចរួចហើយ ហើយទទួលស្គាល់ពាក្យសុំនេះ តុលាការអនុវត្តត្រូវចេញដីកាសម្រេចចាប់ផ្ដើមការលក់ដោយបង្ខំថ្មីទៀត ។ ក្នុង

ករណីនេះ តុលាការអនុវត្តត្រូវជូនដំណឹងអំពីការណ៍នោះ ទៅឱ្យម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត ដែលទាក់ទងនឹងដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើមមុន ។

២-បើពាក្យសុំឱ្យលក់ដោយបង្ខំដែលទាក់ទងនឹងដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើមមុន ត្រូវបាន ដក ឬ នីតិវិធីនៃការលក់ដោយបង្ខំ ដោយផ្អែកលើដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើមមុន ត្រូវបានលុប ចោល តុលាការអនុវត្តត្រូវបន្តនីតិវិធី ដោយផ្អែកលើដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើមការលក់ដោយ បង្ខំក្រោយ ។

៣-ក្នុងករណីដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ បើដីកាសម្រេច ចាប់ផ្តើមការលក់ដោយបង្ខំក្រោយនេះ ផ្អែកលើពាក្យសុំដែលបានដាក់ក្រោយពេលកំណត់ ចុងក្រោយ សម្រាប់ការទាមទារឱ្យចែកចំណែក តុលាការអនុវត្តត្រូវកំណត់ពេលចុងក្រោយ សម្រាប់ការទាមទារឱ្យចែកចំណែកជាថ្មី ។ ក្នុងករណីនេះ តុលាការអនុវត្តមិនចាំបាច់ដាស់ តឿន ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៤២២ (ការកំណត់ពេលចុងក្រោយ សម្រាប់ការទាមទារឱ្យចែកចំណែក និង ការផ្លាស់ប្តូរពេលកំណត់នោះ) នៃក្រមនេះ ចំពោះ ជនដែលបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ ដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៤២៣ (ករណីយកិច្ចរបស់ជនដែលត្រូវបានដាស់តឿនក្នុងការរាយការណ៍អំពីសិទ្ធិលើបំណុល) ឡើយ ។

៤-បើនីតិវិធីនៃការលក់ដោយបង្ខំដោយផ្អែកលើដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើមមុនត្រូវបាន ផ្អាក តុលាការអនុវត្តត្រូវជូនដំណឹងអំពីការណ៍នោះ ទៅឱ្យម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តដែល ទាក់ទងនឹងដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើមក្រោយ ។ ក្នុងករណីនេះ ប្រសិនបើសិទ្ធិប្រាតិភោគរបស់ ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តនេះ អាចតតាំងនឹងការរឹបអូសដោយម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត មុនបាន តុលាការអនុវត្តអាចចេញដីកាសម្រេចបន្តនីតិវិធីដោយផ្អែកលើដីកាសម្រេចចាប់ ផ្តើមការលក់ដោយបង្ខំក្រោយ តាមពាក្យសុំបាន ។

៥-បើមានដីកាសម្រេចដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ៤ ខាងលើនេះ តុលា-ការអនុវត្តត្រូវជូនដំណឹងអំពីការណ៍នេះ ទៅឱ្យកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ។

៦-ចំពោះដីកាសម្រេចលើកចោលពាក្យសុំដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ៤ ខាងលើនេះ អាចប្តឹងជំទាស់បាន ។

មាត្រា ៥១៣.– សិទ្ធិដែលនឹងបន្តអត្ថិភាព និង សិទ្ធិដែលត្រូវរលត់ក្រោយការលក់ដោយបង្ខំ ដែលជាការអនុវត្តចំពោះអចលនវត្ថុ ឬ ការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគដែលមានដំណើរការមុន

១-ក្នុងករណីដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៥១១ (ដីកាសម្រេចចាប់ផ្ដើមត្រួតគ្នា នៃការអនុវត្តចំពោះអចលនវត្ថុ និង ការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ) នៃក្រមនេះ បើពាក្យសុំឱ្យលក់ដោយបង្ខំក្រោយដែលជាការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ ផ្អែកលើសិទ្ធិប្រាតិភោគដែលអាចតតាំងនឹងការរឹបអូសរបស់ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តមុន សិទ្ធិប្រាតិភោគរបស់ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តដែលបានដាក់ពាក្យសុំក្រោយនោះ ព្រមទាំងសិទ្ធិប្រាតិភោគផ្សេង សិទ្ធិប្រត្យក្សប្រើប្រាស់និងអាស្រ័យផល និង សិទ្ធិជួល ដែលមិនអាចតតាំងនឹងសិទ្ធិប្រាតិភោគនោះ ត្រូវរលត់ ដោយការលក់ដោយបង្ខំ ។

២-ក្នុងករណីដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៥១២ (ដីកាសម្រេចចាប់ផ្ដើមត្រួតគ្នា នៃការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ និង ការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ) នៃក្រមនេះ បើពាក្យសុំឱ្យលក់ដោយបង្ខំក្រោយ ផ្អែកលើសិទ្ធិប្រាតិភោគដែលអាចតតាំងនឹងសិទ្ធិប្រាតិភោគរបស់ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តមុន សិទ្ធិប្រាតិភោគរបស់ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តដែលបានដាក់ពាក្យសុំក្រោយនោះ ព្រមទាំងសិទ្ធិប្រាតិភោគផ្សេង សិទ្ធិប្រត្យក្សប្រើប្រាស់និងអាស្រ័យផល និង សិទ្ធិជួល ដែលមិនអាចតតាំងនឹងសិទ្ធិប្រាតិភោគនោះ ត្រូវរលត់ដោយការលក់ដោយបង្ខំ ។

៣-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ និង ទី ២ មិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលពាក្យសុំក្រោយ ត្រូវបានដាក់នៅក្រោយពេលដែលកាលបរិច្ឆេទនៃការលក់ឡាយឡុងដោយស្រោមសំបុត្រ ឬ ការលក់ឡាយឡុងដោយផ្ទាល់មាត់ នៅក្នុងនីតិវិធីដោយផ្អែកលើពាក្យសុំមុនបានចាប់ផ្ដើម ។

មាត្រា ៥១៤.– ការផ្ញើឯកសារលំអិតអំពីវត្ថុ ជាអាទិ៍ ក្នុងករណីដែលមានដីកាសម្រេចចាប់ផ្ដើមត្រួតគ្នា

១-ក្នុងករណីដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ឬ ទី ២ នៃមាត្រា ៥១៣ (សិទ្ធិដែលនឹងបន្តអត្ថិភាព និង សិទ្ធិដែលត្រូវរលត់ក្រោយការលក់ដោយបង្ខំ ដែលជាការអនុវត្ត

ចំពោះអចលនវត្ថុ ឬ ការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគដែលមានដំណើរការមុន) នៃក្រមនេះ នៅពេលកំណត់តម្លៃលក់អប្បបរមា និង ផ្ញើឯកសារលំអិតអំពីវត្ថុ តុលាការអនុវត្តត្រូវពិចារណាអំពីការរលត់នៃសិទ្ធិប្រាតិភោគរបស់ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តដែលបានដាក់ពាក្យសុំក្រោយ និង សិទ្ធិប្រាតិភោគផ្សេង សិទ្ធិប្រត្យក្សប្រើប្រាស់និងអាស្រ័យផល និង សិទ្ធិជួល ដែលមិនអាចតតាំងនឹងសិទ្ធិប្រាតិភោគរបស់ម្ចាស់បំណុលនោះ ។

២-ក្នុងករណីដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ បើមានភាពចាំបាច់ តុលាការអនុវត្តត្រូវកំណត់តម្លៃលក់អប្បបរមា ឬ ផ្ញើឯកសារលំអិតអំពីវត្ថុឡើងវិញ ។

មាត្រា ៥១៥.- ការចាត់ចែងក្នុងករណីដែលមានពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគក្រោយពេលដែលកាលបរិច្ឆេទនៃការលក់ឡាយឡុងដោយស្រោមសំបុត្រ ឬ ដោយផ្ទាល់មាត់ ក្នុងនីតិវិធីអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះអចលន-វត្ថុ បានចាប់ផ្តើម

១-ក្នុងករណីដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៥១១ (ដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើមត្រួតគ្នា នៃការអនុវត្តចំពោះអចលនវត្ថុ និង ការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ) នៃក្រមនេះ បើពាក្យសុំឱ្យលក់ដោយបង្ខំដើម្បីអនុវត្ត សិទ្ធិប្រាតិភោគ ត្រូវបានដាក់ ក្រោយពេលកាលបរិច្ឆេទនៃការលក់ឡាយឡុងដោយស្រោមសំបុត្រ ឬ ដោយផ្ទាល់មាត់ ក្នុងនីតិវិធីអនុវត្តដោយបង្ខំមុន បានចាប់ផ្តើម តុលាការអនុវត្តត្រូវចេញដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើមការលក់ដោយបង្ខំនោះ ហើយព្រមជាមួយគ្នានេះ ត្រូវផ្អាកនីតិវិធីលក់ដោយបង្ខំក្រោយ ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលសិទ្ធិប្រាតិភោគនោះ មិនអាចតតាំងនឹងការរឹបអូសដោយម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តមុនបាន ។

២-ក្នុងករណីដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៥១២ (ដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើមត្រួតគ្នា នៃការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ និង ការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ) នៃក្រមនេះ បើពាក្យសុំឱ្យលក់ដោយបង្ខំដើម្បីអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ ត្រូវបានដាក់ ក្រោយពេលកាលបរិ-ច្ឆេទនៃការលក់ឡាយឡុងដោយស្រោមសំបុត្រ ឬ ដោយផ្ទាល់មាត់ ក្នុងនីតិវិធីអនុវត្តដោយបង្ខំមុន បានចាប់ផ្តើម តុលាការអនុវត្តត្រូវចេញដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើមការលក់ដោយបង្ខំនោះ ហើយព្រមជាមួយគ្នានេះ ត្រូវផ្អាកនីតិវិធីលក់ដោយបង្ខំក្រោយ ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិន

ត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលសិទ្ធិប្រាតិភោគរបស់ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត ដែលបានដាក់ពាក្យសុំឱ្យលក់ដោយបង្ខំក្រោយ មិនអាចតតាំងនឹងសិទ្ធិប្រាតិភោគរបស់ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តមុនបាន ។

៣-បើមានការបង់ថ្លៃលក់ក្នុងនីតិវិធីលក់ដោយបង្ខំមុន ក្រោយពីបានផ្អាកនីតិវិធីលក់ដោយបង្ខំក្រោយ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ និង ទី ២ ខាងលើនេះ តុលាការអនុវត្តត្រូវលុបចោលដីកាសម្រេចចាប់ផ្ដើមដែលទាក់ទងនឹងនីតិវិធីលក់ដោយបង្ខំក្រោយ ។

មាត្រា ៥១៦.– ការរឹបអូសសិទ្ធិលើបំណុលដែលជាថ្លៃឈ្នួលអចលនវត្ថុ

១-ក្នុងករណីដែលអានុភាពនៃការរឹបអូសកើតឡើង ចំពោះអចលនវត្ថុ ដោយដីកាសម្រេចចាប់ផ្ដើមការលក់ដោយបង្ខំ បើម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត ដាក់ពាក្យសុំឱ្យរឹបអូសសិទ្ធិលើបំណុលដែលមានគោលបំណងឱ្យបង់ថ្លៃឈ្នួលអចលនវត្ថុនោះ តុលាការអនុវត្តអាចចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសនោះបាន ។ ដីកាសម្រេចនេះត្រូវធ្វើឡើង ដោយមិនសួរកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត និង អ្នកដែលមានករណីយកិច្ចបង់ថ្លៃឈ្នួលអចលនវត្ថុនោះ ។

២-ក្នុងដីកាសម្រេចដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ តុលាការអនុវត្តត្រូវហាមឃាត់កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ក្នុងការប្រមូលសិទ្ធិលើបំណុលដែលមានគោលបំណងឱ្យបង់ថ្លៃឈ្នួល ឬ ធ្វើការចាត់ចែងផ្សេងទៀត ហើយត្រូវហាមឃាត់ជនដែលមានករណីយកិច្ចបង់ថ្លៃឈ្នួល ក្នុងការសងទៅឱ្យកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ហើយត្រូវបង្គាប់ឱ្យជនដែលមានករណីយកិច្ចបង់ថ្លៃឈ្នួលនោះ ផ្ញើនូវប្រាក់ដែលស្មើនឹងចំនួនសរុបនៃសិទ្ធិលើបំណុលដែលត្រូវបានរឹបអូស នៅតុលាការអនុវត្ត ។

៣-ដីកាសម្រេចដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវបញ្ជូនទៅកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត និង ជនដែលមានករណីយកិច្ចបង់ថ្លៃឈ្នួល ។

៤-អានុភាពនៃការរឹបអូស នឹងកើតឡើង នៅពេលដីកាសម្រេចដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវបានបញ្ជូនទៅដល់ជនដែលមានករណីយកិច្ចបង់ថ្លៃឈ្នួល ។

មាត្រា ៥១៧.– អានុភាពនៃការរឹបអូសសិទ្ធិលើបំណុលដែលជាថ្លៃឈ្នួល

១-ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តដែលបានរឹបអូសសិទ្ធិលើបំណុលដែលមានគោល

បំណងឱ្យបង់ថ្លៃឈ្នួលអចលនវត្ថុ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៥១៦ (ការរឹបអូសសិទ្ធិលើបំណុលដែលជាថ្លៃឈ្នួលអចលនវត្ថុ) នៃក្រមនេះ អាចទាមទារឱ្យអ្នកដែលមានករណីយកិច្ចបង់ថ្លៃឈ្នួល ផ្ញើប្រាក់ដែលស្មើនឹងចំនួនសរុបនៃសិទ្ធិលើបំណុលដែលត្រូវបានរឹបអូសនោះ នៅតុលាការអនុវត្តបាន បើអំឡុងពេល ១ (មួយ) សប្តាហ៍ បានកន្លងហួស ដោយគិតពីថ្ងៃដែលដីកាសម្រេចដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ដដែលនេះ ត្រូវបានបញ្ជូនទៅដល់កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ។

២-ការរឹបអូស ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៥១៦ (ការរឹបអូសសិទ្ធិលើបំណុលដែលជាថ្លៃឈ្នួលអចលនវត្ថុ) នៃក្រមនេះ ត្រូវមានអានុភាពលើថ្លៃឈ្នួលដែលកូនបំណុលនៃការអនុវត្តត្រូវទទួល ក្រោយការរឹបអូស រហូតដល់ពេលដែលអ្នកទិញបង់ថ្លៃលក់អចលនវត្ថុនោះ ។

៣-ថ្លៃឈ្នួលដែលកូនបំណុលនៃសិទ្ធិលើបំណុលដែលមានគោលបំណងឱ្យបង់ថ្លៃឈ្នួល បានផ្ញើនៅតុលាការ ត្រូវគិតបញ្ចូលក្នុងថ្លៃលក់ ។

មាត្រា ៥១៨.– ទំនាក់ទំនងរវាងការរឹបអូសសិទ្ធិលើបំណុលដែលជាថ្លៃឈ្នួលអចលនវត្ថុ និង នីតិវិធីអនុវត្តចំពោះសិទ្ធិលើបំណុល

១-ចំពោះសិទ្ធិលើបំណុលដែលមានគោលបំណងឱ្យបង់ថ្លៃឈ្នួលអចលនវត្ថុ បើដីកាសម្រេចរឹបអូសដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៤០៣ (ដីកាសម្រេចរឹបអូស) នៃក្រមនេះ ត្រូវបានបញ្ជូនទៅដល់ភតិកៈដែលជួលអចលនវត្ថុ មុនពេលដីកាសម្រេចរឹបអូសដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៥១៦ (ការរឹបអូសសិទ្ធិលើបំណុលដែលជាថ្លៃឈ្នួលអចលនវត្ថុ) បង្កើតអានុភាព នោះដីកាសម្រេចរឹបអូសដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៥១៦ (ការរឹបអូសសិទ្ធិលើបំណុលដែលជាថ្លៃឈ្នួលអចលនវត្ថុ) មិនត្រូវបង្កើតអានុភាពឡើយ លើកលែងតែករណីដែលសិទ្ធិប្រាតិភោគរបស់ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តដែលបានទទួលដីកាសម្រេចរឹបអូស ដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៥១៦ (ការរឹបអូសសិទ្ធិលើបំណុលដែលជាថ្លៃឈ្នួលអចលនវត្ថុ) ត្រូវបានចុះបញ្ជីមុនពេលបញ្ជូនដីកាសម្រេចរឹបអូសនោះ ។

២-សិទ្ធិលើបំណុលដែលមានគោលបំណងឱ្យបង់ថ្លៃឈ្នួលអចលនវត្ថុ មិនអាចត្រូវ

បានរឹបអូស ដោយយោងតាមមាត្រា ៤០៣ (ដីកាសម្រេចរឹបអូស) នៃក្រមនេះ បានឡើយ នៅក្រោយពេលដែលដីកាសម្រេចរឹបអូសដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៥១៦ (ការរឹបអូសសិទ្ធិលើបំណុលដែលជាថ្លៃឈ្នួលអចលនវត្ថុ) បានបង្កើតអានុភាព ចំពោះសិទ្ធិលើបំណុលនោះ ។

មាត្រា ៥១៩.- វិសាលភាពនៃម្ចាស់បំណុលដែលត្រូវទទួលចំណែក

ក្រៅពីជនដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៤៥៣ (វិសាលភាពនៃម្ចាស់បំណុលដែល ត្រូវទទួលចំណែក) នៃក្រមនេះ ម្ចាស់បំណុលដែលត្រូវទទួលចំណែកពីប្រាក់ដែលបានមក ពីការលក់ដោយបង្ខំដើម្បីអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ គឺនៅមានម្ចាស់បំណុលដែលមានសិទ្ធិប្រា-តិភោគដែលត្រូវរលត់ដោយការលក់ ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះ ម្ចាស់បំណុលដែលមានសិទ្ធិប្រាតិភោគដែលបានចុះបញ្ជី ក្រោយពេលអានុភាពនៃការរឹប អូសបានកើតឡើង ។

មាត្រា ៥២០.- បញ្ញត្តិស្ដីពីការអនុវត្តចំពោះអចលនវត្ថុ ដែលមិនត្រូវយកមកអនុវត្ត

បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ និង ទី ៣ នៃមាត្រា ៣៤៩ (របៀបដាក់ពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តដោយ បង្ខំ) កថាខណ្ឌទី ៣ នៃមាត្រា ៤១៧ (កម្មវត្ថុ និង វិធីនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះអចល-នវត្ថុ) កថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៤៣១ (សិទ្ធិដែលនឹងបន្តអត្ថិភាព និង សិទ្ធិដែលត្រូវរលត់ ក្រោយការលក់) ព្រមទាំងមាត្រា ៤៥៣ (វិសាលភាពនៃម្ចាស់បំណុលដែលត្រូវទទួលចំណែក) នៃក្រមនេះ មិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគចំពោះអចលន វត្ថុ ។

ផ្នែកទី ៥
ការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគចំពោះនាវា

មាត្រា ៥២១.- ចំណុចដែលត្រូវសរសេរនៅក្នុងពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគចំពោះ នាវា ជាអាទិ៍

១-ក្នុងពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគចំពោះនាវា ទោះបីជាមានបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌ ទី ២ នៃមាត្រា ៤៥៥ (ពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះនាវា និង របៀបអនុវត្ត) នៃក្រម

នេះក៏ដោយ ក៏ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត ត្រូវសរសេរនូវចំណុចខាងក្រោមនេះ :

ក-សញ្ញាណនៃម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត កម្មសិទ្ធិករនៃនាវាដែលជាកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត កូនបំណុលនៃសិទ្ធិលើបំណុលដែលត្រូវបានធានា និង អ្នកតំណាង ។

ខ-សញ្ញាណនៃសិទ្ធិប្រាតិភោគ និង សិទ្ធិលើបំណុលដែលត្រូវបានធានា ។

គ-សញ្ញាណនៃនាវាដែលជាកម្មវត្ថុនៃការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ ។

ឃ-ទីកន្លែងដែលនាវាស្ថិតនៅ ព្រមទាំងឈ្មោះរបស់មេបញ្ជាការ ឬ បរិបាលនាវា និង ទីកន្លែងដែលមេបញ្ជាការ ឬ បរិបាលនាវានោះនៅនាពេលបច្ចុប្បន្ន ។

ង-ហេតុការណ៍ និង ទំហំនៃផ្នែកនៃសិទ្ធិលើបំណុលដែលត្រូវបានធានា បើធ្វើការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ ចំពោះផ្នែកមួយនៃសិទ្ធិលើបំណុលដែលត្រូវបានធានា ។

២-ទោះបីជាមានបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៣ នៃមាត្រា ៤៥៥ (ពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះនាវា និង របៀបអនុវត្ត) នៃក្រមនេះក៏ដោយ ក្នុងពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគក្រៅពីឯកសារចម្លងយថាភូតនៃលិខិតអនុវត្ត ដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៤៩៦ (លិខិតអនុវត្តដើម្បីអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ) អ្នកដាក់ពាក្យសុំត្រូវភ្ជាប់នូវឯកសារដែលបានកំណត់ដូចខាងក្រោមនេះ :

ក-ករណីដែលអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគផ្សេងពីឯកសិទ្ធិទូទៅ : ឯកសារចម្លងដែលមានសេចក្តីបញ្ជាក់នៃសៀវភៅចុះបញ្ជី ។

ខ-ករណីដែលអនុវត្តឯកសិទ្ធិទូទៅ : ចំពោះនាវាដែលត្រូវបានចុះបញ្ជី ឯកសារចម្លងដែលមានសេចក្តីបញ្ជាក់នៃសៀវភៅចុះបញ្ជី និង ក្នុងករណីដែលជនដទៃក្រៅពីកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ត្រូវបានចុះនៅក្នុងសៀវភៅចុះបញ្ជីថាជាកម្មសិទ្ធិករ គឺ ឯកសារដែលបញ្ជាក់ថា នាវានោះជាកម្មសិទ្ធិរបស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ។ ចំពោះនាវាដែលមិនត្រូវបានចុះបញ្ជី គឺ ឯកសារដែលបញ្ជាក់ថា នាវាជាកម្មសិទ្ធិរបស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ។

៣-តុលាការអនុវត្តអាចចេញដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យអ្នកកាន់កាប់នាវាប្រគល់លិខិតបញ្ជាក់សញ្ជាតិនាវា ជាអាទិ៍ ទៅឱ្យអាជ្ញាសាលា តាមពាក្យសុំរបស់ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុ-វត្តបាន ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះជនដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់ថា កំពុងកាន់កាប់ដោយផ្អែកលើមូលហេតុគតិយុត្តនៃសិទ្ធិ ដែលអាចតតាំងនឹងម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តបាន ។

៤-ចំពោះដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ៣ ខាងលើនេះ អាចប្តឹងជំទាស់បាន ។

៥-ចំពោះដីកាសម្រេចដែលយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៣ ខាងលើនេះ ទោះជានៅមុនពេលបញ្ជូនទៅឱ្យភាគីម្ខាងទៀតក៏ដោយ ក៏អាចអនុវត្តបានដែរ ។

មាត្រា ៥២២.- ការអនុវត្តដូចគ្នាតាមបញ្ញត្តិស្តីពីការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគចំពោះអចលនវត្ថុ

បញ្ញត្តិនៃផ្នែកទី ៤ (ការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគចំពោះអចលនវត្ថុ) ជំពូកទី ៣ គន្ថីទី ៦ នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះការលក់ដោយបង្ខំដែលជាការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគដែលយកនាវាជាកម្មវត្ថុ លើកលែងតែមានបញ្ញត្តិពិសេស ។

មាត្រា ៥២៣.- បញ្ញត្តិដែលត្រូវបានបកស្រាយ

ឯកសារចម្លងយថាភូតនៃលិខិតអនុវត្តដែលមានអានុភាពអនុវត្ត ដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៤៥៩ (ដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យប្រគល់លិខិតបញ្ជាក់សញ្ជាតិនាវា ជាអាទិ៍ នៅមុនពេលដាក់ពាក្យសុំ) នៃក្រមនេះ ត្រូវបានបកស្រាយថា ឯកសារដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៤៩៦ (លិខិតអនុវត្តដើម្បីអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ) ។

ជំពូកទី ៤
ការអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះសិទ្ធិទាមទារដែលគ្មានគោលបំណងឱ្យសងជាប្រាក់

មាត្រា ៥២៤.- ការអនុវត្តដោយបង្ខំឱ្យប្រគល់អចលនវត្ថុ ជាអាទិ៍

១-ការអនុវត្តដោយបង្ខំឱ្យប្រគល់អចលនវត្ថុ ឬ នាវាឬវត្ថុផ្សេងទៀតដែលមនុស្សរស់នៅក្នុងនោះ ត្រូវធ្វើតាមវិធីដែលអាជ្ញាសាលានៃសាលាដំបូងដែលមានសមត្ថកិច្ចលើកន្លែងដែលវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុស្ថិតនៅ រំលាយការកាន់កាប់វត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុរបស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ហើយធ្វើឱ្យម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត ទទួលបាននូវការកាន់កាប់នោះ ។

២-ការអនុវត្តដោយបង្ខំដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ អាចធ្វើបាន លុះត្រាតែម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត ឬ អ្នកតំណាងរបស់ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត

នោះ បានបង្ហាញខ្លួននៅកន្លែងអនុវត្ត ។

៣-នៅពេលធ្វើការអនុវត្តដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ អាជ្ញាសាលាអាចចូលទៅក្នុងអចលនវត្ថុ នាវា ឬ វត្ថុផ្សេងទៀតដែលកាន់កាប់ដោយកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ហើយបើចាំបាច់អាចធ្វើការចាត់ចែងជាចាំបាច់ដើម្បីបើកទ្វារដែលបិទនោះ ។

៤-នៅក្នុងការអនុវត្តដោយបង្ខំដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ អាជ្ញាសាលាត្រូវដកចេញនូវចលនវត្ថុដែលមិនមែនជាកម្មវត្ថុនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំនោះ ហើយត្រូវប្រគល់ចលនវត្ថុទាំងនោះទៅឱ្យកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ឬ អ្នកតំណាងរបស់កូនបំណុលនោះ ឬ ញាតិនៅជាមួយឬអ្នកបម្រើឬអ្នកផ្សេងដែលធ្វើការនៅទីនោះដែលមានការយល់ដឹងសមរម្យ ។ ក្នុងករណីនេះ ប្រសិនបើមិនអាចប្រគល់ចលនវត្ថុនោះទៅឱ្យជនទាំងឡាយដែលបានរៀបរាប់ខាងលើនេះបានទេ អាជ្ញាសាលាត្រូវថែរក្សាគ្រប់គ្រងចលនវត្ថុនោះ ។

៥-សោហ៊ុយសម្រាប់ថែរក្សាគ្រប់គ្រងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៤ ខាងលើនេះ ត្រូវចាត់ជាសោហ៊ុយសម្រាប់ការអនុវត្ត ។

៦-បើមិនអាចប្រគល់ចលនវត្ថុដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ៤ ឱ្យទៅជនដូចបញ្ញត្តិក្នុងកថាខណ្ឌនោះទេ អាជ្ញាសាលាអាចលក់ចលនវត្ថុនោះ តាមវិធីលក់នៃការអនុវត្តចំពោះចលនវត្ថុបាន ។

៧-បើបានលក់ចលនវត្ថុតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៦ ខាងលើនេះ អាជ្ញាសាលាត្រូវដកចេញពីចំនួនទឹកប្រាក់ដែលបានមកពីការលក់នូវសោហ៊ុយដែលបានចំណាយក្នុងការលក់ និង ការថែរក្សាគ្រប់គ្រង ហើយត្រូវធ្វើទុកប្រាក់ដែលនៅសេសសល់នោះ នៅសាលាដំបូងដែលខ្លួនស្ថិតនៅ ។

៨-បើបានបញ្ចប់ការអនុវត្តដោយបង្ខំដូចបញ្ញត្តិក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ និង ទី ៤ ខាងលើនេះហើយ អាជ្ញាសាលាត្រូវជូនដំណឹងនោះទៅឱ្យកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ។

មាត្រា ៥២៥.- ការអនុវត្តដោយបង្ខំឱ្យប្រគល់ចលនវត្ថុ

១-ការអនុវត្តដោយបង្ខំឱ្យប្រគល់ចលនវត្ថុក្រៅពីចលនវត្ថុ ដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៥២៤ (ការអនុវត្តដោយបង្ខំឱ្យប្រគល់អចលនវត្ថុ ជាអាទិ៍) នៃក្រម

នេះ ត្រូវធ្វើតាមវិធីដែលអាជ្ញាសាលានៃសាលាដំបូង ដែលមានសមត្ថកិច្ចលើកន្លែងដែលវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុស្ថិតនៅ ដកយកចលនវត្ថុពីកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ហើយប្រគល់ចលនវត្ថុនោះ ទៅឱ្យម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត ។

២-ប្រសិនបើម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត ឬ អ្នកតំណាងពុំបានបង្ហាញខ្លួននៅទីកន្លែងធ្វើការអនុវត្តដោយបង្ខំ ដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះទេ អាជ្ញាសាលាអាចល្បួរការអនុវត្តដោយបង្ខំនោះបាន បើទទួលស្គាល់ថា ពុំអាចជៀសវាងបានដោយគិតពិចារណាលើប្រភេទ និង ចំនួន ជាអាទិ៍ នៃចលនវត្ថុដែលពាក់ព័ន្ធនោះ ។

៣-ក្នុងករណីដែលម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំ ឬ អ្នកតំណាងពុំបានបង្ហាញខ្លួន នៅទីកន្លែងធ្វើការអនុវត្តដោយបង្ខំឱ្យប្រគល់ចលនវត្ថុទេ បើបានដកយកចលនវត្ថុនោះពីកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត អាជ្ញាសាលាត្រូវថែរក្សាគ្រប់គ្រងចលនវត្ថុនោះ ។

៤-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៦ នៃមាត្រា ៣៨៤ (ការចាប់ផ្តើមអនុវត្តចំពោះចលនវត្ថុ) កថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៣៨៥ (ការរឹបអូសចលនវត្ថុដែលកាន់កាប់ដោយកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត) និង បញ្ញត្តិចាប់ពីកថាខណ្ឌទី ៤ រហូតដល់ទី ៨ នៃមាត្រា ៥២៤ (ការអនុវត្តដោយបង្ខំឱ្យប្រគល់អចលនវត្ថុ ជាអាទិ៍) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះការអនុវត្តដោយបង្ខំដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ។

មាត្រា ៥២៦.– ការអនុវត្តដោយបង្ខំឱ្យប្រគល់ ក្នុងករណីវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុ ត្រូវបានកាន់កាប់ដោយតតិយជន

១-ក្នុងករណីដែលតតិយជនកាន់កាប់វត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំ ហើយតតិយជននោះមានករណីយកិច្ចត្រូវប្រគល់វត្ថុនោះឱ្យទៅកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ការអនុវត្តដោយបង្ខំឱ្យប្រគល់វត្ថុនេះ ត្រូវធ្វើតាមវិធីដែលតុលាការអនុវត្តរឹបអូសសិទ្ធិទាមទារឱ្យប្រគល់របស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្តដែលមានចំពោះតតិយជននោះ ហើយចេញដីកាសម្រេចអនុញ្ញាតឱ្យម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត អនុវត្តសិទ្ធិទាមទារនោះ ។

២-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៣ និង ទី ៤ នៃមាត្រា ៤០២ (អត្ថន័យនៃការអនុវត្តចំពោះសិទ្ធិលើបំណុល និង តុលាការអនុវត្ត) មាត្រា ៤០៣ (ដីកាសម្រេចរឹបអូស) មាត្រា ៤០៥ (ការដាស់តឿនឱ្យកូនបំណុលទី៣ធ្វើសេចក្តីថ្លែងការណ៍) មាត្រា ៤០៦ (ការប្រគល់លិខិត

បញ្ជាក់សិទ្ធិលើបំណុល) ព្រមទាំងកថាខណ្ឌទី ១ ទី ២ និង ទី ៤ នៃមាត្រា ៤១០ (ការប្រមូលបំណុលដែលមានគោលបំណងឱ្យសងជាប្រាក់) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះការអនុវត្តដោយបង្ខំ ដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ។

មាត្រា ៥២៧.– ការអនុវត្តជំនួស

១-ក្នុងករណីដែលកាតព្វកិច្ចមានខ្លឹមសារដែលឱ្យធ្វើសកម្មភាពណាមួយ ហើយអាចឱ្យតតិយជនធ្វើជំនួសកូនបំណុលបាន ការអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះកាតព្វកិច្ចនោះ ត្រូវធ្វើតាមវិធីដែលតុលាការអនុវត្តចេញដីកាសម្រេចអនុញ្ញាតឱ្យម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត ឱ្យតតិយជនបំពេញសកម្មភាពនោះជំនួស ដោយប្រើសោហ៊ុយរបស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្តតាមពាក្យសុំរបស់ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត ។

២-តុលាការអនុវត្តដែលបញ្ញត្តិនៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ គឺតុលាការដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុចនីមួយៗ តាមការបែងចែកនៃលិខិតអនុវត្តដែលបានកំណត់ក្នុងចំណុច ក ឬ ចំណុច គ កថាខណ្ឌទី ៣ នៃមាត្រា ៣៦៣ (បណ្ដឹងតវ៉ាចំពោះការទាមទារ) នៃក្រមនេះ ។

៣-បើចេញដីកាសម្រេចដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ តុលាការអនុវត្តត្រូវសួរកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ។

៤-បើចេញដីកាសម្រេចដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ តុលាការអនុវត្តអាចបង្គាប់ឱ្យកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត បង់សោហ៊ុយដែលត្រូវការចាំបាច់សម្រាប់បំពេញសកម្មភាពដែលបានកំណត់ក្នុងដីកាសម្រេចនោះ ទៅឱ្យម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តជាមុនបានតាមពាក្យសុំ ។

៥-ចំពោះសេចក្ដីសម្រេចអំពីពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តដោយបង្ខំដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ឬ អំពីពាក្យសុំដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ៤ ខាងលើនេះ អាចប្ដឹងជំទាស់បាន ។

៦-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៣៣៨ (ការធានាក្នុងការបំពេញមុខនាទីរបស់អាជ្ញាសាលា ជាអាទិ៍) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះករណីដែលអនុវត្តដីកាសម្រេចដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ។

៧-បញ្ញត្តិចាប់ពីកថាខណ្ឌទី ១ រហូតដល់កថាខណ្ឌទី ៦ ខាងលើនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះករណីដែលកាតព្វកិច្ចមានខ្លឹមសារដែលមិនឱ្យធ្វើសកម្មភាពណាមួយ ហើយម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តទាមទារឱ្យដកយកចេញនូវលទ្ធផលនៃសកម្មភាពផ្ទុយនឹងករណីយកិច្ចមិនត្រូវធ្វើសកម្មភាព ទាមទារឱ្យបង្កើតការសាងសង់ ដើម្បីបង្ការសកម្មភាពផ្ទុយនោះ ឬ ទាមទារមធ្យោបាយផ្សេងទៀតដែលសមរម្យ ដោយប្រើសោហ៊ុយរបស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ។

មាត្រា ៥២៨.– វិធានបង្ខំដោយប្រយោល

១-ការអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះកាតព្វកិច្ចដែលមានគោលបំណងឱ្យធ្វើ ឬ មិនឱ្យធ្វើសកម្មភាពណាមួយ ក៏អាចធ្វើបានតាមវិធីដែលតុលាការអនុវត្តចេញដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត បង់នូវចំនួនទឹកប្រាក់ជាកំណត់ដែលទទួលស្គាល់ថាសមរម្យដើម្បីធានាការអនុវត្តកាតព្វកិច្ច ទៅឱ្យម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត ស្របទៅតាមអំឡុងពេលនៃការយឺតយ៉ាវ ឬ កំណត់អំឡុងពេលដែលទទួលស្គាល់ថាសមរម្យដើម្បីអនុវត្តកាតព្វកិច្ច ហើយបង្គាប់ឱ្យកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត បង់នូវចំនួនទឹកប្រាក់ជាកំណត់ដែលទទួលស្គាល់ថាសមរម្យដើម្បីធានាការអនុវត្តកាតព្វកិច្ច ទៅឱ្យម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត ដោយភ្លាមៗ បើពុំបានអនុវត្តក្នុងអំឡុងពេលនោះ ។

២-តុលាការអនុវត្តដែលបញ្ញត្តិនៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ គឺតុលាការដែលកំណត់នៅក្នុងចំណុចនីមួយៗ តាមការបែងចែកនៃលិខិតអនុវត្តដែលបានកំណត់ក្នុងចំណុច ក ឬ ចំណុច គ កថាខណ្ឌទី ៣ នៃមាត្រា ៣៦៣ (បណ្តឹងតវ៉ាចំពោះការទាមទារ) នៃក្រមនេះ ។

៣-បើមានការផ្លាស់ប្តូរស្ថានភាព តុលាការអនុវត្តអាចផ្លាស់ប្តូរដីកាសម្រេចដែលយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ តាមពាក្យសុំរបស់ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត ឬរបស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្តបាន ។

៤-បើចេញដីកាសម្រេចដែលយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ឬ ទី ៣ ខាងលើនេះ តុលាការអនុវត្តត្រូវសួរភាគីម្ខាងទៀតនៃអ្នកដាក់ពាក្យសុំ ។

៥-ក្នុងករណីដែលមានការបង់ប្រាក់ដែលត្រូវបានបង្គាប់តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១

ខាងលើនេះ បើចំនួនទឹកប្រាក់នៃការខូចខាតដែលបានកើតឡើងដោយការមិនអនុវត្តកាតព្វកិច្ច លើសចំនួនទឹកប្រាក់ដែលបានបង់នោះ ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តអាចទាមទារសំណងការខូចខាតចំពោះចំនួនទឹកប្រាក់ដែលលើសនោះបាន ។

៦-ចំពោះសេចក្តីសម្រេចអំពីពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តដោយបង្ខំដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ឬ អំពីពាក្យសុំដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ៣ ខាងលើនេះ អាចប្តឹងជំទាស់បាន ។

មាត្រា ៥២៩.– ការចាត់ទុកថាបានបង្ហាញឆន្ទៈ

១-បើសាលក្រម សាលដីកា ឬ ដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យកូនបំណុលនៃការអនុវត្តបង្ហាញឆន្ទៈ បានចូលជាស្ថាពរហើយ ឬ បើលិខិតអនុវត្តដោយផ្អែកលើការផ្សះផ្សា ឬ ការទទួលស្គាល់ដែលមានខ្លឹមសារថា កូនបំណុលនៃការអនុវត្តត្រូវបង្ហាញឆន្ទៈ បានបង្កើតអានុភាពឡើង ត្រូវចាត់ទុកថា កូនបំណុលនៃការអនុវត្តបានបង្ហាញឆន្ទៈ នៅពេលនៃការចូលជាស្ថាពរ ឬ ការបង្កើតអានុភាពនោះ ។ ប៉ុន្តែ បើសិទ្ធិទាមទារឱ្យបង្ហាញឆន្ទៈនោះ ភ្ជាប់ជាមួយនឹងល័ក្ខខ័ណ្ឌបង្អង់ ឬ ពេលកំណត់មិនពិតប្រាកដ ត្រូវចាត់ទុកថា កូនបំណុលនៃការអនុវត្តនោះបានបង្ហាញឆន្ទៈ នៅពេលដែលរូបមន្តអនុវត្តត្រូវបានផ្តល់ តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៣៥៦ (រូបមន្តអនុវត្តពិសេស) នៃក្រមនេះ ។ បើការបង្ហាញឆន្ទៈរបស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ត្រូវធ្វើដោយប្តូរជាមួយនឹងតាវកាលិកតប ត្រូវចាត់ទុកថា កូនបំណុលនៃការអនុវត្តនោះបានបង្ហាញឆន្ទៈ នៅពេលដែលរូបមន្តអនុវត្តត្រូវបានផ្តល់ តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រានេះ ។

២-ក្នុងករណីដែលការបង្ហាញឆន្ទៈរបស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ត្រូវធ្វើដោយប្តូរជាមួយនឹងតាវកាលិកតបរបស់ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត រូបមន្តអនុវត្តអាចផ្តល់បានលុះត្រាតែម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តបានដាក់លិខិតបញ្ជាក់ថា ខ្លួនបានផ្តល់ ឬ បានស្នើផ្តល់តាវកាលិកតបនោះហើយ ។

គន្ថីទី ៧
ការចាត់ចែងរក្សាការពារ

ជំពូកទី ១
បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ៥៣០.- គោលគំនិត

ប្រសិនបើមានការបារម្ភថា ការអនុវត្តដោយបង្ខំនឹងមិនអាចធ្វើបាន ឬ នឹងមានការលំបាកយ៉ាងខ្លាំងក្នុងការអនុវត្តដោយបង្ខំ ដោយសារមានការប្រែប្រួលស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ននៃទ្រព្យសម្បត្តិរបស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ឬ ប្រសិនបើមានការបារម្ភថា នឹងមានការខូចខាតធ្ងន់ធ្ងរ ឬ គ្រោះថ្នាក់បន្ទាន់ដល់ឋានៈរបស់ភាគីណាមួយ ដោយសារមានវិវាទអំពីទំនាក់ទំនងនៃសិទ្ធិ បុគ្គលដែលមានបំណងចង់ការពារសិទ្ធិរបស់ខ្លួន អាចទាមទារការចាត់ចែងរក្សាការពារ តាមបញ្ញត្តិនៃគន្ថីនេះ លើកលែងតែក្នុងករណីដែលមានបញ្ញត្តិពិសេសក្នុងច្បាប់ផ្សេង ។

មាត្រា ៥៣១.- ប្រភេទនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារ

ការចាត់ចែងរក្សាការពារសំដៅទៅលើការចាត់ចែងនីមួយៗ ដែលមានខ្លឹមសារដូចកំណត់នៅក្នុងចំណុចនីមួយៗ ខាងក្រោមនេះ:

ក-ការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន : ការចាត់ចែងដែលកម្រិតនូវការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់កូនបំណុល ដើម្បីរក្សាការពារការអនុវត្តដោយបង្ខំ ចំពោះសិទ្ធិលើបំណុលដែលមានគោលបំណងឱ្យសងជាប្រាក់ ។

ខ-ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទ : ការចាត់ចែងដែលរក្សាទុកនូវស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ន នៃវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទ ក្នុងករណីដែលមានការបារម្ភថា ម្ចាស់បំណុលនឹងមិនអាចអនុវត្តសិទ្ធិ ឬ នឹងមានការលំបាកយ៉ាងខ្លាំងក្នុងការអនុវត្តសិទ្ធិ ដោយសារមានការប្រែប្រួលស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ននៃវត្ថុនោះ ។

គ-ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នដែលកំណត់ឋានៈជាបណ្តោះអាសន្ន : ការចាត់ចែងដែលកំណត់ស្ថានភាពជាបណ្តោះអាសន្នរហូតដល់សាលក្រម ឬ សាលដីកាចូល

ជាស្ថាពរ ក្នុងករណីដែលមានភាពចាំបាច់ដើម្បីជៀសវាងការខូចខាតធ្ងន់ធ្ងរ ឬ គ្រោះថ្នាក់បន្ទាន់ដែលនឹងកើតឡើងដល់ម្ចាស់បំណុល ចំពោះទំនាក់ទំនងគតិយុត្តដែលមានវិវាទ ។

មាត្រា ៥៣២.- ស្ថាប័នចាត់ចែងរក្សាការពារជាបណ្តោះអាសន្ន

១-ដីកាសម្រេចក្នុងការចាត់ចែងរក្សាការពារ ត្រូវធ្វើឡើងដោយតុលាការតាមពាក្យសុំ ។

២-ការអនុវត្តការចាត់ចែងរក្សាការពារ ត្រូវធ្វើឡើងដោយតុលាការ ឬ អាជ្ញាសាលាតាមពាក្យសុំ ។

៣-តុលាការដែលត្រូវអនុវត្តការចាត់ចែងរក្សាការពារ តាមបញ្ញត្តិនៃគន្ថីនេះ ត្រូវហៅថា តុលាការអនុវត្តការរក្សាការពារ ។

៤-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៤ នៃមាត្រា ៣៣៦ (ស្ថាប័នអនុវត្ត) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះការអនុវត្តការចាត់ចែងរក្សាការពារ ដែលធ្វើឡើងដោយអាជ្ញាសាលា ។

មាត្រា ៥៣៣.- សមត្ថកិច្ចផ្តាច់មុខ

សមត្ថកិច្ចរបស់តុលាការដែលបានកំណត់នៅក្នុងគន្ថីនេះ គឺជាសមត្ថកិច្ចផ្តាច់មុខ ។

មាត្រា ៥៣៤.- របៀបដាក់ពាក្យសុំ

ពាក្យសុំដែលបានកំណត់ខាងក្រោមនេះ ត្រូវធ្វើជាលាយល័ក្ខណ៍អក្សរ :

ក-ពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ។

ខ-ពាក្យបណ្តឹងជំទាស់ចំពោះដីកាសម្រេចលើកចោលពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ។

គ-ពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះការរក្សាការពារ ។

ឃ-ពាក្យសុំឱ្យលុបចោលដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ។

ង-ពាក្យបណ្តឹងជំទាស់ដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៥៦១ (បណ្តឹងជំទាស់) នៃក្រមនេះ ។

ច-ពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តការរក្សាការពារ ។

មាត្រា ៥៣៥.– ការសម្រេចសេចក្ដីចំពោះនីតិវិធីនៃការរក្សាការពារ ជាអាទិ៍

១-ការសម្រេចសេចក្ដីដែលទាក់ទងនឹងនីតិវិធីនៃដីកាសម្រេចរក្សាការពារ និង នីតិ-វិធីដែលតុលាការធ្វើចំពោះការអនុវត្តរក្សាការពារ ត្រូវធ្វើឡើងដោយដីកាសម្រេច ។

២-បើយល់ឃើញថាចាំបាច់ នៅពេលចាត់ចែងធ្វើការអនុវត្ត តុលាការអនុវត្តការរក្សាការពារ អាចសួរជនដែលមានផលប្រយោជន៍ពាក់ព័ន្ធ ឬ ជនដែលពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតបាន ។

៣-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ និង ទី ២ ខាងលើនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរចំពោះករណីដែលសាលាដំបូងត្រូវសម្រេចសេចក្ដីអំពីឧបាស្រ័យចំពោះការចាត់ចែងការអនុវត្ត ដែលធ្វើឡើងដោយអាជ្ញាសាលា ។

មាត្រា ៥៣៦.– ការផ្ដល់នូវប្រាតិភោគ

ដើម្បីដាក់ប្រាតិភោគតាមបញ្ញត្តិនៃគន្ថីនេះ ភាគីត្រូវធ្វើតាមវិធីធ្វើប្រាក់ ឬ ឧបករណ៍អាចជួញដូរបាន ដែលតុលាការទទួលស្គាល់ថាសមរម្យ ទៅតុលាការដែលបង្គាប់ឱ្យដាក់ប្រាតិភោគនោះ ឬ តុលាការអនុវត្តការរក្សាការពារ ។

មាត្រា ៥៣៧.– សោហ៊ុយនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារ ជាអាទិ៍

១-ក្នុងករណីដែលដាក់ពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារ អ្នកដែលដាក់ពាក្យសុំ ត្រូវបង់ពន្ធចំនួន ៥.០០០ (ប្រាំពាន់) រៀល ទៅតុលាការ ។

២-ពេលដាក់ពាក្យសុំឱ្យធ្វើការអនុវត្តការរក្សាការពារទៅតុលាការអនុវត្តការរក្សាការពារ អ្នកដែលដាក់ពាក្យសុំ ត្រូវបង់ជាមុននូវចំនួនទឹកប្រាក់ដែលកំណត់ដោយតុលាការអនុវត្តការរក្សាការពារ ដែលជាសោហ៊ុយចាំបាច់សម្រាប់នីតិវិធីអនុវត្តការរក្សាការពារ ។

៣-ប្រសិនបើអ្នកដែលដាក់ពាក្យសុំមិនបានបង់សោហ៊ុយនោះទុកជាមុនទេ តុលា-ការអនុវត្តការរក្សាការពារ អាចលើកចោលពាក្យសុំឱ្យធ្វើការអនុវត្តការរក្សាការពារ ឬ អាចលុបចោលនូវនីតិវិធីអនុវត្តការរក្សាការពារបាន ។

៤-ចំពោះដីកាសម្រេចលើកចោលនូវពាក្យសុំ តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៣ អាចប្ដឹងជំទាស់បាន ។

៥-ក្នុងករណីដែលដាក់ពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តការរក្សាការពារចំពោះអាជ្ញាសាលា អ្នកដែលដាក់ពាក្យសុំត្រូវបង់ពន្ធ តាមបញ្ញត្តិដែលបានកំណត់ផ្សេង ។

មាត្រា ៥៣៨.- ការមើលសំណុំរឿងនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារ ជាអាទិ៍

១-ជនដែលបានធ្វើសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូងអំពីការពាក់ព័ន្ធនឹងផលប្រយោជន៍ ចំពោះនីតិវិធីទាក់ទងនឹងដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ឬ នីតិវិធីដែលតុលាការធ្វើឡើងចំពោះការអនុវត្តរក្សាការពារ អាចទាមទារមើលសំណុំរឿង ថតចម្លងសំណុំរឿង ឱ្យប្រគល់ឯកសារចម្លងយថាភូត ឯកសារចម្លងដែលមានសេចក្តីបញ្ជាក់ ឬ ឯកសារដកស្រង់នៃសំណុំរឿង ឬ អាចទាមទារឱ្យប្រគល់លិខិតបញ្ជាក់អំពីចំណុចដែលពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងក្តី ពីតុលាការបាន ដោយបង់ពន្ធ ។

២-ជនដែលបានធ្វើសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូងអំពីការពាក់ព័ន្ធនឹងផលប្រយោជន៍ ចំពោះការអនុវត្តរក្សាការពារដែលធ្វើឡើងដោយអាជ្ញាសាលា អាចទាមទារមើលសំណុំរឿង ថតចម្លងសំណុំរឿង ឱ្យប្រគល់ឯកសារចម្លងយថាភូត ឯកសារចម្លងដែលមានសេចក្តីបញ្ជាក់ ឬ ឯកសារដកស្រង់នៃសំណុំរឿង ឬ អាចទាមទារឱ្យប្រគល់លិខិតបញ្ជាក់អំពីចំណុចដែលពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងក្តី ពីអាជ្ញាសាលាបាន ដោយបង់ពន្ធ ។

មាត្រា ៥៣៩.- ការអនុវត្តដូចគ្នា តាមបញ្ញត្តិពីគន្ថីទី ២ ដល់គន្ថីទី ៤

បញ្ញត្តិពីគន្ថីទី ២ ដល់គន្ថីទី ៤ នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះនីតិវិធីនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារ លើកលែងតែមានបញ្ញត្តិពិសេស ។

ជំពូកទី ២
ដីកាសម្រេចរក្សាការពារ

ផ្នែកទី ១
បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ៥៤០.- តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ច

១-រឿងក្តីនៃដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចលើអង្គសេចក្តី ឬ សាលាដំបូងដែលមានសមត្ថកិច្ចលើទីកន្លែងដែលវត្ថុដែលនឹងត្រូវបានរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ឬវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទ ស្ថិតនៅ ។

២-តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចលើអង្គសេចក្តី គឺជាតុលាការនៃការជំនុំជម្រះលើកទី ១ ។ ប៉ុន្តែ បើអង្គសេចក្តី ត្រូវបានចាត់ការ ក្នុងនីតិវិធីនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចលើអង្គសេចក្តី គឺជាតុលាការនៃការជំនុំជម្រះបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ។

៣-បើកម្មវត្ថុដែលនឹងត្រូវបានរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ឬ កម្មវត្ថុនៃវិវាទ ជាសិទ្ធិលើបំណុល ត្រូវចាត់ទុកថា សិទ្ធិលើបំណុលនោះ ស្ថិតនៅកន្លែងរបស់កូនបំណុលទី ៣ ដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៨ (សមត្ថកិច្ចសាលាជម្រះក្តីដែលបានកំណត់ទៅតាមលំនៅឋានជាអាទិ៍) នៃក្រមនេះ ។ ប៉ុន្តែ ចំពោះសិទ្ធិលើបំណុលដែលមានគោលបំណងប្រគល់នាវា ឬ ចលនវត្ថុ ត្រូវចាត់ទុកថា សិទ្ធិលើបំណុលនោះស្ថិតនៅទីកន្លែងដែលវត្ថុនោះស្ថិតនៅ ។

៤-បញ្ញត្តិនៃវាក្យខណ្ឌទី ១ នៃកថាខណ្ឌទី ៣ ខាងលើនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះករណីដែលកម្មវត្ថុដែលនឹងត្រូវបានរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ឬ កម្មវត្ថុនៃវិវាទ ជាសិទ្ធិលើទ្រព្យសម្បត្តិដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៤១៦ (ការអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះសិទ្ធិលើទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងទៀត) នៃក្រមនេះ ហើយមានកូនបំណុលទី ៣ ឬ បុគ្គលដែលមានលក្ខណៈដូចជាកូនបំណុលទី ៣ ។

មាត្រា ៥៤១.- ចំណុចដែលត្រូវសរសេរនៅក្នុងពាក្យសុំ និង សេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូង

១-ក្នុងពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ត្រូវសរសេរបញ្ជាក់នូវចំណុចដូចបានកំណត់ខាងក្រោមនេះ :

ក-ឈ្មោះ ឬ នាមករណ៍ និង អាសយដ្ឋានរបស់ភាគី ហើយនិង ឈ្មោះ និង អាសយដ្ឋានរបស់អ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ ។

ខ-ខ្លឹមសារនៃដីកាសម្រេចរក្សាការពារដែលអ្នកដាក់ពាក្យសុំទាមទារ ។

គ-សិទ្ធិ ឬ ទំនាក់ទំនងគតិយុត្តដែលនឹងត្រូវបានរក្សាការពារ ។

ឃ-ភាពចាំបាច់នៃការរក្សាការពារ ។

២-ចំពោះចំណុច គ និង ឃ នៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ អ្នកដែលដាក់ពាក្យសុំ គប្បីសរសេរឱ្យបានច្បាស់លាស់ និង សរសេរនូវភស្តុតាង តាមហេតុនីមួយៗដែលត្រូវបញ្ជាក់ ។

៣-ចំពោះចំណុច គ និង ឃ នៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ អ្នកដែលដាក់ពាក្យសុំត្រូវធ្វើសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូង ។

មាត្រា ៥៤២.- ប្រាតិភោគសម្រាប់ដីកាសម្រេចរក្សាការពារ

ដីកាសម្រេចរក្សាការពារ អាចធ្វើដោយឱ្យដាក់ប្រាតិភោគ ឬ មិនឱ្យដាក់ប្រាតិភោគបាន ។

មាត្រា ៥៤៣.- ការបញ្ជូន

តុលាការត្រូវបញ្ជូនដីកាសម្រេចរក្សាការពារទៅភាគី ។

មាត្រា ៥៤៤.- បណ្តឹងជំទាស់ចំពោះសេចក្តីសម្រេចលើកចោល

១-ចំពោះសេចក្តីសម្រេចដែលលើកចោលពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ម្ចាស់បំណុលអាចប្តឹងជំទាស់បាន ក្នុងអំឡុងពេល ២ (ពីរ) សប្តាហ៍ ចាប់ពីថ្ងៃដែលខ្លួនបានទទួលការជូនដំណឹង ។

២-អំឡុងពេលដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ មិនអាចពន្យារបានឡើយ ។

ផ្នែកទី ២
ដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន

មាត្រា ៥៤៥.- ភាពចាំបាច់នៃដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន

១-ដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន អាចចេញបានចំពោះសិទ្ធិលើបំណុលដែលមានគោលបំណងសងជាប្រាក់ ក្នុងករណីដែលមានការបារម្ភថា ការអនុវត្តដោយបង្ខំនឹងមិនអាចធ្វើបាន ឬនឹងមានការលំបាកយ៉ាងខ្លាំងក្នុងការអនុវត្តដោយបង្ខំ ។

២-ដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន អាចចេញបាន ទោះបីជាសិទ្ធិលើបំណុលដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ភ្ជាប់នឹងល័ក្ខខ័ណ្ឌ ឬ ពេលកំណត់ក៏ដោយ ។

មាត្រា ៥៤៦.- កម្មវត្ថុនៃដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន

តុលាការត្រូវចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ដោយកំណត់ជាក់លាក់នូវកម្មវត្ថុ ។ ប៉ុន្តែ ចំពោះដីកាសម្រេចរឹបអូសចលនវត្ថុជាបណ្តោះអាសន្ន អាចចេញបាន

ដោយមិនចាំបាច់កំណត់កម្មវត្ថុ ។

មាត្រា ៥៤៧.– ប្រាក់រំដោះពីការរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្ន

១-ក្នុងដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្ន តុលាការត្រូវកំណត់ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលកូនបំណុលត្រូវផ្ញើ ដើម្បីទទួលបាននូវការលុបចោលការអនុវត្តការរឹបអូសជាបណ្ដោះ-អាសន្ន ។

២-ការផ្ញើប្រាក់ដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើ ត្រូវធ្វើឡើងនៅតុលាការដែលបានចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្ន ឬ តុលាការអនុវត្តការរក្សាការពារ ។

ផ្នែកទី ៣
ដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្ដោះអាសន្ន

មាត្រា ៥៤៨.– ភាពចាំបាច់នៃដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្ដោះអាសន្នជាអាទិ៍

១-តុលាការអាចចេញដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្ដោះអាសន្នចំពោះវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទបាន ក្នុងករណីដែលមានការបារម្ភថា ម្ចាស់បំណុលនឹងមិនអាចអនុវត្តសិទ្ធិបាន ឬ នឹងមានការលំបាកយ៉ាងខ្លាំងក្នុងការអនុវត្តសិទ្ធិ ដោយសារមានការប្រែប្រួលស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ននៃវត្ថុនោះ ។

២-តុលាការអាចចេញដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្ដោះអាសន្នដែលកំណត់ឋានៈជាបណ្ដោះអាសន្ន ក្នុងករណីដែលមានភាពចាំបាច់ដើម្បីជៀសវាងការខូចខាតធ្ងន់ធ្ងរ ឬ គ្រោះថ្នាក់បន្ទាន់ដែលនឹងកើតឡើងដល់ម្ចាស់បំណុល ចំពោះទំនាក់ទំនងគតិយុត្តដែលមានវិវាទ ។

៣-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៥៤៥ (ភាពចាំបាច់នៃដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្ន) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្ដោះអាសន្ន ។

៤-តុលាការមិនអាចចេញដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្ដោះអាសន្ន ដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ បានឡើយ បើមិនឆ្លងកាត់តាមកាលបរិច្ឆេទនៃការ

ទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ឬ តាមកាលបរិច្ឆេទនៃការសួរដែលកូនបំណុលអាចចូលរួមបាន ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលមានស្ថានភាពពិសេស ដែលនាំឱ្យពុំអាចសម្រេចគោលបំណងនៃពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្ដោះអាសន្ន ដោយសារឆ្លងកាត់តាមកាលបរិច្ឆេទនោះ ។

មាត្រា ៥៤៩.– វិធីចាត់ចែងជាបណ្ដោះអាសន្ន

តុលាការអាចចាត់ចែងឱ្យកូនបំណុលធ្វើ ឬ មិនធ្វើអំពើណាមួយជាកំណត់ ឬ ឱ្យកូនបំណុលផ្ដល់តាវកាលិក ឬ ឱ្យអ្នកថែរក្សាគ្រប់គ្រង ថែរក្សាគ្រប់គ្រងវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃការចាត់ចែងជាបណ្ដោះអាសន្ន ឬ ធ្វើការចាត់ចែងផ្សេងទៀតបាន តាមកម្រិតនៃភាពចាំបាច់ដើម្បីសម្រេចគោលបំណងនៃពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្ដោះអាសន្ន ។

ផ្នែកទី ៤
ការតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារ

មាត្រា ៥៥០.– ពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារ

កូនបំណុលអាចដាក់ពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ទៅតុលាការដែលបានចេញដីកាសម្រេចនោះ ។

មាត្រា ៥៥១.– ការសម្រេចសេចក្ដីអំពីការផ្អាកការអនុវត្តរក្សាការពារ ជាអាទិ៍

១-ក្នុងករណីដែលមានពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារ តុលាការអាចបង្គាប់ឱ្យផ្អាកការអនុវត្តរក្សាការពារ ឬ លុបចោលការចាត់ចែងការអនុវត្ត តាមពាក្យសុំដោយឱ្យដាក់ប្រាតិភោគបាន រហូតដល់ធ្វើការសម្រេចសេចក្ដី តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៣ ខាងក្រោមនេះ ក្នុងដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារ លុះត្រាតែមានសេចក្ដីបញ្ជាក់ដំបូងអំពីស្ថានភាពដែលច្បាស់ថា នឹងក្លាយជាមូលហេតុនៃការលុបចោលដីកាសម្រេចរក្សាការពារ និង អំពីការដែលមានការបារម្ភថា ការខូចខាតដែលមិនអាចសងបាន នឹងកើតឡើងដោយសារការអនុវត្តរក្សាការពារ ។

២-ក្នុងករណីដែលតុលាការនៃបណ្ដឹងជំទាស់បានចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារ បើមានសំណុំរឿងនៅតុលាការដើម តុលាការដើមនោះក៏អាចធ្វើការសម្រេចសេចក្ដី តាម

បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះបានដែរ ។

៣-នៅក្នុងដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារ តុលាការត្រូវលុបចោល ផ្លាស់ប្តូរ ឬ ទទួលស្គាល់នូវសេចក្តីសម្រេចដែលបានធ្វើរួចហើយ តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ។

មាត្រា ៥៥២.- ការវិនិច្ឆ័យអំពីការតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារ

តុលាការមិនអាចចេញដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារបានឡើយ បើមិនបានឆ្លងកាត់តាមកាលបរិច្ឆេទនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ឬ តាមកាលបរិច្ឆេទនៃការសួរដែលភាគីទាំងសងខាងអាចចូលរួមបាន ។

មាត្រា ៥៥៣.- ការបញ្ចប់ការវិនិច្ឆ័យ

ដើម្បីបញ្ចប់ការវិនិច្ឆ័យអំពីការតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារ តុលាការត្រូវសម្រេចថ្ងៃបញ្ចប់ការវិនិច្ឆ័យ ដោយកំណត់អំឡុងពេលអនុគ្រោះដ៏សមរម្យ ។ ប៉ុន្តែ នៅកាលបរិច្ឆេទនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ឬ កាលបរិច្ឆេទនៃការសួរដែលភាគីទាំងសងខាងអាចចូលរួមបាន តុលាការអាចប្រកាសដោយភ្លាមៗថា បញ្ចប់ការវិនិច្ឆ័យ ។

មាត្រា ៥៥៤.- ដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារ

១-នៅក្នុងដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារ តុលាការត្រូវទទួលស្គាល់ ផ្លាស់ប្តូរ ឬ លុបចោលនូវដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ។

២-ចំពោះដីកាសម្រេចលុបចោលដីកាសម្រេចរក្សាការពារដែលធ្វើឡើងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ តុលាការអាចដាក់ល័ក្ខខ័ណ្ឌឱ្យកូនបំណុលដាក់ប្រាតិភោគបាន ។

៣-បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៥៤៣ (ការបញ្ជូន) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះដីកាសម្រេចដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី១ខាងលើនេះ ។

មាត្រា ៥៥៥.- ដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យធ្វើបដិទាន

បើម្ចាស់បំណុលបានទទួលការប្រគល់វត្ថុ ឬ ការបង់ប្រាក់ ឬ ប្រើប្រាស់ឬថែរក្សាគ្រប់គ្រងវត្ថុ ដោយផ្អែកលើដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន តុលាការអាចបង្គាប់

ឱ្យម្ចាស់បំណុលបង្វិលសងវត្ថុដែលកូនបំណុលបានប្រគល់ ឬ សងប្រាក់ដែលកូនបំណុលបានបង់ ឬ បង្វិលសងវត្ថុដែលម្ចាស់បំណុលកំពុងប្រើប្រាស់ឬថែរក្សាគ្រប់គ្រងបាន តាមពាក្យសុំរបស់កូនបំណុល នៅក្នុងដីកាសម្រេចដែលលុបចោលដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្ដោះអាសន្ន តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៥៥៤ (ដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារ) នៃក្រមនេះ ។

មាត្រា ៥៥៦.- អានុភាពនៃដីកាសម្រេចដែលលុបចោលដីកាសម្រេចរក្សាការពារ

ដីកាសម្រេចដែលលុបចោលដីកាសម្រេចរក្សាការពារ តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៥៥៤ (ដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារ) នៃក្រមនេះ ពុំមានអានុភាពឡើយ បើមិនទាន់ចូលជាស្ថាពរ ។ ប៉ុន្តែ បើយល់ឃើញថា ចាំបាច់ពិសេស តុលាការអាចប្រកាសថា ដីកាសម្រេចនោះមានអានុភាពភ្លាមៗ ។

ផ្នែកទី ៥
ការលុបចោលដីកាសម្រេចរក្សាការពារ

មាត្រា ៥៥៧.- ការលុបចោលដីកាសម្រេចរក្សាការពារដោយសារមិនដាក់ពាក្យបណ្ដឹងអង្គសេចក្ដី ជាអាទិ៍

១-តុលាការដែលបានចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ត្រូវបង្គាប់ឱ្យម្ចាស់បំណុលដាក់ពាក្យបណ្ដឹងអង្គសេចក្ដី ហើយឱ្យដាក់ឯកសារដែលបញ្ជាក់អំពីការដាក់ពាក្យបណ្ដឹងនោះ ក្នុងអំឡុងពេលដែលទទួលស្គាល់ថាសមរម្យ តាមពាក្យសុំរបស់កូនបំណុល ។

២-អំឡុងពេលដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវមានរយៈពេលមិនតិចជាង ២ (ពីរ) សប្ដាហ៍ ។

៣-បើម្ចាស់បំណុលមិនដាក់ឯកសារដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ក្នុងអំឡុងពេលដែលត្រូវបានកំណត់ តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌដដែលនោះ តុលាការត្រូវលុបចោលដីកាសម្រេចរក្សាការពារ តាមពាក្យសុំរបស់កូនបំណុល ។

៤-ក្នុងករណីដែលពាក្យបណ្ដឹងអង្គសេចក្ដីដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវបានដកវិញ ឬ ត្រូវបានលើកចោល នៅក្រោយពេលដែលឯកសារដែល

បានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ដដែលនោះ ត្រូវបានដាក់ ត្រូវចាត់ទុកថា ឯកសារនោះមិនបានដាក់ឡើយ ។

៥-ចំពោះការអនុវត្តបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ និង ទី ៣ ខាងលើនេះ បើមានកិច្ចសន្យាមជ្ឈត្តកម្មអំពីអង្គសេចក្ដី ការចាប់ផ្ដើមនីតិវិធីមជ្ឈត្តកម្ម ត្រូវចាត់ទុកជាការដាក់ពាក្យបណ្ដឹងអង្គសេចក្ដី ។

៦-បើនីតិវិធីមជ្ឈត្តកម្មដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ៥ ខាងលើនេះ បានចប់មិនមែនដោយសេចក្ដីសម្រេចមជ្ឈត្តករ ម្ចាស់បំណុលត្រូវដាក់ពាក្យបណ្ដឹងអង្គសេចក្ដី ក្នុងអំឡុងពេលដូចគ្នានឹងអំឡុងពេលដែលបានកំណត់តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ចាប់ពីថ្ងៃដែលនីតិវិធីមជ្ឈត្តកម្មនោះបានចប់ ។

៧-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៣ ខាងលើនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះករណីដែលម្ចាស់បំណុលមិនបានដាក់ពាក្យបណ្ដឹងអង្គសេចក្ដីតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៦ ហើយបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៤ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះករណីដែលបណ្ដឹងអង្គសេចក្ដីត្រូវបានដាក់តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៦ តែក្រោយមកត្រូវបានដកវិញ ឬ ត្រូវបានលើកចោល ។

៨-បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៥៤៣ (ការបញ្ជូន) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះដីកាសម្រេចតាមកថាខណ្ឌទី ៣ និង ទី ៧ ។

មាត្រា ៥៥៨.– ការលុបចោលដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ដោយសារការផ្លាស់ប្ដូរស្ថានភាព

១-បើមានការរលត់សិទ្ធិ ឬ ទំនាក់ទំនងគតិយុត្តដែលត្រូវបានរក្សាការពារ ឬ ភាពចាំបាច់ក្នុងការរក្សាការពារ ឬ ការផ្លាស់ប្ដូរផ្សេងទៀតនៃស្ថានភាព តុលាការដែលបានចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ឬ តុលាការនៃបណ្ដឹងអង្គសេចក្ដី អាចលុបចោលដីកាសម្រេចរក្សាការពារ តាមពាក្យសុំរបស់កូនបំណុលបាន ។

២-ចំពោះការផ្លាស់ប្ដូរស្ថានភាពដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ កូនបំណុលត្រូវធ្វើសេចក្ដីបញ្ជាក់ដំបូង ។

៣-បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៥៤៣ (ការបញ្ជូន) និង កថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៥៥៤ (ដីកា

សម្រេចអំពីពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារ) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្ត ដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ។

មាត្រា ៥៥៩.– ការលុបចោលដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន ដោយសារស្ថានភាពពិសេស

១-ប្រសិនបើមានការបារម្ភថា ការខូចខាតដែលមិនអាចសងបាន នឹងកើតឡើងដោយសារដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន ឬ មានស្ថានភាពពិសេសផ្សេងទៀត តុលាការដែលបានចេញដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន ឬ តុលាការនៃបណ្តឹងអង្គសេចក្តី អាចលុបចោលដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ននោះបាន ដោយមានល័ក្ខខ័ណ្ឌតម្រូវឱ្យដាក់ប្រាតិភោគ តាមពាក្យសុំរបស់កូនបំណុល ។

២-ចំពោះស្ថានភាពពិសេសដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើ កូនបំណុលត្រូវធ្វើសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូង ។

៣-បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៥៤៣ (ការបញ្ជូន) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ។

មាត្រា ៥៦០.– ការអនុវត្តដូចគ្នា តាមបញ្ញត្តិស្តីពីការតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការ-ពារ ជាអាទិ៍

១-បញ្ញត្តិពីមាត្រា ៥៥១ (ការសម្រេចសេចក្តីអំពីការផ្អាកការអនុវត្តរក្សាការពារ ជាអាទិ៍) ដល់មាត្រា ៥៥៣ (ការបញ្ចប់ការវិនិច្ឆ័យ) មាត្រា ៥៥៥ (ដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យធ្វើបដិទាន) និង មាត្រា ៥៥៦ (អានុភាពនៃដីកាសម្រេចដែលលុបចោលដីកាសម្រេចរក្សាការពារ) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះការសម្រេចសេចក្តីអំពីការលុបចោលដីកាសម្រេចរក្សាការពារ លើកលែងតែចំពោះការសម្រេចសេចក្តី តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៥៥៧ (ការលុបចោលដីកាសម្រេចរក្សាការពារដោយសារមិនដាក់ពាក្យបណ្តឹងអង្គសេចក្តី ជាអាទិ៍) ។

២-ចំពោះការសម្រេចសេចក្តីតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៥៥១ (ការសម្រេចសេចក្តីអំពីការផ្អាកការអនុវត្តរក្សាការពារ ជាអាទិ៍) នៃក្រមនេះ ដែលត្រូវយកមកអនុវត្ត

ដូចគ្នា នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ក្នុងករណីដែលពាក្យសុំលុបចោលដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ត្រូវបានដាក់ទៅតុលាការនៃបណ្តឹងអង្គសេចក្តី ផ្សេងពីតុលាការដែលបានចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ហើយមានសំណុំរឿងនៅតុលាការដែលបានចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារ តុលាការដែលបានចេញដីកាសម្រេចរក្សាការពារនោះ ក៏អាចធ្វើការសម្រេចសេចក្តី តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៥៥១ នោះបានដែរ ។

ផ្នែកទី ៦
បណ្តឹងជំទាស់

មាត្រា ៥៦១.– បណ្តឹងជំទាស់

១-ចំពោះដីកាសម្រេចដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុចនីមួយៗខាងក្រោមនេះ អាចប្តឹងជំទាស់ក្នុងអំឡុងពេល ២ (ពីរ) សប្តាហ៍ ចាប់ពីថ្ងៃដែលបានទទួលការបញ្ជូននោះ :

ក-ដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ឬ ពាក្យសុំទាមទារឱ្យលុបចោលដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ។

ខ-ដីកាសម្រេចដែលយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៥៥៥ (ដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យធ្វើបដិទាន) នៃក្រមនេះ ។

គ-ដីកាសម្រេចដែលយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៥៥៥ (ដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យធ្វើបដិទាន) នៃក្រមនេះ ដែលត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នា នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៥៦០ (ការអនុវត្តដូចគ្នា តាមបញ្ញត្តិស្តីពីការតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ជាអាទិ៍) ។

ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះសេចក្តីសម្រេចអំពីពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ដែលបានធ្វើឡើងដោយតុលាការនៃបណ្តឹងជំទាស់ ។

២-អំឡុងពេលដែលបានកំណត់នៅកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ពុំអាចពន្យារបានទេ ។

៣-បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៥៤៣ (ការបញ្ជូន) និង មាត្រា ៥៥៤ (ដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារ) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះដីកាសម្រេចអំពីបណ្តឹងជំទាស់ ហើយបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៥៥១ (ការសម្រេចសេចក្តីអំពីការផ្អាកការអនុវត្តរក្សាការពារ ជាអាទិ៍) មាត្រា ៥៥២ (ការវិនិច្ឆ័យអំពីការតវ៉ា

ចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារ) មាត្រា ៥៥៣ (ការបញ្ឈប់ការវិនិច្ឆ័យ) និង មាត្រា ៥៥៥ (ដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យធ្វើបដិទាន) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះការសម្រេចសេចក្តីដែលពាក់ព័ន្ធនឹងបណ្តឹងជំទាស់ ហើយបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៣១៧ (ពាក្យសុំឱ្យជំនុំជម្រះសាជាថ្មីចំពោះដីកាសម្រេច) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះករណីដែលសេចក្តីសម្រេចដែលអាចប្តឹងជំទាស់បាន បានចូលជាស្ថាពរ ។

៤-ចំពោះការសម្រេចសេចក្តីតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៥៥១ (ការសម្រេចសេចក្តីអំពីការផ្អាកការអនុវត្តរក្សាការពារ ជាអាទិ៍) នៃក្រមនេះ ដែលត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នា នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ៣ ខាងលើនេះ ក្នុងករណីដែលមានសំណុំរឿងនៅតុលាការដើម តុលាការដើមនោះក៏អាចធ្វើការសម្រេចសេចក្តីតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៥៥១ នោះបានដែរ ។

ជំពូកទី ៣
ការអនុវត្តរក្សាការពារ

មាត្រា ៥៦២.– លក្ខខណ្ឌនៃការអនុវត្តរក្សាការពារ

១-ការអនុវត្តរក្សាការពារត្រូវធ្វើឡើងដោយផ្អែកលើឯកសារចម្លងយថាភូតនៃដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ។ ប៉ុន្តែ ការអនុវត្តរក្សាការពារចំពោះ ឬ សម្រាប់ជនក្រៅពីភាគី ដែលត្រូវបានកំណត់នៅក្នុងដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ត្រូវធ្វើឡើង ដោយផ្អែកលើឯកសារចម្លងយថាភូតនៃដីកាសម្រេចរក្សាការពារដែលភ្ជាប់នឹងរូបមន្តអនុវត្ត ។

២-ការអនុវត្តរក្សាការពារ មិនត្រូវធ្វើឡើយ បើអំឡុងពេល ២ (ពីរ) សប្តាហ៍ បានកន្លងហួស ចាប់ពីថ្ងៃដែលដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ត្រូវបានបញ្ជូនទៅម្ចាស់បំណុល ។

៣-ទោះបីនៅមុនពេលដែលដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ត្រូវបានបញ្ជូនទៅកូនបំណុលក៏ដោយ ក៏ការអនុវត្តរក្សាការពារ អាចធ្វើបានដែរ ។

មាត្រា ៥៦៣.– ករណីពិសេសនៃតុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចលើបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជន

ទោះបីមានបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៣៦៥ (បណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជន) នៃក្រមនេះក៏ដោយ ក៏បណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជន ចំពោះដីកាសម្រេចរក្សាការពារដែលសាលាឧទ្ធរណ៍បានធ្វើ ក្នុងនាមជាតុលាការអនុវត្តរក្សាការពារ ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់សាលាដំបូងដែលមានសមត្ថកិច្ចលើទីកន្លែង ដែលវត្ថុត្រូវរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ឬ វត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃវិវាទស្ថិតនៅ ។

មាត្រា ៥៦៤.– ការអនុវត្តដូចគ្នា តាមបញ្ញត្តិនៃគន្ថីទី ៦

លើកលែងតែករណីដែលមានបញ្ញត្តិពិសេសក្នុងជំពូកនេះ បញ្ញត្តិពីមាត្រា ៣៣៨ (ការធានាក្នុងការបំពេញមុខនាទីរបស់អាជ្ញាសាលា ជាអាទិ៍) ដល់មាត្រា ៣៤៥ (បណ្តឹងជំទាស់ចំពោះដីកាសម្រេចលុបចោល ជាអាទិ៍) បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៣៤៨ (អ្នកតំណាងដោយអាណត្តិក្នុងនីតិវិធីទាក់ទងនឹងការអនុវត្តដោយបង្ខំ) បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ និង ទី ៣ នៃមាត្រា ៣៤៩ (របៀបដាក់ពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តដោយបង្ខំ) កថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៣៥១ (វិសាលភាពនៃអ្នកដែលអាចអនុវត្តដោយបង្ខំ) កថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៣៥៤ (ភាពចាំបាច់នៃរូបមន្តអនុវត្ត និង ស្ថាប័នផ្តល់រូបមន្តអនុវត្ត) កថាខណ្ឌទី ១ និង ទី ៣ នៃមាត្រា ៣៥៥ (ពាក្យសុំឱ្យផ្តល់រូបមន្តអនុវត្ត) ពីកថាខណ្ឌទី ២ ដល់កថាខណ្ឌទី ៤ នៃមាត្រា ៣៥៦ (រូបមន្តអនុវត្តពិសេស) ពីមាត្រា ៣៥៧ (ចំណុចដែលត្រូវសរសេរក្នុងរូបមន្តអនុវត្ត) ដល់មាត្រា ៣៥៩ (ការសរសេរចូលទៅក្នុងច្បាប់ដើមនៃលិខិតអនុវត្ត) មាត្រា ៣៦២ (ពាក្យសុំតវ៉ាអំពីការផ្តល់រូបមន្តអនុវត្ត ជាអាទិ៍) បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៣៦៤ (បណ្តឹងតវ៉ាចំពោះការផ្តល់រូបមន្តអនុវត្ត) និង មាត្រា ៣៦៥ (បណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជន) និង បញ្ញត្តិពីមាត្រា ៣៦៧ (ការសម្រេចសេចក្តីផ្អាកការអនុវត្តដោយការដាក់ពាក្យបណ្តឹងតវ៉ាចំពោះការទាមទារ ជាអាទិ៍) ដល់មាត្រា ៣៧០ (ការផ្អាក និង ការលុបចោលការអនុវត្តដោយបង្ខំ) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្ត ដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះការអនុវត្តរក្សាការពារ ។

មាត្រា ៥៦៥.– ការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះចលនវត្ថុ

១-ការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះចលនវត្ថុ ត្រូវធ្វើតាមរបៀបកាន់កាប់វត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុ ដោយអាជ្ញាសាលានៃសាលាដំបូងដែលមានសមត្ថកិច្ចលើកន្លែងដែលវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនោះស្ថិតនៅ ។

២-អាជ្ញាសាលាត្រូវធ្វើប្រាក់ដែលបានមកពីការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន នៅតុលាការដែលខ្លួនស្ថិតនៅ ។

៣-បើមានការបារម្ភថា ចលនវត្ថុដែលការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នត្រូវបានអនុវត្តនឹងចុះតម្លៃយ៉ាងខ្លាំង ឬ បើត្រូវការសោហ៊ុយច្រើនហួសហេតុដើម្បីរក្សាទុកចលនវត្ថុនោះ អាជ្ញាសាលាត្រូវលក់ចលនវត្ថុនោះ តាមនីតិវិធីលក់នៃការអនុវត្តចំពោះចលនវត្ថុដែលបានកំណត់នៅក្នុងផ្នែកទី ២ ជំពូកទី ២ នៃគន្ថីទី ៦ នៃក្រមនេះ តាមពាក្យសុំរបស់ម្ចាស់បំណុលនៃការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ឬ កូនបំណុល ហើយធ្វើប្រាក់ដែលបានមកពីការលក់នោះនៅតុលាការដែលខ្លួនស្ថិតនៅ ។

៤-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៣៨៤ (ការចាប់ផ្តើមអនុវត្តចំពោះចលនវត្ថុ) ពីមាត្រា ៣៨៥ (ការរឹបអូសចលនវត្ថុដែលកាន់កាប់ដោយកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត) ដល់មាត្រា ៣៩២ (ការហាមឃាត់មិនឱ្យរឹបអូសក្នុងករណីដែលប៉ាន់ប្រមាណឃើញថា គ្មានចំនួនសេសសល់) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះចលនវត្ថុ ។

មាត្រា ៥៦៦.– ការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ចំពោះសិទ្ធិលើបំណុល និង សិទ្ធិលើទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងទៀត

១-ការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ចំពោះសិទ្ធិលើបំណុលដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៤០២ (អត្ថន័យនៃការអនុវត្តចំពោះសិទ្ធិលើបំណុល និង តុលាការអនុវត្ត) នៃក្រមនេះ ត្រូវធ្វើតាមរបៀបដែលតុលាការអនុវត្តរក្សាការពារ ចេញដីកាសម្រេចដែលហាមឃាត់មិនឱ្យកូនបំណុលទី ៣ សងទៅកូនបំណុល ។

២-ចំពោះការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ តុលាការដែលបានចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវមានសមត្ថ-

កិច្ចជាតុលាការអនុវត្តរក្សាការពារ ។

៣-ក្នុងករណីដែលការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវបានអនុវត្តចំពោះសិទ្ធិលើបំណុលដែលមានគោលបំណងឱ្យសងជាប្រាក់ បើកូនបំណុលទី៣បានផ្ញើប្រាក់ដែលស្មើនឹងចំនួនប្រាក់នៃសិទ្ធិលើបំណុលនៅតុលាការ ត្រូវចាត់ទុកថា កូនបំណុលបានផ្ញើប្រាក់ដែលស្មើនឹងចំនួនប្រាក់ដែលត្រូវបានកំណត់តាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៥៤៧ (ប្រាក់រំដោះពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន) នៃក្រមនេះ ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះភាគដែលលើសពីចំនួនប្រាក់នោះ ។

៤-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ និង កថាខណ្ឌទី ២ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះសិទ្ធិលើទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងទៀត ។

៥-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ ទី ៣ ទី ៦ ទី៧ ទី ៨ ទី ១០ និង កថាខណ្ឌទី ១១ នៃមាត្រា ៤០៣ (ដីកាសម្រេចរឹបអូស) បញ្ញត្តិពីមាត្រា ៤០៤ (ទំហំនៃការរឹបអូស) ដល់មាត្រា ៤០៨ (ការជូនដំណឹងអំពីការដកពាក្យសុំ ជាអាទិ៍) មាត្រា ៤១១ (ការផ្ញើប្រាក់ទុកដោយកូនបំណុលទី ៣) និងមាត្រា ៤១៦ (ការអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះសិទ្ធិលើទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងទៀត) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះ-អាសន្នចំពោះសិទ្ធិលើបំណុលដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ និង សិទ្ធិលើទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងទៀត ។

មាត្រា ៥៦៧.– ការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ

១-ការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ ដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៤១៧ (កម្មវត្ថុ និង វិធីនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះអចលនវត្ថុ) នៃក្រមនេះ ត្រូវធ្វើតាមរបៀបចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ។

២-ចំពោះការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន តុលាការដែលបានចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវមានសមត្ថកិច្ចជាតុលាការអនុវត្តរក្សាកាពារ ។

៣-ក្រឡាបញ្ជីត្រូវផ្ទុកផ្តាក់ឱ្យស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ចចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ។

៤-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៤២០ (ការផ្ទុកផ្តាក់ឱ្យចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូស

ជាអាទិ៍) វាក្យខណ្ឌទី ១ កថាខណ្ឌទី ៣ នៃមាត្រា ៤២១ (អានុភាពនៃការរឹបអូស) កថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៤២៤ (ដីកាសម្រេចចាប់ផ្ដើមត្រួតគ្នា) មាត្រា ៤២៥ (ដីកាសម្រេចចាប់ផ្ដើមត្រួតគ្នា នៃការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ និង ការអនុវត្តចំពោះអចលនវត្ថុ) មាត្រា ៤២៧ (ការលុបចោលនីតិវិធីនៃការលក់ដោយបង្ខំដោយសារការបាត់បង់ ជាអាទិ៍ នៃអចលនវត្ថុ) និង មាត្រា ៤២៨ (ការផ្ទុកផ្ដាក់ឱ្យលុបការចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូស) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុ-វត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្នចំពោះអចលនវត្ថុ ។

មាត្រា ៥៦៨.– ការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្នចំពោះនាវា

១-ការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្នចំពោះនាវា ត្រូវធ្វើតាមរបៀបចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្ន ឬ តាមរបៀបដែលបង្គាប់ឱ្យអាជ្ញាសាលាដកហូតលិខិតបញ្ជាក់សញ្ជាតិនាវា ជាអាទិ៍ ហើយផ្ដល់លិខិតនោះទៅ តុលាការអនុវត្តរក្សាការពារ ។ របៀបទាំងនេះ អាចអនុវត្តរួមគ្នាបាន ។

២-ចំពោះការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្នតាមរបៀបចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្ន តុលាការដែលបានចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្ន ត្រូវមានសមត្ថកិច្ចជាតុលាការអនុវត្តរក្សាការពារ រីឯការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្នតាមរបៀបដែលបង្គាប់ឱ្យដកហូតលិខិតបញ្ជាក់សញ្ជាតិនាវា ជាអាទិ៍ សាលាដំបូងដែលមានសមត្ថកិច្ចលើទីកន្លែងដែលនាវានោះស្ថិតនៅ ត្រូវមានសមត្ថកិច្ចជាតុលាការអនុវត្តរក្សាការពារ ។

៣-ក្រឡាបញ្ជីត្រូវផ្ទុកផ្ដាក់ឱ្យស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ចចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្ន ។

៤-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ និង ទី ៣ នៃមាត្រា ៤៥៥ (ពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះនាវា និង របៀបអនុវត្ត) មាត្រា ៤៦៥ (ការលុបចោលនីតិវិធីលក់ដោយបង្ខំ ដោយការវិនាសបាត់បង់នាវា ជាអាទិ៍) និង មាត្រា ៤៦៦ (ការផ្ទុកផ្ដាក់ឱ្យលុបការចុះបញ្ជីអំពីការរឹបអូស) ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្ដោះ-អាសន្នតាមរបៀបចុះបញ្ជី ហើយបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៣ នៃមាត្រា ៤៥៥ (ពាក្យសុំឱ្យអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះនាវា និង របៀបអនុវត្ត) កថាខណ្ឌទី ៧ នៃមាត្រា ៤៥៧ (ដីកាសម្រេចចាប់ផ្ដើម ជាអាទិ៍) មាត្រា ៤៦០ (ការជ្រើសតាំងអ្នកថែរក្សាគ្រប់គ្រង ជាអាទិ៍) និង

មាត្រា ៤៦២ (ការអនុញ្ញាតឱ្យនាវាធ្វើដំណើរ) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផង ដែរ ចំពោះការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្ន តាមរបៀបដែលបង្គាប់ឱ្យដកហូតលិខិត បញ្ជាក់សញ្ជាតិនាវា ជាអាទិ៍ ។

មាត្រា ៥៦៩.– ការលុបចោលការអនុវត្តរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្ន ដោយធ្វើប្រាក់រំ-ដោះពីការរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្ន

១-បើកូនបំណុលបានធ្វើប្រាក់ស្មើនឹងចំនួនប្រាក់ដែលបានកំណត់តាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៥៤៧ (ប្រាក់រំដោះពីការរឹបអូសជាបណ្ដោះអាសន្ន) នៃក្រមនេះ នៅតុលាការ តុលាការអនុ-វត្តរក្សាការពារ ឬ សាលាដំបូងដែលអាជ្ញាសាលាស្ថិតនៅ ត្រូវលុបចោលនូវការអនុវត្តរឹប អូសជាបណ្ដោះអាសន្ន ។

២-ទោះបីមានបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៣៤៥ (បណ្ដឹងជំទាស់ចំពោះដីកា សម្រេចលុបចោល ជាអាទិ៍) នៃក្រមនេះ ដែលត្រូវយកអនុវត្តដូចគ្នា នៅក្នុងមាត្រា ៥៦៤ (ការអនុវត្តដូចគ្នា តាមបញ្ញត្តិនៃគន្ថីទី ៦) ក៏ដោយ ក៏ដីកាសម្រេចដែលធ្វើឡើង តាមបញ្ញត្តិ នៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ មានអានុភាពភ្លាមៗដែរ ។

មាត្រា ៥៧០.– ការអនុវត្តចាត់ចែងជាបណ្ដោះអាសន្ន

ការអនុវត្តចាត់ចែងជាបណ្ដោះអាសន្ន ត្រូវអនុវត្តតាមវិធីដូចគ្នានឹងវិធីអនុវត្តរឹបអូស ជាបណ្ដោះអាសន្ន ឬវិធីអនុវត្តដោយបង្ខំ ។

មាត្រា ៥៧១.– អានុភាពនៃការចាត់ចែងជាបណ្ដោះអាសន្នដែលហាមឃាត់ការផ្ទេរការ កាន់កាប់

១-បើដីកាសម្រេចដែលហាមឃាត់មិនឱ្យកូនបំណុលផ្ទេរការកាប់កាប់វត្ថុ និង បង្គាប់ ឱ្យកូនបំណុលប្រគល់វត្ថុទៅអាជ្ញាសាលា ដោយដកហូតការកាន់កាប់នោះ ហើយបង្គាប់ឱ្យ អាជ្ញាសាលាថែរក្សាគ្រប់គ្រងវត្ថុនោះ ដើម្បីរក្សាការពារសិទ្ធិទាមទារឱ្យប្រគល់វត្ថុនោះ ត្រូវ បានចេញ អាជ្ញាសាលាត្រូវប្រកាសជាសាធារណៈថា កូនបំណុលត្រូវបានហាមឃាត់ការ ផ្ទេរការកាប់កាប់វត្ថុនោះ ហើយអាជ្ញាសាលាថែរក្សាគ្រប់គ្រងវត្ថុនោះ ដោយបិទលិខិតប្រកាស ជាសាធារណៈ តាមរបៀបដែលពុំងាយបកចេញ ឬតាមរបៀបសមរម្យផ្សេងទៀត ។

២-បើការចាត់ចែងជាបណ្ដោះអាសន្នដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវបានអនុវត្ត ម្ចាស់បំណុលអាចធ្វើការអនុវត្តដោយបង្ខំឱ្យប្រគល់វត្ថុបាន ដោយផ្អែកលើលិខិតអនុវត្តនៃអង្គសេចក្ដី ។ ប៉ុន្តែ ម្ចាស់បំណុលអាចអនុវត្តបានតែចំពោះជនដែលកាន់កាប់វត្ថុនោះ ដោយដឹងថា ការអនុវត្តការចាត់ចែងជាបណ្ដោះអាសន្ននោះត្រូវបានធ្វើហើយ ។

៣-ជនដែលកាន់កាប់វត្ថុដែលពាក់ព័ន្ធក្រោយពេលការអនុវត្តចាត់ចែងជាបណ្ដោះ-អាសន្ន ដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវបានសន្មតថា កាន់កាប់វត្ថុនោះ ដោយដឹងថា ការអនុវត្តចាត់ចែងជាបណ្ដោះអាសន្ននោះ ត្រូវបានធ្វើហើយ ។

គន្ថីទី ៨
អន្តរប្បញ្ញត្តិ
ជំពូកគោល
អន្តរប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ៥៧២.– គោលការណ៍នៃវិធានការអន្តរកាល

ចំពោះបណ្តឹងដែលបានដាក់មុនពេលក្រមនេះត្រូវបានអនុវត្ត នីតិវិធីពាក់ព័ន្ធនឹងបណ្តឹង ក្រោយពេលក្រមនេះ ត្រូវបានអនុវត្ត ត្រូវបន្តអនុវត្តបញ្ចប់តាមក្រមនេះ លើកលែងតែករណីដែលមានចែងពិសេសនៅក្នុងគន្ថីទី ៨ (អន្តរប្បញ្ញត្តិ) នេះ ។ ក្នុងករណីនេះ បញ្ញត្តិនេះ ពុំរារាំងអានុភាពដែលបានកើតឡើងនៅក្នុងនីតិវិធីដែលបានធ្វើ មុនពេលដែលក្រមនេះ ត្រូវបានអនុវត្តឡើយ ។

មាត្រា ៥៧៣.– វិធានការអន្តរកាលស្តីពីសមត្ថកិច្ច

ចំពោះសមត្ថកិច្ចនៃបណ្តឹង និង ការផ្ទេរបណ្តឹង ដែលកំពុងចាត់ការនៅពេលដែលក្រមនេះត្រូវបានអនុវត្ត ត្រូវអនុលោមតាមកិច្ចការដែលបានធ្វើពីមុនមក ។

មាត្រា ៥៧៤.– វិធានការអន្តរកាលស្តីពីការបែងចែករឿងក្តី

១-នៅក្រោយពេលដែលពាក្យបណ្តឹងត្រូវបានដាក់ ប្រសិនបើក្រមនេះត្រូវបានអនុវត្ត នៅមុនការចាត់តាំងចៅក្រមទទួលបន្ទុកស៊ើបសួរ ឬ នីតិវិធីផ្សះផ្សា (ខាងក្រោមនេះហៅថា “ចៅក្រមទទួលបន្ទុកអង្កេតស៊ើបសួរ ជាអាទិ៍”) ត្រូវចាត់ទុកថា បានដាក់ពាក្យបណ្តឹងនៅពេលដែលក្រមនេះត្រូវបានអនុវត្ត ហើយត្រូវយកបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ២៦ (ការបែងចែករឿងក្តី) នៃក្រមនេះ មកអនុវត្ត ។

២-នៅក្រោយពេលដែលចៅក្រមទទួលបន្ទុកអង្កេតស៊ើបសួរ ជាអាទិ៍ ត្រូវបានចាត់តាំងរួចហើយ ប្រសិនបើក្រមនេះត្រូវបានអនុវត្ត នៅមុនពេលចាត់តាំងប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះ ឬ ចៅក្រមនៅក្នុងថ្នាក់ជំនុំជម្រះក្តីនោះ ត្រូវចាត់ទុកថា ចៅក្រមទទួលបន្ទុកអង្កេតស៊ើបសួរ ជាអាទិ៍ នោះ បានទទួលការបែងចែករឿងក្តី តាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ២៦ (ការបែងចែករឿងក្តី) នៃក្រមនេះ ។ ប៉ុន្តែ ប្រសិនបើប្រធានសាលាដំបូងទទួលបន្ទុកផ្សះផ្សា ត្រូវចាត់

ទុកថា ប្រធាននោះបានទទួលការបែងចែករឿងក្តី តាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ២៦ (ការបែងចែករឿងក្តី) ។

៣-ក្នុងករណីនៃកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ ចំពោះរឿងក្តីដែលបានបញ្ញត្តិនៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ២៣ (ការជម្រះក្តីលើកទី ១ ដោយចៅក្រមមួយរូប ឬ ដោយក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះនៃចៅក្រម) នៃក្រមនេះ ត្រូវចាត់ទុកថា បានដាក់ពាក្យបណ្តឹងនៅពេលដែលក្រមនេះត្រូវបានអនុវត្ត ហើយត្រូវយកបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ២៦ (ការបែងចែករឿងក្តី) មកអនុវត្ត ទោះបីជាមានបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះក៏ដោយ ។

៤-ក្រោយពេលដែលរឿងក្តីត្រូវបានទទួល នៅក្នុងការជំនុំជម្រះក្តីលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ប្រសិនបើក្រមនេះត្រូវបានអនុវត្ត នៅមុនពេលចាត់តាំងចៅក្រមនៅក្នុងថ្នាក់ជំនុំជម្រះក្តីនោះ ត្រូវចាត់ទុកថា បានទទួលរឿងក្តីនោះ នៅពេលដែលក្រមនេះត្រូវបានអនុវត្ត ហើយត្រូវយកបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ២៦ (ការបែងចែករឿងក្តី) នៃក្រមនេះ មកអនុវត្ត ។

៥-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៤ ខាងលើនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះការបែងចែករឿងក្តី ក្នុងការជំនុំជម្រះក្តីលើបណ្តឹងសាទុក្ខ ។

មាត្រា ៥៧៥.- វិធានការអន្តរកាលស្តីពីការសម្រេចសេចក្តីអំពីពាក្យសុំដកហូត ឬ បណ្តឹងជិតចិត្ត

នៅក្នុងសាលាដំបូងដែលមិនមានចៅក្រមគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីធ្វើការវិនិច្ឆ័យ និង សម្រេចសេចក្តីដោយក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះ អំពីពាក្យសុំដកហូត ឬ បណ្តឹងជិតចិត្តទេ បញ្ញត្តិនៃកថា-ខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៣០ (ការសម្រេចសេចក្តីអំពីពាក្យសុំដកហូត ឬ បណ្តឹងជិតចិត្ត) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្ត ដោយប្តូរពីឃ្លាថា “ក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះនៅតុលាការដែលចៅក្រមនោះស្ថិតនៅក្រោម” មកជា “ចៅក្រមផ្សេងទៀតនៅតុលាការដែលចៅក្រមនោះស្ថិតនៅក្រោម” សម្រាប់មួយរយៈពេល ។

មាត្រា ៥៧៦.- វិធានការអន្តរកាលស្តីពីនីតិវិធីអង្កេតស៊ើបសួរ ឬ នីតិវិធីក្រោយនីតិវិធីអង្កេតស៊ើបសួរ

១-ក្នុងករណីដែលក្រមនេះត្រូវបានអនុវត្តនៅពេលដែលនីតិវិធីអង្កេតស៊ើបសួរកំពុងត្រូវបានប្រតិបត្តិ តុលាការត្រូវបញ្ឈប់នីតិវិធីអង្កេតស៊ើបសួរនោះភ្លាម ហើយត្រូវកំណត់

កាលបរិច្ឆេទដើម្បីធ្វើនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ហើយកោះហៅភាគីឱ្យមកចូលរួមដោយគ្មានការយឺតយ៉ាវ ។

២-ក្រោយពីនីតិវិធីអង្កេតស៊ើបសួរត្រូវបានបញ្ចប់ ក្នុងករណីដែលក្រមនេះត្រូវបានអនុវត្តនៅមុនពេលបើកកាលបរិច្ឆេទនៃសវនាការ តុលាការត្រូវកំណត់កាលបរិច្ឆេទដើម្បីធ្វើនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ហើយកោះហៅភាគីឱ្យមកចូលរួម ដោយគ្មានការយឺតយ៉ាវ ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះពុំត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ក្នុងករណីដែលតុលាការធ្វើនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៥៧៨ (វិធានការអន្តរកាលស្តីពីកាលបរិច្ឆេទនៃការជំនុំជម្រះ) នៃក្រមនេះ ។

៣-នៅក្នុងករណីនៃកថាខណ្ឌទី ១ និង ទី ២ ខាងលើនេះ សកម្មភាពបណ្តឹងដែលបានធ្វើនៅក្នុងនីតិវិធីអង្កេតស៊ើបសួរ ត្រូវចាត់ទុកថា បានធ្វើនៅក្នុងនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ក្នុងទំហំនៃសិទ្ធិអំណាចរបស់តុលាការ ដូចបានបញ្ញត្តិនៅក្នុងមាត្រា ១០៦ (សកម្មភាពនៃបណ្តឹង ជាអាទិ៍ នៅក្នុងនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល) នៃក្រមនេះ ។

៤-ក្នុងករណីដែលក្រមនេះត្រូវបានអនុវត្ត ក្រោយការបើកកាលបរិច្ឆេទនៃសវនាការ ចំពោះសាក្សីដែលត្រូវបានសាកសួរនៅក្នុងនីតិវិធីអង្កេតស៊ើបសួរដោយភាគី ឬ សាមីភាគីដែលមិនត្រូវបានសាកសួរនៅក្នុងថ្នាក់ជំនុំជម្រះក្តី ប្រសិនបើភាគីបានស្នើសុំឱ្យសាកសួរនៅក្នុងការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ តុលាការត្រូវធ្វើការសាកសួរ ។

មាត្រា ៥៧៧.- វិធានការអន្តរកាលស្តីពីប្រាក់ប្រដាប់ក្តី

១-ចំពោះប្រាក់ប្រដាប់ក្តីនៃបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ដែលភាគី ឬ បុគ្គលពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតត្រូវទទួលបន្ទុក ទាក់ទងទៅនឹងបណ្តឹងដែលបានដាក់នៅមុនពេលដែលក្រមនេះត្រូវបានអនុវត្ត ត្រូវអនុលោមតាមកិច្ចការដែលបានធ្វើពីមុនមក ។

២-បញ្ញត្តិស្តីពីប្រាតិភោគនៃប្រាក់ប្រដាប់ក្តី មិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះបណ្តឹងដែលបានដាក់នៅមុនពេលដែលក្រមនេះត្រូវបានអនុវត្ត ។

មាត្រា ៥៧៨.- វិធានការអន្តរកាលស្តីពីកាលបរិច្ឆេទនៃការជំនុំជម្រះ

១-កាលបរិច្ឆេទនៃការជំនុំជម្រះក្តីដែលបានកំណត់ហើយ នៅពេលដែលក្រមនេះ

ត្រូវបានអនុវត្ត ត្រូវចាត់ទុកថា បានកំណត់ជាកាលបរិច្ឆេទដើម្បីធ្វើការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ តាមបញ្ញត្តិនៃក្រមនេះ ។

២-ក្នុងករណីនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ប្រសិនបើកាលបរិច្ឆេទនៃការជំនុំជម្រះក្តីនោះ គឺជាកាលបរិច្ឆេទទី ១ បន្ទាប់ពីការបញ្ចប់នីតិវិធីអង្កេតស៊ើបសួរ តុលាការអាចធ្វើនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល នៅមុនការចាប់ផ្តើមនីតិវិធីទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់បាន ។

៣-ក្នុងករណីនៃកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ ប្រសិនបើតុលាការពុំអាចបញ្ចប់នីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផលបានទេ តុលាការត្រូវកំណត់កាលបរិច្ឆេទមួយទៀតសម្រាប់នីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ហើយលុបចោល ឬ លើកកាលបរិច្ឆេទសម្រាប់ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ។

មាត្រា ៥៧៩.– វិធានការអន្តរកាលស្តីពីទណ្ឌកម្មនៅក្នុងការពិនិត្យភស្តុតាង

១-បញ្ញត្តិស្តីពីពិន័យស៊ីវិល ដែលមានចែងនៅក្នុងជំពូកទី ៣ (ភស្តុតាង) នៃគន្ថីទី ២ នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្ត ចំពោះករណីដែលដីកាសម្រេចពិនិត្យភស្តុតាង ត្រូវបានចេញដោយអនុលោមតាមបញ្ញត្តិនៃក្រមនេះ ឬ ចំពោះករណីដែលភាគី ឬ អ្នកតំណាងរបស់ភាគីប្រកែកនឹងភាពត្រឹមត្រូវក្នុងការធ្វើឯកសារ ក្រោយពេលក្រមនេះត្រូវបានអនុវត្ត ។

២-ចំពោះបញ្ញត្តិនៃជំពូកទី ៣ (ភស្តុតាង) នៃគន្ថីទី ២ ដែលត្រូវយកទៅអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ដោយមាត្រា ២៧៣ (ការអនុវត្តដូចគ្នាតាមបញ្ញត្តិស្តីពីនីតិវិធីនៃការជំនុំជម្រះលើកទី ១) និង មាត្រា ២៨៦ (ការអនុវត្តដូចគ្នាតាមបញ្ញត្តិស្តីពីបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍) នៃក្រមនេះ ក៏ត្រូវអនុវត្តដូចគ្នានឹងកថាខណ្ឌទី ១ ដែរ ។

មាត្រា ៥៨០.– វិធានការអន្តរកាលស្តីពីសាលក្រមកំបាំងមុខ

ចំពោះនីតិវិធី នៅក្នុងករណីដែលដើមចោទ ឬ ចុងចម្លើយមិនបានបង្ហាញខ្លួននៅក្នុងកាលបរិច្ឆេទ តាមនីតិវិធីនៃការកោះហៅ នៅមុនពេលដែលក្រមនេះត្រូវបានអនុវត្ត ត្រូវអនុលោមទៅតាមកិច្ចការដែលបានធ្វើពីមុនមក ។

មាត្រា ៥៨១.- វិធានការអន្តរកាលស្តីពីការអាច ឬ មិនអាចធ្វើបណ្តឹងឧបាស្រ័យទៅតុលាការជាន់ខ្ពស់ និង អំឡុងពេលនៃបណ្តឹងឧបាស្រ័យទៅតុលាការជាន់ខ្ពស់

១-ការអាច ឬ មិនអាចធ្វើបណ្តឹងឧបាស្រ័យទៅតុលាការជាន់ខ្ពស់ និង អំឡុងពេលនៃបណ្តឹងឧបាស្រ័យទៅតុលាការជាន់ខ្ពស់ ចំពោះសាលក្រម ឬ សាលដីកា ដែលត្រូវបានសម្រេចដោយផ្អែកលើការដេញដោលដែលបានចប់នៅមុនពេលដែលក្រមនេះត្រូវបានអនុវត្ត ត្រូវអនុលោមទៅតាមកិច្ចការដែលបានធ្វើពីមុនមក ។

២-ការអាច ឬ មិនអាចធ្វើបណ្តឹងសាទុក្ខ និង អំឡុងពេលនៃបណ្តឹងសាទុក្ខ ចំពោះសាលដីកាដែលសាលាឧទ្ធរណ៍បានសម្រេចជាថ្មីឡើងវិញ អំពីរឿងក្តីដែលតុលាការកំពូលបានសម្រេចបញ្ជូនត្រឡប់វិញនៅមុនពេលដែលក្រមនេះត្រូវបានអនុវត្ត ត្រូវអនុលោមទៅតាមកិច្ចការដែលបានធ្វើពីមុនមក ។

៣-ចំពោះរឿងក្តីដែលតុលាការកំពូលបានសម្រេចទុកជាមោឃៈនូវសាលដីកាដែលសាលាឧទ្ធរណ៍បានសម្រេច ដោយផ្អែកលើការដេញដោលដែលបានចប់នៅមុនពេលដែលក្រមនេះត្រូវបានអនុវត្ត និង បញ្ជូនត្រឡប់ទៅសាលាឧទ្ធរណ៍វិញ ការអាច ឬ មិនអាចធ្វើបណ្តឹងសាទុក្ខ និង អំឡុងពេលនៃបណ្តឹងសាទុក្ខ ចំពោះសាលដីកាដែលសាលាឧទ្ធរណ៍បានសម្រេចជាថ្មីឡើងវិញ ត្រូវអនុលោមទៅតាមកិច្ចការដែលបានធ្វើពីមុនមក ។

៤-ចំពោះសេចក្តីសម្រេច ក្រៅពីសាលក្រម និង សាលដីកា ដែលត្រូវបានជូនដំណឹងនៅមុនពេលក្រមនេះត្រូវបានអនុវត្ត ការអាច ឬ មិនអាចធ្វើបណ្តឹងឧបាស្រ័យទៅតុលាការជាន់ខ្ពស់ និង អំឡុងពេលនៃបណ្តឹងឧបាស្រ័យទៅតុលាការជាន់ខ្ពស់ ត្រូវអនុលោមទៅតាមកិច្ចការដែលបានធ្វើពីមុនមក ។

មាត្រា ៥៨២.- វិធានការអន្តរកាលស្តីពីបណ្តឹងសាទុក្ខ និង នីតិវិធីនៃការវិនិច្ឆ័យបណ្តឹងសាទុក្ខ

១-បណ្តឹងសាទុក្ខ និង នីតិវិធីនៃការវិនិច្ឆ័យបណ្តឹងសាទុក្ខ ចំពោះសាលដីកាដែលត្រូវបានសម្រេច ដោយផ្អែកលើការដេញដោល ដែលបានចប់នៅមុនពេលដែលក្រមនេះត្រូវបានអនុវត្ត ត្រូវអនុលោមទៅតាមកិច្ចការដែលបានធ្វើពីមុនមក ។

២-បណ្តឹងសាទុក្ខ និង នីតិវិធីនៃការវិនិច្ឆ័យបណ្តឹងសាទុក្ខ ចំពោះសាលដីកាដែលសាលាឧទ្ធរណ៍បានសម្រេចជាថ្មីឡើងវិញ អំពីរឿងក្តីដែលតុលាការកំពូលបានសម្រេចបញ្ជូនត្រឡប់វិញនៅមុនពេលដែលក្រមនេះត្រូវបានអនុវត្ត ត្រូវអនុលោមទៅតាមកិច្ចការដែលបានធ្វើពីមុនមក ។

៣-ចំពោះរឿងក្តីដែលតុលាការកំពូលបានសម្រេចទុកជាមោឃៈនូវសាលដីកាដែលសាលាឧទ្ធរណ៍បានសម្រេច ដោយផ្អែកលើការដេញដោលដែលបានចប់នៅមុនពេលដែលក្រមនេះត្រូវបានអនុវត្ត និង បញ្ជូនត្រឡប់ទៅសាលាឧទ្ធរណ៍វិញ បណ្តឹងសាទុក្ខ និង នីតិ-វិធីនៃការវិនិច្ឆ័យបណ្តឹងសាទុក្ខ ចំពោះសាលដីកាដែលសាលាឧទ្ធរណ៍បានសម្រេចជាថ្មីឡើងវិញ ត្រូវអនុលោមទៅតាមកិច្ចការដែលបានធ្វើពីមុនមក ។

មាត្រា ៥៨៣.– វិធានការអន្តរកាលស្តីពីអានុភាពចំណងនៃសាលដីការបស់តុលាការកំពូលដែលទុកជាមោឃៈ នូវសាលដីកាសាលាឧទ្ធរណ៍

ក្នុងករណីដែលបណ្តឹងសាទុក្ខ និង នីតិវិធីនៃការវិនិច្ឆ័យបណ្តឹងសាទុក្ខ ត្រូវអនុលោមទៅតាមកិច្ចការដែលបានធ្វើពីមុនមក ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៥៨២ (វិធានការអន្តរកាលស្តីពីបណ្តឹងសាទុក្ខ និង នីតិវិធីនៃការវិនិច្ឆ័យបណ្តឹងសាទុក្ខ) នៃក្រមនេះ ប្រសិនបើតុលាការកំពូលសម្រេចទុកជាមោឃៈនូវសាលដីកាដើម ហើយបញ្ជូនត្រឡប់ទៅសាលាឧទ្ធរណ៍វិញ ឬ ផ្ទេរទៅតុលាការផ្សេង បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ២៩៩ (ការបដិសេធចោល ហើយបញ្ជូនត្រឡប់ទៅតុលាការដើមវិញ ជាអាទិ៍) មិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយចំពោះសាលដីកានោះ ។

មាត្រា ៥៨៤.– វិធានការអន្តរកាលស្តីពីការជំនុំជម្រះសាជាថ្មី

បញ្ញត្តិនៃគន្ថីទី ៤ (ការជំនុំជម្រះសាជាថ្មី) នៃក្រមនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្ត ចំពោះការសម្រេចសេចក្តីដែលចូលជាស្ថាពរ នៅក្រោយពេលដែលក្រមនេះត្រូវបានអនុវត្តតែប៉ុណ្ណោះ ។

មាត្រា ៥៨៥.– វិធានការអន្តរកាលស្តីពីការអនុវត្តដោយបង្ខំ

១-ចំពោះរឿងក្តីនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំ ដែលបានដាក់ពាក្យសុំនៅមុនពេលក្រមនេះត្រូវបានអនុវត្ត ត្រូវអនុលោមតាមកិច្ចការដែលបានធ្វើពីមុនមក លើកលែងតែបញ្ញត្តិដែល

មានចែងនៅក្នុងជំពូកទី ៣ (អំពីការដាក់គុកបង្ខំដល់រូបកាយ) នៃច្បាប់ស្តីអំពីវិធីអនុវត្តសាលក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

២-សេចក្តីសម្រេចបង្គាប់ឱ្យដាក់គុកបង្ខំដល់រូបកាយ ដែលបានចេញដោយអនុលោមតាមបញ្ញត្តិនៃជំពូកទី ៣ (អំពីការដាក់គុកបង្ខំដល់រូបកាយ) នៃច្បាប់ស្តីអំពីវិធីអនុវត្តសាលក្រមរដ្ឋប្បវេណី នៅមុនពេលក្រមនេះត្រូវបានអនុវត្ត ត្រូវបាត់បង់អានុភាព ចាប់ពីថ្ងៃដែលក្រមនេះ ត្រូវបានអនុវត្ត ។

៣-នៅពេលដែលក្រមនេះត្រូវបានអនុវត្ត ប្រសិនបើកូនបំណុលទទួលការដាក់គុកបង្ខំដល់រូបកាយ តាមបញ្ញត្តិនៃជំពូកទី ៣ (អំពីការដាក់គុកបង្ខំដល់រូបកាយ) នៃច្បាប់ស្តីអំពីវិធីអនុវត្តសាលក្រមរដ្ឋប្បវេណី ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះ ដែលបានបង្គាប់ឱ្យដាក់គុកបង្ខំដល់រូបកាយ ឬ ប្រធានតុលាការត្រូវបង្គាប់ឱ្យដោះលែងកូនបំណុលនោះភ្លាម ។

មាត្រា ៥៨៦.– វិធានការអន្តរកាលស្តីពីការចាត់ចែងរក្សាការពារ

១-ក្នុងករណីដែលក្រមនេះត្រូវបានអនុវត្ត នៅមុនពេលចេញសេចក្តីសម្រេចលើរឿងក្តីចាត់ចែងរក្សាការពារ ដែលបានដាក់ពាក្យសុំនៅមុនពេលក្រមនេះត្រូវបានអនុវត្ត នីតិវិធីបន្ទាប់ ត្រូវបន្តអនុវត្តបញ្ចប់ ដោយក្រមនេះ ។ ក្នុងករណីនេះ នីតិវិធីដែលបានធ្វើនៅមុនពេលក្រមនេះត្រូវបានអនុវត្ត ពុំត្រូវបាត់បង់អានុភាពឡើយ ។

២-ក្នុងករណីដែលក្រមនេះត្រូវបានអនុវត្ត នៅក្រោយពេលចេញសេចក្តីសម្រេចលើរឿងក្តីចាត់ចែងរក្សាការពារ នីតិវិធីបន្ទាប់ ត្រូវអនុលោមទៅតាមកិច្ចការដែលបានធ្វើពីមុនមក ។

គន្ថីទី ៩

អវសានប្បញ្ញត្តិ

ជំពូកទោល

អវសានប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ៥៨៧.– ការអនុវត្តក្រមនេះ

ក្រោយពីចូលជាធរមាន ក្រមនេះត្រូវផ្សព្វផ្សាយរយៈពេល ១ (មួយ) ឆ្នាំ ទើបអនុវត្ត ។

មាត្រា ៥៨៨.– ការធ្វើឱ្យនិរាករណ៍នូវច្បាប់ផ្សេង ជាអាទិ៍

១-ច្បាប់ដែលបានកំណត់ដូចខាងក្រោមនេះ ត្រូវបាត់បង់អានុភាព ចាប់ពីថ្ងៃដែលក្រមនេះត្រូវបានអនុវត្ត :

ក-ច្បាប់ស្តីអំពីវិធីអនុវត្តសាលក្រមរដ្ឋប្បវេណីដែលត្រូវបានប្រកាសឱ្យប្រើដោយក្រឹត្យលេខ ៥១ ក្រ ចុះថ្ងៃទី ២ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ១៩៩២ ។

ខ-ច្បាប់ស្តីពីប្រាក់ប្រដាប់ក្តី ដែលត្រូវបានប្រកាសឱ្យប្រើដោយក្រឹត្យលេខ ០៧ ក្រ ចុះថ្ងៃទី ៨ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ១៩៩៣ ។

២-បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ផ្សេងទៀត ដែលមានអានុភាពនៅពេលក្រមនេះត្រូវបានអនុវត្ត ហើយផ្ទុយនឹងបញ្ញត្តិនៃក្រមនេះ ត្រូវចាត់ទុកជា គ្មានអានុភាព ត្រឹមទំហំដែលផ្ទុយនឹងក្រមនេះ ចាប់ពីថ្ងៃដែលក្រមនេះត្រូវបានអនុវត្ត ។

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំងរាជធានីភ្នំពេញថ្ងៃទី ៦ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០៦

នស/រកម/០៧០៦/០១០ **ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ**

នរោត្តម សីហមុនី

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខាព្រះមហាក្សត្រ

នាយករដ្ឋមន្ត្រី

ហត្ថលេខា

ហ៊ុន សែន

បានជម្រាបជូនសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌

ហត្ថលេខា

អង្គ វង្សវឌ្ឍានា

លេខ : ៤៨៣ ច.ល

ដើម្បីចម្លងចែក

រាជធានីភ្នំពេញ.ថ្ងៃទី ១០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៦

អគ្គលេខាធិការរងរាជរដ្ឋាភិបាល

ឃួន ជិនកេន

ឧបសម្ព័ន្ធ
នីតិវិធីក្នុងការធ្វើសម្បថ

ការធ្វើសច្ចាប្រណិធាន ត្រូវដឹកនាំធ្វើដោយក្រឡាបញ្ជីមួយរូប ហើយត្រូវធ្វើនៅចំពោះមុខវត្ថុសក្តិសិទ្ធិ នៅទីកន្លែងនៃតុលាការនីមួយៗ ឬ នៅទីណាមួយ តាមការព្រមព្រៀងរបស់គូក្តី ។ បើមិនមានការចុះសម្រុងគ្នាទេ តុលាការជាអ្នកសម្រេច ។

មុននឹងចាប់ផ្តើមធ្វើសម្បថ អ្នកស្បថត្រូវអុជទៀន ធូប បូជាចំពោះវត្ថុសក្តិសិទ្ធិដែលខ្លួនត្រូវស្បថនោះ ។ បន្ទាប់មក ក្រឡាបញ្ជីត្រូវអានប្រារព្ធវាទ ខ្លាំងៗ ច្បាស់ៗ ឱ្យអ្នកស្បថស្តាប់រួចអាន**ពាក្យសច្ចាប្រណិធាន** ឱ្យអ្នកស្បថ ថាតាម ។

ក្រោយពីធ្វើសម្បថរួច ក្រឡាបញ្ជីត្រូវធ្វើកំណត់ហេតុដែលបានឱ្យស្បថនោះ បញ្ជាក់ថា បានធ្វើត្រឹមត្រូវហើយ សេចក្តីបានចេញវាចាឱ្យស្បថយ៉ាងណា ត្រូវកត់ក្នុងកំណត់ហេតុយ៉ាងនោះផង ។

ប្រារព្ធវាទ

បពិត្រអស់ទេព្រក្ស អារុក្ខអារក្ស អ្នកតា និង បារមីដ៏សក្តិសិទ្ធិ មានព្រះអង្គជងកើរ ព្រះអង្គក្រពុំឈូក ព្រះអង្គស្វេតច្ឆត្រ ព្រះអង្គចេក ព្រះអង្គចម អ្នកតាឃ្លាំងមឿង អ្នកតាក្រហមក លោកតាដំបងដែក លោកតាដំបងក្រញូង លោកយាយទេព ព្រះអង្គវិហារសួគ៌ ព្រះអង្គព្រះជីវីវត្តបារាយណ៍ ព្រះអង្គវត្តភ្នំខ្លែង ជាដើម សូមយាងអញ្ជើញមកធ្វើជាអធិបតីក្នុងពិធីសម្បថនេះ ត្បិតគូក្តីនេះបានឈ្លោះទាស់ទែងគ្នា ហើយអះអាងលើសាក្សីថាជាអ្នកបានដឹង បានឃើញ បានឮ និង បានចាំដោយផ្ទាល់ ហើយច្បាប់តម្រូវឱ្យយកអ្នកទាំងនេះមកធ្វើជាសាក្សីឱ្យឆ្លើយឱ្យបានទៀងត្រង់ តាមពិត ។

បើអ្នកណាឆ្លើយមិនពិត តាមដែលខ្លួនបានដឹង បានឃើញ បានឮ និង បានចាំទេ សូមអស់ទេព្រក្ស អារុក្ខអារក្ស អ្នកតា យាយទេព និង បារមីដ៏សក្តិសិទ្ធិ បំផ្លាញឱ្យលាញឱ្យស្លាប់តែហោងយ៉ាងវេទនា ដោយគ្រាប់កាំភ្លើង រន្ទះបាញ់ ខ្លាខាំ ពស់ចឹក លុះអនាគតជាតិឱ្យព្រាត់ប្រាសឪពុកម្តាយ បងប្អូន កូនចៅ ឱ្យក្ររហែមរហាម ខ្សត់ទ្រព្យ រងទុក្ខវេទនា អស់

ប្រាំរយជាតិ ។

បើអ្នកណាឆ្លើយឱ្យការណ៍ ដោយពិតត្រង់ មិនវៀចវេរ មិនភូតកុហក មិនលំអៀង ព្រោះជាញាតិ សាលោហិត មិនសមគំនិត ព្រោះខ្លាច ព្រោះស្អប់ ព្រោះលាភសក្ការៈ ព្រោះស៊ីសំណូកទេ សូមអស់ទេព្រក្ស អារុក្ខអារក្ស អ្នកតា យាយទេព និង បារមីដ៏សក្តិសិទ្ធិក្នុងលោក ជួយឱ្យគេមានអាយុយឺនយូរ មានសុខភាពល្អ មានទ្រព្យសម្បត្តិសម្បូរណ៍ហូរហៀរ មានញាតិផៅគោរពស្រលាញ់រាប់អាន លុះអនាគតជាតិ បានជួបតែ សេចក្តីល្អ ចម្រុងចម្រើន ថ្កុំថ្កើងរុងរឿង សមដូចសេចក្តី បំណងប៉ងប្រាថ្នា កុំបីអាក់ខានឡើយ ។

ពាក្យសច្ចាប្រណិធាន

ខ្ញុំសូមឆ្លើយតែការពិត ដែលខ្ញុំបានឃើញ បានឮ បានដឹង និង បានចាំផ្ទាល់ ។

បើខ្ញុំឆ្លើយមិនពិត ដោយប្រការណាមួយ សូមអស់ទេព្រក្ស អារក្ស អ្នកតា និង បារមីដ៏សក្តិសិទ្ធិទាំងអស់ បរាមុខខ្ញុំ ឱ្យវិនាសលាញ អន្តរាយទ្រព្យសម្បត្តិ និង ស្លាប់តែហោងយ៉ាងវេទនា តែបើខ្ញុំឆ្លើយពិតត្រង់ សូមទេវតាជួយឱ្យខ្ញុំ មានទ្រព្យសម្បត្តិសម្បូរណ៍ហូរហៀរ និង រស់នៅប្រកបដោយសេចក្តីសុខក្សេមក្សាន្ត ជួបជុំបងប្អូន កូនចៅ ញាតិផៅសន្តាន ជារៀងរហូតគ្រប់ជាតិកុំបីអាក់ខានឡើយ ។